

છે. મરણ દુઃખ મહાદુઃખ હતું છે. આ રોગથી કદાચ મારું આયુષ્ય પૂરું થાય તો કોઈએ રહ્યું નહિ કે દિલગીર થવું નહિ, પણ મારા સંદેશ નં. ૨ નું પાલન કરવું.”

સંદેશ નં ૨

“ મારા મૃત્યુ પાછળ મને યાદ કરી કોઈએ રોવું નહિ, કંપાંત કરવો નહિ, એક કલાકનો પણ કોઈએ શોક પાળવો નહિ. સિવાજ પ્રમાણે કોઈએ પાષડી બદલવો નહિ. સોગીયાં પહેરવો નહિ, મોં વાળવા નહિ. માહું ધ્યાન, માહી ચિંતવણી કરવી નહિ. બેરાંઓ, નજીકના સગાનું મૃત્યુ થાય ત્યારે ઉપાશ્રયે જતા નથી તે સિવાજ નાશુદ કરી, પહેલી તક બીજો દિવસે અવસ્ય ઉપાશ્રયે જવું. ધર્મધ્યાનમાં અંતરાય પાડવી ન જોઈએ.”

“ આપ બધા જાણો છો કે, જન્મ પછી મરણ તો અવસ્ય છે જ. આ જીવ અનંતીયાર અનેક જાતિમાં જન્મ્યો ને પાછો થયો. આ જીવે સંયોગમાં સુખ અને વિયોગમાં દુઃખ માન્યું, પરંતુ કર્મની ગઠન ગતિની પારખ ન થઈ, પરિણામે પરસ્પર પાપશુદ્ધિ અને વૈરશુદ્ધિએ એક બીજાએ એકબીજાની હાત કરી. વિજ્ઞાપ કરવો એ માત્ર મોહહસા જ છે, મારે આત્માની અસત સ્થિતિનો વિચાર કરી ધર્મકર્મમાં રહી રહેવું અને પોતાની ધર્મ, સમાજ, યાત્રિ વિ. પ્રત્યેની સાચી ફરજો બજાવવી.”

લી

અનંત સક્રિયો ધારણ્યકાર પશુ કર્મે કરીધેરાપલો

એક પામર બવાટરીમાં રખડતો મુસાફર-

કપુરચંદ પાનાચંદ મહેતા

સં. ૧૯૮૮: ચૈત્ર સુદ ૧૪ તા. ૧૯-૪-૮૨

ઉપર લખેલા તેમના જીવનસંદેશ ઉપરથી તેમનું જીવન ધર્મશ્રદ્ધાથી રૂવું રંગાએકું હતું તે સ્પષ્ટ જણાઈ આવે છે. આવા ધર્મશ્રદ્ધાળુ પુરુષનું અવસાન સંવત્ર ૧૯૮૬ના મહા સુદ ૩ સનિવારે રાત્રે નવ વાગ્યે થયું હતું. સદ્ગતની ધર્મપરાયણતા અને સેવાભાવનું અનુકરણ કરવાની વૃત્તિ સૌ નૈન લાઈ બહેનોમાં જન્મે એ પુનિત આશા સાથે આ જીવનનોધ પૂર્ણ કરે છું.

કાશ્યપ વદિ ૧૦ રવિવાર }
તા. ૧૬-૩-૧૯૪૭

જીવજીલાલ સંઘવી.

અનુક્રમણિકા

વિષય	પૃષ્ઠ
૧ મંત્રગામરણ.....	૧
૨ શ્રી સામાવિરત-અર્થ સહિત.....	૨
૩ શ્રી સામાવિરત જાણી રોપ.....	૬
૪ શ્રી સામાવિરત જાણ રોપ.....	૧૨
૫ શ્રી પ્રતિભાજી ચતુ-અર્થ સહિત.....	૧૩
૬ મુખ્યધાન્યો શ્રીસત્ય.....	૫૬
૭ શ્રીમુ-અમીવારમુ જન આદ્યવાની વિધિ.....	૧૧
૮ પોતાના અર્થ રોપ.....	૧૨
૯ મારાના રૂપ પદ્મજાળ.....	૧૩
૧૦ મુખ્યધાન્યો ૧૦૮ મુખ્ય-અર્થસહિત.....	૧૫
૧૧ મારાના રૂપ મુખ્ય.....	૧૭
૧૨ મારાના રૂપ.....	૧૮
૧૩ મારાના રૂપ.....	૭૩
૧૪ મારાના રૂપ.....	૧૦૨
૧૫ મારાના રૂપ.....	૧૦૪
૧૬ મારાના રૂપ.....	૧૨૮
૧૭ મારાના રૂપ.....	૧૩૨
૧૮ મારાના રૂપ.....	૧૫૨
૧૯ મારાના રૂપ.....	૧૬૩
૨૦ મારાના રૂપ.....	૧૭૫
૨૧ મારાના રૂપ.....	૧૮૫

૨૨ શાસોશાસનો થોડો.....	૧૭૭
૨૩ ઈર્મપ્રતિના બોલ.....	૧૭૮
૨૪ ૭ આરાના બોલ.....	૧૮૬
૨૫ ત્રેવીસ પાત્રીના બોલ.....	૧૮૭
૨૬ વિરહ દાર.....	૧૮૭
૨૭ પ્રમાણબોધનો થોડો.....	૧૮૪
૨૮ પચીસ બોલનો થોડો.....	૨૦૦
૨૯ ક્રોતા અધિકાર.....	૨૧૨
૩૦ પાંત્રીશ બોલ.....	૨૧૭
૩૧ સિદ્ધ દાર.....	૨૨૧
૩૨ જમ્બુદીપ વિચાર.....	૨૨૫
૩૩ મર્મ/વિચાર.....	૨૩૭
૩૪ બત્રીસ અસંખ્ય.....	૨૪૮
૩૫ અધ્યયનો.....	૨૪૬
(૧) પુનિહરસુણ..... (અર્થ સાથે).....	૨૪૬
(૨) પરચુરણ માયાઓ.....	૨૫૪
(૩) દશ વૈકલિક સૂત્રના અધ્યયન ૧-૨-૩ (અર્થ સાથે).....	૨૫૬
(૪) ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રના અધ્યયન ૩-૪-૬-૧૬ (અર્થ સાથે).....	૨૬૧
૩૬ લક્ષ્મીમર રતોત્ર (અર્થ સાથે).....	૨૮૬
૩૭ કસ્થાણુ મંદિર રતોત્ર-પદાનુવાદ.....	૩૦૨
૩૮ શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ રતોત્ર-અર્થ સાથે.....	૩૦૮
૩૯ ધર્મસિદ્ધ મુનિના અઠાત્રીસ બોલ	૩૧૨
૪૦ વ્યાખ્યાન પ્રારંભે કહેવાતી શ્રી મહાત્મીર મુનિ.....	૩૧૪
૪૧ કાવ્ય સમ્પદ (વિધિવિધ પ્રશ્નો)....	૩૧૬
૪૨ અમારું પ્રકાશનોનું માદા	૩૨૦

—: અર્પણ :—

દામનગર નિવાસી

ગોહી દેરાવડાવ દરીયંદ

વયા

તેમના અ. સે. ધર્મચત્રી

શ્રીમતી જગદુવર બહેન,

તેઓના સૌજન્ય, ધર્મપ્રેમ, નેત્ર સાહિત્ય-પ્રિયતા,
અપ્પાત્માસિદ્ધતા ઇત્યાદિ દુર્લભી આકર્ષક નેત્રધર્મના
વલગાવનું આ શામયુક્ત તે પ્રમાણરિત દંપતીને અર્પણ
કરું છું.

—દેરાવડાવ સંમપી.

મોદી કેશવજ્ઞાનભાષીનો દુક પરિચય.

આ ધાર્મિક ગ્રન્થમાં જે સદ્ગુણરસોનો પરિચય આપાય છે, તેથી મહારા આ પ્રકાશનને દુક દાર્ધિક ગૌરવપૂર્ણ પણે માનું ખરો, કેમકે જેમનું જીવન 'ગૃહસ્થ' છતાં પણે સન્યાસ 'ની જેમ જૈનસ્થને શોભાવનારું હોય-તેઓનો પરિચય અસ્થાને નહિ, પરન્તુ યોગ્યનો યોગ્ય અને મર્યાદિત સત્કાર થયો જોઈએ એ જૈનસ્થનો એક ગુણ-છે.

આ જ ગ્રન્થમાં આગળના પૃષ્ઠમાં સદ્ગત કપૂરચંદભાષીનો પરિચય આપ્યા પછી તેમના વેરાઈ શ્રી મોદી કેશવજ્ઞાનભાષીનો પરિચય આપવાનું થાય છે એ મહારુ સદ્ગત્ય છે.

શોભાક વર્ષો પહેલાં મારેલાં આવીને અનેક પુસ્તકોમાંથી 'ભાવનાચતક' ની પસંદગી કરી ૧૦૦ નકલો તેઓ લઈ ગયા ત્યારથી મને તેમનો પરિચય થયો અને બીજી વાર મહારા 'જૈનાગમ કથાકાવ' ની ૧૦૦ નકલો લીધી ત્યારે મને થયું કે 'બહુરત્ના વસુધેવા' ના ન્યાયે જૈનસમાજમાં જૈન સાહિત્યના પ્રેમીઓ ખૂબેખાંચરે વસે છે ખરા !

પછી તો પોતાની માતૃભીના મારજ વખતે જાહેર સંસ્થાઓને તેમણે આપેલું રૂ. ૧૫૦૦નું દાન, શાસ્ત્રોદ્ધાર કંડમાં રૂ. ૭૫૦, મ. વંક્તા પં મુનિશ્રી સૌભાગ્યમંદ્રજી મ. ને રૂ. ૫૦૦ના ખર્ચે ખરીદેલી સરીક આગમોની પેટીનું અર્પણ, પૂ. શ્રી હારીજ્ઞાનજી મના દામનમરના ચાતુર્માસમાં તેઓએ આપેલો તન, મન, ધનનો ભોગ, જલગ્રામ જૈન ખોડિંગ, દામનમરની જૈનશાળા, ઉદાર સ્થા. જૈનમંડળ આદિ સંસ્થાઓને આર્થિક સહાય, ખંભાતમાં તેમના પત્ની મજકુંવર જેનની અકાઈ વખતે જુદા-જુદા ખાતાને આપેલું રૂ. ૧૫૦૦નું દાન, પં. શ્રી ગણેશજી મ. નું ચાતુર્માસ દામનમરમાં કરેલી ખર્ચેલા રૂ. ૧૫૦૦ વગેરે દાન તેમના જૈનધર્મના પ્રેમની પ્રસાદી રૂપ છે.

આજે તો આ ગૃહસ્થ જૈન, વૈદિક અને હરકોઈ ધર્મના આધ્યાત્મિક પુસ્તકના એટલા જવા રસીય છે કે અમદાવાદમાં પોતે ધીકતો ધધો અસાવના હોવા છતાં, સત્સમાગમ અને જ્ઞાનશોષિમાં પોતાના સમયનો ધણો ભોગ આપે છે અને 'દેહ છતાં જોની દસા, વર્તે દેહાનીત' ની જેમ અધ્યાત્મયોગ અને આત્મસિયરતા પ્રાપ્ત કરવાને માર્ગે તેમનું જીવન વ્યયેલું છે.

આવા જ્ઞાનપ્રિય-આધ્યાત્મિક સન્નજનની જાવના, આકાંક્ષા અને આત્મસેવા ઉત્તરોત્તર વધી જાયો, એટલું જાણી આ પરિચય પૂર્ણ કરું છું.

જીવનજ્ઞાન સંઘવી

(૧) શ્રી નૃપભનાથજીનું સ્તવન

નૃપમ જિતેશ્વર પ્રીતમ માહરોરે, ઓર ને ચારુ રે કંત; ૧
 શીશો સાદિય સંગ ન પદિરે રે, બગે ૪ સાદિ અનંત, ૪૦ ૧
 પ્રીત સમાઈ રે જમમાં સદુ કરે રે, પ્રીત સમાઈ ને રાપ; ૨
 પ્રીત સમાઈ રે નિરુપધિક્ષ હરી રે, સોપાધિક્ષ ધન ઓપ, ૪૦ ૨
 રાઈ કંત શરણુ દાપ્ત કસ્યજી હરે રે, મગશું કંતને ધાય; ૩
 મે, મેજો નવિ દંદ્યો સંભવે રે, મેજો દામ ને રાપ, ૪૦ ૩
 રાઈ પતિરંગન અતિપદો, ૧ તપ હરે રે, પતિરંગન તનતાપ; ૪
 મે પતિરંગન મે નવિ મિત મધુ રે, રંગન ધાત્રુમેજા ૪ રે ૪૦ ૪
 રાઈ હરે લીલા રે અભય અરુખ ૧ તજીરે, સખ ૧૪ પૂરે મન આર; ૫
 રાપ ધંદને લીલા નવિ ધરે રે, લીલા રાપ ત્રિપાસ ૧૫ ૪૦ ૫
 મિત્રસંભં રે પૂજન રૂણ દરુપું રે, પૂજન અખંડિન ૧ એહ; ૬
 ૪૫૬ રિતિ ૬૪ આનમ અરપજા રે, આનંદધન પદ રેહ. ૧૭ ૪૦ ૬

૧ પાં, ૫જી, ૫૬ મો. ૨ બીજી, અન્વ. ૩ પતિ. ૪ સાદિ અનંત
 કાશી-મે જીન પ્રિકાનું વચન છે, જેની અદિ છે પશું અંત નથી
 મેજા ૪૦ રે હાનિ. ૫ ઉપાધિ વચરવી. ૬ ઉપાધિવાના. ૭ સતી ધાય છે.
 અર્થ નથી મો છે. ૮ રોહીતે. ૯ પતિને યજ્ઞ કરવા. ૧૦ મદુન.
 ૧૧ રૂણને તપશ્ચરુ. ૧૨ પ્રતિભા મગચરી. ૧૩ ને સખી સાથે લેદી.
 ૧૪ ૪૦ રે ૧૫ રોપી કરે. ૧૬ શુદ્ધપૂજ, સમીપૂજ, ૧૭ રેખ.

(૨) શ્રી અધિતાનાથજીનું સ્તવન

૧૪૧ પ્રિકાદરે ૧ અન્વ જિતવદો રે, અજિત. અન્વિત મુખપાય;
 ૨ રે અન્વે રિદે ૬ કુન્દરે રે, ૩૨૫ તિરુ મુખ નામ. ૪૦ ૧
 નાથ નૃપજી રી રી રે એવું રે, મુખે રૂપરૂપ કલ્યા.
 અન્વ નામ ૩. ૪૧૦ અન્વ ને નામ રે રિદે રિદે. ૪૦ ૨
 ૬૨ અન્વે અન્વન અન્વ ૧ ૭ રોહીતે. ૪૦ ૩
 ૪૫ ૧ ૪૬ ૧ ૪૭ ૧ ૪૮ ૧ ૪૯ ૧ ૫૦ ૧

વસ્તુ વિચારે ૨ દિવ્ય નયણ તથો ૨, વિરહ^{૧૧} પદ્મો નિરધાર;^{૧૨}
 તરતમ ભોગે ૨ તરતમ વાસના ૨, વાસિત બોધ આધાર. ૫૦ ૫
 કાળસંબંધ^{૧૩} સદી પંથ નિહાળશું ૨, એ આચા અવધન; ^{૧૪}
 એ જન જીવે ૨ જિનજી ભણજો ૨, આનંદધન મત અંબ. ૧૫ ૫૦ ૬

૧ માર્ગ, ૨ ભોગ, ૩ શાસ્ત્રી ન છતાંય એકા ગુણોના પર, ૪ જ્ઞાનથી
 અંતર દષ્ટિ વગરનું ભોગું તે ચરમ-આમાની કે બાહ્ય ચક્ષુ વડે ભોગું
 કહેવાય. ૫ સકળ, જગત. ૬ જ્ઞાનદષ્ટિ, મહાન વિચારવાળી નજર ૭
 પરંપરા-આંસની આવેલી રૂઠી. ૮ પગ મૂકવાની જગ્યા નથી. ૯ મળવા લાગે
 ૧૦ શાંતિ જ. ૧૧ વિયોગ-અંતર. ૧૨ આધાર વચરનો. ૧૩ ભવસ્થિતિ
 પાકશે ત્યારે ૧૪ આધાર ૧૫ અંબો.

(૩) શ્રી અનંતનાથ જિનસ્તવન

ધાર તરવારની સોહિલી, સોહિલી-મૌઝમા જિનતણી ચરણ સેવા;
 ધાર પર નાયતા, દેખ બાજગરા,^૧ સેવના-ધાર પર રહે ન દેત્રા. ધા. ૧
 એક કહે સેવીયે, વિવિધ કિરિયા કરી, કૃગ અતેકાંત લોચન ન દેખે,
 કૃગ અતેકાંત કિરિયા કરી બાપડા, રૂઝડે ચાર ગતિમાંથી લેખે. ધા. ૨
 મજાના બેઠ મનુ નયણ નિહાળતા, તત્ત્વની પાત કરતી ન લાગે;
 હિર બરણુદિ નિજ કાજ કરતા થકા, મોહનક્રિયા કલિકાલ રાજે. ધા. ૩
 વચન નિરપેક્ષ બવદાર જૂઠો કહયો, વચન સાપેક્ષ બવદાર સાચો;
 વચન નિરપેક્ષ બવદાર સંસાર કૃણ, સંભાળી આદરી કાંઈ રાચો. ધા. ૪
 દેવ ગુરુ ધર્મની શુદ્ધિ કહો કેમ રહે, કેમ રહે શુદ્ધ અદ્વાન આણો;
 શુદ્ધ અદ્વાન વિણ સર્વ કિરિયા કરી, છાર પર લીંપણું તેહ જાણો. ધા. ૫
 પાપ નહિં કાઈ ઉત્પત્ત-આપણ જિન્મો, ધર્મ નહિં કાઈ જગ સૂત્ર સરિખો
 સૂત્ર અનુસાર જે ભવિક કિરિયા કરે, તેહનું શુદ્ધ ચારિત્ર પરિખો. ધા. ૬
 એક ઉપદેશનો સાર સંક્ષેપથી, જે નરા ચિત્તમાં નિત્ય ખાવે;
 તે નરા દિવ્યબહુકાળ સુખ અનુભવી, નિયત^૭ આનંદધન રાજ પાવે. ધા. ૭

૧ મહારી, ૨ રાખ, ૩ જેવું હોય તેવું કહેવું, ૪ અવરતન, જરૂર.

॥ श्री सिनेन्द्राय नमः ॥

श्री. स्थानकवासी

जैन ज्ञान सागर

भगणायरणु.

[भारा देया केरा हार-जे राग.]

वदासा वीर छनेभर, जन्म जरा नीवारलेरे;
भारा प्रयुछ भीते, मुज खीरपर कर रथापलेरे.
मलु रत्न व्यापो, प्रभु मुजने,
जोड भानने, के नदी तुमने;

अरछ पर भारी, करम कटक संहारलेरे. वदासा० १
भुमनी धाकषु, वगगी मुजने,
नभी नगी पीननुं, दे प्रभु तुमने;

मे कुःमपी हर करवा, वदेया आवलेरे. वदासा० २
अव अट्ठीमां, जूये पडीयो;
तुं सादेन सामे, भुने भलीयो;

मेराने शीवपुननी, साक जनावलेरे. वदासा० ३
भारा उम्वारी, धी छन व्यामे;
अदारिरे बिभो, प्रभु पर भागे;
भेरे इरी अदावा, मभने नारलेरे. वदासा० ४

શ્રી સામાયિક વ્રત.

(૧) નવકાર.

નમો—નમસ્કાર હોજો. અરિહંતાણું—કર્મરૂપ વેરીના હણનાર એવા અરિહંતને, જેણે ચાર ધનધાતી કર્મ—જ્ઞાનાવરણી, દર્શનાવરણી, મોહની અને અંતરાય, ક્ષય કર્યાં તથા જેનાથી કંઈ રહસ્ય નથી અને જે યોગીશ અતિશયે તથા પાંત્રીય પ્રકારની વાણીએ તથા બાર ગુણે કરી ખીરાજમાન છે. નમો—નમસ્કાર હોજો. સિદ્ધાણું—સકલ કાર્ય સાધ્યાં જેણે તે સિદ્ધ બળવંતને, જે આઠ કર્મ ખપાવી સિદ્ધતા સુખને પામ્યા તથા એકત્રીશ ગુણે કરી સદિત છે. નમો—નમસ્કાર હોજો. આયરિયાણું—આચાર્યજીને, જે શુદ્ધ રીતે જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ અને વીર્ય એ પાંચ આચાર પોતે પાળે અને ખીજાને પણાવે, તથા છત્રીશ ગુણે કરી સદિત છે. નમો—નમસ્કાર હોજો. ઉવજગ્યાણું—ઉપાધ્યાયજીને, જે શુદ્ધ સત્કાર્ય બણે, બણાવે તથા પચીશ ગુણે કરી સદિત છે. નમો—નમસ્કાર હોજો. લોચ્ચે—લોકને વિષે. સંવસાદુણું—સર્વ સાધુને, જે જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર અને તપના સાધનાર તથા સત્તાત્રીશ ગુણે કરી સદિત છે.

(૨) તિષ્ઠતો અથવા વંદના.

તિષ્ઠતો—તથા વાર આયાહિણું—મે હાય જોડીને જમણા કાનથી કાળા કાન સુધી. પયાહિણું—પ્રદક્ષિણા કરીને. વંદામિ—વાંદું છું એટલે પત્રે લાગું છું. નમઃસામિ—નમસ્કાર કરું છું. (પાંચ અંગ નમાવીને.) સકારેમિ—સત્કાર દઉં છું. સમ્માણેમિ—સન્માન દઉં છું. કલ્યાણું—કલ્યાણકારી છે. મંગલ—મંગલકારી છે. દેવયં—ધર્મદેવ સમાન છે. ચેદયં—જગત્ત્વને સુખદાયક, જ્ઞાનગુણસંપન્ન છે. પગલું—વારસામિ—સેવા કરું છું (યન, વચન, કાયાએ).

(૩) ઇરિયાવહી.

ઈન્દ્રામિ—ઈન્દ્રું છું પદિકમિર્ડ—પાપ કર્મથી નિવર્તવાને. ઇરિયા- (રસ્તામાં) પંચને વિષે. વદિયાએ—આત્રની વખત વિરાદ્વ્યાએ—કુન્ન દીધુ હોય. ગમગ્રાગમણે—જાવના, જતાં. પાણુ—પ્રાણીજીવને. કમણે—કચર્વા હોય. ખીય—ખીજ કમણે—અર્થાં દેવ. દરિય—લીલોત્તરો (રતનપત્રિ) કમણે—અર્થાં દેવ. ઉત્તમ—પ્રાણ, મરુ દક્ષિમ—પ્રાણી

મુદુમેદિ—ધોડીક. દિઠિ—નગર (દણિ) સંચાલેદિ—દત્તવાધી. એવ-
 માંએદિ—એ આદિ ખીન મનમાં ચિંતવા હોય તે. આગારેદિ—
 આગાર એટલે મોક્ષમો. અજાગો—ભાંગે નહિ. અવિરાહિઓ—હાનિ
 પહોંચે નહિ. દુઝઝ—હોળે. મે—મકારો. કાહિસગો—કાહિસગ એટલે
 કાપાનું અણુ દવાપનું. જાવ—જ્યાં મુખી. અરિહંતાણું—અરિહંતનું
 નામ સંભારું. ભગવંતાણું—ભગવંતનું નામ સંભારું. નમોદારેણું—
 નમસ્કાર કરું. નપારેમિ—ધ્યાન મુકું નહિ તાવ—ત્યાં સુધી. કાપ—
 કાપાને. કાણેણું—એક રચાને સ્થિર રાખીને. મોણેણું—અમોક્ષ રહીને.
 કાણેણું—ધ્યાને કરીને. અપાણું—આપાને. વોસિરામિ—તણું છું.
 આ દેશણે (" ધ્વજમિ પદ્મમિથ " થી તે " શ્રવિષાઓ વવરાવિઆ
 તસ્સમિત્તમિદુક્કડ " તથા એક નવકાર મુખી પાક મનમાં બોલીને કાહિ-
 સગ કરવો અને નમો અરિહંતાણું ચમક બોલી પાળવો).

(૫) લોગસ્સ.

લોગસ્સ—લોકમાં.—ઉજ્જયગરે—ઉચ્ચોતના કરનાર. ધમ્મ—ધર્મ.
 તિથ્થયરે—ચતુર્થના રમાપનાર. જિણે—જિન, રાગ-દેવના છતનાર.
 અરિહંતે—અરિહંત દેવની. કિત્તપ્પસ્સ—નામ લક્ષને સ્તુતિ-કીર્તિ કરું.
 હું. ચહિવીસંપિ—ચોવીસે તીર્થ કરો તથા દેવદી—ખીન દેવજાનીઓની.
 ઉસલ—પહેલા ઋષભદેવ સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આવ્યા પછી
 માતાએ સ્વપ્નામાં વૃષભ દીકો તેથી એ નામ આપ્યું. મજિથંચ—
 ખીન અજિતનાથ સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આવ્યા પછી માતા પાસે રમતાં
 છતાં તેથી એ નામ આપ્યું. વંદે-વાંદું છું. સંભવ—ત્રીન સંભવનાથ
 સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આવ્યા પછી કુષ્માળ ટળીને સુશળ થયો, ધાન્યના સંભવ
 થયા તેથી એ નામ આપ્યું. મલિનંદણંચ—ચોથા અલિનંદન સ્વામી,
 સ્વામી ગર્ભમાં આવ્યા પછી ઈંદ્રે જયકાર કર્યો તેથી એ નામ આપ્યું.
 મુમધી—પાંચમા સુમતિનાથ સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આવ્યા પછી માતાને
 ભણી મતિ ઉપજી તેથી એ નામ આપ્યું. ચવળી. પહિમપ્પહું—
 છઠા પદ્મપ્રભુ સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આવ્યા પછી માતાને પદ્મ-કમળની
 ચમ્પામાં સુવાની ધ્વજ ઘર્ષિતેથી તે નામ આપ્યું. સુપાસં—સાતમા
 સુપાર્શ્વનાથ સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આવ્યા પછી માતાનાં પાસાં ખર-
 સટ હતાં તે સુવાળાં યવાં તેથી એ નામ આપ્યું. જિણું—
 દેવના છતનાર. ચ—ચળી. ચંદ્રપહું—આઠમા ચંદ્રપ્રભ સ્વામી, સ્વામી

ગર્ભમાં આત્મા પાંચી માતાને ચંદ્રમાની રમુજ થઈ તથા ચંદ્ર સરખી
 ઘરીની પ્રભા થઈ તેથી તે નામ આપ્યું. વદે—વાંદુ પું. મુવિહું—
 નવમા મુનિપિનાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા પાંચી નગરમાંથી અવિધિ
 ટાળીને મુવિધિ કરી તેથી તે નામ આપ્યું. ચ—ચળી. પુદ્દંત—તથા
 બીજું નામ પુષ્પદંત સ્વામી, સ્વામીના ઘાંત કુલ સરખા હતા તેથી તે
 નામ આપ્યું રીપલ—લક્ષ્મી સ્ત્રીનાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા
 પાંચી પિતાને સ્વર થયો ત્યારે સ્વામીની માતાનો દાચ દુરપાથી ઠાપા સીતળ
 થઈ તેથી તે નામ આપ્યું. રીજ/સ—અગરમા શ્રીધિવાંસ્તનાય સ્વામી, સી-
 તળ પોતાની જાણ દેવ મુખમાં સ્વામી, ગર્ભમાં આત્મા પાંચી માતા મુનાં તે
 દેવના નામો તેથી તે નામ આપ્યું. ગામુપુજ—ગામમા વામુપૂજ સ્વામી,
 માતાની મુનાં ઠાપામાં દેવના રવી ઠાઈને મુખ દેવો નહિ, પશુ સ્વામી ગર્ભમાં
 આત્મા પાંચી દેવના તેમાંથી નામી જલદી માતાની પૂજા કરી તેથી કરી
 એ નામ દીધું. ચ—ચળી. વિમલ—તેરમા વિમળનાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં
 આત્મા પાંચી માતાની પુદ્ વાંચી હતી તે પાંસરી થઈ તેથી તે નામ આપ્યું.
 મજુંત—મહિમા જનનાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા પાંચી જનન
 સ્ત્રીની સ્તિ રાખનાં દીધી તેથી તે નામ આપ્યું. ચ—ચળી. ગિજું—ચમ-
 દેવના જનનાય. મજું—પંદરમા મર્જનાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા
 પાંચી માતા મર્જને પામી. સંતિ—સોગમા સંતિનાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં
 આત્મા પાંચી માતાનો રામ થયો ને સંતિ થઈ દેવો તે નામ આપ્યું.
 ચ—ચળી. પંદરમિ—વાંદુ પું. કુમું—સગરમા કુમુનાય સ્વામી, સ્વામી
 ગર્ભમાં આત્મા પાંચી કુમું કુમું માતા રાગ તેથી તે નામ આપ્યું. અરું—
 આરમા આનાય સ્વામી, આરમાં ગર્ભમાં આત્મા પાંચી માતાને રાગમય
 કરી દીધી તેથી તે નામ આપ્યું. ચ—ચળી. અરિહું—સોગમાં માત્રી-
 નાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા પાંચી માતાને કુમું દીધી તેથી
 કુમું તેથી તે નામ આપ્યું. વદે—વાંદુ પું. મુ-
 વિહું—લક્ષ્મી સ્ત્રીનાય સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા પાંચી માતાને
 નહીં રાગ તેથી તે નામ આપ્યું. ચ—ચળી. ચાલિ—વાંદુ પું. ગિ-
 મિ—સગરમાં અગિયેથી સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા પાંચી માતાને
 સગરમાં તેથી આત્મા દીધી તેથી તે નામ આપ્યું. ચાલિ—સગરમાં
 સગરમાં સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આત્મા પાંચી માતાને સગરમાં તેથી તે નામ આપ્યું.

હું હું તે માતાએ લઈ ઉપર મુક્યો અને વિધન ગયું તેથી તે નામ આપ્યું.
 તહુ—તેમજ વદ્ધમાણું—ચોવીસમા વર્ધમાન સ્વામી, સ્વામી ગર્ભમાં આપ્યા
 પછી ધન વગેરેના ખૂબ વધારા થયા તેથી તે નામ આપ્યું. ચ—વળી. એવું
 મએ—એ પ્રકારે ગે. અલ્પિચ્યુમા—નામે કરી સંસ્તર્યા, તે ચોવીસ
 તીર્થ કરે કેવા છે? વિદ્યુચ—ટાળ્યાં છે. રચ—કર્મરૂપી રજ. મહા—ગાંધેશ
 કર્મરૂપી મેસ. પહિણુ—ગણાવ્યાં છે. જરમરણુ—જરા ને મરણ. ચક્રિ-
 વિસંધિ—ગોવીશે એકા. જિનવરા—જિનવર. તિથયરા—તીર્થ કરો.
 મે—મુજને. પસીયંતુ—પ્રસન્ન થાઓ. કિત્તિય—કીર્તિ કીધી. વ-
 દીય—નમસ્કાર કીધો. મહિઆ—શુભ ધ્યાનયોગે કરી પૂજા કીધી.
 જેએ—જે કલા તે. લોગરસ—લોકમાં. ઉત્તમા—ઉત્તમ. સિદ્ધા—
 સિદ્ધ પદ પામ્યા. આરુગ્ગા—સર્વ રાગ રહિત. બેહિહિસાલ—અમકિતરૂપ
 જોધની પ્રાપ્તિ. સમાહિ—સમાધિ. વર—પ્રધાન—મુક્તિમં—સર્વોત્તમ. દિહું-
 દીઓ. ચંદેસુ—ચંદ્રમાયી અધિક નિમલયસા—નિર્મળ છે. આઈ-
 ચેસુ—સરજ થકી. અહિયં—અધિક પયાસયસા—પ્રકારના કરનાર
 છે. સાગર—સમુદ્ર. વર—મોટો. ગંભીરા—ગંભીર એટલે મોટો
 સમુદ્રથી પણ વધારે ગંભીર છે. સિદ્ધા—એવા હે સિદ્ધ ભગવાન!
 સિદ્ધિ—મુક્તિ પદ મમ—મને. દિસંતુ—દીઓ.

સાધુ અથવા શ્રી સીમંધર સ્વામીની આજ્ઞા માગી.

(૬) સામાયિક આદરવાની વિધિ.

દ્રવ્યથકી—કાયાએ કરી, સાવજીએગદાં—પાપના વ્યાપાર કરવા
 ના પરચખાણુ—ગંધી. ક્ષેત્રથકી—જમીનથી આપ્યા લોક પ્રમાણે—
 બધા જગતમાં. કાળથકી—એટલે વખત જે થકી સુધી ઉપરાંત ન
 પાણું ત્યાં સુધી—જે થકી ઉપરાંત એટલું રહેવું હોય તેટલું. ભાવથકી
 —મનની ધારણાથી છોટીએ—છ પ્રકારે—તે જે કરણ ને ત્રણ ભેગે.
 પરચખાણુ—ગંધી, કરેમિ—કરે છું. ભાતે—હે પૂજ્ય સામાયિક—
 સમનારથી સામાયિક સાવજી—પાપના કામની. એમ—મન, વચન,
 કાયાના ભેગે. પરચખામિ ગંધી કરે છું. જાવ—ત્યાં સુધી. નિયમ
 મનુવાગ્દામિ—ગંધીની મર્યાદા કરી છે ત્યાં સુધી સેવા કરે છું. દુવિ-
 હ—મે કર્યો. તિચિહેણુ—ત્રણ ભેગે. ન કરેમિ—કર નહિ. ન કાર-
 વેમિ—કરાવું નહિ (જે જે કરણ) મનુષા—મનની કષ્ટનાએ કરી
 વચસા—વચનની કષ્ટનાએ કરી. કંથસા—કાયા પ્રવર્તાવી (જે ત્રણ

જોગ) તરસ—તે સર્વને. જાતે—હે પૂજ્ય ! પરિક્રમાગિ—નિર્વર્તુ' છું.
 નિંદામિ—નિંદુ' છું. આત્માની સાજે. ગરિદ્વામિ—ગરુ' છું. યશની
 સાજે ગ્રાધ્વાજુ—અશુભ જોગમાં જતાં આત્માને વોસિરુમિ—તરુ' છું.

(૬) નમોદ્યુષ્ણનો પાઠ.

[illegible]

રહિત મજ્જ્ય—સુવરહિત મવાખ્યાલ—આધા-પીઠા રહિત મપુણરા-
વંતિ—નથી ફરીયા અવતરણુ જેને સિદ્ધિગર્ભ—એહવા સિદ્ધતી ગતિ-
નામધેય—એવું અમર નામ ઠાણું—એવું સ્થાનક સંપત્તાણું—પામ્યા
છે. નમોઽજિણાણું—નમસ્કાર હોજો એવા તીર્થ કરોને. છયભયાણું—
સાત ભયના છતનારને.

(પહેલું નમોઽણું શ્રી સિદ્ધ વાગવંતને કહેવું. બીજું શ્રી અરિહંત
દેવને કહેવું. તેમાં ઠાણું સંપત્તાણું નહોતું ઠાણું સંપત્તીઓ કામાણું કહેવું ને
પછીના બોલ કહેવા નહિ.)

ત્રીજું નમોઽણું—વર્તમાનકાળના સ્વધર્માચાર્યો—સ્વધર્મોપદેશકોને કરવાનું
છ તેનો પાઠ:—

નમોઽણું, મમધર્મ આચરિયરસ, મમધર્મ ઉવદેશિયરસ, જાવ
સંપાવિઓ કામરસ, નમો આચરિયરસ.

સામાયિક પાળવાની વિધિ.

(પહેલા પાઠથી લોકરસ સુધીની કિંચા આદરવાલી રીતે કરીને, છઠ્ઠા
પાઠને ઠેકાણે નીચે મુજબ કહેવું.)

દ્રવ્યથકી સાવજજ જોગનાં પચ્ચખાણુ કયાં હતાં તે પૂરાં થયાં
તે પાણું છું, દ્વિવથકી આખા લોક પ્રમાણે, કાળથકી બેઘડી,
ઉપરાંત ન પાણું ત્યાં મુઘી, સાવથકી છકોટીએ પચ્ચખાણુ કયાં
હતાં તે પૂરાં થયાં તે પાણું છું, (૧) એહવા નવમા સામાયિક વ્રતના—
ઉપરની વિધિ મુજબ આદરેલા સામાયિક વ્રતને વિશે. પંચઅર્ધચારા—
પાંચ અતિગાર જાણીયગ્યા—જાણવા ન સમાચરીયગ્યા—આચરવા નહિ.
તંજહા—તે જા પ્રમાણે તે આલોકિ—તે કહી દેખાડું છું. મહુદુપ-
રિહાણું—મન માફ પ્રવર્તાણું હોય. વયદુપરિહાણું—વચન માફ
પ્રવર્તાણું હોય. કાયદુપરિહાણું—કાયા માફ પ્રવર્તાણી હોય. સામાયિક-
થરસસર્થ—સમતારૂપ સામાયિક અકરણુઆએ—જરાબર કીધું કે નહિ,
તેના જરાબર ખબર ન રહ્યાં હોય સામાયિકરસ—સામાયિક, અણુવર્તિ-
યરસ કરણુઆએ—પૂરું મથા વિના પાણું હોય, તરસ—તેનું, મિ-
ચ્છામિદુકડ—જોડું કીધેનું નિષ્ફળ યાઓ.

(૨) સામાયિકને ત્રિષેદશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના
એ જત્રીશ કાપમાંથી કોઈકાપ લાગ્યો હોય તો મિચ્છામિદુકડ.

(૩) સામાયિકમાં આદરસંજ્ઞા—ખાવાની ઇચ્છા થઈ હોય ભયસં-
જ્ઞા—બીક લાગી હોય. મૈથુનસંજ્ઞા—સ્ત્રી સેવવાની ઇચ્છા કરી દોળ.
પરિશ્રદસંજ્ઞા—માવાની ઇચ્છા કરી દોય. એ ચાર સંજ્ઞા માંહેલી
કોઈ સંજ્ઞા કરી હોય તો મિચ્છામિદુકડ.

(૪) સામાયિકમાં સ્ત્રી કંથા = ભગનંધા, દેશકંથા, રાજકંથા, એ ચાર
કંથા માંહેલી કોઈ કંથા કરી હોય તો મિચ્છામિદુકડ.

જેવું કહ્યું હોય. દુઃખાઓ—માનુષ્યનાં ધર્મોદોષ. દુષ્ટિચિત્તિઓ—મંડી
ચિંતનશ્યા હરી હોય. અજ્ઞાયાઓ—આચરવાયોગ્ય નહિ. અસિદ્ધિયવ્યો-
ધરુણયોગ્ય નહિ. અસાવગ—આવડે નહિ કરતા યોગ્ય. પારગો—કાંઈ
પ્રયોગ કર્યો હોય. નાણું—જાનને વિષે. તદુ—તેમજ. હરિદો—હરિનરે
વિષે. ચરિતાચરિત્તે—ઘોડીવાર ચરિત્ર ને ઘોડીવાર નહિ ચરિત્ર એવું જે
શ્રવણનું ચરિત્ર તેને વિષે. સૂચો—યુગ સિદ્ધાંતને વિષે. સામાન્યો—સમતા-
રૂપ સામાન્યિકને વિષે તિલુકું—ત્રણ પ્રકારની. શુભિકું—શુભિત, મન, વચન
અને કાયા એ ત્રણને ચરિતુકું—ચાર પ્રકારનાં. દસાઝીકું—કષાય એટલે
કોષ, માન, માયા ને લોભ. પંચકુકું—પાંચ પ્રકારનાં. મહુવયાકું—મહુવન
(પદ્મેશી પાંચમન) તિલુકું—ત્રણ પ્રકારનાં. શુભુવયાકું—શુભન (તે
કું, સાતમું ને અઠમું પ્ર.) ચરિતુકું—ચાર પ્રકારનાં. સિખારયાકું—
શિક્ષામત (તે નવ, દસ, અગીવાર ને બારમું પ્ર.) બારસચિતુસ—(એ
કલા તે) બાર પ્રકારના. સાવગ—આવડના. ધરમસ—ધર્મને વિષે. જં—
જે કાંઈ. ખડિયં—ખડિત કહ્યું હોય. જં—જે કાંઈ. વિરાદિયં—વિરાદિયું
હોય. તરસ—તેનું ચિન્હામિદુકકું—કુખૂન, પાપ નિબૂળ થ.ઓ.

રજુતિ—પ્રથમ મારો આત્મા અનાદિકાળનો મમતાપણે પરિણુમ્યો છે
તેને સમતાપણે પરિણુમવાને વારને સાવજગ જોયલી વૃત્તિ કરવી. સમતાવૃત્તો
લાભ તે સામાનિક કહીયે. પ્રથમ સામાનિક આવસ્થક તે સમતા પરિણુમ
રાખવા માટે નીપજાવતો.

બીજો આવશ્યક.

તરસકેતરિકરણેશુથી ઠેક અપ્યાણુવોસિરામિ સુખી કહીને તે પછી
સ્થિર રહી કાઢિસગ કરવો. તેમાં નવાણું અતિચાર જે કરેક મન. વગેરેને
અતે કહેવાથી તે અથવા ચાર લોગસ્સ મનમાં જોલવા અને એક નવકાર
ગણી કાઢિસગ ખાળવો.

રજુતિ—જે સમતાપણે પરિણુમ્યા, મમતા પરિહારી, ચૌદ રાજલોહને
મરતકે સિદ્ધ વર્ષા, સંસાર સમુદ્ર નિસ્તર્ણા, સર્વ ઉપમા અપ્રકૃત, સર્વ
અધમગદર, એવા ચોવીસ તીર્થ કર જન્મ, જરા, મરણને પરિક્ષીલુ કરી,
આત્મચુલુ. આત્મપણે પરિણુમ્યા, સાદિ અનંત ભાગે સિદ્ધ થવા સમણ
રમણરૂપ અનુભવ સ્થિર રહ્યા, તમાની સદાવપને સમતા પ્રગટ થવા,
મમતા પરિહરવાને અવસર, રમણુ, ચિંતન, મનન, પ્યાનરૂપે સદાવ
હોજો એવા ચોવીસ તીર્થ કરતી સ્તુતિરૂપ ગીતે ચોવીસ ધારૂપ આવશ્યક.
(લોગસ્સનો પાક કહેવો).

ત્રીજો આવશ્યક.

સ્તુતિ—દેવે એવા યોગીશ્વ તીર્થે હર જોણે ઝાળખાખ્યા; તેવાં 'મારા
ધર્મગુર, ધર્મગાય, મહાઉપાસરી, જ્ઞાનલોચનના દાતાર, અજ્ઞાનતિમિત્તના
દૂષ્ણદાર, મિથ્યાત્વ દમકના મિથ્યાવજ્રદાર, ભવજ્ઞાનજ સમારવાને અર્થે
અમૃતપાત્ર વળી વરસાવના, મુજ અપરાધીને ન્યાય કરના, માર્મંથી
મૂખાને મારે કઠાબો. (પછી પોતાના જાગની વત) એવા મારા
ધર્મગુર, ધર્મગાય, ધર્મપરેશન, ધર્મભા, ૭ મયાના યોગજ, અધમ-
પ્રદાનજ, ભવદુઃખમંજન, ભોજનદાતાર, નિર્દોષી, નિર્દોષી, સમતાપંત,
મંડવંત, વિવેકી, વિજ્ઞાની, એકાંત ઉપાસર નિમિત્તે મેરુદેખની હરી સાચા
મિત્રવજે દાગ રહી, મુજ કિર અપરાધી, મુજનંદિતઉપર હજી ભુલેએ
ન્યાયમર્મ દેખાડી સાચા દેવકિરને ઝાળખાખ્યા.

पं० ह० ध्या०

કચ્છના અમાર.મળે. (૭૩) આસને બેસીને રહેવું.)

ઉપાધિ-૧૨૫૩ ૧૪. ખખા-કાગરન. સમતો-૧૫. વંદિત--

[illegible][illegible]

Figure 1

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 278: 1039-1044.

માન ક્યું હોય. માયાએ—કપટ ક્યું હોય. લોહાએ—લોભ ક્યો હોય
 સંવદ્ધાલિયાએ—સર્વ કાળને વિશે. સંવમિજાવધારાએ—સર્વ જ
 કાંઈ જોડું ક્યું હોય. સંવ—સર્વ. વંમમાઈ—ધર્મની, કમશાએ—કર-
 ણીને વિશે. આસાયણાએ—આશાતન. હરી દોષ જે—જે. મે—મે.
 દેવસિઓ—દિવસ સંબંધી. અધ્યારો—અતિચાર. ક્યો—લાગ્યા હોય.
 તરસ—તે અતિચારને. ખમાસમણો—કમાવંત સાધુ, પડિકમામિ—
 નિવર્તી છું. નિંદામિ—નિંદું છું, ગરિહામિ—ગરકું છું, હેકું છું. અપા-
 લુવોસિરામિ—આત્માને તણું છું (આ પાઠ બે વખત કહેવો)

સ્તુતિ—એવા મારા ધર્મગુણો, મુજને ન્યાય કરવા મેહેરમાન
 થઈને મુજ અપરાધિને સુદૃઢ કમાણીરૂપ પુંછ સખગ, અર્થ ભાવ, લક્ષ્મી,
 ભવોભવ કલ્યાણકારી, શિવ-એકાંત સુખકારી, આનંદકારી, જ્યવિજ્યવકારી
 પુણ્ય અને ધર્મજીવિકારી, સુસલભોધગીજદાયક, સંવર કરણી ખતાવી. મારી
 સમજણ માફક બાંધ્ય પ્રમાણે, છતી સક્તિ પ્રમાણે, મૂળગુણ, ઉત્તરગુણ,
 મત, પચખાણુ નિયમ મર્મોદા કરાવી છે, તે પાંચ આચાર સંબંધી થોડા
 કાળની મર્મોદા કરી બધાં પચખાણુ કરાવ્યાં છે. પાંચ અણુમત, ત્રંચ ગુણ-
 મત, ચાર શિક્ષાવ્રતોદિકને વિષે કાંઈ અતિક્રમ, અતિક્રમ, અતિચાર, અણુ-
 ચાર દોષ લાગ્યો હોય, તે આસવણ, નિદણ, ગર્હણ આત્માને વિશુદ્ધ કરી
 પાપથી પાછા પગલાં જરીને; આત્માને વિશુદ્ધ કરવા સાર, સંભારી-
 સંભારી, ધારી ધારી, વિચારી વિચારીને દોષ નિવારવા પ્રતિક્રમણરૂપ-એથો
 આવશ્યક કરવાની ક્રિયા ઉપજી છે તે સૂચન હોજી. કુળ્લુત નિષ્કુળ હોજી.

સામાયિક એક, ચોનીસંથો એટલે લોચસ જે અને વંદણા તથા એ
 તથા આવશ્યક પૂરા થયા, તેને વિષે કાનો, માત્ર, મીડી, પદ, અક્ષર,
 ગાથા, મંત્ર એાહું અધિક વિપરીત કહેવાણું હોય તે મિચ્છામિદુક્કં.

(ચોથા આવશ્યકની આજ્ઞા લેવી.)

ચોથો આવશ્યક.

દિવસસંબંધી—દિવસને વિશે. જ્ઞાન—જ્ઞાન દરશણ-દર્શન.
 ચારિત્ર-તપને વિષે જે અતિચાર લાગ્યો હોય તે આલોઉ—કની દેખા-
 ડું છું, આગમ—મંત્ર, નિહાન નિવિહું—તથા પ્રકરનાં, પત તે—પરંપરા.
 તજહા—જેમ કે નેમ કેડે છે મુનાગમે—મૂળ આગમ અધ્યાગમે—
 અર્થ આગમ એટલે સૂત્રના અર્થ કરવા ને તદુભયાગમે—તે બે આગમ-
 નાં તથા તેના અર્થ બંને સાથેજ દોષ ને એહવા જ્ઞાનને વિષે જે

(૫) સામાયિક સમકાએજ—સામાયિક કાયાએ જરાજર રીતે કાસી-
ય—૨૫૨૪ ક્યુ—અંગીકાર ક્યુ—પાલીય—તેવુંજ પાળ્યુ. સોહિય—
મુદ ક્યુ. તિરિય—પાર ઉનાયુ. કિતિય—કીર્તિ કીધી. આરાદિય—
આરાધના કીધી. આજાએ—વીનરાગ દેવની આજાને. અણુપાલીય—
વિશેષે પાળી દોષ. નમવર્ક—તે પ્રમાણે ન વરનાયું દોષ. તસ્મ
મિચ્છામિદુક્કઠ—તે ખોટા કીધાનું ફળ નિષ્ફળ સાચો.

(૧) સામાયિક વિધિએ લીધું, તે વિધિએ પાળ્યું, વિધિએ કરતાં
અવિધિએ ધયું હોય તો મિચ્છામિદુક્કઠ. (૨) સામાયિકમાં અતિક્રમ,
અનિક્રમ, અતિચાર, અણુચાર, અણુનાં અજાણતાં મને, વચને,
કાયાએ કરી કાંઈ દોષ લાગ્યો હોય તો તસ્મમિચ્છામિદુક્કઠ.

સામાયિકમાં કાનો, માત્રા, મીટી, પદ, અક્ષર, ગાથા, સૂત્ર,
ઓષ્ઠ અધિક વિપરીત હોવાયું હોય તો અરિહંત, અનંતા શિવ
દેવજિનીશાએ તસ્મમિચ્છામિદુક્કઠ.

(પછી આગળ મુજબ વળી નમોદયુજું હોવા)

સામાયિકવ્રત સંપૂર્ણ.

સામાયિક કરનાં મનના દશ, વચનના દશ તથા કાયાના
બાર ક્રમે પ્રમાણે બચીશ દોષ ન સામે તે આરે નિરંતર ઉપયોગ
કામરો, તે બચીશ દોષ નીમિ પ્રમાણે :—

મનના દશ દોષ.

૧ અવિચે દોષ—અવિચે કો ને કોર કઈ કિયા હો પણ મનમાં
ચિંતે ન દોષ એકમે સ્થિતિ હો મોજ તે તે જાણે નહિ અને ચિંતે-
સ્થિતિ કામ વિ કામથી જાણે તપા હો ? એવારે હો જાણે તે !
તે જાણે કામને હો ? એવારે જાણે વચનને હો ? એવારે સામાયિક ક્યુ
અને નિષ્ઠ સામાયિક ક્યુ ? સામાયિક કિતિ મિતેરે હો પ્રમાણે શ્રી
કે કરી ચિંતે ચિંતે એ કામને હો ને અવિચેરો પ્રથમ દોષ

૨ કમ ચાંક દોષ—કમ ચાંક કિતિ કિતિની સંજ્ઞા હો એકમે સ્થિ-
તિ ને નિષ્ઠ ને દોષ હો અને ચિંતવાનું કામને હો તેને આરે
ચેતની કિતિની સંજ્ઞા હો ને કમ ચાંક દોષ

૩ કમ ચાંક દોષ—કમ ચાંક કિતિ કિતિની સંજ્ઞા હો એકમે સ્થિ-
તિ ને નિષ્ઠ ને દોષ હો અને ચિંતવાનું કામને હો તેને આરે

૪ કમ ચાંક દોષ—કમ ચાંક કિતિ કિતિની સંજ્ઞા હો એકમે સ્થિ-
તિ ને નિષ્ઠ ને દોષ હો અને ચિંતવાનું કામને હો તેને આરે

- ૫ ભય દોષ—એટલે કોઈ પ્રકારના ભયથી કે લોકમાં પોતાની નિંદા થશે એવી બીકથી સામાયિક કરે પણ મનમાં સામાયિક કરવાનો ભાવ ન હોય તે ભય દોષ.
- ૬ નિદાન દોષ—સામાયિક કરીને ધનાદિકનું અથવા બીજું કોઈ ક્ષતિનું પરત્વું નિવાળું કરે તે કારણે સામાયિકનું તો મદત ફળ છે, તેનું વિચારતાં એવા ખોટા કાયદા ઉપર લણ રાખી નિવાળું કરી-તે વેચી નાંખ્યા બરોબર થાય તે માટે તે નિદાન દોષ.
- ૭ સંશય દોષ—સંશયયુક્ત સામાયિક કરે એટલે મનમાં વિચાર કે સામાયિક કરીએ છીએ તો ખરા, પણ આગળ ઉપર ફળ કશે કે નહિ ? એમ પ્રતીતિ નહિ તે.
- ૮ કપાય દોષ—કપાયજીવું સામાયિક કરે એટલે કોઈની સાથે રોલ વર્તે છે તેથી તેને જવાબ દેવો નથી એમ ધારી સામાયિક કરીએ એવું રહસ્ય છે છતાં કપાય યુક્ત કરે તે દોષિત ગણાય તેનું નામ કપાય દોષ.
- ૯ અવિનય દોષ—વિનય રહિત સામાયિક કરે તે. ગુરુનો વિનય ભણવો.
- ૧૦ બહુમાન દોષ—બહુ માન સહિત કરે પણ લક્ષિતભાવથી ન કરે તે.

વચનના દશ દોષ.

- ૧ કુત્સિત વચન દોષ—જે વચન સાંભળી કોઈને લજાળ, ભય, કપાયાદિ ઉપજે તેવા કુત્સિત વચન સામાયિકમાં બોલે તે કુત્સિત દોષ.
- ૨ સહુસાત્કાર દોષ—સામાયિકમાં આગળ પાછળનો ઉપયોગ રાખ્યા સિવાય અણુત્રિચારું વચન બોલે તે.
- ૩ અસહારોદ્દેશ દોષ—સામાયિકમાં કોઈ ઉપર અસત્ય દોષ (તોલ મત) મુકે તે.
- ૪ નિરપેક્ષ વાક્ય દોષ—સામાયિકમાં સાચી અપેક્ષા વિના સ્વમતિનાં વચન બોલે તે.
- ૫ સંક્ષેપ દોષ—સામાયિકમાં સૂત્ર પાઠે વચન સંક્ષેપ કરી બોલે-અકર પાઠાદિ છીણા બોલે તે.
- ૬ કલહ કર્મ દોષ—સામાયિકમાં કોઈની સાથે કલેશ કરે તે.
- ૭ વિકથા દોષ—સામાયિકમાં સજાય, ધ્યાન, ધર્મ કથા, મહા પુરુષના ચરિત્ર અથવા તીર્થ કર અદિનો મહિમા વગેરે કથા કથાની કહી છે તે પ્રમાણે ન વર્તનાં રાજાદિક વગેરેની ચાર કથા કરે તે.
- ૮ હાર્ય દોષ—સામાયિકમાં કોઈની મરકરી કરે તે.
- ૯ અશુદ્ધ પાઠ દોષ—સામાયિકના સૂત્રાદિ ઉચ્ચાર કરે તેના કુબચી

- ૧૦ વિમાસણ દોષ—સામાયિકમાં અંગ વિમાસણ કરાવે, હાથનો ટો દે, ગળે હાથ દઈ બેસે તે.
- ૧૧ નિદ્રા દોષ—સામાયિકમાં નિદ્રા કરે તે.
- ૧૨ વસ્ત્ર સંકોચન દોષ—ટાટ પ્રમુખની પ્રગળતાથી પોનાને અમત અંગે સારી પેઠે વસ્ત્ર ઝોટે તે.
- એ પ્રમાણે મનના દસ દોષ, વચનના દસ દોષ અને કાયાના બાર દોષ એ સર્વ બીસ દોષ થાય. વિવેકી પ્રણેતા તે દોષ ટાળી શુદ્ધ સામાયિક કરે.

નીચેના વીસ દોષ ટાળી કાઢિસગ કરવો.

૧ ઘેડાની પેઠે પગ ઉંચો નીચો કરે, તે ઘોટક દોષ. ૨ લતાની પેઠે સુઈ રહે તે લતા દોષ. ૩ સ્થંભને આધારે ઝોડીએ રહી ઉભો બુલે તે સ્થંભ દોષ. ૪ પર્વતના કૂટની પેઠે અક્કઝ ઉભો રહે તે કૂટ દોષ. ૫ અશ્વ-હુઆના ઉચા ઝોડીએ રહી કાઢિસગ કરે તે માળા દોષ. ૬ બીસડીની પેઠે હાથ આગળ રાખી કરે તે ચગરી દોષ. ૭ વઢૂની, પેઠે ધુંધટા કાઢી વસ્ત્ર ઝોટે તે વધૂ દોષ. ૮ પ્રમાણ ઉપરાંત વસ્ત્ર માથે રાખી કરે તે લખ તર દોષ. ૯ સરીગને સ્તનની પેઠે લંછીને કરે તે સ્તન દોષ. ૧૦ માડાની ઉધૂની પેઠે બે પગની પાની એકઠી રાખે તે ઉધ દોષ. ૧૧ સાધૂની પેઠે વસ્ત્ર ઝોઢી કરે તે અંજતી દોષ. ૧૨ દિગંબરની પેઠે હાથ ઉંચા રાખી કરે તે ખલીયુ દોષ. ૧૩ કાગળી પેઠે નેત્ર ચંચળ કરે તે વાપસ દોષ. ૧૪ કાઠનાં ફળ એકઠાં કર્યાની પેઠે વસ્ત્ર એકઠાં કરે તે કપીક દોષ. ૧૫ સરીસમાં બૂત પ્રવેશ જોમ મસ્તક ધૂણાવે તેમ ધૂણી કાઢિસગ કરે તે શીશકંપન દોષ. ૧૬ મુંગાની પેઠે હું હું કરે તે મૂક દોષ. ૧૭ આંગળી પાંપણે રાખી વિચાર કર્યાની પેઠે કાઢિસગ કરે તે અંગુલીમૂઢ દોષ. ૧૮ દારૂ શીયામાં નાખતો ગરમીને યોગે જાડગ ધાપ તેની પેઠે કરે તે વારણી દોષ. ૧૯ તરસા કપિની પેઠે હોઠ દલાવે તે પ્રેક્ષા દોષ. ૨૦ બીજની પાસે પાઠ ઉચરાવી કરે તે અન્ય પાદોચ્ચરિત દોષ.

કાઢિસગ કરતી વખતે ઉપરના વીસ દોષોમાંથી એક પણ દોષ પોતામાં ન આવે તેનું જરાજર ધ્યાન આપવું.

ખરી જાય છે). એ પાંચ અતિચાર મધ્યેથી કાઈ અતિચાર લાગ્યો હોય
તો તરસમિચ્છામિદુક્કડ—તે જોડું કાઢેલું નિષ્કળ થાશે.

પહેલું પ્રત.

પહેલું—પહેલું અણુમત—નાનું (સાધુના વતથી). યુક્તાઓ—જો
ઈલાયાઓ—મોટા પ્રાણી હજુવાથી વેરમણ—નિવર્તું છું. ત્રસછવ—
હાલતા ચાલતા છવ (તે કહે છે.) એ ઇન્દ્રિય—એ ઇન્દ્રિયવાળા. તેઈન્દ્રિય—
તથા ઇન્દ્રિયવાળા. ચરિન્દ્રિય—ચાર ઇન્દ્રિયવાળા. પંચેન્દ્રિય—પાંચ ઇન્દ્રિ-
યવાળા. છવ—પ્રાણી. જાણિ—જાણીને પ્રીતી—જોળખ્યા છતાં સ-
ંવસંખધી—પોતાના સર્ગસંખધી. શરીરમાંહેલા પીડાકારી—
પોતાના શરીરમાં પીડા ઉપજાવે એવા છવ. સમ્પરશધી—પોતાનો અ-
પરાધ જેણે કયો હોય તે. પણ વિગલેન્દ્રિયના—જ્ઞાન રહિત (જ્ઞાન
રહિત) તે ખેઈન્દ્રિ તેઈન્દ્રિ ચરેન્દ્રિ એ વરછને. આકુટી—જાણીને. હજુવા-
હજુવાની. નિમિત્તે—શુદ્ધિએ. હજુવાના—હજુવાની. પચ્ચખાણ—ખધી-
તથા સુક્ષ્મ એકેન્દ્રિય પણ હજુવાના પચ્ચખાણ. જાવછવાએ—
ન્યાં સુધી છવું ત્યાં સુધી. દુનિદું—એ કરણે કરી તિવિહોણું—તથા
જોગે કરી ન કરેમિ—કરું નહિ ન કરવેમિ—ખીન પાસે કરાવું નહિ.
મણસા—મને કરી વચસા—વચને કરી. કાયસા—કાયાએ કરી. એક-
વા—જોવા પહેલા—પહેલા. યુક્ત—મોહોટા. પ્રાણાતિપાત—છવ
હજુવા થકી. વેરમણ—નિવૃત્તવાના. વ્રતના—વ્રતના. પંચ અપચારો—
પાંચ અતિચાર. પાયાલા—પાતાળ કળશ સમાન. જાણિયવ્યા—જા-
ણવા. ન સમાયરિવ્યા—(પણ) આચરવા નહિ તજજુડા—જેમ છે તેમ
તે આલોડિ—કદ છું બંધે—કાઈ છવને તાણીને બાધ્યો હોય. વડે-
ખણો મર માર્યો હોય. છવિછેએ—અવચ ઉછાં હોય (કાન, નાક, આદિ)
અર્ધભારે—પણો ભાર બર્યો હોય (ગળા ઉપરાંત). લાતપાણુવોડેએ-
અન્ન પાણી ભોગવતાં અટકાવ્યાં હોય. (ભાત, પાણીની અંતરાય પાડી હેવ)
તરસમિચ્છામિદુક્કડ—તે જોડું કાઢેલું નિષ્કળ થાશે

બીજું પ્રત.

બીજું અણુમત—બીજું અણુમત. યુક્તાઓ—મોટું. મુસ-
વાયાઓ—જુકું જોવાવાથી વેરમણ—નિવર્તું છું કલ્પાલિક—કલ્પ-
સંજની કામના. જે વાલીક—તથા બેસ આદિ દેવના વધી કામના
લે. માલીક—જનીની કામના. રૂપનુ—રૂપનુ જે વાલી મોટો—

પંચેન્દ્રિય જીવેતો વધ થાય અથવા કાઈને મોટા દુઃખનું કારણ થાય તેવી.
 મોટાટીકુડીસાખ—મોટાટી ખોટી સાક્ષી આપવા સંબંધી. દંત્યાદિક—
 એ વગેરે. મોટાકું—મોટાટું. લુકું—લુકું. બોલવાના—બોલવાની.
 પચ્ચણ્ણ—અંધી, ત્યાગ. જાણજાણે—ત્યાં મુખી હવું ત્યાં મુખી.
 દુષિયું—મે કરજી. તિવિદેજું—ત્રણ જોગે કરી, ન કંઠેમિ—(એ કામ)
 હું મું નહિ. ન કાર્યેમિ—(જોગ પામે નેતું કામ) કરાવું નહિ. મલ-
 સા—મને કરી. વયસા—વયને કરી. કાણસા—કાણામે કરી. એહવા
 બીજાનું—મોટા. મુસાવાદ—લુકું બોલવાનું. વેરમજું—તજવાના.
 મજના પંગ—પંગ. આર્યામ—મનેયાર. જામિયજા—જાણના. ન
 સમાયશિયંવા—(પત્ર) જામરવા નહિ તંજદા—જેમ જે તેમ. તે-
 આદાદિ—સું. સહસ્તસાતજાણે—મોટો પડે એવું બોધાયું
 દોષ, સદસસાદાજાણે—મોટાની જાણી વાત ઉપાડી કરી દોષ. અસ-
 રમંતંનંએ—પાનાની સ્ત્રીના મમં ઉદગ્રા કર્યા દોષ. મોસાવએસે—
 બોલો જોઈએ કર્યા દોષ. કૃષિયુદ્ધએ—જોડા લેખ કર્યા દોષ. તરસ-
 નિંજામિદ્ધા—તે બોલું જોઈયું નિપૂજ્ય થાએ.

ଶ୍ରୀମତୀ ସମ.

[illegible]

ચારા—અતિચાર. જાણિયવ્યા—જાણવા. ન સમાયરિયવ્યા—આચર
 નહિ. તંજહા—તે જેમ છે તેમ. તે આલોહિ—કહું છું. તેવાહર-
 ચોરાઈ વસ્તુ લીધી હોય. તક્કરપકિંગે—ચોરને મદદ આપી હોય વિરૂદ્ધ
 રાજાગકમે—રાજાવિરૂદ્ધ કીધું હોય એટલે દાણ ચોરી વગેરે રાખમે
 નાઈ કરેલા ચુનાડ કીધા હોય. કુકતોલે—ખોટું તોલ્યું હોય. કુકમાલે-
 ખોટું માપ્યું હોય, ભયું હોય. તપકિરિવગવવડારે—સારી વસ્તુ દેખા
 નરસી આપી હોય. તરસમિચ્છામિદુકકડ—તે ખોટું કીધેલું નિષ્ફળ થાને

ચોથું પ્રત.

ચોથું અણુપ્રત—અણુવન. ધૂલાઓ—ગોડોડું. મેદુણાઓ—મૈથુ
 સેવવાથી. વેરમજી—નિવર્તું છું. સદાર—પોતાની ઓછીજ, સંતોસીએ
 સંતોષ રાખવો. અવસેસ—તે સિવાય બીજી કાંઈ સાથે મેદુણાવિહું
 મૈથુન સેવવાની. પચ્ચઆણુ—ગંધી, ત્યાગ. (અને સ્ત્રીને સ્વરૂપધાર
 પોતાના ભરથાર્થજ. સંતોસીએ—સંતોષ રાખવો.) અવસેસ—
 સિવાય બીજા કાંઈની સાથે. મેદુણુ—મૈથુન. સેવવાના—કરવાની. પચ
 આણુ—ગંધી) અને જે સ્ત્રીપુરુષને મૂળધંકી કાયાએ ઠરી મેદુણ
 મૈથુન. સેવવાના પચ્ચઆણુ હોય—સેવવાની ગંધી હોય. તેહને દેવ
 મનુષ્યતિર્થ—દેવતા, માણસ, પશુ વગેરે. સંબંધમેદુણના—મૈથુ
 સેવવાની. પચ્ચઆણુ—ગંધી, ત્યાગ, જાવડનાએ—ત્યાં સુધી જરૂર
 સુધી દેવતાસંબંધી—તેમાં દેવતાની સાથે દુવિધું—મે કરણે તિ
 હેણું—તણુ નેગે. ન કરેમિ—એ કામ કરું નહિ ન કરેવેમિ—બી
 પાસે કરાવું નહિ મજુસા—મને કરી. વયસા—વચને કરી. કાયસા-
 કાયાએ કરી. અને મનુષ્યતિર્થસંબંધી—અને માણસ તથા પશુ વં
 રેની સાથે. એગવિહું—એક કરણે એગવિહું—એક નેગે. ન કરેમિ
 એ કામ કરું નહિ. કાયસા—કાયાએ કરી. એવા ચોથા ધૂસ—મેદુ
 મેદુણુ—મૈથુન. વેરમજીપ્રતના—ત્યાગ કરવાના પ્રતના. પચ—પાં
 અપચારા—અતિચાર. જાણિયવ્યા—જાણવા. ન સમાયરિયવ્યા—આચર
 રવા નહિ તંજહા—તે જેમ છે તેમ. તેઆલોહિ—કહું છું. ઇતરિય-
 નહાની ઉમરની સ્ત્રી, પરિગાહિય—પોતાની પરણેલી સાથે. ગમલે—
 ગમન ક્યું હોય અપરિગાહિયગમલે—સ્ત્રીને પરણ્યો નથી તે અગાઉ
 તેની સાથે ગમન ક્યું હોય અનંગકીડા—કામભોગ સંગથી બીજી કાંઈ
 દીડા કરી હોય પરવિવાહકરણે—બીજાએના વિવાહ મેળવી આપ્યા
 હોય. કામભોગેસુ—કામભોગને વિષે. તિચ્ચાલિલાસા—તીવ્ર અતિલાપ
 રાખી હોય તરસામેચ્છામિદુકકડ—તે ખોટું કીધેલું નિષ્ફળ થાને
 xઅદી સ્ત્રીએ 'સમર્પા સંતોસીએ' કહેવું.

પાંચમું પ્ર. ૧.

[illegible]

۲۱۰

1. 凡在本行存款之存款人，其存款之利息，均按本行所定之利率计算。

પોતાની કાયાએ કરીને પાંચ ૧ આશ્રવ સેવવાના—ભોગવવાની પચ
ખાણુ—મધી. જીવજીવ્યાએ—જ્યાં સુધી જીવું ત્યાં સુધી દુવિહું—
કરણે કરી. તિવિહું—જ્યાં જોગે કરો. ન કરેગિ—હું કરું નહિ ન દી
રવેમિ—મીઠા પાસે એ કામ કરાવું નહિ. મણુરસા—મને કરી વચસા—
વચને કરો. કાગસા—કાયાએ કરી એહવાછું. દિશિવેરમણુ પ્રતના—એ
પ્રમાણે દિશાની મર્યાદા ઉપરાંત કાઈ દિશાએ જવાનું તથા દેવાના પ્રતના
પાંચ—પાંચ. અધ્યારા—અતિચાર જાણિયવવા—જાણવા. ન રામાય
રિયવવા—આચરવા નહિ. તંજહા તે આસોઈ—તે જેમ છે તેમ કરું છું
ઉદ્દિશિપમાણુકંમે—ઉચ્ચ દિશાની (પ્રમાણ અતિક્રમ્યા હોય) મર્યાદા
ઓળંગી હોય. અરોદિશિપમાણુકંમે—નીચી દિશાની મર્યાદા ઓળંગી
હોય. તિરિયદિશિપમાણુકંમે—ત્રીજી દિશા (પૂર્વ, પશ્ચિમ, ઉત્તર, દ
ક્ષિણ) ની મર્યાદા ઓળંગી હોય. ખેતવુદ્ધી—સેત વૃદ્ધિ—એક દિશા છતાં કોઈ
બીજી દિશા વધારી હોય. સમ્યંતરશાએ—સંદેહ પડ્યા છતાં આમજ
જવાયું હોય. તસ્સમિન્નમિદુક્કડ—તે જોડું કાચેયું નિષ્ફળ થાશે.

સાતમું વ્રત.

સાતમું વ્રત ઉપશોગ—જે વસ્તુ એકજવાર ભોગવાય તે ખાનપા
નાદિ. પરિભોગવિહું—જે વસ્તુ વારંવાર ભોગવવામાં આવે તે ધરણી,
લુગાં વગેરે તેની મર્યાદાની પચખાચખાણુ—મધી કરવી ૧ ઉત્તરિયા
વિહું—અંગ લુવાનાં વસ્ત્રની મર્યાદા ૨ હંતલુવિહું—દાતાયુની મર્યાદા.
૩ ફેલવિહું—ફળની મર્યાદા ૪ અભંગણુવિહું—તેજ વગેરે શરીરે
ઓપડવાની વસ્તુની મર્યાદા. ૫ ઉવરણુવિહું—મર્દન કરવાની વસ્તુ (પીપી
વગેરે)ની મર્યાદા. ૬ મંજણુવિહું—નાદવાના પાણી વગેરેની મર્યાદા. ૭
વશ્યવિહું—વસ્ત્રની મર્યાદા ૮ વિલેવણુવિહું—વિલેપન કરવાની વસ્તુની
મર્યાદા. ૯ પુષ્કવિહું—પુષ્પ-પુલ્કની મર્યાદા. ૧૦ આસરજીવિહું—મરે
જાની મર્યાદા. ૧૧ ધૂપવિહું—ધૂપ કરવાની મર્યાદા. ૧૨ પેતવિહું—
પીવાની વાતુ ઓપડ દ્વારા વગેરેની મર્યાદા. ૧૩ ભાખણુવિહું—મુખ
કોની મર્યાદા. ૧૪ દિનવિહું—ધાનની જાતની મર્યાદા. ૧૫ મુખવિહું—
મોળની મર્યાદા ૧૬ ત્રિગણવિહું—(ધી તેજ, દુધ, દદી, ગોળ આદિ)
ત્રિગણની મર્યાદા. ૧૭ સાતવિહું—લીલેત્રી ચાકની મર્યાદા ૧૮ મહુર
વિહું—મેરના મર્યાદા. ૧૯ જમણુવિહું—જમવાની મર્યાદા અમુક વખતે
આટલી વસ્તુ મર્યાદા પાણીવિહું—પાણીની મર્યાદા. ૨૦ મુખવા

સવિદુ—શ્રીપારી, સ્વિમ, એકચી વગેરે મુખચાચની મર્વાદા ૨૨ વાહન
 વિદુ—અધાદિક વાહનની મર્વાદા. ૨૩ વાહનિવિદુ—પરખા વગેરેની
 મર્વાદા. ૨૪ સપજીવિદુ—અધા, પદમ આદિ મુખની વસ્તુની મર્વાદા ૨૫
 સચિવિદુ—અચિત (૭૨ સદિત) વસ્તુની મર્વાદા. ૨૬ દ્વવિદુ—શીર્ષ
 દ્ય એટલે પદાર્થની મર્વાદા ઇત્યાદિકલું યથા પરિમાણ કીધું છે એ તથા
 એ સિદ્ધ વસ્તુની જે પ્રમાણે મર્વાદા જાંધી (શ્લાઘ્ની વસ્તુ મારે આજ આટલી
 ખાંધી કે પીતી તથા શ્લાઘ્ની વસ્તુ આજ બોગચીકે નહિ ઇત્યાદિ). તે ઉપ-
 રાંત—જે મર્વાદા જાંધી છે તે ઉપરાંત ઉવચોગ—જે વસ્તુ એકજવાર બો-
 ગચામાં આવે તે પરિચોગ—જે વસ્તુ ચારંવાર બોગચામાં આવે તે.
 બોગનિમિત્તે—બોગચાની મરછ કની. બોગચાના પચખાણુ—બોગ-
 ચાની બધી, અવચ્છાદ્ય—અર્થ સુધી ૭૩ ત્યાં સુધી બોગવિદુ—એક
 કાણે કરી. નિવિદુ—અખુ ભેગે કરી. ન કચેમિ—જો કામ કંઈ નહિ
 મજુર—મને કરી. પથરા—વચ્ચે કરી. ક.પથરા—કાપાએ કરી. એકુવા-
 રાનમાફેરબોગ—બોગચાર બોગચાની વસ્તુ. પરિચોગ—વારંવાર
 બોગચાની વસ્તુ. કુવિદુ—જે પ્રમાણે. પદાતે—કરી છે. તંત્રદુ—તે
 જેમ કે તેમ મેં મેં. બોગચુદુ—જે બોગચુ એક બેંડ કમદુ. તથા
 બોગીબ બોગ. બોગચુદુ—બોગચાનાં. રાગચુકાસચેમુ—માવકને.
 પચખાણુ—પાંચ ખાંધારે. અનિવચ્ચા—અનિવચ્ચા. ન સમાચ-
 રિવચ્ચા—(૫૨) જામચા નહિ તંત્રદુ—તે જેમ કે તેમ તેઆસોકે-
 કાં મેં. મનિવાદુરે—અનેક વસ્તુ ખાંધી દોર (વચ્ચેનિ આદિ કામુ
 જાંધી) મનિવચ્ચાદુરે—અનિવચી મદે વચ્ચેની વસ્તુ (દીવાબો
 મદ વચ્ચે) અબો જેવે અચિત્તમાસરીઅખખિયા—જે વસ્તુમાં
 કામકાંદ કરી અચ દેવ મેંને વસ્તુ ખાંધી દોર—માણું પાકું રાક
 કરી. કુવિદુ—અનિવચીઅખખિયા—અનિવચી મેંને પાંચ વસ્તુ
 અબો દેવ—અચ વચ્ચે. તુરિયાદુ—અખખિયા—પાંચ દેવ મેં
 નાંધી દેવ મેંને વસ્તુ ખાંધી દેવ (અચાનક દેવ વચ્ચે) મેં
 ૫૫ રાગચી વસ્તુ ખાંધી દેવ એ અચિત્ત વચ્ચે કમદેવે—અચ રાગ-
 ચીઅચાકાંદે—અચી રાગચીઅચાકાંદે—અચ રાગચી
 ૫૬ રાગચી રાગચી—અચ રાગચીઅચાકાંદે—અચ રાગચી
 ૫૭ રાગચી રાગચી—અચ રાગચીઅચાકાંદે—અચ રાગચી
 ૫૮ રાગચી રાગચી—અચ રાગચીઅચાકાંદે—અચ રાગચી
 ૫૯ રાગચી રાગચી—અચ રાગચીઅચાકાંદે—અચ રાગચી
 ૬૦ રાગચી રાગચી—અચ રાગચીઅચાકાંદે—અચ રાગચી

મને કરી. કાયસા—કાયાએ કરી. જેટલી ભૂમિકા મોકળી રાખી
 તેમાંહિ જે દ્રવ્યોદિકની મર્યાદા કીધી છે—એકાગ્રી રાખેલી ધરતીમાં
 જે બધી કરી હોય કે આજ આટલા પૂજ્ય. ઉપયોગમાં લાવવા. તે ઉપરાંત
 તે. હૃદ ઉપરાંત. ઉપયોગ—એકાગ્રી ભોગવાય એવી વસ્તુ. પરિભ્રમણ
 વારંવાર ભોગવાય એવી વસ્તુ. ભોગનિમિત્તે—ભોગની હિંચાએ. ભોગ
 વાના પૂજ્યખાણુ—ભોગવાની બધી જાવઅહોરત્—એક દિવસ તે
 સુધી. એગવિહુલું—એક કરજે તિવિહુલું—ત્રણ ભેગે. ન કરેમિ—
 કરે નહિ. મનસા—મને કરીને. વયસા—વયને કરીને. કાયસા—કાયાએ
 કરી. એવી મારો તમારો સદૃશ પૂરપણાએ કરો દશમું પ્રત કરવાનો
 સાર આવે ને કરીએ તે વારે સ્પર્શનાએ કરી શુદ્ધ હોતો. એવા દશમા સિ
 ધુગાસિક પ્રતના પૂજ્યઅર્ચનારા—પાંચ અતિચાર. જાણિયવ્યા—જાણ
 ન, સમાધરિયવ્યા—આચરવા નહિ. તંબહુ—તે જોમ છે તેમ. તે
 હોદ્દા—હૃદ હું. આજુવજુપઉગે—કર્મ વસ્તુ મંગાવી ઉપયોગ કીધી
 બીજા પાસે, વસ્તુ મંગાવી હોય. પેસવજુપઉગે—ચાકરનો ઉપયોગ,
 મોકળીને વસ્તુ મંગાવી હોય; સદાણવાએ—શબ્દનો ઉપયોગ, સાદ
 હૃદ ઉપરાંતથી ભોક્તાઓ હોય. રવાણવાએ—પેતાનું રૂપ કેખાડીને
 ભોક્તાઓ હોય. બહીઆ—આહર. પાગલપખખેવે—કાકરો
 બેલાઓ હોય. તરસામિચ્છામિહુકડ—તે બોદું કાધેનું નિષ્ક્રમ

અગીઆરમું પ્રત.

અગીઆરમું પરિપૂર્ણપાપપ્રત—પાપરહિત મર્મ સંવરે કરી
 મોતે પાપવો તેનું પ્રત. અસણું—અન્ન. પાણું—પાણી. આર્ધમ
 સેવાતી, જાત. સાઈમના—મુખવાસ—સેપારી આદિ ખાવાતી. પૂજ્યખાણુ
 બધી. અર્ચનાના પૂજ્યખાણુ—મથુન સેવવાની બધી. મણીસાવન
 પૂજ્યખાણુ—મંથી, સોનું વગેરે રાખવાની બધી. માસાવનગ
 વગેરેની વિસેવણના—વિસેવન કરવાની. પૂજ્યખાણુ—બધી. સંધ
 શબ્દ, હંધીયારી મુસંતાદિક—સાંગેશ્રી વગેરે. સાવનભોગના પૂજ્યખાણુ
 પાપનું કામ કરવાની બધી. જાવઅહોરત્—રાત દિવસ સુધી. પાપનું
 સામિ—એ પ્રમાણે આચરીશ હુવિહું—એ કરજે. તિવિહુલું—
 ભેગે ન કરેમિ—પાપ કરે નહિ. ન કારવેમિ—બીજા પાસે કરાડું
 મજસા—મને કરો વયસા—વયને કરી કાયસા—કાયાએ કરી.
 વીસદૃશ—કન્વાની શ્રદ્ધા યાવ પૂરપણા કરી—પૂરપણા કરીએ
 કરવાનો વખત આવે પાંચાગીએ તે વારે દેશનાએ કરી શુદ્ધિ હોતો

ત. સક્રિયમુજ્જ્વળ શુદ્ધ હોયને. એવા અંગીઆરમાં પરિપૂર્ણ—પ્રતિ પેલું
 સ્વપ્નનના—સંવરે આત્માને પોષવાના થનના. પંચઅર્થધારા—પોષ
 નેચાર, વૃત્તીયત્વા—નવચાર. ન સંભાવિયત્વા—અચરિતો નહિ. તે
 દ્વા તે આસોડે—તે જોય છે તેમ દ્વં મું અંપડિસેદિય—અંગાર
 રાંતેને જ્યેષ્ઠ ન હોય. દુષ્કડિસેદિય—માફી રીતે જોઈ દોષ. એજાંસે
 રજો—પાટ વગેરે એજ તથા પદાંતે, અંપમનિષ્ઠય—પોષ્યું ન હોય.
 પમનિષ્ઠય—માફી રીતે પોષ્યું હોય. એજાંસે—ચારંચો—સેજાંપચારીને.
 પડિસેદિય—નપાસીને જોઈ ન દોષ દુષ્કડિસેદિય—માફી રીતે જોઈ
 પ. ઉચ્ચારપાસવજુમ્મિ—દિશા તથા પેશાને જવાની જગ્યાને. અં
 મનિષ્ઠય—પોષ ન હોય. દુષ્કડિસેદિય—માફી રીતે પોષે દોષ. ઉચ્ચાર
 પાસવજુમ્મિ—દિશા તથા પેશાને જવાની જગ્યાને. પાસદુર્લસ—
 ધ્રોણ હાંપો છે તેમાં, સમ્મ—અંધાર હર. અંગુલપાસજેયા—પોષની
 હોય આધી પાછી હામો દોષ તરસામિષ્ઠ. મિદ્ધકાં—તેમાં થયેનું. પે
 નામ જાણે.

ପୋରିଥି' ଯତ.

[illegible]

સચિત્તપેદુણિયા—અચેત વસ્તુથી સચેત વસ્તુ હાંકી હોય. કાંત્રાક્રિયે-
કાળ વધી. અથો. હોય, બગડી ગયેલી કે ખોરી થયેલી વસ્તુ આપી. હો.
પરોપક્રમે—સાધુને વહોરાવવાનું બીજાને કહે (સાધુ. આવે તે વખતે
પોતે ન આપનાં બીજાને કુકમ કરે). મચ્છરિયાએ—જાન દઈને અંકુશ
કીધો. હોય. તરસમિચ્છાગિદુક્કડ.—તે ખોટું કાવેલું નિમ્બળ થામે

સંચારાનો પાઠ.

અપછિમ—ગીજી કાંઈ કામ કરવું રહ્યું નથી. મારવું તિય—પડિત
મરણને અંતે. સંલેહુણા—આત્માને પાપના કામથી દૂર કરવો. પોષક
શાસા—સંચાર કરવાની જગા. પૂંછને—વાળી સાફ કરીને. ઉચ્ચાર
પાસવણુ—દિશા તથા પેચાગતી. ભૂમિકા—જગ્યા. પડિલેહીને—નવ
જોડને. ગમજાગમણુ—જતાં આવતાં જીવ ચંપાણા હોય તેનું. પડિત
મીને—પ્રાયશ્ચિત્ત લઈને દર્શાદિકસંચારો—ગામ વગેરેની પથારી
સંધરીને—પાથરીને. દર્શાદિકસંચારો—ગામ વગેરેની પથારી ઉપર
દુરહિને—ખેસીને. પૂર્વ તથા ઉત્તરદિશિ—પૂર્વ કે ઉત્તર દિશા તરફ
પલ્યકાદિક—પલાંડી વાળી અથવા ચક્તિ પ્રમાણે. આસને બેસીને—
આસન વાળીને. કરમણ—એ હાથ. સંપગ્ગહિય—જોડીને. શિરસા
તંચ—માથાને આવડાન કરી. મત્યએઅજલિકંદુ—માથા ઉપર મેઢા
જોડેલા રાખી એવ—એમ. વચ્ચાસો—કહે નમોતધુણુ—નમસ્કાર હોઈ
અંરિહુતોણુ—અરિહત દેવને ભગવંતાણુ—ભગવંતને. જાવક
તાણુ—તે ઠેક પ્રક્રિયા પટ્ટોઆ સુધીના પાઠ (જે સામાયિકને અંતે
તેટલો કહેવો) એમ અર્નપાસિકને નમસ્કાર કરીને વર્તમાન પેત
ધર્મગુરુ ધર્માચાર્યને નમસ્કાર કરીને પૂર્વે જે વ્રત આદર્શ છે. તેઆદર્શ
સંભારીને પડિકમી—પ્રાયશ્ચિત્ત લઈને નિંદી—(આત્માની સામે)
કરીને. નિસદ્દસ થઈને—શત્રુ રહિત થઈને. સંવપાણાદિવાય—
પ્રકારે જીવ દિશા કરવાની. પચ્ચખામી—બંધી કરીને. સંવપુસાવ
પચ્ચખામી—સર્વ પ્રકારનું જીવ જોડવાની બંધી કરીને. સંવઅઈ
દાણુ પચ્ચખામી—સર્વ પ્રકારની ચોરી કરવાની બંધી કરીને. સ
મેહુણુ પચ્ચખામી—સર્વથા મેયુનની બંધી કરીને સંવપરિગાહ પ
ખામી—સર્વથા દેવન રાખવાની બંધી કરીને. સંવકોહ પચ્ચખા
સર્વથા ક્રોધ કરવાની બંધી કરીને. જાવમિચ્છાદસણુસલ—તે અન્ય
સેવને તથા શત્રુ રાખવું ત્યા સુધીના જે અગાર પાપરચાન આગળ કે
ત્યાં સુધીની અકરણિય જોગ—કરવા જોગ નહિ તેની. પચ્ચખા

[illegible]

ધિયારા—પાંચ અતિચાર. બાહ્યિયવા—બહુવા. ન સમાપારિયવા—
આચરવા નહિ. તાંજહા તે આલોડિ—તે જેમ જો તેમ કહું છું. હાલો.
ગાસંસપડિગે—આ લોકને વિષે મુખની વાંછના કરી હોય કે મરી આ
પછી મોટા રાગ થાજે. પરલોગાસંસપડિગે—પરલોકને વિષે મુખની
ધ્રુવજા કરી હોય કે મદધિક દેવના થાજે. જીવીઆસંસપડિગે—જીવ-
તરની ધ્રુવજા કરી હોય કે ઝાઝું જીવું તો હીક. મરણાસંસપડિગે—મર-
ણની ધ્રુવજા કરી હોય કે દુઃખ પામું છું મરે અટ મરી ભજો. તો હીક
કામભોગાસંસપડિગે—કામ ભોગની ધ્રુવજા કરી હોય. તસ્સમિશ્ચમિ-
દુક્કડ—તે ખેડું કીધેનું નિષ્ફળ થાજે. એમ સમકિત પૂર્વક—એમ
પૂર્વે કહ્યાં તે સમકિતના પાકથી. આરગત સંલેપણસહિત—આર મને
સંધારાના પાક સહિત તથા નવાણું અતિચાર. એહુને વિષે જે કોઈ
અતિક્રમ—(કરેલી બધીમાં હોયના ચાર પ્રકાર છે તેમાં) અતિક્રમ એ
ટલે બધી કરેલી વસ્તુ કરવાનું મન કરવું અતિક્રમ—તે વસ્તુ કરવા
તરફ આશ્યો તે હોય. અતિચાર—તે વસ્તુ હાથમાં લીધે તે હોય. નામ
અણુચાર—તે વસ્તુ ભોગને એટલે બધી ભાગે તે હોય. નામ, નામ, નામ
તાં અર્જણતા મન, વચન, કાયાએ કરી સેવ્યો હોય, સેવરાશ્યો હોય,
સેવના પ્રત્યે રહું ભણ્યું હોય તે અનંતાસિક કેવળાની સાથે મિશ્ર
મિદુક્કડ—નિષ્ફળ થાજે.

અદાર પ્રકારનાં પાપસ્થાનક.

૧ પ્રાણાતિપાત—જીવદિસા. ૨ મૃપાવાદ—જીવું જોણવું. ૩ અર્ક-
તાહાન—ચોરી કરવી ૪ ગૈશુન—શ્રી સેવવી. ૫ પરિમહ—દોષન.
૬ કોધ—દીસ. ૭ માન—અકંકાર. ૮ માયા—કપટ. ૯ લોભ—
તુષ્ટા રાખવી ૧૦ રાગ—પ્રીતિ ૧૧ દ્વેષ—અદેખાઈ. ૧૨ કલેશ—
કજીઓ. ૧૩ અભ્યાધ્યાન—આગે ચાલવું. ૧૪ પૈશુન્ય—ચાડી કરવી
૧૫ પરપરિવાદ—પારકું વાકું જોણવું. ૧૬ રમ્યરમ્ય—(રતિચરતિ)
ખુશી—નિઃખીરી. ૧૭ માયાગોસો—કપટ સહિત જીવું જોણવું. ૧૮ મિશ્ર-
દંસજીસસ—ખોટી શ્રદ્ધા તથા શલ્ય રાખવું. એ અદાર પાપસ્થાનક
સેવ્યાં હોય, સેવગ્રાયાં હોય, સેવતાં પ્રત્યે રહું ભણ્યું હોય તે અનંતા
સિક કેવળાની સાથે મિશ્રમિદુક્કડ—પાપ નિષ્ફળ થાજે.

પચ્ચીસ પ્રકારનું મિથ્યાત્વ.

૧ અભિમહિકમિથ્યાત્વ—જગં ખોટાની ખમર વમર ખોટાને પેડી
રહે, મુકે નહિ તે. ૨ અણુઅભિમહિકમિથ્યાત્વ—જ્યાં દેવ ને બધા મુકે

માને. ૩ અંધિનિયેશિક્રમિધ્યાત્વ—તીર્થ કરનાં સાર્થ જળે ને ઉપરે
અન્ય ધર્મનો આપે. ૪ સંસયિક્રમિધ્યાત્વ—ક્યો મત ખરો ને ક્યો મત
ખોટો તે નક્કી ન કરે અને સંસય વડે તે, ૫ અપ્રાપ્તોગમિધ્યાત્વ—જેમાં
બીજાનું જ્ઞાનપૂર્વક ન દોષ તે ૬ લોકિકિધ્યાત્વ—લોકીને વિશે જે દેવ
હરી કેસાદયા દોષ તે તથા દોષી ગુણો તથા તેમના નામમાં જે પ્રવર્તે અને
માને તે, ૭ લોકોત્તરિધ્યાત્વ—તીર્થ કર દેવની માનતા કરે કે કુલાલું કામ
કામ તે આમ કરીશ, તે તથા કુળની લાઘવે કાર્ષ્ણ્ય મત કરે તે. ૮ કુપરા-
પથનિધ્યાત્વ—ત્રણે ત્રેણ પાખંડીના મનને માને. ૯ અહવને છવ
સરહે તો મિધ્યાત્વ ૧૦ હવો અહવ સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૧ સાધુને
કુષાણુ સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૨ કુષાણુને સાધુ સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૩
ગિન મારને અન્ય માર સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૪ અન્ય મારને
ગિન માર સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૫ અપર્મને ધર્મ સરહે તો મિધ્યાત્વ.
૧૬ ધર્મને અપર્મ સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૭ આઠ ઈર્ષ્યા જે નથી મુઠાણા
તેને મુઠાણા સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૮ આઠ ઈર્ષ્યા જે મુઠાણા તેને નથી
મુઠાણા સરહે તો મિધ્યાત્વ. ૧૯ નિમ મારમ્મી ચોણું પાપે તો મિધ્યાત્વ.
૨૦ નિમ મારમ્મી અપિ પાપે તો મિધ્યાત્વ. ૨૧ નિમ મારમ્મી વિપ-
રીત પાપે તો મિધ્યાત્વ. ૨૨ અવિનય મિધ્યાત્વ. ૨૩ અવિધા મિધ્યાત્વ.
૨૪ અતન મિધ્યાત્વ. ૨૫ અકાલના મિધ્યાત્વ એ પચ્ચેષ્ટ પ્રકારનું મિધ્યા-
ત્વ મોનું દોષ, મેધાનું દોષ, મેવનાં પ્રત્યેકદં ૧૬ વ્યવસ્થા દોષ તે તસ્મા-
દમિધ્યામિદુષ્ટા—ને પાપ નિદુષ્ટ કાર્ય.

ગૌડ રથાનકમાં સમુદ્ધિ મહત્તર ઉપજે છે તે.

૧ રથારોમુખા—ચતુર્વિધા ઉપજે તે. ૨ પામરરોમુખા—અપુ-
ન્યધર્મ ઉપજે તે. ૩ વિદિરોમુખા—અવિદ્યા ઉપજે તે. ૪ સમ્યક્રોમુખા—
મોક્ષ ઉપજે તે. ૫ જાનેમુખા—અવિદ્યા ઉપજે તે. ૬ વિનેમુખા—દો-
ષોના ઉપજે તે. ૭ પુર્વેમુખા—પાપ ઉપજે તે. ૮ મેદુર્ગીર્ણમુખા—
વિવેક ઉપજે તે. ૯ મુક્તિમુખા—મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૦ સુકર્મોચિત્તમુખા—
કાર્મિકમુખા—મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૧ સુકર્મોચિત્તમુખા—મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૨ વિ-
મલોચિત્તમુખા—મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૨૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૩૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૪૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૫૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૬૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૭૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૮૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૦ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૧ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૨ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૩ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૪ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૫ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૬ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૭ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૮ મોક્ષ ઉપજે તે. ૯૯ મોક્ષ ઉપજે તે. ૧૦૦ મોક્ષ ઉપજે તે.

“આ ઠેકાણે ધૃત્વામિ કામિ કાલિસંગ, નવેકાર અને કરેમિતેના પાંડ કહેવા.”

શ્રી ચત્તારિ મંગલ.

ચત્તારિમંગલ—ચાર પ્રકારનાં મંગલીક તે કહે છે. અરિહંતા-મંગલ—અરિહંત દેવ માંગલિક છે. સિદ્ધામંગલ—સિદ્ધ દેવ માંગલિક છે. કેવલી-ઉત્તમ સિદ્ધા-સોકમા

ઉત્તમ છે. કેવલીપદ્મતોષ્ઠમાલોચુતમા—કેવળીને પ્રપેક્ષો ધર્મ લોકમાં ઉત્તમ છે. ચત્તારિસરણુપવળગમિ—ચાર પ્રકારનું સરણુ અંગીકાર કરે છે. અરિહંતાસરણુપવળગમિ—અરિહંતનું સરણુ અંગીકાર કરે છે. સિદ્ધાસરણુપવળગમિ—સિદ્ધનું સરણુ અંગીકાર કરે છે. સાહુસરણુપવળગમિ—સાધુનું સરણુ અંગીકાર કરે છે. કેવલીપદ્મતોષ્ઠમાલોચુતમા—કેવળીના પ્રપેક્ષો ધર્મનું સરણુ અંગીકાર કરે છે. ચાર મંગલીક, ચાર ઉત્તમ ને ચાર સરણુ કરે છે. ભવસાગરમાં તરે છે. સકળ કરમનો આણે અંત, મોક્ષાણાં સુખ વહે અંત, ભાવ ધરીને ન ગુણ ગાય, તે યવ તરીને મુકતે જાય. સંસારમાં સરણુ ચાર, અવર ન સરણુ દાય. જે નરનારી આદરે, તેને અક્ષય અવિચળ પદ દોય. અમૃતવસે, લખિનણ્યા મંડાર: ગુરુગૌતમને સમરીએ, તો સગાય મનનાં જિત ફળ દાનાર. દાન દીપ્તિએ સીવળ પાળીએ તપ તપીએ બલી: બાવળી બાવીએ તો આ બવ પરમવ વહેલાં વહેલાં પ્રકૃતિના સુખને પામીએ.

“આ ઠેકાણે—ધૃત્વામિકામિ કાલિસંગ તથા મરિયાવદીના પાંડ કહેવા.”

આસોપણા—ચાર ગતિ, ચોવીસ દંડક, ચોરાશી લાખ છાત્રાને, એક દોડ સતાણું લાખ, કુલદાત્રીના છત્રને ચારે અને આત્માના વિવેક સંજયી આરંભે સમારંભે, મન, વચન, કાયાએ કરી દુહઆ દોષ, દુષ્પ્રાણ, ભાવપ્રાણ દુહઆ દોષ: પરિતાપના કિલામના ઉપજારી દોષ, રોષ, માને, માવણે, યોગે, ગમે, દમે, દાર્યે, બળે, ખગાળે, દ્રોહાળે, આપણા નાળે, પરજયા નાળે, દુષ્ટલેશ્યાળે, દુષ્ટપ્રજ્ઞાળે, દુષ્ટધ્યાને, આત્મધ્યાને, શૈલધ્યાને કરીને, છપ્પાંત્રે, મખતે, દડખે, ધીકાઈપણે, અવગા કરી દોષ દુષ્પ્રમા ભેડાં દોષ સુખ સુખનાં દોષ, પ્રાણ, પર્ણવ સંતા, ઉદિગાં સન્નિધિદિયી અર્થ થઈ દોષ ને સર્વ અદાર લાખ ચોવીસ દાનાર ચોવીસ પીટ પ્રકાર દેવ નાળે. દોષ નો મિત્તમિદુષ્ટક.

સમાણ-સૂત્ર.

પહેલું સૂત્ર.

અર્થમિ—ઈન્દ્રિયું હું. પદિકમિઈ—પાપનું નિવારણ કરવાને. પગા-
 સિન્નએ—પાતું સુવાણું દોષ. નિગામસિન્નએ—પત્તે પાપરએ કરી
 વાતું દોષ સંધારઉવદ્વજાએ—મુર્તિ મુર્તિ વચર પુન્ને પદ્યુ દેરમ્બું
 ૧૫. પરિપદ્વજાએ—વારે વારે એ રીતે પદ્યાં ફેર્યા દોષ. આઉદ્વજાએ
 ૧૬. અર્થમિ દોષ. પસાયજાએ—દાયપત્ર પુન્તાવિતા લાંબા. ૧૭.
 ૧૮. ઇન્દ્રિયસંધદ્વજાએ—૭ પગી જૂને કચરી દોષ કુદ્યેકકસાડએ—
 ૧૯. મોટે મોટાણું દોષ. હીએ—ઉપાટે મોટે હીક આપી દોષ. ૨૦. આ-
 ૨૧. મિ—ઉપાટે મોટે બમામુ ખાતું દોષ. આમોસી—પુન્તા વચર અવપુ
 ૨૨. ૨૩. કાસરખામોસી—સચેન રજે ખરેસ વચાદિનો સ્પર્શ ફોં દોષ.
 ૨૪. પાઉતમાઉકાએ—આકુળ આકુળ થયો દોષ. મુવજવત્તીયાએ—રખા.
 ૨૫. દિ બને નરદનાં રૂપ દોષ. દત્તીવિપરિયાસિયાએ—શ્રી સંમાને
 ૨૬. રખામાં મોત્ર ફોં દોષ. દિગીવિપરિયાસિયાએ—દિગિએ કરી શ્રી
 ૨૭. ૨૮. શ્રી દોષ. મજ્જિવિપરિયાસિયાએ—મને કરી રખામાં મોત્ર
 ૨૯. રો દોષ. પાજ્જિવિપરિયાસિયાએ—પાળી મોત્રન રખામાં ફેરસ
 ૩૦. ૩૧. દોષ. ૩૨. મને. દેવરીમિ—તિલ સંખેરી. અડપાદે કમો—
 ૩૩. ૩૪. ૩૫. ૩૬. ૩૭. ૩૮. ૩૯. ૪૦. ૪૧. ૪૨. ૪૩. ૪૪. ૪૫. ૪૬. ૪૭. ૪૮. ૪૯. ૫૦. ૫૧. ૫૨. ૫૩. ૫૪. ૫૫. ૫૬. ૫૭. ૫૮. ૫૯. ૬૦. ૬૧. ૬૨. ૬૩. ૬૪. ૬૫. ૬૬. ૬૭. ૬૮. ૬૯. ૭૦. ૭૧. ૭૨. ૭૩. ૭૪. ૭૫. ૭૬. ૭૭. ૭૮. ૭૯. ૮૦. ૮૧. ૮૨. ૮૩. ૮૪. ૮૫. ૮૬. ૮૭. ૮૮. ૮૯. ૯૦. ૯૧. ૯૨. ૯૩. ૯૪. ૯૫. ૯૬. ૯૭. ૯૮. ૯૯. ૧૦૦.

બીલું સૂત્ર.

અર્થમિ—પાપનું નિવારણ કરી મું કાપરમથદિયાએ—રૂંની
 ૧. ૨. ૩. ૪. ૫. ૬. ૭. ૮. ૯. ૧૦. ૧૧. ૧૨. ૧૩. ૧૪. ૧૫. ૧૬. ૧૭. ૧૮. ૧૯. ૨૦. ૨૧. ૨૨. ૨૩. ૨૪. ૨૫. ૨૬. ૨૭. ૨૮. ૨૯. ૩૦. ૩૧. ૩૨. ૩૩. ૩૪. ૩૫. ૩૬. ૩૭. ૩૮. ૩૯. ૪૦. ૪૧. ૪૨. ૪૩. ૪૪. ૪૫. ૪૬. ૪૭. ૪૮. ૪૯. ૫૦. ૫૧. ૫૨. ૫૩. ૫૪. ૫૫. ૫૬. ૫૭. ૫૮. ૫૯. ૬૦. ૬૧. ૬૨. ૬૩. ૬૪. ૬૫. ૬૬. ૬૭. ૬૮. ૬૯. ૭૦. ૭૧. ૭૨. ૭૩. ૭૪. ૭૫. ૭૬. ૭૭. ૭૮. ૭૯. ૮૦. ૮૧. ૮૨. ૮૩. ૮૪. ૮૫. ૮૬. ૮૭. ૮૮. ૮૯. ૯૦. ૯૧. ૯૨. ૯૩. ૯૪. ૯૫. ૯૬. ૯૭. ૯૮. ૯૯. ૧૦૦.

લોચણાએ—જવાતવાળું પાણી લીધું હોય. બીયલોચણાએ—
વાળું ભોજન લીધું હોય. હરિયલોચણાએ—લીલોચણાનું ભોજન
હોય. પચ્છાક્રમિયાએ—આહાર વેંદોમાં પછી કાઈ દોષ લગાડ્યો છે
પુરેક્રમિયાએ—આહાર લીધા પહેલાં કાઈ દોષ લગાડ્યો હોય. અ
હુડાએ—નજરે દેખાતું ન હોય ત્યાંથી લાવી દીધેલું લીધું હોય. દગસ
હુડાએ—કાચા પાણીનો સ્પર્શ કરી દીધેલો આહાર લીધો હોય. રમ
સહુડાએ—સચેત રજના સ્પર્શવાળું લીધું હોય. પારિસાદિષ્ટિઆએ—
આહાર લઈને પછી નાંખી દીધો હોય. પારિસાદિષ્ટિયાએ—ખાવો
ને નાંખી દેવો પછે એવો આહાર લીધો હોય. દિહાસણુસિખ્યાએ
વારંવાર વસ્તુ માગી લીધી હોય. જંગમિણુ—જે ગૃહસ્થી દોષ
હોય. ઉપાયલેસણુએ—પોતાચક્ર ને દોષ લાગ્યા હોય. અપરિહી
એવા અકરપનિક આહાર પાણી. પરિગાહિય—લીધાં હોય. પરિહીત
ભોગ્યાં હોય. જનપરિહીતિય—જે નાંખી દેવા યોગ્ય હોય તે
લીધું ન હોય. તસ્સમિચ્છામિદુક્કડ—તે પાપ નિર્મળ થાને.

ત્રીજું સૂત્ર.

પરિક્રમામિ—પાપનું નિવારણ કરે છું. આકિકાલ—માર
(સવારે, સાંજે, આગલી રાત્રે, પાછલી રાત્રે). સમજાયસ્સએકરણિ
સકાય પાક ન થયાં હોય વિલયકાલ—જે વખત. (સાંજે, સવારે)
વર્ગરણુસ્સ—જોકે ઉપકરણ (પાત્રાદિક તથા વસ્ત્રાદિકને). અપરિહીત
નજરે જોવા ન હોય. દુપરિલેહણાએ—માઠી રીતે જોયાં હોય.
મજજણાએ—પોળ્યાં ન હોય દુપમજજણાએ—માઠી રીતે
હોય. અપરિહીત—અતિક્રમ કીધો હોય. (પાપ કરવાનો વિચાર).
કરમે—અતિક્રમ કીધો હોય. (પાપ કરવાને તૈયાર થવો હોય).
યારે—અતિચાર તે વસ્તુ કરવામાં લાગ્યો હોય. અણાધારે—
તે પાપ કીધું હોય. જ્યેષ્ઠવસિઓ—જે મેં દિવસ સંબંધી અ
કર્યો—પાપ કીધું હોય. તસ્સમિચ્છામિદુક્કડ—તે પાપ નિર્મળ

ચોથું સૂત્ર.

પરિક્રમામિ—પાપનું નિવારણ કરે છું. યોગજિહ્વે—એક
અસંજમે—અસંજમપણું (અનન) પરિક્રમામિ—નિવર્તું છું. જે
ને પ્રદારના બંધલેલું—બંધનથી. રાગબંધનું—પ્રીતિ
દાયમંધેલું—દેવ બંધન. પરિક્રમામિ—નિવર્તું છું નિહિંક

[illegible]

પારિતાવણિયાએ—જોગને પરિતાપ ઉવળવવાથી. પાણા
 યાંએ—જીવલિંસા કરવાથી. પડિક્રમાભિ—નિવર્તુ' છું. પંચલિંસા
 પાંચ પ્રકારના કામ વધવાના ગુણથી. સદેહુ'—શુદ્ધથી—વિવેચી ગીત. મન
 સાંજળવાથી. રૂવેહુ'—રૂપ નિરખવાથી. રસેહુ'—રસથી; રસ લેવાથી
 ગંધેહુ'—ગંધથી, સુગંધીઓથી. કાસેહુ'—સ્પર્શથી—સાગ, સાગ, રસ
 અંગીકાર કરવાથી. પડિક્રમાભિ—નિવર્તુ' છું. પંચલિંસા મહત્વએહિં—પંચ
 મહાવતને વિને દોષ લાગવાથી. પાણાકવાયાઓવેરમહુ'—લિંસા કરવાથી
 નિવર્તુ' છું. મુસાવાયાઓવેરમહુ'—સર્વથા ભુકું. બોધવાથી નિવર્તુ' છું.
 અદિનાદાણાઓવેરમહુ'—અણુદીધેહુ લેવાથી સર્વથા નિવર્તુ' છું. રૂ-
 હુણાઓવેરમહુ'—મૈયુન થકી નિવર્તુ' છું. પરિગ્રહાઓવેરમહુ'—રેહુ
 રાખવાથી નિવર્તુ' છું. પડિક્રમાભિ—નિવર્તુ' છું. (પ્રાગ્ધિન કલ્પે) પું
 પંચલિંસુમિએહિં—પાંચ પ્રકારની સુમતિને વિષે દોષ લાગ્યો હોય. તેથી
 ધરિયાસુમિએ—રસને આશ્રતાં જોઈને આશ્રયુ' તે સુમતિ બાસાસુમિએ—
 બોધતાં દોષ ન લાગે તેવું બોધવું તે સુમતિ. એસણાસુમિએ—
 રહિત આહાર લેવો તે સુમતિ. આયાણુલ'ડમતનિએવણાસુમિએ—
 પાતરાં, વજને જતનાએ લેવાં મુકવાં તે સુમતિ. ઉચ્ચાર, પાસવક
 ખેલસંધાણુ, જડ, પારિકાવણિયાસુમિએ—ઝાડો, પેશાખ, જાગણે
 લીટ, મેશને પરકરવું એટલે જાગણીને નાખવું તે સુમતિ. પડિક્રમાભિ—
 નિવર્તુ' છું. છલિંજીવનીકાએહિં—જ પ્રકારના જીવની જાતને વિષે
 લાગ્યા હોય તેથી પુકરીકાએહુ'—પૃથ્વીની જાત. આઉકાએહુ'—
 અપકાવ. તેઉકાએહુ'—અમિકાવ. વાઉકાએહુ'—વાયુકાવ. વજુસ
 ઇકાએહુ'—વનસ્પતીની કાયા. તરસકાએહુ'—તરસકાવ, ખેડદિથી પચી
 સુધીના જીવ. પડિક્રમાભિ—નિવર્તુ' છું. છલિંલેસાહિં—જ પ્રકાર
 લેશમાં એટલે જીવનાં પરિણામ (મન). કિન્હુલેસાએ—મૃત્યુલેસ
 અત્યંત લિંસા કરવાનું મન. નીલલેસાએ—નીલ લેશમાં—ક્રોધ દેવ. આ
 દુરાચાર કરવાનું મન. કાઉલેસાએ—વાંક કાવ' કરવાં, સરસપણાદિ
 પોતાના દોષ શંકવા, મિથ્યાત્વ તથા અનર્થપણું તે. તેઉલેસાએ—
 લેશમાં—કપટરહિત, વિનિત, દંઢધર્મ, મોક્ષનો આથી એવા ગુણ દોષ
 પઉંહુલેસાએ—પણ લેશમાં—ક્રોધ, માન, કપટ આદિને પાતળાં
 નાખ્યાં છે, તથા આત્માને દમ્યો છે, મન, વચન, કાપાને છતાં છે,
 ગુણ દોષ તે. મુકલેસાએ—મુકલ લેશમાં. ધમ' પ્વાન, શુકલ
 ખાવ, રાગ દેવ જીવ છે જેને તથા સુમતિ, ગુપ્તિસદિન એવા ગુણ દોષ

જ્યની હિંસા કરે તો, ૧૭ બળીને જુદું બોલે તો, ૧૪ બળીને
 કરે તો, ૧૫ સચિત બૃચી ઉપર બેસે તો, ૧૬ સચિત માટી
 પાણી બેળાં કર્યા હોય તે ઉપર બેસે સુવે તો, ૧૭ સધ્યા પાટ
 ધણાં બોમવે તો, ૧૮ સચિત કદમ્બજનો આહાર બોમવે તો, ૧૯
 વરસમાં દશ નદી નાળાં પગેથી ઉતરે તો, ૨૦ એક વરસમાં દશ
 કપટ કરે તો, ૨૧ સચિતે કરી હાથ કે વાસણ ખંડયા હોય તેવા પાસે
 આહાર લે તો સળગો દેવ, લાગે. યાત્રીસાએ પરિસએહિ—
 પ્રકારનાં પરિષદ એટલે ઉપદ્રવ—૧ કુંધાનો, ૨ તુષાનો, ૩ ટાકનો,
 તાપનો, ૪ દંશમંશનો, ૫ એએકનો, ૬ અરતિ (સંજમને વિષે
 લાગે ને સંસારને વિષે રતિ લાગે તે ન લાગવા દેવી), ૭ શી
 હ ચપનો (ચાલવાનો) ૧૦ બેસવાનો (એક સ્થાનકે બેસી રહે
 પડે), ૧૧ સેજનો (સ્થાનક વગેરે પ્રશાખરે ન મળે), ૧૨ આકોસ વચન
 ૧૩ વધનો, ૧૪ બંધવાનો, ૧૫ અલાભનો, ૧૬ રાગનો, ૧૭ તુષ્ટ સ્પર્શનો,
 મેલનો, ૧૮ સત્કારપુરસ્કાર (આદરમાં ન મળે), ૨૦ પ્રણાનો (મણિ
 મેળવવાનો), ૨૧ અધાનનો, ૨૨ દંસણનો, તેવીસાએ મુથગાં એએકેહિ
 શ્રી મુથગાં મૂતના પહેલા બીજા શ્રુતરકંધનાં મળીને ત્રેવીશ અધ્યયન
 ચંદ્રીસાએ દેવેહિ—ચોવીસ જ્ઞાતના દેવતા—૧૦ બવનપેનિ, ૮ વાણ્ય
 ૫ ન્યોતિપી ને ૧ વેગાનિક (કુષ્ઠ ચોવીસ) તથા ચોવીસ તીર્થ કર દેવ
 પંજુવીસાએ ભાવજાહિ—પચ્ચીસ પ્રકારની ભાવના—પાંચ મહાત્મન—તે
 દરેકની પાંચ પાંચ ભાવના એટલે કુષ્ઠ પચ્ચીસ તે કહે છે—પહેલાં—મહા
 તની—૧ ઈર્ષા ભાવના (એકને ચાલવું) ૨ મન ભાવના (સંજમ
 વિષે શુદ્ધ મન) ૩ વચન ભાવના, ૪ એવશ્યા ભાવના (નિર્દોષ આ
 પાણી લેવો), ૫ નીજેવશ્યા ભાવના (પાત્રાદિક જ્ઞાતનાએ મુકવા, બી
 મહાત્મની પાંચ ભાવના—૧ ભાષા વિચારીને બોલે, ૨ હાસી ન કરે,
 ક્રોધ ન કરે, ૪ લોભ ન કરે, ૫ મય ન કરે. ત્રીજા મહાત્મની—૫
 ભાવના—જે જગાએ રહેવું હોય તેના ધણી અથવા તેની તંત્રના
 જુસની રજા વધ તેમાં રહેવું. ૨ તે મુદિની વસ્તુ રજા લીધા તિ
 બોમવરી નદિ, ૩ સ્થાનક સમાગત નદિ. ૪ સ્વપર્મ સાથે સંવિભાજ
 વસ્તુ બોમવરી, ૫ પોતાથી ન્દાતા હોય તેના વિનય કરવો. ચો
 મહાત્મની પાંચ જ્ઞાતના ૧ જો, ૫૨ નપુમક નદિ ૩ સ્થાનક બોમવરી
 ૨ જોની કષ્ટ કરનાં કરના નદિ. ૫૨ના કામ ગામ સંભારવા નદિ
 ૪ સરસ અદક કરના નદિ ૫ જો આત્મે બેસવું નદિ. પાંચ

વનની પાંચ જાતના-૧ શ્રોત્રેદ્રિ વચ કરવી, ૨ ચક્ષુ ઈદ્રિ વચ કરવી, ૩
૧ ઈદ્રિ વચ કરવી, ૪ રક્ષ ઈદ્રિ વચ કરવી, ૫ રપચં ઈદ્રિ વચ કરવી.

કુવ પચ્ચીય જાવના. છવીસાએદસાંકેપવનદારેલું ઈદ્રેસબુદ્ધિ-
૧-જીય હિંદુસા તેમણે દસાનુવચનના ૧૦, જદતકરપના ૬, વ્યવહાર
ના ૧૦, એ કુવ રૂઠિયા તે સરખા તથા પાંચના ન હોય. સરખા-
સાએવ્યવહારગુણેદિ-સત્તાવીસ પ્રકારે સાધુના ગુણ છે-૧ પ્રાણા-
યાન, ૨ મુશવાદ, ૩ અદનાદાન, ૪ મેયુન, ૫ પરિમલ એ પાંચ મહા-
પાત્ર, ૬ પુત્રી, ૭ પાણી, ૮ જામિ, ૯ વાયુ, ૧૦ વનરપતિ અને
૧૧ પ્રય છવતી દિસા ન કરે, ૧૨ શતિભોજન ન કરે, ૧૩ શ્રોત્રેદ્રિ,
૧૪ ચક્ષુ ઈદ્રિ, ૧૫ પ્રાણુદ્રિ, ૧૬ રમેદ્રિ, ૧૭ રપચંદ્રિને વચ કરે,
૧૮ ભોસ છત્રે, ૧૯ યમાવન, ૨૦ આચરિશુદ્ધ, ૨૧ કિયા વિશુદ્ધ, ૨૨
વિમલ મિત, ૨૩ મન, ૨૪ વચન, ૨૫ કાવતે ચોપાવનાર, ૨૬ જા-
ન પરિપદના સદન કરનાર, ૨૭ મરણી કરે નહિ. આપીશ્વર-
માયારપાપીદિ-આપીશ્વર સાધુના આચાર તે તેમાંના પચ્ચીસ
જેવનના આચારોનું રૂપમાં તે તમા ગુણ અપવનનીસિધ મુતમાં છે. એમુ-
ત્રીસાએપાવરુપમમદિ-આપીશ્વર પ્રકારનાં પાપ ગુણ તે-૧
વંતોવ જન દાખાદિએ મંથ, ૨ મિતિદિ વરસે તેને મંથ, ૩ મદના
માનનાં જન કમ્પા દેવ તે, ૪ પચ્ચીયના જનનાં જન તે, ૫
કીર્તિનાં જનનાં જન તે, ૬ મન, નિવારિયા જનનાં જન તે, ૭
દાસ પચ્ચી રેખા અમુખનું જન જન તે, ૮ રપચં જનનાં જન તે,
૯ જનનાં જન તે, ૧૦ જનનાં જન તે, ૧૧ જનનાં જન તે, ૧૨ જનનાં જન તે,
૧૩ જનનાં જન તે, ૧૪ જનનાં જન તે, ૧૫ જનનાં જન તે, ૧૬ જનનાં જન તે,
૧૭ જનનાં જન તે, ૧૮ જનનાં જન તે, ૧૯ જનનાં જન તે, ૨૦ જનનાં જન તે,
૨૧ જનનાં જન તે, ૨૨ જનનાં જન તે, ૨૩ જનનાં જન તે, ૨૪ જનનાં જન તે,
૨૫ જનનાં જન તે, ૨૬ જનનાં જન તે, ૨૭ જનનાં જન તે, ૨૮ જનનાં જન તે,
૨૯ જનનાં જન તે, ૩૦ જનનાં જન તે, ૩૧ જનનાં જન તે, ૩૨ જનનાં જન તે,
૩૩ જનનાં જન તે, ૩૪ જનનાં જન તે, ૩૫ જનનાં જન તે, ૩૬ જનનાં જન તે,
૩૭ જનનાં જન તે, ૩૮ જનનાં જન તે, ૩૯ જનનાં જન તે, ૪૦ જનનાં જન તે,
૪૧ જનનાં જન તે, ૪૨ જનનાં જન તે, ૪૩ જનનાં જન તે, ૪૪ જનનાં જન તે,
૪૫ જનનાં જન તે, ૪૬ જનનાં જન તે, ૪૭ જનનાં જન તે, ૪૮ જનનાં જન તે,
૪૯ જનનાં જન તે, ૫૦ જનનાં જન તે, ૫૧ જનનાં જન તે, ૫૨ જનનાં જન તે,
૫૩ જનનાં જન તે, ૫૪ જનનાં જન તે, ૫૫ જનનાં જન તે, ૫૬ જનનાં જન તે,
૫૭ જનનાં જન તે, ૫૮ જનનાં જન તે, ૫૯ જનનાં જન તે, ૬૦ જનનાં જન તે,
૬૧ જનનાં જન તે, ૬૨ જનનાં જન તે, ૬૩ જનનાં જન તે, ૬૪ જનનાં જન તે,
૬૫ જનનાં જન તે, ૬૬ જનનાં જન તે, ૬૭ જનનાં જન તે, ૬૮ જનનાં જન તે,
૬૯ જનનાં જન તે, ૭૦ જનનાં જન તે, ૭૧ જનનાં જન તે, ૭૨ જનનાં જન તે,
૭૩ જનનાં જન તે, ૭૪ જનનાં જન તે, ૭૫ જનનાં જન તે, ૭૬ જનનાં જન તે,
૭૭ જનનાં જન તે, ૭૮ જનનાં જન તે, ૭૯ જનનાં જન તે, ૮૦ જનનાં જન તે,
૮૧ જનનાં જન તે, ૮૨ જનનાં જન તે, ૮૩ જનનાં જન તે, ૮૪ જનનાં જન તે,
૮૫ જનનાં જન તે, ૮૬ જનનાં જન તે, ૮૭ જનનાં જન તે, ૮૮ જનનાં જન તે,
૮૯ જનનાં જન તે, ૯૦ જનનાં જન તે, ૯૧ જનનાં જન તે, ૯૨ જનનાં જન તે,
૯૩ જનનાં જન તે, ૯૪ જનનાં જન તે, ૯૫ જનનાં જન તે, ૯૬ જનનાં જન તે,
૯૭ જનનાં જન તે, ૯૮ જનનાં જન તે, ૯૯ જનનાં જન તે, ૧૦૦ જનનાં જન તે.

ઘેર આહારની એક દાંત એટલે એકધાર તથા પાણીની એક દાંત લેવી તે
 તેથી નિર્વાદ કરવો. બીજા-ત્રીજા ચોથા-પાંચમા-છઠ્ઠા અને સાતમા મહી-
 નામાં રાજ બે, ત્રણ ચાર, પાંચ, છ અને સાત દાંત ઉપરાંત લેવું નહિ
 એવો નિયમ તે સાત પ્રતિમા થઈ. ૮ સાત દિવસ સુધી એકાંતરે ઉપ-
 વાસ કરે અને ઉત્કૃષ્ટ આમન એટલે કંઠ્યુ આસને બેસે. ૯ સાત દિવસ
 એકાંતરે ઉપવાસ કરે પણ દંડાસને બેસે. ૧૦ નવમી મુજબ પશુ મોહિક
 એટલે જેમ ગાયને દોહાવા બેસે એવી રીતે બેઠી રહે. ૧૧ એક રાત
 દિવસની પ્રતિમા તે અગાઉથી બે ઉપવાસ કરી તે જ દિવસ ને રાત આમ-
 બધાર ઠાકરસગ કરે. ૧૨ એક રાતની પ્રતિમા તે પહેલાં ત્રણ ઉપવાસ
 કરી ત્રીજે દિવસે રાત વનમાં એક ચિત્તે રહીને ઉપસર્ગ આવે તે સહે.
 તેરસહિંકિરિયાઠાણેહિં-તેર પ્રકારની ક્રિયા એટલે કર્મ બાંધવાનાં કેમકે
 ૧ કામ સારૂ આરંભ કરવો. ૨ વગર કાગે આરંભ કરવો. ૩ જીવ
 કરવા સારૂ કાંઈ કિંસા કરે. ૪ અકરમાત કિરીયા-તે જેમ કે હરણ
 તીર ખારતાં માણસને વાગે ને તેનો જીવ જાય. ૫ મિતદોષ ક્રિયા તે મિત્ર
 વેરી કરી માને તથા અચોરને ચોર ગણી હણે. ૬ મુસાવાઈ ક્રિયા-
 જુકું બોલવાથી લાગે છે. ૭ અદીનાદણુ ક્રિયા-અણુદીધુ લેવાથી લાગે
 ૮ અનથ ક્રિયા-વગર કારણે આતંરોદ્ધવાન ધરતું. ૯ ગાનવતીય ક્રિયા
 અદંકાર કરવાથી લાગે તે. ૧૦ અમીન ક્રિયા-તે પુત્ર, સેવક આદિને. ૧૧
 અપરાધે ધણે દંડ કરે તે. ૧૨ મામા કપટ કરવું તે ક્રિયા. ૧૩ લોક
 વત્તિયા ક્રિયા-તે લોકા કરવો તે. ૧૪ ઈરીયા વહીયા ક્રિયા-મારજે અમલ
 નાગે ચાલતાં ક્રિયા લાગે તે. અહિંસાહિંજુયમામેહિં-ચક્ર પ્રકારના
 જીવના જન્મા-સક્રમ એકંદ્રિ, બાહર એકંદ્રિ, બેજંદ્રિ, તેજંદ્રિ, ચૌરંદ્રિ, અ-
 સંઘી પંચેંદ્રિ, સંઘી પંચેંદ્રિ, એ સાત જાતના જીવના અપમાપ્તા
 પર્વાપ્તા. એ ચક્રે જાતના જીવ. પર્વાપ્ત છે તે-૧ આહાર, ૨ સંરીક, ૩
 ઇંદ્રિ, ૪ આસોઆસ, ૫ બાવા, ૬ મન. તે જ જીવને જોટલી પર્વા
 બાંધવી હોય તે ઉપજ્યા પછી પૂરી બાંધી રહ્યો નથી ત્યાં સુધી તે અપર્વાપ્ત
 કહેવાય ને પછી પર્વાપ્ત કહેવાય. એ સાત જાતના જીવના જે જે જાત
 કર્યા તેનું કારણ એજ કે, અપર્વાપ્તપણે પણ જીવ મરી જાય છે. પતરમ
 હિંપરમાહુમીએહિં-પંદર પ્રકારના પરમાધામી એટલે અધર્મીદેવતા
 તેનાં નામ-૧ અંબ ૨ અંબરિસ, ૩ શામ, ૪ સમગ, ૫ રૂદ્ર, ૬ મહારૂદ્ર,
 ૭ કાળ, ૮ મહાકાળ, ૯ અસિપત્ર. ૧૦ ધનુષ્ય, ૧૧ કુંભ, ૧૨ વાહુ,
 ૧૩ વેતરણી, ૧૪ ખરસર ને ૧૫ મહાધૈવ સોલસહિંગાહાસોલસ-

બેદિ—સુવર્ણમ મુનના પ્રથમ સુતરકથનાં સોળ અધ્યયન છે. સત્તરસ-
 વિદેઅસંજભેદિ—સત્તર બેદે અસંજમ—૧ પૃથ્વી, ૨ પાણી, ૩ અગ્નિ,
 ૪ વાયુ, ૫ વનસ્પતિ, ૬ બેઈદ્રિ, ૭ તેઈદ્રિ, ૮ ચોરેદ્રિ, ૯ પંચેદ્રિ એ
 નવને દબારા તે અસંજમ તથા, ૧૦ અજ્યવ તે ખુસ્તકાદિને અવિધિએ
 વારે તે. ૧૧ (પેદા) જોયા વગર જમીન પર બેસે, ૧૨ (ઉપેદા) સંજ-
 મને વિશે લાગેલા સાધુને મદદ કરે નહિ. ૧૩ (અપમજા) પાત્રાદિને
 જરાવર પોળે નહિ, ૧૪ (પરીકવણ) માત્રાદિને અવિધિએ પરકવે, ૧૫
 મન, ૧૬ વચન, ૧૭ કાયા તેને અયોગ્ય રીતે વરતાવે. અઘ્નુરસવિદેઅ-
 બંબેદિ—અઘ્ન પ્રશસ્તુ અઘ્નજ્યવ—ઉદારિક મનુષ્યને તિથિ ચતુરી સાથે
 વિવિધ શ્રેયસે, શ્રેયશ્રેયસે અને શ્રેયના પ્રત્યે ૧૬ જાણવું એ વ્રજ; તે મને કરી,
 વચને કરી ને કાયાએ કરી એટલે નવ; તેમજ વંકેવ સરીર સંબંધી નવ
 બેદ એટલે ક્રમ જાણર. એગુલુવિશાએનાયકવજેદિ—શ્રી તાતા ધર્મકથા
 મુનના પ્રથમ સુતરકથનાં આજ્ઞાસં અધ્યયન છે. વીસાએઅસમાદિકા-
 ભુદિ—વીસ પ્રશસ્તુ અસમાધિનાં ઠેમજાં (મેથા માર્જને વિશે એકાંત
 મિત્તની સિદ્ધતાપણી વિપરીતજો વરને તે અસમાધિ). ૧ ઉનાવજો ઉના-
 વજો આતે, ૨ વગર પુળે આતે, ૩ જમ તેમ પોષ્ટને ગાતે, ૪ પણ
 ૫૫ જટલા એકને, ૫ માના કામુ બોમે, ૬ સાપુની માન ચિંતવે, ૭ પ્રા-
 જીની માન ચિંતે, ૮ શોષ કરે, ૯ પારકું વાકું બોમે; ૧૦ પૂરી અખર
 જિજ્ઞા નિશ્ચયાગી બ્રહ્મા બોમે, ૧૧ ક્ષેષ કરે, ૧૨ બીજને ક્ષેષ કૃપાવરે,
 ૧૩ જાણે સજ્જ કરે, ૧૪ જાણથી બાબા પછી દાદ ૫૫ પોત્તપ
 વજો બોમે, ૧૫ પોદેર ગણિ તથા પછી ઉનાવજો બોમે, ૧૬ મદિમદિ
 કાળ કરે, ૧૭ મજ્જ બેદ કરે એટલે ના. પચવે, ૧૮ પોતે તપે અને
 બીજને લપાવે ૧૯ મર્જ બા બા કરે, ૨૦ એકને કામ કરવું તેમ સાવ;
 કિંતુ ન કામ એમથીશ્ચએસમસેદિ—એકાંક પ્રાસના મુનના રીત
 ૧ એકો કદિએ દનિ જટલે તે-૧ દબારા કરે તે કુળનો રીત
 કરે, ૨ કૃતુવ એવે તે કુળનો રીત કરે, ૩ મુલિ એવલ કરે તે,
 ૪ રીત એવલ એવે તે, ૫ રીતે આદાર એવે (ન્ટેલ
 ૬ એવે રીતે રીતે એવલ એવે જુડે એવલ કૃપાવરે તેને ૬ ૧
 ૭ ૬ ૬ ૬ એવે વચ્ચે તે, ૮ કદિએ એવલ એવે તે, ૯ રીત
 તે, ૧૦ રીત વચ્ચે ૧૦ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ
 ૧૧ ૧૧ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ
 ૧૨ ૧૨ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ એવલ

એકાં કરે. ૧૩ જ્ઞાનનો માર્ગ ન પાળે, ૧૪ અધર્મી—પ્રયોગ એટલે મંત્ર
આદિની સાધના કરે, ૧૫ ચારિત્ર લીધા પછી વિષયની વાંછના
૧૬ પોતે વિદ્વાન ન હોય ને હું જહુ વિદ્વાન છું એમ ડાળ બતાવે,
તપસી ન હોય ને કહે કે હું તપસી છું, ૧૮ ધરમાં ધાલી કાઢીને
ખાળે તથા ધુમાડાથી યુગ્મણાવે. ૧૯ પોતે પાપ કરી બીજાને માથે
૨૦ કાઢીનું રહસ્ય કામ કરે સભામાં કહી દે, ૨૧ દમ્ભેશાં ક્રોધ તથા
કરે. ૨૨ વિશ્વાસવાત કરે, ૨૩ કાંઈ પુરુષથી પ્રીતિ લગાડી તેની
ભાળવે, ૨૪ પોતે કુંવારા નથી ને કુંવારા કહે. ૨૫ જોણે પોતાને
આદિક વધાર્યો તેનું માહું ચિંતવે, ૨૬ અભચારી ન હોય ને કહે
અભચારી છું. ૨૭ જોને પ્રતાપે લોકમાં પ્રસિદ્ધ થયો હોય,
પામ્યો હોય તેને દાનિ કરે, ૨૮ દેશની જોને સિર ચિંતા છે તેને
૨૯ કાંઈ દેખતો ન હોય તો પણ કપટે કરી કહે કે હું જ્ઞાનમાં
દિક્ષિતે પ્રત્યક્ષ દેખું છું, ૩૦ દેવને અવગણે કે દેવ આવો કેવો
કાંઈ આપે નહિ. એ ત્રીશ પ્રકારનું કામ કરે તો મહામોહની કર્મ
એગતિસાએસિદ્ધર્ષગુણેહિ—એકત્રીશ સિદ્ધ ભગવાનના ગુણ કહે
પાંચ સંઘાણુ—૧ પરિમંડળ, ૨ વાટલો (નકરે જાળ.) ૩ ત્રીજાણુ
ચોથાણુ, ૫ લાંબુ. પાંચ વર્ણ—૬ કાળો, ૭ લીલો, ૮ રાતો, ૯
૧૦ ધાળો. પાંચ રસ ૧૧ ખાટો, ૧૨ મીઠો, ૧૩ ઠંડો, ૧૪ કસા
૧૫ તીજો. જે ગંધ—૧૬ સુગંધ, ૧૭ દુર્ગંધ. આઠ સ્પર્શ—૧૮ ખર
૧૯ સુંઘાળો, ૨૦ ઉતો, ૨૧ ટાટો, ૨૨ હળવો, ૨૩ ભારે, ૨૪ ક
૨૫ ચોપડ્યો. ત્રણ વેદ—૨૬ સ્ત્રી, ૨૭ પુરુષ, ૨૮ નપુંસક, એમાંનું શિ
કાંઈ નથી તથા ૨૯ અશરીરપણું, ૩૦ અસંજમપણું છે, ૩૧ જ્ઞાન
આદિક આઠ કર્મ ખપાયાં છે. તે કુલ એકત્રીશ સિદ્ધના ગુણ
સાએએગસમેહુહિ—જત્રીશ પ્રકારના જોજોના સંગ્રહ કરવો તે કહે
૧ શિષ્ય આચાર્ય જોવો ચાપ તેને માટે તેને જ્ઞાન દેવું ૨ પોતાનું
યંપણું (જ્ઞાન) તે બીજા આગળ પ્રકાશ કરવું, ૩ કંઠણ વખતે પણ
દહતા મુકે નહિ. ૪ આ લોક પરલોકને વિષે ફળની ઈચ્છા રહિત તપ
૫ શિક્ષા મળી તે પ્રમાણે વર્તવું ને નવી ચઢણ કરતાં જવું. ૬ મમતા
કરે, ૭ હાનું તપ કરે, ૮ નિર્લોભપણું રાખે, ૯ પરિસહ [ઉપસર્ગ]
૧૦ સરસ ચિત્ત રાખે, ૧૧ શુદ્ધ સંજમ પાળે, ૧૨ સમક્ષિત શુદ્ધ
૧૩ ચિત્તની સમાધિ રાખે, ૧૪ કપટ રહિત આચાર પાળે, ૧૫
જરાગ્ર કરે. ૧૬ સતોષીપણું, ૧૭ વૈરાગીપણું, ૧૮ કપટ રહિત

અરિહંત દેવની આસાતના કરી હોય એટલે તેના વિષે ઈર્ષ બોલું ચિંત
 હોય તેનું નિવારણ કરું છું. સિદ્ધાણું આસાયણાએ—સિધ્ધમન
 આસાતના કરી હોય, તે વિષે ઈર્ષ સદેહ આપ્યો હોય. આયરિયા
 આસાયણાએ—આચાર્યની આસાતના કરી હોય. ઉવન્ચાયાણું
 સાયણાએ—ઉપાધ્યાયની આસાતના કરી હોય. સાદુણું આસાય
 એ—સાધુની આસાતના કરી હોય. સાદુણીણું આસાયણાએ—સ
 વીની આસાતના કરી હોય. સાવયાણું આસાયણાએ—શ્રાવકની આ
 તના કરી હોય. સાવિયાણું આસાયણાએ—શ્રાવિકાની આસાતના
 હોય. દેવાણું આસાયણાએ—ચાર જાતના દેવતાની શ્રધ્ધા ન આણી
 દેવીણું આસાયણાએ—દેવતાની દેવીનું બુઁકું બોલી આસાતના કરી
 ધહુલોગસ્સઆસાયણાએ—આ લોક જે મનુષ્ય તિયું ચના બવ
 નાસ્તિ કહી આસાતના કરી હોય. પરલોગસ્સઆસાયણાએ—પ
 જે દેવતા નારકીના બવ તેની નારિત કહી આસાતના કરી હોય. કેવ
 ણું આસાયણાએ—કેવળજાનને વિષે ચંકા આણી તેની આસાતના
 હોય. કેવલીપન્નતસ્સધમ્મસ્સઆસાયણાએ—કેવળીના પ્રપેક્ષ
 માહું બોલી તેની આસાતના કરી હોય. સદેવમહુઆસુરસસોગ
 આસાયણાએ—દેવતા અને મનુષ્ય સહિત જે લોક તેની શ્રધ્ધા ન
 આસાતના કરી હોય. સન્ધપાણુ, ભૂય, છય, સતાણું આસાયણા
 છવ જે પ્રાણ, સાન્વતપણું તથા સતા સહિત જે તેની શ્રદ્ધા ન
 આસાતના કરી હોય. કાસસ્સઆસાયણાએ—તણુ કાળ નથી
 કહી આસાતના કરી હોય. મુયસ્સઆસાયણાએ—મુત્ર સિધ્ધાંત વિષે
 કાલી આસાતના કરી હોય. મુયદેવયાએ આસાયણાએ—મુત્રદે
 તીયું કરું તેની આસાતના કરી હોય. વાયણારિયસ્સઆસાયણાએ
 અણી આપનાર આચાર્યની આસાતના કરી હોય. જંવાધંદું—મુત્ર
 પાછાં લણવાં હોય. વચ્ચાએલીયં—ઉપયોગવિના વારંવાર મુત્ર
 ચેક્ષ હોય. હીણુખ્ખરં—અક્ષર જોછો બોલાણો હોય. અચ્ચ
 અક્ષર અધિક બોલાણો હોય. પયહોણું—પદ જોછું બોલાણું હોય. ઈ
 હીણું—વિનયરહિત બણ્યો હોય. જોગહીણું—જ્ઞાન રાખ્યા વિના
 હોય. ઘોસહીણું—ગુપ્ત ઉચ્ચાર વિના બણ્યો હોય. મુહુદિત્તં—સા
 અવિનીતને લણાવ્યું હોય. હુહુપરિહીયં—પ્રમાદસહિત—આજસે બણ્યે
 અકાલેકજોસગોઆ—જાખને સજાવ કરી દોય. કાલેનકજોસર
 યરાખર રખતે સજાવ ન કરી દોય. અસજાવં અસજાયં—

સાનકમાં સજાય દરી દોષ, સજાયએનરાજાય—સજાય કરવાનો બરાબર
 થત છે તે વખતે સજાય ન દરી દોષ, તસ્સમિચ્છામિદુક્કડ—તે સર્વ
 કાદું ક્રોધેશું નિષ્કળ થાએ.

આસોયજ્ઞા—એક બોલથી માંડીને વેગીય બોલ સુધી જે કાઈ
 જાણના જોગ જાણના દરી, આદરવા જોગ આદરતા દરી, છાંડવા જોગ
 છાંડવા દરી, સજ્જ જન્મ શ્રવિન કરતા દરી, મુક્તિમાત્રી હલુકમી, સુલભ
 બોધી, અગ્નિજ્ઞ, સમનાવંત, ધીરજવંત, લલજવંત, ખાનવંત, તેને ધન્ય
 ક્ષે, તેને સમય સમયની વંદણા દોળે. મારે છવે આજના દિવસ સંજંધી
 જાણના જોગ જાણના ન દોષ, આદરવા જોગ આદરવા ન દોષ, છાંડવા
 જોગ છાંડવા ન દોષ, સમજિન સહિન બાર વ્રત, સતેખણ સહિત નવાણું
 અનિચાર, પાંચ આચાર સંજંધી એકમે ને વીચ દોષ અતિચાર સંજંધી.
 ૧ દશે, ૨ પ્રમારે, ૩ બાણાબોળે, ૪ આતુન્તાએ, ૫ આપદાએ, ૬
 લંકાએ, ૭ સદસાધારે, ૮ ભયે, ૯ ઉપચમચાવે, ૧૦ રિમચાવે. એ દશ
 હિમેજાણું દોષ જાણા દોષ તે, સમકાએજું, હાથીવં, પાગીયં, તીરીવં,
 હાનિવં, સોઢીવં, સમાર્ધવં, આરાદીવં, આજાએ અણપાલીતા બવર્ધ,
 મન, વચન, કાવચે કરજી કોડી કાંચે કરી, કરજી કરાવજી અનુમોદવે કરી,
 ખંડન કમ્પો દોષ, વિરાપના કરી દોષ, રેસથી, સર્વથી, દબ્યથી, ક્ષેત્રથી,
 કાગળી, કાગળી, પિાપના કરી દોષ, ઉત્તરં, ઉ-માર્ગે, અકાપે, અકરણીએ,
 દુષ્ટ ખાતે, દુષ્ટ વિનયજાએ, અણાચાર આચરવે, અનુરણીક ઇચ્છાએ,
 કાંકાવ વિદ્યાવ દોષ, બારંમ સમરંજ દોષ દોષ, દારણે, બળે,
 અનાંદ વિંવાતે, અવરે, પ્રમારે, કાવે, અગ્રમ જોગે કરી, અનિચયજા,
 અનિચયજા, અનિચયજા, અનિચયજા, અનિચયજાએ અગ્રમ કાવે કરી આ-
 ચારજાના, પાડેપાજા કરે, મન ખાતે, અદિવજે, સેતુપત્રજાએ, દુષ્ટજાએ,
 કાવજે, મંત્રા શ્રદ્ધાએ, રાજ કામકાવજે, અરિવજાએ, અનિચયજાએ, કમ-
 કાંક, વિરવિરવજાએ, અકાએ, અગ્રાગીએ, અગ્રાગીએ, અગ્રાગીએ, અ-
 અગ્રાગીએ જે કાંક અગ્રાગી, અનિચય, અનિચય, અનિચય, સંચા દોષ,
 સેતુપત્ર દોષ, સેતુપત્ર એવે અગ્રાગી દોષ, જે અગ્રાગી ન દોષ, વિંચ
 ન દોષ, રિચાગ ન દોષ, વિંચક કાવ ન દોષ, આરંભિત કોડું ન દોષ,
 તે વિંચક કાવ કોડું ન દોષ એવે અગ્રાગી અગ્રાગી, સરાવ જોગે
 મન અગ્રાગી અગ્રાગી કાવ, પદેપદે કાવ, વિદ્યાવચનનરી

વીથ સ્વામિનાં નામ કહું છું. ૧ શ્રીસીમંધરસ્વામી, ૨ શ્રીભુ-
 ગમંધરસ્વામી, ૩ શ્રીબાહુસ્વામી, ૪ શ્રીમુખાહુસ્વામી, ૫ શ્રી-
 સુભતનાથસ્વામી, ૬ શ્રીસ્વયંપ્રભુસ્વામી, ૭ શ્રીઋષભાનનસ્વામી,
 ૮ શ્રીઅનંતવીર્યસ્વામી, ૯ શ્રીસુરપ્રભુસ્વામી, ૧૦ શ્રીવિશાળ-
 પ્રભુસ્વામી, ૧૧ શ્રી વજ્રધરસ્વામી, ૧૨ શ્રીચંદ્રાનનસ્વામી, ૧૩
 શ્રીચંદ્રબાહુસ્વામી, ૧૪ શ્રીભુજગદેવસ્વામી, ૧૫ શ્રીધૃત્વરસ્વામી,
 ૧૬ શ્રીનેમપ્રભુસ્વામી, ૧૭ શ્રીવીરસેનસ્વામી, ૧૮ શ્રીમહાભદ્ર-
 સ્વામી, ૧૯ શ્રીદેવજયસ્વામી, ૨૦ શ્રીઅણ્ણતસેનસ્વામી, તેમને
 મારી તમારી સમય સમયની વંદણા હોજો. તે સ્વામી કેવા છે !
 મારા તમારા મનની વાત જાણી દેખી રહ્યા છે, ઘંટઘડની
 વાત જાણી દેખી રહ્યા છે. સમય સમયની વાત જાણી દેખી રહ્યા
 છે, ચંદ્ર રાજ લોક હસ્તામલકવત જાણી દેખી રહ્યા છે.
 અનંત જ્ઞાન છે, અનંત દર્શન છે, અનંત ચારિત્ર છે, અનંત તપ
 છે, અનંત ધીરજ છે, અનંત વીરજ છે, ખટ શુભે કરી સહિત
 છે, ચોત્રીશ અતિશયે કરી બિરાજમાન છે, પાંત્રીશ પ્રકારની
 સત્યવચન વાણીશુભે કરી સહિત છે, એક હજાર ને અઠ ઉત્તમ
 લક્ષણે કરી સહિત છે, અઢાર દોષ રહિત છે, બાર શુભે કરી
 સહિત છે, ચાર કર્મ ધનઘાતીયાં ક્ષય કર્યાં છે, બાકીનાં ચાર
 કર્મ પાતળાં પાડ્યાં છે, સુદ્ધિ જવાના કામી થકા વિચરે છે,
 બળ્યજીવના સંદેહ ભાંગે છે, સન્નેગી, સશરીરી, કેવળજ્ઞાની,
 કેવળદર્શની, યથાખ્યાત ચારિત્રના ધરણુદાર છે, ક્ષાયક સમ-
 દ્ધિત, શુકલધ્યાન, શુકલલેશ્યા, શુભધ્યાન, શુભજ્ઞેગ, ચોસક
 ઇંદ્રના પૂજનિક વંદનિક અર્ચનિક છે, પંડિત વીર્ય એ બોદિ
 અનંત શુભે કરી સહિત છે. ધન્ય તે સ્વામિનાથ ગામ, નગર. રા-
 યકાણી, પુરપાટણ એક ગામથી જીજે ગામ વિહાર કરતા હશે
 ત્યાં જિનેન્દ્રદેવ રૂપી સૂર્ય આગળ આવે, તે વાંસે ગણધર
 આવે, તે વાંસે શેષ સાધુ આવે, સ્વામી પગ ધરે ત્યાં લાખ
 પાંખડીનું પદ કમળ-કુલ થઈ આવે. પાછો પગ ઉપાડે ત્યારે
 વીસરાળ થઈ જાય. નદી નાળાં આવે ત્યાં પાજ બંધાઈ જાય.

સુષે સુષે હોય તે ઉપે સુષે ધર્મ જાય. સ્વામિજી હજારો
 નો વિદાર કરી બાજ બંગીઆમાં વનપાળની. આસાં લઈ
 ભરે, ત્યાંથી પચીશ પચીશ જોજનમાં માર નહિ, મરકી
 ક, સ્વચક પરચકના જાય નહિ, સાત પ્રકારની જીતિ માત્ર
 નહિ, જાણું મિથ્યાત્વ હોય ત્યાં ત્રગઠ ગઢની રચના ધર્મ
 વે, રૂપાનો ગઢ ને સોનાના કાંગરા, સોનાનો ગઢ ને રત્નના
 મણા, રત્નનો ગઢ અને અગ્નિરત્નના કાંગરા, ચાર દિશાએ ચાર
 દરવાજા ધર્મ આવે, એક એક દરવાજે વીશ વીશ હજાર પગ-
 માં ધર્મ આવે, સુષોસરણને મધ્ય બાજે ફટકે રત્નનું સિંહાસન
 ધર્મ આવે, બારગણ અગ્રોકવૃક્ષ ધર્મ આવે, અંબોડાને ઠેકાણે બા-
 ઠંગ ધર્મ આવે. ઉપર ચાવીશ જોડા ચામરના ધર્મ આવે,
 નપાળ જર્મ રાજાદિકને વધામણી આવે, બાર પ્રકારની પ્રજા
 બાણ-વાણી સાંભળે, સો સોની બાપામાં સો સમજી જાય,
 ધર્મને યાંકા ઉપર નહિ ભવનપતિ અને તેની દેવી, વાણવ્ય-
 નર અને તેની દેવી, જ્યોતિષી અને તેની દેવી, વૈમાનિક અને
 તેની દેવી, મનુષ્ય અને મનુષ્યાળી, તિર્થંચ ને તિર્થંચલી એ બાર
 જાતની પ્રજા વખાણનાણી સંભળતાં કોઈકોઈનું વેર ઉલસે
 નહિ મન્ય તે મહારાજ જ્યાં જ્યાં દેવના દેતા થકા વિચરતા
 દેવે ત્યાં ત્યાં રાઈધર, તલપર, માટાંજિ, કોટાંજિ, ચોક, સેનાપતિ,
 આમાપતિ, આમીની દેવના સાંભળી કર્જ પવિત્ર કરતા હશે,
 દર્શન દેવર કરી નેત્ર પવિત્ર કરતા હશે, અચનાદિક ચરેક
 પ્રાણીનું દાન કરે કર પવિત્ર કરતા હશે, તેને મન્ય છે. સ્વામિ-
 જી નમે પંચ મહાવિદેહ હેત્રને તિરે તિરાળે છે. હું અપ-
 રાધી, દીન, ગિર, કુલુદીન, દહિં લોકો છું તમારા જાન, દર્શન
 મુજીક નય સંતોષી અગ્નિવય, અચાનક, અજાન, અપરાધ
 કરે દેવ તો અન નમન કરાવે કરી રાધ જેવી મરત નમણી
 કરે કરે કરી જમાનું છું (નિમુનેનો પડ વડ વાર કરેવો).
 બીજા પામણું.

૪૯મું પાઠનું અનોઃ નિંડ મરવંને ૧૩ મું તે જર-

પાંચમું સૂત્ર.

નગો—નમસ્કાર હોજો. ચંદ્રવીસાએ—ચેતીય. તિથ્યયશ્વ-
 તીર્થ કરે દેવને. હિસલાદમડાવીર—રીખવદેવ સ્વામીથી મદાવીર સ્વા-
 મી. પગ્ગવસજ્ઞાણ—સેવા ભક્તિ કરે છું. ઇલુમેય—એવા.
 ગમથ—નિગ્રંથ (ધન ગદિત) નો. પાવયાણ—પ્રરૂપેલ-પ્રતાવેલ. સ-
 સાચો. આણુતર—સર્વથી ઉત્તમ. દેવલીય—દેવગણનીતો કહેલ.
 હિપુત્ર—પ્રાંતપૂર્ણ—સપૂર્ણ. નેયાદિય—વાપકારક. સંસુદ્ધ—અસ-
 શુદ્ધ. સદ્વિકતાણ—સદ્ય-વહેમનો કાપનાર. સિદ્ધિમગ્ગ—એવો સિ-
 થવાનો માર્ગ. મુત્તિમગ્ગ—(મુક્તિ) કર્મથી મુક્તિવાનો માર્ગ.
 જમ્મલુમગ્ગ—કર્મનો છેડો આણુવાનો માર્ગ. નિવ્યાણુમગ્ગ—(નિર્વાણ)
 કર્મ નિવારીને શીતળ થવાનો માર્ગ. અવીતહ—એના વિશે. અવિસંધ-
 સદેહ સંખલો નદિ. સન્વદુષ્પપહીણુમગ્ગ—સધર્મના દુષ્પ-મદાગ્ગ
 માર્ગ છે. ઇથ્થંઠિયાણવા—એને વિષે રહેલા જીવ. સીઝંતિ—સિદ્ધ થ-
 ણુઝંતિ—જુઝો, સર્વ જાણુરો. મુચ્ચંતિ—કર્મથી મુક્તી. પરીનિ-
 યંતિ—કર્મ નિવારીને શીતળભૂત થશે. સન્વદુષ્પાણુમતંકરંતિ—
 દુઃખનો અંત કરશે તં—તે. ધમ્મ—ધર્મ. સદહામિ—પ્રધુ છું. પતિ-
 યામિ—પ્રતીતિ આણું છું. રોએમિ—રૂપુ છું. ફાસેમિ—રૂપ-
 છું—તે મુજબ આણું છું. પાલેમિ—પાણું છું—વર્તું છું. અણુપાલેમિ-
 વિશેષે પાણું છું. તં—તે. ધમ્મ—ધર્મ. સદહુતો—ખીળને શ્રદ્ધા
 રાવતો. પત્તિયંતો—પળાવતો. રોયંતો—રૂપવતો. ફાસંતો—રૂ-
 કરાવતો. પાલંતો—પળાવતો. અણુપાલંતો—વિશેષે પળાવતો. તર-
 તે. ધમ્મરૂસ—ધર્મ. દેવલીપત્તતરૂસ—દેવળીતો પ્રરૂપેલ તેને. અ-
 હિમ્મામિઆરાહુણાએ—આરાધવાને હું ઉદ્ધમવંત થયો છું—તપર થ-
 છું. વિરોમી—હું નિવર્તું છું. વિરાહુણાએ—તેની વિરાધના કરવા
 અસંયમ—અસંજગ-પાપ પરિયાણામી—છાંડું છું. સંયમ—સંજગ-
 ઉવસંપજામિ—અંગીકાર કરું છું. અખંલ—અપહાસ્યને. પરિ-
 હામિ—છાંડું છું. ખંલ—પહાસ્યને. ઉવસંપજામિ—અંગીકાર
 છું. અકપ્પ—સેવાનું અયોગ્ય તે. પરિયાણામિ—છાંડું છું. કપ-
 લેવાનું યોગ્ય તે. ઉવસંપજામિ—અંગીકાર કરું છું. અત્તાણું—અ-
 પરિયાણામિ—છાંડું છું. નાણું—ગાન. ઉવસંપજામિ—અંગીકાર
 છું. અકિરિય—અક્રિયા (જોડી કરણી). પરિયાણામિ—છાંડું
 કિરિય—મુકૂળ ઉવસંપજામિ—અંગીકાર કરું છું. મિચ્છતં—મિચ્છ-

ત્યે. પરિયાણામિ—જાંકુ છું. સમ્ભત—સમકીર્તને. ઉવસંપત્તમિ—
અંગીકાર કરું છું. અમેદિ—દુર્ગાધ. પરિયાણામિ—જાંકુ છું. બોદી—
યુગોધ. ઉવસંપત્તમિ—અંગીકાર કરું છું. અમગ્ગ—ઉત્તમાર્ગ. પરિયા-
ણામિ—જાંકુ છું. મગ્ગ—મોક્ષ માર્ગ. ઉવસંપત્તમિ—અંગીકાર કરું
છું. જંસંભરામિ—જે મને સંગરે છે. જંચનસંભરામિ—જે મને
નથી સાંગતનું. જંપટિકમામિ—જેનું પ્રાપ્તિન લીધું છે જંચનપટિક-
મામિ—જેનું પ્રાપ્તિન ન લીધું દોષ. તરસ—તે. સવ્વરસ—સર્વ.
દેવશિપરસ—દિવસ સંજમી. દીધિયા—દેવતા. અદ્ધઆરસ—અતિચાર
પાપનાં. પટિકમામિ—પ્રાપ્તિન કરું છું. નિવાલુ કરું છું. સમભોલુ—
ધમજી છું. અંજય—પ્રજ્ઞાનિ છું. વિચ્ચ—સંચારથી વિરજ્ઞ થશે છું.
પટિકુપ—દુર્ગા છે. પચ્ચખાય—જમી દરીને. પાવકમ્મે—પાપ કર્મને.
અનિધાનુ—નિયાળા રહિત, દમ્ભોનું કજ માની લેવું નહિ. દિદિ—
કમળીન દદિ. સંપન્નો—સદિન છે. માયા—કપટ. મારો—જુલાપલ્લ.
રિયજાઓ—૧૭ લીધું છે. વજ્જ લીધું છે. અદ્ધાંજેમુ—જે અતી
લીવસમુદેમુ—લીપ મળા છે તેને વિષે. પનરસકમ્મભીમુ—પંજર
કર્મ કર્મ સંચરે વિષે. અવનિ—જેટલા કેડ—૧૫. આદુ—સાધુ.
રપદ્ધેલુ—રજેદરજી જેવો મજા હાલી દહાવ છે. મુલ્લમ—મુલ્લે. પટિ-
મોદુ—પાપનાં પારા—પરજુદા છે. રાખનર છે. પંચમદુવપમાસ-
પંચ મદુ પાના મળાર છે આ રસમદુરસ—અણ દહાર. અંજાંગ-
રેષિપારા—અંજાંગના પેશા રૂપ. રવના છે અખપચ્ચાપરસ-
ધિયા—અણ છે જેના આધાર અને રૂઝિત નેમ્મવે—તે જરને સિ-
રેસા—મજા નમારીને, મજામા—રેતે રી. અચ્ચઅજ્જવંદમિ—અતી
કો મજા છું. અનિધા અંજાંગ, રજીરંગ, નિદુ, રવો. નિદુમ
મજા, વિશેષ વિશેષ, અંજાંગ, નિદુ રજી, અંજાંગ, અંજાંગ, રેવરેવર,
અંજા, અંજા, અંજાંજાં અંજાં અંજાં અંજાં અંજાં અંજાં

અંજાં અંજાં-૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫

વીશ સ્વામિનાં નામ કહું છું. ૧ શ્રીસીમંધરસ્વામી, ૨ શ્રીભુ-
 ગમંધરસ્વામી, ૩ શ્રીભાદ્રસ્વામી, ૪ શ્રીસુભાદ્રસ્વામી, ૫ શ્રી-
 સુભતનાથસ્વામી, ૬ શ્રીસ્વયંપ્રભુસ્વામી, ૭ શ્રીઋષભાનનસ્વામી,
 ૮ શ્રીઅનંતવીર્યસ્વામી, ૯ શ્રીમુરપ્રભુસ્વામી, ૧૦ શ્રીવિશાળ-
 પ્રભુસ્વામી, ૧૧ શ્રી વજ્રધરસ્વામી, ૧૨ શ્રીચંદ્રાનનસ્વામી, ૧૩
 શ્રીચંદ્રભાદ્રસ્વામી, ૧૪ શ્રીભુજંગદેવસ્વામી, ૧૫ શ્રીઈશ્વરસ્વામી,
 ૧૬ શ્રીનેમપ્રભુસ્વામી, ૧૭ શ્રીવીરસેનસ્વામી, ૧૮ શ્રીમહાભદ્ર-
 સ્વામી, ૧૯ શ્રીદેવજયસ્વામી, ૨૦ શ્રીઅણ્ણતસેનસ્વામી, તેમને
 મારી તમારી સમય સમયની વંદણા હોજો. તે સ્વામી કેવા છે.
 મારા તમારા મનની વાત જાણી દેખી રહ્યા છે, ઘટધટની
 વાત જાણી દેખી રહ્યા છે. સમય સમયની વાત જાણી દેખી રહ્યા
 છે, અહિં રાજ લોક હસ્તામલકવત જાણી દેખી રહ્યા છે.
 અનંત જ્ઞાન છે, અનંત દર્શન છે, અનંત ચારિત્ર છે, અનંત તપ
 છે, અનંત ધીરજ છે, અનંત વીરજ છે, ખટ શુભે કરી સહિત
 છે, ચોત્રીશ અતિશયે કરી ગિરાજમાન છે, પાંત્રીશ પ્રકારની
 સત્યવચન વાણીશુભે કરી સહિત છે, એક હજાર ને અઠ ઉત્તમ
 લક્ષણે કરી સહિત છે, અઠાર હોય રહિત છે, બાર શુભે કરી
 સહિત છે, ચાર કર્મ ધનધાત્રીયાં હાય કર્યાં છે, બાકીના ચાર
 કર્મ પાતળાં પાક્યાં છે, સુક્ષ્મ જ્ઞાના કામી યકા વિચરે છે,
 બબ્બજીવના સંદેહ ભાંગે છે, સજ્જેગી, સચરીરી, દેવજ્ઞાની,
 દેવજ્ઞદર્શની, યથાખ્યાત ચારિત્રના ધરણુદાર છે, હાચક સમ-
 દ્વિત, શુદ્ધલધ્યાન, શુદ્ધલેચ્યા, શુભધ્યાન, શુભજ્ઞેગ, ચોત્રક
 મંદ્રના પૂજનિક વંદનિક અર્ચનિક છે, પંડિત વીર્ય એ આદિ
 અનંત શુભે કરી સહિત છે. ધન્ય તે સ્વામિનાથ ગામ, નગર. રા-
 મદાણી, પુરપાટણ એક ગામથી બીજે ગામ વિહાર કરતાં હશે
 ત્યાં જિનેંદ્રદેવ રૂપી સૂર્ય આગળ આવે, તે વાંસે ગણધર
 આવે, તે વાંસે શેષ સાધુ આવે, સ્વામી પગ ધરે ત્યાં લાખ
 પાંખડીનું પદ્ય કમળ-કુદ્ધ યર્ષ આવે. પાછો પગ ઉપાડે ત્યારે
 વીમરાજ યર્ષ જાય નદી નાગાં આવે ત્યાં પાજ ગંધાર્ષ જાય.

તા મને મુખે હોય તે ઉપે મુખે થઈ જાય. સ્વામિજી હજારો
 માઉનો વિદાર કરી બાગ બગીચામાં વનપાણી આગા લઈ
 મોસરે, ત્યાંથી પચીશ પચીશ લેજનમાં માર નહિ, મરકી
 નહિ, સ્વચક પરચકના બય નહિ, સાત પ્રકારની ભીતિ માત્ર
 રહે નહિ, ઝાઝું મિથ્યાત્વ હોય ત્યાં ત્રગડા ગઢની રચના થઈ
 આવે, રૂપાનો ગઢ ને સોનાના કાંગરા, સોનાનો ગઢ ને રત્નના
 કાંગરા, રત્નનો ગઢ અને મણિરત્નના કાંગરા, ચાર દિશાએ ચાર
 ચાર દરવાજા થઈ આવે, એક એક દરવાજે વીશ વીશ હજાર પગ-
 ધીમાં થઈ આવે, સમોસરણને મધ્ય બાજે ફટકે રત્નનું સિંહાસન
 થઈ આવે, બારગણ અથોકવૃક્ષ થઈ આવે, અંબોડાને ઠેકાણે બા-
 મંદળ થઈ આવે. ઉપર ચોવીશ જોડા આમરના થઈ આવે,
 વનપાણ જઈ રાતદિક્કે વધામણી આવે, બાર પ્રકારની પ્રખડા
 વખાણ-વાણી સાંભળે, સો સોની બાપામાં સો સમજી જાય,
 ઠેકાંને શંકા ઉપજે નહિ. ભવનપતિ અને તેની દેવી, વાલુખ્ય-
 નર અને તેની દેવી, જ્યોતિષી અને તેની દેવી, વૈમાનિક અને
 તેની દેવી, મનુષ્ય અને મનુષ્યાણી, તિર્થંજ અને તિર્થંજણી એ બાર
 બનની પ્રખડા વખાણવાણી સાંભળતાં ઠેકાંઠાઈનું ચેર ઉઠસે
 નહિ. ધન્ય તે મહારાજ જ્યાં જ્યાં રેયના રેતા થયા વિચરતા
 હોય ત્યાં ત્યાં રાઈસર, તણવર, માડંગિ, ઢોડંગિ, ચેક, ચેનાપતિ,
 જુડાપતિ, સ્વામીની રેયના સાંભળી કર્જ પવિત્ર કરતા હોય,
 હાંન રેવાર કરી નેત્ર પવિત્ર કરતા હોય, અચનાદિક ચાંદ
 કાઠનું રાત રોઈ કર પવિત્ર કરતા હોય, તેને ધન્ય જે સ્વામિ-
 ન થઈ પંચ મહાવિદેહ સેવને વિષે નિસાલે હો. હું અપ-
 રાધી, દીન, સિંદર, મુળદીન, કહીં મોઠાં મું તમારા જ્ઞાન, હાંન
 કુરિય નય સંતોષી અગિનય, અદ્યતના, અજકિત, અપરાધ
 કરે. રેય તો મન જનન કાપાલે કરી રાદ જોડી મસ્તક નમણી
 જોડે જોડે કરી જમણું મું (ત્રિજુનોનો જાક વણુ વ.ર રહેનાર)
 જીવ જામણું.

જેમ જામણું જનનાં મિત્ર ભવરત્નને રૂ. ૨૦ તે જામ.

વંતના શુભશામ કરતાં જઘન્ય કર્મની કોડું ખરે, ઉત્કૃષ્ટો
ઉપજે તેા આ છવ વીર્યંકર નામ ગોત્ર ઉપાર્જે.

આ ચોવીશીનાં નામ કહું છું—૧ શ્રીકૃપમદેવ
૨ શ્રીઅણ્ણતનાયસ્વામી, ૩ શ્રીસંભવનાયસ્વામી; ૪ શ્રી
હન સ્વામી. ૫ શ્રીસુમતિનાયસ્વામી, ૬ શ્રી પદ્મપ્રભુસ્વામી
શ્રીસુપાર્શ્વનાયસ્વામી, ૮ શ્રીચંદ્રપ્રભુસ્વામી, ૯ શ્રીમુનિ
સ્વામી, ૧૦ શ્રીશીતળનાયસ્વામી, ૧૧ શ્રીત્રેયાંસનાયસ્વામી
શ્રીવાસુપૂજ્યસ્વામી, ૧૨ શ્રીવિમળનાયસ્વામી, ૧૪ શ્રીઅનંત
સ્વામી, ૧૫ શ્રીધર્મનાયસ્વામી, ૧૬ શ્રીશાંતિનાયસ્વામી,
શ્રીકુંથુનાયસ્વામી, ૧૮ શ્રીઅરનઃયસ્વામી, ૧૯ શ્રીમદ્વિનાયક
૨૦ શ્રીમુનિસુવ્રતસ્વામી, ૨૧ શ્રીનમિનાયસ્વામી, ૨૨ શ્રી
નાયસ્વામી, ૨૩ શ્રીપાર્શ્વનાયસ્વામી, ૨૪ શ્રીમહાવીરસ્વામી
ચઉવીશી, અનંત ચઉવીશી, પંદર ભેદે, સીઝી, જુઝી, આ
ક્ષય કરી મોક્ષ પધાર્યા છે. આઠ કર્મ તે કયા ? ૧ જ્ઞાના
૨ દર્શનાવરણી, ૩ વેદની, ૪ મોહની, ૫ આયુધ્ય, ૬ ના
ગોત્ર, ૮ અંતરાયઃ એ આઠ કર્મ ક્ષય કરી મુક્તિશિલાએ
આ છે. તે મુક્તિશિલા કયાં છે ? સમપૃથ્વીથી સાતસેં
જોજન ઉંચપણે તારામંડળ આવે. ત્યાંથી દશ જોજન ઉ
સૂરજનું વિમાન છે, ત્યાંથી એંસી જોજન ઉંચપણે ચ
વિમાન છે, તે ઉપર ચાર જોજન ઉંચપણે નક્ષત્રનાં વિમા
ત્યાંથી ચાર જોજન ઉંચપણે જુધનો તારો છે, તે ઉપર
જોજન ઉંચપણે શુકનો તારો છે, તે ઉપર ત્રણ જોજન ઉ
જુહરુપતિનો તારો છે, ત્યાંથી ત્રણ જોજન ઉંચપણે મ
તારો છે, ત્યાંથી ત્રણ જોજન ઉંચપણે યનિશ્વરનો તારો છે
નવસેં જોજન લગે વ્યોતિષચક્ર છે. તે ઉપરાંત અસં
જોજન કોડાકોડી ઉંચપણે પહેલો સુધર્મ નામે અને બીજો
નામે દેવલોક છે. એકેકો અર્ધ ચંદ્રમાને આકારે છે, બે
પૂર્ણચંદ્રમાને આકારે છે, પહેલામાં જત્રીય લાખ વિમા
બીજામાં અઠાવિશ લાખ વિમાન છે, ત્યાંથી અસંખ્યાતા

ઉપર ત્રીજો અનંતકુમાર અને ચોથો માહેન્દ્ર એ બે દેવલોક છે. એકેકો અર્ધ ચંદ્રમાને આકારે છે, બે મળી પૂર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે. ત્રીજામાં બાર લાખ અને ચોથામાં આઠ લાખ વિમાન છે. તે ઉપર અસંખ્યાતા લેજન ઉપર પાંચમો બ્રહ્મલોક દેવલોક છે. એકલો પૂર્ણચંદ્રમાને આકારે છે, તેમાં ચાર લાખ વિમાન છે. તેથી અસંખ્યાતા લેજન ઉપર છઠ્ઠો લાંતક દેવલોક છે, એકલો પૂર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, તેમાં પચાસ દ્વાર વિમાન છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા લેજન ઉપર સાતમો મહાશુક દેવલોક છે, એકલો પૂર્ણચંદ્રમાને આકારે છે, તેમાં ચાળીસ દ્વાર વિમાન છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા લેજન ઉપર આઠમો સદસ્યાર દેવલોક છે, એકલો પૂર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, તેમાં છ દ્વાર વિમાન છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા લેજન ઉપર નવમો આલુન અને દશમો પ્રાલુન એ બે દેવલોક એકલેક છે, એકેકો અર્ધ ચંદ્રમાને આકારે છે, બે મળી પૂર્ણચંદ્રમાને આકારે છે, બેમાં મળીને ચારસેં વિમાન છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા લેજન ઉપર અગ્યારમો આરણ અને બારમો અમ્બુષ દેવલોક છે, બે બે એકલેક છે, એકેકો અર્ધ ચંદ્રમાને આકારે છે, બે મળી પૂર્ણચંદ્રમાને આકારે છે, બેમાં મળીને ત્રણસેં વિમાન છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા લેજન ઉપર નવ ખેરેયક છે. તેનાંનામ મરે, મુન્દરે સુખલે, મુમાજુસે, પ્રોયદંસલે, મુદંસલે, આમોડે, હુપીજુડે, જસોપરે, તેની ત્રણ વોક છે. તેમાં પહેલી ત્રિમા એકમા જગીઆર વિમાન છે, બીજી ત્રિમા એકસો સાત વિમાન છે, અને ત્રીજી ત્રિમા એકમા વિમાન છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા લેજન ઉંચપણે પાંચ અનુતાર વિમાન છે. તેનાં નામ વિષ્ણુ, વિશ્વંત, જ્યંત, જ્વરાજિત, સર્વોદિદ તે સર્વોદિદ મહાવિજાનની મહા સ્ત્રી જાત લેજન ઉંચપણે દુર્લભ દિશ છે તે દુર્લભિશા કેરી છે તે પીઠપાસીક લાખ લેજનની દશ પહેલી છે, અર્ધે જાત લેજનની જરી છે, ઉત્તરનાં છેરે દસેરે અમલો પાડતો છે, ઉજ્જી, મોખેર, દમ, ચંદ, જામલ, રૂપેન્દ્ર, દેવેન્દ્ર દશ, પદીસદાસ્ય જાદેરે રૂપ

અધિક ઉજળી છે. તે સિદ્ધશિલા ઉપર ઉંચપણે એક ભેજ તેના છેલ્લા ગાઉના છઠ્ઠા ભાગને વિષે સિદ્ધભગવંતજી બિરા રહ્યા છે. તે સ્વામી કેવા છે ? અવર્ણ્ય, અગંધે, અરસે, અક્ષ અમૂર્તિ, અવિનાશી, ભૂખ નહિ, દુઃખ નહિ, રોગ નહિ, શે નહિ, જન્મ નહિ, જરા નહિ, મરણ નહિ, કર્મ નહિ, અનંત સુખની લહેરમાં બિરાજી રહ્યા છે. તમે સ્વામી બિરાજો છો, હું અહીં બેઠો છું. તમારાં જ્ઞાન, દર્શન સંભવિત, અવિનય, આશાતના, અલક્ષિત, અપરાધ કર્યો હોય તો વચન, કાયાએ કરી હાથ ભેડી મસ્તક નમાવી બુજો બુજો ખમાવું છું. (તિષ્ઠતોના પાઠ ત્રણ વખત કહેવો.)

ત્રીજા ખામણાં.

ત્રીજા ખામણાં પંચમહાવિદેહ ક્ષેત્રને વિષે જ્યેષ્ઠ દેવળી ભગવાન બિરાજે છે, તે જઘન્ય બે કોડ દેવળી ઉપર નવ કોડ દેવળી, તે સ્વામી કેવા છે ? મારા તમારા મનની બાણી દેખી રહ્યા છે, ઘટઘટની વાત બાણી દેખી રહ્યા છે, સમયની વાત બાણી દેખી રહ્યા છે, ચક્રિય રાજ્યોક હસ્ત લક્ષ્મી બાણી દેખી રહ્યા છે, અનંત જ્ઞાન છે, અનંત દર્શન છે, અનંત ચારિત્ર છે, અનંત તપ છે, અનંત વીર્ય છે, ધીરજ છે, પદે શુભે કરી સહિત છે, ચાર કર્મ ઘનધાતીયાં કર્યાં છે, ચાર કર્મ પાતળાં પાડ્યાં છે, શુક્તિ જવાના કાર્મ છે, ભવ્ય જીવના મંદેહ ભાંગે છે, સમોગી, સશરીરી, દેવળ દેવળદર્શની છે. યથાખ્યાત ચારીત્રના ધરણુકાર છે, ક્ષામા મહિત, શુદ્ધલેસ્યા, શુભધ્યાન, શુભભોગ, પંડિતવીર્ય એ અનંત શુભે કરી સહિત છે. ધન્ય તે સ્વામી ગામ, નગર રાય જ્યાં જ્યાં સ્વામી દેશના હેતા થકા વિચરતા હશે ત્યાં રા તલવર, માડંબી, કોડંબી, શેઠ, સેનાપતિ, ગાથાપતિ સ્વ દેશના સાંભળી ઠણું પવિત્ર કરતા હશે, અશનાદિક ચક્રિય રતું દાન કર્મ કર પવિત્ર કરતા હશે, તેને ધન્ય છે, સ્વામી તમે પંચ મહાવિદેહ ક્ષેત્રને વિષે બિરાજો છો. હું અપરાધી

અચેતના ભોગી, કંથનકામિનીના ત્યાગી, માયા મમતાના ત્યાગી, સમતાના સાગર, દયાના આગર આદી અનેકગુણે કરી સહિત છે. ધન્ય મહારાજ! તમે ગામ, નગર, પુરપાટણને વિષે બિરાજો છો, હું અપરાધી દીન કિંકર ગુણદીન અહીં બેઠો છું; તમારા જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપ સંજ્ઞાથી અવિનય, આશાતના, અલક્ષિત, અપરાધ કર્યો હોય તો મન, વચન, કાયાએ કરી હાથ જોડી ભુજો ભુજો કરી ખમાવું છું. (તિષ્ઠુત્તોનો પાઠ ત્રણવાર કહેવો).

પાંચમા ખામણાં.

પાંચમા ખામણાં પાંચ ભરત, પાંચ ઈશ્વર ને પાંચ મહા-વિદેહ, અદ્વીતીય ક્ષેત્રને વિષે જે સાધુ સાધવો બીરાજો છે તે જ ધન્ય હોય તો બે હજાર કોડ સાધુ સાધ્વી, ઉત્કૃષ્ટ હોય તો નવહજાર કોડ સાધુ સાધ્વી, તેમને મારી સમય સમયની વંદણા હોજો. તે સ્વામી કેવો છે? પાંચ મહામતના પાલણુદાર છે. પાંચ સુમતિએ સુમતા, ત્રણ શુભિએ શુભા, છ કાયાના પીયર, છ કાયાના નાથ, સાત બચના ટાળણુદાર, આઠ મહતા ગાળણુદાર, નવ વાંક વિશુદ્ધ બ્રહ્મચર્યના પાલણુદાર છે; દશવિધ યતિ-ધર્મના અજવાલિક છે, બાર ભેદે તપસ્યાના કરણુદાર છે. સત્તર ભેદે સંજનના ધરણુદાર છે, બાવીશ પરીસહના છતણુદાર છે, સત્તાવીશ સાધુજના શુભે કરી સહિત છે; બેંતાકીય, સુહ-તાલીય તથા છન્દ કોષ સહિત આકાર પાણીના ભેહેવણુદાર છે, બાવન અનાચરણુના ટાળણુદાર છે, સચેતના ત્યાગી, અચેતના ભોગી, કંથન કામિનીના ત્યાગી, માયા મમતાના ત્યાગી, સમતાના સાગર, દયાના આગર, આદિ અનેક ગુણે કરી સહિત છે. ધન્ય મહારાજ, તમે ગામ, નગર, પુરપાટણને વિષે બિરાજો છો. હું અપરાધી, દીન કિંકર, ગુણદીન અહીં બેઠો છું. તમારા જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપ સંજ્ઞાથી અવિનય, આશાતના, અલક્ષિત, અપરાધ કર્યો હોય તો મન, વચન, કાયાએ કરી હાથ જોડી મનનક નમનો ભુજો ભુજો કરી ખમાવું છું. (તિષ્ઠુત્તોનો પાઠ ત્રણવાર કહેવો).

આર, અણ્યાચાર, બાણતાં અબાણતાં કાંઈ દોષ લાગ્યો હોય તે મિત્રભામિદુષ્કરં.

ગયા કાળનું પરિક્રમણ, વર્તમાનકાળના સંવર, આવતા કાળના પરચખાણ; કરેમિ મંગલ, મહામંગલ, યયથુષ્મંગલ, ઈદાં ત્રણ નમોત્યુષ્મં કહેવાં.

પ્રતિક્રમણમાં લાગતા દોષના ૧૨૪ પ્રકાર.

નવાણું અતિચારમાંથી જ્ઞાનના ૧૪ અતિચાર વરછતે બાકીના ૮૫ રજાં તે તથા જ્ઞાનના ૮ આચાર તે—૧ બત્રીશ અસત્યાય દાણી, વખતસર બાણવું, ૨ વિનય સહિત બાણવું, ૩ જ્ઞાનનો સત્કાર કરી બાણવું, ૪ ઉપધ્યાન સહિત બાણવું (સત્ત બાણવાને માટે જે જે તપ કરવું કહ્યું છે તે તે કરીને), ૫ ઉપકારીનો ગુણ બુલવો નહિ, ૬ શુદ્ધ ઉચ્ચાર સહિત બાણવું, ૭ અર્થ સહિત બાણવું, ૮ પાઠ, અર્થ વગેરે શુદ્ધ બાણવું. તથા સમક્ષિતના ૮ આચાર તે—૧ જ્ઞાનમતને વિષે શંકા ન રાખવી, ૨ અન્યમતની વાંચના ન કરવી, ૩ કરણીના ફળનો સદેહ ન રાખવો, ૪ અન્યમતનો આડંબર દેખી મુઝાવું નહિ, ૫ ઉપકારીના ગુણ દીપાવવા, ૬ સમક્ષિતથી પડતા છવતે સ્થિર કરવા, ૭ ચારે તીર્થની વાંચ્યતા કરવી, ૮ જ્ઞાનમાર્ગનો મહિમા નિરવધપણે પ્રકાશવો. તથા ચારિત્રના ૮ આચાર તે ૩ ગુપ્તિ અને ૫ સુચિત એટલે ૧૦૯ તથા બાર અત્રત તે—૫ મહામત, ૫ ઉદ્વિયો, ૧ રાત્રીભોજન, ૧ મન, એ બાર તથા વીર્યના ૩ આચાર તે ૧ ધર્મકાર્યમાં બળ ગોપાવવું નહિ, ૨ ધર્મ કાર્ય ઉપયોગ સહિત કરવું, ૩ યથાશક્તિ ક્રિયા અતુષ્કાન કરવું એ મળી કુલ ૧૨૪ પ્રકાર થયા.

આવશ્યક (પ્રતિક્રમણ) વિષે ખુલાસો.

ખરી રીતે જોતાં વીતરાગભાવિત ધર્મ, તેનું મૂળ અને તેનો મોટો આધાર આવશ્યક સૂત્ર ઉપર રહેલ છે. આવશ્યક સૂત્ર વિષે અનેક જૂદા જૂદા મત મતાર્તાતર છે. કોઈ કહે ૩ આવશ્યક મૂળ સંપૂર્ણ ૩ અને કોઈ કહે ૩ વિગ્રહેદ મળું છે. પણ તેનાં કરતાં તત્ત્વ જૂદી વાત છે. આજ વીતરાગ-ભાવિત મૂળ આવશ્યક સંપૂર્ણ નથી. કારણ કે ચોરાશી મનુષ્યનાં આવશ્યક જૂદા જૂદા છે. જે મૂળ સંપૂર્ણ હોત નો બધા મનુષ્ય એક સરખા હોત. તેમ નથી, તેથી નક્કી થાય છે કે મૂળ સંપૂર્ણ નથી પણ થોડું બાંધ ને પ્રવતે છે તે મુતાનુમતે પાંચમા આગના ઝેરામુની ગ્દેવાનું છે.

મે—મહારે સંવત્સરોએયુ—સર્વ જીવ સાથે. વેર—વેર—દુસ્મનાઈ. મર્ષ—મહારે. નોકેલુક—કાઈ સાથે નથી. એવમહુ—એ પ્રકારે હું આલોક્ય—કહું છું. નિંદિય—નિંદા કરું છું. ખોડું કીધું. તેની. ગરહિય—ગરહા કરું છું. દુગંધિય—ખોડું કીધું એમ કહું છું. સર્વ—સર્વ પાપ, તિવિહિણ ત્રણ પ્રકારે—મન વચન કાયાએ કરી. પડિકંતો—પ્રાયશ્ચિત કરું છું. વંદામિ—નમસ્કાર કરું છું. ત્રિણ્યકલિવીસ—ગોવીસ જિન—તીર્થંકરને.

ઈતિ અતિચાર આલોક્યા, પડિકંત્યા, નિંદા, નિશ્ચયં યયા, વિશેષે વિશેષે અરિહંત, સિંધ, કેવળી, ગણધર, આચાર્યજી, ઉપાધ્યાયજી, સાધુ, સાધ્વી, ગુરુ આદિને જીને જીને કરી ખમાવ્યા છે.

(આ દેકાણે " ઇષ્ટામિ ખમાસમણો " એ વખત પૂરું કહેવું).

એમ દિવસ રાત, પચખી, ચૌમાસી અને સંવત્સરી સંબંધી, મૂલગુણ, ઉત્તરગુણ, દ્રવ્યે, જાવે, નિશ્ચય, વ્યવહારે, સામાન્યપણે, વિશેષપણે, રમણપણે, ઓછું, અધીક, વિપરીત સ્થાપ્યું હોય, માન્યું હોય, પદ્યું હોય, અજાણપણે, સંશયપણે, અવર્તાપણે, ઓધસંગાએ, માડરીયા પ્રવાદપણે, અણસમજણપણે, આચર્યું હોય, ઇષ્ટા વાંછા, મૂર્છાજાવે જે શુભ અને શુદ્ધ આચરણ—કરણી અસાર કરી હોય, ઘુમ્મ કરી હોય, ગુમાવી હોય, સંસારવદ્ધિ કારણે જીવને જોડ્યા હોય, તે મારાં પૂર્વનાં અર્થેણ સુદાંત, મારાં સર્વે પાપ ફળરૂપ સાવણ મિથ્યા-નિષ્ફળ હોતો, એણી રીતે દિવસ અને રાત સંબંધી અતિચારના દોષ પડિક્રમણ કરીને આલોક્ય, નિંદાયણ, કરીને પૂજનિક, અર્ચનિક, વંદનિક, જીવને લક્ષિતસંહિત, વંદણા કરીને સર્વ પ્રાણ, જીવ, જૂતને ખમત ખામણા કરીને ચિત ઉપસાંત કરીને, વિશ્વ જાવ મદાડીને, નિજજાવ રિદ્ધિ સંભાળીને, અસત્યપણું, બ્રાંતિપણું, ડોલપણું, ભેળસંભેળપણું, નિગરગણ કરીને, મૂળગુણ, ઉત્તરગુણના પચખાણની તજવીજ કરીને, મતનાં છિદ્રો રાખીને, આચર્ય રૂઢીને, કપાયપણું ટાળીને, વિશુદ્ધપણું કરવાને હવે શરીરની મમતા કાંઈક ત્યાગ કરવારૂપ, કાંઈક વોસરવારૂપ, પાંચે આ વચ્ચે અતિચાર વિશુદ્ધ નિમિત્તે, અશરીરી, અજોગી પદ આત્માનું સંભાળીને દેહ મૂર્છા ત્યાગ કરવારૂપ, પ્રાયશ્ચિત વ્યવહારૂપ પાંચમે આવશ્યક કરવો.

સામાયિક ૧, ગોવીસંચો [લોગરસ] ૨, વંદણા ૩, પડિક્રમણ ૪ એ ચાર આવશ્યક પૂરા થયા ને પાંચમા આવશ્યકની આગા લેવી.

પાંચમે આવશ્યક.

દેવસી—દિવસ સંગ્રહી. પ્રાયશ્ચિત—પાપ વિશુદ્ધનાર્થ—વિશુદ્ધ કરવા માટે કહેલો—૬ ૬ ૬. કાંડેરસગ—ચિત્ર કાયા ગમવાનું.

(આ ઠેસાણે નવસાર, હરમિ બંતે, ઈચ્છામિદામિ કાઉસમ્મ તથા તરસડતરિના પાઠ હદીને ચાર લોગમ્મનો અથવા ધર્મધ્યાનનો કાઉસમ્મ નિત્ય પ્રભે કરવો, પાખી પડિક્કમ્મણે ચાર લોગમ્મનો, ચતુમારી પડિક્કમ્મણે વીસ લોગમ્મનો અને સંવત્સરી પડિક્કમ્મણે આગ્રીય લોગમ્મનો કાઉસમ્મ કરવા. અને એક નવસાર હદી કાઉસમ્મ પાળવો (લોગમ્મ એક, સં-પૂર્ણ ગોવતો).

(આ ઠાણે ઈન્જામિ ખમોસમરો બે વખત હોયું).

સામાયક ૧, મોતીસંયો ૨, વરંજા ૩, પડિમથ્વ ૪, કલિસંગ ૫,
એ પાંચ-આવશ્યક પૂર્ણ ગણા. એ પાંચ આવશ્યક આરતીધને આત્મમેર
કરતા રૂપ અતીત કાલનું દુષ્કૃત્ય, આલોચી, પડિમી, નિતી, મદંજી કરી,
વર્તમાન કાળનો આશય રૂપી, સંવર કરીને, દવે આગમીયા કાલસંબંધી,
અત્યાદિ કાળની આદાર યેરા રૂપ આત્માને પુરમગ-મૂર્છા, અંતા, અકલિપ
ધર્મી છે, તે મોટું કાલંક છે અને અજ્ઞાદારી, નિગમી, નિરાલંબી, નિઃસંધી,
નિગમી, નિઃસંધી, નિર્મળ, નિર્વિદ્ય, અજ્ઞ, અમજ્ઞ, અજોશર, અવાક
કાલકુળાપાદ, આત્માનું આચરણ. તેને નિરામજી કરતા કાલન કરજાવ,
પદમજાવ પદાકલિ, અડવિધ આદાર ત્યાગવ, પદમજાવ કરજાવ, છો
આવશ્યક કાલો.

ઉદ્ધો આવશ્યક.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीविठ्ठलाय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥
 श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥
 श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥
 श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥
 श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥ श्रीमहाराष्ट्राय नमः ॥

[illegible][illegible]

સંસારમાં કોઈ કોઈને ત્રણ-ચરણ નથી, એવો વિચાર કરવો. સંસારાણું પેહા-સંસાર વિષે વિચાર, સંસાર કેવો અસ્થિર છે તે વિષે વિચાર કરવો. તે

એ ધર્મધ્યાનનો સૂત્રપાઠ કહ્યો. હવે તેનો અર્થ કહે છે.

ધર્મધ્યાનના પહેલા ચાર ભેદ—૧ આણ્ણવિજયે, ૨ આવાયવિજયે, ૩ વિવાગવિજયે, ૪ સંઠાણવિજયે.

પહેલો ભેદ—આણ્ણવિજયે કહેતાં વીતરાગ દેવની આજ્ઞાનો વિચાર ચિંતવવો તે. વીતરાગદેવની આજ્ઞા એવી છે કે સમક્ષિત સહિત શ્રાવકનાં બાર વ્રત અને અગીઆર પડિમા તથા સાધુનાં પંચ મહાવ્રત ને બાર લિપ્તુની પડિમા, શુભધ્યાન, શુભભોગ, જ્ઞાન, કર્ત્ત્વ્ય, ચારિત્ર, તપ, છકાય જીવની રક્ષાએ વીતરાગની આજ્ઞા આરાધવી, તેમાં સમય માત્રનો પ્રમાદ ન કરવો. ચતુર્વિધ તીર્થના શુભ કીર્તન કરવાં એ ધર્મધ્યાનનો પહેલો ભેદ કહ્યો.

બીજો ભેદ—આવાયવિજયે કહેતાં, જીવ સંસારનાં દુઃખ શાથી લોગવે છે, તેનો વિચાર ચિંતવવો. તેનો વિચાર એ કે મિથ્યાત્વ, અવ્રત, પ્રમાદ, કપાય, અશુભ ભોગ, અદાર પાપચ્છાનક, છકાયજીવની હિંસા. એથી જીવ દુઃખ પામે છે. એવું દુઃખનું કારણ જાણી, એવો આશ્રય મારગ છાંડી, સંવર મારગ અંદરવેળે એથી જીવ દુઃખ ન પામે એ ધર્મધ્યાનનો બીજો ભેદ કહ્યો.

ત્રીજો ભેદ—વિવાગવિજયે કહેતાં જીવ જે મુખ દુઃખ લોગવે છે તે શાયકી? તેનો વિચાર ચિંતવવો. તેનો વિચાર એ કે જીવે જેવે રસે કરી પૂર્વે જેવાં શુભાશુભ જ્ઞાનાવરણી આદિ આઠ કર્મ ઉપાલ્ખ્યાં છે, તે શુભાશુભ કર્મના ઉદયથી જીવ તે પ્રમાણે મુખ દુઃખ અનુભવે છે. તે અનુભવતાં યદાં કોઈ ઉપર રાગ-દ્વેષ ન આણીએ, સમતાભાવ આણી, મન વચન કાયાના શુભ ભોગ સહિત, જૈનધર્મન વિષે પ્રવર્તિએ; એથી નિરાગ્રાહ પરમ મુખને પામીએ એ ધર્મધ્યાનનો ત્રીજો ભેદ કહ્યો.

ચોથો ભેદ—સંઠાણવિજયે કહેતા ત્રણ લોકના આકારનું સ્વરૂપ મુખડીને આકાર છે. લોક જીવ અહીં કરી નાંખેલું ભયે. છે અતઃ ક્ષણ જોજનની કાલાકાંટ ત્રિષ્ટાં લોક છે, ત્યાં

અસંખ્યાતા દ્વીપ સમુદ્ર છે, તથા અસંખ્યાતા વાલુચ્ચંતરનાં નગર
 છે, તથા અસંખ્યાતા જ્યોતિષીનાં વિમાન છે, તથા અસંખ્યાતી
 રાજધાની છે. તેને મધ્યભાગે અદ્વી દ્વીપ છે, તેમાં જઘન્ય, તીર્થ-
 દર વીથ, ને ઉત્કૃષ્ટા શ્લોકસો સીત્તર હોય તથા જઘન્ય બે કોડ ને
 ઉત્કૃષ્ટા નવ કોડ કેવળી હોય, તથા જઘન્ય બે દ્વજર કોડ ને
 ઉત્કૃષ્ટા નવ દ્વજર કોડ સાધુ-સાધવી હોય, તેમને 'ત્રિષુતો' આયા-
 દિયું, પયાદિયું, વંદામિ, નમંસામિ, સહારમિ, સમાભેમિ, કાલાયું,
 મંજલું, દેવયં, ચાંદયં, પશ્ચુવાસામિ, તથા ત્રિછાલોકમાંહે અસં-
 ખ્યાતા માવક આવિકા છે, તેમના શુભાશામ કરવા. તે ત્રિછાલોકધરી
 અસંખ્યાતા શુભો અધિક ઉર્ધ્વલોક છે, ત્યાં બાર દેવલોક, નવ
 પ્રેયંવક, પાંચ અનુત્તર વિમાન છે, તે સર્વેમાં મળી ધારાશી લાખ,
 શતાલ્પ દ્વજર, ત્રેવીશ વિમાન છે. તથા તે ઉપર સિદ્ધ શિક્ષા
 છે, ત્યાં થી સિદ્ધભવંતણ નિરંજન નિરાધાર જિરાળે છે, તેને
 ત્રિષુતોથી જાવ પશ્ચુવાસામિ મુખી કહેવું. તે ઉર્ધ્વલોક યત્રી
 કાંઈક વિશેષ અધિક અપીલોક છે, ત્યાં સાત નરહના ધારાશી
 લાખ નરહાવાય છે, સાતકોઠ લટોતેર લાખ, જવનપત્તિના જવન
 છે. જેવાં ત્રણ લોકનાં સર્વ રચાનક સમક્ષિત કરણી વિના સર્વ
 દેવે જનંતી જનંતી વાર જન્મ માલે કરી કરમી વાલાં છે.
 મોમ જાણી રામકિરણદિવ સત્ જને ચારિત્ર ધર્મની આરાધના
 કરી બેઠી જજર જમર નિરાખાધ પરમ મુખને પામીજે. એ
 ધર્મધ્યાનનાં ચોદા જોડ કરો રતિ ધર્મધ્યાનનાં કાંડમુખ સંપૂર્ણ.
 હરામું જત તથા અધ્યારમું જત આદવાની વિધિ.

જેણે સામાયક અથવા દેસાવગાસિક કે પોષધવ્રત કર્યું હોય તે તેમાં લઘુનિત તથા વડિનિત કરવાનું કારણ પડે તિવારે પરઠવંવા જાતાં ખારણામાં “આવસ્સહિ” કહેવું. પછી જઈને જોવું અને ચક્રેંદ્રની આજ્ઞા માગવી. પછી જોઈને “અણુભણુક” કહીને જતનાથે પરઠવવું. પરઠવિને “વોસિરેહ વોસિરેહ” કહેવું. વળતાં ખારણામાં “નિસહિ” કહેવું. પછી તેની ઇરિયાવહિયા પંડિક્રમવી.

એ ત્રણે વ્રતમાં નિદ્રા કરી હોય તો તેનાં નિવારણ કારણ ૪ લોગસ્ત્ર ને ૧ ઇન્છામિ પંડિક્રમિઈ પંચામ સિન્જાએ ઈત્યાદિક પ્રથમ સમણ સૂત્રનો કાઉસગ્ગ કરવો.

દશમું તથા અગ્યારમું વ્રત લીધું હોય તેને પાળવાની વિધિ—પ્રથમ ઇરિયાવહિયા કરવી. પછી જે વ્રત લીધું તેના અતિચાર કહેવા. શેષવિધિ સામાયક પાળવાની રીતીએ જાણવી. ઇતિ.

પોષાના અઢાર દોષ.

નીચે લખ્યા અઢાર દોષ ટાળી પોષધવ્રત કરવું.

પોષા કરવાને આગલે દિવસે—૧ ચરીરની શોભા માર કલમત કરાવવી નહીં, નખ ઉતરાવવા નહીં અને તાકેડું નહીં. ૨ પ્રહાયર્થવ્રત પાળવું. ૩ સરસ આહાર કરવો નહીં. ૪ વસ્ત્ર ધોંધડાવવાં નહીં. ૫ આભૂષણ, પહેરવાં નહીં. ૬ વધારે પડતું ખાવું નહીં. ૭ આગલે દિવસે ટાળવા. ૮ અવ્રતીની વેચાવચ્ચ કરવી નહીં. ૯ ચરીરની સુશુષ્કા કરવી નહીં. ૧૦ ઉતારવો નહીં. ૧૦ ઘણી નિદ્રા કરવી નહીં. ૧૧ પુંજ્યાવગર ખણવું નહીં. ૧૨ ચાર વિકથા કરવી નહીં. ૧૩ પરનિંદા કરવી નહીં. ૧૪ સંસારી ખાણતની ચર્ચા કરવી નહીં. ૧૫ અંગ-ઉપાંગ નીરખવાં નહીં. ૧૬ સંસારની વાતો કરવી નહીં. ૧૭ ખૂલે મોઢે જોણવું નહીં. ૧૮ લય ઉપજાવવો નહીં. ઇતિ.

આવકનાં દશ પચ્ચખાણુ (પ્રત્યાખાન.)

- (૧) નમોદ્ધારસદ્ધિયં* (સૂરં ઉચ્ચા પછી એ પરી વીતે ત્યાં મુખી) પચ્ચખામિ (પચ્ચખાણુ છં છું) ચડિવિહં પિચ્ચાદારં (ચાર પ્રકારના અને જીવન આધાર તે) અસણું (અન) પાણું (પાણી) ખાકમં (મેવો વિગેરે) સાકમં (મુખવાસ) અન્નપ્યાણુભોગેણું (અન્નપ્રપ્ત્યે ભોગવાપ તેનો તથા) સદ્દસ્સાગારેણું (ખગાત્કારે કાઈ મુખમાં વસ્તુ ધાલી કે તેનો આગાર રાખીને) વોસિસમિ (પરિત્યાગ છં છું.)
- (૨) પારસદ્ધિયં* (સૂરં ઉચ્ચા પછી એક પદોર મુખી) પચ્ચખામિ, ચડિવિહં પિચ્ચાદારં અસણું પાણું ખાકમં સાકમં અન્નપ્યાણુભોગેણું સદ્દસ્સાગારેણું સન્વસમાદિવનિયાગારેણું (સ્વં પ્રકારે અસમાપિ કરાવી આધારેસા કરવું પડે તેનો વ્યાપાર રાખું છું) પગ્ગકાસેણું (મેવ અથવા રમ્યા સૂરં દંકાઈ જતાં વખતની ખગર ન પડે તેનો પણ આગાર રાખી) વોસિસમિ.
- (૩) સાક પારસદ્ધિયં કે પુરીમ્- (સૂરં ઉચ્ચા પછી રોડ ૩ ને પદોર છાપી) પચ્ચખામિ ચડિવિહં પિચ્ચાદારં અસણું પાણું ખાકમં સાકમં અન્નપ્યાણુભોગેણું સદ્દસ્સાગારેણું પગ્ગકાસેણું સન્વસ સમાદિવનિયાગારેણું વોસિસમિ.
- (૪) અંજસણું- (વિષમમાં એક પદોર એક મેવે સંવિધારનાં પચ્ચખાણુ કર્યાં તે) એકામ્ ના ઉપગમં ચિદુપિચ્ચાદારં પચ્ચખામિ અસણું ખાકમં અન્નપ્યાણુભોગેણું સદ્દસ્સાગારેણું મુદ્ધ અન્નપ્યાણું (મુદ્ધ પછારે તે ઉચ્ચ કરાવે આગાર રાખીને તથા) અન્નપ્યાણુભોગેણું (અન્ન ઉપાંગ રાખે છું) રોડ તેનો ખગરે) સન્વસમાદિવનિયાગારેણું (અન્નપ્રપ્ત્યે રોડે એકા-વેકા કરવું પડે તેનો આગાર રાખીને) વોસિસમિ.
- (૫) એકાગારેણું- (એક પદોર એક સદ્દસ્સાગારેણું કરાવે વિષમમાં એક પદોર એક સંવિધારનાં પચ્ચખાણુ કર્યાં તે) એકામ્ ચડિવિહં પિચ્ચાદારં પચ્ચખામિ અસણું પાણું ખાકમં સાકમં અન્નપ્યાણુભોગેણું સદ્દસ્સાગારેણું મુદ્ધ અન્નપ્યાણું (મુદ્ધ પછારે તે ઉચ્ચ કરાવે આગાર રાખીને તથા) અન્નપ્યાણુભોગેણું (અન્ન ઉપાંગ રાખે છું) રોડ તેનો ખગરે) સન્વસમાદિવનિયાગારેણું (અન્નપ્રપ્ત્યે રોડે એકા-વેકા કરવું પડે તેનો આગાર રાખીને) વોસિસમિ.

૮. અંતરાય કર્મ ક્ષય થવાથી, અર્નત, બળવાન છે.

આચાર્યજીના છત્રીશ ગુણ.

૫. ધોત્રેદ્રિય, ચક્ષુર્દ્રિય, શ્રોત્રદ્રિય, રસેદ્રિય અને સ્પર્શેન્દ્રિય એ પાંચ દ્રિયોને સંવરનાર હોય.

૬. નવ પ્રકારની ભક્તિચર્મની ગુપ્તિને ધારણ કરનાર હોય.

૪. ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ ચાર ક્ષાપથી મુક્તિ મેળવી હોય.

૫. પાંચ મહાવ્રત કરી સહિત.

૫. યાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર, તપાચાર, અને વીર્યાચાર, પાંચ આચાર સહિત હોય.

૫. ધર્મ, ભાષા, એષણા, આદાનભંડ-મત-નિક્ષેપના અને ઉચ્ચ પાંચવળ્ય ખેત, જમ, સંધાણ, પારિશ્રવણિયા એ પાંચ સુમતિ સહિત હોય.

૮. મન, વચન અને કાયા એ ત્રણ ગુપ્તિ સહિત વર્તનાર હોય.

ઉપાધ્યાયજીના પચ્ચીશ ગુણ.

૧૧. આચારાંગ, સ્વચારાંગ, કાણાંગ, સચવાચારાંગ, ભગવતી, યાતા, ઉપાસક દર્શાંગ, અંતગત, અનુતરોવવાઈ, પ્રભાચારણ્ય અને વિપાક અગીઆર અંગ પોતે બધે અને બીજાને બધાને.

૧૨. ઉવવાઈ, રામપ્રસેષી, છત્રાભિગમ, પત્રવણા, જ્યુદ્ધીપપતિ, ચાં પત્તિ, સર્વપત્તિ, કમ્પિયા, કમ્પવડિસયા, પુષ્કિયા, પુષ્ક્યુસિયા અવનિહદશા; એ બાર ઉપાંગ પોતે બધે અને બીજાઓને બધાને.

૨. ચરણચિતરી અને કરણચિતરી એ બેઉને શુદ્ધ રીતે પાળે.

સાધુજીના સત્તાવીશ ગુણ.

૬. પંચ મહાવ્રત અને છત્ર રાત્રિભોજન વ્રત પાળે.

૬. પ્રૈયી, અપ, તેહ, વાયુ, વનરપતિ અને ત્રસકાવ એ છકાવની રક્ષા કરે.

૬. પાંચદ્રિય અને છત્ર લોભ તેના નિગ્રહ કરે.

૧. સુમા રાખે.

૧. ભાવ વિશુદ્ધિ-ચિત્ત નિર્મળ રાખે.

૧. બાહ્ય ઉપકરણાદિકનું પડિતેહણ ઉપયોગ સહિત કરે.

૧. સંયમ ભોગને વિશે યુક્ત હોય.

૩. મન, વચન અને કાયાને માડાં કે વર્ષમાં જતા રોકી રાખે.

૧. શીતાદિક બાવીશ પરિસદ સદન કરે.

૧. મરણાંત ઉપસર્ગ સદન કરે, પંચ મર્મ મુકે નહિ.

શ્રાવકના ૨૧ ગુણ.

અમરીતી શ્રાવકનાં લક્ષણ ગ્રાહ્યવિધિ ચંદ્રમાં નીચે જણાવેલા
એકવીસ પ્રકારે બતાવેલાં છે.

૧ તુરંત પરિણામી ન હોય.	૨ રૂપવંત હોય.
૩ સ્વભાવે સોગ્ય હોય	૪ લોકપ્રિય હોય.
૫ ક્રૂર ન હોય.	૬ ભાગ્યવંત હોય.
૭ મૂર્ખ ન હોય.	૮ શક્તિવ્યયયુક્ત હોય.
૮ સત્તાવંત હોય.	૯ દયાવંત હોય.
૧૧ સમાન હિતિ હોય.	૧૨ શુણાનુસારી હોય.
૧૩ ધર્મકથાશયક હોય.	૧૪ રૂઠાં કુટુંબવાસી હોય.
૧૫ તીર્થહિતિ હોય.	૧૬ ધર્મ, અર્થ તથા કામ વ.
૧૭ બાપદાદાના માર્ગને	ર્ગના વિશેષને બાલુનાર હોય.
અનુસરનાર હોય.	૧૮ વડીલોની મર્યાદા બાલવ.
૧૯ કદેશ ઉપાસરને બાલુનાર	નાર હોય.
હોય.	૨૦ પરજીવનાદિતાર્થનો કા-
૨૧ સર્વ જ્ઞાતાં કાર્ત્ત્વ્ય સાધ	નાર હોય.
ધાન હોય.	

અમરીતવંત અને બળા દુષ્ટતા બાજોની પ્રથમ તો મુક-
શને ઉપરોક્ત વિદનો સંપ્રદાઈ કષ્ટો એકલે તેમજ પેલાની
સંતિ વિદાન કાચ અને તેની વૃત્તિ સપચી તારી વળે તેય
કેલો અને તેથી રેજનાલો રેજન્ટે એકલે કેલો વિદાજો
જાણ સર્વજા વિદ્યો હો છે અને તિપુજ અને છે પણે
વિદ્યુષ મેજો કુદિજુ જુદને બજાવ મુજાથી એકલે.

(૧) નિવિગદિયવિદુઃ—(દિવસમાં એક વાર વિગય વિના જમી રાત્રે ચક્રવિદારના પચ્ચખાણ કરવા તે) પચ્ચખામિ તે ઉપરાંત ચક્રવિદુઃ પિઆહારં અસણું પાણું ખાદ્યમં સાદ્યમં અત્રધ્યાણભોગેણું સદુસ્સાગારેણું લેવાસેવેણું (લેપ રદિત નદિ એવી વસ્તુનો તથા) દિખિતવિવેગણું રાત્રી વિગેરે ઉપરથી કરેણું થી મુકેણું હોય તો ઉપાડી લીધેલી રાત્રી આવી જાય તો તેનો તથા પદુચ્ચમખિએણું (ઘૂંતાદિમાં પોણી પ્રમુખ કરેલી હોય અથવા અનાદિમાં ઘૂંતાદિકના ઝાંટા પડ્યા હોય તે અજણતાં આવી જાય તો તેનાં આગાર રાખીને) સંવસમાદિવત્તિયાગારેણું વોસિરામિ.

(૭) આયમિત્ત વિદુઃ—(વિગય રદિત સ્વાદ વિનાનાં ભૂખ્યો આહાર દિવસમાં એકવાર જમીને રાત્રે ચક્રવિદારના પચ્ચખાણ કરવા તે) પચ્ચખામિ નિવિદુઃ ચક્રવિદુઃ પિઆહારં અસણું પાણું ખાદ્યમં સાદ્યમં અત્રધ્યાણભોગેણું સદુસ્સાગારેણું સદિવા લેવેણું દિખિત વિગેણું સંવસમાદિવત્તિયાગારેણું વોસિ રામિ.

(૮) દિવસચરિત્તમં—મૂર્ધ્ન ઉચ્ચાધી તે મૂર્ધ્ન આયમે ત્વાં સુધી) પચ્ચખામિ અસણું પાણું ખાદ્યમં સાદ્યમં અત્રધ્યાણભોગેણું સદુસ્સાગારેણું સંવસમાદિવત્તિયાગારેણું વોસિરામિ.

(૯) ચક્રવિદારનાં અથવા અબલતાં (ઉપવાસ—આત્મી રાત્રે ચક્રવિદારનાં પચ્ચખાણ કરીને) પચ્ચખામિ નિવિદુઃ ચક્રવિદુઃ પચ્ચખામિ અસણું પાણું ખાદ્યમં સાદ્યમં અત્રધ્યાણભોગેણું સદુસ્સાગારેણું સંવસમાદિવત્તિયાગારેણું વોસિ રામિ.

(૧૦) અદિવિદુઃ—(કમળી, કંજી, રેલપી, મરપી, જાવળી અદિવિદુઃ કરતે તે મંજરી) પચ્ચખામિ ચક્રવિદુઃ પિઆહારં પચ્ચખામિ અસણું પાણું ખાદ્યમં સાદ્યમં અત્રધ્યાણભોગેણું સદુસ્સાગારેણું સંવસમાદિવત્તિયાગારેણું વોસિ રામિ.

પંચ પરમેષ્ઠિના ૧૦૮ ગુણ અર્થસહિત

અધિકૃતના બાર ગુણ.

ત્યાં ત્યાં જગત સમોચરે ત્યાં ત્યાં જગતના સરીતથી બારગુણે
કેમો અદોષગુણ ધર્મ આવે તેની નીચે બેસીને પ્રભુ દેશના દે.
જગતના સમોચરણમાં પાંચે વર્ણનાં જાયેત ફોળની ઘટ કરે. તે
ધોના ખીટાં નીચે અને મુખ ઉપર ને.

ત્યારે જગત દેશના દે. ત્યારે જગતનો ઝવર અખંડ પ્રગમ.
જગતની બન્ને બાજુએ, સ્તનજિત સુવર્ણની ડાંડીચામાં એવે આ-
મશે વીંતવ.

જગતને ભેદવામારે, ઘિંદનારૂપે શાશ્વતમાન સ્તનજિત સિદ્ધાસન
ધર્મ આવે, તે ઉપર બેસીને પ્રભુ દેશના દે ને.

જગતના મલાના પાછલા ભાગે, સર્વથી પણ અધિક પ્રાસંગ્ય
ભાગંજી ધર્મ આવે.

જગતના સમે સરખામાં ગર્ભરૂપ સજ્જવાળી બેરી વાયે.

જગતના મળા ઉપર અનિશ્વરુલ્લખગ દેવાં તલ ઊંચે ધર્મ આવે.

ત્યાં ત્યાં જગત વિચરે, ત્યાં ત્યાં જગતની ચારે બાજુ પચીસ
પચીસ લેખન મુખીમાં પ્રાચ: શમ, વૈર, ઉદર, ચારી, મગ્ની,
જનિરણિ, મનારણિ દુષ્ટ, પોતાના તથા પગના સંબંધો ભવ,
મેહશ વાન: શમ નહિ

વેદ,વાનવદે જગત દેશ અને જગોનાં આપ સર્વ પ્રારે દેખી રહ્યા છે.
જગતની રાત્ર, જાગેર, વસુદેવ, આદિત્ય, જગતપતિ, પાછગંતર,
બેદાંતી અને વેદાંતિ પ્રમુખ જગ દેવો તેવા જગત દેશની
અનિશ્વર ગાયે છે.

જગત બોરી વાણીથી દેશના દે ને, દેશ પ્રમુખ અને નિર્લભ,
ને કોઈ જગોનાં ની અપર્યાપ્ત સમજ નહિ

સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ.

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ
જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ
જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ
જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

જગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ સિદ્ધજગતના આઠ ગુણ સર્વ સર્વ

હવે બાકર વાયરાનાં નામ કહે છે—૧. પહેલે જોલે ઉમ-
મણી ને આથમણી વા, ૨ ઉત્તર ને દક્ષિણનો વા, ૩ ઉંચો નીચો
ને ત્રિછો વા, ૪ વંટોળીઓ ને મંડળીઓ વા, ૫ શુંબવા ને
સૂધવા એ આદિ લઈને ઘણી જાતનો વાયરો માય છે. તે વાયરો
શા થકી હણાય છે?—ઉધાડે મોઢે જોલવાથી, ૨ બાપટ નાંખવાથી,
૩ સૂપડે સોવાથી, ૪ ગાટકવાથી, ૫ કાંતવાથી, ૬ વિંબવાથી,
૭ તાલોટા વગાડવાથી, ૮ વિંબણે વિંબવાથી, ૯ હીંચોળે હીંચ-
વાથી, એ આદિ લઈને ઘણી જાતનાં ચસે કરી હણાય છે. એક-
વાર ઉધાડે મોઢે જોલવાથી વાયરાના અસંખ્યાતા છવ હણાય છે,
તેમાંથી એકેકો છવ નીકળીને વડના બીજ જેવડી કાયાં કરે. તે
એક લાખ જોજનનો જંબુદ્વીપ છે તેમાં સમાય નહિ. તેનાં કુળ
સાત લાખ કોઠ છે તેનું આઉણું જથ્થા અંતર્મુદ્દર્તનું. ઉત્કૃષ્ટ
ત્રણ હજાર વર્ષનું. તેની કયા પાળીએ તે જોલનાં અનંતાં
સુખ પામીએ.

(૫). વનસ્પતીકાયના જે લેક—સૂક્ષ્મ ને બાકર. સૂક્ષ્મ
તે કોને કહીએ? હણ્યા હણાય નહિ, માર્યા મરે નહિ, બાંધ્યા
બળે નહિ, તે આખા લોકમાં ભર્યા છે પણ આપણી નજરે આવે
નહિ, તેને સૂક્ષ્મ કહીએ.

હવે બાકર વનસ્પતીના જે લેક—પ્રત્યેક, ને સાધારણ. પ્રત્યેક
કોને કહીએ? શરીરે શરીરે એકેકો છવ હોય તેને પ્રત્યેક કહીએ,
અને એક શરીરે અનંતા છવ હોય તેને સાધારણ કહીએ. હવે
પ્રત્યેકનાં નામ કહે છે—૧ પહેલે જોલે વૃક્ષ ને વેલ્લાની જાત,
૨ રીંગણી તળસી ને શુભમની જાત, ૩ એરડા આકડા ધતુરાની
જાત, ૪ દાકમ સેવડી ને કેળાંની જાત, ૫ છો કેરડો દાકડો ને
તરણાની જાત, ૬ કુંવ કમળ ને નાગરવેલની જાત, ૭ બેરડી
કેરડો ને કસેલાંની જાત, ૮ જુવાર, બાજરો, મક, મકાઈની જાત,
૯ તાંજલો, સુરા મોઘરી, પાલોળકળીની જાત, એ આદિ લઈને
ઘણી જાતની પ્રત્યેક વનસ્પતી છે. તેમાં ભગવાને ત્રણ પ્રકારના

જીવ દયા છે. સંજ્યાતા, અસંજ્યાતા અને અનંતા. તેની દયા પાળીએ તો મોક્ષનાં અનંતા શુભ પામીએ.

દ્વે સાધારણ વનસ્પતીનાં નામ કહે છે—૧ પહેલે બોલે લીલકુલ અને સેવાળની જાત, ૨ ગાજર ને મૂળાની જાત, ૩ ડુંગળી ને લસણની જાત, ૪ આદુ ને ગરમરની જાત, ૫ રતાળુ ને પીંટાળુની જાત, ૬ કંટાલો, ઘેર, ખરસાફી, કુંવાર ને ચેલરાંની જાત, ૭ મોમ ને છુછીની જાત, ૮ ઉગતા અંકુરા અને ફૂળી કાઠડીની જાત એ આદિ લઈને ધણી જાતની સાધારણ વનસ્પતી છે. એક કંદમૂળના કાઠામાં ધોભગવંતે અનંતા જીવ દયા છે. તેનાં ફૂળ અકાલીય લાખ કોડ છે. તેનું અ.ઉષુ' જગન્ય અંતર્મુકુર્તનું, ઉત્કૃષ્ટ દય દલાર વર્ષનું, તેની દયા પાળીએ તો મોક્ષનાં અનંતા શુભ પામીએ.

(૬) ત્રસકાવ તેના ચાર ભેદ—૧ ભેદિ, ૨ તેજદિ, ૩ ચોરિદિ, ૪ પંચદિ.

(૧) ને દિવિના ને ભેદ—અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા. જે દિ તે કોને કહીએ? જેને કાચ અને જીમ દોષ તેને ને દિ કહીએ તેનાં નામ કહે છે—૧ કલો, ૨ કીલા, ૩ પેલા, ૪ કસબીલા, ૫ મુખીલા, ૬ મામવમુંડા, ૭ અલ્પકીલા, ૮ પાંચલા, ૯ ચાંચ, ૧૦ ખીપ, ૧૧ ગાંડી, ૧૨ ભેદ એ આદિ લઈને ધણી જાતનાં ને દિ દર છે. તેનાં ફૂળ જાન લાખ કોડ છે, તેનું અર્જુનું જગન્ય અંતર્મુકુર્તનું, ઉત્કૃષ્ટ જાન વર્ષનું, તેની દયા પાળીએ તો મોક્ષનાં અનંતા શુભ પામીએ.

(૨) ભેદિના ને ભેદ—અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા. ભેદિ તે કોને કહીએ? જેને કાચ, મુખ અને નિમિત્ત દોષ તેને ભેદિ કહીએ તેનાં નામ કહે છે—૧ ભું, ૨ કીલા, ૩ પાંચલા, ૪ અલ્પ, ૫ કીલિ, ૬ કીલિલા, ૭ અલ્પલા, ૮ ચાંચ, ૯ અલ્પ, ૧૦ કીલિ, ૧૧ કીલિલા, ૧૨ કીલિલા, ૧૩ કીલિલા.

જાનકી દેવીનું ઉત્કૃષ્ટ અર્જુનું જગન્ય અંતર્મુકુર્તનું ને વર્ષ વર્ષ ૭ ૬ અનંતરૂપી જગન્ય

અથ શ્રી છ કાયના બોલ.

પ્રથમ છ કાયના નામ કહે છે:-

૧ પહેલે બોલે ઇંદ્રિયાવરકાય, ૨ ભંજીયાવરકાય, ૩ સુપિ-
યાવરકાય, ૪ સુમતિયાવરકાય, ૫ પમાવચયાવરકાય, ૬ ભંગ-
મકાય. હવે તેનાં જોત્ર કહે છે—૧ પૃથ્વીકાય, ૨ અપકાય, ૩
તેઉકાય, ૪ વાઉકાય, ૫ વનસ્પતિકાય, ૬ વ્રસકાય.

(૧) પૃથ્વીકાયના બે લેહ—સૂક્ષ્મ ને બાહર. સૂક્ષ્મ તે
કેને કહીએ ! હણ્યા હણ્યા નહિ, માર્યા મરે નહિ; બાળ્યા બળે
નહિ, તે આખા લોકમાં ભર્યા છે પણ આપણી નજરે આવે
નહિ, તે તો ફક્ત જાની જ બળે અને દેખે. બાહર તે કેને
કહીએ ? આપણી નજરે આવે અથવા ન આવે, હણ્યા હણ્યા,
માર્યા મરે, બાળ્યા બળે, તેને બાહર કહીએ. તેનાં નામ
કહે છે—૧ પહેલે બોલે માટી ને મીઠાની ભત, ૨ ખડી ને
ખારાની ભત, ૩ કાળમિંઠ મરડોયા પકાણા ને ઘિલાની ભત,
૪ હિંગળો ને હળતાલની ભત, ૫ ગેરૂ ને ગોપીચંદનની
ભત, ૬ રત્ન પરવાળાની ભત, ૭ સોળ ભતનાં રત્ન આપી
લઈને ત્રેતાળીય ભતની પૃથ્વીકાય છે. તેના એક કંકડામાં અક્ષ-
ખંડાંતા જીવ શ્રી ભગવંતે કહ્યા છે જીવાર તથા પીકુ જેટલ
પૃથ્વીકાય લઈએ, તેમાંથી એકેકો જીવ નીકળીને પારેવાં નેવાં
કાંચો કરે તો એક લાખ જોજનનો જંબુદ્વીપ છે તેમાં સમા-
નહિ. તેનાં કુળ ખાર લાખ કોડ છે. તેનું આઉણું જંબુ-
અંતર્મુદ્ગર્તનું, ઉત્કૃષ્ટ જાવીય હજાર વર્ષનું. તેની કયા પાળીયે તે
મોક્ષનાં અનંતા મુખ પામીયે.

(૨) અપકાય તે પાણી—તેના બે લેહ—સૂક્ષ્મ ને બાહર.
સૂક્ષ્મ તે કેને કહીએ ? હણ્યા હણ્યા નહિ, માર્યા મરે નહિ
બાળ્યા બળે નહિ. તે આખા લોકમાં ભર્યા છે પણ આપણી નજરે
આવે નહિ, તેને સૂક્ષ્મ કહીએ.

હવે બાદર પાણીના નામ કહે છે—પહેલે બોલે વરસાદ ને
કરાનાં પાણી, ૨ ઝાકળ ને ધુમરનાં પાણી, ૩ કુવા, નદી ને
વળાવનાં પાણી, ૪ દરિયા ને ઝરણનાં પાણી, ૫ ખારાં ખાટાં
પાણી, ૬ ગીલાં ગોળાં પાણી—એ આદિ સર્મને ઘણી જાતનાં
પાણી છે. તેના એક બિંદુમાં અસંખ્યાતા છતાં શ્રી ભગવંતે
કહ્યા છે, તેમાંથી એકેકો છતાં નીકળીને ગરમવનઃ લાણા જેવડી
ઠાણા કરે તો એક લાળ બેજનનો જંબુદીપ છે તેમાં સમાય
નહિ. તેનાં કુળ સાત લાળ હોય છે. તેનું આકૃષ્ટ જલન્ય
અંતર્મુદ્ગર્તનું, ઉત્કૃષ્ટ આત હજાર વર્ષનું. તેની દયા પાત્રીયે તો
મીઠાનાં અનંતાં યુગ પામીએ.

(૪). તેડકાય તે અગ્નિ-તેના ભેદ—સૂક્ષ્મ ને બાદર.
સૂક્ષ્મ તે-કોને કદીએ? હવેયા હવેયા નહિ, માર્યા મરે નહિ,
જાળ્યા જાળે નહિ, તે આખા લોકમાં ગર્યા છે પણ આપણી નજરે
આયે નહિ, તેને સૂક્ષ્મ કદીએ

હવે બાદર અગ્નિનાં નામ કહે છે—૧ પહેલે બોલે કુવા ને
જાંબી અગ્નિ, ૨ પુખાડો ને તાપણીની અગ્નિ ૩ ચક્રમા ને
ચોજાનીની અગ્નિ, ૪ લીલા ને ડામ-લાની અગ્નિ, ૫ પત્રપત્રના લોહાં
ને આણીની અગ્નિ, ૬ કાપાનગની અગ્નિ, ૭ નીલાલાની અગ્નિ,
એ આદિ લાગે ઘણી જાતની અગ્નિ છે તેના એક તદ્દયમાં
અસંખ્યાતા છતાં શ્રી ભગવંતે કહ્યાં છે. તેમાંથી એકોઃ છતાં
નીકળીને ગરમવનઃ લાણા જેવડી ઠાણા કરે તો એક લાળ બેજ
નનો જંબુદીપ છે તેમાં સમાય નહિ તેના કુળ સાત લાળ હોય
છે. તેનું આકૃષ્ટ જલન્ય અંતર્મુદ્ગર્તનું ઉત્કૃષ્ટ વર્ષા-વર્ષાનું
તેની દયા પાત્રીયે તો મીઠાનાં અનંતાં યુગ પામીએ

(૫) વડા-૧૫ વડા-૧૫. વડા ને વડા મુલ્ય ના વડા
વડા ને વડા વડા ને વડા વડા ને વડા વડા ને વડા
વડા ને વડા વડા ને વડા વડા ને વડા વડા ને વડા
વડા ને વડા વડા ને વડા વડા ને વડા વડા ને વડા

૧૪ કાનળજીવરા, ૧૫ મઠાડા, ૧૬ ઉધાઇ, ૧૭ રાવા એ આદિ લઈને ઘણી જાતનાં તેઈદ્રિ જીવ છે. તેનાં કુળ આઠ લાખ કોડ છે. તેનું આઉણું જઘન્ય અંતર્મૂર્તિનું, ઉત્કૃષ્ટ એગણુ પચાસ દિવસનું. તેની દયા પાળીએ તો મોક્ષનાં અનંતાં સુખ પામીએ.

(૩) ચૌરેંદ્રિના જે લોક—અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા. ચૌરેંદ્રિ તે કાને કહીએ! જેને કાયા, મુખ, નાસિકા અને આંખ હોય તેને ચૌરેંદ્રિ કહીએ. તેનાં નામ કહે છે—૧ માંખી, ૨ મસંહી, ૩ ડાંસ, ૪ મચ્છર, ૫ લમરા, ૬ તીક, ૭ પતંગ, ૮ કસાળીયા, ૯ કંસારી, ૧૦ ગડમાંદકી, ૧૧ ઘુડીયા, ૧૨ વીંછી, ૧૩ બમા, ૧૪ કુદાં એ આદિ લઈ ને ઘણી જાતનાં ચૌરેંદ્રિ જીવ છે. તેનાં કુળ નવ લાખ કોડ છે, તેનું આઉણું જઘન્ય અંતર્મૂર્તિનું, ઉત્કૃષ્ટ ૭ માસનું. તેની દયા પાળીએ તો મોક્ષનાં અનંતાં સુખ પામીએ.

(૪) પંચેંદ્રિના જે લોક—અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા. પંચેંદ્રિ તે કાને કહીએ! જેને કાયા, મુખ, નાસિકા, આંખ અને કાન એ પાંચ ઇંદ્રિ હોય તેને પંચેંદ્રિ કહીએ. પંચેંદ્રિની ચાર જાત. ૧ નારકી, ૨ તિર્યંચ, ૩ મનુષ્ય, અને ૪ દેવતા.

તેમાં ૧૪ લોક નારકીના, ૪૮ લોક તિર્યંચના, ૩૦૩ લોક મનુષ્યના અને ૧૬૮ લોક દેવતાના, કુલ મળી ૫૨૩ લોક થયા.

દેવતાના ચાર લોક—૧ ભવનપતિ, ૨ પાંચુબંતર, ૩ જ્યોતિષી, ૪ વૈમાનિક મનુષ્યના ચાર-લોક—૧ પંદર કર્મભૂમિનાં મનુષ્ય, ૨ ત્રીસ અકર્મભૂમિનાં-મનુષ્ય ૩ છપ્પન અંતરહીનનાં મનુષ્ય, ૪ સર્વે સ્થાનકનાં સમૂર્ણ મનુષ્ય. નારકી ને દેવતાની સ્થિતિ જઘન્ય દશ હજાર વર્ષની, ઉત્કૃષ્ટી તેત્રીસ સાગ રાપમની; તિર્યંચ ને મનુષ્યની સ્થિતિ જઘન્ય અંતર્મૂર્તિની ઉત્કૃષ્ટી ત્રણ પલ્લની તેની દયા પાળીએ તો મોક્ષનાં અનંતાં સુખ પામીએ.

હતિશ્રી ૭ કવના ગોલં સમાપ્ત.

અથ શ્રી નવ તત્ત્વ.

વિવેકી સમદૃષ્ટિ હવને નવ પદાર્થ જેવા છે તેવા તથા-
૧૫ જુદા પ્રમાણે ગુરુ આમનાથી ધારવા તે—

નવ તત્ત્વનાં નામ કહે છે.

૧. હવતત્ત્વ, ૨. અહવતત્ત્વ, ૩. પુણ્યતત્ત્વ, ૪. પાપ-
તત્ત્વ, ૫. આયતત્ત્વ, ૬. સંવરતત્ત્વ, ૭. નિજર્જસતત્ત્વ,
૮. અંધતત્ત્વ ૯. મોહતત્ત્વ.

વ્યવહારનયે કરી જે ગુણાશુભ કર્મોના કર્તા, કર્તા તથા
લોહના છે અને નિશ્ચય નયે કરી જ્ઞાન, દર્શન તથા ચાલિતરૂપ
નિજશુભોનો કર્તા તથા લોહના છે અથવા દુઃખ શુભ જ્ઞાનો-
પરોમ તથાજનંત ઘેતના કદિત હોય તથા માણ ધારણ કરે
તેને પ્રથમ હવતત્ત્વ કહીયે, તેથી વિપરીત જે ઘેતનારકિત,
જાણનાવનાયો હોય તેને બીજું અહવતત્ત્વ કહીયે. જેણે કરી
ગુણ કર્મનાં પુણ્યનો સંઘય ઘવાથી શુભનો અનુભવ થાય છે
તેને ત્રીજું પુણ્યતત્ત્વ કહીયે, તેથી વિપરીત જેણે કરી અશુભ
કર્મનાં પાપનો સંઘય ઘવાથી દુઃખનો અનુભવ થાય છે તેને
ચોથું પાપતત્ત્વ કહીયે, જેણે કરી નવાં કર્મ બંધાય છે, અશુભ
કર્મજાતન હેતુ દિશાદિ તેને અંધતત્ત્વ કહીયે.
જેણે કરી જાણતાં કર્મ રાજ્ય અર્થાત્ પાંચ મુખનિ અને ત્રણ
દુરિ તેણે કરી જે જાણવ રાખ કર્યો તેને છઠું સંવરતત્ત્વ
કહીયે. જેણે કરી જાતમપરેલમાંથી દેહકરી કર્મ જુદાં યાવ છે
જાણ કર્યું કરેલાં કર્મો જે સ્વ કાવ છે એટલે તથા પ્રભુને
કરી કર્મનું પદાવનું કાવ છે તેને લાગતું નિજર્જસતત્ત્વ કહીયે;
જે નવાં કર્મોનું કાવ કરીને તેની મ.દે હવતું મધન કર્યું.
દેહ નવાં કરી કરી કર્યું તેને આયતત્ત્વ કહીયે, અને

૧. ૧૦૦ કર્મો. ૨. ૧૦૦ કર્મો. ૩. ૧૦૦ કર્મો. ૪. ૧૦૦ કર્મો. ૫. ૧૦૦ કર્મો. ૬. ૧૦૦ કર્મો. ૭. ૧૦૦ કર્મો. ૮. ૧૦૦ કર્મો. ૯. ૧૦૦ કર્મો.

જે આત્મપ્રદેશથી સર્વથા કર્મોના ક્ષય થયો તેને નવમું તત્વ કહીયે. એ નવ તત્વરૂપ વસ્તુનું યથાસ્થિત સ્વરૂપ પ્રમાણે સિદ્ધાંતોને વિષે દહીં છે તેમજ સમ્યગ્દષ્ટિ હોવાને નવતત્વ તે “ સ ” પરિણામે કરી જાણવા યોગ્ય છે અને કેટલે એક પ્રત્યાખ્યાન પરિણામે કરી છાંડવા યોગ્ય છે.*

જીવના ભેદ વિસ્તારથી કહે છે.

જીવનો એક ભેદ છે, સકળ જીવોનું ચિત્તન્ય લક્ષણ છે; માટે સંબંધનયે કરી એક ભેદે જીવ કહીએ. જે પ્ર

* એ નવતત્વમહિમા જીવ અને અજીવ એ બે તત્વ માત્ર નહીં યોગ્ય છે. પુણ્ય, સંવર, નિજ્જન, અને મોક્ષ એ ચાર તત્વ મહત્ત્વ યોગ્ય છે; પરંતુ એમાંનું પુણ્યતત્વ, બવહારનયે કરી આપને મહત્ત્વ યોગ્ય છે અને નિમ્નવચે ત્યાગ કરવું એ યોગ્ય છે, તેમજ મુનિને ઉત્સર્ગ કરવું યોગ્ય છે અને અપવ્રાદે મહત્ત્વ કરવું યોગ્ય છે તથા પાપ, આ અને બંધ એ ત્રણ તત્વ તો સર્વથા સર્વને ત્યાગ કરવા યોગ્ય જ છે.

એ નવતત્વનાં નામ કહ્યાં. અન્યથા સંક્ષેપથી તો જીવ અજીવ બે તત્વજ શ્રીકાણીમંત્રમાં કહ્યાં છે, કેમકે જીવને પુણ્ય તથા પાપનો ભવ છે તથા કર્મનો બંધ પણ તાદાત્મિક છે અને કર્મ જે છે તે પુર પરિણામ છે અને પુરગત્ય તે અજીવ છે તથા આશ્રય જે છે તે પણ મિ દ્યોનોદિકરૂપ ઉપાધિએ કરી જીવનો મહિન સ્વભાવ છે, એ પણ આત્મ પ્રદેશ અને પુરગત્યના બીજા કાષ્ઠ નથી તથા સંવર જે છે તે પણ શ્રવ-નિરોધ લક્ષણ દેલ સર્વ બેડે આત્માનો નિવૃત્તિરૂપ સ્વભાવ પરિણાનાત્મક છે તથા નિજ્જનના જે છે તે પણ જીવ અને કર્મને પુણ્ય જીવવાને કારણે દ્વિધિ મંથન ન્યામે કરી કર્મનો પરિપાક છે તથા સક્રિયાએ કરી સકલ કર્મ દુઃખનો ક્ષય નવનીતાગત દુઃખ મલ નિર્મળ પ્રચ્છેદન દર્શાવે ચિદાનંદમય આત્માનું પ્રગટ થાવું તે મોક્ષ તત્વ છે, તે જીવ અને અજીવ એ બે તત્વજ કહીયે. તથા અન્યત્ર મનાંતરે સ તત્વ પણ છે. કેમકે પુણ્ય અને પાપ એ બે તત્વનો અંતરભાવ બંધન મહિજ થાય છે, કારણ જે શુભ પ્રકૃતિકર્મબંધ તે પુણ્ય અને અશુભ પ્રકૃતિકર્મબંધ તે પાપતત્વ છે માટે પુણ્ય પાપ રહિત સૌન તત્વ કરી તેમજ વળી પાંચ તત્વ પણ કહ્યાં છે. ઈત્યદિદ ધણો વિસ્તાર વિશેષાવર તથા તત્ત્વર્થ અને લોક પ્રજાસાદિ મથો થતી બજીવો.

નુ છવ કહીએ. ૧ ત્રય ને ૨ સ્થાવર તથા ૧ સિદ્ધ અને
સંસારી. ત્રય પ્રકારે છવ. ૧ સ્ત્રી વેદ, ૨ પુરુષવેદ ને ૩ નંપુષક
૬ તથા ૧ અવ મિદ્રિયા, ૨ અભવ મિદ્રિયા, ૩ નોભવ સિ-
દ્ધિયા, ૪ અભવમિદ્રિયા, ચાર પ્રકારે છવ ૧ નારડી, ૨ તિ-
ર્થ, ૩ મનુષ્ય ને, ૪ દેવતા તથા ૧ ચમુદર્શની, ૨ અચમુદર્શની
અવપિદર્શની, ૪ દેવગદર્શની. પાંચ પ્રકારે છવ, ૧ ઓઠે-
દ્રિય, ૨ નેઠદ્રિય, ૩ તેઠદ્રિય, ૪ ઘોરદ્રિય, ૫ પંચદ્રિય, તથા
૧ જોગી, ૨ મન જોગી, ૩ વચન જોગી, ૪ કાપ જોગી, ૫
વજોગી. છ પ્રકારે છવ, ૧ પૃથ્વીકાય, ૨ અપકાય, ૩ તેડકાય,
૪ વાડકાય, ૫ વનસ્પતિકાય, ૬ ત્રસકાય, તથા ૧ સકપાયી, ૨
કાંઠ કપાયી, ૩ માન કપાયી, ૪ માયા કપાયી, ૫ લોભ કપાયી
૬ આપાયી. સાત પ્રકારે છવ ૧ નારડી, ૨ તિર્થંચ, ૩ તિર્થંચગ્રી,
૪ મનુષ્ય, ૫ મનુષ્યગ્રી, ૬ દેવતા, ૭ દેવી આઠ પ્રકારે છવ,
૧ કચેલી, ૨ કુચ્ચેલી, ૩ નીચેલી ૪ કાપુતકેલી, ૫ તેજુ-
કેલી, ૬ પદકેલી, ૭ શુદ્ધકેલી, ૮ અલેલી. નવ પ્રકારે છવ,
૧ પૃથ્વી, ૨ અપ, ૩ તેડ, ૪ વાડ, ૫ વનસ્પતિ, ૬ તેડદ્રિય,
૭ તેડદ્રિય, ૮ ઘોરદ્રિય, ૯ પંચદ્રિય. દસ જેડે છવ ૧
તેડદ્રિય, ૨ નેડદ્રિય, ૩ તેડદ્રિય, ૪ ઘોરદ્રિય, ૫ પંચદ્રિય
કે પાંચતા અપર્ણા અને ચર્ણા મળી દસ થતા અચ્ચર જેડે
છવ ૧ નેડદ્રિય ૨ તેડદ્રિય, ૩ તેડદ્રિય, ૪ ઘોરદ્રિય, ૫
જોગી, ૬ તિર્થંચ, ૭ મનુષ્ય, ૮ વનસ્પતિ, ૯ વાડઅંદર, ૧૦
અપેતિયો, ૧૧ તેડદ્રિય બાર જેડે છવ, ૧ પૃથ્વી, ૨ અપ,
૩ તેડ, ૪ વાડ, ૫ વનસ્પતિ, ૬ તપાકાય એ છતા અપર્ણા
ને ચર્ણા મળી બાર થતા તેડ જેડે છવ ૧ કુચ્ચેલી, ૨ નીચ-
કેલી, ૩ કાપુતકેલી, ૪ તેજુકેલી, ૫ પદકેલી, ૬ શુદ્ધકેલી
ને છતા અપર્ણા ને ચર્ણા મળી બાર ને બાર અડેલી ૧૨
થતો તેડ થત

છવસ કીડે બાર જેડે તેના મુદ્ધ નો તેડને અપર્ણાને,
૧ પૃથ્વી નેડદ્રિયે ચર્ણો, ૩ વાડ નેડદ્રિયે અપર્ણાને,

૪ બાહર એકે દ્રિયનો પર્યાપ્તો, ૫ બેઘં દ્રિયનો અપર્યાપ્તો, બેઘં દ્રિયનો પર્યાપ્તો, ૭ તેઘં દ્રિયનો અપર્યાપ્તો, ૮ તેઘં દ્રિયનો પર્યાપ્તો, ૯ ચોરે દ્રિયનો અપર્યાપ્તો, ૧૦ ચોરે દ્રિયનો પર્યાપ્તો, ૧૧ અસંજી પંચે દ્રિયનો અપર્યાપ્તો, ૧૨ અસંજી પંચે દ્રિયનો પર્યાપ્તો, ૧૩ સંજી પંચે દ્રિયનો અપર્યાપ્તો, ૧૪ સંજી પંચે દ્રિયનો પર્યાપ્તો. એ ચોદ લેક જીવના કહયા.

બ્યવહાર વિસ્તારનયે કરીને પાંચસેં ત્રેસઠ લેક જીવ કહે છે—તેમાં ત્રણસેં ને ત્રણ લેક મનુષ્યનાં; એકસો અઠાણે દેવતાનાં, અઠતાલીશ લેક તિર્યંચનાં, ચઉક લેક નારંકીનાં કે પદ્મ લેક થયા.

મનુષ્યના ૩૦૩ લેક કહે છે—૧૫ કર્મભૂમીનાં મનુષ્ય, અકર્મભૂમીનાં મનુષ્ય, ૫૬ અંતરલોપનાં મનુષ્ય, એમ ૧૦૧ માં તે ક્ષેત્રના ગર્ભજ મનુષ્યના અપર્યાપ્તા, ને પર્યાપ્તા એમ ૨ અને ૧૦૧ ક્ષેત્રના સમૂર્જીમ મનુષ્યના અપર્યાપ્તા એ સર્વ ૩ કુલે ૩૦૩ લેક મનુષ્યના થયા.

કર્મભૂમિ તે ઠાને કહીએ—૧ અસી, ૨ મસી, ૩ કૃષી, ત્રણ પ્રકારના વેપારે કરી જીવે તે. તે કર્મભૂમિનાં ક્ષેત્ર ૩ અને કયાં છે તે કહે છે—૫ ભરત, ૫ ઈરવત અને ૫ મહાવિદેહ એ ૧૫. તે એક લાખ લોજનનો જંબુદ્વીપ છે તેમાં ૧ ભ ૧ ઈરવત, ૧ મહાવિદેહ. એ ત્રણ ક્ષેત્ર કર્મભૂમિનાં જંબુદ્વીપ છે. તેને કરતો બે લાખ લોજનનો લવણ સમુદ્ર છે, તેને ક ચાર લાખ લોજનનો ધાતકીર્ણંડ દ્વીપ છે, તેમાં ૨ ભરત, ૨ વત, ૨ મહાવિદેહ છે. તેને કરતો આઠ લાખ લોજનનો ક દધિ સમુદ્ર છે, તેને કરતો આઠ લાખ લોજનનો અર્ધ પુકર છે, તેમાં ૨ ભરત, ૨ ઈરવત, ૨ મહાવિદેહ છે. એમ સર્વ મળીને પંદર કર્મભૂમિનાં મનુષ્ય કલાં.

હવે અકર્મભૂમિ તે ઠાને કહીયે? ત્રણ કર્મરહિત કથ પ્રકારના કપવૃક્ષે કરી જીવે તે દેવતા અને કયા છે, તે કહે છે ૫ હેમવપ, ૫ હિરણ્યવપ, ૫ હરીવાસ, ૫ રમકવાસ, ૫ દેવગુરુ

ઉત્તરકુરુ એ ત્રીશ અકર્મભૂમિનાં નામ દર્શાં. ૧ હેમવય, ૧ દેવવય, ૧ હરીવાસ, ૧ રમકવાસ, ૧ દેવકુરુ, ૧ ઉત્તરકુરુ, એ ૭ ક્ષેત્ર જંબુદીપમાં છે. ૨ હેમવય, ૨ હીરણ્યવય, ૨ હરીવાસ, ૨ રમકવાસ, ૨ દેવકુરુ, ૨ ઉત્તરકુરુ, એ બાર ક્ષેત્ર ધાતકી ખંડમાં છે. ૨ હેમવય, ૨ હીરણ્યવય, ૨ હરીવાસ, ૨ રમકવાસ, ૨ દેવકુરુ, ૨ ઉત્તરકુરુ, એ બાર અર્ધપ્રુથ્વ દીપમાં છે. એ સઘળાં મળી કુલ ૩૦ અકર્મભૂમિનાં મનુષ્ય દર્શાં.

છાપન બેઠ અંતરદીપના મનુષ્ય કહે છે.

જંબુદીપના બરતક્ષેત્રની મર્યાદાનો ઠરકુદાર ચુલ હિમવંત નામે પર્વત છે તે સોના જેવો પીળો છે, સો લેજનનો ઉચો છે, સો માડનો ઉટો છે, એક દક્ષર બાવન લેજન ને બાર કાનાનો પહોળો છે, ધોવીય 'દક્ષર નવસે' જત્રીય લેજનનો લાંબો છે, તેને પૂર્વ પશ્ચિમને છેડે જાગે ઠાઠા નીકળી છે. એકેકી ઠાઠા ધોવાણીસે ધોવાણીસે લેજનની ગાંઝેરી લાંબી છે. એકેકી ઠાઠા ઉપર સાત સાત અંતરદીપ છે. તે અંતરદીપ દર્શાં છે તે કહે છે.

જમનીના કોટધડી ગણસે લેજન લગણમુદમાં જઈએ તે ચાર પહેલો અંતરદીપ આવે, તે ૨૦૦ લેજનનો લાંબો ને પહોળો છે. ત્યાંડે ચારમે લેજન જઈએ તેવારે બીજો અંતરદીપ આવે, તે ૪૦૦ લેજનનો લાંબો ને પહોળો છે. ત્યાંધો પાંચમે લેજન જઈએ તેવારે ત્રીજો અંતરદીપ આવે, તે ૫૦૦ લેજનનો લાંબો ને પહોળો છે. ત્યાંધો છતમે લેજન જઈએ તેવારે ચોથો અંતરદીપ આવે, તે ૬૦૦ લેજનનો લાંબો ને પહોળો છે. ત્યાંધો સાતમે લેજન જઈએ તેવારે પાંચમો અંતરદીપ આવે, તે ૭૦૦ લેજનનો લાંબો ને પહોળો છે. ત્યાંધો આસે લેજન જઈએ તેવારે છઠો અંતરદીપ આવે, તે ૮૦૦ લેજનનો લાંબો ને પહોળો છે. ત્યાંધો નવમે લેજન જઈએ તેવારે સાતમો અંતરદીપ આવે, તે ૯૦૦ લેજનનો લાંબો ને પહોળો છે એમ બોલે. પણ ઉપર ૭૦૦ લેજન અંતરદીપ આવે કુલ ચારે દક્ષિણ મળે ૨૮ અંતરદીપ અવગણ.

આવીજ રીતે ઇરવત ક્ષેત્રની મર્યાદાનો કરજહાર શિખરી નામે પર્વત છે, શુદ્ધ દિશાનંત સરખોજ બાણનો. ત્યાં પછે ૨૮ અંતરદ્વીપ છે એમ સઘળા મળી કુલ ૫૬ અંતરદ્વીપ બંધુવાં. તેને અંતરદ્વીપનાં મનુષ્ય શામાંટે કહીએ? હેકાં સમુદ્ર છે અને ઉપર-અધર ડાઠામાં દ્વીપોમાં રહેનારાં છે માટે. અંતરદ્વીપનાં મનુષ્ય કહીએ. સુખ અકર્મભૂમિના જેવું.

એકસો ને એક ક્ષેત્રના સમૂર્ષિમ મનુષ્ય

ચૌદ સ્થાનકમાં ઉપજે છે તેકહે છે.

૧ ઉચ્ચારે સુવા કહેતાં વહીનિર્ગમાં ઉપજે, ૨ પાંસવણે સુવા કહેતાં લઘુનિતમાં ઉપજે, ૩ ખેળે સુવા કહેતાં બળખામાં ઉપજે, ૪ સંઘાણે સુવા કહેતાં લીટમાં ઉપજે, ૫ વંતે સુવા કહેતાં વમનમાં ઉપજે, ૬ પીતે સુવા કહેતાં લીલા પીળા પીતમાં ઉપજે, ૭ પુષ્પે સુવા કહેતાં પરમાં ઉપજે, ૮ સોણીએ સુવા કહેતાં રૂધિરમાં ઉપજે, ૯ સુરકે સુવા કહેતાં વીર્યમાં ઉપજે, ૧૦ સુષ્ક પોગત પરીસાદીએ સુવા કહેતાં વીર્યાદિકમાં પુદ્ગળ સુકાણા તે ફરી બીના થાય તેમાં ઉપજે, ૧૧ વિગય છવ કહેવરે સુવા કહેતાં મનુષ્યના કહેવરમાં ઉપજે, ૧૨ ઇચ્છી પુરિસ સંલેગે સુવા કહેતાં સ્ત્રી પુરુષના સંલેગમાં ઉપજે, ૧૩ નગરનીધમણે સુવા કહેતાં નગરની ખાળોમાં ઉપજે, ૧૪ સંઘે સુચેન અસુર્ષ કાણે સુવા કહેતાં સર્વ મનુષ્ય સંબંધી અશુચિ સ્થાનકોમાં ઉપજે એ ચૌદ સ્થાનકનાં નામ કહ્યાં અને ૧૦૧ ક્ષેત્રનાં સમૂર્ષિમ મનુષ્યના અપર્યાપ્તા એ સર્વે મળી કુલ ૩૦૩ ચૌદ મનુષ્યના કહ્યાં.

૧૯૮ બેદ દેવતાના કહે છે.

દશ ભવનપતિનાં નામ—૧ અસુરકુમાર, ૨ નાગકુમાર, ૩ સુવર્ણકુમાર, ૪ વિજયકુમાર, ૫ અગ્નિકુમાર, ૬ દ્વીપકુમાર, ૭ ઉદધિકુમાર, ૮ દિશાકુમાર, ૯ પવનકુમાર, ૧૦ થણીતકુમાર.

૫૬૨ પરમાધામોનાં નામ—૧ અંબ, ૨ અંબરિસ, ૩ સામ, ૪ સમર, ૫ રેદ, ૬ વેરેદ, ૭ કાળ, ૮ મહાકાળ, ૯

અશ્વિપત્ર, ૧૦ ધનુષ્ય, ૧૧ કુંભ, ૧૨ વાહુ, ૧૩ વેતરણી, ૧૪
પારશ્વ, ૧૫ મહાધોધ.

મોળ વાહુવ્યંતરનાં નામ—૧ પિશાચ, ૨ ભૂત, ૩ નૃક્ષ,
૪ શકગ્ર, ૫ દિન્નર, ૬ દિપ્તિરૂપ. ૭ મહોદ્ધ, ૮ ગંધર્વ, ૯ આજુ-
પન્ની, ૧૦ પાણુપન્ની, ૧૧ ઇન્દ્રીવાર્ધ, ૧૨ ભુર્ધવાર્ધ ૧૩ કંઠીય,
૧૪ મહાકંઠીય, ૧૫ શકુંક, ૧૬ પ્રયંગદેવ.

દય જંભાનાં નામ—૧ આજુજંભા, ૨ પાણુજંભા,
૩ લયજંભા, ૪ શયજંભા. ૫ વચ્ચજંભા, ૬ પુષ્પ-
જંભા, ૭ ફળજંભા, ૮ પીયજંભા, ૯ વિજયજંભા, ૧૦
અવિયતજંભા.

દય જ્યોતિષીનાં નામ—૧ ચંદ્રમા, ૨ સૂર્ય, ૩ શક, ૪ નક્ષત્ર
૫ તારા, જે પાંચ થતા તે અત્રી દીપમાં છે તે એજ નામના
ધીજ પાંચ દિપર તે અત્રી દીપ લકાર છે તે મળી દય.

ત્રણ ગિરિપીનાં નામ—૧ ત્રણ પહીળા, ૨ ત્રણ સામદીયા,
૩ તેજ સામદીયા.

નવ તોમાંતિકનાં નામ—૧ મારશ્વત, ૨ અગ્નિ, ૩ વિન્દિ,
૪ જાણ, ૫ મદંતોષ, ૬ તોનિયા, ૭ અધ્યામાધ, ૮ અન્નીચ્યા,
૯ શિલ.

બીજે રેવતીનાં નામ—૧ મુખર્ધ, ૨ હંમન, ૩ અનંત-
કુમાર, ૪ મહોદ્ધ, ૫ હ્રસ્વોદ, ૬ ગંતક, ૭ મહાકુક, ૮ સ-
દશક ૯ અણુ, ૧૦ મણુ ૧૧ આણુ, ૧૨ અણુપુ.

નવ ધંવેશનાં નામ—૧ જો ૨ કુદે ૩ મુખમે, ૪ મુ-
ખવુમે ૫ ગિરિધિ, ૬ કુદરે ૭ અ.રે, ૮ મુખીકુડી,
૯ અરેપરે.

જેન જગુના ગિરિનાં નામ—૧ ગિરિ, ૨ ગિરિદંત,
૩ ગિરિ, ૪ ગિરિદંત, ૫ ગિરિદંત.

દયનાં જો ૧૦ અગ્રા રેવતી અગ્રા, ૨૧૬ અગ્રા
૧૧૬ ૨૨૬ ૩૩૬ ૪૪૬ ૫૫૬ ૬૬૬ ૭૭૬ ૮૮૬ ૯૯૬

૪૮ બેઠ તિર્યંચના કહે છે.

૧ પૃથ્વી, ૨ પાણી, ૩ તેજ, ૪ વાઉ એ ચાર સૂક્ષ્મ ને ચાર ણાદર એ આદેના અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા મળી સોળ થાય. વનસ્પતિના ત્રણ બેઠ-સૂક્ષ્મ, ૨ પ્રત્યેક, ને ૩ સાધારણ એ ત્રણના અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા મળી ૬, બધા મળી ૨૨ એકે દ્વિયના, ત્રણ વિકલેદ્વિના, ૧ બેઠદ્વિય, ૨ તેઠદ્વિય, ૩ ચૌરિદ્વિય એ ત્રણના અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા એ ૭ મળી ૨૯ થયા.

૧ જળચર, ૨ ઘનચર, ૩ ઉત્પર, ૪ ભુજપર, ૫ ખેચર એ પાંચ સમૂર્ણમ ને પાંચ ગર્ભજ એ મળી ૧૦ ના અપર્યાપ્તા ને ૧૦ ના પર્યાપ્તા એ મળી ૨૦. કુલ મળી ૪૮ બેઠ તિર્યંચના કહ્યાં.

ચૌઠ બેઠ નારકીના કહે છે.

સાત નરકનાં નામ-૧ ઘમા, ૨ વંશા, ૩ ચિલા, ૪ અંજણા, ૫ રિલા, ૬ મધા, ૭ માધવર્ધ, એ સાતનાં નામ કહ્યાં. હવે તેનાં ગોત્ર કહે છે-૧ રત્નપ્રભા, ૨ ચર્કરાપ્રભા, ૩ વાહુપ્રભા, ૪ પંકપ્રભા, ૫ ધૂમપ્રભા, ૬ તમપ્રભા, ૭ તમતમાપ્રભા, એ સાતના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા મળી ચૌઠ બેઠ નારકીના કહ્યાં.

નારકીનો વિસ્તાર કહે છે.

૧. પહેલી નરકનો પક એકે લાખ એંશીહજાર લોજનનો છે. તેમાંથી એક હજાર લોજન દળ નીચે મુકીએ ને એક હજાર લોજન દળ ઉપર મુકીએ ને વચ્ચે એક લાખ અઠ્યોતેર હજાર લોજનની પોલાણ છે. તે પોલાણમાં ૧૩ પાયરા છે ને ૧૨ આંતરા છે. તે મધે ત્રીમલાખ નરક વાસા છે. અસંખ્યાતી નારકીને ઉપજવાની કુંભીઓ છે ને અસંખ્યાતા નારકી છે. તેની નીચે ચાર બોલ છે ૧-૨૦૦૦૦ લોજનનો ઘનોઢધી છે ૨ અસંખ્યતા લોજનનો ઘનવા છે, ૩ અસંખ્યાતા લોજનનો તનવા છે, ૪ અસંખ્યાતા લોજનનો આકાશ છે એ ચાર બોલ થયા. તેની નીચે બોલ નરક છે.

ત્રીજી નરકનો ૫૮—એક લાખ બત્રીસ હજાર ભોજનનો છે તેમાંથી એક હજાર ભોજન દળ ઉપર મુકીએ ને એક હજાર ભોજન દળ નીચે મુકીએ તે વચ્ચે એક લાખ ત્રીસ હજાર ભોજનની પોલાણ છે તે પોલાણમાં ૧૧ પાયરા ને દસ આંતરાં છે, તે પ્રધે પચીસ લાખ નરકાવાસ છે, અસંખ્યાની નારકીને ઉપજવાની કુંઝીઓ છે, અને અસંખ્યાતા નારકી છે તે નીચે પડેલી નરકમાં કદા તે જ આર ભાલ છે, તેની નીચે ત્રીજી નરક છે.

ત્રીજી નરકનો ૫૯—એક લાખ અઠાવીસ હજાર ભોજનનો છે. તેમાંથી એક હજાર ભોજન દળ ઉપર મુકીએ ને એક હજાર ભોજન દળ નીચે મુકીએ તે વચ્ચે એક લાખ ઇવીસ હજાર ભોજનની પોલાણ છે તે પોલાણમાં ૬ પાયરા છે ને ૮ આંતરાં છે. તે પ્રધે પંદર લાખ નરકાવાસ છે, નારકીને ઉપજવાની અસંખ્યાની કુંઝીઓ છે અને અસંખ્યાતા નારકી છે તે નીચે ઉપર કોશા ચાર ભાલ છે, તેની નીચે બોધી નરક છે.

બોધી નરકનો ૫૮—એક લાખ વીસ હજાર ભોજનનો છે. તેમાંથી એક હજાર ભોજન દળ ઉપર મુકીએ ને એક હજાર ભોજન દળ નીચે મુકીએ તે વચ્ચે એક લાખ અઠાર હજાર ભોજનની પોલાણ છે. તે પોલાણમાં આઠ પાયરા છે ને ૭ આંતરાં છે તે પ્રધે દસ લાખ નરકાવાસ છે, નારકીને ઉપજવાની અસંખ્યાની કુંઝીઓ છે અને અસંખ્યાતા નારકી છે. તે નીચે ઉપર કોશા ચાર ભાલ છે, તેની નીચે પંચમી નરક છે.

પંચમી નરકનો ૫૮—એક લાખ અઠાર હજાર ભોજનનો છે તેમાંથી એક હજાર ભોજન દળ ઉપર મુકીએ ને એક હજાર ભોજન દળ નીચે મુકીએ તે વચ્ચે એક લાખ ને ૧૦ હજાર ભોજનની પોલાણ છે તે પોલાણમાં ૪ પાયરા છે ને ૬ આંતરાં છે તે પ્રધે ૧૫ લાખ નરકાવાસ છે, અસંખ્યાની કુંઝીઓ છે અને અસંખ્યાતા નારકી છે તેની નીચે કોશા કોશા ચાર ભાલ છે તેની નીચે છઠી નરક છે.

છઠી નરકનો ૫૮—એક લાખ ને ૧૦ હજાર ભોજનનો છે.

અથવા બાજી. પરાક્રમરૂપ એ એ પ્રકારનાં વીર્યમાંનું. ગમે તે એક
અથવા વધારે જેમાં હોય તથા ઉપયોગ તે પાંચ જ્ઞાન, ત્રણ
અજ્ઞાન તથા ચાર દર્શન એ જાર પ્રકારના સાકાર તથા નિરાકાર-
રૂપ ઉપયોગમાંનો ગમે તે એક; અથવા વધારે ઉપયોગ જેમાં
હોય, તેને સંચારી અથવા સિદ્ધ એવ કહીએ. એ શુદ્ધ
અપિના બીજા દોષમાં હોય નહિ. એ પ્રકારે અવનુ' લક્ષણ
બાવનું. ઇતિ અવનુત્તર.

२ अष्टवक्त्र.

જાલ સંસ્થાને જેલનું સહિત તેલને અછાતના રહીએ. જે
અછાતના સીદ જેલ હોય છે. ૧ પર્માસ્તિશાયનો રકમ, ૨ રેલ.
૩ પ્રદેશ, ૪ અપર્માસ્તિશાયનો રકમ, ૫ રેલ, ૬ પ્રદેશ,
૭ આશાસ્તિશાયનો રકમ, ૮ રેલ, ૯ પ્રદેશ, ૧૦ અદાસમ.
પાત્ર, જે રેલ જેલ અછાતના રહી. રૂપી અછાતના
સીદ જેલ હોય છે. ૧૧ પુર્માસ્તિશાયનો રકમ, ૧૨ રેલ, ૧૩
પ્રદેશ, ૧૪ પર્માસ્તિશાયનો રકમ ૧૫ જેલ રહી.

• ૨૬/૫ ૮૨૧ પ્રદેશની સમજણ.

ઝીલના સગવડો પ્રતિપાદન કરી છે. અને સંકલિત સમજવામાં રાખ
 તેવા પ્રેરણા કાર્યો દ્વારા દેશ ભરના ભાગ્ય ખોટાનુકર સમાજ
 સંસ્કરણ કરી આપના પદાધિકારીઓને પ્રતિ અભિનંદન પ્રાપ્ત
 છે. આજ વિશિષ્ટભાવ અનિભવ્ય હોય તે ઝીલ સંદેશ પર, અખંડ
 ભાગ્ય ભાગ્ય આપના અવધા અભિનંદન પ્રાપ્ત થવા ખોટા સગવડો
 રાખ કરી છે. આજે, વિશિષ્ટભાવ કરી સંકલિત સમજવા સંકલિત
 હોય તેને ઝીલ કરી છે. સંકલિત સમજવા વિશિષ્ટભાવ રાખ કરી અખંડ
 ભાગ્ય કરી અનિભવ્ય ભાગ્ય હોય તેને ઝીલ કરી છે. અખંડ ભાગ્ય
 કરી રાખ કરી અનિભવ્ય ભાગ્ય કરી અનિભવ્ય ભાગ્ય કરી અનિભવ્ય
 ભાગ્ય કરી અનિભવ્ય ભાગ્ય કરી અનિભવ્ય ભાગ્ય કરી અનિભવ્ય

உள்ளே இருக்கிறார்கள்.

[illegible]

વ્યવહાર વિસ્તાર નયે કરી ૫૬૦ ભેદ

અણવતત્ત્વના કહે છે.

(૧) ધર્માસ્તિકાય—દ્રવ્યથકી એક, ૨ ક્ષેત્રથકી આખા લોક પ્રમાણે, ૩ કાળથકી અનાદિ અનંત, ૪ ભાવથકી અવર્ણ્ય, અગ્રથે, અરસે, અદાસે, અમૂર્તિ, ૫ ગુણથકી ચલણ સહાય, ૬ અધર્માસ્તિકાય—દ્રવ્યથકી એક, ૭ ક્ષેત્રથકી આખા લોક પ્રમાણે,

તેમ રચિત પરિણમ્યાં જીવ પુદ્ગલને અધર્માસ્તિકાયનો આધાર. ૩ જેમ એરકામાં એક દીવાની જ્યોતિના પરમાણુ સમાય છે અને હજાર દીવાની પ્રમાણ સમાય તેમ આકાશસ્તિકાયના પરમાણુ રહે છે. ૪ જેમ કાંઈ બાહ્યક જન્મ્યો હોય, તે બાંધવાવસ્યાવાળો યાવ, પછી યુવાન યાવ, પછી વૃદ્ધ યાવ, એક જીવ તો સદાય સરખો છે, પણ બાળ, યુવાન તથા વૃદ્ધનો ફરતાર કાળ છે.

પુદ્ગલદ્રવ્યનું ઔપાધિક લક્ષણ કહે છે.

સમિત, અચિત અને મિત્ર એ ત્રણ પ્રકારમાં ગમે તે પ્રકારનો શબ્દ, અધિકાર તથા રત્ન પ્રમુખનો પ્રકાર તથા ચંદ્રમા પ્રમુખની જ્યોતિ તથા હાથા અને સૂર્ય પ્રમુખનો આતાપ, વર્ણ, ગંધ, રસ, દુર્ગંધ એવા ગુણોવાળો હોય અને જે ચૌદ રાજ્યોમાં બાપક, સંખ્યાત પ્રદેશી, અસંખ્યાત પ્રદેશી તથા અનંત પ્રદેશીનો પૂર્ણ, અઘન સ્વભાવવાન એવો અખંડ પુદ્ગલસ્તિકાયરૂપ રકથ, તે રકથનો એક ભાગ અથવા કાંઈ પણ અઘન ભાગરૂપ દેશ તથા જે કેવલીની છુદ્ધિએ પણ એક ભાગના એ ભાગ થઈ શકે નહિ, એવો અતિસૂક્ષ્મ રકથનો અભિન્ન ભાગ નિર્વિભાજ્યરૂપ તે પ્રદેશ, તેનીજ જગારે રકથથી વિન્ન કથના થાવ ત્યારે તે પરમાણુ કહેવાય છે. એ પુદ્ગલોનું નિશ્ચયપણે લક્ષણ છે.

કાળદ્રવ્યના ભેદ દર્શાવે છે.

એક ક્રોડ, સડસડ થાપ, સત્યોતર હજાર, ખસે અને સોત્ર ઉપર એટલી આવડિકા એક મૂઠામાં યાવ છે. એનો બાવાઈ રહે છે—જાંખના એક ફુગામાં અથવા એક ચપટી વગાડવામાં યા જીર્ણ વજ્ર ફાડવાને વખતે એક તાંતુથી બીજે તાંતુએ જાય તથા કમળના પાંદડાના સમુદાયે યુવાન પુરૂષ ભાષાનડે વાંધના એક પાંદડાંથી બીજે પાંદડે બાહુ પકડે, એટલા વખતમાં અસંખ્યાતા સમય થઈ જાય, એટલે વજ્ર અથવા પત્ર ફાડવાના આરંભમાં સૂક્ષ્માત્મ સૂક્ષ્મ સ્વરૂપ જે કાળ હોય છે, નેનો

૧૭ કાળયત્રી અનાદિ અનંત, ૬ ભાવયત્રી અવર્ણે અગંધે અરસે
 અદાસે અમૂર્તિ, ૧૦ શુભયત્રી સ્થિર સ્થાય, ૧૧ આકાશોસ્તિ-
 ત્વ-દ્રવ્યયત્રી એક, ૧૨ ક્ષેત્રયત્રી લોકલોક પ્રમાણે, ૧૩ કાળયત્રી
 અનાદિ અનંત, ૧૪ ભાવયત્રી અવર્ણે અગંધે અરસે અદાસે
 અમૂર્તિ, ૧૫ શુભયત્રી સ્વપ્રમાદનાશન, ૧૬ કાળ-દ્રવ્યયત્રી
 અનેક, ૧૭ ક્ષેત્રયત્રી અતીતીય પ્રમાણે, ૧૮ કાળયત્રી અનાદિ
 અનંત, ૧૯ ભાવયત્રી અવર્ણે અગંધે અરસે અદાસે અમૂર્તિ, ૨૦
 શુભયત્રી વર્તના લક્ષણ; એ વીંચ અને ઉપર ને અડધી અણવના
 કથ લેઈ કહ્યા તે મળી પ્રા ૩૦ એ; અડધી અણવના જાણના

પ્રથમ દર્શકો નાંદિ, જેનો મુન અને અંતરમાં વિચાર દેવ નાંદિ,
જેમને પણ મનમાં જે પ્રાપ્ત પ્રથમ, વર્તમાનમાં પણ અતિ સુદૃઢ
પ્રાપ્તિ પ્રાપ્તિને તે પ્રારંભ મુજબ કહે છે કે વર્તમાન પ્રારંભ છે!
અને તે કવિઓના મનમાં એક છે તેનું અનુભવ દર્શકો નાંદિ.
તેને સર્વ પ્રમાણમાં સમય કહે છે. જેના અનુભવ મનને આપણા
કહે છે. જેના મનને કાવ્યના અનુભવને એક પ્રકારે એક છે. એ પ્રારંભ
અને પ્રારંભ પણ નાંદિ મનમાં પ્રારંભ દર્શકો નાંદિ. એક પ્રારંભ અતિ
જેના પ્રારંભ પ્રારંભ એક પ્રમાણમાં પ્રારંભ અતિ છે. એક
જેના પ્રારંભ પ્રારંભ એક પ્રમાણમાં પ્રારંભ અતિ છે. એક
જેના પ્રારંભ પ્રારંભ એક પ્રમાણમાં પ્રારંભ અતિ છે. એક
જેના પ્રારંભ પ્રારંભ એક પ્રમાણમાં પ્રારંભ અતિ છે. એક

[illegible]

1. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，到期支取。
 2. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，到期支取。
 3. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，到期支取。
 4. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，到期支取。
 5. 凡在本行存款，利息按日计算，按月结息，到期支取。

૫૩૦ લેઈ રૂપી અણવના કહે છે તેમાં વર્ણ ૫-૧ કાળો ૨ લીલો, ૪ રાતો, ૪ પીળો. ૫ ધાળો. અકેકા વર્ણમાં વીશ વીશ લેઈ લાલે, તે ૨ ગંધ, ૫ રસ, ૫ સંઠાણ, ૮ સ્પર્શ એ મળી વીશ ને પાંચેમાં થઈને સો થયા.

બે ગંધ—૧ સુરભી ગંધ, ૨ દુરભી ગંધ, અકેકા ગંધ માંદી ત્રેવીશ ત્રેવીશ લેઈ લાલે. ૫ વર્ણ, ૫ રસ, ૫ સંઠાણ, ૮ સ્પર્શ એ ત્રેવીશ. જન્મેમાં મળી છેત્રાલીશ લેઈ જાણવા.

પાંચ રસ—૧ તીજો, ૨ કઠવો, ૩ કસાયલો, ૪ ખાટો, ૫ ગીઠો, અકેકા રસમાં વીશ વીશ લેઈ લાલે, ૫ વર્ણ, ૨ ગંધ, ૫ સંઠાણ, ૮ સ્પર્શ; એ મળી વીશ ને પાંચેમાં થઈ સો થયા.

પાંચ સંઠાણ—૧ પરિમંડળ સંઠાણ, ૨ વટ સંઠાણ, ૩ ત્રંસ, ૪ ચઉરસ, ૫ આયાત સંઠાણ એ પાંચ અકેકા સંઠાણમાં વીશ વીશ લેઈ લાલે. ૫ વર્ણ, ૨ ગંધ, ૫ રસ, ૮ સ્પર્શ એ મળી વીશ ને પાંચેમાં થઈને સો થયા.

આઠ સ્પર્શ—૧ ખરખરો, ૨ સુંહાળો, ૩ મારો, ૪ કં જવો, ૫ ટાઠો, ૬ ઉન્હો, ૭ ચોપકયો, ૮ લુખો, એ આઠ અકેકા સ્પર્શમાં ત્રેવીશ ત્રેવીશ લેઈ લાલે. ૫ વર્ણ, ૨ ગંધ, ૫ રસ, ૫ સંઠાણ, ૬ સ્પર્શ એ ત્રેવીશ લેઈ લાલે. ખરખરામાં ખરખરો ને સુંહાળો બે વર્ણવા. એમ જાળે સ્પર્શ વર્ણવા. એમ ત્રેવીશને આઠે ગુણતાં ૧૮૪ થયા. એ સર્વે મળીને ૫૩૦ લેઈ રૂપી અણવના કહ્યા. એમ સઘળા મળીને કુલ ૫૬૦ લેઈ અણવના જાણવા. ઇતિ અણવતત્ત્વ.

૩ પુણ્યતત્ત્વ.

શુભ ક્રમાણીયે કરી, શુભ કર્મના ઉદ્યે કરી, જેનાં રૂજ વ્યાપમાને લોગવતાં મોઠા લાગે તેનું પુણ્યતત્ત્વ કહીએ.

નવ લેઈ પુણ્ય દેખરાજે તે કહે છે ૧ અત્રપુત્ર, ૨ પાણુ પુત્ર, ૩ લયણપુત્ર, ૪ સવરુપુત્ર, ૫ વત્થપુત્ર, ૬ મનપુત્ર, ૭ વચનપુત્ર, ૮ કાયપુત્ર, ૯ નમરકારપુત્ર, એ નવ લેઈ પુણ્ય

ઉપરાન્તે, તેનાં ગુણ કૃષ્ણ હર બોલે લોભાયે તે દલ મ.

૧ શાતા વેદનીય—મુખનો અનુભવ કરાવે. ૨ ઉચ્ચ ગાત્ર. ૩ મનુષ્ય ગતિ. ૪ મનુષ્યાનુપૂર્વક—મનુષ્યના જેવ જાણવા ૫ દેવતાની ગતિ. ૬ દેવાનુપૂર્વક—દેવતાના જેવ જાણવા. ૭ પશ્ચિદ્રિયની ગતિ. ૮ ઉદારિક શરીર—ઉદારિક શરીર મોખ્ખ પુરુષનું મદ્ય કરીને તથા તેને શરીરપણે પરિણમાવીને શ્વ પોતાના પ્રદેશની સાથે જેગરે તે મનુષ્ય નિર્વચનું શરીર. ૯ વૈદ્ય શરીર—જે પ્રમાણુ છે. ૧ ઔપપાતિક તે દેવતા તથા નારકોને-દોષ ૨ સ્વિય પ્રત્યક્ષ તે નિર્વચ તથા મનુષ્ય સ્વિયજનને દેવ છે. ૧૦ આપ્તારક શરીર—ચૈત્તરૂપી મુનિગત નીર્વચની કદિ પ્રમુખ જોવાને અર્થે એક દાસ પ્રમાણુ ૧૬ હ૨ છે તે

[illegible]

આક્રમ્ય લુગલવત્ ૪૨ તીર્થંકર નામ કર્મઃ એમ બેતાલીક
લેઈ પુણ્યનાં જાણનાં છતિ પુણ્યતત્ત્વ.

પાપતત્ત્વ.

અશુભ કરણીએ કરી, અશુભ કર્મના ઉદયે કરી, જેનાં
ફળ આત્માને ભોગવતાં કંડવાં લાગે તેને પાપતત્ત્વ કહીએ.

અઠાર પ્રકારે પાપ ઉપરાંતે તે કહે છે.

૧ પ્રાણાતિપાત, ૨ મૃત્યાવાદ, ૩ અદત્તાદાન, ૪ મેધુન,
૫ પન્નિગ્રહ, ૬ ક્રોધ, ૭ માન, ૮ માયા, ૯ લોભ, ૧૦ રાગ, ૧૧
દ્વેષ, ૧૨ દંશહ, ૧૩ અભ્યાંખ્યાન, ૧૪ પૈશુન્ય, ૧૫ પરપરીવાદ,
૧૬ શતિ અશતિ, ૧૭ આયામોસો, ૧૮ મિછાદરાણુશક્તિ એ અઠાર
પ્રકારે પાપ ઉપરાંતે તે બ્યાશી પ્રકારે ભોગવે. તે નીચે મુજબ-

૧ મતિજ્ઞાનાવરણીય—પાંચ ઉદય તથા મનોદારાએ જે નિબંધ
સ્થાનુ જ્ઞાન થાય એવા મતિજ્ઞાનનું આગ્રહન, એટલે સુદ્ધિ નિર્મળન હોય.
અતિજ્ઞાનાવરણીય—સુત્રજ્ઞાન પામે નહિ. ૩ અવધોજ્ઞાનાવરણીય—
ઉદ્વિધાદિની અંધેશા વિના આત્મદ્રવ્યને-સાક્ષાત્ત મહિ દ્રવ્યને જણાવનાર જે
જ્ઞાન તે પામે નહિ. ૪ મનપર્યવજ્ઞાનાવરણીય—સંસારી પશ્ચેદિના મનો-
ગત ભાવ જણાવનાર જ્ઞાન પામે નહિ. ૫ કેવળજ્ઞાનાવરણીય—પૂર્વોક્ત
ચાર જ્ઞાન શક્તિ જે એકજુ નિગવરણ જ્ઞાન હોય એવા કેવળજ્ઞાનનું આગ્રહન
એટલે કેવળજ્ઞાન પામે નહિ. ૬ દાનાંતરાય—છતી શક્તિએ જ્ઞાન આપી
શકે નહિ. ૭ લાભાંતરાય—સાબ મેળવી શકે નહિ. ૮ ભોગાંતરાય—
ભોગ ભોગવી શકે નહિ. ૯ ઉપભોગાંતરાય—વારંવાર ભોગ ભોગવી શકે
નહિ. ૧૦ વીર્યાંતરાય—પોતાનું બળ ફેરવી શકાય નહિ. ૧૧ નિદ્રા—
સુખેથી નગૃત થાય તેવી હંધ ૧૨ નિદ્રા નિદ્રા—કુઃખંધી નગૃત થાય
તેવી હંધ, ૧૩ પ્રચક્ષા—ઉઠતાં બેસતાં નિદ્રા આવ્યા કરે. ૧૪ પ્રચક્ષા—
પ્રચક્ષા—હઠતાં ફરતાં નિદ્રા આવે ૧૫ થીજ્ઞાનનિદ્રા—દિવસનું ચિંતન
વેલું કાપી રાત્રે હંધમાં તે હંધમાં કરી આવે તે, આ નિદ્રાવાળો વાસુદેવના
અર્ધ બળદુક્ત હોય છે તે નગૃતથી સમજવો. ૧૬ અશુદ્ધરશનાવરણીય.
૧૭ અશુદ્ધરશનાવરણીય ૧૮ અવધિદર્શનાવરણીય ૧૯ કેવળ-
દર્શનાવરણીય ૨૦ નીચ ગોત્ર. ૨૧ અશાતાવેદનીય ૨૨ મિથ્યા-
ત્વમાદુનીય ૨૩ સ્થાવરપણું ૨૪ સદ્મયણું. ૨૫ અપર્યાપ-
પણું ૨૬ સ્વાચરણપણું ૨૭ અસ્થિરનામ-શરૂર કપ્યા ૨૮
૨૯ અશુભનામ ૩૦ દુર્ધા-યનામ. ૩૦ દુઃસ્વરનામ. ૩૧ અના-

રેયનાંમ—નેતા બોલ કોઇ માને નહિ. ૩૨ અજ્ઞયોડીર્તિનાંમ. ૩૩
 નરકનીગતિ. ૩૪ નરકનું આદિષુ. ૩૫ નરકાનુપૂર્વી. ૩૬ અનંતા-
 નુમંથી કોષ—અનંતા સંસાર બધાવ તેવો જીવતાં મુખી કોષ રહે
 ને. ૩૭ અનંતાનુમંથી માન. ૩૮ અનંતાનુમંથી માયા. ૩૯ અ-
 નંતાનુમંથી લોભ. ૪૦ અપચ્ચખાણાવરણીય કોષ—એ વરસ મુખી
 કોષ એવો કોષ. ૪૧ અપચ્ચખાણાવરણીય માન. ૪૨ અપચ્ચખાણાવ-
 રણીય માયા. ૪૩ અપચ્ચખાણાવરણીય લોભ. ૪૪ અપચ્ચખાણાવરણીય
 કોષ—આર માસ મુખી રહે તે. ૪૫ પચ્ચખાણાવરણીય માન.
 ૪૬ પચ્ચખાણાવરણીય માયા. ૪૭ પચ્ચખાણાવરણીય લોભ. ૪૮
 સંજવસનો કોષ—પર તિવસ મુખી રહે ને. ૪૯ સંજવસનો માન. ૫૦
 સંજવસની માયા. ૫૧ સંજવસનો લોભ. ૫૨ હાસ્ય. ૫૩ રતિ. ૫૪
 અરુચિ. ૫૫ ભય. ૫૬ શોક. ૫૭ દુઃખ—અજ્ઞમને. ૫૮
 શ્રીવેદ. ૫૯ પુરુષવેદ. ૬૦ નપુંસકવેદ. ૬૧ તિર્થચની ગતિ. ૬૨
 નિર્દિષ્ટની અનુપૂર્વી. ૬૩ એકદિવસપક્વ. ૬૪ બેઉદિવસપક્વ. ૬૫
 ત્રેઉદિવસપક્વ. ૬૬ ચૌદેન્દિવસપક્વ. ૬૭ અશુભ વાસવાની ગતિ.
 ૬૮ કૃષ્ણન્યામકર્મ—જોઈનો પાન કરવા જતા ચોનાનો માન થાય. ૬૯
 અશુભ વર્ણ. ૭૦ અશુભ ગતિ. ૭૧ અશુભ રસ. ૭૨ અશુભ રસર્ગ.
 ૭૩ જ્ઞાનનારાય સંઘવળ—એ પાત્રા માર્તંદ્યને અને કૃષ્ણ પાત્રા એ
 યે રેવ તે ૭૪ નારાય સંઘવળ—માર્તંદ્યને દેવ તે. ૭૫ અર્પનારાય
 સંઘવળ—એ પાત્રા માર્તંદ્યને દેવ તે. ૭૬ ક્રીડકુ સંઘવળ—મદિમદિ
 ૭૭ અને ખીલીને નપ રેવ તે. ૭૮ કૃષ્ણ સંઘવળ—ખીલી ન રેવ
 અને ૭૯ મદિમદિ અગ્ની મળ્યા રેવ તે. ૮૦ નીમોદ પરિમંદ્ય
 મંદિય—સમુદ્રી રો નાલિની ઉપર સ્થાપ્યુષ્ણ અને નેને નિર્મલકુસુમ
 રેવ તે. ૮૧ આદિ મંદિય—નિર્મલ નીલેનું અંરજા અને વજાનું
 ૮૨ નાનું રેવ તે. ૮૩ પામન મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ અને ૮૪
 ૮૫ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૮૬ મંદિય—૮૭ ૮૮
 ૮૯ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૦ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૧ મંદિય—
 જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૨ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૩ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૪ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૫ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૬ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૭ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૮ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૯૯ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે. ૧૦૦ મંદિય—જે સ્વરૂપે રેવ તે.

૫ આમિત્યત્વ.

અમર ને અમર્યમર છે કહી તિવસવરને કહેરે કહી
 અમર ને અમર્યમર છે કહી તિવસવરને કહેરે કહી
 ૧૧

આશ્રવતત્ત્વના સામાન્ય પ્રકારે વીસ ભેદ કહે છે.

૧ ત્રિધ્યાત્વ તે આશ્રવ, ૨ અવત તે આશ્રવ, ૩ પ્રમાદ તે આશ્રવ, ૪ ક્ષાય તે આશ્રવ, ૫ અશુભભોગ તે આશ્રવ, ૬ પ્રાણાતિપાત તે આશ્રવ, ૭ મૃખાવાદ તે આશ્રવ, ૮ અદત્તાહાન તે આશ્રવ, ૯ મૈથુન તે આશ્રવ, ૧૦ પરિગ્રહ તે આશ્રવ, ૧૧ શ્રોત્રેન્દ્રિય અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૨ ચક્ષુષેન્દ્રિય અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૩ શ્રોત્રેન્દ્રિય અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૪ રસેન્દ્રિય અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૫ સ્પર્શેન્દ્રિય અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૬ મન અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૭ વચન અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૮ કાયા અસંવરે તે આશ્રવ, ૧૯ ભંડ ઉપગરણ ઉપમી નેમ તેમ લીયે મૂકે તે આશ્રવ, ૨૦ શુચી કુશળ કહે તે આશ્રવ.^૧

વિશેષે ૪૨ ભેદ કહે છે.

૫ આશ્રવ, ૨૫ ઇન્દ્રિય મોહળી મૂકે, ૪ ક્ષાય અને ૩ શુભભોગ એ મળી ૧૭ ને ૨૫ ક્રિયા તે નીચે પ્રમાણે—

૧ કાયિકી ક્રિયા—કાવાને અજ્ઞતનાએ પ્રવતવિ. ૨ અધિકરણકી ક્રિયા—હથીઆશથી જીવતું દહન થાય તે. ૩ પાઉસિઆ—જીવ અજીવ ઉપર દેવ રાખવાથી. ૪ પારીતાવણીઆ—પોતાને તથા પરને પરિતાપ ઉપજાવવો તે. ૫ પાણાધવાય—જીવ હિંસા. ૬ આરંભિઆ—કર્મ પ્રમુખ ઉત્પત્તિ કરવી અથવા કરાવવી. તે. ૭ પરિગાહીયા—ધનધાન્ય પરિગ્રહ મેળવી મોહ કરવો તે. ૮ માયાવતિયા—કપટથી કોઈને હમતું તે. ૯ અપચખાણુવતિયા—કોઈ જાતના પચ્ચખાણુ કર્યાવગર લાગે તે. ૧૦ ત્રિચાદસણુવતિયા—જિનવચન અણુસદ્ધતો થકો જે વિપરીત પ્રપચ્ચ કરતાં લાગે તે. ૧૧ દિડીયા—કોટુકે કરી નજરે જોવું તે. ૧૨ પુઠીયા—રાગને વશે કરીને સ્ત્રી, પુરુષ, માય, બંજદ, વસ્ત્ર પ્રમુખને સ્પર્શ કરતાં તથા કાંઈ પ્રજા પુછતાં લાગે તે. ૧૩ પાહુચીયા—કોઈને ઘેર મોટી સાહેબી દખી દેવથી માઠી ચિંતવના કરવાથી લાગે તે. ૧૪ શામતોવણીયા—પોતાના અથ પ્રમુખને જોવા આવેલ માણસો પ્રશંસા કરે તેથી હર્ષ થાય તથા ધી, દ્વેષ, દર્શી, નેલ વગેરેનાં વાસણુ ઉઘાડાં મુકવાથી જીવ હિંસા થાય તેથી લાગે તે. ૧૫ નેસથીયા—રાજદિકના આદેશથી યત્રશસ્ત્રાદિકનું જે

૧ કામની અગ્ની ■ પાણી ગ્હે તેટલું પાપ કરે તે. ૨ પાંચ વ્રતના.

આશ્વિન કરતું અથવા સરે કરાવવા, વાત, કુષા, ખોદાવવાથી લાગે તે. ૧૬ સામુદ્રીયા—પોતાને દાથે અથવા ખીનથી ઈર્ષ્યા કરાવે તથા અભિમાનથી પોતાને દાથે કરે તે. ૧૭ આબુરબીયા—ઠોઠ પામે વસ્તુ માઆથી. ૧૮ વિદારબીયા—જીવ અજીવને કાપવાથી. ૧૯ આબુસોગી—ઉપયોગ વિના મન્ય મિત્રે કાંઈ વસ્તુ ભેટી મુક્તી અથવા હાથ બેઠવાથી લાગે તે. ૨૦ આબુરકબીયા—આ ભોલ પ્રમેદથી વિરૂદ્ધ કાંઈ કરવાથી લાગે તે. ૨૧ આનાપડગી—ઉપયોગ ન રાખવાથી લાગે તે. ૨૨ સામુદ્રાબી—અમુકાથ ભેટમે પળા જળુ મળી ઠોઠ કાંઈ કરતાં લાગે તે. ૨૩ પેશ-વનિયા—પ્રાણિને લીધે લાગે તે. ૨૪ દોસવતિયા—ઠોપ કરવાથી લાગે તે. ૨૫ હરિયા વહિયા કિયા—દાણાં ચાપતાં લાગે તે. એ પચ્ચીરા અનં ઉપર સત્તર કદા તે મળી દર બેઠ આશ્વરગત્યના જાણુવા.

૬ સંવરતત્વ.

અષ્ટપ તળાવને વિષે કમંરૂપ જળ આવતાં, તત્ત પચ્ચ-આદિક દ્વાર દેવે કરી રાક્ષીએ તેને સંવરતત્વ કરીએ.

સંવરતત્વના સામાન્ય મકારે વીરા બેઠ કહે છે.

૧ સમક્ષિ તે સંવર, ૨ જળ પચ્ચાખાણ તે સંવર, ૩ અપમાદ તે સંવર, ૪ અગ્નિય તે સંવર, ૫ મુમભેત તે સંવર, ૬ જીવ દયા પાળથી તે સંવર, ૭ સ્તન્ય વચન ભોક્તુ તે સંવર, ૮ દળમત્તજાતુ મરતુ તે સંવર, ૯ ઘિયત પાતુ તે સંવર, ૧૦ અપરિમદ તે સંવર, એ દહ ૫ ગદિય, ૩ ભેત, એ મળી આતુ સંરાતુ તે સંવર, એ મળી અદાર. ૧૬ જાંઠ ઉપચાણ ઉપરિ મળવાએ લીધે સુરે તે સંવર. ૨૦ કુચિ કુમરમ ન કરે તે સંવર, એ વીરા બેઠ કદા.

વિશિષ્ટ ૫૭ બેઠ કહે છે.

૧ કિલ્લામુક્તિ—અપકુ ૧.૫૦ ઉપરે ૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૩ મળે અપકુ ૧.૫૦ કિલ્લા ૧૫૦ તે ૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૨૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૩૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૪૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૫૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૬૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૭૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૮૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૦ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૧ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૨ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૩ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૪ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૫ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૬ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૭ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૮ કિલ્લા ૧૫૦. ૯૯ કિલ્લા ૧૫૦. ૧૦૦ કિલ્લા ૧૫૦.

મુમતિ તથા ૧ મનગુપ્તિ—મન ગોપાવધુ. ૨ વચનગુપ્તિ—વચન ગોપાવધુ. ૩ કાયગુપ્તિ—કાયા ગોપાવધી. એ આઠ પ્રવચન માતા આદરવા તથા બાવીસ પરીપહુ (ઉપસર્ગ) સહુન કરવા તે કહે છે.

૧ ક્રુધાનો—જુખનો. ૨ તુષાનો—તરસનો. ૩ રીતનો—દાહનો. ૪ ઉશ્નનો—તકાનો. ૫ દંસમસનો—કાંસ મચ્છર કરવાનો. ૬ અચેલનો—કાંઈ ચુક વગરનો. ૭ અરતિનો—દુઃખનો. ૮ સ્ત્રીનો—શ્રી જોવાનો. ૯ અરીયાનો—ચાકવાનો. ૧૦ બેસવાનો—મેસી રહેવું પડે. ૧૧ સોમનો—રહેવાના રયાનકનો. ૧૨ આક્રોશવચનનો—આક્રોશ વચન સાંભળવાં પડે તેનો. ૧૩ વધનો—માર ખાવો પડે. ૧૪ જાચવાનો—માગવાનો. ૧૫ અલાલનો—કોઈ વસ્તુની ઈચ્છા થતાં તે વસ્તુ ન મળે. ૧૬ રોગનો—રોગ આગ્રે થકે આર્તધ્યાન કરવાનો. ૧૭ તુલ્યરૂપશીનો—તુલ્યભક્તિ વગેરેના સ્પર્શથી દુઃખ થાય તે. ૧૮ મેલનો—મેલને દૂર કરવાની ઈચ્છાથી નહાવાનો. ૧૯ સત્કારપુરસ્કારનો—આદર-સત્કાર મળવાનો. ૨૦ પ્રજ્ઞાનો—જ્ઞાનના ગર્વનો. ૨૧ અજ્ઞાનનો—અજાણનો. ૨૨ દંડાણનો—સમકિત, સુદ્ધ વિચાર સાંભળાને ધર્મતેવિષે અસદ્દેહણા કરવાનો. એ મળી કુલ ત્રોડા થયા. તથા દસ પ્રકારનો યતિધર્મ આરાધવો તે કહે છે.

૧ ખંતિ—ક્રમા, ક્રોધનો અભાવ. ૨ મુતિ—નિર્જોભતા. ૩ અજ્યે—કપત રહિતપણું. ૪ મહવે—માનનો ત્યાગ. ૫ લાઘવે—અથવા શૌચે—તિર્થંકર દેવની ચોરી ન કરે. ૬ સચ્ચે—સત્ય લાવણું કરવું. ૭ સંજમે—સત્તર બેઠે સંયમ પાળવો. ૮ તવે—ઈચ્છા નિરોધ-આર પ્રકાર તપ કરવો. ૯ સ્વીઆએ અથવા આકિંચણે—સમસ્ત પરિમલ ત્યાગ મૂર્છા રહિત થવું. ૧૦ બંલચેરવાસે—મૈથુનનો ત્યાગ. એ દશ.

આર લાવના લાવવી તે કહે છે ૧ અનિત્યભાવના—સંસારના સર્વ પદાર્થને અનિત્ય, અસ્થિર જાણવા. ૨ અસંસ્કારલાવના—કોઈ કોઈ સંસ્કાર નથી, એક ધર્મનું જ સંસ્કાર છે. ૩ સંસારલાવના—સંસારમાં જીવ પ્રણા કાળ થયાં રહ્યા કરે છે—મા તે સ્ત્રી થાય, સ્ત્રી તે મા થાય, પિતા તે પુત્ર થાય, પુત્ર તે પિતા થાય. ઇત્યાદિ લાવનો અનુભવ કરવો. ૪ એકત્વલાવના—આ જીવ એકલો જાણવો, એકલો જમે અને એકલો મુખ દુઃખ બોગવે જે પણ તેનું કોઈ સાથી નથી એવી લાવના. ૫ અન્યત્વલાવના—જીવ કાયાથી જુદો છે અને કર્મ કરી જુદો જુદો કાયા ધારણ કરે છે. તેમજ મન તથા અજ્ઞાનાદિ પણ અન્ય છે એવી લાવના.

કરાવવો, તે એ બેઠ, એક વિસ્તાર તે મૂળ ગુણ ધારિતે પ્રાપ્તિતરૂપ અને ખીન્ને નિરતિચાર, તે ઈત્વર સામાયકવંત નવ દીક્ષિત શિષ્યને છઠ્ઠવણી આ અધ્યયન જણ્યા પછી હોય તથા ખીજા નીચે આશ્રયી તે જેમ પાર્શ્વ નાયના તીર્થથી વર્ધમાન સ્વામીના તીર્થે આવી ચાર મહાનતરૂપ ધર્મ ત્યાગીને પાંચ મહાનતરૂપ ધર્મ આદરે તેને હોય.

ત્રીજી પરિહાર વિશુદ્ધ ચારિત્ર—તપ વિશેષ તેણે કરી વિશુદ્ધિ એટલે કર્મની નિર્વિદ્ય ને ચારિત્રને વિષે હોય તેને પરિહાર વિશુદ્ધિ ચારિત્ર કહીયે. તે એ બેઠ છે, તેમાં પહેલું ને ચાર જણુ વિવક્ષિત ચારિત્રના આ સેવક એ કલ્પમાં પ્રવર્તતા હોય તેનું ચારિત્ર—તે નિર્વિદ્ય માનસિક પરિહાર વિશુદ્ધિ ચારિત્ર જણવું. અને ખોળું ને ચાર જણુ તેના અનુચારી હોય તેને નિર્વિદ્યકાંક્ષ પરિહાર વિશુદ્ધિ ચારિત્ર જણવું. તે આ રીતે—નવ જણુનો મગ્ગ ભુલો નીકળે તે તીર્થ કર પાસે અથવા પૂર્વે જેણે તીર્થ કર પાસેથી એ ચારિત્ર પડિવળવું હોય, તેની પાસે એ ચારિત્ર પડિવળે. હવે તે નવ સાધુમાં ચાર જણુ પરિહારકે એટલે તપના કરનારા થાય તે નિર્વિદ્યમાનસિક જણવાં અને ચાર તેના વૈવાવચ્ચના કરનારા થાય તે નિર્વિદ્યકાંક્ષિક જણવા તથા એકને વાચનાચાર્ય ગુરુસ્થાની કરાવે. પછી તે ચાર પરિહારકે છ માસ સુધી તપ કરે, તેમાં ઉચ્ચકાળે જપન્યથી ચોથ, મધ્યમથી છ અને ઉત્તરથી અંકમ એવો તપ કરે અને શીત કાળે જપન્યથી છ, મધ્યમથી અંકમ અને ઉત્તરથી દશમ તથા વર્ષાકાળે જપન્યથી અંકમ, મધ્યમથી દશમ અને ઉત્તરથી દ્વિદશ કરે, પારજે આંત્રીક કલ્પસ્થિતપણે નિત્ય કરે. એમ છ મહિના તપ કરે, તે પછી ફરી ચાર તપસ્થાના કરનાર તે વૈવાવચ્ચીવાં થાય અને વૈવાવચ્ચ કરનાર તપિયા થાય તે પણ છ માસ લગે તપ કરે, તે વાર પછી ગુરુ વાચનાચાર્ય છ માસ લગી તપસ્થાં કરે તે વારે તે આઠ મહિના સુધી તપ સંપૂર્ણ કરી પછી જિનકલ્પ આદરે અથવા જગ્ગમાં પણ આવે. એ તપ ને પ્રથમ સંધ્યજી પૂર્વધર લગ્નધીવંત હોય તે પ્રચુર કર્મના પરિપાકને અર્થે અંગીકાર કરે. એ ચારિત્ર પાંચ ભરત, પાંચ અંરવનમા પહેલા અને છેલ્લા તીર્થ કરના તીર્થમાં હોય. એ પરિહારવિશુદ્ધિ ચારિત્રનો સંલેપથી વિચાર કરો.

ચોથુ સુક્ષ્મસંપરાય ચારિત્ર—અહમ તે જગત્ત્રિદા તેને સુક્ષ્મસંપરાય ચારિત્ર નામ ને ૩૫૪૪મંત્રેણીય કર્મ ૧૩૫૪માવના અથવા ૩૫૪૪મંત્રેણીય કર્મ અપાવના હોય તિદ નવમે મહાનાજ નામના અખ્યાના ખડકરી ને ૭ ટપ વડી તે ૪ ૧ ૩૧૪૪ ૧ ૧૨ ૩૫૪૪ખોરાગો દોષ

તે અપાવે, તે સંખ્યાના ખંડ મહિયો જે વારે છેલ્લો એક ખંડ રહે તેના અસંખ્યાના મુદ્દમ ખંડ કરીને દશમે મુજાણે ઉપશમિએ અથવા દ્વપદ દોવ તે અપાવે, તે દશમા મુજાણાનું નામ મુદ્દમસંપરાય અને ચારિત્રનું નામ પજુ મુદ્દમસંપરાય નામનું. એ ચારિત્ર એ બેદ છે, એક શ્રેણી યદતાને વિશુદ્ધ આનસિક દોવ. બીજી ઉપશમ શ્રેણીથી યદતાને સંકલિષ્ટઆનસિક નામનું. ઉપશમિએ એ ચારિત્ર આખા સંસારમાં ખાંચ વાર અને એક જગમાં એ વાર આવે.

ખાંચનું યદાખ્યાન ચારિત્ર—તે ન્હાં તથાનિધી કરીને અપાવ-
પદ અર્થાત્ ન્હાં સંત્વરતાદિ કરી સર્વથા ચલિતપદ કરીએ. તે યદા-
ખ્યાન ચારિત્ર નામનું. તેના એ બેદ છે. એક ઉદ્ધિયક અને બીજી
રેવણિક ઉદ્ધિયક તે જયાર ઉપશમિએ અગ્રીઆરમે મુજાણે દોવ, અને
જયારે પારમે મુજાણે દોવ, બીજી રેવણી તેને તેરમે અને ચરમે મુજ-
ાણે દોવ, તે રેવણિક નામનું. એ ચારિત્ર સમગ્ર જીવંતીને વિષે પ્રસિદ્ધ
છે. તે રેવણી રીને પ્રસિદ્ધ છે તે રે. જે ચારિત્ર જ્ઞાનગીને સુવિદિત
જાય તે જગત્રામર યદાના પામે એકે જગત્રામર, જગત્રા અને મરજી
ચલિત એનું જે મોહાપ રજાનાને પામે પ્રતિ સંવર નામ

૭ નિર્જગતત્વ.

જાગમાના પ્રદેશથી, બાર બેદ નવજગત્તે કરી, રેવણી
ઈર્મનું નિર્જગત્તું. કરીને ડા મનું તેને નિર્જગતત્વ કહીએ.

નિર્જગત એ પ્રકારે છે. ૧ દુઃખ નિર્જગત, ૨ આશ નિર્જગત,
૩ આશ અને આશ એવા એ બેદ પણ છે. પુરુષના ઈર્મનું
એ સાદનું તે દુઃખ નિર્જગત અને જાગમાના મુદ્દ પશ્ચિમી કરી
ઈર્મની વિધિને એ પેનાની મેરે પાલી અથવા બાર પ્રકારના
તે કરી નીચે કહ્યાં એવાં એ ઈર્મ પામવાનું તે બેનાથી કહે એવા
એ જાગમાના પશ્ચિમ રાજ તે આશ નિર્જગત, નિર્જગતિની
પામર દેવગતિના કહે કહેવ નામ. ઈર્મ પુરુષનું એ જગત્રામર
છે, તે દુઃખ અથવા આશ નિર્જગત નામ. કાલના તરે કરી
કહેવો કરી કહેવ નામ. કહેવો એ ઈર્મ પામવાનું જગત્રામર
આશ. કાલનું તે આશ અથવા કહેવ નિર્જગત આશને નિર્જગત
આશ અથવા આશ નિર્જગત કહેવ

તે નિર્જશતત્વ, બાર પ્રકારના તપના બેદે કરી કહે છે એટલે બાર પ્રકારનો તપ કરવાથી અનાદિ સંબંધ સર્વ કર્મોનું પરિચાટન થાય છે, તેનેજ નિર્જશતત્વ કહે છે.

બાર પ્રકારના તપથી કર્મોની નિર્જરા થાય છે, તે તપના બે બેદ છે. એક બાહ્યતપ અને બીજો અભ્યંતર તપ. તેમાં પ્રથમ બાહ્યતપના છ પ્રકાર કહે છે.

૧ અનરાન—આદારનો ત્યાગ, ૨ હિસાદરી—ધૂનના કરવી-કેપ-મગધ અથવા આદાર પાણીમાં ઝોણું કરવું, ૩ વૃત્તિસંક્ષેપ—દ્રવ્ય, સ્થેન, કાળ અને ભાવથી આહુવિકાનો સંક્ષેપ કરવો એટલે અભિગ્રહ તથા નિભાદિક ધારવા. ૪ રસપરિત્યાગ—વિગ્યાદિક સારા સારા રસનો ત્યાગ. ૫ કાયકલેશ—તપ, લોચાદિક કષ્ટનું સહન કરવું. કાલિસગ્ગ કરવો. ૬ પ્રતિસંલિનતા—અંત ઉપાંગનું સંવરવું. ગોપન કરવું. એ છ પ્રકારનો બાહ્ય તપ તે સર્વથી તથા દેશથી એવા બે બેદે બાંધવો. જે કષ્ટને મિથ્યાત્વીઓ પણ તપ કરી માને છે, જેને લોક પણ દેખી શકે છે જેથી કષ્ટ ઘણું ને લાભ અલ્પ થાય અને બાહ્ય શરીરને તપાવે તેથી એ છ પ્રકારનો બાહ્ય તપ કહ્યો.

છ પ્રકારનો અભ્યંતર તપ કહે છે.

૧ પ્રાયશ્ચિત્ત—કેસા અપરાધની શુદ્ધિ કરવી, કષ્ટરહિતપણે લાગેલા દોષ શુદ્ધ આમળ પ્રકાશ કરી તેની આતોષણા લેવી. ૨ ચિનથ—શુદ્ધિઆદિકની ભક્તિ કરવી તથા આશાંતના ગ્રાભવી. ૩ વૈયાવચ્ચ—અપાણી, વસ્ત્ર તથા ઔષધ પ્રમુખે કરી મથાથોગ્ય સેવા-ભક્તિ કરવી. ૪ સમજાય—૧ પોતાને બંધવું, શિષ્યાદિકને બંધાવવું તથા વાંચવું. ૨ સદેહ પાવાથી શુદ્ધિદિકને પુછવું. ૩ ગિજેશુ દરી સંભારવું. ૪ ધારણું ચિંતવન કરવું. ૫ ધર્મસંબંધી કથા કહેવી તથા ઉપદેશ કરવો એ પાંચ બેદ. ૫ ક્યાન—આર્ત રોદ, એ બે ખ્યાન ટાળી ધર્મ અને શુદ્ધ એ બે ખ્યાનથી મનની એકાગ્રતાએ અવલંબન કરવું. ૬ કાલિસગ્ગ—કાયા દલાવવો નદિ. તે કાલિસગ્ગ દ્રવ્યે તથા ભાવે એ બે બેદ છે. એ છ બેદને સમ્યક્ દષ્ટિ જીવ તપ કરી માને એમ બાર પ્રકારના તપે કરી નિર્જશતત્વ કહ્યો છતાં

૮ બંધતત્વ.

આત્માના પ્રદેશને કર્મ પુદ્ગલના દળ ખીર નીરની પેઠે લોહપિંડ અગ્નિની પેઠે લોહીભૂત યદ્ય બંધાય તેને બંધતત્વ કહ્યો.

બંધતત્ત્વના ચાર ભેદ કહે છે.

૧ પ્રકૃતિબંધ—કર્મનો સ્વભાવ તથા પરિણામ. ૨ સ્થિતિ
બંધ—જે કર્મની જેટલી સ્થિતિ છે તે. ૩ અનુભાગબંધ—
નો તો તીવ્ર મંદાદિ રસ પરિણામરૂપ. ૪ પ્રદેશ બંધ—કર્મ
મગ્નના પ્રદેશ.

ચાર પ્રકારનો બંધ મોહકને દર્શાવે કહે છે.

૧ પ્રકૃતિ બંધ.

શુદ્ધ પ્રમુખ પદાર્થ નાખી મોહક ક્યોં હોય તે વાયુ રોગનું
વધુ કહે છે. છદ્ પ્રમુખ દારી વસ્તુ નાખી મોહક ક્યોં હોય તે
રોગરોગનું દરજ્જા કહે છે, ઇત્યાદિક જે દ્રવ્યના સંયોગે કરી તે
મોહક નીપનો હોય તે દ્રવ્યના શુભાનુસાર તે મોહક વાત, પિત્ત
મા, કફાદિ રોગનું દરજ્જા કહે છે તે તેનો સ્વભાવ બળવેલ તેમ
જાનાવશ્યક કર્મનો જ્ઞાન અપહારક સ્વભાવ છે. સામાન્ય ઉપ-
યોગરૂપ જે દર્શન તેને નાશ કરવાનો દર્શનાવશ્યક કર્મનો
સ્વભાવ છે, અનંત અધ્યાત્માધ સુખને ટાળવાનો વેદનીય કર્મનો
સ્વભાવ છે, મુખ્યત્વ તથા ચારિત્રને ટાળવાનો મોહનીય કર્મનો
સ્વભાવ છે, અણુ સિદ્ધિને ટાળવાનો આત્મ કર્મનો સ્વભાવ છે,
કેલ અવશ્યકતાને ટાળવાનો નામ કર્મનો સ્વભાવ છે, આત્મા-
ના અણુ સુધી દુષ્ટને ટાળવાનો વેદ કર્મનો સ્વભાવ છે અને
અનંત રાગ, અનંત લાલ્સ, અનંત ઝોમ, અનંત ઉપદોષ તથા
અનંત દુર્દેને ટાળવાનો અંતરાય કર્મનો સ્વભાવ છે.

૨ સ્થિતિ-બંધ.

તેમ તેમ મોહકને પદ્મ, માલ, જે માલ, વધુ માલ તથા
માલ માલ ક્યોં રહેવાને કારણનામ છે, તેમ તેમ કર્મની
સ્થિતિ અંતર દુર્ગત અને દુર્ગતીને રોગરોગી સારથી-
કર્મ સ્થિતિ જે રોગે સ્થિતિ રહેવાને કર્મ જેટલી રહેવાની
સ્થિતિને કોઈ રોગે કર્મ જેટલી રહેવાને કારણ તેને કારણ
અવશ્યક સ્થિતિ સ્થિતિ રહેવાને સ્થિતિ-બંધ કહે

૩ અનુભાગ-ખંધ.

તેજ મોઢક કોઈ મીઠો હોય, કડવો હોય અને કોઈ તીજો હોય તેમજ કોઈ મોઢકનો એકઠાણીઓ રસ હોય, કોઈનો એકઠાણીઓ રસ હોય, ઇત્યાદિ અનેક પ્રકારે અદ્ય-વિશેષ હોય છે; તેમ કોઈ કર્મનો શુભ, તીવ્ર, મંદ વિપાક હોય છે અને કોઈ કર્મનો અશુભ, તીવ્ર, મંદ વિપાક હોય છે. જેમ સાતાં વેદનીયાદિકમાં કોઈકનો અશુભ રસ અદ્ય હોય અને કોઈકનો અશુભ રસ ઘણો હોય, તેને ત્રીજો અનુભાગ ખંધ કહીયે.

૪ પ્રદેશ-ખંધ.

તેજ મોઢક કોઈ અદ્યદળથી થયો હોય, કોઈ બહુ દળથી થયો હોય અને કોઈ બહુતર દળથી થયો હોય તેમ કોઈ કર્મ-પુણ્યોનાં દળ ઘોઠાં હોય છે અને કોઈનાં વધારે હોય છે. તેનું પરિણામ તે પ્રદેશખંધ.

આઠ કર્મ ઉપર પ્રકૃતિ તથા સ્થિતિ.

- ૧ જ્ઞાનાવરણીય કર્મ—આંખના પાટા સમાન, તેની પાંચ પ્રકૃતિ, સ્થિતિ જંઘન્ય અંતર્મૂહૂર્તની, ઉત્કૃષ્ટી ત્રીસ કોડકોડી સાગરોપમની.
- ૨ વેદનીયકર્મ—પોળીઆ સમાન, તેની નવ પ્રકૃતિ, સ્થિતિ જંઘન્ય અંતર્મૂહૂર્તની, ઉત્કૃષ્ટી ત્રીસ કોડકોડી સાગરોપમની.
- ૩ વેદનીયકર્મ—મધે તથા અપ્રીણે ખરડયા ખડગ સમાન. તેની ૧૦ પ્રકૃતિ, સ્થિતિ જંઘન્ય ૨ સમયની, ઉત્કૃષ્ટી ત્રીસ કોડકોડી સાગરોપમની.
- ૪ મોહનીયકર્મ—મદિરાના છાક સમાન, તેની અઠાવીસ પ્રકૃતિ, સ્થિતિ જંઘન્ય અંતર્મૂહૂર્તની, ઉત્કૃષ્ટી સીતેર કોડકોડી સાગરોપમની.
- ૫ આયુષ્યકર્મ—હેડ સમાન, તેની ચાર પ્રકૃતિ, સ્થિતિ જંઘન્ય અંતર્મૂહૂર્તની, ઉત્કૃષ્ટી તેત્રીસ સાગરોપમની.
- ૬ નામકર્મ—ચિતારા સમાન, તેની એકસો ત્રણ પ્રકૃતિ, સ્થિતિ જંઘન્ય આઠ મુહૂર્તની, ઉત્કૃષ્ટી વીસ કોડકોડી સાગરોપમની.

૭ ગોત્રકર્મ—કુંભારના ચાકડા સમાન, તેની શ્રે પ્રકૃતિ, સ્થિતિ
જ્યન્ય આઠ સુદુર્તની, ઉત્કૃષ્ટી વીસ કોણકોણી ચાગરોપમની.

૮ અંતરાય કર્મ—ભંડારી સમાન, તેની પાંચ પ્રકૃતિ, સ્થિતિ
જ્યન્ય અંતર્ગુદુર્તની, ઉત્કૃષ્ટી ત્રીસ કોણકોણી ચાગરોપમની.

૭ અનુભાગજંઘ સંશેપથી બતાવે છે—રાગાદિક્ષસ્ત
છવ, અમલ્ય છવની રાશીથી અનંત ગુણા અને સિદ્ધના છ-
વોની રાશિને અનંતમે ભાગે જોઈએ પરમાણુએ નિષ્પન્ન કર્મ
કર્મ સમય સમય પ્રત્યે અલગ કરે છે તે જાણવાને વિષે પર-
માણુ દીઠ કપાયના વચથી સર્વ છવની રાશીથી અનંત ગુણા
રસ વિભાવના પરિચેદ દોષ. તે રસ તીવ્ર, વીરતર, તીવ્રતમ
તથા મંદ, મંદતર, મંદનમાદિ અનેક પ્રકારે હોય. ત્યાં અશુભ
જ્યાથી પાપ પ્રકૃતિનો તીવ્ર સંકલેષ પરિણમે કરી જંઘાય અને
શુભ મેંતાવીસ ગુણ્ય પ્રકૃતિનો તીવ્રસ વિગુદિલે કરી જંઘાય
તથા મંદસાનુજંઘ તેથી નિષર્ધય હોય. તે આવી રીતે—શુભ
પ્રકૃતિનો મંદસ સંકલેષ પરિણમે કરી જંઘાય અને અશુભ
પ્રકૃતિનો મંદસ વિગુદિલે કરી જંઘાય.

પ્રદેશજો સંશેપથી કહે છે તે—ગોત્રને વિષે ૧ જોદારિક
૨ જોદ, ૩ આદારિક, ૪ તેજસ, ૫ આપા, ૬ આસોમ્યાસ,
૭ મન અને ૮ કાર્મણ્ય એ આઠ જાતિની કર્મની વજનગુણ છે.
તે જોદી વજનગુણ જ્ઞાન અલગ ચોક્કસ તથા અલગ ચોક્કસ
લેણ એ પ્રકારે છે. પ્રથમ ત્રિ પ્રોત્તમી જ્ઞાનને અમલ્યથી અ-
નંત ગુણાદિક પ્રોત્તમ જોદારિક વજનગુણ તે માત્ર પ્રોત્તમ
જોદ સુત્ર ખાતે જ્ઞાન અલગ ચોક્કસ વજનગુણ અલગ
જોદ જોદારિક અલગ કરવા ચોક્કસ તે જુદા જાતની વજનગુણ અ-
લગ તથા જોદ અલગ પ્રોત્તમ અને સુત્ર અલગ અલગ પ્રોત્તમ
જોદ અલગ ચોક્કસ તથા પ્રોત્તમ અલગ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ અને
સુત્ર અલગ અલગ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ
પ્રોત્તમ અલગ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ
પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ પ્રોત્તમ

જાણવી. એમ સર્વ આઠ જાતિની વળગણા તે વિષે ગ્રહણ યોગ્ય
એને અગ્રહણ યોગ્ય વળગણા જાણવી. ઇતિ બંધતત્વ.

૬ મોક્ષતત્વ.

સકળ આત્માના પ્રદેશથી, સકળ કર્મનું છુટવું, સકળ બંધનથી મુક્તિ, સકળ કાર્યની સિદ્ધિ થાય તેને મોક્ષતત્વ કહીયે.

પંદર ભેદે સિદ્ધ થાય છે તે કહે છે.

- ૧ તીર્થસિદ્ધા—તીર્થ કરને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યા પછી જે મોક્ષ ગયા તે ગણધર પ્રમુખ.
- ૨ અતીર્થસિદ્ધા—તીર્થ કરને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યા પહેલાં જે મોક્ષ ગયા તે, માર્કંડેયી માતા પ્રમુખ.
- ૩ તીર્થ કર સિદ્ધા—તીર્થ કર પદવી પામીને મોક્ષ ગયા તે, તે ઋષભાદિક અરિહંત ભગવાન.
- ૪ અતીર્થ કર સિદ્ધા—તીર્થ કર પદ પામ્યા વિના સામાન્ય કેવળી થઈ મોક્ષ ગયા તે.
- ૫ ગૃહસ્થલિંગસિદ્ધા—ગૃહસ્થના વેવે રહ્યા થકા મોક્ષ ગયા તે માર્કંડેયી માતા પ્રમુખ.
- ૬ અન્યલિંગસિદ્ધા—યોગી, સંન્યાસી પ્રમુખ તાપસના વેવે મોક્ષ ગયા તે, વદકલચીરી આદિ.
- ૭ સ્વલિંગસિદ્ધા—સાધુના વેવે મોક્ષ ગયા તે, શ્રી જંજુસ્વામી વગેરે સાધુ મુનિરાજો.
- ૮ સ્ત્રીલિંગસિદ્ધા—સ્ત્રી વેદે મોક્ષ ગયા તે, ચંદનબાળા આદિ.
- ૯ પુરુષલિંગસિદ્ધા—પુરુષ વેદે મોક્ષ ગયા તે, ગોતમાદિક નપુંસકલિંગસિદ્ધા—નપુંસક વેદે મોક્ષ ગયા તે, ગાંગેશ અણુગાર પ્રમુખ.
- ૧૧ પ્રત્યેક્યુદ્ધસિદ્ધા—કોઈ પદાર્થ દેખીને પ્રતિબોધ પામવાથી પોતાની મેળે ચારિત્ર લઈ મોક્ષ ગયા તે, કરકંડુ પ્રમુખ.
- ૧૨ સ્વયંબુદ્ધસિદ્ધા—ગુટેના ઉપદેશ વિના પોતાની મેળે જાનિસ્મરણ આદિ જ્ઞાનથી પ્રતિબોધ પામી મોક્ષ ગયા તે, કપિત્ર આદિ.

૧૩ બુદ્ધિબોદીસિદ્ધા—શુદ્ધો ઉપદેશ સાંભળી વૈરાગ્ય પામી
મોક્ષ ગયા તે.

૧૪ એક સિદ્ધા—એક સમયમાં એકજ જીવ મોક્ષ ગયો તે,
મહાવીર સ્વામી.

૧૫ અનેકસિદ્ધા—એક સમયમાં ઘણુ જીવ મોક્ષ ગયા તે,
ઋષભદિક સ્વામી પ્રમુખ.

એ પંદર ભેદ સિદ્ધના બાણવા. યદ્યપિ તીર્થસિદ્ધ અને
જીતીર્થસિદ્ધ એ બે ભેદમાં બીજા તરફ ભેદ આવી જાય છે, તથાપિ
વિશેષ કેળાવવા સારું પંદર ભેદ દલા.

૪ પ્રકારે જીવ મોક્ષ જાય તે કહે છે.

૧ જ્ઞાને કરી, ૨ દર્શને કરી, ૩ ચારિત્રે કરી, ૪ તપે કરી.

મોક્ષનાં નવ દાર કહે છે.

૧ સત્પદપ્રવૃત્તિદાર, ૨ દમ્યદાર, ૩ સેવદાર, ૪ સ્વર્થ-
નાદાર, ૫ કૌજદાર. ૬ અંતરદાર, ૭ ભાગદાર, ૮ ભાવદાર, ૯
અપ્રજાતુલદાર એ નવનાં નામ દલાં. (૧) સત્પદપ્રવૃત્તિદાર
તે મોક્ષ અતિ પૂર્વ કાળે કરી, હમણાં પણ છે, આગતા મળે
હો, તે મળી અસ્તિ છે, પણ આશયના કુલની પરે નાસ્તિ
નથી (૨) દમ્ય પ્રમાણે તે સિદ્ધ જનતા છે, જનમ્ય જીવો
અનંતક્રમ જાણે છે, વનસ્પતિ વર્ષિને ૨૩ ફાંછણી સિદ્ધના
જીવ અનંતક્રમ જાણે છે. (૩) સેવદાર તે સિદ્ધસિદ્ધા
પ્રમાણે છે, સિદ્ધથીતા ૪૫ લાખ એકનની જાંત્રી પદોની છે
અને તોજીત્રી વાંચી રહિયો તે અને ઉંચપણે ૩૩૩ યજુષ્ય તે
૩૧ અંજન પ્રમાણે એટલા સંવત્સર સિદ્ધ રાખે છે (૪) સ્વર્થના
દાર તે સિદ્ધ સંવત્સર કાંઈ જાણે સિદ્ધની સ્વર્થના છે (૫)
કૌજદાર તે એ સિદ્ધ અતિ અતિ અદાંતુર સર્વ સિદ્ધ અતિ
અદાંતુર જનતા (૬) અંતરદાર તે ફરી સિદ્ધને મોક્ષમાં
અગાધું નથી અને એ સિદ્ધ ત્યાં જનતા સિદ્ધ છે અને
અનંત સિદ્ધ ત્યાં એ સિદ્ધ છે, એટલે સિદ્ધ તેમાં અંતર નથી
(૭) ભાગદાર તે મહત્ત્વ સુખને સિદ્ધના જીવ અદાંતુરે વાંચે
છે, એને અદાંતુરમાં જાણે છે (૮) ભાવદાર તે સિદ્ધને

ક્ષાયકભાવ, કેવળજ્ઞાન, કેવળદર્શન, ક્ષાયક સમક્ષિતિ અને પરિણામિક ભાવ તે સિદ્ધપણું બાણુ. (૯) અદ્વયબહેત્વદ્વાર તે સર્વથી ઘોડાં નપુંસક સિદ્ધ, તેથી શ્રી સંખ્યાતશુભ્રી સિદ્ધ, તેથી પુરુષ સંખ્યાતશુભ્રી સિદ્ધ એક સમયે નપુંસક ૧૦ સિદ્ધ થાય, શ્રી ૨૦ સિદ્ધ થાય, પુરુષ ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.

ચૌદ બોલ કહે છે.

૧ ત્રસપણે, ૨ બાદરપણે, ૩ સંજીપણે, ૪ વજ્રમયલ નારાય સંઘયણપણે, ૫ શુકલધ્યાનપણે, ૬ મનુષ્યગતિ, ૭ ક્ષાયક સમક્ષિત, ૮ યથાખ્યાત ચારિત્ર, ૯ પંડિતવીર્ય, ૧૦ કેવળજ્ઞાન, ૧૧ કેવળદર્શન, ૧૨ લઘ્યસિદ્ધિક, ૧૩ પરમશુકલલેશી, ચરમ શરીરી. એ ચૌદ બોલનો ધણી મોક્ષ બળ. જઘન્ય હાથની અવધેણાવાળો, ઉત્કૃષ્ટી પાંચસે ધનુષની અવધેણાવાળો જઘન્ય નવ વરસનો, ઉત્કૃષ્ટ પૂર્વકોડીના આયુષવાળો, કર્મભૂમિ હોય તે મોક્ષમાં બળ. ઇતિ મોક્ષતત્વ. ઇતિ નવતત્વ સંપૂર્ણ.

મંગળ સ્તોત્રમ

અહંતો ભગવંત ઇંદ્ર મહિતાઃ સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધિ સ્થિત
આચાર્યાન્નિનશાસનોત્તતિકરાઃ પૂજ્યા ઉપાધ્યાયકાઃ શ્રી સિદ્ધા
સુપાઠકા સુનિવરા, રતનત્રયાશયકાઃ પંચેતે પરમેષ્ઠિનઃ પ્રતિ
દિનં, કુર્વન્તુ વો મંગલમ (૧) બ્રાહ્મો ચંદનબાલિકા ભગ
વતી, રાણમતી, દ્રોપદી, કૌશલ્યા ચ મૃગાવતી ચ સુલસ
સીતા સુલદ્રા ચિવા, કુન્તિ શીલવતી નલસ્યદયિતા, ચુદ
પ્રભાવત્યય, પદ્માવત્યયિ સુંદરી પ્રતિદિનં, કુર્વન્તુ વો મંગ
લમ (૨) વીરઃ સર્વ સુરા સુરેંદ્ર મહિતા, વીરં બુધાઃ સંશ્રિત
વીરેણુભિહતઃ સ્વકર્મ નિચયો, વીરાય નિત્યં નમઃ વીરાતી
ર્થમિદં પ્રવૃત્તમણુલં, વીરસ્ય દ્યોરં તપો, વીરે શ્રી ધર્મ
દીર્ઘકાંતિ નિચય, શ્રી વીરભદ્રં દિશ્ય [૩]

અથ શ્રી લઘુદંડક.

(આર્યા)

શ્રીરોગાણ મંથયણ, સંઘાણ વસાય તદ દુંતિ સન્નામો;

છેતિદિય સમુગ્યાણ મપિ વેદે ચ વજ્રતિ ॥ ૧ ॥

વિદિ દંસણ નાણ અનાણે, ઓણ્યમોગે તદા કિમાદારે ॥

અથાય વિદ મહુદાણ, ચણ મદ આમદ ચેચ ॥ ૨ ॥

એ બે માથા સુત્ર પાઠે કહી. નેમાં ચોવીશ દાર કહ્યા. તે

ચોવીશ દાર અર્થ સદિત કહે છે.

(શરીર કે ૦) શરીર પાંચ ૧ ઉદારિક, ૨ વૈદિય, ૩

આદારક, ૪ તેજસ અને ૫ શર્મલુ ॥ ૧ ॥

(ભોગાદાન કે ૦) અવધેણ ૧ ઉદારિકની અવધેણા જ્યન્મ

આંતરનો અસંખ્યાનમો આમ અને ઉત્કૃષ્ટી એક દ્વાર જોગન

જાણેરી, કમનના ટોશને વ્યાપે અણુનો, ૨ વૈદિકની અવધારણી

અવધેણા જન આંતરનો અસંખ્યાનમો આમ અને ૮૦ પાંચમે

ધનુષ્યની તમા ઉત્તર વૈદિકની અવધેણા જન આંતરનો સંખ્યા-

નમો આમ અને ૮૦ હાથ જોગન જાણેરી અણુનો, ૩ આદા-

રાની અવધેણા જન મુદા દાસનો અને ૬૦ એક દાસનો ૪-૫

તેજસ અને શર્મલુની અવધેણા જન આંતરનો અસંખ્યાનમો

જાણ અને ૬૦ શ્રીક શાલ દેહ અને ૬૦ અણુનો તમા ઉત્તર

શરીરની અવધેણા પેત્રવેગના દરિયે અણુનો અણુનો ॥ ૧ ॥

(મહુદા કે ૦) મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧

૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧

૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧

૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧ મહુદા ૧ ૧

(કથાય કે૦) કથાય ચાર-૧ કોષ, ૨ માન, ૩ માયા અને ૪ લોભ ॥ ૫ ॥ (તદ્દર્શિત કે૦) તેમજ આગળ કહેશે, તે પ્રકારે હોય.

(સન્નાઓ કે૦) સંજ્ઞા ચાર-૧ આહાર સંજ્ઞા, ૨ ભય સંજ્ઞા, ૩ મૈથુન સંજ્ઞા અને ૪ પરિચલ સંજ્ઞા ॥ ૬ ॥

(લેશ કે૦) લેશ્યા છ-૧-કૃષ્ણ લેશ્યા, ૨ નીલ લેશ્યા, ૩ કાપોત લેશ્યા, ૪ તેજુ લેશ્યા, ૫ પંચ લેશ્યા અને ૬ શુક્લ લેશ્યા ॥ ૭ ॥

(ઇન્દ્રિય-કે૦) ઇન્દ્રિય પાંચ-૧ ઓત્રેન્દ્રિય, ૨ ચક્ષુષ્ઇન્દ્રિય, ૩ શ્રાવેન્દ્રિય ૪ રસેન્દ્રિય અને ૫ સ્પર્શેન્દ્રિય ॥ ૮ ॥

(સમુદ્ધાત કે૦) સમુદ્ધાત સાત-૧ વેદની સમુદ્ધાત, ૨ કથાય સં, ૩ આરણ્યિક સં, ૪ વેદિક સં, ૫ તેજસ સં ૬ આહારક સં અને ૭ કેવળ સમુદ્ધાત ॥ ૯ ॥

(સંજ્ઞા કે૦) સંજ્ઞા અને અસંજ્ઞા, -તેમાં જેને મન હોય તે સંજ્ઞા અને મન ન હોય તે અસંજ્ઞા ॥ ૧૦ ॥

(વેદ કે૦) વેદ ત્રણ-૧ સ્ત્રી વેદ, ૨ પુરુષ વેદ અને ૩ નપુંસક વેદ ॥ ૧૧ ॥

(ય કે૦) યજ્ઞી (યજ્ઞવલ્કિ કે૦), પર્યાપ્તિ છ તે-૧ આહાર પર્યાપ્તિ, ૨ શરીર યં, ૩ ઇન્દ્રિય યં, ૪ ત્યાગેત્યાગ યં, ૫ ભાષા યં અને ૬ મન પર્યાપ્તિ ॥ ૧૨ ॥

છ પર્યાપ્તિનું સ્વરૂપ દર્શાવે છે.

પુરુષસ્યા ઉપચયથી મયો જે પુરુષ પરિણમન હેતુ સક્રિય વિદેય, તેને પર્યાપ્તિ કહે છે. એના જે ભેદ છે-એક સ્વપ્નપર્યાપ્તિ અને બીજી જગત્ પર્યાપ્તિ, જે કર્મના ઉદયથી આરંભેલી સ્વયંભૂત પર્યાપ્તિ સર્વ પૂરી કરી નથી, પણ જગત્ તેને સ્વપ્નપર્યાપ્તિ કહે છે અને જેને સ્વયંભૂત પર્યાપ્તિ સર્વ પૂરી કરી લીધી તેને જગત્પર્યાપ્તિ કહે છે.

અપર્યાપ્તિ પણ તે પ્રકારની છે-એક સ્વપ્ન અપર્યાપ્તિ, બીજી જગત્ અપર્યાપ્તિ. આમાંથી સ્વયંભૂત પર્યાપ્તિ પૂરી કરે નહિ તેને સ્વપ્ન અપર્યાપ્તિ કહે છે અને જે સ્વયંભૂત પર્યાપ્તિ સર્વ પૂરી કરે, પણ જગત્ પ્રાપ્તિ નથી, તેને જગત્ અપર્યાપ્તિ કહે છે.

પર્વાપિ ૭ પ્રકારે છે. દરેક જીવને જ્ઞાતરૂપી ઉત્પત્તિ સમયે જે સ-
ન્નિરો આદાર લઈને તેને રસપણે પરિજીમારવાનો જે સક્તિ વિશેષ તેને
આદારપર્વાપિ કહે છે. પછી તે રસરૂપ પરિજીમાંને રસ, રૂધિર, માંસ, મેદ,
અગ્નિ, મનગ્ન તથા વીર્ય એ સાત ધાતુઓ પરિજીમારવીને સરીર બાંધવાનો
જે સક્તિવિશેષ, તેને સરીરપર્વાપિ કહે છે. પછી તે સાત ધાતુઓ પરિજી-
માઓ જે રસ, તે જેને જેટલાં ક્રિયા ઉદ્વિગ્નિષ્ટએ તેને તેટલાં ઉદ્વિગ્નિષ્ટ પરિજી-
મા રચનાને સક્તિ વિશેષ નેને ઉદ્વિગ્નિષ્ટપર્વાપિ કહે છે. પર્વાપિ એ શબ્દ સર્વ સાથે
જોડેલો. જેમ એ કહેલી ત્રણ પર્વાપિ પૂરી કર્યા વિના કોઈ જીવ મરણ પામે નહિ,
અરે પર્વાપિ શબ્દ વચમાં હતો છે. એ ત્રણ પર્વાપિ બાંધીને પછી આસો-
આસપણે યોગ્ય વગમણાનાં રસિક લઈ, આસોઆસપણે પરિજીમારવીને બ-
વડાંની મુશ્કાળો જે સન્નિવિદેર, તેને આસોઆસ પર્વાપિ કહે છે. આપા-
પામ પુરગ્ન લઈ આપાપણે પરિજીમારવીને અવશંબી મુશ્કાળો જે સન્નિ-
વિદેર તેને આપાપર્વાપિ કહે છે અને મનોવરગ્ન યોગ્ય પુરગ્ન લઈ, મન
પણે પરિજીમારવીને અવશંબી મુશ્કાળો જે સન્નિવિદેર તેને મન પર્વાપિ
કહે છે. એવી રીતે એ ૭ પ્રકારે પર્વાપિ હતી છે.

આદાર પર્વાપિ, સરીરપર્વાપિ, ઉદ્વિગ્નિષ્ટપર્વાપિ, તથા આસોઆસપર્વાપિ
એ ચાર પર્વાપિ જોડાઈને દોષ ને તે ચાર પર્વાપિઓની સાથે પાંચમી
કળા પર્વાપિ જોડીને પાંચપર્વાપિ તે વિશેષિ એટલે એકદિવ, તેમદિવ તથા
ત્રેત્રિવિવ પ્રત્યેકને રૂપ, એજ પાંચ પર્વાપિઓ અષ્ટાંતી પદ્યોદિષ્ટને દોષ
ઓ હતો પર્વાપિઓ સંતી પદ્યોદિષ્ટને દોષ

(વિઃ ૩૦) રુદિ તથા ૧ મુમગ્નિ રુદિ, ૧ મિધ્યાત્મ
પિ અને ૩ મમ્મા મિધ્યાત્મ રુદિ ॥ ૧૭ ॥

(દંડણ ૩૦) દંડન આર-૧ મલુ દંડન, ૨ બલમુ દંડન,
૩ ભરણિ દંડન, ૪ કેવલ દંડન ॥ ૧૪ ॥

(નામ ૩૦) હાન પંચ ૧ મતિ હાન, ૨ કુર હાન, ૩
ભરણિ હાન, ૪ અનાવર્ણ હાન અને ૫ કેવલ હાન ॥ ૧૫ ॥

(અભ્યાસ ૩૦) અભ્યાસ ૧૫ ૧ રુદિ અભ્યાસ, ૨ કુર
અભ્યાસ અને ૩ વિજ્ઞાન અભ્યાસ ॥ ૧૬ ॥

(એક ૩૦) એક ૧૬ ૧ અભ્યાસ ૪ અભ્યાસ અને ૭
૧૬ ૧ એક ૧૬ ૧ અભ્યાસ ૪ અભ્યાસ અને ૭

૧૬ ૧ એક ૧૬ ૧ અભ્યાસ ૪ અભ્યાસ અને ૭

વચનયોગ, ૨ અસત્ય, ૧૦, ૩ મિશ્ર ૧૦, ૪ વ્યવહાર ૧૦ એ ચાર વચનનાં બાણવા. તથા ૧ ઉદારિક, ૨ ઉદારિકનો મિશ્ર, ૩ વૈક્રિય, ૪ વૈક્રિયનો મિશ્ર, ૫ આકારક, ૬ આકારકનો મિશ્ર, અને ૭ કાર્મણકાય યોગ એ સાત પ્રયાનાં બાણવા-સર્વે મળી પંદર યોગ બાણવા ॥ ૧૭ ॥

(ઉવયોગ કે૦) ઉપયોગ બાર તે પાંચ જ્ઞાન, ત્રણ અજ્ઞાન અને ચાર દર્શન એ બાર ઉપયોગ બાણવા ॥ ૧૮ ॥

(તહા કિમાહારે કે૦) તેમજ અનુક્રમે આહાર લે. જ૦ ત્રણ દિશિનો અને ઉ૦ ૭ દિશિનો. ત્રણ દિશિ તે ૧ ઉંચી, ૨ નીચી અને ૩ ત્રીજી, અને ૭ દિશિ તે ૧ પૂર્વ, ૨ પશ્ચિમ, ૩ ઉત્તર, ૪ દક્ષિણ, ૫ ઉંચી અને ૬ નીચી. તથા ત્રણ પ્રકારનો આહાર લે તે ૧ સચિત્ત, ૨ અચિત્ત અને ૩ મિશ્ર. તથા ત્રણ પ્રકારનો આહાર લે તે ૧ જોજ, ૨ રોમ અને ૩ કુંવળ એ ત્રણ પ્રકારનો આહાર ॥ ૧૯ ॥

(ઉવવાય કે૦) કેટલા દંડકનો આવીને ઉપજે ? તે આગળ કહેવાશે ॥ ૨૦ ॥

(કિર્ષ કે૦) સ્થિતિ તે જ૦ અંતર્મુહુર્ત અને ઉત્કૃષ્ટિ તે ત્રીજા સાગરોપમની. તે સ્થિતિ આગળ કહેવાશે ॥ ૨૧ ॥

(સમુહાએ કે૦) ૧ સમોહિયા મરણ, ૨ અસમોહિયા મરણ, તેમાં સમોહિયા મરણ તે કીડીની લારની પેઠે જીવતા પ્રદેશ છુટા છુટા નીકળે તે. અને અસમોહિયા મરણ તે બંધૂકનાં બડાકાની પેઠે જીવતા પ્રદેશ સામટા નીકળે તે ॥ ૨૨ ॥

(ચવણુ કે૦) કેટલા દંડકમાં ચવીને જાય તે આગળ કહેવાશે ॥ ૨૩ ॥

(ગર્ષ કે૦) ગતિ પાંચ તે ૧ નરકની, ૨ તિર્યચની, ૩ મનુષ્યની, ૪ દેવતાની અને ૫ સિદ્ધની તેમાં જે જવું તે ગતિ

(આગર્ષ કે૦) આવવું તે અગતિ તે ચાર પ્રકારની- નરકની, ૨ તિર્યચની ૩ મનુષ્યની અને ૪ દેવતાની. (ચેવ કે૦) નિષ્ચે એ જે ગાથાને અર્થ કહ્યો ॥ ૨૪ ॥

પ્રાણુ દ્ય. તેમાં પચેદ્રિના પાંચ પ્રાણુ તે ૧ શ્રોત્રેદ્રિય; ૨ અનુદ્રિય, ૩ દાલેદ્રિય, ૪ ચક્ષુદ્રિય, અને ૫ શ્વેતેન્દ્રિય ૬ મનબળ, ૭ વચનબળ, ૮ કાયબળ, ૯ આસોઆસ અને ૧૦ આઉષુ. એ દ્ય. એ પચ્ચીય દ્વાર કહ્યા ॥ ૨૫ ॥

ચોવીશ દંડકનાં નામ કહે છે.

પ્રથમ નારકીનો દંડક તે આત નરકનાં નામ કહે છે—૧ વમા, ૨ વંસા, ૩ સિલા, ૪ અંજણા, ૫ તિલ્લા, ૬ મધાં અને ૭ માધવર્મ, તેનાં ગોળ કહે છે. ૧ રત્નપ્રભા, ૨ ચર્કરપ્રભા, ૩ વાલુપ્રભા, ૪ પંકપ્રભા, ૫ પૂમપ્રભા, ૬ તમઃપ્રભા અને ૭ તમઃપ્રભા. એ સાત મગી એક દંડક થયો.

દ્ય ભવનપતિના દ્ય દંડક—૧ અમુરકુમાર, ૨ નાગ કુળ, ૩ મુવર્ક કુળ, ૪ વિદ્યકુળ, ૫ અગ્નિ, કુળ ૬, દિપ કુળ, ૭ ઉદધિ કુળ, ૮ વિદ્યા કુળ, ૯ પવન કુળ અને ૧૦ સ્વનિવકુમાર.

પાંચ ધાવરના પાંચ દંડક—૧ ઇંદિ ધાવરકાય, ૨ ભંત્રી ધાળ, ૩ કપિ ધાળ, ૪ મુખતિ ધાળ, અને ૫ પથાવચ ધાવરકાય તેનાં કાય કહે છે, ૧ પૃથ્વીકાય, ૨ અપકાય, ૩ તેડકાય, ૪ વાલુકાય અને ૫ વનરપતિકાય.

ત્રણ ચિત્તેદ્રિયના ત્રણ દંડક—૧ જોદ્રિય, ૨ તેજદ્રિય અને ૩ ચીરદ્રિય.

પીઠમાં નિર્વાચ પાંચેદ્રિયના દંડક—નિર્વાચ પાંચેદ્રિયના પાંચ દંડક તે ૧ વજ્રવર, ૨ સ્વત્ત્વર, ૩ ઉરવર, ૪ કુરુપર અને ૫ મેઘર મળવા તે કોને કહીલે ? તે જગમાં જાયો તેને વજ્રવર કહેલે તેના જોડે ભેદ મધા, કમ્પ, કાઠા, મધર, કુમ્પાર કુમ્પાર ૧ ૧ ૧ ને પૂમ્પી ઉપા માટે તેને સ્વત્ત્વર કહીલે તેના કાય કહે ૧ અંજણા ૨ દોષવા, ૩ અગ્નિવા અને ૪ કુરુપર તેમાં અંજણા તે દોષા, પા પ્રમુખ દોષા તે કુરુ, કોલ કુરુપ અગ્નિવા તે કુમ્પારા પા કોમ્પી. એવુંને કારે ૧૨ ને કાઠ, તેમાં કુમ્પાર કુમ્પાર તે કોમ્પાર ૧૨ હવ, ને વિદ્ય ૧૨, વિદ્યા, કુમ્પાર, વિદ્યા કુમ્પાર એ સ્વત્ત્વર ૧ કો વજ્રવર ૧૨, ઉરવર તે કો ૧૨ ૦ તે ને કોમ્પી

નંત. તેની બે જાત—એક ફેણ માંડે તે અને બીજી ફેણ ન માંડે તે ॥ ૩ ॥ બુજ પર સર્પ તે બુજયે તથા હૈયાભર ચાલે તે બુજ પર સર્પ. તેના અનેક ભેદ. નાળ, કાળ, કાંકિડા, ગોહ, ઉંદર, ખિશકોલી પ્રમુખ ॥ ૪ ॥ ખેચર તે જે આકાશે ચાલે તે પંખીની જાતિ. તે પંખીના ચાર ભેદ—૧ ચર્મ પંખી, ૨ રોમ પંખી, ત્રિતલ પંખી, ૪ સમુગ પંખી. ચર્મ પંખી તે ચામડાંની પાંખ તે છાપા, વાગુલ પ્રમુખ ॥ ૧ ॥ રોમ પંખી તે રોમરાયની પાંખ તે સૂડા, ચરકલા, પારેવા પ્રમુખ ॥ ૨ ॥ એ બે પંખી અઢી દ્વીપમાંહિ અને અઢી દ્વીપ બહાર છે. ત્રિતલ પંખી તે જેની પાંખ પહોળીજ રહે તે ત્રિતલ પંખી કહીએ, ॥ ૩ ॥ સમુગ પંખી તે જેની પાંખ ડાબડાની જે બીડી રહે તે સમુગ પંખી કહીએ. એ બે પંખી અઢી દ્વીપ બહારજ છે. એ પાંચ તિર્યચ પંચેન્દ્રિય સમુર્છીમ અને ગર્ભજ જાણવા. એ વીશમો તિર્યચ પંચેન્દ્રિયનો દંડક થયો.

એકવીશમો મનુષ્ય પંચેન્દ્રિયનો દંડક—તે મનુષ્ય પંચેન્દ્રિયના ૪ ભેદ—૧ પંદર કર્મ ભૂમિનાં મનુષ્ય, ૨ ત્રીશ અંકર્મ ભૂમિનાં મનુષ્ય, ૩ છપ્પન અંતરદોષનાં મનુષ્ય અને ૪ શૌકસ્થાનકમાં સમુર્છીમ મનુષ્ય. કર્મ ભૂમિ તે કોને કહીએ? જ્યાં અસિ, મસિ, અને કૃગિ એ ત્રણ પ્રકારના વ્યાપાર છે. તે ૧ (અસિ કે૦) તરવાર પ્રમુખ હથિયારનું બાંધવું, ૨ (મસિ કે૦) લખવાનો વ્યાપાર કરવો, ૩ (કૃષિ કે૦) ખેતીવાડી પ્રમુખ વ્યાપાર કરવો, એ ત્રણ પ્રકારના વ્યાપાર કરીને જે જીવે, તે કર્મ ભૂમિનાં મનુષ્ય કહીએ. તે કર્મ ભૂમિનાં ક્ષેત્ર કેટલાં છે? ૫ ભરત, પાંચ ઐરવત, પાંચ મહાવિદેહ એ પંદર ક્ષેત્ર કર્મભૂમિ છે. તે કયે કયે ઠેકાણે છે? તે કહ્યું છે. એક લાખ જોજનાં જંબુદ્વીપ છે. તેમાં એક ભરત, એક ઐરવત અને એક મહાવિદેહ, એ ત્રણ કર્મભૂમિનાં ક્ષેત્ર જંબુદ્વીપ મધ્યે છે. તે જંબુદ્વીપ ફરતો બે લાખ જોજનનો લવણ સમુદ્ર છે તેને ફરતો ચાર લાખ જોજનનો ઘાતકિખંડ દ્વીપ છે, તેમાં બે ભરત, બે ઐરવત, અને બે

ચોથો દ્વીપ આવે ॥ ૪ ॥ ત્યાંથી સાતસેં જોજન જઈએ, ત્યારે
સાતસેં જોજનનો લાંબો પહોળો પાંચમો દ્વીપ આવે ॥ ૫ ॥
ત્યાંથી આઠસેં જોજન જઈએ, ત્યારે આઠસેં જોજનનો લાંબો
પહોળો છઠ્ઠો દ્વીપ આવે ॥ ૬ ॥ ત્યાંથી નવસેં જોજન જઈએ,
ત્યારે નવસેં જોજનનો લાંબો પહોળો સાતમો દ્વીપ આવે ॥ ૭ ॥
એમ ચારે ડાહા ઉપર થઈને સાત ચોકું અઢાવીશ થાય, એમજ
ઔરવત દેવની મર્યાદાનો કરનાર શિર્ષરીનામા પર્વત છે તે પશુ
પીળા સુવર્ણનો છે, તે ચુલ હિમવંત પર્વતની પેઠે જણવો. તેને
પશુ પૂર્વ પશ્ચિમને છેડે બળે ડાહા નિકળી છે, તે એકેકી ડાહા
ઉપર સાત સાત અંતર દ્વીપ છે, એમ અઢાવીશ હુ છપ્પત
અંતરદ્વીપ છે. તેનું સુખ અકર્મભૂમિની પેઠે જણવું.

ચૌદ સ્થાનકના સમુદ્ધિમ મનુષ્ય—૧ (ઉચ્ચારે સુવા કે૦)
વહીનિતમાં ઉપજે, ૨ (પાસવણે સુવા કે૦) લઘુનિતમાં
ઉપજે, ૩ (જેણે સુવા કે૦) બળખામાં ઉપજે, ૪ (સંધાણે
સુવા કે૦) નાસિકાના શ્લેષ્મમાં ઉપજે, ૫ (વંતેસુવા કે૦) વમ-
નમાં ઉપજે, ૬ (પિત્તે સુવા કે૦) પિત્તોડામાં ઉપજે, ૭ (પુચ્ચે
સુવા કે૦) પદ્મમાં ઉપજે, ૮ (સોણિએ સુવા કે૦) રૂધિરમાં ઉપજે.
૯ (સુકકે સુવા કે૦) વીર્યમાં ઉપજે, ૧૦ (સુકપોગલ પ-
રિસાડિએ સુવા કે૦) વીર્યાદિકના પુદ્ગલ સૂકાણા તે બીના
થયા તેમાં ઉપજે, ૧૧ (વિગય જીવ કલેવરે સુવા કે૦) જીવ
રહિત મૃતકના કલેવરમાં ઉપજે, ૧૨ (ધત્તિ પુરિસ સંજોગે
સુવા કે૦) સ્ત્રીપુરુષના સંયોગમાં ઉપજે, ૧૩ (નગરની ધમણે
સુવા કે૦ નગરની ખાળ પ્રમુખમાં ઉપજે અને ૧૪ (સંજે
સુચેવ અસુધ ઠાણે સુવા કે૦) મનુષ્ય સંબંધી પિયા પ્રમુખ
અશુભિ સ્થાનકમાં ઉપજે. એ અસંખ્યાતા સમુદ્ધિમ મનુષ્ય
અંતર્બુદ્ધિમાં મનુષ્યના શરીરથી વસ્તુ દર થાય, તેમાં ઉપજે.
એવા એકસો એક દેવના ગર્ભજ મનુષ્ય અપર્યાપ્ત અને એકસો
એક પર્યાપ્ત તથા એકસો એક સમુદ્ધિમ મનુષ્યના અપર્યાપ્ત
એમ ત્રણમે ત્રણ ભેદનો એકવીશમો મનુષ્યનો કંઠક થયો.

અપરાજિત, ૫ સ્વાયંસિદ્ધ, એ ચોવીશમો વૈમાનિકનો દંડક કહ્યો. હવે પંદર પરમાધામીનાં નામ કહે છે—૧ અંબ, ૨ અંબરસ, ૩ શામ, ૪ સખળ, ૫ રૂદ્ર, ૬ વૈરૂદ્ર, ૭ કાળ, ૮ મહાકાળ, ૯ અશિષત્ર, ૧૦ ધનુષ્ય, ૧૧ કુંભ, ૧૨ વાલુક, ૧૩ વૈતરણી ૧૪ ખરસ્વર અને ૧૫ મહાલોપ એ પંદર પરમાધામી તે અમુરકુમારમાં લખ્યાં. દશ જાતિના જંભકા તેનાં નામ કહે છે—૧ આલુજંભકા, ૨ પાલુજંભકા, ૩ લયલુજંભકા, ૪ સયલુજંભકા, ૫ વલ્યજંભકા, ૬ પુષ્પજંભકા, ૭ ફળજંભકા, ૮ ણીજંભકા, ૯ વિજલુજંભકા અને ૧૦ અવિયતજંભકા, એ દશ જાતિના જંભકા દેવતા તે વાલુચ્યંતરમાં લખ્યાં. ત્રણ કિલ્લિયીનાં નામ. ૧ ત્રણ પલિયા, ૨ ત્રણ સાગરીયા અને ૩ તેર સાગરીયા. એ ત્રણ કિલ્લિયી દેવ લોક અંતર નિવાસી માટે વૈમાનિકમાં લખ્યાં. હવે નવ લોકાંતિકનાં નામ કહે છે. ૧ સારસ્વત, ૨ આદિત્ય, ૩ વિન્દિ, ૪ વરૂણ, ૫ ગર્ધંતોયા, ૬ તોવિયા, ૭ અવ્યાબાધા, ૮ અગ્નિયા અને ૯ રિક્ષા એ નવ લોકાંતિક બ્રહ્મલોકવાસી માટે ઉત્તમ વૈમાનિકમાં લખ્યાં. ધૃતિ ચોવીશ દંડકનાં નામ કહ્યાં ॥ ૨૪ ॥

હવે સાત કોડ ને, બહોતેર લાખ ભવનપતિનાં ભવન છે. ચોરાશી લાખ નરકવાસી છે, વાલુચ્યંતરનાં અસંખ્યાતા નરક છે, જ્યોતિષીનાં અસંખ્યાતા વૈમાન છે, જ્યોતિષીનાં અસંખ્યાતા રાજ્યધાની દ્રોષ છે, ચોરાશી લાખ સત્તાણું હાનર ત્રેવિશ વૈમાન વૈમાનિકનાં છે, મનુષ્યનાં સંખ્યાતા વાસ છે. શેષ નવ દંડકના અસંખ્યાતા વાસ છે, તે સર્વનું વર્ણન અંબ સિદ્ધાંતોથી બાણુવું.

સિદ્ધશિલાનાં બાર નામ—૧ ઇસિતિવા, ૨ ઇસિપભારતિવા, ૩ તણુતિવા, ૪ તણુ તણુતિવા, ૫ સિદ્ધિતિવા, ૬ સિદ્ધાલયેતિવા, ૭ મુક્તિતિવા, ૮ મુક્તાલયેતિવા, ૯ લોચગેતિવા, ૧૦ લોગશુભિયેતિવા, ૧૧ લોગપડિબોહેતિવા, ૧૨ સવ્વપાણુભુજવસત્તા મુકાવહેતિવા એ ચોક્ષનાં બાર નામ કહ્યાં.

એ કિંચિત્ માત્ર નામ દ્વાર સંપૂર્ણ.

લેશ્યા, નીલ ઘણી અને કૃષ્ણ થોડી, છઠી નરકે એક કૃષ્ણ લેશ્યા,
 સાતમી નરકે મહાકૃષ્ણ લેશ્યા. ષ્ઠદ્રિય. પાંચ-૧ શ્રોત્રેન્દ્રિય, ૨
 ચક્ષુષ્ઠદ્રિય, ૩ શ્રોત્રેન્દ્રિય, ૪ રસેન્દ્રિય અને ૫ સ્પર્શેન્દ્રિય. સમ-
 રૂપાત ચાર-તે વેદની, કથાય, મારણાંતિકે અને વેકય. (સન્નિ-
 કેઠ) પહેલી નરકે સંજીને અસંજી એ ભે હોય. બીજી
 માંડી સાતમી નરક સુધી એકલા સંજી છે. વેદ, નારકીને એ
 નપુંસક વેદ. નારકીને પર્યાય છ પદ્ય. ભાષા અને મત ભેદ
 ભાષે. નારકીને દષ્ટિ ત્રણ—સમકિત દષ્ટિ, મિથ્યાદષ્ટિ અને સમા-
 મિથ્યાદષ્ટિ. નારકીને કર્મ ત્રણ—અકુર્મ, અચકુર્મ અને
 અવધિકર્મ. નારકીને જ્ઞાન ત્રણ—મતિજ્ઞાન, સ્મૃતજ્ઞાન અને
 અવધિજ્ઞાન. અજ્ઞાન ત્રણ—મતિઅજ્ઞાન, સ્મૃતઅજ્ઞાન અને વિભ-
 અઅજ્ઞાન. નારકીને યોગ અગીઆર તે ચાર. મનના, ચાર. વચ-
 નાના, ત્રણ કથાના તે વેકય, વેકયનો મિથ્ય અને કાર્મણ્યકાય-
 યોગ, એમ અગીઆર યોગ. નારકીને ઉપયોગ નવ-તે ત્રણ
 જ્ઞાન, ત્રણ અજ્ઞાન અને ત્રણ દર્શન; એમ નવ (તહા કેઠ)
 તેમજ આહાર લે, તે જ ત્રણ દિશિનો ઉત્કૃં છ દિશિનો
 આહાર લે તે એ પ્રકારનો—એજ અને રામ આહાર. તેપણ અ-
 શુભ અને અચિત્ત (ભિવવાય કેઠ) આવીને ઉપજે, તે પહેલી
 નરકે એ કંઠકના મનુષ્ય ગર્ભજ, તિર્યચ ગર્ભજ અને સુક્ષ્મિ-
 એ એ કંઠકના આવીને ઉપજે. અને બીજીથી માંડીને સાતમી
 સુધી ગર્ભજ તિર્યચ અને ગર્ભજ મનુષ્યના આવી ઉપજે. સ્થિતિ-
 પહેલી નરકે જન્મ, દશ, હજાર, વર્ષની અને ઉત્કૃં એક સાગરની.
 બીજી નરકે જન્મ એક સાગર. ઉત્કૃં ત્રણ સાગર. ત્રીજી નરકે
 જન્મ ત્રણ સાગર ઉત્કૃં સાત સાગર, ચોથી નરકે જન્મ સાત સા-
 ઉત્કૃં દશ સાગર પાંચમી નરકે જન્મ દશ સાગર ઉત્કૃં સત્તર સા-
 છઠી નરકે જન્મ સત્તર સાગર ઉત્કૃં બાવીશ સાગર, સાતમી નરકે
 જન્મ બાવીશ સાગર ઉત્કૃં તેત્રીય સાગરની સમોદિયા મરણ અને
 અસમોદિયા મરણ બે પ્રકારે છે અવધ્ય તે નારકી ચલીને તે
 કંઠકમાં જાય તે મનુ અને નિર્ધન્યા જાય. તેમજ સાતમી

નરકનો નીકળ્યો જોકે તિર્થંચના દંડકમાં જાય (મધ કે) નારકી
મરીને જે ગતિમાં જાય-તે મનુષ્ય અને તિર્થંચમાં જાય ત્યાં
પણ જે ગતિનો-ને મનુષ્ય અને તિર્થંચનો, પ્રાણ દયા લાભે
મોત્ર ત્રણ-મન, વગત અને કાયાના એ ત્રણ.

ક્રિતિ પ્રથમ નારકીનો દંડક.

દશ ભવનપતિના દશ દંડક.

સંભા શરીર ત્રણ-વૈકલ્ય, તેજસ અને મર્મજ. ભવન-
પતિની અવધેલા જાં અંશુળ અંગાં ઉત્કુળ સાત કાશની,
અને ઉત્તર વૈકલ્ય હરે તો જાં અંશુળ મંડાં ઉત્કુળ લાખ ભેજ-
નની. મંધવણ નથી. સંસ્થાન એક-અમચકરંસ, ક્યાય
ચારે, પણ દેવતાને લાજ મળે. મંજા ચારે, પણ દેવતાને પરિ-
બદ મંજા થઈ. લેશ્યા ચાર-પુષ્પ, નીલ, કાપુલ અને તેજુ.
પરિધિ પાંચે છે. અમુદ્યાત પાંચ-વેદની, ક્યાય, પ્રાણાંતિક,
વૈકલ્ય અને તેજસ. સંજી અમંજી જે ભણવા વેદ ભે-ચી અને
પુષ્પ. પર્વાય પાંચ-કાયા અને મન ભેજાં ચાંપે હરિ ત્રણ,
દશન ત્રણ, એક કેવજાઈન તરિ હાત ત્રણ-મનિજાન, મુતજાન
અને અવધિજાન અજાન ત્રણ, વેદ અચીકાર તે ચાર મનન
કાર જાનના, ત્રણ કાયાના, વૈકલ્ય, વૈકલ્યનાં મિત્ર અને મર્મજ
કાચ વેગ ઉપચોમ નામ-ત્રણ જાન, ત્રણ અજાન અને
ત્રણ દશન, સંમજ જાદાર છે તે જાં અને ઉત્કુળ ૧૦ વિગંના
જાદાર છે મારે જે મારે જાદાર છે મોજ જાદાર જે કામ
જાદાર જે પણ હુલ અને અવિન. (કેવજા કે) જે દંડકના
જાદાર જેવો જે મનુષ્ય જે તિર્થંચના જાદારે જેવો. (કિર્કે)
તિર્થંચ ભવનપતિનાં દશિયુ વિગંના જાદારુપનાં વિગંને
જાં દશ. દશા વરંદી, ઉત્કુળ એક જાં ૧૦ ૧૦ જેવે જેવે જાં
દશ. દશા વરંદી, કેવજા વરંદી, વરંદી, જેવજા વરંદી, વરંદી
જેવજા. જાં દશ દશા વરંદી, કેવજા વરંદી, જેવજા
જેવજા જાં દશ દશા વરંદી, કેવજા વરંદી, જેવજા
જેવજા જાં દશ દશા વરંદી, કેવજા વરંદી, જેવજા
જેવજા જાં દશ દશા વરંદી, કેવજા વરંદી, જેવજા

એક સાગર ઝાઝેરાની, તેની દેવીની જાન હજાર વર્ષની ઉં
સાઠા ચાર પદ્યોપમની. તેના નવનિકાયના દેવતાની જાન હજાર
હજાર વર્ષની, ઉં જે પદ્યોપમની દેશેજિણી, તેની દેવીની જાન
હજાર હજાર વર્ષની, ઉં એક પદ્યોપમ દેશેજિણીની ॥ સમોદિધા
મરણ અને અસમોદિધા મરણ એ જે મરણ લાભે. ચવણ તે
ચવીને પાંચ દંડકમાં જાય, તે પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિ, મનુષ્ય
અને તિર્થંચ એ પાંચમાં જાય. (ગઈ કેં) મરીને જે
ગતિમાં જાય. (આગઈ કેં) આવે. પણ જે ગતિનો-મનુષ્ય
અને તિર્થંચનો, પ્રાણ હજાર લાભે. જોગ ત્રણ.

છતિ હજાર ભવનપતિના હજાર દંડક.

પાંચ સ્થાવરના પાંચ દંડક.

૧ પૃથ્વી, ૨ પાણી, ૩ તેઉ, ૪ વનસ્પતિ એ ચાર
શરીર ત્રણ. તે ઔદારિક, તેજસ અને કાર્મણ અને પાણી
શરીર ચાર. તે ઔદારિક, વૈક્ય, તેજસ અને કાર્મણ. પૃથ્વી
પાણી, તેઉ અને વાયુ એ ચારેની અવશેષા જાન તે ઉત્તે
અંશુલનો અસંખ્ય ભાગ અને વનસ્પતિની જાન અંશુલ અસંખ્ય
ઉત્કૃષ્ટ હજાર જોજનની ઝાઝેરી, કમળ પ્રમુખની. સંધયણ એ
એવડું સંસ્થાન એક હુંડ. પાંચેનાં સંસ્થાન કહે છે—
પૃથ્વીનું સંસ્થાન મસૂરની ઢાળ તથા ચંદ્રમાને આકારે.
પાણીનું સંસ્થાન પાણીના પરપોટાને આકારે, ૩ તેઉનું સંસ્થા
સોયના ભારાને આકારે, ૪ વાયરાનું સંસ્થાન જ્વળને આકારે.
૫ વનસ્પતિનું સંસ્થાન નાના પ્રકારનું. કષાય ચારે, સંધ
ચારે, લેશ્યા પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિ એ ત્રણને અપર્યાપ્ત
વેળા લેશ્યા ચાર પહેલી અને પાંચેને લેશ્યા ત્રણ પહેલી
દ્વિ એક કાયાની, સમુદ્ધાત પૃથ્વી, પાણી, તેઉ ને વનસ્પતિ
એ ચારને ત્રણ—તે વેદનો, કષાય ને મારણાંતિક અને વાયરાં
સમુદ્ધાત ચાર તે વૈક્યની વધી સંજી તે પાંચ સ્થાવર અસંખ્ય
વેદ એક નપુંસક. પચાંચ પાંચેને ચાર, આદ્ય પચાંચ, શરી
પચાંચ, દ્વિય પચાંચ, ત્રિય પચાંચ, ચતુર્થ પચાંચ દ્વિ એક મિથ્યાત્વ

દર્શન એક અચલુદર્શન, જ્ઞાન નથી, અજ્ઞાન છે તે મતિઅજ્ઞાન
 ને શુભઅજ્ઞાન. યોગ:-પૃથ્વી, પાણી, તેડ અને વનસ્પતિ એ
 ચારને યોગ ત્રણ તે ૧ ઔદારિક, ૨ ઔદારિકનો મિશ્ર અને ૩
 કાર્મણ કાય યોગ અને વાયરાને યોગ પાંચ તે વેક્ય ને વેક્યનો
 મિશ્ર એ છે વધ્યા. ઉપયોગ ત્રણ, પચિને-એ અજ્ઞાન ને એક
 અચલુદર્શન, (તદા કે૦) તેમજ આદાર છે અધન્ય ત્રણ
 વિધિનો ઉત્કૃષ્ટ ૧૦ વિધિનો, ક્ષયગ વર્ણોને છે પ્રકારનો આદાર
 કરે. ઉપવાય તે આવીને ઉપજે, પૃથ્વી, પાણી ને વનસ્પતિમાં
 ત્રીણ દંડકના એક નારહી વર્ણોને અને તેડ વાયુમાં દય
 દંડકના આવીને ઉપજે-પાંચ સ્થાવર, ત્રણ વિકલેદિ, મનુષ્ય ને
 નિર્ધેય. ૧ પૃથ્વીની સ્થિતિ ૪૦ અંતર્મુદૂર્તની. ઉ૦ બાવીસ
 દબાર વર્ષની. ૨ પાણીની સ્થિતિ ૪૦ અંતર્મુદૂર્તની. ઉ૦ જ્ઞાન દબાર
 વર્ષની. તેડની સ્થિતિ ૪૦ અંતર્મુદૂર્તની. ઉ૦ ત્રણ અઠોરા-
 ત્રિની. ૪ વાયુની સ્થિતિ ૪૦ અંતર્મુદૂર્તની. ઉ૦ ત્રણ દબાર
 વર્ષની, ૫ વનસ્પતિની સ્થિતિ ૪૦ અંતર્મુદૂર્તની. ઉ૦ દગ
 દબાર વર્ષની. સુમોદિયા મરણ અને અસુમોદિયા મરણ એ ને
 મરણ છે. મરણ તે આવીને પૃથ્વી, પાણી ને વનસ્પતિ એ
 દય દંડકમાં જાય-પાંચ સ્થાવર, ત્રણ વિકલેદિ, મનુષ્ય ને નિર્ધે-
 યમાં જાય, અને તેડ વાયુ ત્રણ દંડકમાં જાય મનુષ્ય વર્ણો
 પાંચ સ્થાવર, ત્રણ વિકલેદિ ને નિર્ધેય (પ્રર્થ કે૦) એનિ તે
 મતિને પૃથ્વી, પાણી ને વનસ્પતિ એ ત્રણમાં જાય-મનુષ્ય ને
 નિર્ધેયમાં અને તેડ વાયુ એક નિર્ધેય એનિમાં જાય આદર્શ તે
 પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિમાં ત્રણ મતિનો જાય ને દેવતા, મનુષ્ય
 ને નિર્ધેયમાં. કાય વર્ણોને. ૧.૨ ૧ એકોદિકલેદિ, ૨ ૨ દબાર, ૩
 ૩ દે ૧૦, ૪ ૪ કાયુ, એક એક ૧૦ એક

૨૦ ૨૦ ૨૦/૧૦૦: ૧.૫૦ દંડક

૫૫ વિકલેદિવન: ૫૫ ૫૫

૧.૫૦, ૧.૫૦ અને ૫૦૦૦૦. ૨૦૦ ૫૫ ૨૦

રિક, તેજસ ને કાર્મણ, બે-ઈન્દ્રિયની અવધેષા જ૦ અંગુ ૦ અસં ૦
 ઉ૦ પ્રાર જોજનની. તેઈન્દ્રિય જ૦ અંગુ ૦ અસં ૦ ઉ૦ ત્રણ
 ગાઉની. ચૌરેન્દ્રિયની જ૦ અંગુ ૦ અસં ૦ ઉ૦ ચાર ગાઉની. સંઘ-
 યજ્ઞ એક છેવટું, સંસ્થાન એક હુંડ, કપાય ચારે, સંજી ચારે,
 લેશ્યા ત્રણ પહેલી. બેઈન્દ્રિયને ઈન્દ્રિ બે, ૧ કાયા અને ૨ જીભ.
 તેઈન્દ્રિયને ઈન્દ્રિ ત્રણ તે નાસિકા વધી. ચૌરેન્દ્રિયને ઈન્દ્રિ ચાર,
 તે આંખો વધી. સમુદ્ધાત ત્રણ-વેદનો, કપાય ને મારણાતિક
 સંજી તે અસંજી. વેદ ૧ નપુંસક. પર્યાય પાંચ, મન નહિ, દષ્ટિ
 બે-સમકિત દષ્ટિ ને મિથ્યાતદષ્ટિ. બેઈન્દ્રિય, તેઈન્દ્રિયને એક
 અચક્ષુર્દર્શન, ચૌરેન્દ્રિયને બે દર્શન-અચક્ષુર્દર્શન ને અચક્ષુર્દર્શન
 જ્ઞાન બે મતિજ્ઞાન ને શ્રુતજ્ઞાન, અજ્ઞાન બે મતિઅજ્ઞાન,
 શ્રુતઅજ્ઞાન. જોગ ચાર ૧ ઔદારિક, ૨ ઔદારિકનો મિશ્ર, ૩
 કાર્મણ કાય જોગ ૪ વ્યવહાર વચન. બેઈન્દ્રિય તેઈન્દ્રિયને ઉપ-
 યોગ પાંચ બે જ્ઞાન, બે અજ્ઞાન ને એક અચક્ષુર્દર્શન. ચૌરેન્દ્રિયને
 ઉપયોગ છ-બે જ્ઞાન, બે અજ્ઞાન ને બે-દર્શન, (તહા કે૦)
 તેમજ આહાર લે જમન્ય અને ઉત્કૃષ્ટો, છ વિશિનો આહાર હે
 તથા ત્રણ પ્રકારનો આહાર હે-૧ જોગ, ૨ રોમ અને ૩ કવલ,
 ઉવવાય તે આવીને ઉપજે દશ દંડકના. પાંચ સ્થાવર, ત્રણ
 વિકલેન્દ્રિય, મનુષ્ય અને તિર્યચ, બે ઈન્દ્રિયની સ્થિતિ જ૦
 અંતર્મુહૂર્તની-ઉ૦ બાર વર્ષની. તેઈન્દ્રિયની જ૦ અંતર્મુહૂર્તની ઉ૦
 યોગણપચાસ કિવસની. ચૌરેન્દ્રિયની જ૦ અંતર્મુહૂર્તની ઉ૦ છ
 મહીનાની સમોહીયા મરણ ને અસમોહીયા મરણ બે છે. વ્યવજ્ઞ
 તે ચવીને દશ દંડકમાં જાય-પાંચ સ્થાવર, ત્રણ વિકલેન્દ્રિય,
 મનુષ્ય ને તિર્યચનાં આગર્ષ તે આવે પણ બે ગતિના તે મનુ-
 ષ્ય ને તિર્યચના બે ઈન્દ્રિયને પ્રાણ છ-બે ઈન્દ્રિયના બે પ્રાણ-
 કાયબળ, આસોઆસ, આઉણુ, વચન તેઈન્દ્રિયને પ્રાણ સાત-તે
 નાસિકા વધી અને ચૌરેન્દ્રિયને આઠ પ્રાણ ને આખ વધી. જોગ
 બે-વચન જોગ ને કાય-જોગ

ઇતિ ત્રણ વિકલેન્દ્રિયના ત્રણ દંડક

वीशभो तिर्य्य पंचेन्द्रियतो हंउक.

[illegible]

એ દર્શન. ગર્ભજને ઉપયોગ નવ તે ત્રણ જ્ઞાન, ત્રણ અજ્ઞાન
 ને ત્રણ દર્શન. તેમજ આહાર જઘન્ય-ઉત્કૃષ્ટો, છ દિશીનો છે
 તથા ત્રણ પ્રકારે આહાર છે તે જોજ, રોમ ને કવળ. ઉવવાથ
 તે સમુર્ધિમમાં દશ દંડકના આવીને, ઉપજે—પાંચ સ્થાવર,
 ત્રણ વિકલેદ્રિય, મનુષ્ય ને તિર્યચ. ગર્ભજમાં ચોવીશે દંડકના
 આવીને ઉપજે. સ્થિતિ જળચર સમુર્ધિમ ને ગર્ભજની જો
 અંતં ઉં પૂર્વ કોડની. સ્થળચર સમુર્ધિમની જો અંતં ઉં
 ચોરાશી હજાર વર્ષની અને ગર્ભજની જો અંતં ઉં ત્રણ
 પ્રયોપમની. ઊરપર સર્પ સમુર્ધિમની જો અંતં ઉં ત્રેપત
 હજાર વર્ષની અને ગર્ભજની જો અંતં ઉં પૂર્વકોડની. બુજ
 પર સર્પ સમુર્ધિમની જો અંતં ઉં બેતાળીશ હજાર વર્ષની
 અને ગર્ભજની જો અંતં ઉં પૂર્વકોડની. ખેચર સમુ
 ર્ધિમની જો અંતં ઉં બેહોતેર હજાર વર્ષની અને ગર્ભજની
 જો અંતં ઉં પ્રયોપમનો અસંખ્યાતમો ભાગ. સમોહિયા
 મરણ ને અસમોહિયા મરણ એ બે મરણ છે. ચવણ તે ચવીને
 સમુર્ધિમ જાય તો બાવીશ દંડકમાં, જ્યોતિષી ને વૈમાનિકમાં
 જાય નહિ. અને ગર્ભજ ચોવીશે દંડકમાં જાય. ગર્ભ તે સમુ
 ર્ધિમ મરીને ચાર ગતિમાં જાય અને ગર્ભજ પણ ચાર ગતિમાં
 જાય. આગઈ તે સમુર્ધિમમાં બે ગાનો આવે, મનુષ્ય ને તિર્ય
 ચનો, અને ગર્ભજમાં ચાર ગતિનો આવે. સમુર્ધિમને નવ
 પ્રાણ, એક મન નહિ અને ગર્ભજને દશ પ્રાણ લાલે, સમુર્ધિ
 મને જોગ બે, કાય જોગ ને વચન જોગ અને ગર્ભજને ત્રણ જોગ-મન,
 વચન ને કાય જોગ. ઇતિ વીશમો તિર્યચ પંચેદ્રિયનો દંડક.

એકવીશમો મનુષ્યનો દંડક.

સમુર્ધિમ મનુષ્યમાં ત્રણ શરીર—ઉદારિક, તેજસ ને
 કાર્મણ. જુગલિયામાં પણ તે જ ત્રણ શરીર, પંદર કર્મભૂમિના
 ગર્ભજ મનુષ્યમાં પાંચ શરીર લાલે સમુર્ધિમનો અવલેખા
 જો ને ઉં અંગુલનો અસંખ્યાતમો ભાગ અને ગર્ભજ મનુ
 ષ્યની ભરત ઐરવત એ બેમાં આરાને મેળે જાણવી. પહેલે

આરે બેસતાં ત્રણ ગાઉની અને ઉતરતાં આરે બે ગાઉની.
બીજે આરે બેસતાં બે ગાઉની અને ઉતરતાં એક ગાઉની.
ત્રીજે આરે બેસતાં એક ગાઉની અને ઉતરતાં પાંચમેં ધનુષની.
ચારે આરે બેસતાં પાંચમેં ધનુષની અને ઉતરતાં સાત દાયની.
પાંચમે આરે બેસતાં સાત દાયની અને ઉતરતાં એક દાયની.
છઠે આરે બેસતાં એક દાયની અને ઉતરતાં મૂઠા દાયની, પછી
ચાલ્યાં અવળા સવળી જાણવી. પાંચ મહાવિદ્યામાં પાંચમેં
ધનુષની, ઉત્તર વેદ્ય હરે તે ૪૦ અંશુ ૦ સંખ્યા ૦ ઉં લાખ
જોજનની ગામેરી. તેમવચ દીરણવચમાં ૪૦ અંશુ ૦ અસં ૦ ઉં
એક ગાઉની. દરિવાસ રમકવાસમાં ૪૦ અંશુ ૦ અસં ૦ ઉં
બે ગાઉની. દેવકુર ઉત્તરકુરમાં ૪૦ અંશુ ૦ અસં ૦ ઉં ત્રણ
ગાઉની ૭૫૫૫ અંતરદીપની ૪૦ અંશુ ૦ અસં ૦ ઉં આઠમેં
ધનુષની. સમુદિગ્ધમે એક દેવકુ મંધવળ. જુગજિવાને એક
વજ્રવજ્રમનાથ સંધવળ. પાંચ ર્મભૂમિના મર્મજ મનુષ્યને છ
મંધવળ. સમુદિગ્ધમે એક દુઃક સંધ્યાન જુગજિવાને એક સમ-
ધરમ સંધ્યાન. ર્મભૂમિના મર્મજ મનુષ્યને ૭ સંધ્યાન,
૭૫૫ આરે પણ મનુષ્યને ખાન વજ્ર, મંડા આરે પણ મનુષ્યને
જુગ સંધ્યા વજ્ર, સમુદિગ્ધમે પટેલી ત્રણ દેવ્યા. જુગજિ-
વાને પટેલી આર દેવ્યા અને મર્મજને ૭ દેવ્યા હરિ પચિ
સમુદિગ્ધમે સમુદ્યાન ત્રણ તે વેદની. ૭૫૫ ને આગુદિગ્ધ.
જુગજિવાને પણ તે જ ત્રણ સમુદ્યાન ર્મભૂમિના મર્મજ મનુ-
ષ્યને સાત સમુદ્યાન મંડા અસંતે રે સમુદિગ્ધમે એક મનુ-
ષ્ય રેદ જુગજિવાને ને રેદ. ત્રી ને રેદ. ર્મભૂમિના મર્મજ
મનુષ્યમાં રેદ, રેદ ને મનુષ્ય જે પણ રેદ. સમુદિગ્ધમે
રેદ આર મર્મજ ને મનુષ્ય રેદ મર્મજને ૭ રેદ. સમ-
ધરમને રેદ. રેદ રેદ. રેદ આરે રેદ. રેદ રેદ
સમુદિગ્ધમે રેદ રેદ આરે રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ
રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ
રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ રેદ

યાને બે દર્શન—ચક્ષુદર્શન ને અચક્ષુદર્શન. ગર્ભજને ચારે દ
 લાલે જ્ઞાન, દશ અકર્મભૂમિમાં બે અને વીંશ અકર્મભૂમિ, છ
 અંતરદીપ, અને સમુચ્છિંમને નથી અને ગર્ભજને પાંચે સ
 સંમુચ્છિંમ તથા જુગળિયાને અજ્ઞાન બે—મતિ અજ્ઞાન ને
 અજ્ઞાન. ગર્ભજને ત્રણ. સમુચ્છિંમને જોગ ત્રણ—ઓદારિકતા
 ને ૧ કાર્મણ કાય યોગ. જુગળિયાને જોગ અગીઆર ૪ મન
 ૪ વચનના, ૨ ઓદારિકતા, ૧ કાર્મણ કાય જોગ. ગર્ભજને ૫
 જોગ. ઉપયોગ, દશ અકર્મભૂમિ તે પાંચ દેવકુરૂ ને પાંચ ઉતર
 એ દશમાં છ—તે બે જ્ઞાન, બે અજ્ઞાન ને બે દર્શન, અને વી
 અકર્મભૂમિ, છપન અંતરદીપમાં ને સમુચ્છિંમને ચાર—બે અજ્ઞા
 બે દર્શન. ગર્ભજને બાર ઉપયોગ. તેમજ આહાર લે તો 'વ
 ને ઉં ૭ દિશિનો તથા ત્રણ પ્રકારે આહાર લે, જોળ, શે
 ને કવળ. ઉપવાય તે સમુચ્છિંમમાં આઠ દંડકના આવીને ઉપન
 પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિ, ત્રણ વિકલેદ્રિ, મનુષ્ય ને તિર્થ
 જુગળિયામાં બે દંડકના આવીને ઉપને તે મનુષ્ય અને તિર્થ
 ચના, કર્મભૂમિના ગર્ભજ મનુષ્યમાં બાવીશ. દંડકના ઉપને
 તેઉં-વાયુના નહીં. સમુચ્છિંમની સ્થિતિજગત ને ઉં અંતર્મુહુર્તની
 ગર્ભજની આરાના મેળે જાણવી. ભરત ધરવતમાં પહેલે આરે
 બેસતાં ત્રણ પલ્યોપમની, ઉતરતાં બે પલ્યોપમની. બીજે આરે
 બેસતાં બે પલ્યોપમની, ઉતરતાં એક પલ્યોપમની. ત્રીજે આરે
 બેસતાં એક પલ્યોપમની, ઉતરતાં પૂર્વ કોડની. ચોથે આરે બેસતાં
 પૂર્વ કોડની, ઉતરતાં સવાસો વર્ષની. પાંચમે આરે બેસતાં
 સવાસો વર્ષની, ઉતરતાં વીંશ વર્ષની. છઠે આરે બેસતાં વીંશ
 વર્ષની, ઉતરતાં સોળ વર્ષની, એમ ચક્રતાં અવળા સવળી જાણવી.
 હિમવય હીરણ્યવયમા એક પલ્યોપમની, હરિવાસ રમકવાસમાં
 બે પલ્યોપમની, દેવકુરૂ ઉત્તરકુરૂમાં ત્રણ પલ્યોપમની, છપન
 અંતરદીપમાં પલ્યોપમનો અસંખ્યાતમો ભાગ, પાંચ મહાવિદે
 હમાં પૂર્વકોડની. સમે ક્રિયા મરણ ને અસમેાહિયા મરણ એ બે
 મરણ છે ચવણ તે નાં ને સમુચ્છિંમ દશ દંડકમાં જાય—પાંચ

સ્થાવર, ત્રણ વિકલેન્દ્રિય, મનુષ્ય ને તિર્યચમાં જાય. જુગલ્લીઆ
તેર દંડકમાં જાય તે દેવતાના તેર દંડકમાં. કર્મભૂમિના ગર્ભજ
ધાવીએ દંડકમાં જાય ગર્ભ તે સમુચ્છિન્ન મરીને જે ગતિમાં
જાય—તે મનુષ્ય ને તિર્યચમાં જાય જુગલ્લીઆ મરીને એક
દેવગતિમાં જાય કર્મભૂમિના ગર્ભજ મનુષ્ય પાંચ ગતિમાં જાય.
આગર્ભ તે સમુચ્છિન્નમાં આવે તો જે ગતિનો તે મનુષ્ય ને
તિર્યચનો, ગર્ભજમાં ચારે ગતિનો આવે. સમુચ્છિન્નને પ્રાણ આદ.
આપા ને મન નહિ. ગર્ભજને દય પ્રાણ. સમુચ્છિન્નને એક કાયાનો
એજ ગર્ભજને ત્રણ જોગ ઇતિ એકનોગ્રમો મનુષ્યનો દંડક.

ભાવીશમો વાણુવ્યંતરનો દંડક.

તેમાં ચરીર ત્રણ—વૈકય, તેજસ ને કર્મણ. અવધેજા
જન જંતુન અસંજન ઉન સાત કાયાની અને ઉત્તર વૈકય કરે તો
જન જંતુન મંખ્યાન, ઉન સાત જોજનની સંધયજ નથી. સં-
જાજ એક સુમયકરસ કાયા ચારે પણ દેવતાને લોક પલ્લે.
કંઠા ચારે પણ દેવતાને પરિચદ સંજા પલ્લી. લેરવા ચાર પ-
લેલી હરિય પાંચ. સુગુજાન પાંચ આદાર ને દેવજ નહીં
કંઠા અસંજી ને પંદ ને—ચી ને હુરેય પમાંય છ પણ અઃવા
જને મન ગેઠાં જાંધે. હરિ ત્રણ રાજેન ત્રણ જાન ત્રણ-
જાન ત્રણ જોગ અઃવીજાને ચાર જનના, ચાર હવનના,
ચાર કાયાના તે વૈકય, વૈકયનો નિય ને કર્મણ કય જોય,
જોય અઃવીજા ઉચ્છેદ નર-ત્રણ જાન ત્રણ અઃવીજા અને
ત્રણ રાજેન જોયજ આદાર દે રો. હવન ને ઉ. છ પ્રિદિનો
ત્રણ તે પ્રકરે જોય ને રાજ નર. ત્રણ જોય અઃવીજા આ-
દાર હવન ને ને હવન. આદારે ઉચ્છેદ તે મનુષ્ય ને
ત્રિવેનના વણુવ્યંતરને ત્રિવેન જન દંડક વર્તેન, દં-
કો વર્તે. વર્તેન તેનું દેવેન જન દંડક વર્તેન, દં-
કો વર્તે. વર્તેન કંઠે હિય પાણ ને અરને હિય પાણ ને
દે કાંઈ જે અર ને અરને હિય દંડકો વર્તે તે કુદરે,
વારે. વર્તેન, મનુષ્ય ને ત્રિવેન ને રાંધ વર્તે તે અરને

જે ગતિમાં જાય તે મનુષ્ય ને તિર્યચમાં. આગઈ તે આવે પ
જે ગતિના તે મનુષ્ય ને તિર્યચના. પ્રાણુ કથ. જોગ ત્રણ
મન, વચન ને કાયાના. ઇતિ બાવીશમે વાણુવ્યંતરનો કંઠક
ત્રેવીશમે જ્યોતિષીનો કંઠક.

તેમાં શરીર ત્રણ- વૈકય, તેજસ ને કાર્મણ. અવધેણ
જાં અંશું અસં ઉં સાત હાયની અને ઉત્તર વૈકય ક
તો જાં અંશું અસં ઉં લાખ જોજનની. સંઘયણ નથી
સંઠાણ એક સમયઉરસ. કપાય ચારે. સંજા ચારે. લેશ્યા એક
તેણુ. ઇંદ્રિય પાંચે. સસુફલાત પાંચ તે આહારક ને કેવળ નહીં
સંજી છે, વેદ જે. પર્યાય છ પણુ લાખાં ને મન ભેગાં બાંધે
દ્વિટિ ત્રણ, દર્શન ત્રણ, જ્ઞાન ત્રણ, અજ્ઞાન ત્રણ, જોગ અગી-
યાર-ચાર મનના, ચાર વચનના, ત્રણ કાયાના, તે વૈકય,
વૈકયનો મિશ્ર, ને કાર્મણ કાયજોગ. ઉપયોગ નવ-ત્રણ જ્ઞાન,
ત્રણ અજ્ઞાન, ત્રણ દર્શન તેમજ આહાર લે તો, જાં ને ઉં
૬ દિશિનો તથા જે પ્રકારે તે જોજ ને રોમ, તે પણુ શુંભ ને
અચિત્ત આહાર. ઉવવાય તે જે કેંઠનાં આવીને ઉપરે,
મનુષ્ય ને તિર્યચના. ચંદ્રમાની સ્થિતિ જાં પા પદ્યની,
એક પદ્ય ને લાખ વર્ષની. તેની દેવીની જાં પા પદ્યની,
અર્ધ પદ્ય ને પચાસ હજાર વર્ષની. સૂર્યનો જાં પા પદ્યની,
એક પદ્ય ને હજાર વર્ષની. તેની દેવીની જાં પા પદ્યની,
અર્ધ પદ્ય ને પાંચસે વર્ષની. ચંદ્રની જાં પા પદ્યની, ઉં
પદ્યની, તેની દેવીની જાં પા પદ્યની ઉં અર્ધ પદ્યની.
સૂત્રની જાં પા પદ્યની, ઉં અર્ધ પદ્યની. તેની દેવીની જાં
પા પદ્યની, ઉં પા પદ્યની ઝાઝેરી. તારાની જાં પદ્યની
આઠમે ભાગ, ઉં પા પદ્યની. તેની દેવીની જાં પદ્યની
આઠમે ભાગ, ઉં પદ્યનો આઠમે ભાગ ઝાઝેરી. સમોદિ
મરણ ને અસમોદિયા મરણ એ જે મરણ છે. ચવણ તે ચવી
પાંચ કંઠકમાં જાય, તે પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિ, મનુષ્ય
તિર્યચમાં ગઈ તે મરીને જે ગતિમાં જાય, તે મનુષ્ય ને તિર્ય

અમા. આગઈ તે આવે પણ જે ગતિનો તે મનુષ્ય ને તિર્યચનો આવે. પ્રાણ હથ, લેગ ત્રણ. ઇતિ ત્રીગ્રમો વ્યોતિપીનો હંકક.

ચોવીશમો વૈમાનિકનો હંકક.

વૈમાનિક દેવમાં ચરીર ત્રણ-વૈકય, તેજસ ને કાર્મણ. અવયેજા, સોધર્મ ઇશાન જે જે દેવલોકે જગ અંશુગ અસં ૦ ઉગ આન દાયની. ત્રીજે, ધાયે દેવલોકે છ દાયની. પાંચમે, છઠે દેવલોકે પાંચ દાયની, સાતમે, આઠમે દેવલોકે ચાર દાયની, નવમે, દશમે, અગીયારમે અને બારમે દેવલોકે ત્રણ દાયની, નવ મેરંધકે જે દાયની, ચાર અનુત્તર વિમાનમાં એક દાયની. સર્વાર્થસિદ્ધમાં મુદા દાયની, ઉત્તર વૈકય કરે તો બાર દેવલોકે મુખી જગ અંશુગ અંખ્યાગ ૦ લાખ જોજનની. સંધયણ નથી. સંસ્થાન એક સમચક્રસ, કપાય ચારે પણ લોભ પળો. મંડા ચારે પણ પરિમલ સંજા પળો. લેશ્યા પડેલે બીજે દેવલોકે તેજુ લેશ્યા. ત્રીજે, ધાયે, પાંચમે એક પણ લેશ્યા. છઠામી માંડી નવ મેરંધકમાં એક શુભ લેશ્યા અને પાંચ અનુત્તર વિમાનમાં એક પરમ શુભ લેશ્યા ઇદ્રિય પાંચ બાર દેવલોકે મુખી સમુપાન પાંચ, તે આદારક ને કેજ નહોં, નવ મેરંધક, પાંચ અનુત્તર વિમાનમાં પણ તે પેદનો, કપાય ને ખાનગીનિક સંજી જોજા છે, પેદ પડેલે ત્રીજે દેવલોકે તે પેદ, ચોભામી તે સર્વાર્થસિદ્ધ મુખી એક પુરૂષ પેદ, પર્વાય છ પણ ભાષા મન લેજાં બાંધે. હિંદુ, જ.ર દેવલોકે જગ, નવ મેરંધકમાં જે હિંદુ, પંચ અનુત્તર વિમાનમાં એક મહાકિન્ન-હિંદુ હાંન ત્રણ, હાંન ત્રણ, અહાંન ત્રણ, માર દેવલોકે, નવ મેરંધકે અને પાંચ અનુત્તર વિમાનમાં અગ વ નહોં એક અહિંદુ, ૧-૪૦ અનન, ૨-૨૫ અનન, ત્રણ ૩ અન. તે રેક, રેકવનો બિલ ને ૩ અંધુ ૩ પેદ, ૪ એક અહિંદુ, ૫-૨૫ અ. ૧-૨૫ દેવલોક ને નવ મેરંધકમાં ત્રણ હાંન, ત્રણ અહાંન, ત્રણ હાંન ત્રણ અનુત્તર વિમાનમાં છ હાંન ૧-૨૫ હાંન, ત્રણ હાંન તેજક અહાંન હે ને ૪૨ ને ૫૦ છ હાંન.

તથા બે પ્રકારે જોજ ને રોમ તે પણ અચિત ને શુભ. ઉપવાય
 તે આવીને ઉપજે, પહેલા દેવલોકથી માંડીને આઠમા દેવલોક
 સુધી બે દંડકના તે મનુષ્ય ને તિર્થચના અને નવમેથી તે સર્વા-
 થસિદ્ધ સુધી એક મનુષ્યનો આવે. પહેલે દેવલોકે સ્થિતિ જો
 એક પદ્યની, ઉં બે સાગરની, તેની પરિશ્રદિત દેવીની જો
 એક પદ્યની, ઉં સાત પદ્યની અને અપરિશ્રદિત દેવીની જો
 એક પદ્યની, ઉં પચાસ પદ્યની. બીજે દેવલોકે જો એક
 પદ્યની જાહેરી, ઉં બે સાગર જાહેરી, તેની પરિશ્રદિત દેવીની
 જો એક પદ્યની જાહેરી ઉં નવ પદ્યની અને અપરિશ્રદિત
 દેવીની જો એક પદ્યની જાહેરી, ઉં પચાવન પદ્યની. ત્રીજે
 દેવલોકે જો બે સાગરની ઉં સાત સાં, ત્યાં દેવી નથી પણ
 તેડાવી જાય. ચોથે દેવલોકે જો બે સાં જાહેરી. ઉં સાત સાં
 જાહેરી. પાંચમે દેવલોકે જો સાત સાં, ઉં દશ સાં. છઠે
 દેવલોકે જો દશ સાં, ઉં ચૌદ સાં, સાતમે દેવલોકે જો
 ચૌદ સાગરની, ઉં સત્તર સાં. આઠમે દેવલોકે જો સત્તર સાં,
 ઉં અઠાર સાં, નવમે દેવલોકે જો અઠાર સાં, ઉં જોગણીશ
 સાં દશમે દેવલોકે જો જોગણીશ સાં, ઉં વીશ સાં. અગી-
 આરમે દેવલોકે જો વીશ સાં, ઉં એકવીશ સાં. બારમે દેવ-
 લોકે જો એકત્રીશ સાં, ઉં બાવીશ સાં. પ્રથમ ઐવેયકે જો
 બાવીશ સાં, ઉં ત્રેવીશ સાં, બીજી ઐવેયકે જો ત્રેવીશ સાં,
 ઉં ચોવીશ સાં. ત્રીજી ઐવેયકે જો ચોવીશ સાગરોપમની,
 ઉં પચીશ સાં. ચોથી ઐવેયકે જમ્બ્ય પચીશ સાં ઉં છવીશ
 સાગરો પાંચમી ઐવેયકે જો છવીશ સાં ઉં સત્તાવીશ સાં
 છઠી ઐવેયકે જો સત્તાવીશ સાં, ઉં અઠાવીશ સાં સાતમી
 ઐવેયકે જો અઠાવીશ સાં, ઉં જોગણત્રીશ સાં આઠમી
 ઐવેયકે જો જોગણત્રીશ સાં ઉં ત્રીશ સાં નવમી ઐવેયકે
 જો ત્રીશ સાં ઉં એકત્રીશ સાં, ચાર અનુત્તર વિમાનમાં જો
 એકત્રીશ સાં ઉં તેનાશ સાં અને સર્વાર્થસિદ્ધમાં જો ને
 ઉં તેત્રીશ સાં. સમોહિયા મરણ ને અસમોહિયા મરણ એ

ને મરણ લાશે. ચવણ તે ચરીને પહેલા ણીજા દેવલોકના દેવતા
પાંચ દંઠકમાં જાય તે પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિ, મનુષ્ય ને
તિર્થંચ ત્રીજાથી તે આઠમા દેવલોકના દેવતા જે દંઠકમાં જાય તે
મનુષ્ય ને તિર્થંચમાં. નવમેથી માંડીને સર્વાર્થસિદ્ધ મુખીના દેવતા
એક દંઠકમાં જાય તે મનુષ્યમાં જાય ગર્ભ તે પહેલેથી માંડીને
આઠમા દેવલોકના દેવતા જે ગતિમાં જાય અને નવમેથી માંડીને
સર્વાર્થસિદ્ધ મુખીના એક મનુષ્યની ગતિમાં જાય. આગ્રહ
તે પહેલેથી માંડીને આઠમા દેવલોક મુખી જે ગતિનો આવે તે
મનુષ્ય ને તિર્થંચનો આવે અને નવમાથી માંડીને સર્વાર્થસિદ્ધ
મુખી એક મનુષ્યનો આવે પ્રાણ દશ. જોત જાત.

ઇતિ શ્રી ધર્માચાર્યો વૈશ્ણવો દંઠક

સિદ્ધનો દાર કહે છે.

સિદ્ધને મરીર નથી, સિદ્ધની આરૂપી યન આત્મ પ્રદેશની
અવધેજા જાં એક દાય ને આઠ અંશુલની અધ્યયન મર દાય
ને મોજ આંગળી અને ૮૦ જાળમે તેવેશ મનુષ્ય ને જાણીય
આંગળી. સિદ્ધને અપાજ્ઞ નથી સિદ્ધને સંસ્કાર નથી.
સિદ્ધને કપાય નથી સિદ્ધને મતા નથી સિદ્ધને ભેગવા નથી.
સિદ્ધને મંદિય નથી સિદ્ધને મમુજાન નથી સિદ્ધ મંદી અમંદી
નથી. સિદ્ધને પેદ નથી સિદ્ધને પર્વાય નથી સિદ્ધને મમોજ-
રિંદો સિદ્ધને એક દેવતા દારો સિદ્ધને એક દેવતા દાર
સિદ્ધને અજાન નથી સિદ્ધને એક નથી સિદ્ધને પે દેવલોક
તે દેવલોકને તે દેવલોકને સિદ્ધને આદ્ય નથી.
દેવલોક તે આદ્યને દેવલોક એક દેવલોક તે મનુષ્યને સિદ્ધને
સિદ્ધિનો દેવલોક નથી સિદ્ધને મમુજા, નથી સિદ્ધને અવધેજા નથી
સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને
સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને
સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને સિદ્ધને

અથ શ્રી ગતાગતના બોલ.

- ૧ પહેલી નરકે આગત ૨૫ લેદની, તે ૧૫ કર્મભૂમિ, સંજી તિર્યંચ ને ૫ અસંજી તિર્યંચ, એ પચીસના ૫ સાની. ગત ૪૦ લેદની તે ૧૫ કર્મભૂમિ ને ૫ સંજી તિર્યંચ એ ૨૦ ના પર્યાસા અને અપર્યાસા એટલે ૪૦
- ૨ બીજી નરકે આગત ૨૦ લેદની, તે ઉપર ૨૫ કર્મ તેમાંથી ૫ અસંજી તિર્યંચના પર્યાસા વળ્યા. ગત લેદની પૂર્વવત્.
- ૩ ત્રીજી નરકે આગત ૧૬ લેદની તે ઉપર ૨૦ લેદ કર્મ તેમાંથી ભૂજપરનો એક લેદ વળ્યો. ગત ૪૦ ની પૂર્વવત્.
- ૪ ચોથી નરકે આગત ૧૮ લેદની તે ઉપર ૧૬ કર્મ તેમાં જેયરનો એક લેદ વળ્યો. ગત ૪૦ ની પૂર્વવત્.
- ૫ પાંચમી નરકે આગત ૧૭ લેદની તે ઉપર ૧૮ કર્મ તેમાંથી સ્થળચળનો એક લેદ વળ્યો. ગત ૪૦ ની પૂર્વવત્.
- ૬ છઠ્ઠી નરકે આગત ૧૨ લેદની તે ઉપર કર્મ તેમાં ઉરપરનો એક લેદ વળ્યો. ગત ૪૦ ની પૂર્વવત્.
- ૭ સાતમી નરકે આગત ૧૬ લેદની તે ૧૫ કર્મભૂમિ ને મન્થ જળચરના પર્યાસાની સી વળ્. ગત ૧૦ લેદની સંજી તિર્યંચના પર્યાસા અને અપર્યાસાની.
- ૮ એકાવન જાતના દેવતા. (૧૦ જવનપતિ, ૧૫ પરમાધામ ૧૬ વાણવ્યંતર અને ૧૦ લંબકા) માં આગત ૧૧ લેદની તે ૧૦૧ ક્ષેત્રના સંજી મનુષ્ય, ૫ સંજી તિર્યંચ અને ૫ અસંજી તિર્યંચ એ ૧૧૧ ના પર્યાસાની. ગત ૪ ની તે ૧૫ કર્મભૂમિ, ૫ સંજી તિર્યંચ, ૩ પૃથ્વી, ચામ અને વનસ્પતિ એ ૨૩ ના પર્યાસા અને અપર્યાસાની.
- ૯ વ્યોતિષી અને પંડેરા દેવલોકમાં આગત ૫૦ લેદની તે ૧૫ કર્મભૂમિ, ૫ સંજી તિર્યંચ અને ૩૦ અકર્મભૂમિ એ ૫૦ ના પર્યાસાની ગત ૬૬ ની પૂર્વવત્.

- ૧૦ બીજા દેવલોકમાં આગત ૪૦ લેહની તે ઉપર ૫૦ દદ્યા તેમાંથી ૫ દેમવય અને ૫ હીરણ્યવય એ ૧૦ ના પર્વામાં વળ્યા. ગત ૪૬ ની પૂર્વવત.
- ૧૧ પદેલા કિલ્લિયીમાં આગત ૩૦ લેહની તે ઉપર ૪૦ દદ્યા તેમાંથી ૫ દરિવાસ અને ૫ રમકવાસ એ ૧૦ લેહ વળ્યા. ગત ૪૬ ની પૂર્વવત.
- ૧૨ ત્રીજા દેવલોકમાં આઠમા દેવલોક મુખી (૧ દેવલોક, ૬ લોકાંતિક અને ૨ કિલ્લિયી એ ૧૭) માં આગત ૨૦ લેહની તે ૧૫ કર્મભૂમિ અને ૫ સંતી નિર્ધન એ ૨૦ ના પર્વામાં. ગત ૪૦ લેહની તે ૧૫ કર્મભૂમિ અને ૫ સંતી નિર્ધનના પર્વામાં અને અપર્વામાં.
- ૧૩ નવમા દેવલોકમાં સર્વાર્થસિદ્ધ મુખી (૪ દેવલોક, નવ પ્રેવે-યક, ૫ અનુતર વિમાન એ ૧૮) માં આગત ૧૫ કર્મ-ભૂમિના પર્વામાં. ગત ૩૦ લેહની તે ૧૫ કર્મભૂમિના પર્વામાં તથા અપર્વામાં.
- ૧૪ પૃથ્વી, પાણી અને વનસ્પતિ એ ત્રણમાં આગત ૨૪૩ લેહની-૧૦૧ સમુદ્ધર્મિ અનુભવના અપર્વામાં, ૧૫ કર્મ-ભૂમિના અપર્વામાં અને પર્વામાં એટલે ૧૩૧ અને ૪૮ લેહ નિર્ધનના એવં ૧૭૫ ની લાંબી, ૧૪ લેહ દેવતાના (૧૦ અવનપતિ, ૧૫ પરમાધામી, ૧૧ વાયુભવંત, ૧૦ અંજા, ૧૦ અંદેગિરી, ૨ દેવલોક અને ૧ કિલ્લિયી) પર્વામાં કુલ ૨૪૩ લેહ ગત ૧૭૫ ની લાંબી.
- ૧૫ તેડ અને વાલુ એ દેવતા આગત ૧૭૫ ની લાંબી ગત ૪૮ લેહ નિર્ધનના.
- ૧૬ વલુ વિદેહિય (દેહિ, નેહિ અને વહેરિ) માં આગત ૧૭૫ ની લાંબી, ૪૨ વલુ ૧૭૫ ની લાંબી.
- ૧૭ અવલુ નિર્ધનના આગત ૧૭૫ ની લાંબી ગત ૩૬૫ લાંબી.

માણે), ૧ પદેલી નરક એ ૧૦૮ ના પર્યાપ્તા અને અપ-
ર્યાપ્તા એટલે ૨૧૬ અને ૧૭૬ ની લટ સર્વ મળીને
૨૯૫ લેઈ થયા

૧૮ સંઝી તિર્યંચમાં આગત ૨૬૭ લેઈની તે ૮૧ લેઈ દેવતાના,
(૬૬ લેઈમાંથી ઉપરના ૪ દેવલોક, ૬ પ્રેલેયક અને ૫
અનુપ્પર વિમાન એ ૧૮ લેઈ વળ્યાં બાકી રહ્યા તે) ૧૭૬
ની લટ અને ૭ નરકના પર્યાપ્તા એમ ૨૬૭ ની. ગત
પાંચેની ભુદી ભુદી કહે છે. જળચળની ૫૨૭ લેઈની તે
૫૬૩ માંથી નવમાં દેવલોકથી સર્વાર્થસિદ્ધ સુધીના અદાર
ભાતના દેવતાના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એટલે ૧૬ લેઈ
વળ્યાં. શેષ ૫૨૭ રહ્યા તે. ઉરપરની ગત ૫૨૩ લેઈની
તે ૫૨૭ માંથી છઠી તથા સાતમી એ બે નરકના અપ-
ર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ ૪ લેઈ વળ્યાં. સ્થળચળની ગત
૫૨૧ ની તે ૫૨૩ માંથી માંચમી નરકના અપર્યાપ્તા અને
પર્યાપ્તા એ બે લેઈ વળ્યાં. ખેચરની ગત ૫૧૬ ની તે
૫૨૧ માંથી બાંધી નરકના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ
બે લેઈ વળ્યાં. ભુજપરની ગત ૫૧૭ ની તે ૫૧૬ માંથી
ત્રીજી નરકના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ બે લેઈ વળ્યાં.
૧૬ સંમુર્મિષ્ઠમ મનુષ્યમાં આગત ૧૭૧ લેઈની તે ૧૭૬ ની
લટમાંથી તેહ વાઉના આઠ લેઈ વળ્યાં. શેષ ૧૭૧ રહ્યા
તે, ગત ૧૭૬ ની લટની.

૨૦ સંઝી મનુષ્યમાં આગત ૨૭૬ લેઈની તે ૧૭૬ ની લટ
માંથી તેહ વાઉના આઠ વળ્યાં. શેષ ૧૭૧ તથા ૬૬ ભાતના
દેવતા અને ૬ નરકના પર્યાપ્તા સર્વ મળી ૨૭૬ લેઈ થયા.
ગત ૫૬૩ લેઈની

૨૧ અકર્મભૂમિમાં આગત ૨૦ લેઈની ૧૫ કર્મભૂમિ અને ૫
સંઝી તિર્યંચ નામ ૨૦ ની ગત ભુદી ભુદી કહે છે ૫
દેવકુર અને ૫ નરકકુરની ગત ૧૨૮ લેઈની તે ૧૦ લવ-
નપતિ, ૧૫ પરમાવામી, ૧૬ વાણવ્યંતર, ૧૦ જંભક,

૧૦ જ્યોતિષી, ૨ દેવલોક, પદેશુ, બીજું અને ૧ કિશ્કિન્ધી;
એ ૬૪ જાતના દેવતાના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એટલે
૧૨૮. ૫ દરિયાગ અને ૫ રમકચાચની ગત ૧૨૬ ની તે
પૂર્વે ૧૨૮ કહ્યા તેમાંથી પહેલા કિશ્કિન્ધીના અપર્યાપ્તા
ને પર્યાપ્તા એ બે લેઈ વળ્યા. ૫ દેવવય અને ૫ દિર-
ગ્નયની ગત ૧૨૪ લેઈને તે પૂર્વે ૧૨૬ કહ્યા તેમાંથી
બીજા દેવલોકના અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા એ બે લેઈ વળ્યા.
૨૨ ભ્રમણ અંતરદ્વીપમાં આગત ૨૫ લેઈને તે, ૧૫ કર્મભૂમિ
૫ સ્થિતિર્મય અને ૫ અમૃતિન્નિર્મય એ ૨૫ ના પર્યા-
પ્તાની ગત ૧૦૨ લેઈને તે ૧૦ સ્વપ્નપતિ, ૧૫ પરમાધામી,
૧૬ વાણવ્યંતર, ૧૦ જંબહા એમ. ૫૧ ના અપર્યાપ્તા
અને પર્યાપ્તા એટલે ૧૦૨.

ઈતિ શાપીય કંડકની ગવાનન ચંપૂર્ણ

૨૩ નીર્ધારદેવમાં આગત ૩૮ લેઈને તે, ૧૨ દેવલોક, ૬ લોક-
કાનિક, ૬ મેનેષા, ૫ અનુભવ વિનાન અને ૫ પદેલી-
પોલી-પોલી નરક એમ ૩૮ ની ગત મે.સની.
૨૪ મહાવિષ્ણુમાં આગત ૮૬ લેઈને, તે ૬૮ જાતના દેવતાઓ
૧૫ પરમાધામી અને ૭ કિશ્કિન્ધી એ ૧૦ વળ્યાં ૮૬
દેવલોક તે અને ૧ પદેલી નરક એમ ૮૬ લેઈને. મગ
૩ નરકના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાનો
૧૫ મહાદેવમાં આગત ૮૩ લેઈને, તે પૂર્વે ૮૨ ૧૮૧ તે અને
એ બીજા નરક એમ ૮૩ લેઈ મગ ૩૦ લેઈને, તે ૧૨
દેવલોક, ૬ લોક, ૧૩, ૬ મેનેષા, ૫ અનુભવ વિનાન એ
૩૫ ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાનો
૩૬ મહાવિષ્ણુમાં આગત ૧૦૨ લેઈને, તે ૧૨ ૧૦૨, ૬ લોક
૧૩, ૬ મેનેષા અને ૬ નરક પદેલી એ બધા એમ
૩૬ નો મગ ૧૦ લેઈને તે ૩ નરકના અપર્યાપ્તા અને
પર્યાપ્તાનો.

૨૭ દેવળીમાં આગત ૧૦૮ લેહની તે ૬૬ જાતના દેવતા
૧૫ પરમાધામી, ૩ કિલ્લિધી એ અઠાર વળ્યા, શેષ
રહ્યા તે, ૧૫ કર્મભૂમિ, ૫ સંજીતિર્યંચ, ૪ નરક પદે
અને પૃથ્વી, પાણી, વનસ્પતિ એ ૩ એમ સર્વ મળી ૧
લેહ થયા તે. ગત મોક્ષની.

૨૮ સાધુમાં આગત ૨૭૫ ની તે ૧૭૬ ની લટમાંથી તેઉ-
ઠિના ૮ વળ્યા. શેષ ૧૭૧, ૬૬ જાતના દેવતા અને
નરક એમ ૨૭૫ ની. ગત ૭૦ લેહની તે ૧૨ દેવલોક
૬ લોકાંતિક, ૬ ઐવેયક અને ૫ અનુત્તર વિમાન એ ૩
ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાની.

૨૯ શ્રાવકમાં આગત ૨૭૬ લેહની તે પૂર્વે ૨૭૫ કહ્યા તે ૨
૧ છૂટી નરક વધી. ગત ૪૨ લેહની તે ૧૨ દેવલોક
૬ લોકાંતિક એ ૨૧ ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાની.

૩૦ સમદૃષ્ટિમાં આગત ૩૬૩ લેહની તે ૧૭૬ ની લટમાં
૧૫ કર્મભૂમિના પર્યાપ્તા તથા તેઉ વાઉના ૮ એ ૨૩
વળ્યા. શેષ ૧૫૬ તથા ૧૦૧ સંજીમનુષ્ય, ૬૬ જાતના દેવતા
અને ૭ નરકના પર્યાપ્તા એમ સર્વ મળી ૩૬૩ લેહ થયા
ગત ૨૨૨ ની તે ૮૧ જાતના દેવતા, ૬૬ લેહમાંથી ૧
પરમાધામી અને ૩ કિલ્લિધી એ ૧૮ વળ્યા ને ૧૫ કર્મ
ભૂમિ, ૫ સંજીતિર્યંચ, ૬ નરક એમ ૧૦૭ ના અપર્યાપ્તા
અને પર્યાપ્તા એટલે ૨૧૪, ત્રણ વિકલેદ્રિના અપર્યાપ્તા
અને ૫ અસંજીતિર્યંચના અપર્યાપ્તા એમ સર્વ મળી ૨૨૨
થયા તે ૧૫ પરમાધામી અને ૩ કિલ્લિધીના પર્યાપ્તા
અને અપર્યાપ્તા એ ૩૬ લેહ ભેળવતાં ૨૫૮ લેહની ગત ૫૬
કેટલાકે કહે છે.

૩૧ મિથ્યાત્વીમાં આગત ૩૭૧ લેહની તે પૂર્વે ૩૬૩ કહ્યા તેમાં
તેઉ વાઉના ૮ લેહ વળ્યા. ગત ૫૫૩ લેહની તે ૫૬૩
માંથી ૫ અનુત્તર વિમાનના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ
૧૦ લેહ વળ્યા.

- ૩૨ શ્રીવેદ અને પુરૂષવેદમાં આગત ૩૭૧ લેહની મિથ્યાત્વીની પેઠે. ગત પુરૂષવેદની ૫૬૩ ની, શ્રીવેદની ૫૬૧ ની સાતમી નરકના છે લેહ વત્ત્યા.
- ૩૩ નપુંસકવેદમાં આગત ૨૮૫ લેહની તે, ૬૬ વતના દેવતા, ૧૭૬ ની લટ અને ૭ નારહી એમ ૨૮૫ ની. ગત ૫૬૩ લેહની. ધતિ ગતાગતના બોલ સંપૂર્ણ.

અથ શ્રી ગુણસ્થાનદ્વાર.

[અનુષ્ટુપગુણ]

નામ ૧ લક્ષણાણ ૨ તિહ ૩ ।

કિરિયા ૪ સત્તા ૫ વંચ ૬ વેદેય ૭ ॥

વંદેય ૮ વદિરણા ૯ પંચ ॥

નિગ્ધરા ૧૦ માવ ૧૧ કારણા ૧૨ ॥ ૧ ॥

વરિસાદ ૧૩ વગ ૧૪ આયાવ ૧૫ ।

બીશાય મેદે ૧૬ જોગ ૧૭ વરિમોગ ૧૮ ॥

છોગા ૧૯ વરણ ૨૦ ગમ્મગમ્ ૨૧ ।

અળાવદુષ્ ૨૨ ગુણગણેરિમ્ ॥ ૨ ॥

એ એ માધ્યમ ૨૩ દાઝ ૩૬૮

પટેસો નામદાર કહે છે.

પટેસું મિથ્યાત્વ પુરૂષાણું, લેહનું લક્ષણાણ પુરૂ, એણું
કિરિયાનું પુરૂ, વેદનું વેદવિતિ લક્ષણાણું પુરૂ, વંચનું
વંદેયનું પુરૂ, વદિરણાનું વદિરણાનું પુરૂ, પંચનું પંચમનનું
પુરૂ, નામનું નિર્ગ્ધરાનું પુરૂ, માવનું માવનું પુરૂ,
કારણાનું કારણાનું પુરૂ, વરિસાદનું વરિસાદનું પુરૂ,
વગનું વગનું પુરૂ, આયાવનું આયાવનું પુરૂ,
બીશાયનું બીશાયનું પુરૂ, જોગનું જોગનું પુરૂ, વરિમોગનું
વરિમોગનું પુરૂ, છોગાનું છોગાનું પુરૂ, વરણનું વરણનું પુરૂ, ગમ્મગમ્નું
ગમ્મગમ્નું પુરૂ.

૨૭ દેવગીમાં આગત ૧૦૮ લેહની તે ૬૬ જાતના દેવતામાંથી ૧૫ પરમાધામી, ૩ કિલ્લિધી એ અદાર વળ્યા, શેષ ૮૧ રહ્યા તે, ૧૫ કર્મભૂમિ, ૫ સંજીતિર્યંચ, ૪ નરક પહેલી અને પૃથ્વી, પાણી, વનરુપતિ એ ૩ એમ સર્વ મળી ૧૦૮ લેહ થયા તે. ગત મોક્ષની.

૨૮ સાધુમાં આગત ૨૭૫ ની તે ૧૭૬ ની લટમાંથી તેઉં-વા-ઉના ૮ વળ્યા. શેષ ૧૭૧, ૬૬ જાતના દેવતા અને ૧ નરક એમ ૨૭૫ ની. ગત ૭૦ લેહની તે ૧૨ દેવલોક, ૬ લોકાંતિક, ૬ ઐવેચક અને ૫ અનુત્તર વિમાન એ ૩૫ ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાની.

૨૯ શ્રાવકમાં આગત ૨૭૬ લેહની તે પૂર્વે ૨૭૫ કહ્યા તે અને ૧ છટ્ટી નરક વધી. ગત ૪૨ લેહની તે ૧૨ દેવલોક અને ૬ લોકાંતિક એ ૨૧ ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તાની.

૩૦ સમદૃષ્ટિમાં આગત ૩૬૩ લેહની તે ૧૭૬ ની લટમાંથી ૧૫ કર્મભૂમિના પર્યાપ્તા તથા તેઉં વાઉના ૮ એ ૨૩ વળ્યા. શેષ ૧૫૬ તથા ૧૦૧ સંજીમનુષ્ય, ૬૬ જાતના દેવતા અને ૭ નરકના પર્યાપ્તા એમ સર્વ મળી ૩૬૩ લેહ થયા ગત ૨૨૨ ની તે ૮૧ જાતના દેવતા, ૬૬ લેહમાંથી ૧ પરમાધામી અને ૩ કિલ્લિધી એ ૧૮ વળ્યા તે ૧૫ કર્મભૂમિ, ૫ સંજીતિર્યંચ, ૬ નરક એમ ૧૦૭ ના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એટલે ૨૧૪, ત્રણ વિકલેદ્રિના અપર્યાપ્તા અને ૫ અસંજીતિર્યંચના અપર્યાપ્તા એમ સર્વ મળી ૨૨૨ થયા તે ૧૫ પરમાધામી અને ૩ કિલ્લિધીના પર્યાપ્તા અને અપર્યાપ્તા એ ૩૬ લેહલેખવતાં ૨૫૮ લેહની ગત ૫૬ કેટલાકો કહે છે.

૩૧ મિથ્યાત્વીમાં આગત ૩૭૨ લેહની તે પૂર્વે ૩૬૩ કહ્યા તેમાં તેઉં વાઉના ૮ લેહ વધ્યા ગત ૫૫૪ લેહની તે ૫૬૩ માંથી ૫ અનુત્તર વિમાનના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એ ૧૦ લેહ વળ્યા.

૪૨ સ્રીવેદ અને પુરુષવેદમાં આગત ૩૭૧ લેદની મિથ્યાત્વીની પેઠે. ગત પુરુષવેદની ૫૬૩ ની, સ્રીવેદની ૫૬૧ ની સાતમી નરકના એ લેદ વળ્યા.

૪૩ નપુંસકવેદમાં આગત ૨૮૫ લેદની તે, ૬૬ જાતના દેવતા, ૧૭૬ ની લટ અને ૭ નારકી એમ ૨૮૫ ની. ગત ૫૬૩ લેદની. ઇતિ ગતાગતના બોલ સંપૂર્ણ.

અથ શ્રી ગુણસ્થાનદ્વાર.

[મનુષ્યગૃહ]

નામ ૧ જ્ઞાનગુણ ૨ વિદિ ૩ ।

ચિરિમા ૪ સત્તા ૫ પંચ ૬ વેદેય ૭ ॥

ઉદેય ૮ ઉદિરણા ૯ પંચ ॥

નિગમરા ૧૦ માપ ૧૧ કારણા ૧૨ ॥ ૧ ॥

પરિગદ ૧૩ ધન ૧૪ આપાપ ૧૫ ।

ત્રીમાપ મેદં ૧૬ જોગ ૧૭ ઉપિષોગ ૧૮ ॥

પેંગા ૧૯ પાત્ર ૨૦ સામ્યગમ્ ૨૧ ।

ધન્યાધુષ ૨૨ ગુણગાનેરિમ્ ॥ ૨ ॥

એ મે આપામાં ૨૨ કાર ૧૮૮

પદેસો નામદાર કદે ઉં.

પદેસું મિથ્યાત્વ દુષ્ટા.દું, જીવું સ.સ્વતાન મુન, પીળું સમઝિલન મુન, કાણું અગિયે સમઝાન્વદિ મુન, પમમુ રેલિગિ મુન, છકું અમલસકલિ મુન, દા.મુ અમલસકલિ મુન, આ.મુ નિર્ધીલ.કા મુન, અમમુ અનિર્ધીલ.કા મુન, ૬૬મુ સુ.કમ ૧૦.૫ મુન અમલસકલિ ૩૨૮ રેલે.ક મુન, ૫૧મુ રામુર્લે.ક મુન ૫૨મુ અમલે રેલે.ક મુન અનિર્ધીલ.ક મુન ૫૩મુ રેલે.ક મુન ૫૪મુ રેલે.ક મુન ૫૫મુ રેલે.ક મુન ૫૬મુ રેલે.ક મુન ૫૭મુ રેલે.ક મુન ૫૮મુ રેલે.ક મુન ૫૯મુ રેલે.ક મુન ૬૦મુ રેલે.ક મુન ૬૧મુ રેલે.ક મુન ૬૨મુ રેલે.ક મુન ૬૩મુ રેલે.ક મુન ૬૪મુ રેલે.ક મુન ૬૫મુ રેલે.ક મુન ૬૬મુ રેલે.ક મુન ૬૭મુ રેલે.ક મુન ૬૮મુ રેલે.ક મુન ૬૯મુ રેલે.ક મુન ૭૦મુ રેલે.ક મુન ૭૧મુ રેલે.ક મુન ૭૨મુ રેલે.ક મુન ૭૩મુ રેલે.ક મુન ૭૪મુ રેલે.ક મુન ૭૫મુ રેલે.ક મુન ૭૬મુ રેલે.ક મુન ૭૭મુ રેલે.ક મુન ૭૮મુ રેલે.ક મુન ૭૯મુ રેલે.ક મુન ૮૦મુ રેલે.ક મુન ૮૧મુ રેલે.ક મુન ૮૨મુ રેલે.ક મુન ૮૩મુ રેલે.ક મુન ૮૪મુ રેલે.ક મુન ૮૫મુ રેલે.ક મુન ૮૬મુ રેલે.ક મુન ૮૭મુ રેલે.ક મુન ૮૮મુ રેલે.ક મુન ૮૯મુ રેલે.ક મુન ૯૦મુ રેલે.ક મુન ૯૧મુ રેલે.ક મુન ૯૨મુ રેલે.ક મુન ૯૩મુ રેલે.ક મુન ૯૪મુ રેલે.ક મુન ૯૫મુ રેલે.ક મુન ૯૬મુ રેલે.ક મુન ૯૭મુ રેલે.ક મુન ૯૮મુ રેલે.ક મુન ૯૯મુ રેલે.ક મુન ૧૦૦મુ રેલે.ક મુન

બીજો લક્ષણ ગુણદાર કહે છે.

પહેલા મિથ્યાત્વ ગુણઠાણનાં લક્ષણ કહે છે—શ્રી વીર-
રાગની વાણીથી ઓછું, અધિક, વિપરીત, સરહો, પડપે, ફરસે
તેહને મિથ્યાત્વ કહીએ ઓછી પડપણા તે કોને કહીએ? જેમ
કોઈ કહે ને જીવ અંશુક માત્ર છે, તંદુલ માત્ર છે, શામા
માત્ર છે, દીપક માત્ર છે તેહને ઓછી પડપણા કહીએ. બીજી
અધિક પડપણા તે કોને કહીએ—એક જીવ સર્વ લોક પ્રજાંક
માત્રમાં વ્યાપી રહ્યો છે તેહને અધિક પડપણા કહીએ ત્રીજી
વિપરીત પડપણા તે કોને કહીએ—કોઈ કંઈ ને પાંચ ભૂત યકી
આત્મા ઉપન્યો છે અને એહને વિનાયે જીવ પણ વીણ્યો છે.
તે જડ છે તે યકી ચિત્તન્ય ઉપજે, વીણ્યો એમ કહે તેહને વિપ-
રીત પડપણા કહીએ. એમ નવ પદાર્થનું વિપરીતપણું સરહો,
પડપે, ફરસે તેહને મિથ્યાત્વ કહીએ પણ જૈન માર્ગે આત્મા
અકુન્નિમ, અખંડ, અવિનાશી, નિત્ય છે. શરીર માત્ર વ્યાપક
છે તે વિષે ગોતમ સ્વામી હાથ જોડી માન મોડી વંદણી નમ-
સ્કાર કરીને શ્રી ભગવંતને પૂછવા લાગ્યા, સ્વામીનાથ! તે જીવને
શું ગુણ નીપન્યો? શ્રી ભગવંતે કહ્યું: ને, જીવરૂપ કહી. તે
કર્મરૂપ ંડોએ કરી ૪ ગતિ, ૨૪ કંડક, ૮૪ લાખ જીવજોનીમાં
વારવાર પરિભ્રમણ કરે પણ સંસારનો પાર પામે નહિ.

બીજા ગુણઠાણના લક્ષણ કહે છે—જેમ કોઈ પુરૂષ ખીર-
ખાંડનું ભોજન જમ્યો, પછી વસન કપડું, ત્યારે કોઈક પુરૂષ
પૂજ્યું, બાઈ! કાંઈ સ્વાદ રહ્યો? એટલે કહે ને થોડો સ્વાદ રહ્યો
તે સમાન સમકિત અને વમ્યો તે સમાન મિથ્યાત્વ ૧. બીજું
દૃષ્ટાંત કહે છે—જેવો ઘંટાનો નાદ પહેલો ગહેર ગંભીર પંછી
રણુકો રહી ગયો. ગહેરગંભીર સમાન સમકિત અને રણુકો
રહી ગયો તે સમાન મિથ્યાત્વ ૨ ત્રીજું દૃષ્ટાંત આંખાડું—
જીવરૂપ આંખો તંત્રા પ્રમાણરૂપ હાથના સમાકતરૂપ ફળ મોઢ
રૂપ વાયરે કરી તુટયું, મિથ્યાત્વરૂપ ધરતીએ આવી પડયું નથી,
વચમા છે ત્યાં સુધી સાસ્વાદાન કહીએ અને ધરતીએ આવી

પણું ત્યારે મિથ્યાત્વ. તે વિષે ગૌતમ સ્વામી દ્વાય ભેડી માન
મોડી શ્રી ભગવંતને પૂછવા લાગ્યા. સ્વામીનાથ ! તે છવને શું
શુભ નીપત્તયો ? શ્રી ભગવંત કહે, કૃષ્ણપક્ષી હતો તે ગુહ્યપક્ષી
થયો, અર્ધ પુત્રગત સંસાર ભોગવવો રહ્યો. જેમ કોઈ પુરુષને
માથે લાખ કોરનું દેણું હતું તે પરદેશ જઈને કમાઈ આવ્યો.
દેણું દેતાં બેઠા અપેલીનું દેણું રાત્રી તેડનું બ્યાજ થયું; અર્ધ પુત્રગત
સંસાર ભોગવવો રહ્યો આસ્વાદાન સમર્પિત પાંચવાર આવે.

ત્રીજા ગુણદાણનાં લક્ષણ કહે છે—ચીનું મિત્રગુણદાણું
ને બે વસ્તુ મળીને મિત્ર શીખંટને દુષ્ટાને જેમ શીખંટ ખાટો
ને મોઢા, તેમ મોઢાશ સમાન સમર્પિત ને ખટાશ સમાન
મિથ્યાત્વ. તે જિનમાર્ગ પણ રૂટો બલે તથા અન્ય માર્ગ પણ રૂટો
બલે જેમકે નગર બહાર માથુ મહાપુરુષ પધાર્યા છે તેડને
ધાવક વાંટવા બાપ છે કિંવામું મિત્રદષ્ટિ-પણે મિત્ર મળ્યો. તેણે
પૂછ્યું, ક્યાં બાબે હો ? ધાવક કહે, માથુ મહાપુરુષને વાંટવા
જાઉં છું. ક્યારે મિત્રદષ્ટિ-પણે કહે, મેંદને વાંચ શું થાય ?
ધાવક કહે જે મહા લાભ થાય તેથી તે કહે-તું જાણુ આતું મું
કાંઈ મહાનું મિત્રગુણદાણાણે વાંટવાને પણ ઉતાર્યો. ક્યારેક
બીજો મહા મિથ્યાગી મિત્ર મળ્યો, તેણે પૂછ્યું કે ત્યાં કાંઈ
બાબે હો ? મિત્રગુણદાણાણે કહે ને, માથુ મહાપુરુષને
વાંટવા જાઉં છું. ક્યારે મહા મિથ્યાગી કહે-ને મેંદને બાંધે
શું થાય ? બે ને, મેંદને દેવ ને, એમ કહેને કોઈકે જાણ્યો
એથી વાંટ, ક્યારે મહાપુરુષને બાંધે પુત્રનું, વાંટવો ? વાંટવા
પણ ઉતાર્યો. મેંદને શું કહે નીપત્તયો ? ક્યારેક કહે કોઈકે
બાંધે મેંદને કહે, જે વાંટવા જાઉં છું, મહાપુરુષને વાંટવો
જાઉં છું. ક્યારે મેંદને કહે, મેંદને કહે, મેંદને કહે, મેંદને
વાંટવા જાઉં છું. ક્યારે મહાપુરુષને બાંધે પુત્રનું, વાંટવા
પણ ઉતાર્યો. મેંદને શું કહે નીપત્તયો ? ક્યારેક કહે કોઈકે
બાંધે મેંદને કહે, જે વાંટવા જાઉં છું, મહાપુરુષને વાંટવા
જાઉં છું. ક્યારે મહાપુરુષને બાંધે પુત્રનું, વાંટવા પણ ઉતાર્યો.

ભમીને પણ દેશે ઉણું અર્ધું પુદ્ગળ પરાવર્તનમાં ઉત્કૃષ્ટો
સંસારનો પાર પામશે.

ચોથું અવિરતિ સમ્યક્ત્વદષ્ટિ ગુણઠાણું તેનું શું લક્ષણ—
પ્રકૃતિને ક્ષયોપશમાવે તે. ૧ અનંતાનુબંધી ક્રોધ, ૨ માન, ૩
માયા, ૪ લોભ, ૫ સમ્યક્ત્વ મોહિનીય, ૬ મિથ્યાત્વ મોહનીય, ૭
મિશ્ર મોહનીય. એ ૭ પ્રકૃતિ કાંઈક ઉદય આવે તેહને ક્ષય કરે
અને સત્તામાં ફળ તેહને ઉપશમાવે, તેને ક્ષયોપશમ સમ્ય-
ક્ત્વ કહીયે. તે સમ્યક્ત્વ અસંખ્યાતીવાર આવે અને ૭ પ્રકૃ-
તિના ફળને સર્વથા ઉપશમાવે, હકિ તેને ઉપશમસમકિત કહીયે.
તે સમકિત પાંચવાર આવે, અને ૭ પ્રકૃતિના ફળને સર્વથા ક્ષય
કરે તેને ક્ષાયક સમકિત કહીયે. તે સમ્યક્ત્વ ૧ વાર આવે,
ચોથે ગુણઠાણે આવ્યો થકો જીવાદિક પદાર્થ દ્રવ્યથી ૧, સેત્રથી
૨, કાળથી ૩, ભાવથી ૪, નોકારથીઆદિ છમાંસી તપ જાણે,
સરહકે, પડે પળુ ફરસી થકે નહિ તે વિષે ગૌતમસ્વામી કાણ
નેડી માન મેડો શ્રી ભગવંતને પૂછવા લાગ્યા. સ્વામીનાથ ! તે
જીવને શું ગુણ નીપજ્યો ? શ્રી ભગવંત કહે—હો ગૌતમ ! તે જીવ
સમકિત વ્યવહારપણે શુદ્ધ પ્રવર્તતો જઘન્ય ત્રીજો ભવે મોક્ષ
જાય, ઉત્કૃષ્ટો પંદર ભવે મોક્ષ જાય, વેદક સમકિત એક વાર
આવે, એક સમયની સ્થિતિ છે. પૂર્વે જો આયુષ્યનો બંધ પડ્યો
ન હોય તો ૭ ભોલમાં બંધ પાડે નહિ. ૧ નરકનું આયુષ્ય,
૨ ભવનપતિનું આયુષ્ય, ૩ તિર્યંચનું આયુષ્ય, ૪ વાણવ્યંતરનું
આયુષ્ય, ૫ જ્યોતિષીનું આયુષ્ય, ૬ સ્ત્રી વેદ, ૭ નપુંસક
વેદ, એ ૭ ભોલમાં આયુષ્યનો બંધ પાડે નહિ, તે જીવ, ૮
આચાર સમકિતના આરાધી ચતુર્વિધ સંઘની વત્સલતા પરમદર્શ
અને બળિભર કરેના થકો જઘન્ય પહેલે દેવલોકે ઉપજે, ઉત્તમ
બારમે દેવલોકે ઉપજે પત્રપણાની સાજે, પૂર્વ કર્મને ઉદયે કરીને
ત્રણ પરચખાણુ કરી ન થકે, પણ અનેક વરસની શ્રમણોપાસકની
પ્રવચનના પાળક કરીયે, દશાશ્રુત સ્કંધે આવક કહયા તે માટે
દર્શન આવકને અવિરત સમઘડી કહીયે.

પાંચમું દેશવિરતિ ગુણદાણું. તેનું શુ લક્ષણ—અગીયાર પ્રકૃતિને ક્ષયોપશમાવે તે ૭ પૂર્વે કદી તે અને ૧ અપ્રત્યા-
 જ્યાની ક્રોધ, ૨ માન, ૩ માયા, ૪ લોભ એમ ૧૧ પ્રકૃતિને
 ક્ષય કરે તો ક્ષાયકસમક્રિત કદીયે, ઢાકે-ઉપશમાવે તો ઉપશમ-
 સમક્રિત કદીયે. અને કાંઈક ઢાકે ને કાંઈક ક્ષય કરે તો ક્ષયો-
 પશમસમક્રિત કદીયે. પાંચમે ગુણદાણે આળ્યો ઘડો છત્રાદિક
 પદાર્થ દ્રવ્યથી, દોરથી કાળથી, ભાવથી, નોકારથી આદિ છત્રને
 ઉમાગી તપ બળે, સરકહે, પડે, ચક્રિત પ્રમાણે સ્પર્શે. એક
 પદ્મપાણીથી માંડીને, ૧૨ વ્રત, ૧૧ સાવકની પરીમા આદરે,
 યાગ્ય ચલેખજા સુખી અનયન કરી આરાધે, તે વિશે મોતમ-
 નામી દાષ ભેડી માન મોઢી યો ભગવંતને પૂજવા લાભ્યા,
 સ્વામીનાથ! તે છત્રને શુ શુભ નોપજ્યો! ત્યારે કદી ભગવંતે
 કહ્યું, જન્મ ત્રોળે ભરે મોક્ષ ભાગ, ઉન્ન ૧૫ ભરે મોક્ષ ભાગ,
 ૫૦ પડેવે દેવલોકે ઉપજે, ઉત્ત ૧૨ મે દેવલોકે ઉપજે. તે
 છત્રના ભગની અપેસારે દેશવિરતી કદીયે, ૫૫ પરિણામથી
 ભગવતી ક્રિયા ઉતરી અર્થ છે. આપામ્ભા, આપઆરંભ, આપ-
 પરીક્ષી, મુરડીત, સુખની, પ્રતિષ્ઠા, ધર્મવતી, દાસકરિદારી,
 ખડાસરિદારી, ઉદાગી, વૈરાગ્યવંત, ચોરનખાઈ, સુખમાર્ગી
 છત્રાણુ, સુખજ, ઉત્તમ ક્રિયાણી, આરિત, આપાધ, મેન-
 ૫ દંડભાષા અરિહંતના દિપ્ત વર્ણવ્યા છે. મીનાઈ બોલે છે,
 દિહંતની દાખરે, માવજાણું કોઈ કરમાં પ્રવેશ દબાવત અર્થે
 છત્રું પ્રમળ મંકરિ ગુણદાણું. તેનું શુ લક્ષણ—૧૫ ૨૧-
 ક્રિમે હરેપદમારે તે ૧૧ ક્રિડિ ૧૫ કદી તે અને ૧ અપ્ર-
 ત્યાજ્યોપશમાવે તે ૧ માન, ૩ માયા, ૪ લોભ એમ ૧૧ પ્રકૃ-
 તિને ક્ષય કરે તો ક્ષાયકસમક્રિત કદીયે, ઢાકે-ઉપશમાવે તો ઉપશમ-
 સમક્રિત કદીયે. અને કાંઈક ઢાકે ને કાંઈક ક્ષય કરે તો ક્ષયો-
 પશમસમક્રિત કદીયે. પાંચમે ગુણદાણે આળ્યો ઘડો છત્રાદિક
 પદાર્થ દ્રવ્યથી, દોરથી કાળથી, ભાવથી, નોકારથી આદિ છત્રને
 ઉમાગી તપ બળે, સરકહે, પડે, ચક્રિત પ્રમાણે સ્પર્શે. એક
 પદ્મપાણીથી માંડીને, ૧૨ વ્રત, ૧૧ સાવકની પરીમા આદરે,
 યાગ્ય ચલેખજા સુખી અનયન કરી આરાધે, તે વિશે મોતમ-
 નામી દાષ ભેડી માન મોઢી યો ભગવંતને પૂજવા લાભ્યા,
 સ્વામીનાથ! તે છત્રને શુ શુભ નોપજ્યો! ત્યારે કદી ભગવંતે
 કહ્યું, જન્મ ત્રોળે ભરે મોક્ષ ભાગ, ઉન્ન ૧૫ ભરે મોક્ષ ભાગ,
 ૫૦ પડેવે દેવલોકે ઉપજે, ઉત્ત ૧૨ મે દેવલોકે ઉપજે. તે
 છત્રના ભગની અપેસારે દેશવિરતી કદીયે, ૫૫ પરિણામથી
 ભગવતી ક્રિયા ઉતરી અર્થ છે. આપામ્ભા, આપઆરંભ, આપ-
 પરીક્ષી, મુરડીત, સુખની, પ્રતિષ્ઠા, ધર્મવતી, દાસકરિદારી,
 ખડાસરિદારી, ઉદાગી, વૈરાગ્યવંત, ચોરનખાઈ, સુખમાર્ગી
 છત્રાણુ, સુખજ, ઉત્તમ ક્રિયાણી, આરિત, આપાધ, મેન-
 ૫ દંડભાષા અરિહંતના દિપ્ત વર્ણવ્યા છે. મીનાઈ બોલે છે,
 દિહંતની દાખરે, માવજાણું કોઈ કરમાં પ્રવેશ દબાવત અર્થે
 છત્રું પ્રમળ મંકરિ ગુણદાણું. તેનું શુ લક્ષણ—૧૫ ૨૧-
 ક્રિમે હરેપદમારે તે ૧૧ ક્રિડિ ૧૫ કદી તે અને ૧ અપ્ર-
 ત્યાજ્યોપશમાવે તે ૧ માન, ૩ માયા, ૪ લોભ એમ ૧૧ પ્રકૃ-
 તિને ક્ષય કરે તો ક્ષાયકસમક્રિત કદીયે, ઢાકે-ઉપશમાવે તો ઉપશમ-
 સમક્રિત કદીયે. અને કાંઈક ઢાકે ને કાંઈક ક્ષય કરે તો ક્ષયો-
 પશમસમક્રિત કદીયે. પાંચમે ગુણદાણે આળ્યો ઘડો છત્રાદિક
 પદાર્થ દ્રવ્યથી, દોરથી કાળથી, ભાવથી, નોકારથી આદિ છત્રને
 ઉમાગી તપ બળે, સરકહે, પડે, ચક્રિત પ્રમાણે સ્પર્શે. એક
 પદ્મપાણીથી માંડીને, ૧૨ વ્રત, ૧૧ સાવકની પરીમા આદરે,
 યાગ્ય ચલેખજા સુખી અનયન કરી આરાધે, તે વિશે મોતમ-
 નામી દાષ ભેડી માન મોઢી યો ભગવંતને પૂજવા લાભ્યા,
 સ્વામીનાથ! તે છત્રને શુ શુભ નોપજ્યો! ત્યારે કદી ભગવંતે
 કહ્યું, જન્મ ત્રોળે ભરે મોક્ષ ભાગ, ઉન્ન ૧૫ ભરે મોક્ષ ભાગ,
 ૫૦ પડેવે દેવલોકે ઉપજે, ઉત્ત ૧૨ મે દેવલોકે ઉપજે. તે
 છત્રના ભગની અપેસારે દેશવિરતી કદીયે, ૫૫ પરિણામથી
 ભગવતી ક્રિયા ઉતરી અર્થ છે. આપામ્ભા, આપઆરંભ, આપ-
 પરીક્ષી, મુરડીત, સુખની, પ્રતિષ્ઠા, ધર્મવતી, દાસકરિદારી,
 ખડાસરિદારી, ઉદાગી, વૈરાગ્યવંત, ચોરનખાઈ, સુખમાર્ગી
 છત્રાણુ, સુખજ, ઉત્તમ ક્રિયાણી, આરિત, આપાધ, મેન-
 ૫ દંડભાષા અરિહંતના દિપ્ત વર્ણવ્યા છે. મીનાઈ બોલે છે,
 દિહંતની દાખરે, માવજાણું કોઈ કરમાં પ્રવેશ દબાવત અર્થે
 છત્રું પ્રમળ મંકરિ ગુણદાણું. તેનું શુ લક્ષણ—૧૫ ૨૧-

જીવાદિક નવ પદાર્થને તથા નોકારસી આદિ છમાસી તપ બહે સરદહે, પડપે, ફરસે. સાધુપણ એક ભવમાં નવસેવાર આવે. જીવ જઘન્ય ત્રીજે ભવે મોક્ષ ભય, ઉત્તમ ૧૫ ભવે મોક્ષ ભવ આરાધક જીવ જઘન પહેલે દેવલોકે ઉપજે, ઉત્તમ અનુભવ વિમાને ઉપજે. ૧૭ લેહે સંજમ નિર્મળ પાળે, ૧૨ લેહે તપસ્ય કરે, પણ યોગ ચપળ, કપાય ચપળ, વચન ચપળ, દક્ષિન ચપળતાનો અંશ છે, તેણે કરીને યદ્યપિ ઉત્તમ અપ્રમાદિક રહે છે, તો પણ પ્રમાદ રહે છે માટે પ્રમાદપણે કરી તથા કૃષ્ણ દિક લેશા, અશુભ ભોગ કાષ્ઠક કાળે પ્રભુમે છે, માટે કપાય પ્રકૃષ્ઠમત્ત થઈ ભય છે. તેને પ્રમત્ત સંજતિ ગુણુઠાણું કહીયે.

સાતમું અપ્રમત્ત સંજતી ગુણુઠાણું, તેહનું શું લક્ષણ—પ્રમાદ છાંડે ત્યારે સાતમે ગુણુઠાણું આવે. તે ૫ પ્રમાદનાં નામ (ગાથા) ૧ મદ, ૨ વિષય, ૩ કપાય, ૪ નિદા, ૫ વિકલ પંચમા ભણિયા; એ એ પંચ પમાયા, જીવ પડંતી સંસારે. એ ૫ પ્રમાદ છાંડે અને ૧૬ પ્રકૃતિને ઉપશમાવે તે. ૧૫ પૂર્વે કહી તે અને સંજલનો કોષ, એમ ૧૬ પ્રકૃતિને ક્ષયોપશમાવે તેને શું ગુણુ નીપન્યો? જીવાદિ પદાર્થ દ્રવ્યથી, ક્ષેત્રથી, કાળથી, ભાવથી. તથા નોકારસી આદિ દેઈને છમાસી તપ ધ્યાન જીવન પણે બણે, સરદહે, પડપે, ફરસે. તે જીવ જઘન્ય તે જ ભવે મોક્ષ ભય, ઉત્કૃષ્ટો ત્રીજે ભવે મોક્ષ ભય. ગતિ તો પ્રાયઃ કલ્યાણી તની થાય ધ્યાનને વિષે, અનુષ્ઠાનને વિષે, અપ્રમત્ત ઉદ્યત થઈ રહે છે, તથા શુભ લેશ્યાપણે જ કરીને નથી પ્રમત્ત કપાય જેને તેને અપ્રમત્ત સંજતી ગુણુઠાણું કહીયે.

આઠમું નીચું આદર ગુણુઠાણું તેનું શું લક્ષણ—૧૭ પ્રકૃતિને ક્ષયોપશમાવે ન નાળ પૂર્વે કહી તે અને સંજલનું માન મળી ૧૭ પ્રકૃતિને ક્ષયોપશમાવે તે વિષે ગોતમસ્વામી કાષ્ઠ જોડી માન મોડે આ નગર નને પૂછવા લાગ્યા, સ્વામીનાથ! તે જીવને શું ગુણુ નીપન્યો? શ્રી ભગવંતે કહ્યું—પરિણામધારા, અપૂર્વ કરણ જે કેઈ કાળે જીવને કોઈ દિને આબ્યું તથો તે

ઝેલો ભુગ્ન છવાદિ પદાર્થ દ્રવ્યથી, ક્ષેત્રથી, કાગથી, ભાગથી,
 નેકાદમી આદિ દર્શ છમામી તથા બલે, સરસે, પડપે, ફરસે.
 તે છવ જથન્ય તેજ બલે મોક્ષ જાય, કિંતુ ત્રીજે બલે મોક્ષ
 આવ, મદોથી ઝેલો ન કરે:- ૧ ઉપચયઝેલો ને ૨ સ્વપદઝેલો.
 ઉપચય ઝેલો ગણો છવ મોદનીય કર્મની પ્રકૃતિના દગને ઉપચ-
 માવનો અચરમા ગુણકાણા સુધી જાય, પરિવાર્થ પણ થાય,
 દાય માન પરીણામ પણ પરીણમે અને સ્વપદઝેલોવાળો છવ
 તે મોદનીય કર્મની પ્રકૃતિના દગને અપાવતો. શુદ્ધ મૂળમાંથી
 નિર્જાત કરતો, નવમે, દશમે ગુણકાણે ધર્મને બાદથી ગુણકાણે
 જાય, અપરિવાર્થ ન દોષ વર્દ માન પરીણામ પરીણમે દર્શ
 નીવદિ બાદનો અર્થ તે નિવર્ત્યો છે બાદ દશવધી બાદ
 સુખામ ક્રિયાથી ઝેલો કરવે, અચરતન પરીણામે, અભ્યવસાય
 સિદ્ધ થતો, બાદ અપરત્વથી નિવર્ત્યો છે મારે નીવદિ બાદ
 ગુણકાણે કરીયે તથા બીજું નામ અપૂર્વ સ્વ ગુણકાણે પણ
 કરીયો, કામારે ને કોર્મ કરે, છવે પૂર્વે થેલો કરી નહોતી
 અને એ ગુણકાણે પરીણે જ તથા તે પરિણતરેલું બાગમ સ્વ
 સ્વપદ સ્વ પરીણામમાન વર્દ તરફ થેલો કરી નેકમે અપૂર્વ-
 સ્વ ગુણકાણે કરીયે.

તથાનું જાનોવદિબાદ સ્વપદ સ્વ, નેનું સ્વ નહવું-એકાદક
 કૃતિને કામે વધારો, ને ૧૩ કૃતિ પૂર્વે કરીયું અને કામ-
 કામ ૧ કામ, ૨ કોર્મ, ૩ પ્રીતિ, ૪ નપુત્તકામે એ કરી
 કૃતિને કામેવધારો, ને ૧૪ કૃતિ નિવર્ત્ય, દાય એકો માન
 કામે એ જાગતને પૂર્વ, કામ જાગતેનામે કામે છવે કરી
 કૃતિ નીવર્ત્ય, ૧ કોર્મ અને કૃતિને છવે છવે કરીયું તથા
 કામે ૧ કામે કામે ૧૩ ને ૧૪, કામે, કામે, કામે, કામે,
 કામે કામે ૧ કામે કામે ૧૩ કામે ૧૪, કામે, કામે, કામે,
 કામે કામે, ને છવ કામે ને ૧૩ કામે ને ૧૪ કામે કામે
 કામે ને ૧૩ કામે કામે ૧૪ ને ૧૫ કામે કામે કામે,
 કામે કામે કામે કામે ૧૩ કામે ૧૪ ને ૧૫ કામે

યદિબાદર ગુણકાણું કહીયે. “ આઠમા, નવમા ગુણકાણું
શબ્દાર્થ ધણા ગંભીર છે તે અન્ય પંચસંવ્રહ્મિક અથ
સિદ્ધાંતથી સમજવા. ”

દશમું સૂક્ષ્મ સંપરાય ગુણકાણું, તેનું શું લક્ષણ—૨૭
તિને ક્ષયોપશમાયે. ૨૨ પ્રકૃતિ પૂર્વે કહી તે અને ૧. ૬
૨ રતી, ૩ અરતી, ૪ ભય, ૫ શોક, ૬ દુઃખ. એ ૨૭ પ્ર
ક્ષયોપશમાયે. તે વિષે ગૌતમસ્વામી હાથ જોડી માન મોડી
ભગવંતને પૂછવા લાગ્યા, સ્વામીનાથ ! તે જીવને શું ગુણ
ન્યો ? શ્રી ભગવંતે કહ્યું, તે જીવ દ્રવ્યથી, ક્ષેત્રથી, કા
ભાવથી, જીવાદિક પદાર્થ તથા નોકારસી આદિ દર્શને છ
તપ, નિરભિલાષ, નિર્વાંછના, નિર્વેદકતાપણે, નિરાશી, અન્ય
અવિભ્રમપણે જાણે, સરદહે, પડપે, ફરસે. તે જીવ અન્ય
ભવે મોક્ષ જાય, ઉત્તમ ત્રીજે ભવે મોક્ષ જાય. સૂક્ષ્મ-શી
લગારેક પાતળોશી સંપરાય ક્રિયા રહી છે, તેને સૂક્ષ્મ-શી
ગુણકાણું કહીયે.

અગ્યારમું ઉપશાંતમોહ ગુણકાણું, તેનું શું લક્ષણ—
પ્રકૃતિને ઉપશમાયે, તે ૨૭ પ્રકૃતિ પૂર્વે કહી તે અને ૧ સંન
લોભ, એવં ૨૮ મોહનીય કર્મની પ્રકૃતિને ઉપશમાયે. સ
દોકે. (ભરમભારી પ્રછન્ન અશિવત) તે વિષે ગૌતમસ્વા
હાથ જોડી માન મોડી શ્રી ભગવંતને પૂછવા લાગ્યા. સ્વા
નાથ ! તે જીવને શું ગુણ નીપન્યો ? શ્રી ભગવંતે કહ્યું—તે
જીવાદિક પદાર્થ દ્રવ્યથી, ક્ષેત્રથી, કાળથી, ભાવથી, નોકાર
આદિ દર્શને છમાસી તપ વીતરાગ ભાવે, યથાખ્યાત ચાર
પણે જાણે, સરદહે, પડપે, ફરસે, એવામાં જો કાળ કરે
અનુસાર વિમાનમાં જાય, પછી મનુષ્ય થઈ મોક્ષ જાય અને
સૂક્ષ્મ લોભનો ઉદય થાય તો કષાય અગ્નિ પ્રગટે, પછી
દશમાથી સર્વથા પડે તો પહેલે ગુણકાણું જાય, પછી અગ્યારમું
ચલતું તો નથી ઉપશાંત તે ઉપશમ્યો છે મોહ સર્વમા.

કરી અમિ ઓણ્યાની પેઠે. ટાળ્યો નહિ, ઠાંક્યો છે માટે ઉપ-
શાંતમોહ ગુણકાણું કહીયે.

બારમું ક્ષીણમોહ ગુણકાણું, તેનું શું લક્ષણ—૨૮ પ્રકૃતિને
સર્વથા અપાવે દાયકાગ્રેહી, દાયક બાવ, દાયકસુમહિત, દાયક-
યથાખ્યાત ચારિત્ર, કરણસત્ય, ભેગસત્ય, બાવસત્ય, અમાયી,
અમાયો, વીતરાગી, બાવનિર્મથ, સંપૂર્ણ સંવુક, સંપૂર્ણ-
ભાવિતાત્મા, મદાતપસ્વી, મદામુચીલ, અમોદી, અવિકારી,
મદાશાની, મદાધ્યાની, વર્દમાન પરિણામો, અપદીવાર્ધ ચર્મ,
અંતર્મુદુર્ત રહે. એ ગુણકાણે ધાગ કરવો નયો, પુનર્ભવ છે
નહિ, ઉંચે સમયે પાંચ જ્ઞાનાવસ્થા, નવ દર્શનાવસ્થા,
પંચવિધ અંતરાય હાય કરજોાયમ કરી. તેરમા ગુણકાણને પરોલે
સમયે હાય કરી કેવળ જ્યોતિ પ્રકટે તે માટે ક્ષીણમોહ
ગુણકાણું કહીયે.

તેરમું સન્નેગી કેવળી ગુણકાણું, તેનું શું લક્ષણ—દય બાત
સદિન તેરમે ગુણકાણે વિચરે. ૧ સન્નેગી, ૨ સચરીરી, ૩
સલેથી, ૪ શુદ્ધલેથી, ૫ યથાખ્યાતચારિત્ર, ૬ દાયકસુમહિત,
૭ પંદિતીર્થ, ૮ શુદ્ધધ્યાન, ૯ કેવળજ્ઞાન, ૧૦ કેવળ દર્શન
એ દય બાત સદિન જયન્ત અંતર્મુદુર્ત ૦૧૦ દેહગુણ પૂર્વ
કોપી સુખી વિચરે, ઘણા જીવન નારી, કનિષ્ઠા, ન્યાય કરીને
ચીજ ચીજ શુદ્ધધ્યાનના પાશને બાંધેન મરડેને બાવ, સન્નેગી
તે ગુણ મન વચન કાયાના ભેગ મરડેન તે. બાતચરો.
જાણી, અમનાઅમનાદિત્ર મેધા શુભ મરડેન તે. કેવળજ્ઞાન,
કેવળદર્શન, ઉપરોક્ત સુમહંતર અવિચિત્રરો ગુણ રક્ષેને તે
માટે સન્નેગી કેવળી ગુણકાણું કહીયે.

ચૌદમું અભોધી કેવળી ગુણકાણું તેનું શું લક્ષણ—૨૧૬
ધ્યાનનાં કારણે. ૧. પેદા કરાવે, ૨. કલિ અર્થના અર્થના ને. અર્થ
નિર્મિતના અર્થના રૂપી. ૩. અર્થના રૂપી. ૪. અર્થના રૂપી.
અર્થના રૂપી. ૫. રૂપી રૂપી. ૬. અર્થના રૂપી. ૭. અર્થના રૂપી.
૮. અર્થના રૂપી. ૯. અર્થના રૂપી. ૧૦. અર્થના રૂપી. ૧૧. અર્થના રૂપી.
૧૨. અર્થના રૂપી. ૧૩. અર્થના રૂપી. ૧૪. અર્થના રૂપી. ૧૫. અર્થના રૂપી.

૨ સલેશી, ૩ શુકલલેશી. એ ત્રણ વર્તિને શેષ ૭ બોલ સહિત સહલ ગિરીનો રાજા મેરૂ તેની પેઠે 'અડોલ', 'અચલ', 'સ્થિર' અવસ્થાને પામે. શૈલેશીપણે રહી પંચ લઘુ અક્ષર ઉચ્ચારપ્રમાણ કાળ રહી શેષ ૧ વેદનીય, ૨ આયુષ્ય, ૩ નામ, ૪ ગોત્ર. એ ચાર કર્મ ક્ષીણ કરીને મુક્તિપદ પામે. શરીર ઉકારિક, તેજસ, કાર્મણ, સર્વથા છાંડીને સમગ્રેણી, નિઃશય, અન્ય આકાંક્ષા પ્રદેશ અણુઅણુવાગાહતો, અણુકરસતો, એક સમય માત્રમાં ઉદ્વેગતિ, અવિગ્રહગતિએ વીહાં જાય. "એરંડળીજ ઇંધન મુક્તવત્, નિર્દેષ તુંબીવત્, કૌહંડમુક્તગાણુવત્, ઇંધનવન્હિમુક્ત ધૂમ્રવત્." વીહાં સિદ્ધ ક્ષેત્રે જઈ સાકારોપયોગે સિદ્ધ થાય, ભુદ્ધ થાય, પારંગત થાય, પરંપરાગત થાય, સહલકાર્ય અર્થ સાધી કૃતકૃતાર્ય નિષ્ઠિતાર્ય અતુલ્ય સુખસાગર નિર્મિત સાદી અનંત બાગે સિદ્ધ થાય. એ સિદ્ધ પદનો ભાવસ્મરણ ચિંતન મનન કલાકાળે મુજને હોશે? સો ઘટી, પણ ધન્ય સમ્પૂર્ણ હોશે. અભેગી તે ભેગ રહિત કેવળ સહિત વિચરે તેને અભેગી કેવળી ગુણકાણું કહીયે.

ત્રીજો સ્થિતિકાર કહે છે.

પહેલા ગુણકાણાની સ્થિતિ ૩ પ્રકારની છે—અણાદીઆ અપભ્રજવસીઆ તે જે મિથ્યાત્વની આદિ નથી ને અંત પણ નથી તે અભવ્યજ્વ આશ્રિ મિથ્યાત્વ ૧. અણાદિઆ સપભ્રજવસીઆ તે જે નિમિત્તાત્વની આદિ નથી પણ અંત છે તે ભવ્યજ્વના મિથ્યાત્વ આશ્રિ ૨. સાદીઆસપભ્રજવસીઆ તે જે મિથ્યાત્વની આદિ પણ છે ને અંત પણ છે તે પડીવાઈ સમઠિડીના મિથ્યાત્વ આશ્રિ. તેની સ્થિતિ જઘન્ય અંતર્મુહૂર્ત ઉત્તમ અર્ધ પુદ્ગલ પરાવર્તન દેશે ઉણી. પછી અવશ્ય સમક્રિત પામીને મોક્ષ જાય ૩. ૧. ત્રીજા ગુણકાણાની સ્થિતિ જ ૦ ૧ સમય, ઉ ૦ ૬ આવલીકા ને ૭ સમયની ૨. ત્રીજા ગુણકાણાની સ્થિતિ જ ૦ ઉ ૦ અંતર્મુહૂર્તનાં ૩ ચોથા ગુણકાણાની સ્થિતિ જ ૦ અંત ૦; ઉ ૦ ૬૬ સાગરાપમ આજરાની તે ૨૨ સાગરાપમની સ્થિતિએ ત્રણવાર બારમે દેવલોક ઉપજ ત્રણ પૂર્વદોડી અધિક મનુષ્યના

સાતમે વેદ ને આઠમે ઉદયદ્વાર ભેળો કહે છે.

પહેલા ગુણઠાણાથી તે દશમા ગું સુધી ૮ કર્મ વેદ ને ૮ નો ઉદય, અગીઆરમે, બારમે ૭ કર્મ વેદ ને ૭ નો ઉદય, મોહનીય વર્જિને. તેરમે, ચૌદમે ૪ કર્મ વેદ ને ૪ નો ઉદય, વેદનીય ૧, આયુષ્ય ૨, નામ ૩ ગોત્ર ૪.

નવમે ઉદીરણાદ્વાર કહે છે.

પહેલા ગુણઠાણાથી માંડીને સાતમા ગું સુધી ૮ કર્મની ઉદીરણા તથા ૭ ની કરે તો આયુષ્ય વર્જિને. આઠમે નવમે ગું સાત કર્મની ઉદીરણા તે આયુષ્ય વર્જિને તથા ૬ ની કરે તો આયુષ્ય ૧, મોહનીય ૨ એ ૨ વર્જિને. દશમે ૧ ની ઉદીરણા કરે આયુષ્ય ૧, મોહનીય ૨, એ ૨ વર્જિને અને ૫ ની કરે તો આયુષ્ય ૧, મોહનીય ૨, વેદનીય ૩ એ ૩ વર્જિને. અગીઆરમે બારમે ૫ ની ઉદીરણા આયુષ્ય ૧, મોહનીય ૨, વેદનીય ૩ એ ૩ વર્જિને તથા ૨ ની કરે તો નામ ૧, ગોત્ર ૨ એ ૨ ની. તેરમે ગું ૨ કર્મની ઉદીરણા નામ ૧, ગોત્ર ૨ એ ૨ ની કરે. ચૌદમે ગું ઉદીરણા કરે નહિ. (ચેવ કેં) નિશ્ચયે.

દશમે નિર્જરાદ્વાર કહે છે.

પહેલાથી તે અગીઆરમા ગુણઠાણા સુધી ૮ કર્મની નિર્જરા, બારમે ૭ કર્મની નિર્જરા, મોહનીય વર્જિને. તેરમે ચૌદમે ૪ કર્મની નિર્જરા-વેદનીય ૧, આયુષ્ય ૨, નામ ૩, ગોત્ર ૪.

અગિયારમે ભાવદ્વાર કહે છે.

૧ ઉદયભાવ, ૨ ઉપશમભાવ, ૩ ક્ષાયકભાવ, ૪ ક્ષયોપશમભાવ, ૫ પારિણામિકભાવ, ૬ સંનીવાર્ધભાવ, પહેલે ને ત્રીજે ગુણઠાણે ૩ ભાવ-૧ ઉદય, ૨ ક્ષયોપશમ, ૩ પારિણામિક, બીજે ગું ચોથે ગું પાંચમે ગું છઠે ગું સાતમે ગું આઠમેથી તે અગિયારમા ગુણઠાણા સુધી ઉપશમ શ્રેણીવાળાને, ૪ ભાવ-૧ ઉદય, ૨ ઉપશમ, ૩ ક્ષયોપશમ, ૪ પારિણામિક તથા કોઈક ઉપશમને ઠેકાણે ક્ષાયક પણ કહે છે અને ૮ માથી માંડીને બારમા સુધી

૧ સમયે ૬ વેદે, દાહનો ત્યાં તાપનો નહિ, તાપનો ત્યાં દાહનો નહિ, ચાલવાનો ત્યાં સ્થાનકનો નહિ; સ્થાનકનો ત્યાં ચાલવાનો નહિ.

ચઉદ્દમો માર્ગણાદાર કહે છે.

પહેલે ગુણકાણે માર્ગણા ૪-ત્રીજે, ચોથે, પાંચમે, સાતમે જાય. બીજે ગુણ ૦ માર્ગણા ૧, પડે તો પહેલે આવે, પણ ચડવું નથી. ત્રીજે માર્ગણા ૪, પડે તો પહેલે આવે અને ચડે તો ચોથે, પાંચમે અને સાતમે જાય. ચોથે માર્ગણા ૫, પડે તો પહેલે, બીજે, ત્રીજે આવે અને ચડે તો પાંચમે, સાતમે જાય. પાંચમે માર્ગણા ૫, પડે તો પહેલે, બીજે, ત્રીજે, ચોથે આવે અને ચડે તો સાતમે જાય. છઠે માર્ગણા ૬-પડે તો પહેલે, બીજે, ત્રીજે, ચોથે, પાંચમે આવે અને ચડે તો સાતમે જાય. સાતમે માર્ગણા ૭, પડે તો છઠે, ચોથે આવે અને ચડે તો આઠમે જાય. આઠમે માર્ગણા ૩-પડે તો સાતમે ચોથે આવે, ચડે તો નવમે જાય. નવમે માર્ગણા ૩, પડે તો આઠમે ચોથે આવે, અને ચડે તો દશમે જાય. દશમે માર્ગણા ૪, પડે તો નવમે ચોથે આવે, ચડે તો અગ્યારમે જારમે જાય. અગ્યારમે માર્ગણા ૨, કાળ કરે તો અનુત્તર વિમાને જાય, પડે તો દશમે તથા પહેલે આવે. ચડવું નથી. જારમે માર્ગણા ૧-તેરમે જાય, પડવું નથી. તેરમે માર્ગણા ૧, ચઉદ્દમે જાય, પડવું નથી. ચઉદ્દમે માર્ગણા એકે નથી, મોક્ષ જાય.

પંદરમો આત્માદાર કહે છે.

આત્મા ૮. દ્રવ્યઆત્મા ૧, કષાય આત્મા ૨, યોગ આત્મા ૩, ઉપયોગ આત્મા ૪, જ્ઞાન આત્મા ૫ દર્શન આત્મા ૬, ચારિત્ર આત્મા ૭, વીર્ય આત્મા ૮. પહેલે ત્રીજે ગુણ ૦ ૬ આત્મા, જ્ઞાન ૧, ચારિત્ર ૨ એ ૨ વર્જિને. બીજે, ચોથે ગુણ ૦ ૭ આત્મા, ચારિત્ર વર્જિને પાંચમે ગુણકાણે પણ ૭ આત્મા, દશથી ચારિત્ર છે. છઠ્ઠાથી દશમા ગુણકાણા સુધી આઠ આત્મા. અગ્યારમે જારમે, તેરમે ૭ આત્મા, કષાય વર્જિને. ચોદમે ૬ આત્મા

આપ ને ભેગ વર્જિને. સિદ્ધર્થ ૪ આત્મા-જ્ઞાન આત્મા ૧, ઈર્ષ્ય આત્મા ૨, દ્રવ્ય આત્મા ૩, ઉપયોગ આત્મા ૪.

સોળમો છત્રબેઠદાર કહે છે.

પહેલે ગુણદાત્મે ૧૪ બેઠ તાલે. બીજે ગુણ ૬ બેઠ લાલે એકદિય ૧, તેકદિય ૨, બીરેદિય ૩, અસંતીતિર્થ ૪ પંચદિય ૫, બે ૬ ના અપર્યાપ્તો, ને સંતી પંચદિયનો અપર્યાપ્તો ને પર્વાપ્તો બે ૬. ત્રીજે ગુણ ૧ સંતી પંચદિયનો પર્વાપ્તો તાલે માથે ગુણદાત્મે ૨ બેઠ લાલે, સંતી પંચદિયનો ૧ અપર્યાપ્તો ને ૨ પર્વાપ્તો. પાંચમાથી તે ૧૪ મા ગુણદાત્મા સુધી ૧ સંતી પંચદિયનો પર્વાપ્તો લાલે.

સત્તરમો ભેગદાર કહે છે.

પહેલે, બીજે ને માથે ગુણદાત્મે ભેગ ૧૩ લાલે-૧ આકાશના વર્જિને ત્રીજે ગુણ ૧૦ ભેગ લાલે, ૪ મનના, ૪ વચનના, ૧ ઉદરિતિનો, ૧ વેગવનો બે ૧૦ લાલે. પાંચમી ગુણદાત્મે ૧૨ ભેગ, ૧ આકાશના ને ૧૦ શર્મજનો બે ૩ વર્જિને. છઠે ગુણ ૧૪ ભેગ લાલે ૧ શર્મજનો વર્જિને સત્તરમો ગુણ ૧૧ ભેગ, ૪ મનના, ૪ વચનના, ૧ ઉદરિતિનો, ૧ વેગવનો, ૧ આકાશના ભેગ ૧૧. આઠમી સંતીને ૧૬ મા ગુણદાત્મા સુધી ભેગ ૬ લાલે ૪ મનના, ૪ વચનના ને ૧ ઉદરિતિનો. નેમાથે ગુણદાત્મે ૩ ભેગ લાલે, ૪ મનના, ૪ વચનના, ઉદરિતિનો ૧ ઉદરિતિનો ભેગ ૩, શર્મજનો ભેગ ૩ ભેગ ૩ બીરેદિય ગુણદાત્મે ભેગ ૩.

અઠારમો ઉચ્ચભેગદાર કહે છે.

પહેલે ને બીજે ગુણદાત્મે ૨ ભેગ ૪ લાલે, ૩ અર્ચન ને ૩ ભેગ ભેગ, ૬ ભેગ. ત્રીજે ગુણ ૧ ઉચ્ચભેગ લાલે ૩ ભેગ, ૩ ભેગ આઠમી ને આઠમી ગુણદાત્મા સુધી ઉચ્ચભેગ ૩ ભેગ, ૪ ભેગ ૩ ઉચ્ચભેગ ભેગ બીરેદિય ગુણદાત્મે ૬ ભેગ ૬ ભેગ ૬ ભેગ ૬ ને ઉચ્ચભેગ ૬.

ઓગણીશમો લેશાદ્વાર કહે છે.

પહેલાથી તે છઠ્ઠા ગુણઠાણા મુખી ૬ લેશા લાલે, શ્રી
ગુણ ૦ ઉપલી ૩ લેશા લાલે. આઠમેથી માંડીને બારમા
ઠાણ મુખી શુકલલેશા લાલે. તેરમે ગુણઠાણે ૧ પરમ ૬
લેશા લાલે. ચોદમે ગુણઠાણે લેશા નથી.

વીશમો ચારિત્ર દ્વાર કહે છે.

પહેલાથી તે ચોથા ગુણઠાણા મુખી દ્વાર્ષ ચારિત્ર
પાંચમે ગુણઠાણે દેશથી સામાયક ચારિત્ર છે. છઠે, સાતમે
ઠાણે ૩ ચારિત્ર લાલે, સામાયક ચારિત્ર ૧, છેલ્લાપંચાપની
ચારિત્ર ૨, પરિહારવિશુદ્ધ ચારિત્ર ૩, એ ૩ લાલે. આઠ
નવમે ગુણઠાણે ૨ ચારિત્ર લાલે, સામાયક ૧, છેલ્લાપંચાપની
૨. દશમે ગુણ ૧ સૂક્ષ્મસંપરાય ચારિત્ર લાલે. અગ્યારમેથી
ચોદમા ગુણઠાણા મુખી ૧ યથાખ્યાત ચારિત્ર લાલે.

એકવીશમો સમકિતદ્વાર કહે છે.

પહેલે ને ત્રીજે ગુણઠાણે સમકિત નથી. બીજે ગુણ ૧
સાસ્નાદાન સમકિત લાલે. ચોથેથી તે સાતમા ગુણઠાણા મુખી
૪ સમકિત લાલે. ઉપશમ ૧, ક્ષયોપશમ ૨, વેરકે ૩ ક્ષાયક
સમકિત ૪. આઠમે, નવમે ગુણઠાણે ૩ સમકિત લાલે, ઉપશમ
૧, ક્ષયોપશમ ૨, ક્ષાયક ૩. દશમે, અગીઆરમે ગુણઠાણે ૨
સમકિત લાલે, ઉપશમ ૧, ક્ષાયક ૨. બારમે, તેરમે, ચોદમે
ગુણઠાણે તથા સિદ્ધમાં ૧ ક્ષાયક સમકિત લાલે.

બાવીશમો અલ્પબહુત્વદ્વાર કહે છે.

સર્વથી થોડા અગ્યારમા ગુણઠાણાવાળા, એક સમયે ઉપ
શમત્રેણીવાળા ૫૪ જીવ લાલે ૧. તેથી બારમા ગુણઠાણાવાળા
સંખેજગુણ, એક સમયે ક્ષપકત્રેણીવાળા એકસો ને આઠ જીવ
લાલે ૨. તેથી આઠમા, નવમા, દશમા ગુણઠાણાવાળા સંખેજ
ગુણ. ૪૦ બસે ૬૦ નવસે લાલે ૩. તેથી તેરમા ગુણઠાણા
વાળા સંખેજગુણ-૪૫૦ જે કોડી, ઉત્તમ નવ કોડી લાલે ૪.

દર્શનમોહનીયની. ૧ ચારિત્રમોહનીયની, ૪ આયુષની, ૨ નામની, ૨ ગોત્રની, ૫ અંતરાયની, એવં ૩૭ પ્રકૃતિને ક્ષય કરે તેહને ક્ષાયક ભાવ કહીયે; તે ૯ બોલ પામે-૧ ક્ષાયક સમકિત, ૨ ક્ષાયક યથાખ્યાત ચારિત્ર, ૩ કેવળજ્ઞાન, ૪ કેવળદર્શન અને ક્ષાયક દાનાદિક લગ્નિધના ૫ ભેદ એમ ૯.

ક્ષયોપશમભાવે ૪૦ બોલ છે-૪ જ્ઞાન પ્રથમ, ૩ અજ્ઞાન, ૩ દર્શન, ૩ દષ્ટિ, ૪ ચારિત્ર પ્રથમ, ૧ ચરિતાચરીતે તે શ્રાવક પછું પામે, ૧ આચાર્યની પદવી, ૧ ચૌદ પૂર્વ જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ, ૫ ઈન્દ્રિયની ૫ લગ્નિધિ, ૫ દાનાદિકલગ્નિધિ એવં સર્વ મળી ૪૦ બોલ.

પારિણામિક ભાવના ૨ ભેદ-૧ સાદિપારિણામિક, ૨ અનાદિપારિણામિક. સાદિ વિણુશે, અનાદિ વિણુશે નહિ. સાદિ પારિણામિકના અનેક ભેદ છે, જુનો સુરા મહિરા, જુનો ગોળ, તંદુલ એ આદિ ૭૩ બોલ. ભગવતીની સામે છે. અનાદિપારિણામિકભાવના ૧૦ બોલ-૧ ધર્માસ્તિકાય, ૨ અધર્માસ્તિકાય, ૩ આકાશાસ્તિકાય, ૪ પુદ્ગલાસ્તિકાય, ૫ જ્વાસ્તિકાય, ૬ કાળ, ૭ લોક, ૮ અલોક, ૯ ભવ્ય, ૧૦ અભવ્ય, એવં ૧૦.

સત્તિવાઈ ભાવના ૨૬ ભાંગા-૧૦ દિકમ્જ્ઞેગીના, ૧૦ ત્રિક સંજ્ઞેગીના, ૫ ચૌકસંજ્ઞેગીના, ૧ પંચસંજ્ઞેગીનો. એવં ૨૬ ભાંગા. એહનો વિચાર શ્રી અનુયોગદ્વાર સિદ્ધાંતથી જાણવો ૬ ઇતિ.

૧૪ ગુણુષાણા ઉપર ૧૦ ક્ષેપકદ્વાર ઉતારે છે.

૧ હેતુદાર-૨૫ કપાય, ૧૫ ભેગ, એવં ૪૦ ને ૬ કાય, ૫ ઈન્દ્રિય, ૧ મન એ ૧૨ અમત, એવં પરને ૫ મિથ્યાત્વ, એવં ૫૭ હેતુ. પહેલે ગુણુષાણે ૫૫ હેતુ તે આહારકના ૨ વર્ણને ૧. જીરે ૩૦ ૫૦ હેતુ તે ૫૫ માંથી ૫ મિથ્યાત્વ દળ્યા ૧. ત્રીજે ૩૦ ૪૩ હેતુ તે ૫૭ માંથી ચાર અન તાનુત્રાંથીના, ૧ ઉદારિકનો મિથ, ૧ વેકેયનો મિથ ૨ આહારકના, ૧ દાર્મજ્ઞનો, ૫ મિથ્યાત્વના એવં ૧૪ વજ્યાં થેપ ૪૩ ૩ ચાથે ૩૦ ૪૬ હેતુ તે પૂર્વે ૪૩ દહા ને અને ૧ ઉદારિકનો મિથ, ૨ વેકેયનો મિથ, ૩ દાર્મજ્ઞ-કાયભેગ, એ ૩ વજ્યા સર્વ મળીને ૪૬. ૪. પાંચમે ૩૦ ૪૦

૫ ધ્યાનદાર—પહેલે બીજે ત્રીજે ગુણ ૨ ધ્યાન પહેલાં ચોથે પાંચમે ગુણ ૩ ધ્યાન પહેલાં, છઠે ગુણ ૨ ધ્યાન, ૧ આર્ત ને ૨ ધર્મ. સાતમે ગુણ ૧ ધર્મધ્યાન. આઠમેથી માંડીને ચઉદમા ગુણકાણા સુધી ૧ શુક્લધ્યાન.

૬ સ્પર્શનાદાર—પહેલું ગુણકાણું ૧૪ રાજલોક સ્પર્શે. બીજું ગુણ ૬ કું પડગવનંથી તે ૬ દ્વી નરક લગે સ્પર્શે તથા ૬ થું અધોગામ વિજયથી તે ૬ ક્રિવેયક સુધી સ્પર્શે ત્રીજું ગુણ લોકનો અસંખ્યાતમો ભાગ સ્પર્શે. ચોથું ગુણ અધોગામ વિજયથી ૧૨ મા દેવલોક સુધી સ્પર્શે. પાંચમું ગુણ પણ એમજ સ્પર્શે. છઠ્ઠાથી તે અગ્રારમા ગુણકાણાવાળા અધોગામ વિજયથી ૫ અનુત્તર વિમાન સુધી સ્પર્શે. બારમું ગુણ લોકનો અસંખ્યાતમો ભાગ સ્પર્શે. તેરમું ગુણ સર્વ લોક સ્પર્શે. ચઉદમું ગુણકાણું લોકનો અસંખ્યાતમો ભાગ સ્પર્શે.

૭ તીર્થંકર ગોત્ર, ૪ ગુણકાણે ગાંધિ—ચોથે, પાંચમે, છઠે ને સાતમે શેષ ગુણકાણે ન ગાંધિ. તીર્થંકર દેવ ૬ ગુણકાણા સ્પર્શે તે ૪, ૬, ૭, ૮, ૯, ૧૦, ૧૨, ૧૩, ૧૪, એ ૬.

૮ ગુણકાણા ૧૪ માં—૧, ૪, ૫, ૬, ૧૩. એ ૫ શાશ્વતા, શેષ ૬ ગુણકાણા અશાશ્વતા.

૯ ગુણકાણા ૧૪ માં—૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, એ ૭ ગુણકાણે ૬ સંઘયણ, આઠમાથી તે ૧૪ મા ગુણકાણા સુધી એક વજ્રમયના નારાય સંઘયણ.

૧ આર્યાણ, ૨ અવેદિ, ૩ પરિહારવિશુદ્ધ આરિત્રવંત, ૪ પુલાકલખિવંત, ૫ અપ્રમાદિ સાધુ, ૬ ચઉદપૂર્વી સાધુ, ૭ આકારક શરીરી, એનું કોઈ દેવતા સાહારણ કરી શકે નહિ.

ઇતિ શ્લેષદ્વાર અને ગુણકાણાદ્વાર સમાપ્ત.

અથ શ્રી મહોટો બાસઠીઓ.

[મહાપ્રગટ્થ]

જીવ ૧ મદ ૨ દિવ્ય ૩ કાષ્ઠ ૪ જોગ ૫ વેદ ૬ કલાપ
૭ હેસા ૮ ॥ સમ્મત ૯ નાળ ૧૦ દંડન ૧૧ ॥ મંત્ર ૧૨
સમ્મત ૧૩ આજારે ૧૪ ॥ ૧ ॥ માસન ૧૫ પરિ ૧૬ પગતિ
૧૭ ॥ મુદ્ગ ૧૭ મલિ ૧૯ મવત્તિ ૨૦ ચરિયે ૨૧ ॥ જીવેય-
તેષાં ૧ ॥ મુગલપ્પદાદંદપ્પેય ॥ ૨ ॥

એ બે આધાને વિસ્તાર કરે છે.

૧ હવદાર.

૧ મહાપ્રગટ્થ હવદાર—હવદાર એ ૧૪, મહાપ્રગટ્થ ૧૪, એ ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪.

૨ મતિદાર.

૧ નવ મતિદાર—હવદાર એ ૧-૧ મતિદારે અપર્યાપ્તો, ૨
અપર્યાપ્તો એ ૨ અપર્યાપ્તો અપર્યાપ્તો મુદ્ગદાર ૪ મહાપ્રગટ્થ
એ ૧૪, ૪ મતિદાર, ૪ મતિદાર, ૧ મતિદાર, ૧ મતિદાર
મિત, ૧ મતિદાર, ૪ મતિદાર, એ ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪.
૨ મતિદાર, ૩ મતિદાર એ ૧૪ ૩ મહાપ્રગટ્થ

૨ મિતિદાર મતિદાર—હવદાર એ ૧૪, એ ૧૪ મહાપ્રગટ્થ એ ૧૪
૧૪ મહાપ્રગટ્થ ૧ મતિદારે એ ૧૪ ૧-૧ મતિદાર, ૩ મહાપ્રગટ્થ
૩ મતિદાર એ ૧૪ ૧

૩ મિતિદાર મતિદાર—હવદાર એ ૧—મતિદારે અપર્યાપ્તો એ ૧
અપર્યાપ્તો એ ૧ મહાપ્રગટ્થ એ ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪.
૩ મતિદાર એ ૧૪ ૧

૪ મહાપ્રગટ્થ મતિદાર—હવદાર એ ૧—૧ મતિદારે અપર્યાપ્તો,
૧ અપર્યાપ્તો ૩ મહાપ્રગટ્થ, ૪ મતિદારે એ ૧૪ એ ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪.
૧૪, ૧૪, ૧૪, ૧૪ ૧

૫ મનુષ્યાણીમાં—જીવના લેઠ ૨, સંજીના. શુભ ૧૪, ભેગ ૧૩
આહારકના ૨ વર્જિને, ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૬ દેવતાની ગતિમાં—જીવના લેઠ ૩—૧ સંજીનો અપર્યાપ્તો,
૨ પર્યાપ્તો, ૩ અસંજીનો પર્યાપ્તો, શુભ ૪ પહેલા, ભેગ
૧૧—૪ મનના, ૪ વ્યવના, ૨ વૈકેયના, ૧ કાર્મણનો ઉપ-
યોગ ૬, લેશા ૬.

૭ દેવાંગનામાં—જીવના લેઠ ૨—૧ સંજીનો અપર્યાપ્તો ને ૧
પર્યાપ્તો, શુભ ૪ પ્રથમ; ભેગ ૧૧—૪ મનના, ૪ વ્યવના,
૨ વૈકેયના ને ૧ કાર્મણનો, ઉપયોગ ૬, લેશા ૪.

૮ સિદ્ધગતિમાં—જીવના લેઠ નથી, શુભકાણા નથી, ભેગ નથી,
ઉપયોગ ૨—૧ કેવળજ્ઞાન, ૨ કેવળદર્શન, લેશા નથી.

એ આઠ લેઠનો અવપણદુત્તવ, સર્વથી થોડી મનુષ્યણી ૧
તેથી મનુષ્ય સમુદ્ધિમ ભેગતાં અસંખેન્નજીણા ૨, તેથી નારી
અસંખેન્નજીણા ૩. તેથી તિર્યચાણી અસંખેન્નજીણા ૪ તેથી દેવતા
અસંખેન્નજીણા ૫. તેથી દેવી સંખેન્નજીણા ૬. તેથી સિદ્ધભગવંત
અનંતજીણા ૭. તેથી તિર્યચ અનંતજીણા ૮.

૩ ઈન્દ્રિયકાર:

૨ સંઘઠિયામાં—જીવના લેઠ ૧૪, શુભકાણા ૧૨ પ્રથમ, ભેગ
૧૫, ઉપયોગ ૧૦ તે ૧ કેવળજ્ઞાન, ૨ કેવળદર્શન એ ૨
વર્જિને, લેશા ૬.

૨ એકેન્દ્રિયમાં—જીવના લેઠ ૪—૧ સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિયનો અપ-
ર્યાપ્તો ને ૨ પર્યાપ્તો, ૩ બાહર એકેન્દ્રિયનો અપર્યાપ્તો ને
પર્યાપ્તો, શુભ ૧ પ્રથમ, ભેગ ૫, ઉદારિક ૧, ઉદારિકનો
મિશ્ર ૨, વૈકેય ૨, વૈકેયનો મિશ્ર ૪, કાર્મણ કાયજ્ઞેય ૫,
ઉપયોગ ૩—૨ અજ્ઞાન ને ૧ અચક્ષુદર્શન; લેશા ૪.

૫ બેઘદ્રિય ૧, તેઘદ્રિય ૨ ચઉરેન્દ્રિય એ ૩ માં—જીવના લેઠ
૨ પાતપોત્તાનો અપર્યાપ્તો ૧ ને પર્યાપ્તો ૨, શુભ ૨ પહેલા,
ભેગ ૪—૨ ઉદારિકના, ૧ કાર્મણનો ને ૧ વ્યવહાર વ્યવ-
નનો. ઉપયોગ-બેઘદ્રિય તેઘદ્રિયમાં—૫—૨ જ્ઞાન, ૨ અજ્ઞાન

ને ૧ અચમુદ્યન અને અડરંદ્રિયમાં ૬ તે ૧ અમુદ્યન વચ્ચું, લેયા ૭.

૧ પંચેદ્રિયમાં—છવના બેઠ ૪—૧ અંજીનો અપર્વાપ્તો, ૨ પર્વાપ્તો, ૩ અઅંજીનો અપર્વાપ્તો ને ૪ પર્વાપ્તો, ગુરુ ૧૨ પ્રથમ, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦. દેવગજાન ૧, દેવગદ્યન ૨ એ ૨ વચ્ચાં, લેયા ૬.

૭ અર્જિતિયામાં—છવના બેઠ ૧ અંજીનો પર્વાપ્તો, ગુરુ ૨ તેમજ ને અડરંદ્રિય, ભેગ ૭-૨ મનના તે સત્ય મન ૧, અવદાર મન ૨, જે વચનના તે સત્ય વચન ૧, અવદાર વચન ૨ અને ઉદારિતો ૫, ઉદારિતો મિથ ૬, શર્મજ્ઞાપયજ્ઞ ૭. ઉપયોગ ૨ દેવગજાન ૧, દેવગદ્યન ૨ લેયા ૧ ગુરુ.

એના અપખલુત, મર્જીત માત્ર પંચેદ્રિયા ૧, તેથી અડરંદ્રિયા વિદેશદિવા ૨, તેથી લેદિયા વિદેશદિયા ૩, તેથી અર્જદિયા વિદેશદિયા ૪, તેથી અર્જિતિયા અનંતગુણ ૫. તેથી અર્જદિયા અનંતગુણ ૧, તેથી અર્જદિયા વિદેશદિયા ૭.

૪ કાપ દાન.

૧ કાપમાં—છવના બેઠ ૧૪, ગુરુ ૧૪, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેયા ૧.

૨ પૂર્ણા ૧, અપાવ ૨, વદાવિત્તિ ૩ એ ૩ અંજીનો બેઠ ૩, ગુરુ ૧, ભેગ ૩, ઉપયોગ ૨, લેયા ૪.

૩ લેકાવ ૧, અર્જાવ ૨ એ ૨ અંજીનો બેઠ ૪, ગુરુ ૧, ભેગ ૩, ઉપયોગ ૨ એ ૨ અર્જાવ ૧ તે ૨ લેકાવ ૧ એ ૨, લેયા ૩.

૪ અપાવમાં—છવના બેઠ ૧૦ એ ૩ લેકાવ ૧ એ ૩, ગુરુ ૧૪, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેયા ૧.

૫ અપાવમાં—છવના બેઠ ૧૦, ગુરુ ૧૪, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેયા ૧.

એના અપખલુત, મર્જીત માત્ર પંચેદ્રિયા ૧, તેથી અડરંદ્રિયા વિદેશદિવા ૨, તેથી લેદિયા વિદેશદિયા ૩, તેથી અર્જદિયા વિદેશદિયા ૪, તેથી અર્જિતિયા અનંતગુણ ૫. તેથી અર્જદિયા અનંતગુણ ૧, તેથી અર્જદિયા વિદેશદિયા ૭.

કાયા વિશેષાદિયા ૪, તેથી વાઉકાય વિશેષાદિયા ૫, તે
અકાયા અનંતગુણ ૬, તેથી વનરુપતિકાયા અનંતગુણ
તેથી સકાયા વિશેષાદિયા ૮.

૫ જોગ દ્વાર.

૧ સજોગીમાં જીવના લેહ ૧૪, ગુણકાણા ૧૩, જોગ ૧
ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૨ મનજોગીમાં—જીવનો લેહ ૧, સંજીનો પર્યાપ્તો, ગુણ
જોગ ૧૪ એક કાર્મણનો વર્જિને, ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૩ વચનજોગીમાં—જીવના લેહ ૫, ભેદદ્રિય ૧, તેષદ્રિય
અકેદ્રિય ૩, અસંજીપચેદ્રિય ૪, સંજીપચેદ્રિય ૫ એ
ના પચોસા. ગુણકાણા ૧૩, જોગ ૧૪, કાર્મણ વર્જિ
ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૪ કાયજોગીમાં—જીવના લેહ ૧૪, ગુણકાણા ૧૩, જોગ ૧
ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૫ અજોગીમાં—જીવનો લેહ ૧, સંજીનો પર્યાપ્તો, ગુણ
૧ ચક્રેદમું, જોગ નહિ, ઉપયોગ ૨ કેવળજ્ઞાન ને કેવળદર્શ
લેશા નથી.

એહનો અદ્યપબહુલ્ય, સર્વથી થોડા મનજોગી ૧, તે
વચનજોગી અસંખ્યજગુણ ૨, તેથી અજોગી અનંતગુણ
તેથી કાયજોગી અનંતગુણ ૪, તેથી સજોગી વિશેષાદિયા ૫.

૬ વેદદ્વાર.

૧ સ્વેદીમાં—જીવના લેહ ૧૪, ગુણ ૬ પ્રથમ, જોગ ૧
ઉપયોગ ૧૦, કેવળજ્ઞાન ૧, કેવળદર્શન ૨ વર્જિને લેશા ૬.

૩ શ્રી વેદ ૧, પુરુષવેદ ૨, એ ૨ માં—જીવના લેહ ૨ સંજી
ગુણ ૬, જોગ ૧૫, પુરુષવેદમાં અને શ્રીવેદમાં ૧૩ તે
આહારકના વર્જિને, ઉપયોગ ૧૦, લેશા ૬.

૪ નપુંસકવેદમાં—જીવના લેહ ૧૪, ગુણ ૬, જોગ ૧૫, ઉ
પયોગ ૧૦, કેવળજ્ઞાન ૧, કેવળદર્શન ૨, વર્જિને. લેશા ૬.

૫ અવેરીમાં—છવનો બેઠ ૧ અંગીનો પર્વાખો, ગુણ ૬, નવમાધી તે ૧૪ મા મુખી, ભેગ ૧૧—૪ મનના, ૪ વચનના, ૨ ઉદાગ્રિકના તે ૧ દાર્મજીનો ભેગ ૧૧. ઉપયોગ ૬, ૮ અગ્રાન વર્જિને, લેયા ૧. મુદ્દ ૩.

બેનો અરખજદુલ, અર્ધથી માડા ગુરુવેરી ૧, તેથી સી-વેરી અંગેલજગુલા ૨, તેથી અવેરી અનંતગુલા ૩. તેથી નયુંચ-કવેરી અનંતગુલા ૪, તેથી અવેરી વિદ્યેનાદિયા ૫.

૭ કપાયદ્વાર.

૧ આપાધીમાં—છવના બેઠ ૧૬, ગુણ ૧૦ પ્રથમ, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦, કેવગગ્રાન ૧, કેવગદર્શન ૨ વર્જિને, લેયા ૬.

૪ કોપ ૧, માન ૧, માયા ૨, બે ૩ માં—છવના બેઠ ૧૪, ગુણગુલા ૬, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦, લેયા ૬.

૫ લોભાપાધીમાં—છવના બેઠ ૧૪, ગુણગુલા ૧૦ પડેલાં, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦, લેયા ૬.

૬ કાપાધીમાં—છવનો બેઠ ૬, અંગીનો પર્વાખો. ગુણ ૪ ઉપના, ભેગ ૧૧—૪ મનના, ૪ વચનના, ૨ ઉદાગ્રિકના, ૧ દાર્મજીનો ભેગ ૧૧, ઉપયોગ ૪—૫ માન. ૪ દર્શન ભેગ ૬, લેયા ૧.

સેનો અરખજદુલ, અર્ધથી માડા નાપાધી ૧, તેથી માન-કપાધી અનંતગુલા ૨, તેથી કે-કાપાધી વિદ્યેનાદિયા ૩, તેથી માપાપાધી વિદ્યેનાદિયા ૪, તેથી લોભાપાધી વિદ્યેનાદિયા ૫, તેથી કાપાધી વિદ્યેનાદિયા ૬.

૮ વિરવાદ્વાર.

૧ કહેલિયા—છવના બેઠ ૧૦, ગુણગુ. ૧૩, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૬, લેયા ૬.

૨ કુલ ૧, ભેગ ૬, ૧.૫૩ ૩, બે ૩ લેખાધી.—ગુણ ૬, બેઠ ૧૩, ગુણ ૧ વચન ભેગ ૧૫ ઉપયોગ ૧૦. બે ૩. ૧૦. ૨૦. ૩૦. ૪૦. ૫૦. ૬૦. ૭૦. ૮૦. ૯૦. ૧૦૦.

- ૫ તેજુલેશીમાં—જીવના લેહ ૩, સંજીનો અપર્યાપ્તો ૧, પર્યાપ્તો ૨, બાદર એકેન્દ્રિયનો અપર્યાપ્તો ૩, ગુણ ૭ પ્રથમ, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦, લેશા ૧ તેજુ.
- ૬ પદ્મલેશીમાં જીવના લેહ ૨ સંજીના, ગુણ ૭ પ્રથમ, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦, લેશા ૧ પદ્મ.
- ૭ શુક્લલેશીમાં—જીવના લેહ ૨ સંજીના, ગુણ ૧૩ પ્રથમ, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૧ શુક્લ.
- ૮ અલેશીમાં—જીવનો લેહ ૧ સંજીનો પર્યાપ્તો ગુણ ૧ અહિંદ્રિય, જોગ નથી, ઉપયોગ ૨—કેવળજ્ઞાન ૧ ને કેવળદર્શન ૨, લેશા નથી.

એહનો અદ્વયજ્ઞાન, સર્વથી ઘોડા શુક્લલેશી ૧, તેથી પદ્મલેશી સંખેત્તજગુણ ૨, તેથી તેજુ લેશી સંખેત્તજગુણ ૩, તેથી અલેશી અનંતગુણ ૪, તેથી કાપુતલેશી અનંતગુણ ૫, તેથી નીલલેશી વિશેષાહિયા ૬, તેથી કૃષ્ણલેશી વિશેષાહિયા ૭, તેથી સલેશી વિશેષાહિયા ૮.

૯ સમકિતકાર.

- ૧ સમુચ્ચય સમ્યક્ત્વદષ્ટિમાં—જીવના લેહ ૬, એકેન્દ્રિય ૧, તેકેન્દ્રિય ૨, અહિંદ્રિય ૩, અસંજીપચેન્દ્રિય ૪, એ ૪ ના અપર્યાપ્તા અને સંજીપચેન્દ્રિયનો અપર્યાપ્તો ને પર્યાપ્તો એવં ૬, ગુણ ૧૨ પહેલું ત્રીજું વર્જિને, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૬, ૩ અજ્ઞાન વર્જિને, લેશા ૬.
- ૨ સાસ્વાદાન સમ્યક્ત્વદષ્ટિમાં—જીવના લેહ ૬. ગુણ ૧૧ બીજું જોગ ૧૩ આહારકના ૨ વર્જિને, ઉપયોગ ૬—૩ જ્ઞાન ૩ દર્શન લેશા ૬.
- ૩ ઉપશમ સમ્યક્ત્વદષ્ટિમાં—જીવના લેહ ૨ સંજીના, ગુણ ૮ ચોથાથી ૧૧ માં સુધી, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૭-૪ જ્ઞાન ૩ દર્શન લેશા ૬.
- ૪ ક્ષયોપશમ ને વેદક સમ્યક્ત્વદષ્ટિમાં—જીવના લેહ ૨ સંજીના, ગુણ ૮ ક્ષયોપશમ સમ્યક્ત્વદષ્ટિમાં ૪ થી નવમા સુધી અને

વેદમાં ૪ થી સાતમા સુધી, ભેગ ૧૫, ઉપગ ૭, લેયા ૬.
 ૫ સાયક સમ્યક-જીવના ભેદ ૨ સંસીના, ગુણકાણા ૧૧
 ઘોષાથી તે ચોદમા સુધી, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૬, ૩ અજ્ઞાન
 વર્જિત, લેયા ૬.

૬ મિધ્યાત્વદષ્ટિમાં—જીવના ભેદ ૧૪, ગુણકાણા ૧ પ્રથમ, ભેગ
 ૧૩, આદારકના ૨ વર્જિત, ઉપયોગ ૬—૩ અજ્ઞાન, ૩
 દર્શન, લેયા ૬.

૭ સમામિધ્યાત્વ દષ્ટિમાં—જીવનો ભેદ ૧ સંસીનો પર્વાપ્તો,
 ગુણકાણા ૧ ત્રીજું, ભેગ ૧૦-૪ અનન્દ, ૪ વચનના,
 ૧ દશરિકનો; ૧ વેદેયનો ભેગ ૧૦, ઉપયોગ ૬, લેયા ૬.
 એનો અવપણદુન, સર્ગથી દોઢ સાત્વાદાન સમક્ષિતી ૧,
 તેથી ઉપયોગ સમક્ષિતી સંજેભજગુણા ૨, તેથી મિધ્યાદિ સંજે-
 ભજગુણા ૩, તેથી કષોપયમ સમક્ષિતી સંજેભજગુણા, ૪ તેથી
 વેદ સમક્ષિતી અસંજેભજગુણા ૫, તેથી સાયક સમક્ષિતી અનં-
 તગુણા ૫, તેથી સમુચ્ચ સમક્ષિતી નિરોપાદિયા ૭, તેથી
 મિધ્યાત્વ દષ્ટિ અનંતગુણા ૮.

૧૦ જ્ઞાનદ્વાર.

૧ સમુચ્ચવલ નીમાં—જીવના ભેદ ૬, કોટિવ ૧, તેજોદિવ ૨,
 કોટિદિવ ૩, અમંતીવદિવ ૪, ભે ૪ ના અપર્વાપ્તો
 ને કાંતીનો અપર્વાપ્તો ને ૧૦૦૦ ભેગ ૬, ગુણકાણા ૧૨
 ૫૦૦૦ કોટિ વર્જિત, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૬—૪ જ્ઞાન
 ને ૪ દર્શન, લેયા ૬.

૨ કલિદર્શ ૧, અનંતદર્શ ૪ ભે મિધ્યા-જીવના ભેદ ૬, ગુણ-
 કાણા ૧૦, ૫૦૦૦ કોટિ લોટી મંતીકો વર્જિત, ભેગ ૧૫,
 દર્શન ૪, લેયા ૬.

૩ અવિદ્ય-દર્શન-જીવના ભેદ ૪ કાંતીનો ગુણકાણા ૧૦, ભેગ
 ૧૫, દર્શન ૪, લેયા ૬.

૪ અનર્વાપ્ત-દર્શન-જીવના ભેદ ૧ કોટિ ૧૦૦૦ કોટિ
 ૧૫ ૩ કોટિ ૧૦૦ કોટિ, ભેગ ૧૫, દર્શન ૪, લેયા ૬.

૬ કેવળજ્ઞાનીમાં—જીવનો ભેદ ૧ સંજીનો પર્યાપ્તો, શુ ૨, તેરમું ને ચોદમું, ભેગ ૭, ઉપયોગ ૨, લેશા ૧ પરમશુદ્ધ ૭ અજ્ઞાનીમાં—જીવના ભેદ ૧૪, શુદ્ધકાણા ૨ પહેલું ને ત્રીજું, ભેગ ૧૩ આહારકના ૨ વર્ગિને, ઉપયોગ ૬-૩ અજ્ઞાન, ૩ દર્શન, લેશા ૬.

૭ મતિશુદ્ધ અજ્ઞાનીમાં—જીવના ભેદ ૧૪, શુદ્ધકાણા ૨, પહેલું ત્રીજું, ભેગ ૧૩, ઉપયોગ ૬, લેશા ૬.

૧૦ વિભંગજ્ઞાનીમાં—જીવના ભેદ ૨ સંજીના, શુદ્ધકાણા ૨ પહેલું ને ત્રીજું, ભેગ ૧૩, ઉપયોગ ૬, લેશા ૬.

એનો અદ્યપબહુત્વ, સર્વથી થોડા મનપર્યાવજ્ઞાની ૧, તેથી અવધિજ્ઞાની અસંખ્યાતશુદ્ધા ૨, તેથી મતિજ્ઞાની ને શુદ્ધજ્ઞાની માંહોમાંહિ તુલ્ય ને વિશેષાદિયા ૪, તેથી વિભંગ જ્ઞાની અસંખ્યાતશુદ્ધા ૫, તેથી કેવળજ્ઞાની અનંતશુદ્ધા ૬, તેથી જ્ઞાની વિશેષાદિયા ૭, તેથી મતિશુદ્ધઅજ્ઞાની માંહોમાંહિ તુલ્ય ને અનંતશુદ્ધા ૮, તેથી અજ્ઞાની વિશેષાદિયા ૧૦.

૧૧. દર્શનદ્વાર.

૧ અક્ષુદ્ધર્શનમાં—જીવના ભેદ ૬ ચોરેદ્રિય ૧, અસંજીપચેદ્રિય ૨, સંજીપચેદ્રિય ૩, એ ૪ ના અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા શુદ્ધકાણા ૧૨ પ્રથમ, ભેગ ૧૪ કાર્મણનો વર્ગિને, ઉપયોગ ૧૦ કેવળના ૨ વર્ગ્યા, લેશા ૬.

૨ અઅક્ષુદ્ધર્શનીમાં—જીવના ભેદ ૧૪, શુદ્ધકાણા ૧૨, ભેગ ૧૪ ઉપયોગ ૧૦, લેશા ૬.

૩ અવધિદર્શનીમાં—જીવના ભેદ ૨ શુદ્ધકાણા ૧૨, ભેગ ૧૪ ઉપયોગ ૧૦, લેશા ૬.

૪ કેવળદર્શનીમાં—જીવનો ભેદ ૧, શુદ્ધકાણા ૨ તેરમું, ચોદમું, ભેગ ૭, ઉપયોગ ૨, લેશા ૧.

એનો અદ્યપબહુત્વ, સર્વથી થોડા અવધિદર્શની ૧, તેથી અક્ષુદ્ધર્શની અસંખ્યાતશુદ્ધા ૨, તેથી કેવળદર્શની અનંતશુદ્ધા ૩, તેથી અઅક્ષુદ્ધર્શની અનંતશુદ્ધા ૪.

૧૨ સંજયદ્વાર.

અંતિમાં—છવનો લેઠ ૧, ચંડીનો પર્વામો, શુભાણ ૯, ઉદામી તે ૧૪ મા સુધી, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૯, ૩ અજ્ઞાન ચર્ચિને, દેશ ૯.

સામાયક ૧, ઉદોપસ્થાપનીય ૨, એ એ ચારિત્રમાં—
છવનો લેઠ ૧ ચંડીનો પર્વામો, શુભાણ ૪, ઉદામી ૯ મા સુધી, ભેગ ૧૪, દાર્મજનો ચર્ચિને, ઉપયોગ ૭-૪ જ્ઞાન ને ૩ દર્શન, દેશ ૧.

પ્રદિદાપચિશુદ્ધ ચારિત્રમાં—છવનો લેઠ ૧, શુભાણ ૨, ઉદામી ને સાનમું, ભેગ ૬-૪ મનના, ૪ વચનના, ને ૧ ઉદાસિનો, ઉપયોગ ૭, દેશ ૩ ઉપલી.

સમમંપકાય ચારિત્રમાં—છવનો લેઠ ૧, શુભાણ ૧ દર્શન, ભેગ ૬, ઉપયોગ ૭, દેશ ૧ સુદ.

યથાજ્ઞાન ચારિત્રમાં—છવનો લેઠ ૧, શુભાણ ૪ ઉપદા, ભેગ ૧૫, ૮ મનના, ૪ વચનના, ૨ ઉદાસિના ને ૧ દાર્મજનો, ઉપયોગ ૬, ૩ અજ્ઞાન ચર્ચિને, દેશ ૧.

સંજયામંજનિમાં—છવનો લેઠ ૧, શુભાણ ૧ પાંચમું, ભેગ ૧૨, આદાવના ૨ ને ૧ દાર્મજનો ચર્ચિને, ઉપયોગ ૬, ૩ જ્ઞાન ને ૩ દર્શન, દેશ ૧.

અમંજનિમાં—છવનો લેઠ ૧૪, શુભાણ ૪ પ્રથમ, ભેગ ૧૭ અદાવના ૨ ચર્ચિને, ઉપયોગ ૬-૪ જ્ઞાન, ૩ અજ્ઞાન, ૩ દર્શન, દેશ ૧.

૬ નો સંકર્ષ, ૭ નો અસંકર્ષ, ૮ નો સંજયામંજનિમાં—છવનો લેઠ ૧, શુભાણ ૧, ભેગ ૧૨, ઉપયોગ ૬, ૩ જ્ઞાન, ૩ દર્શન, દેશ ૧.

સંજયામંજનિમાં, ૧ નો સંકર્ષ, ૨ નો અસંકર્ષ, ૩ નો સંજયામંજનિમાં, ૪ નો અસંકર્ષ, ૫ નો સંકર્ષ, ૬ નો અસંકર્ષ, ૭ નો સંકર્ષ, ૮ નો સંકર્ષ, ૯ નો સંકર્ષ, ૧૦ નો સંકર્ષ, ૧૧ નો સંકર્ષ, ૧૨ નો સંકર્ષ, ૧૩ નો સંકર્ષ, ૧૪ નો સંકર્ષ, ૧૫ નો સંકર્ષ, ૧૬ નો સંકર્ષ, ૧૭ નો સંકર્ષ, ૧૮ નો સંકર્ષ, ૧૯ નો સંકર્ષ, ૨૦ નો સંકર્ષ, ૨૧ નો સંકર્ષ, ૨૨ નો સંકર્ષ, ૨૩ નો સંકર્ષ, ૨૪ નો સંકર્ષ, ૨૫ નો સંકર્ષ, ૨૬ નો સંકર્ષ, ૨૭ નો સંકર્ષ, ૨૮ નો સંકર્ષ, ૨૯ નો સંકર્ષ, ૩૦ નો સંકર્ષ, ૩૧ નો સંકર્ષ, ૩૨ નો સંકર્ષ, ૩૩ નો સંકર્ષ, ૩૪ નો સંકર્ષ, ૩૫ નો સંકર્ષ, ૩૬ નો સંકર્ષ, ૩૭ નો સંકર્ષ, ૩૮ નો સંકર્ષ, ૩૯ નો સંકર્ષ, ૪૦ નો સંકર્ષ, ૪૧ નો સંકર્ષ, ૪૨ નો સંકર્ષ, ૪૩ નો સંકર્ષ, ૪૪ નો સંકર્ષ, ૪૫ નો સંકર્ષ, ૪૬ નો સંકર્ષ, ૪૭ નો સંકર્ષ, ૪૮ નો સંકર્ષ, ૪૯ નો સંકર્ષ, ૫૦ નો સંકર્ષ, ૫૧ નો સંકર્ષ, ૫૨ નો સંકર્ષ, ૫૩ નો સંકર્ષ, ૫૪ નો સંકર્ષ, ૫૫ નો સંકર્ષ, ૫૬ નો સંકર્ષ, ૫૭ નો સંકર્ષ, ૫૮ નો સંકર્ષ, ૫૯ નો સંકર્ષ, ૬૦ નો સંકર્ષ, ૬૧ નો સંકર્ષ, ૬૨ નો સંકર્ષ, ૬૩ નો સંકર્ષ, ૬૪ નો સંકર્ષ, ૬૫ નો સંકર્ષ, ૬૬ નો સંકર્ષ, ૬૭ નો સંકર્ષ, ૬૮ નો સંકર્ષ, ૬૯ નો સંકર્ષ, ૭૦ નો સંકર્ષ, ૭૧ નો સંકર્ષ, ૭૨ નો સંકર્ષ, ૭૩ નો સંકર્ષ, ૭૪ નો સંકર્ષ, ૭૫ નો સંકર્ષ, ૭૬ નો સંકર્ષ, ૭૭ નો સંકર્ષ, ૭૮ નો સંકર્ષ, ૭૯ નો સંકર્ષ, ૮૦ નો સંકર્ષ, ૮૧ નો સંકર્ષ, ૮૨ નો સંકર્ષ, ૮૩ નો સંકર્ષ, ૮૪ નો સંકર્ષ, ૮૫ નો સંકર્ષ, ૮૬ નો સંકર્ષ, ૮૭ નો સંકર્ષ, ૮૮ નો સંકર્ષ, ૮૯ નો સંકર્ષ, ૯૦ નો સંકર્ષ, ૯૧ નો સંકર્ષ, ૯૨ નો સંકર્ષ, ૯૩ નો સંકર્ષ, ૯૪ નો સંકર્ષ, ૯૫ નો સંકર્ષ, ૯૬ નો સંકર્ષ, ૯૭ નો સંકર્ષ, ૯૮ નો સંકર્ષ, ૯૯ નો સંકર્ષ, ૧૦૦ નો સંકર્ષ.

સંજતિ અસંખ્યાતગુણા ૭, તેથી નાસંજતિ, નોઅસંજતિ,
નાસંજતાસંજતિ અનંતગુણા ૮, તેથી અસંજતિ અનંતગુણા ૯.

૧૩ ઉપયોગદ્વાર.

૧ સાગારોવર્ત્તામાં—જીવના લેદ ૧૪, ગુણકાણા ૧૪, ભેગ ૧૫,
ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૨ અણાગારોવર્ત્તામાં—જીવના લેદ ૧૪, ગુણકાણા ૧૩, દ્યુમું
વર્જિને, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

એનો અદ્યપબહુત્વ, સર્વથી થોડા અણાગારોવર્ત્તા ૧, તેથી
સાગારોવર્ત્તા સંખેજજગુણા ૨.

૧૪ આહારદ્વાર.

૧ આહારકમાં—જીવના લેદ ૧૪, ગુણકાણા ૧૩ પહેલાં, ભેગ
૧૪, કાર્મણનો વર્જિને, ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૨ અણાહારકમાં—જીવના લેદ ૮, સાત અપર્યાપ્તો
સંજીનો પર્યાપ્તો, ગુણ ૫ પહેલું, બીજું, ચાથું, તે
ચોદમું એ ૫, ભેગ ૧ કાર્મણનો. ઉપયોગ ૧૦, મ
જ્ઞાન ૧ ને અકુદર્શન ૨, એ વર્જિને, લેશા ૬.

એનો અદ્યપબહુત્વ, સર્વથી થોડા અણાહારક ૧,
આહારક અસંખેજજગુણા ૨.

૧૫ ભાસગદ્વાર.

૧ ભાસગામાં—જીવના લેદ ૫, બેઈદ્રિ ૧ તેઈદ્રિ ૨, ચોર
અસંજીપચેદ્રિય ૪, સંજીપચેદ્રિય ૫, એ ૫ ના
ગુણકાણા ૧૩ પ્રથમ, ભેગ ૧૪ કાર્મણનો વર્જિને,
૧૨, લેશા ૬.

૨ અભાસગામાં—જીવના લેદ ૧૦, તે ૧૪ માંથી બેઈ
તેઈદ્રિય ૨, ચોરદ્રિય ૩, અસંજીપચેદ્રિય ૪, એ ૪
ગુણ ૫ તે પહેલું ૧, બીજું ૨, ચાથું ૩, તેરમું ૬,
૫, ભેગ ૫ તે ૧૦ કાર્મણનો, ૨ કાર્મણનો ને કાર્મણનો
ઉપયોગ ૧૨ તે ૧૦ કાર્મણનો નહિ, લેશા ૬.

એનો અવપણદુત્ત, સર્વથી ઘોણ ભામ્બા ૧, તેથી
અભામ્બા અનંતશુદ્ધા ૨.

૧૬ પરિણામ.

૧ પરિણામસારીમાં—જીવના ભેદ ૧૪, કુલ ૧૪, ભેદ ૧૫,
ઉપયોગ ૧૨, લેણા ૬.

૨ અપરિણામસારીમાં—જીવના ભેદ ૧૪, કુલ ૧૫, ભેદ ૧૬,
૧૩ આકારના ૨ નર્મિને, ઉપયોગ ૬—અજ્ઞાન ૩, ર્થન
૩, લેણા ૬.

૩ નોપરિણામસારીમાં—જીવના ભેદ ૦, કુલ ૦, ભેદ
નાથી, ઉપયોગ ૨, લેણા નથી.

એનો અવપણદુત્ત, સર્વથી ઘોણ પરિણામ ૧, તેથી નોપરિણામ
નોપરિણામ અનંતશુદ્ધા ૨, તેથી અપરિણામ અનંતશુદ્ધા ૩.

૧૭ પર્વામાદાર.

૧ પર્વામાદારમાં—જીવના ભેદ ૭, કુલમાદાર ૧૪, ભેદ ૧૫,
ઉપયોગ ૧૨, લેણા ૬.

૨ અવર્વામાદારમાં—જીવના ભેદ ૭, કુલ ૭ તે પહેલું, બીજું તે
ભેદ ૭, ભેદ ૭ તે ૭ ર્થનિના ૦ ર્થનના તે ૧ ર્થનના,
ઉપયોગ ૭-૭-જ્ઞાન, ૭ જ્ઞાન, ૭ ર્થન, ભેદ ૬, લેણા ૬

૩ નોપર્વામાદારમાં—જીવના ભેદ ૦, કુલ ૦, ભેદ
નાથી, ઉપયોગ ૨, લેણા નથી.

એનો અવપણદુત્ત, સર્વથી ઘોણ અવર્વામાદાર નોપર્વામાદાર
૧, તેથી અવર્વામાદાર અનંતશુદ્ધા ૨, તેથી નોપર્વામાદાર અનંતશુદ્ધા ૩

૧૮ મુલમાદાર.

૧ મુલમાદારમાં—જીવના ભેદ ૭, કુલ ૭ તે પહેલું, બીજું તે
ભેદ ૭, ભેદ ૭ તે ૭ ર્થનિના ૦ ર્થનના તે ૧ ર્થનના,
ઉપયોગ ૭-૭-જ્ઞાન, ૭ જ્ઞાન, ૭ ર્થન, ભેદ ૬, લેણા ૬

૩ નો સૂક્ષ્મ, નો જાદરમાં—જીવના લેદ ૦, શુણ્ણ ૦, જોગ નથી, ઉપયોગ ૨, લેશા નથી.

એનો અદ્યપણહુત્વ, સર્વથી થોડા નોસૂક્ષ્મ નોજાદર ૧, તેથી જાદર અનંતશુણ્ણ ૨, તેથી સૂક્ષ્મ અસંખ્યજશુણ્ણ ૩.

૧૯ સંજ્ઞાદાર.

૧ સંજ્ઞીમાં—જીવના લેદ ૨, શુણ્ણકાણા ૧૨ પહેલાં, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૦ દેવજના ૨ વર્જ્યા, લેશા ૬.

૨ અસંજ્ઞીમાં—જીવના લેદ ૧૨ તે ૨ સંજ્ઞીના વર્જ્યા; શુણ્ણ પ્રથમ, જોગ ૬—૨ ઉદારિકના, ૨ વેદેપના, ૧ કાર્મણનો ૧ વ્યવહાર વચનનો એવં ૬, ઉપ ૬—૨ જ્ઞાન, ૨ અજ્ઞાન ૨ દર્શન એવં ૬, લેશા ૪ પ્રથમ.

૩ નોસંજ્ઞી નોઅસંજ્ઞીમાં—જીવનો લેદ ૧ સંજ્ઞીનો પર્યાપ્તો, શુ ૨ તેરમું અઉદમું, જોગ ૭. ઉપ ૨, લેશા ૧ પરમ શુદ્ધ એનો અદ્યપણહુત્વ, સર્વથી થોડા સંજ્ઞી ૧, તેથી નોસંજ્ઞી નોઅસંજ્ઞી અનંતશુણ્ણ ૨, તેથી અસંજ્ઞી અનંતશુણ્ણ ૩.

૨૦ ભવ્યઅભવ્યદાર:

૧ ભવ્યમાં—જીવના લેદ ૧૪, શુણ્ણકાણા ૧૪, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૨ અભવ્યમાં—જીવના લેદ ૧૪, શુણ્ણ ૧ પ્રથમ, જોગ ૧૩ આહારિકના ૨ વર્જિત, ઉપયોગ ૬, લેશા ૬.

૩ નોભવ્ય નોઅભવ્યમાં—જીવના લેદ ૦, શુણ્ણ-૦, જોગ ૦ નથી, ઉપયોગ ૨, લેશા નથી.

એનો અદ્યપણહુત્વ, સર્વથી થોડા અભવ્ય ૧, તેથી નોભવ્ય નોઅભવ્ય અનંતશુણ્ણ ૨ તેથી ભવ્ય અનંતશુણ્ણ ૩.

૨૧ ચરમદાર.

૧ ચરમમાં—જીવના લેદ ૧૪, શુણ્ણકાણા ૧૪, જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેશા ૬.

૨ અચરમમાં—જીવના લેદ ૧૪, શુણ્ણ ૧ પ્રથમ, જોગ ૧૩ આહારિકના ૨ વર્જિત, ઉપયોગ ૬, લેશા ૬.

એનો અવધાનદુલ, સર્વથી યોગ અચરમ ૧, તેથી અચરમ અનંતગુણ ૨.

૧ ગુણગણ દેવગીમાં—છવના બેઠ ૨ સંજોના, ગુ ૧૧ ઉપલા, ભેગ ૧૫, ઉપયોગ ૬—૩ અજાન રજિને, લેયા ૬.

૨ વીતણગીમાં—છવના બેઠ ૧, ગુ ૪, તે બાચમાથી ચોડમા શુધી, ભેગ ૧૧, ઉપયોગ ૮, લેયા ૧.

૩ જુમતિયામાં—છવના બેઠ ૨, સંજોના, ગુ ૬ પહેલું ને ધાધુ, ભેગ ૧૧ તે ૪ મનના, ૪ વચનના, ૨ ઉઘરીકના ને ૧ કામંલુના બેગ ૧૧, ઉપ ૬—બે જાન, બે અજાન, બે દર્શન બેગ ૧, લેયા ૪ પ્રથમ.

૪ અગ્રાંતો નિર્ધેયમાં—છવના બેઠ ૨, ગુ ૬ પ્રથમ, ભેગ ૪ તે ૨ ઉઘરીકના, ૧ કામંલુના ને ૧ વ્યવહાર વચનના બેગ ૪, ઉપયોગ ૬ તે ૨ જાન, ૨ અજાન ૨ દર્શન, લેયા ૧ પ્રથમ.

૫ સમુચિંત મનુષ્યમાં—છવના બેઠ ૧, ગુ ૧ પહેલું, ભેગ ૬ તે ૧ ઉઘરીકના ને ૧ કામંલુના, ઉપયોગ ૪ તે ૨ અજાન ને ૨ દર્શન, લેયા ૩.

બેઠનો બાચમડુલ સર્વથી યોગ અચરમ ૧, તેથી કામંલુના મનુષ્ય અચરમગુણ ૨, તેથી અગ્રાંતો નિર્ધેય બાચમડુલ ૩, તેથી બાચમડુલ અનંતગુણ ૪, તેથી કમુ. ૦૨૬ દેવગી વિગત વિગત ૫.

૧ કા. વિ. કા. વિ. ગણ—છવના બેઠ ૧૫, ગુ ૧૫, ભેગ ૧૫, ઉપ ૧૫, લેયા ૬.

૨ કા. વિ. કા. વિ. ગણ—છવના બેઠ ૪ તે ૨ કા. વિ. ને ૧ અગ્રાંતો નિર્ધેયને, અચરમ, ભેગ ૧ અજાન ૫ કા. વિ. ૫ કા. વિ. બેગ ૪, ગુ ૪ ૪ કા. વિ. ભેગ ૧૫ તે ૧ અજાન ને ૧ કા. વિ. ને ૧ અજાન ૫ કા. વિ. ૧૦ તે ૧ કા. વિ. ૫ કા. વિ. લેયા ૧.

૩ આહારક શરીરમાં—જીવનો લોહ ૧ સંસીનો—પર્યાપ્તો, ૩૦
૨ છડું ને સાતસું, જોગ ૧૨ તે ૨ વૈકેયના ને કાર્મણનો
એ ૩ વજ્યા, ઉપગ ૭ તે ૪ જ્ઞાન ને ૩ કર્મન, લેયા ૬.
૫ તેજસ, કાર્મણ શરીરમાં—જીવના લોહ ૧૪, ગુણકાણા ૧૪,
જોગ ૧૫, ઉપયોગ ૧૨, લેયા ૬.

એનો અદ્યપમહુત્વ, સર્વથો થોડા આહારક શરીરી ૧,
તેથી વૈકેય શરીરી અસંખ્યાતગુણા ૨, તેથી ઉદારિક શરીરી
અસંખ્યાતગુણા ૩, તેમો તેજસ કાર્મણ શરીરી માંડોમાંડિ ઉત્થ
ને અનંતગુણા ૫. ઇતિ મહોટો બાસડીઓ સમાપ્ત.

અથ શ્રી ચાર કપાયનો થોકડો.

શ્રી પત્રવજ્રાણ સૂત્ર પદ્મ ઓઢમે કપાયનો વર્ણવ આપ્યો
છે. કપાય ૧૬ પ્રકારે કહી છે—૧. પોતાને માટે, ૨. પરને માટે,
૩. તદુભયા કહેતાં બન્ને માટે, ૪. ખેત કહેતાં ઉઘાડી જમીનને
માટે, ૫. વચ્ચુ કહેતાં ઢાંકી જમીનને માટે, ૬. શરીર માટે,
૭. ઉપધિને માટે, ૮ નિર્ધરકપણે, ૯. બાણતાં, ૧૦. અભણતાં,
૧૧. ઉપચાંતપણે, ૧૨ અણપચાંતપણે, ૧૩. અનંતાંતુખંધી
કોધ, ૧૪. અપ્રત્યાખ્યાની કોધ, ૧૫. પ્રત્યાખ્યાની કોધ, ૧૬.
સંજલનો કોધ, એવં ૧૬. તે ૧૬ સમુચ્ચય જીવઆત્રી અને
ચોવીય ઢંઢક આત્રી એમ ૨૫ ને ૧૬ સોલે ગુણતાં ૪૦૦ થયા.
હવે કપાયનાં દળીયા કહે છે—અણીઆ, ઉપચણીઆ, બાધ્યા,
વેલા, ઉદીરીયા, નિર્જ્યા એવં ૭. તે જૂતકાળ, વર્તમાનકાળ
અને ભવિષ્યકાળ આત્રી એમ ૬ ને ૩ તણે ગુણતાં ૧૮ થાય.
તે એક જીવ આત્રી અને ૧૮ બહુ જીવ આત્રી એવં ૩૬ થાય
તે સમુચ્ચય જીવ આત્રી, અને ચોવીય ઢંઢક આત્રી, એમ ૩૬
ને ૨૫ સે ગુણતાં ૬૦૦ થાય. અને ૪૦૦ ઉપર કહ્યા તે મળી
કુલ ૧૩૦૦ કોધના, ૧૩૦૦ માનના, ૧૩૦૦ માયાના અને
૧૩૦૦ લોભના, એવ સર્વ મળી ૫૨૦૦ થાય.

શ્રી અઘ્નાયું બોલનો અહ્ય બહુત્વ દ્વાર.

૧ સર્વથી ઘોડા ગર્જન મનુષ્ય.
 ૨ મનુષ્યાત્મી સંખેજશુદ્ધી
 ૩ બાહર તેડકાયના પર્વાખા
 અસંખેજશુદ્ધી.
 ૪ અનુભવ વિમાનના દેવતા અન
 ૫ ઘેપલી ત્રિકાના દેવતા સં
 ૬ મધ્યમ ત્રિકાના દેવતા સં
 ૭ દેહલી ત્રિકાના દેવતા સં
 ૮ બાહ્યના દેવલોકના દેવતા સં
 ૯ અધિવાસી દેવલોકના દેવતા સં
 ૧૦ દહ્યાના દેવલોકના દેવતા સં
 ૧૧ નવમા દેવલોકના દેવતા સં
 ૧૨ માનવી નરના નારકી અસં
 ૧૩ ઘડી નરના નારકી અસં
 ૧૪ બાહ્યના દેવલોકના અસં
 ૧૫ માનવી દેવલોકના અસં
 ૧૬ માનવી નરના નારકી અસં
 ૧૭ માનવી દેવલોકના દેવતા અસં
 ૧૮ માનવી નરના નારકી અસં
 ૧૯ માનવી દેવલોકના દેવતા અસં
 ૨૦ માનવી નરના નારકી અસં
 ૨૧ માનવી દેવલોકના દેવતા અસં
 ૨૨ માનવી નરના નારકી અસં
 ૨૩ માનવી દેવલોકના દેવતા અસં
 ૨૪ માનવી નરના નારકી અસં
 ૨૫ માનવી દેવલોકના દેવતા અસં
 ૨૬ માનવી નરના નારકી અસં
 ૨૭ માનવી દેવલોકના દેવતા અસં
 ૨૮ માનવી નરના નારકી અસં
 ૨૯ માનવી દેવલોકના દેવતા અસં
 ૩૦ માનવી નરના નારકી અસં

૨૭ પહેલા દેવલોકના દેવતા સં
 ૨૮ પહેલા દેવલોકની દેવી સં
 ૨૯ અવનપતિ દેવતા અસં
 ૩૦ અવનપતિની દેવી સં
 ૩૧ પહેલી નરના નારકી અસં
 ૩૨ અવનપતિ પુરુષ અસં
 ૩૩ અવનપતિ સ્ત્રી સં
 ૩૪ અવનપતિ પુરુષ સં
 ૩૫ અવનપતિ સ્ત્રી સં
 ૩૬ અવનપતિ પુરુષ સં
 ૩૭ અવનપતિ સ્ત્રી સં
 ૩૮ અવનપતિ દેવતા સં
 ૩૯ અવનપતિ દેવી સં
 ૪૦ અવનપતિ દેવતા સં
 ૪૧ અવનપતિની દેવી સં
 ૪૨ અવનપતિ નરના સં
 ૪૩ અવનપતિ નરના સં
 ૪૪ અવનપતિ નરના સં
 ૪૫ અવનપતિ નરના સં
 ૪૬ અવનપતિ નરના સં
 ૪૭ અવનપતિ નરના સં
 ૪૮ અવનપતિ નરના સં
 ૪૯ અવનપતિ નરના સં
 ૫૦ અવનપતિ નરના સં
 ૫૧ અવનપતિ નરના સં
 ૫૨ અવનપતિ નરના સં
 ૫૩ અવનપતિ નરના સં
 ૫૪ અવનપતિ નરના સં
 ૫૫ અવનપતિ નરના સં
 ૫૬ અવનપતિ નરના સં
 ૫૭ અવનપતિ નરના સં
 ૫૮ અવનપતિ નરના સં
 ૫૯ અવનપતિ નરના સં
 ૬૦ અવનપતિ નરના સં

૫૦ અસં

૫૪ બાહર નિગોદીયા ૫૦ અસં

૫૫ પુઠવિકાયા ૫૦ અસં

૫૬ બાહર અપકાયા ૫૦ અસં

૫૭ બાહર વાઙિકાયા ૫૦ અસં

૫૮ બાહર સેવિકાયા ૫૦ અસં

૫૯ બાહર પ્રત્યેક ચરીરી વન-

સ્થિતિ અપ ૦ અસં

૬૦ બા ૦ નિગોદીયા અપ ૦ અસં

૬૧ બાહર પુઠવી ૦ અપ ૦ અસં

૬૨ બા ૦ અપકાય અપ ૦ અસં

૬૩ બાહર વાઙી ૦ અપ ૦ અસં

૬૪ સૂક્ષ્મ તેડી ૦ અપ ૦ અસં

૬૫ સૂક્ષ્મ પુઠવી ૦ અપ ૦ અસં

૬૬ સૂક્ષ્મ અપ ૦ અપ ૦ વિ ૦

૬૭ સૂક્ષ્મ વાઙી ૦ અપ ૦ વિ ૦

૬૮ સૂક્ષ્મ તેડી ૦ ૫૦ સં ૦

૬૯ સૂક્ષ્મ પુઠવી ૦ ૫૦ સં ૦

૭૦ સૂક્ષ્મ અપ ૦ ૫૦ વિ ૦

૭૧ સૂક્ષ્મ વાઙી ૦ ૫૦ વિ ૦

૭૨ સૂક્ષ્મ નિગોદીયા અપ ૦ અસં

૭૩ સૂક્ષ્મ નિગોદીયા ૫૦ સં ૦

૭૪ અલ્પ અનંતશુભા.

૭૫ પડિવાઈ સમઢિટી અનં

૭૬ સિદ્ધ લગનંતશ અનં

૭૭ બાહર વનસ્થિતિ ૫૦ અનં

૭૮ બાહર ૫૦ વિ ૦

૭૯ બા ૦ વનસ્થિતિ અપ ૦ અનં

૮૦ બાહર અપ ૦ વિ ૦

૮૧ સમુચ્ચય બાહર વિ ૦

૮૨ સૂક્ષ્મ વનસ્થિતિ અપ ૦

૮૩ સૂક્ષ્મ અપ ૦ વિ ૦

૮૪ સૂક્ષ્મ વનસ્થિતિ ૫૦ સં ૦

૮૫ સૂક્ષ્મ ૫૦ વિ ૦

૮૬ સમુચ્ચય સૂક્ષ્મ વિ ૦

૮૭ અંબ સિદ્ધીયા વિ ૦

૮૮ નિગોદીયા અપ વિ ૦

૮૯ વનસ્થિતિ અપ વિ ૦

૯૦ એકેદ્રિયા અપ વિ ૦

૯૧ તિથ અ અપ વિ ૦

૯૨ મિચ્છાદિષ્ટિ અપ વિ ૦

૯૩ અનિષ્ઠિતિ અપ વિ ૦

૯૪ સકપાયા અપ વિ ૦

૯૫ છઠ્ઠમત્યા અપ વિ ૦

૯૬ સન્નેગી અપ વિ ૦

૯૭ સંસારત્યા અપ વિ ૦

૯૮ સંબ અપ વિ ૦

મૃતિ શ્રી અકાલુ બોલનો અલ્પબહુવ સંપૂર્ણ.

અથ શ્રી ચોવીશ જિનાંતરાં.

૧. અદાર કોદાકોડ સાગરને આંતરે પહેલા શ્રી આદિનાથ તીર્થેકર વનીતા નગરીને વિશે થયા. નામિરાજ પિતા, મહા-દેવી શાલ્વી માતા, દેવવર્જી, ગુપ્ત લાંબન, પાંચમે પનુપ દેવિ-માન, મારાણી લાખ પૂર્વે આગુપ, વીચ લાખ પૂર્વે કુંવરપને રહ્યા, ત્રિસદ લાખ પૂર્વે શાલ્ય પાણુ, એક લાખ પૂર્વેની પ્રવલ્યા પાત્રી, પ્રવલ્યા લીધા પાત્રી એક દલર વર્ષે કેવલગાન ઉપન્યું. ગામુ, સાંધી, ચાવન, ધાવિશરૂપ વનુર્વિધ સંધ તીર્થ રચાપીને કાચાંત્રી મળિની પેટી આપીને, ત્રીજ આવાના વણ વર્ષે ને સાદા આક મહિના બાદી રહ્યા ત્યારે મદા વડ તેરછને દહાટે દાદ દલર ગામુ મંદાને રચાપી નિર્વાણ મોક્ષ પધાર્યાં.

૨. પહેલા શ્રી આદિનાથ તીર્થેકર નિર્વાણ-મોક્ષ પટોઆ પાત્રી પદાન લાખ કોડ સાગરને આંતરે બીજા અજિતનાથ તીર્થેકર બેળેકા નગરીને વિશે થયા જિતછત્ર શાલ્ય પિતા, પિતરાઈ દે શાલ્વી માતા, દેવવર્જી, મહા રહેનાંદાસીનું લાંબન, મારા માત્રે પનુપનું દેવિમાન, પટોનેર લાખ પૂર્વે આગુપ, બદા લાખ પૂર્વે કુંવરપને રહ્યા, પેવન લાખ પૂર્વે રાજ પાણુ, એક લાખ પૂર્વેની પ્રવલ્યા પાત્રી, પ્રવલ્યા લીધા પાત્રી વર્ષે કેવલગાન ઉપન્યું. કામુ, કાંધી, ચાવન, ધાવિશરૂપ વનુર્વિધ સંધ તીર્થ રચાપીને, કાચાંત્રી મળોને પેટી આપીને એક દલર કામુ મંદાને નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યાં.

૩. બીજા અજિતનાથ તીર્થેકર ત્રીજ પટોઆ પાત્રી પેટ કામુ કોડ સાગરને આંતરે બીજા કલરકા તીર્થેકર કાચો કલરકા પિત્ર રાજ, પિતરાઈ રાજ પિતરાઈ રાજેકો રાજેકો માતા, દેવવર્જી, મહા રહેનાં. દેવનું લાંબન, મારા પનુપનું દેવિમાન, કાચ કામુ પૂર્વે કામુ, પટો લાખ પૂર્વે કુંવરપને રહ્યા, કુંવરપને કામુ પૂર્વે રાજ પાણુ, એક લાખ પૂર્વેની પ્રવલ્યા

પાળી, પ્રવલ્લ્યા લીધા પછી અહિં વધે, કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકાદૃષ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપીને દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૪. ત્રીજા સંલવનાથ તીર્થ કર મોક્ષ પહોંચ્યા પછી હાથ કોડ સાગરપામને આંતરે ચોથા અભિનંદન તીર્થ મળીતા નગરીને વિષે થયા. સંવર રાજા પિતા, સિદ્ધાર્થી રાણી માતા, હેમવર્ણ, વાનરનું લંછન, સાડાત્રણસે ધનુષનું દેહિમાન, પચાસ લાખ પૂર્વનું આયુષ, તેમાં સાંડાબાર લાખ પૂર્વ કુંવર પછે રહ્યા, સાડીછત્રીસ લાખ પૂર્વ રાજ પાળ્યું, એક લાખ પૂર્વની પ્રવલ્લ્યા પાળી, પ્રવલ્લ્યા લીધા પછી અહાર વધે, કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકાદૃષ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપી, દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૫. ચોથા અભિનંદન તીર્થ કર મોક્ષ પહોંચ્યા પછી લાખ કોડ સાગરને આંતરે પાંચમા સુમતિનાથ તીર્થ કર કુંવર પુરી નગરીને વિષે થયા મેઘરથ રાજા પિતા, સુમંગલા રાણી માતા, હેમવર્ણ, કીચ પંખીનું લંછન, ત્રણસે ધનુષ દેહિમાન, ચાળીશ લાખ પૂર્વનું આયુષ, તેમાં દશ લાખ કુંવરપછે રહ્યા, ચોગણત્રીશ લાખ પૂર્વ રાજ પાળ્યું, એક લાખ પૂર્વની પ્રવલ્લ્યા પાળી, પ્રવલ્લ્યા લીધા પછી વીશ વધે કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકાદૃષ, ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપીને, દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ પધાર્યા.

૬. પાંચમા સુમતિનાથ તીર્થ કર નિર્વાણ-મોક્ષ પહોંચ્યા પછી નેતું હજાર કોડ સાગરને આંતરે છઠ્ઠા પદ્મપ્રભુ તીર્થ ઠોસળી નગરીને વિષે થયા શ્રાધર રાજા પિતા, સુસિમા રાણી માતા, રાને વર્ણ, પદ્મકમળનું લંછન, અડીસો ધનુષ દેહિમાન, ત્રીશ લાખ પૂર્વનું આયુષ, સાડાસતત લાખ પૂર્વ કુંવર

પણે રહ્યા, ચાલીએકવીસ લાખ પૂર્વ રાજ પાળ્યું, એક લાખ પૂર્વની પ્રવચ્ચા પાળી, પ્રવચ્ચા લીધા પછી છઠે મહીને કેવળ-જ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શાવક, શાચિશ્રેષ્ઠ અતુર્ધિય સંધ-લીર્ધે સ્થાપીને, દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને ત્રહુતેર સાધુ સંધાતે સ્વામી નિર્વાણ પધાર્યા.

૭ છા સોપણપ્રજુ નીર્ધે'કર નિર્વાણ-ગોણ પદોંઆ પછી નવ દશર કોઠા આગરને ભાંતરે સાતમા મુપાર્જનાથ તીર્ધે'કર વણા-શ્રી નમરને વિષે મયા. પ્રતિષ્ઠ રાજા પિતા, પૃથ્વી દેવી રાણી માંતા, રેભવર્ણ, સાધોવાનું હાંછન, જસે' મનુષ્યનું દેહિમાન, વીસ લાખ પૂર્વનું આયુષ, તેમાં પાંચ લાખ પૂર્વ કુંવરપણે રહ્યા, થડેક લાખ પૂર્વ રાજ પાળ્યું, એક લાખ પૂર્વની પ્રવચ્ચા પાળી, પ્રવચ્ચા લીધા પછી નવ માસે કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શાવક, શાચિશ્રેષ્ઠ, અતુર્ધિય સંધ તીર્ધે સ્થાપીને, દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને પાંચમે' સાધુ નંધાતે સ્વામી નિર્વાણ પધાર્યા.

૮ સાતમા ગ્રી સુપાર્જનાથ તીર્ધે'કર ગોણ પદોંઆ પછી નવમે' કોઠા ભાંતરે સાતમા ભંદ્રપ્રજુ તીર્ધે'કર ભંદ્રપ્રજુની નમરને વિષે મયા. પ્રતિષ્ઠ રાજા પિતા, રાજગણ દેવી રાણી માંતા, રેભવર્ણ પોળે, વંદેમનું હાંછન, રેહો' મનુષ્યનું દેહિમાન, રાજ લાખ પૂર્વનું આયુષ, તેમાં પાંચ લાખ પૂર્વ કુંવરપણે રહ્યા, થડેક લાખ પૂર્વ રાજ પાળ્યું, એક લાખ પૂર્વ પ્રવચ્ચા પાળી પ્રવચ્ચા લીધા પછી છઠે મહીને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શાવક, શાચિશ્રેષ્ઠ અતુર્ધિય સંધ તીર્ધે સ્થાપીને દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને આ દશરકાંડુ સંધાતે સ્વામી નિર્વાણ-મે'કર પધાર્યા.

૯ આઠમા ગ્રી ભંદ્રપ્રજુ તીર્ધે'કર નિર્વાણ પદોંઆ પછી નવમે' કોઠા ભાંતરે સાતમા ભંદ્રપ્રજુ તીર્ધે'કર ભંદ્રપ્રજુની નમરને વિષે મયા. પ્રતિષ્ઠ રાજા પિતા, રાજગણ દેવી રાણી માંતા, રેભવર્ણ પોળે, વંદેમનું હાંછન, રેહો' મનુષ્યનું દેહિમાન, રાજ લાખ પૂર્વનું આયુષ, તેમાં પાંચ લાખ પૂર્વ કુંવરપણે રહ્યા,

અર્ધ લાખ પૂર્વ રાજ પાળ્યું, એક લાખ પૂર્વ પ્રવળ્યાં પાળી પ્રવળ્યાં લીધા પછી ચાર મહીને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકારૂપ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપીને દ્વાદશાંગી ગણની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ મોક્ષ પધાર્યા.

૧૦. નવમા શ્રીસુવિધિનાથ તીર્થંકર નિર્વાણ મોક્ષ પહોંચ્યા પછી નવ કોડ સાગરને આંતરે, દશમા શ્રી શીતળનાથ તીર્થંકર ભદ્રીલપુર નગરીને વિષે થયા. હથરથ રાજા પિતા, તંદાદેવી રાણી માતા, હેમવર્ણ, શ્રીવત્સ સાધીયાતું લંછન, નેત્રું ધનુષ્યું દેહિમાન, એક લાખ પૂર્વનું આયુષ-તેમાં પાંચ લાખ પૂર્વ કુંવરપણે રહ્યા, અર્ધ લાખ પૂર્વ રાજ પાળ્યું, પાંચ લાખ પૂર્વની પ્રવળ્યાં પાળી પ્રવળ્યાં લીધા પછી ત્રણ માસે કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકારૂપ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી ગણની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૧૧. દશમા શ્રી શીતળનાથ તીર્થંકર નિર્વાણ પહોંચ્યા પછી એક કોડ સાગરમાં એકસો સાગર, છાસઠ લાખ, છવિશ હજાર વરસને ઉલ્લે આંતરે, અગ્યારમા શ્રેયાંસનાથ તીર્થંકર સિંહપુરી નગરીને વિષે થયા. વિષ્ણુ રાજા પિતા અને વિષ્ણુ દેવી રાણી માતા, હેમવર્ણ, ગેંડાનું લંછન, એંસી ધનુષ્યું દેહિમાન, ચારાસી લાખ વરસનું આયુષ-તેમાં ૨૧ લાખ વરસ કુંવરપણે રહ્યા, ૪૨ લાખ વરસ રાજ પાળ્યું, ૨૧ લાખ વરસની પ્રવળ્યાં પાળી પ્રવળ્યાં લીધા પછી બે માસે કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકારૂપ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપીને દ્વાદશાંગી ગણની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૧૨. અગ્યારમા શ્રી શ્રેયાંસનાથ તીર્થંકર મોક્ષ પહોંચ્યા પછી ૫૪ સાગરને આંતરે, બારમા શ્રી વાસુપૂજ્ય તીર્થંકર અંબા પુરી નગરીને વિષે થયા વસુપૂજ્ય રાજા પિતા, જ્યાદેવી રાણી માતા રાતેવર્ણ, લેંસનું લંછન, સિંહેર ધનુષ્યું દેહિમાન, બોહોતર લાખ વરસનું આયુષ-તેમાં અઠાર લાખ વરસ કુંવરપણે રહ્યા, ચોપનલાખ વરસની પ્રવળ્યાં પાળી, પ્રવળ્યાં લીધા પછી એ

માટે દેવગણાન ઉપન્યુ. આપુ, આખી, આવક, આવિશરૂપ
અનુર્વિધ સંગ તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી મણીની પેટી આપીને બસે
આપુ સંધાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પ્રધાપાં.

૧૩. બારમા શ્રી વામુપૂજ્ય તીર્થ'દર નિર્વાણ-મોક્ષ પ્રદોષ્યા
પછી ત્રીય સામરને આંતરે તેરમા શ્રી વિમળનાથ તીર્થ'દર કંપી-
તપુર નગરને વિષે ધયા. કૃતવર્મા રાજા પિતા, સ્વામાદેવી
રાણી માતા, દેવગણ, સુવરુનું લંછન, આઠ ધનુવનું દેદિમાન,
આઠ લાખ વરસનું આયુષ, તેમાં પંદર લાખ વરસ કુંવરપદે
રહ્યા, ત્રીય લાખ વરસ રાજ્ય પામ્યું, ૧૫ લાખ વરસની
પ્રવચ્ચાં પામી. પ્રવચ્ચાં લોધા પડી જે મહીને દેવગણાન ઉપ-
ન્યુ. આપુ આખી આવક આવિશરૂપ અનુર્વિધ સંગ તીર્થ
સ્થાપીને દ્વાદશાંગી મણીની પેટી આપીને ૬૦૦ આપુ સંધાતે
સ્વામી નિર્વાણ મોક્ષ પ્રધાપાં.

૧૪. તેરમા શ્રી વિમળનાથ તીર્થ'દર મોક્ષ પ્રદોષ્યા પછી નવ
સામરને આંતરે ચતુરમા અનંતનાથ તીર્થ'દર અપોષ્યા નગરીને
વિષે ધયા. સિદ્ધનંદ રાજા પિતા, સુવરુદેવી રાણી માતા,
દેવગણ, સુવરુનું લંછન, અઠસ્ર ધનુવનું દેદિમાન, ૨૦ લાખ
વાસનું આયુષ, તેમાં સદાચર લાખ વરસ કુંવરપદે રહ્યા,
પંદર લાખ વરસ રાજ પામ્યું, આઠલાખ લાખ વાસની પ્રવચ્ચા
પડી, પ્રવચ્ચાં લોધા પડી જે મહીને દેવગણાન ઉપન્યુ. આપુ
આખી, આવક, અ વિશરૂપ અનુર્વિધ સંગ તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી
મણીની પેટી આપીને ૬૦૦ આપુ સંધાતે સ્વામી નિર્વાણ-
મોક્ષ પ્રધાપાં.

૧૫. ત્રીસમા શ્રી અનંતનાથ તીર્થ'દર મોક્ષ પ્રદોષ્યા પછી
અઠસ્ર સામરને આંતરે ચતુરમા અનંતનાથ તીર્થ'દર અપોષ્યા નગરીને
વિષે ધયા. અનંતનાથ રાજા પિતા, સુવરુદેવી રાણી માતા,
દેવગણ, સુવરુનું લંછન, અઠસ્ર ધનુવનું દેદિમાન, ૨૦
લાખ વાસનું આયુષ, તેમાં અઠસ્ર લાખ વરસ કુંવરપદે રહ્યા,
અઠસ્ર લાખ વરસ રાજ પામ્યું, આઠલાખ લાખ વાસની પ્રવચ્ચા
પડી, પ્રવચ્ચાં લોધા પડી જે મહીને દેવગણાન ઉપન્યુ. આપુ
આખી, આવક, અ વિશરૂપ અનુર્વિધ સંગ તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી
મણીની પેટી આપીને ૬૦૦ આપુ સંધાતે સ્વામી નિર્વાણ-
મોક્ષ પ્રધાપાં.

પ્રવજ્યા લીધા પછી જે મહિને કેવળજ્ઞાન પામ્યા સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકાર્પ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને આઠમે સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૧૬. પંદરમા શ્રી ધર્મનાથ તીર્થ કર નિર્વાણ-મોક્ષ પહોંચ્યા પછી ત્રણ સાગર તેમાં પોણાપદ્યને ઉલ્લે આંતરે સોળમા શ્રી શાંતિનાથ તીર્થ કર હસ્તીનાગપુર નગરને વિષે થયા. વિશ્વસેન રાજા પિતા, અચિરાદેવી રાણી માતા, હેમવર્ણ, મૃગનું લંછન આળીસ ધનુષનું દેહિમાન, એક લાખ વરસનું આયુષ તેમાં પા લાખ વર્ષ કુંવરપણે રહ્યા, અર્ધ લાખ વરસ રાજ પાળ્યું, પા લાખ વરસની પ્રવજ્યા પાળી, પ્રવજ્યા લીધા પછી એક મહિને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકાર્પ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને નવમે સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૧૭. સોળમા શ્રી શાંતિનાથ તીર્થ કર મોક્ષ પહોંચ્યા પછી અર્ધ પદ્યને આંતરે સત્તરમા શ્રી કુંથુનાથ તીર્થ કર ગજપુર નગરીને વિષે થયા. સુરરાજ પિતા, સુરાદેવી રાણી માતા, હેમવર્ણ, છગલ કહેતાં બેઠાનું લંછન, પાંત્રીશ ધનુષનું દેહિમાન, પંચાણું હજાર વરસનું આયુષ, તેમાં પોણી ચોવીથ હજાર વરસ કુંવર પણે રહ્યા, પોણી ચોવીથ હજાર વરસ રાજ પાળ્યું, પોણી ચોવીથ હજાર વરસ ચક્રવર્તીની પદવી ભોગવી, પોણી ચોવીથ હજાર વરસની પ્રવજ્યા પાળી, પ્રવજ્યા લીધા પછી સોળ મહિને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકાર્પ ચતુર્વિધ સંઘ તીર્થ સ્થાપીને દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ પધાર્યા.

૧૮. સત્તરમા શ્રી કુંથુનાથ તીર્થ કર નિર્વાણ-મોક્ષ પહોંચ્યા પછી પા પદ્યમાંથી એક કોડ ૧ હજાર વર્ષને ઉલ્લે આંતરે ૧૮ મા શ્રી અરનાથ તીર્થ કર નાગપુર નગરીને વિષે થયા. સુદર્શન રાજા પિતા, દેવકીદેવી રાણી માતા, હેમવર્ણ, નંદાવર્ત સાધીયાનું લંછન, ત્રીસ ધનુષનું દેહિમાન, ચારાશી હજાર વરસનું આયુષ,

તેમાં ૨૧ હજાર વરસ કુંવરપણે રહ્યા, ૨૧ હજાર વર્ષ રાજ્ય ખાળ્યું. ૨૧ હજાર વર્ષ ચક્રવર્તીની પદવી ભોગવી, ૨૧ હજાર વર્ષ પ્રવચ્ચાં ખાતી, પ્રવચ્ચાં લીધા પછી ત્રણ મહીને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, સાવક, યાવિદારૂપ અતુર્વિધ સંઘ-તીર્થ સ્થાપો દ્વાદશાંશી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ મંધાતે સ્વામી નિર્વાણ-ભાસ પધાર્યા.

૧૬. અદારમા અરનાય તીર્થ'કર નિર્વાણ-ભાસ પહોંચ્યા પછી એક કોઠ ને એક હજાર વરસને અંતરે ૧૬ મા અરિહનાય તીર્થ'કર મિથિદા નગરીને વિષે થયા કુંલ રાજા પિતા, પ્રભાવતી રાણી માતા, નીલેવર્તે, રાગ્યાત્રી લંબન, પચ્ચીગ ધનુષનું દેહિમાન, પંચાવન હજાર વર્ષનું અમુપ, તેમાં સો વરસ કુંવરપણે રહ્યા, ત્રણ પ્રવચ્ચાં ખાતી, પ્રવચ્ચાં લીધા પછી ત્રીજે પછાતે કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, સાવક, યાવિદારૂપ અતુર્વિધ સંઘ-તીર્થ સ્થાપો દ્વાદશાંશી ગણીની પેટી આપીને પાંચમે સાધુ અને પાંચમે સાધ્વી સંવાતે સ્વામી નિર્વાણ-ભાસ પધાર્યા.

૧૭. ચોમળુદમા અરિહનાય તીર્થ'કર ભાસ પહોંચ્યા પછી ચોમળ લાખ વરસને અંતરે ચોમળાંશી મુનિજ્ઞાન તીર્થ'કર રાજા પદવી નગરીને વિષે થયા કુંભિય રાજા પિતા, પદાવતી રાણી માતા, મહાકર્ણ, રાજગાનું દેશન, નેલ ધનુષનું દેહિમાન, પીંચ હજાર વર્ષનું અમુપ, તેમાં સાતગણ દહાર વર્ષ કુંવારપણે રહ્યા, પંદર હજાર વર્ષ રાજા અંતરે, મહામાન રહ્યા. વર્ષ પ્રવચ્ચાં ખાતી, પ્રવચ્ચાં લીધા પછે ચાલતે મહીને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, સાવક, યાવિદારૂપ અતુર્વિધ સંઘ-તીર્થ સ્થાપો દ્વાદશાંશી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ મંધાતે સ્વામી નિર્વાણ-ભાસ પધાર્યા.

૧૮. ચોદવાંશી મુનિજ્ઞાન તીર્થ'કર ભાસ પહોંચ્યા પછી ૧૮ મા અરિહનાય તીર્થ'કર રાજા પદવી નગરીને વિષે થયા કુંભિય રાજા પિતા, પદાવતી રાણી માતા, મહાકર્ણ, રાજગાનું દેશન, નેલ ધનુષનું દેહિમાન, પીંચ હજાર વર્ષનું અમુપ, તેમાં સાતગણ દહાર વર્ષ કુંવારપણે રહ્યા, પંદર હજાર વર્ષ રાજા અંતરે, મહામાન રહ્યા. વર્ષ પ્રવચ્ચાં ખાતી, પ્રવચ્ચાં લીધા પછે ચાલતે મહીને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, સાવક, યાવિદારૂપ અતુર્વિધ સંઘ-તીર્થ સ્થાપો દ્વાદશાંશી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ મંધાતે સ્વામી નિર્વાણ-ભાસ પધાર્યા.

હજાર વર્ષનું આયુષ, અહીં હજાર વર્ષ કુંવરપણે રહ્યા, સાડા છ હજાર વર્ષ રાજ પાળ્યું, એક હજાર વર્ષ પ્રવળ્યા પાળી, પ્રવળ્યા લીધા પછી નવ મહીને કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું, સાધુ, સાધ્વી આવક, આવીકારૂપ, આર તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપી એક હજાર સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૨૨. એકવીશમા શ્રી નમિનાથ તીર્થ કર મોક્ષ પહોંચ્યા પછી પાંચ લાખ વર્ષને આંતરે ૨૨ માં નેમનાથ તીર્થ કર સોરીપુર નગરને વિષે થયા. સમુદ્રવિજય રાજા પિતા, શીવદેવી રાણી માતા, સ્થામવર્ણ, ચંપનું લંછન, દશ ધનુષનું દેહિમાન, એક હજાર વર્ષનું આયુષ, તેમાં ત્રણસે વર્ષ કુંવરપણે રહ્યા, સાતસે વર્ષ પ્રવળ્યા પાળી, પ્રવળ્યા લીધા પછી ચોપન દહાડે કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, આવક, આવીકારૂપ આર તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને પાંચસે ને છત્રીય સાધુ સંઘાતે સ્વામી નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૨૩. બાવીશમા શ્રી નેમનાથ તીર્થ કર મોક્ષ પહોંચ્યા પછી પોણી ચોર્યાસી હજાર વર્ષને આંતરે ૨૩ માં પાર્થનાથ તીર્થ કર વણારસી નગરને વિષે થયા. અશ્વસેન રાજા પિતા, વેમાદેવી રાણી માતા, નીલવર્ણ, ચંપનું લંછન, નવ હાથનું દેહિમાન, સો વર્ષનું આયુષ, તેમાં ૩૦ વર્ષ કુંવરપણે રહ્યા, સિત્તેર વર્ષ પ્રવળ્યા પાળી, પ્રવળ્યા લીધા પછી ચોર્યાસી દહાડે કેવળજ્ઞાન ઉપન્યું. સાધુ, સાધ્વી, આવક, આવીકારૂપ આર તીર્થ સ્થાપી દ્વાદશાંગી ગણીની પેટી આપીને એક હજાર સાધુ સંઘાતે નિર્વાણ-મોક્ષ પધાર્યા.

૨૪. ત્રેવીશમા શ્રી પાર્થનાથ તીર્થ કર મોક્ષ પહોંચ્યા પછી અહીંસે વર્ષને આંતરે ચોવીશમા શ્રી મહાવીર તીર્થ કર ક્ષત્રિય-કુંડઆમ નગરને વિષે થયા. સિદ્ધાર્થ રાજા પિતા, ત્રિશલાદેવી રાણી માતા, હેમવર્ણ, સિંહનું લંછન, સાત હાથનું દેહિમાન, બોહોતેર વર્ષનું આયુષ, તેમાં ૨૦ વર્ષ કુંવરપણે રહ્યા, ૪૨ વર્ષની પ્રવળ્યા પાળી, પ્રવળ્યા લીધા પછી સાડા બાર વર્ષ ને એક

नं०	तीर्थं इत्यादि नाम.	पितातुं नाम	मातातुं नाम	संज्ञन.	पुत्राभ्यां	आयुमान.	यक्षनां नाम.	नाम.
१	श्री अञ्जनाय	नामोदराय	महेश	वृषभ	५००	८४ वर्ष	गामुष्म.	यक्षिणी
२	श्री अञ्जनाय	नित्यसु.	विष्णु	हस्ति.	४५०	७२	महावक्ष.	अञ्जनाय.
३	श्री अञ्जनाय	नित्यसु.	सेनादेवी	अम्भ.	४००	६०	विष्णु.	इरीतारी.
४	श्री अञ्जनाय	मयराज.	सिद्धार्थ.	चोहर	३५०	५०	नायक.	कालीदे.
५	श्री अञ्जनाय	मयराज.	मञ्जु.	मोक्षपक्षी.	३००	४०	तुम्ह.	महाकाशी.
६	श्री अञ्जनाय	श्रीपराज.	सुदीमा.	पद्म.	२५०	३०	कुसुम.	श्यामा.
७	श्री अञ्जनाय	अतिशय.	पृथ्वी.	साथीया.	२००	२०	मातंज.	सन्ता.
८	श्री अञ्जनाय	महासेनराज.	वक्षस्य.	मङ्ग	१५०	१०	विष्णु.	भुजारी.
९	श्री अञ्जनाय	मुनीशराज.	राभाश्री.	भरभरभ.	१००	२	अञ्ज.	मुतादिका.
१०	श्री अञ्जनाय	सुरेश.	नंदा.	श्रीवत्स.	६०	१	वक्ष.	अशोका.
११	श्री अञ्जनाय	विष्णु	विष्णु	जो.	६०	८४ वर्ष	जक्ष.	मानवी.
१२	श्री अञ्जनाय	सुपुष्प.	जवा.	पात्र.	७०	७१	कुमार.	यक्ष.
१३	श्री अञ्जनाय	सुतवर्मा.	श्यामा.	वराह.	६०	६०	पुष्प.	विहिता.
१४	श्री अञ्जनाय	सिद्धसेन.	सुवरा.	सीयाया.	५०	३०	पाता.	अंभुसा.
१५	श्री अञ्जनाय	भानु.	सुवरा.	वृष.	४५	१०	मिन्द.	कुंभ.
१६	श्री अञ्जनाय	विष्णु.	अम्भ.	हरिश्च.	४०	१	अम्भ.	निर्वोद्य.
१७	श्री अञ्जनाय	सर.	सुरादेवी.	जक्ष.	३५	६५	गंधर्व.	जवा.
१८	श्री अञ्जनाय	सुवर्धन.	देवकीश्री.	नंदवर्त.	३०	८४	वक्ष.	धक्ष.
१९	श्री अञ्जनाय	कुंभ	प्रभावती.	जवा.	२५	५५	कुम्भ.	धक्ष.
२०	श्री अञ्जनाय	सुमित्र.	पद्मावती.	धक्ष.	२०	३०	वक्ष.	नरदा.
२१	श्री अञ्जनाय	विष्णु	विष्णु.	कुम्भ.	१५	१०	वक्ष.	गंधारी.
२२	श्री अञ्जनाय	सुवर्धन.	सिद्धसेन.	संज्ञ.	१०	१	अम्भ.	अम्भ.
२३	श्री अञ्जनाय	विष्णु	विष्णु	संज्ञ.	१०	१०	अम्भ.	अम्भ.
२४	श्री अञ्जनाय	विष्णु	विष्णु	विष्णु	१०	१०	अम्भ.	अम्भ.

અથ શ્રી કર્મ પ્રકૃતિના બોલ.

૧ પદેતુ' જ્ઞાનાવરણીય કર્મ તે આંખના પાટા સમાન, ૨ બીજું દર્શનાવરણીય કર્મ તે રાજના પોગીઆ સમાન, ૩ ત્રીજું વેદનીય કર્મ તે મપ તથા અગ્નિ જે અરણ્ય ખડગ સમાન, ૪ ધ્યાનું મોહનીય કર્મ તે મહિરાપાન સમાન, ૫ પાંચમું આયુષ કર્મ તે દેહ સમાન, ૬ છઠું નામ કર્મ તે ચિત્તાશ સમાન, ૭ સાતમું મોત્ર કર્મ તે કુંભારના ચાકડા સમાન, ૮ આઠમું અંતરાય કર્મ તે રાજના ભંડારી સમાન. ૧ જ્ઞાનાવરણીય કર્મે અનંત જ્ઞાન છુલ્લુ લોક્યો છે. ૨ દર્શનાવરણીય કર્મે અનંત દર્શન છુલ્લુ લોક્યો છે. ૩ વેદનીય કર્મે અનંત અભ્યાસાધા આરંભ સુખ રોક્યો છે. ૪ મોહનીય કર્મે સાચા સમજિત મુગ્ધ રોક્યો છે. ૫ આયુષ કર્મે અસલ રિપિત છુલ્લુ રોક્યો છે. ૬ નામ કર્મે અમૂર્તિ સુષ રોક્યો છે. ૭ મોત્ર કર્મે અધુર લપ્ત મુલ્લુ રોક્યો છે. ૮ અંતરાય કર્મે અનંત આત્મિક યજ્ઞિત મુગ્ધ રોક્યો છે.

૧. જ્ઞાનાવરણીય કર્મ ૧ પ્રકારે બ.પે. પદેતે બેઠે નાણુપરિ
લોક્યો તે જ્ઞાનીના જુદા મોલે, તોલે મોલે નાણુનિન્દવણુ-
વાળે તે જ્ઞાનીનો ઉપકાર મોલેલે, લોકે મોલે નાણુઆસાવણુ
તે જ્ઞાનીની આજ્ઞાના કરે, મોલે મોલે નાણુખંડામિલુ
તે જ્ઞાની અંતરાય પદેલે, પંચમી મોલે નાણુપરિલેલે તે જ્ઞાની
ઉપકાર કરે, જો મોલે નાણુવિજંદવણુમોલેલે તે જ્ઞાની જાહે
મોલેલે અવધિ રિખ્યાત કરે, જો જો પ્રકારે જો તે પંચ નથા
૧૦ પ્રકારે મોલેલેલે પંચ ૧૦ ને ૧૦ છે. ૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
જો ૧ જ્ઞાનજ્ઞાન/૧૫ ૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૧૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૧૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૨૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૨૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૨૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૨૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૨૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૨૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૨૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૨૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૨૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૨૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૩૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૩૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૩૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૪૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૪૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૪૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૪૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૫૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૫૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૫૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૬૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૬૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૬૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૬૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૭૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૭૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૭૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૮૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૮૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૮૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૮૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૧ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૨ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૯૩ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૪ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૫ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૬ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫
૯૭ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૮ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૯૯ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫ ૧૦૦ અગ્નિજ્ઞાન/૧૫

વરણ, ૧૦ ક્ષાયવિજ્ઞાણાવરણ, એ ૧૦ પ્રકારે ભોગવે. જ્ઞાનાવરણ, કર્મની સ્થિતિ, જ્યંમ અંતર્મુહુર્તની ઉત્તમ ત્રીય કોડાકોડી સાગરો પમની અને અબાધા કાળ કરે તો ત્રણ હજાર વરસની સ્થિતિ.

૨. બીજું દર્શનાવરણીય કર્મ ૬ પ્રકારે બાંધે તે કહે છે ૧ પહેલે બોલે દંશણપરિણીયાએ, ૨ દંશણનિહવણ્યાએ, ૩ દંશણઆસાયણ્યાએ, ૪ દંશણઅંતરાણ્યાએ, ૫ દંશણપરિણ્યાએ, ૬ દંશણવિસંવાયણ્યાએ એ ૭ પ્રકારે બાંધે, તે ૬ પ્રકારે ભોગવે તે કહે છે. ૧ અશુદ્ધિદર્શનાવરણીય, ૨ અશુદ્ધિદર્શનાવરણીય, ૩ અવધિદર્શનાવરણીય, ૪ કેવળદર્શનાવરણીય, ૫ નિદ્રા, ૬ નિદ્રાનિદ્રા, ૭ પ્રચલા, ૮ પ્રચલાપ્રચલા, ૯ થીલુદિનિદ્રા, એ ૬ પ્રકારે ભોગવે. દર્શનાવરણીય કર્મની સ્થિતિ જ્યંમ અંતર્મુહુર્તની, ઉત્તમ ૩૦ કોડાકોડી સાગરોપમની અને અબાધા કાળ કરે તો ત્રણ હજાર વરસની સ્થિતિ.

૩ ત્રીજું વેદનીય કર્મ તેના બે ભેદ ૧ સાતા વેદનીય, ૨ અસાતા વેદનીય, તેમાં સાતા વેદનીય દશ પ્રકારે બાંધે તે કહે છે. ૧ પાણાણકંપયાએ, ૨ ભુયાણકંપયાએ, ૩ જીવાણકંપયાએ, ૪ સત્તાણકંપયાએ, ૫ જહુણ પાણાણ ભુયાણ જીવાણ સત્તાણ અહુણયાએ, ૬ અસોયણ્યાએ, ૭ અમુરણ્યાએ, ૮ અટિપણ્યાએ, ૯ અપોટુણ્યાએ, ૧૦ અપરિયાવણ્યાએ, એ ૧૦ પ્રકારે બાંધે, તે આઠ પ્રકારે ભોગવે. ૧ મણ્ણાસદા, ૨ મણ્ણાસદા, ૩ મણ્ણાગંધા, ૪ મણ્ણારસા, ૫ મણ્ણાક્ષા, ૬ મણ્ણાસુદ્યા, ૭ વયસુદ્યા, ૮ કાયસુદ્યા એ ૮ તેની સ્થિતિ જ્યંમ ૨ સમયની ઉત્તમ ૧૫ કોડાકોડી સાગરોપમની અબાધા કાળ કરે તો કોઠ હજાર વરસની સ્થિતિ અસાતાવેદનીય ૧૨ પ્રકારે બાંધે તે કહે છે. ૧ પરદુણ્યાએ, ૨ પરસોયણ્યાએ, ૩ પરમુરણ્યાએ, ૪ પરટિપણ્યાએ, ૫ પરપિટુણ્યાએ, ૬ પરપરિયાવણ્યાએ, ૭ જહુણ પાણાણ ભુયાણ જીવાણ સત્તાણ અહુણ્યાએ, ૮ સોયણ્યાએ, ૯ મુરણ્યાએ, ૧૦ ટિપણ્યાએ, ૧૧ પિટુણ્યાએ, ૧૨ પરિયાવણ્યાએ, એ ૧૨ પ્રકારે

બાંધે, તે આઠ પ્રકારે લોગવે. ૧ અમલ્લપ્રાસદા, ૨ અમલ્લપ્રા-
દવા, ૩ અમલ્લપ્રામંથા, ૪ અમલ્લપ્રારસા, ૫ અમલ્લપ્રાદાસા,
૬ મણ્ડુદયા, ૭ વયદુદયા, ૮ કામદુદયા, તેની સ્થિતિ જ્યન
લોક સાગરના સાત ભાગ કરીએ એવા ૩ ભાગ એક પદ્યને
અમૃતજ્યાતમે ભાગ દેવાની, ઉત્તર ત્રીશ કોડકોટી સાગરોપમની.
એવો અભાધ કાગ તણુ દબાર વરસનો.

[illegible]

દુર્ગંધા ૨૩ સ્ત્રીવેદ ૨૪ પુરુષવેદ ૨૫ નપુંસકવેદ, એ ચારિ
મોહનીયની ૨૫ પ્રકૃતિ. હવે હંસજી મોહનીયની ૩ પ્રકૃતિ
છે, ૧ સમકિત મોહનીય, ૨ મિથ્યાત્વ મોહનીય, ૩ સમામિથ્યાત્વ
મોહનીય, એવાં સર્વ મળી ૨૮ પ્રકૃતિ. તેની સ્થિતિ જ્યં ૦ અંત
મુહૂર્તની, ઉત્ત ૦ ૭૦ કોડાકોડી સાગરોપમની, અબાધા કાલ
તો ૭ હજાર વરસની સ્થિતિ.

૫ પાંચમું આયુષ્ય કર્મ સોળ પ્રકારે બાંધે, તેમાં નાર
કિનું આયુષ્ય ૪ પ્રકારે બાંધે, તે ૧ મહાઆરંભયાએ, ૨ મહા
પરિગ્રહયાએ, ૬ કુષ્ટિમંસાહારેણું ૪ પાંચિંદ્રિયવહેણું. તિર્થંચન
આયુષ્ય ૪ પ્રકારે બાંધે, ૧ માઇલયાએ, ૨ નિયકિલયાએ, ૩ અલિ
યવયલેણું, ૪ કુડતોલે કુડમાએ. મનુષ્યનું આયુષ્ય ૪ પ્રકારે બાંધે
૧ પગઇલદિયાએ, ૨ પગઇવિણીયાએ, ૩ સાણુંકોસયાએ. ૪ જમ
છરિયાએ. દેવતાનું આયુષ્ય ૪ પ્રકારે બાંધે, ૧ સવાગસંજ
મેણું, ૨ સંજમાસંજમેણું, ૩ બાલતવોકમેણું, ૪ અકામનિ
રાએ. એ સોળ પ્રકારે બાંધે, તે ૪ પ્રકારે લોગવે. નાર
અને દેવતાનું આયુષ્ય જ્યં ૦ ૧૦ હજાર વર્ષ ને અંતમુહૂર્ત અધિ
કનું, ઉત્ત ૦ ૩૩ સાગર ને પૂર્વકોડિનો ત્રીજો ભાગ અધિક. મનુ
અને તિર્થંચનું આયુષ્ય જ્યં ૦ અંતમુહૂર્ત, ઉત્ત ૦ ૩ પદ્ય ને પૂર્વ
કોડનો ત્રીજો ભાગ અધિક.

૬. છઠું નામ કર્મ તેના બે ભેદ. ૧-શુભનામ, ૨ અશુ
ભનામ; શુભનામ કર્મ ૪ પ્રકારે બાંધે, ૧ કાયજીવ્યાએ, ૨ ભાસ
જીવ્યાએ, ૩ ભાવજીવ્યાએ, ૪ અવિસંવાયજીવ્યાએ, તે ૧૧
પ્રકારે લોગવે, ૧ ઇકાસદ્ધા, ઇકારવા, ૩ ઇકાગંધા-ઇકાજસો
કિર્તી, ૧૦ ઇકેકાણુકમ્ભજલવિરિય પુરિસાકાર પરસ્ત્રમે, ૧૧ ઇકસ
રયા, ૧૨ કંતસરયા, ૧૩ પિયસરયા, ૧૪ મલ્લપુસરયા, એ ૧૧
પ્રકારે લોગવે. અશુભનામ કર્મ ૪ પ્રકારે બાંધે, ૧ કાયઅણ
જીવ્યાએ, ૨ ભાસાણજીવ્યાએ, ૩ ભાવાણજીવ્યાએ, ૪ વિસંવાય
જીવ્યાએ, તે ૧૪ પ્રકારે લોગવે, ૧ અણિકાસદ્ધા, ૨ અણિકાદેવા
૩ અણિકાગંધા, ૪ અણિકારયા, ૫ અણિકાદાસા, ૬ અણિકા

અર્થ, ૭ અણિહાસિય, ૮ અણિહાસવચ્ચે, ૯ અણિહાસસોદિતિ,
 ૧૦ અણિહાસાણુ હર્મમગલ વીરિયપુરિસાક્ષર પરસ્થમે, ૧૧ દિવ્યમ-
 રયા, ૧૨ દિવ્યમરયા, ૧૩ અણિહાસરયા, ૧૪ અહંતમરયા, એ
 ૧૪ પ્રકારે જોગવે, હવે નામ હર્મની ૯૩ પ્રકૃતિ કહે છે-૧ નર-
 ક્રમતિ, ૨ નિર્મલ્યમતિ. ૩ મનુષ્યમતિ, ૪ દેવમતિ, ૫ ભેદદ્રિય
 જ્ઞાતિ ૬ બેદદ્રિય, જ્ઞાતિ, ૭ તેષદ્રિય જ્ઞાતિ, ૮ ચક્રદ્રિય જ્ઞાતિ,
 ૯ પંચદ્રિય જ્ઞાતિ, ૧૦ ઉદારિકચરીર, ૧૧ વૈકેયચરીર, ૧૨ આદા-
 રક ચરીર, ૧૩ તેજસચરીર, ૧૪ કાર્મણચરીર, ૧૫ ઉદારિક-
 અંગોપાંગ ૧૬ વૈકેયઅંગોપાંગ ૧૭ આદારકઅંગોપાંગ, ૧૮ ઉદા-
 રિકઅંગ, ૧૯ વૈકેયઅંગ, ૨૦ આદારકઅંગ, ૨૧ તેજસ-
 અંગ, ૨૨ કાર્મણઅંગ. ૨૩ ઉદારિકઅંગ, ૨૪ વૈકેયઅંગ, ૨૫
 આદારકઅંગ, ૨૬ તેજસઅંગ, ૨૭ કાર્મણઅંગ, ૨૮ વજ્રવજ્રનારાયસંઘવજ્ર, ૨૯
 અજ્ઞનારાયસંઘવજ્ર, ૩૦ નારાયસંઘવજ્ર, ૩૧ અર્ધનારાયસંઘવજ્ર, ૩૨ વિદ્યુતસંઘવજ્ર,
 ૩૩ ઊનુકસંઘવજ્ર, ૩૪ સમગ્રસંઘવજ્ર, ૩૫ નિર્માણપરીમ-
 લસંઘવજ્ર, ૩૬ સાદિષસંઘવજ્ર, ૩૭ વચનસંઘવજ્ર, ૩૮ કુચસં-
 ઘવજ્ર ૩૯ સ્વકસંઘવજ્ર, ૪૦ કાલેજર્જ, ૪૧ નેત્રેજર્જ, ૪૨ મન્દ્રે-
 જર્જ, ૪૩ પીરેજર્જ, ૪૪ પિંડિજર્જ, ૪૫ મુરલીજર્જ, ૪૬ કુર-
 મ્મજર્જ, ૪૭ નિર્મલજર્જ, ૪૮ કપેજર્જ, ૪૯ કાલેજર્જ, ૫૦ જ્યોત-
 રજર્જ, ૫૧ મીઠોજર્જ, ૫૨ અમરોજર્જ, (૫૩) ૫૩ મુંદ્રેજર્જ, ૫૪
 ૫૪ જર્જ, ૫૫ કુચેજર્જ, ૫૬ જર્જ, ૫૭ જર્જ, ૫૮ જર્જ, ૫૯ જર્જ, ૬૦ જર્જ, ૬૧ જર્જ, ૬૨ જર્જ, ૬૩ જર્જ, ૬૪ જર્જ, ૬૫ જર્જ, ૬૬ જર્જ, ૬૭ જર્જ, ૬૮ જર્જ, ૬૯ જર્જ, ૭૦ જર્જ, ૭૧ જર્જ, ૭૨ જર્જ, ૭૩ જર્જ, ૭૪ જર્જ, ૭૫ જર્જ, ૭૬ જર્જ, ૭૭ જર્જ, ૭૮ જર્જ, ૭૯ જર્જ, ૮૦ જર્જ, ૮૧ જર્જ, ૮૨ જર્જ, ૮૩ જર્જ, ૮૪ જર્જ, ૮૫ જર્જ, ૮૬ જર્જ, ૮૭ જર્જ, ૮૮ જર્જ, ૮૯ જર્જ, ૯૦ જર્જ, ૯૧ જર્જ, ૯૨ જર્જ, ૯૩ જર્જ, ૯૪ જર્જ, ૯૫ જર્જ, ૯૬ જર્જ, ૯૭ જર્જ, ૯૮ જર્જ, ૯૯ જર્જ, ૧૦૦ જર્જ.

નામ, ૮૪ સ્થાવરનામ, ૮૫ સૂક્ષ્મનામ, ૮૬ સાધારણનામ,
 ૮૭ અપર્યાપ્તનામ, ૮૮ અસ્થિરનામ, ૮૯ અશુભનામ, ૯૦ દોષ-
 યનામ, ૯૧ દુસ્વરનામ, ૯૨ અનાદેયનામ, ૯૩ અજ્યોતી-
 તિનામ, એ ૯૩ પ્રકૃતિ યથા તેમાં ૧૦ બંધનની અધિક ભેગવણ
 ૧૦૩ પ્રકૃતિ પણ અથવાળા કહે છે; અથવા નામકર્મની ૪૨ પણ
 ખરી. ૧ ગતિ, ૨ ભતિ, ૩ ચરીર, ૪ અંગોપાત્ત, ૫ બંધન,
 ૬ સંઘાતન, ૭ વર્ણ, ૮ ગંધ, ૯ રસ, ૧૦ દુરસ, ૧૧ સંઘયલુ,
 ૧૨ સંઘાલુ, ૧૩ અનુપૂર્વી, ૧૪ વિકાસગતિ, એ ૧૪ અને પ્રત્યેક
 પ્રકૃતિ ૮, ત્રયનો દશકો ૧૦ સ્થાવરનો દશકો ૧૦, એવં ૪૨ યથા
 તથા વિસ્તારે અહિંની ૬૫ તથા પ્રત્યેક પ્રકૃતિ ૮, ત્રયનો દશકો
 ૧૦, સ્થાવરનો દશકો ૧૦ એવં વિસ્તારે ૬૦ પ્રકૃતિ યથા નામ-
 કર્મની સ્થિતિ જઘન્ય આઠ મુહુર્તની ઉત્તમ વીશ કોઠાકોડી
 સાગરોપમની, અબાધા કાળ ૨ હજાર વરસનો.

૭. હવે ગોત્રકર્મના ૨ લોક ૧ ઉચ્ચ ગોત્ર, ૨ નીચ ગોત્ર,
 તેમાં ઉચ્ચગોત્ર ૮ પ્રકારે બાંધે, ૧ ભર્ષમએણું, ૨ કુલમએણું,
 ૩ બળમએણું, ૪ રૂવમએણું, ૫ તવમએણું, ૬ સુવમએ-
 ણું, ૭ લાભમએણું, ૮ ઇસ્સરિયમએણું, એ આઠ મહ-
 અણુકરવે કરી ઉચ્ચગોત્ર બાંધે, તે ૮ પ્રકારે ભોગવે. ૧ ભર્ષ-
 વીસીડીયા, ૨ કુલવીસીડીયા, ૩ બળવીસીડીયા, ૪ રૂવવીસી-
 ડીયા, ૫ તવવીસીડીયા, ૬ સુવવીસીડીયા, ૭ લાભવીસીડીયા
 ૮ ઇસ્સરિયવીસીડીયા એ આઠ પ્રકારે ભોગવે. ૧ હવે નીચ-
 ગોત્ર ૮ પ્રકારે બાંધે તે. ૧ ભર્ષમએણું, ૨ કુલમએણું, ૩
 ઇસ્સરિયમએણું, એ વગેરે ઉપર કહ્યા તે ૮ મહેકરી નીચગોત્ર
 બાંધે, તે ૮ પ્રકારે ભોગવે. ભર્ષવીસીડીયાથી ભવ ઇસ્સરિય
 વીસીડીયા સુધી ઉપર કહ્યા તે ગોત્રકર્મની સ્થિતિ જઘન્ય ૮ મુહુ-
 ર્તની ઉત્તમ વીશ કોઠાકોડી સાગરોપમની, અબાધા કાળ ૨
 હજાર વર્ષનો.

૮. આઠમું અંતરાયકર્મ, પાંચ પ્રકારે બાંધે. ૧ દાતાંત-
 રાય, ૨ લાભાંતરાય, ૩ ભોગાંતરાય, ૪ ઉવભોગાંતરાય, ૫ વી-

તિરાય, એ પાંચ અંતરાય પાઠવે. કરી અંતરાયકર્મ બાપિ, તે
પાંચ પ્રકારે બોમવે. ૧ હાનાંતરાય, ૨ હાનાંતરાય, ૩ બોમાં-
તરાય, ૪ ઉરબોમાંતરાય, ૫ વીર્યાંતરાય, એ પાંચ પામે નહિ.
એ અંતરાયકર્મની સ્થિતિ જ્યન્ય અંતર્મુદુર્તની ઉત્તર ત્રીય
ગોશાંકેદિ શામરોપમની, અભાધા કાગ ૩ દબર નર્વનો.

આઠ કર્મ બાંધ્યાની ૮૫ પ્રકૃતિ-૬ જાનાવરણીયની, ૬-૬૬-
નાવરણીયની, ૨૨ વેદનીયની, ૬ મિહનીયની, ૧૬ જામુયની,
૮ નામની, ૧૬ બોમની, ૫ અંતરાયની, એવં કર્મ મત્રી ૮૫ પ્રકૃ-
તિ બાંધ્યાની અણુરો અને બોમબ્યાની ૬૩ પ્રકૃતિ. તે ૧૦
જાનાવરણીયની, ૬ દર્શનાવરણીયની, ૧૬ વેદનીયની, ૫ મિહની-
યની, તે ૧ અમ્ભાયવેષજિએ, ૧ મિહતવેષજિએ, ૩ અમ્ભા-
મિહતવેષજિએ, ૪ કામયેષજિએ, ૫ નોશાવેષજિએ, એ ૫
જામુયની ૪, નામનો ૨૮, બોમની ૧૬, અંતરાયની ૫, એ
કર્મ મત્રી ૬૩ પ્રકૃતિ બોમબ્યાનો અણુરો. અથવા ૧૪૮ પ્રકારે
૫૫ બોમયો-જાનાવરણીયની ૫, દર્શનાવરણીયની ૬, વેદ-
નીયની ૬, મિહનીયની ૨૮, જામુયની ૪, નામકર્મની ૬૩,
બોમકર્મની ૫, અંતરાયની ૫, એવં કર્મ મત્રીને ૧૪૮ પ્રકૃતિ
અણુરો તથા જંમન નામકર્મની પ્રકૃતિ ધર્મનેરે કહી છે તે
મિહતર્મ ૧૪૮ પ્રકૃતિ અથવા ૨૫૬ અથવા મુજ પ્રકૃતિ ૮ તેની
ઉત્તર પ્રકૃતિ ૩૬, જાનાવરણીયની ૫, દર્શનાવરણીયની ૬, વેદ-
નીયની ૬, મિહનીયની ૬, જામુયની ૪, નામનો ૬, બોમની
૬, અંતરાયની ૫, એવં ૩૬ પ્રકૃતિ ૨૫૬ વેદનો વિચાર ૧૪૮
કર્મપ્રકૃતિ અણુરો એ મિહ વિચાર કામયે, છે.

તિ ૩૬ પ્રકૃતિ-૬ મિહ ૨૫૬

અથ શ્રી ૭ આરાના બોલ.

(૧) પહેલા આરા-૪ કોઠાકોટી સાગરોપમનો, સુસમ સુખ મેઢલે એકલું સુખમાં સુખ, ૩ ગાઉનું દેહમાન, ૩ પલ્લોપમનું આઉણું; ૨૫૬ પાંસળી, ધરતીની સરસાઈ સાકર સરખી (દરેક આરા ઉતરવાનું દેહમાન, આઉણું, પાંસળી તથા ધરતીની સરસાઈ, તે પછીના આરા ભેસતાં જે હોય તે બંધવી); વજ્રપદ્મ નારાયણ સંઘયણ, સમચંડરસ સંઠાણ, ત્રણ દિવસને આંતરે આહારની ઇચ્છા ઉપજે, ત્યારે શરીર પ્રમાણે આહાર કરે, અને તેમાં ૧૦ પ્રકારના કલ્પવૃક્ષ મનવંછિત સુખ પહોંચાડે; ત્રણ આરા સુખી ભુગલીયાં (એક પ્રકારનાં મનુષ્ય યુગલ) હોય છે; તેનાં આઉણાં આંધા ૭ માંસ રહે ત્યારે પરભવનું આઉણું બાધે, ત્યારે ભુંગલણી એક ભેટલું પ્રસવે, તે ઊડનું પ્રતિપાલન ૪૬ દિવસ કરે. સ્ત્રી પુરુષને ક્ષણ માત્રનો વિયોગ ન પડે. એકને છિંક ને એકને બગાડાં આવે એટલે મરીને દેવતાની ગતિમાં બચે. તેમનાં શરીરનું નિકરણ દેવતા કરે. તેમને વૈર, વિરોધ, ઇર્ષ્યા, ઝેર હોતાં નથી.

(૨) બીજા આરા-ભેસતાં વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શનો પર્યવ અનંતા હીણા યયા; ૩ કોઠા સાંનો, સુસમ એટલે એકલું સુખ, બે ગાઉનું દેહમાન, બે પલ્લોપમનું આંધા ૧૨૮ પાંસળી, બે દિવસને આંતરે આહારની ઇચ્છા ઉપજે, ત્યારે શરીર પ્રમાણે આહાર કરે, ધરતીની સરસાઈ ગોળ સરખી; ૧૦ પ્રકારના કલ્પવૃક્ષ મનવંછિત સુખ પહોંચાડે; સંઘયણ, સંઠાણ અને બાંકીના બોલ પહેલા પ્રમાણે; પરંતુ ઊડની પ્રતિપાલણ ૬૪ દિવસ કરે.

(૩) ત્રીજા આરા-ભેસતાં વર્ણ ૦ ના પર્યવ અનંતા હીણા યયા; આરા ૨ કોઠા સાં નો, સુસમ દુસમ એટલે સુખ ધણું ને દુઃખ થોડું; ૧ ગાઉનું દેહ ૧ પલ્લોપમનું આંધા ૬૪ પાંસળી, એકાંતર આહારની ઇચ્છા ઉપજે, ત્યારે શરીર પ્રમાણે આહાર કરે, ધરતીની સરસાઈ ગોળ સરખી, બાંકીના બોલ બીજા આરા પ્રમાણે, પરંતુ ઊડનું પ્રતિપાલન ૭૬ દિવસ કરે.

એ ત્રણ આરામાં જરા, રોગ, કુરૂપ હોય નહીં. સંપૂર્ણ અંગોર્પાત્ર, વિષય મુખ પામે, તે કાનપુન્યનું ફળ બાળુવાં. ત્રીજા આરામાં ૮૮ લાખ પૂર્વ, ૭ વર્ષ ને ૮૫ માસ બાકી રહ્યા ત્યારે સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાન થકી, ૩૩ સાગરનું આગ બોમરીને વનિતા નગરી, નાભીકૃતકર રાજ પિતા, મરૂદેવી માતાની કુખે શીઝર-ભરેવ સ્થામી ઉપન્યા, હા માસે જન્મ્યા. પ્રથમ ઝરભનું સ્વપ્ન દેખીને જગભરેવ નામ લીધું. તેમણે જુગલીવા-ધર્મ નિવારીને અસિ, અગ્નિ, દૃષિ આદિ ૭૨ કળા શીખવી; અનુકંપા નિમિત્તે ૨૦ લાખપૂર્વ મુખી કુંવરપણે રહ્યા ને ૨૩ લાખપૂર્વ સંભવ પાળ્યું. ભરતને સંભવ આપીને ૪૦૦૦ સાધુ સાથે સંજમ લીધા તે જોઈ લાખ પૂર્વ પાળ્યો. કેવળ પાપીને અઘાપકં પર્વત ઉપર પધાસને બેઠીને ૧૦૦૦૦ સાધુ સાથે મોસં પધાર્યા. ત્રીજા આરામાં અતિ ૫ બાળુવી.

(૪) માથો આરો—વિષ્ણુમાં અનંતા પર્વ-વર્ષ વિગેરેના હીજા થયા એ આરો ૧ કો. ૫૦ માં ૪૨૦૦૦ વર્ષ ઉર્લા (જોજા) નો બાળુવો. દુષ્કમ મુષ્કમ જોડવે દુઃખ વર્ષ ને મુખ મોકું. ૫૦૦ ધનુષનું દેહમાત, કોઈ પૂર્વનું આકરું, ૭ સંવત્સર ને ૯ સંક્રાન્તિ, ૩૨ પાંદળો, વિન વિન પ્રભે (રોજને રોજ) અઘાની ૭૭૫ ઉપરો જ્વારે પુરૂ ૩૨ ૩૫૫, કો ૨૮ ને નડુંકા ૨૪ ૩૫૫નો અઘાર ૩૨, માનોની કામર્ક સારેલી ઉગરને આરે મે.રેલી, એ આરામાં કેવલ ૭૫ વર્ષ ને ૮૮ ખલ માઈ. ૨૬૩, ત્યારે ૧૦૫૮ દેવકોઈ ૨૦ માસે ૫૫૬નું આગ બોમરીને અઘાપકં નગર (અઘાપકં)માં જગજગત પ્રકણને રા. રેવાનંદની કુખે કો ખકાપો. રથાઈ ઉપન્યા ત્યાં દરજી રહિ રહ્ય, ૮૩ માં ૨ દે કોનકું આદન આરુ. વિ.

(૫) રોડકો આરો—વિષ્ણુમાં વર્ષ વિગેરેના અનંતા પર્વ-વર્ષ ઉર્લા કયા. આ આરો, દુષ્કમ જોડવે જોડું દુષ્ક. ૨૧૦૨૦ વર્ષને, ૭ ૬ ૬૬ રોજ, ૨૧૫ ૫૫૬નું આગ ૨ સંવત્સર ને ૬ કો. ૬૬ ઉગરને આરે ૧ ઉર્લા કયાવળ ને ૧ કુંક કયાવળ. ૧૧ પાંદળો, વિન વિન પ્રભે અઘાર ૨૬૩, રોજને, ત્યારે કો. ૨ ૩૫૫નો અઘાર ૩૨, ૧૦૫૮નો કામર્ક કો. ૨ ૩૫૫, કો. ૨ ૩૫૫નો આરે કુંક. ૨૬૬ કો. ૨ ૩૫૫નો આરે કુંક. ૨૬૬, કો. ૨ ૩૫૫નો આરે કુંક. ૨૬૬, કો. ૨ ૩૫૫નો આરે કુંક. ૨૬૬.

પાંચમાં આરાનાં લક્ષણુ:—૧. મોટા નગર તે આરામાં સરખાં થયે, ૨. ગામ તે મસાણ સરીખાં, ૩. ભલા કુળના ઘોર તે દાસ-દાસીપણા કરશે; ૪. પ્રધાન તે લાલચુ થાયે, ૫. રાજ તે જમણ સરખાં; ૬. ભલા કુળની સ્ત્રી તે લલ્લ રહિત થયે, ૭. રૂઢા કુળની સ્ત્રી વેશ્યા સરખી થયે, ૮. પુત્રો સ્વચ્છંદી થયે, ૯. શિષ્ય શુરના અપવાદ બોલશે, ૧૦. દુર્જન સુખી થયે, ૧૧. સજ્જન દુઃખી થયે, ૧૨. દુર્ભક્ષ ને દુકાળ ધણાં પડશે, ૧૩. ઉદર સર્પાદિકની સાથે ધણી થયે, ૧૪. પ્રાણણ અર્થના લોભી થયે, ૧૫. હિંસાધર્મના પડપક ધણાં થયે, ૧૬. એક ધર્મનાં ધણાં લેદ થયે, ૧૭. મિથ્યાત્વી-દેવતા ધણાં પૂજશે; ૧૮. મિથ્યાત્વી લોક ધણાં થયે, ૧૯. માણસને દેવદર્શન દુર્લભ થયે; ૨૦. વિદ્યાધરના વિદ્યાના પ્રભાવ થોડા હોયે; ૨૧. ગોરસ, દ્રવ્ય, દહીમાં સરસાઈ થોડી હોયે; ૨૨. બળદ પ્રમુખનાં બળ-આઉણાં થોડાં હોયે, ૨૩. સાધુ સાધ્વીને માસ કદપ તથા આતુર્ભાસ કર્યા જેવાં ક્ષેત્ર થોડાં હોયે, ૨૪. આવકની પડિમા ને સાધુની ૧૨ પડિમા વિચ્છેદ જાયે, ૨૫. શુર શિષ્યને ભણાવશે નહીં, ૨૬. શિષ્ય અવિનિત, કલેશકારી હોયે, ૨૭. અધર્મી ભંગડા કરનારા કુમાણસ ધણાં હોયે; ૨૮. સુમોણસ થોડાં; ૨૯. આચાર્ય પોતપોતાના ગચ્છની પરંપરા સામાચારી જુદી જુદી પ્રવર્તાવશે તથા મૂઢ-મૂર્ખ જનને મોહ પમાડીને મિથ્યાત્વ પાસમાં પાડી, ઉત્સૂત્ર ભાંખશે; પોતપોતાની પ્રથ સામાં રાચશે; નિંદક કુલુદિ હોયે; ૩૦. સરલ, ભદ્રિક, ન્યાયી, પ્રમાણિક માણસ થોડાં; ૩૧. સ્વચ્છંદી રાજ્ય ધણાં; હિંદુ રાજ અદ્ય કદિવાળા ને થોડાં; ૩૨. મોટા કુળના રાજ નીચ કામ કરશે, અન્યાય, અધર્મ, કુવ્યસનમાં ધણાં રાયશે.

આ આરામાં ધાતુ સર્વે વિચ્છેદ જાયે, લોહાની ધાતુ રહેયે; ચામડાની મ્હોરો ચાલશે, એવી મ્હોરો જેની પાસે હશે તે ધનવંત કહેવાયે; ૧ ઉપવાસ કરશે તે માસખમણ સરખો થાયે; જાન તથા સૂત્ર સર્વે વિચ્છેદ જાયે; તેમાં દશવેકાલીકનાં પહેલા ૪ અધ્યયન રહેયે, તે ઉપર ૪ છપ એકાવતારી થાયે. તેનાં નામ:—૧. 'કૃષ્ણ'

હદ' નામે સાધુ, ૨. 'દ્વાદશગુણી' નામનાં સાધ્વી, ૩. નાગિનિ ધાવક,
૪. નાગશ્રી આલિંગ, અષાઢ શુદ્ધ ૧૫ ને દિને ચક્રેન્દ્રનું આસન
બગશે, ત્યારે ચક્રેન્દ્ર ઉપયોગ મૂલ્યે ભેગે, કે આજ પાંચમો આરો
ઉત્તરી દાઢે ઊઠો આરો ભેસશે, ત્યારે ચક્રેન્દ્ર આવી ઉપર દઢા ૪
છાને દહેયે કે દાઢે ઊઠો આરો ધેસશે, માટે આભેલો, પડિકો ને
નિઃસંધ ધાવો, એટલે તે છવ્વ સર્વ છાને જમાવીને સંધારો
કાશે, ત્યારે મહા ધંવર્તક વાપરો યાશે, તેણે કરીને પઢાક, પર્વત,
મહ, બેટ, કોટા, વાવ, કુવા, સરોવર, સર્વે વિચરાલ યાશે, વેતાક
પર્વત, બંજા, સિંધુ, કપમકુટ ને લવણી ખાત્રી એ ૫ વછાને
સર્વ સ્થાનક ત્રુટી પડશે, તે ૪ છાવ મુખાધિ પ્રમાણે માજ કરીને
વેપલોખાં ભાશે, ત્યારે ૪ ભોગ વિષેક ભાશે:—૧ પંદરે પંદરે
ગીત ધર્મ, ૨ જીને પંદરે કસ્ટ પાણીના મિશ્રાત્મી ધર્મ, ૩ ત્રીને
પંદરે રાજાધિતિ, ૪. ચોથે પંદરે જાદર અગ્નિ વિષેક ભાશે.

(૧) ઊઠો આરો:—મિસત્રા વળું વિવેરના અનંતા પર્થવ
દીવા કલા ૧૧૦૦૦ ગર્જનો, 'દુગ્ધમ દુગ્ધમ' એટલે બોલું દુગ્ધમ
દુગ્ધમ ૧ કાલનું દેન, ૨૦ વર્ષનું આન, ઉત્તરે આરે મુંદાકાલની
માયા ૧૧ વર્ષનું આન, ૧ ઉપર સંધયજ ને હુંક સાઠાવા ૮
પાંસતી, ઉત્તરે આરે ૪ પાંસતી, ૧૦ વર્ષની શ્રો મર્મ ધાશે, તે
કાલકુદરતી, રાત્રી ને રીલાલ, નવને યોગાદા રવલ બેરા ધોડા
મલવણી, તે કુતીની પી પરિવાર બેરા રીલાલ, જંઘા સિંધુ નીલો
રહેલે, તેમાં ૭૨ જોડા છે, ૩-૩ જોડા છે, તેમાં મનુષ્ય, નિર્લભ,
પાણી શોષ જલ રહેલે, મંદાસિંધુ નીલો ૧૧૦ બેજનને રહેલે
પરો તેમાં રવરા કંદાકાલે, રહે નું ને ધાલનું કરી છુંદે એટલું
હુંક પાંદરે રહેલે, તેમાં ૧૦૦ ૧૦૦ રવું કાલે તે ૭૨ જોડાના
મનુષ્ય કાલ ને કરાર ૧૦૦ ૧૦૦ ૧ દેને રેનુલું ૪ દિને રેનુલું
રહેલે ૭૨૦ ૮૩ રહેલે ૪૨૦ તેણે ૧૦૦ જોડાના રહેલે તેમાં ૪૨
૧૧૦ તેમાં ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦
૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦
૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦
૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦ ૪૨૦

અથ શ્રી ત્રેવીસ પદવીના ખાલ.

તેના નામ કહે છે. પ્રથમ ૭ એકેન્દ્રિયરત્ન, ૭ પંચેન્દ્રિયરત્ન
 ૬ મહોટિ પદવી. તેમાં ૭ એકેન્દ્રિય રત્નના નામ કહે છે.
 ચક્ર રત્ન ૧, છત્ર રત્ન ૨, ચર્મ રત્ન ૩, કંઠ રત્ન ૪, અસિરત્ન
 ૫, મણિ રત્ન ૬, કાંગણિ રત્ન ૭, એ ૭ એકેન્દ્રિય રત્નના નામ
 કહ્યા. હવે પંચેન્દ્રિય રત્નના નામ કહે છે. સેનાપતિ ૧, ગાયા
 પતિ ૨, વાર્ધિક ૩, પુરોહિત ૪, સ્ત્રી ૫, અશ્વ ૬, ગજ ૭, એ
 પંચેન્દ્રિય રત્નના નામ કહ્યા. હવે ૬ મહોટિ પદવીના નામ કહે
 છે-અરિહંતની ૧, ચક્રવર્તિની ૨, ભલદેવની ૩, વાસુદેવની ૪,
 કેવલિની ૫, સાધુની ૬, શ્રાવકની ૭, સમ્યક્દષ્ટિની ૮, મંદિક
 રાજની ૯, એ ૬ મહોટિ પદવી કહી. એવં, સર્વ મળી ૨૩
 પદવી. હવે ૧૪ રત્ન શું શું કામ કરે તે-ચક્ર રત્ન પદ પદ
 સાધતાં માર્ગ બતાવે ૧, છત્ર રત્ન તે ૪૮ કોય પ્રમાણે બાધ
 કરે ૨, ચર્મરત્ન તે નદી આદિ પાર ઉતારે ૩, કંઠરત્ન તે
 તમસ શુદ્ધાના બાર ઉઘાટે ૪, અસિરત્ન તે શત્રુને હણે ૫,
 મણિરત્ન તે ઉઘોત કરે ૬, કાંગણિ રત્ન તે ૪૬ માંડલાં આલેખે
 તથા તોલા માપ વધારે ૭, સેનાપતિ તે દેશ સાધે ૮, ગાયા
 પતિ તે ધાન, રસવંતી નિપજાવે ૯, વાર્ધિક તે આવાસ, ઘર
 નિપજાવે ૧૦, પુરોહિત તે ધાવ સાબં કરે તથા શાન્તિકર્મ
 કરે. વિદ્ય ટાળે, ૧૧, સ્ત્રીરત્ન તે લોગ સાધનને કામ આવે ૧૨,
 અશ્વ ને ગજ જેઠ ચડવાને કામ આવે ૧૪, હવે ૧૪ રત્ન
 ક્યાં ક્યાં ઉપજે તે કહે છે-ચક્ર ૧, છત્ર ૨, અસિ ૩, કંઠ
 ૪, એ ૪ આયુધયાજનામાં ઉપજે. ચર્મ, મણિ ને કાંગણિ એ
 ૩ લક્ષ્મીના લંકારમાં ઉપજે. સેનાપતિ ૧, ગાયાપતિ ૨, વાર્ધિક
 ૩, પુરોહિત ૪, એ ૪ પોતાના નગરમાં ઉપજે સ્ત્રી વિધા-
 ધરની શ્રેણિમાં ઉપજે અશ્વ ને ગજ એ ૨ વૈતાડને મૂલે ઉપજે.
 હવે ૧૪ રત્નની કાયાનું પરિમાણ કહે છે:-ચક્ર, છત્ર ને કંઠ એ

વામ પ્રમાણે, વામ તે ૪ હાય પ્રમાણે, અર્ધરત્ન તે ૨ હાય
પ્રમાણે, અર્ધરત્ન તે ૫૦ અંશુલનું હાંતુ, ૧૬ અંશુલનું
પદોળું, ને અર્ધ અંશુલનું બાંતુ. મલિરત્ન ૪ અંશુલનું હાંતુ
૨ અંશુલનું પદોળું. કાંગલિરત્નને ૭ લગા, આઠ ખુણા, બાર
કાંચો, મોનીની અદિરત્નને મંદાણે, ૧ અંશુલનું હાંતુ, પદોળું
ને ૭ અંશુલનાપતિ ૧, આધાપતિ ૨, વાદિક ૩, પુરોદિત એ
૪ ની અવગતદણા અર્ધવર્તિ પ્રમાણે હાંતી બાજવી. શ્રીરત્ન અર્ધ-
વર્તિથી ૪ અંશુલ નીચો હોય. અર્ધરત્ન ૧૦૮ અંશુલનો હાંતો-
કાનના મૂલથી તે ગુણના મૂલ હવે, અને ૮૦ અંશુલનો હોય,
અર્ધરત્ન અર્ધવર્તિથી અમલો હોય હોય એ ૨૩ પાચો. કવેજ
મલિમાંથી નીકળ્યા તે કદલી પાચો પામિ તે ૬૮ છે. પદેલી
નરના નીકળ્યા ૧૬ પાચો પામિ તે ૨૩ અદિથી ૭ એકરિય
કાન વળ્યા ૧, બીજી નરના નીકળ્યા ૧૫ પાચો પામિ પૂર્વ
૧૬ કદી તેકમાંથી ૧ અર્ધવર્તિની વર્તિ ૨, બીજી નરના
નીકળ્યા તે ૧૫ પાચો પામિ તે ૧૫ અંશુલ અદિરત્ન ને વામુરેવ એ
તે વળ્યા ૭, કાંચો નરના નીકળ્યા ૧૨ પાચો પામિ તે તે-
માંથી ૧ તોપકા વળ્યા ૪, પાંચમી નરના નીકળ્યા અદિરત્ન
પાચો પામિ તે ૧૧ અદિથી ૧ કદલિ વળ્યા ૫, છી નરના
નીકળ્યા ૬૫ પાચો પામિ તે ૫૫૮ વળ્યા ૧. કાનથી નરના
નીકળ્યા ૩ પાચો પામિ-અર્ધ ૧, અર્ધ ૨. કાનના અર્ધ ૩,
એ ૩ પાચો પામિ ૭ અર્ધવર્તિ, વામુરેવ, કવેજથી એ ૩
મા નીકળ્યા એકરિય પાચો પામિ તે વામુરેવ ૩, એ તોપકા
એ ૧, વળ્યા ૧૫૦, પાચો, વળ્યા, વળ્યા, વળ્યા ને વળ્યા
વળ્યા એ ૧૫૦ નીકળ્યા ૧૬ પાચો ૧૬, ૧૩ અંદી
વળ્યા ૧૧, અર્ધવર્તિ ૧, અર્ધવર્તિ ૧, અર્ધવર્તિ ૧, એ ૪ વળ્યા
વળ્યા, એકરિય, એકરિય, એકરિય એકરિય એકરિય એકરિય
વળ્યા એ ૫૫ નીકળ્યા ૧૬ પાચો પામિ, ૧૩ અર્ધવર્તિ ૧ કદલિ
વળ્યા, એકરિય નીકળ્યા ૬ પાચો ૬ એ તે ૭ એકરિય
એ ૬૫ ૧, ૬૬ ૨, એ ૬ પાચો પામિ ૧૦૧ ૧૦૨ ૧૦૩

પહેલા કિલિવધીના નીકલ્યા ૧૮ પદવી પામે તે ૨૭ માંથી ૪ ઉત્તમ પુરુષ ને ૧ દેવલિ વળ્યા ઉપલ્યા ૨ કિલિવધીના નીકલ્યા ૧૧ પદવી પામે તે ૧૮ માંથી ૭ એકેદ્રિય વળ્યા, શેષ ૧૧ પામે સુધર્મ ૧, ઇશાન ૨, એ એ દેવલોકના નીકલ્યા ૨૨ પદવી પામે ત્રિજ્ઞથી તે આઠમા દેવલોક સુધીના તથા નવ લોકોમાં કના નીકલ્યા ૧૬ પદવી પામે તે ૨૩ માંથી ૭ એકેદ્રિય ૨૧ વળ્યા, શેષ ૧૬ પામે નવમાથી નવ ઐવેયક સુધીના નીકલ્યા ચોઠ પદવી પામે તે ૧૬ માંથી અથ ૧ ને ગજ ૨, એ ૨ વળ્યા શેષ ૧૪ પામે પાંચ અનુત્તર વિમાનના નીકલ્યા ૮ પદવી પામે તે ૨૪ માંથી ૧૪ રત્ન ને ૧ વાસુદેવ વળ્યા, શેષ ૮ પામે સંશિમાહિ ૧૫ પદવી લાભે તે ૨૩ માંથી ૭ એકેદ્રિય ને ૧ દેવલિની એ ૮ વર્ણ, શેષ ૧૫ લાભે અસંશિમાહિ ૮ પદવી લાભે તે ૭ એકેદ્રિય ને ૧ સમક્ષિતની એ ૮ લાભે તીર્થંકર તથા ચક્રવર્તિમાં ૬ પદવી લાભે તે તીર્થંકરની ૧, ચક્રવર્તિની ૨, મંડલિકની ૩, સમક્ષિતની ૪, સાધુની ૫, દેવલિની એ ૬ લાભે વાસુદેવમાં ૩ પદવી લાભે વાસુદેવની ૧, સમક્ષિતની ૨, મંડલિકની ૩, એ ૩ લાભે બલદેવમાં પાંચ પદવી લાભે બલદેવની ૧, મંડલિકની ૨, સાધુની ૩, દેવલિની ૪, સમક્ષિત દષ્ટિની ૫, એ ૫ લાભે મનુષ્યમાહિ પદવી ૧૩ લાભે નવ મહોટિ પદવી ને સેનાપતિ ૧, ગાથાપતિ ૨, વાર્ધિક ૩, પુરોહિત ૪, એવં સર્વ મળી ૧૩ પદવી લાભે મનુષ્યાણીમાહિ પદવી ૫ લાભે સમક્ષિતની ૧, શાવિકાની ૨, સાધુની ૩, દેવલિની ૪, સીરત્નની ૫, એ ૫ ઇતિ ૨૩ પદવીના જાણ સમાપ્ત

—ખરેખર જાનના બંધાર રૂપ પુસ્તકશાળા જ, બીજી બધી દેવ અને સંપત્તિ કરના વધારે કિંમતી છે.

—ગુરુ આરિયમય છવન જ આ મનુષ્યમવની મોંથી કમાણી છે.

—અજ્ઞાન રૂપી અંધારનો નાશ કરી જ્ઞાન રૂપી અમૃતનું પાન કરો

સમયનો ઉં સંખ્યાતા વરસનો, જ્યાં લગે સો વરસ
 પહેલી ત્રીકે જો ૧ સમયનો ઉં સંખ્યાતા વર્ષના સેકે
 લગે હજાર વરસ ન હોય. બીજી ત્રીકે જો ૧ સમય
 સંખ્યાતા હજાર વરસ, જ્યાં લગે લાખ વરસ ન હોય.
 ત્રીકે જો ૧ સમયનો, ઉં સંખ્યાતા લાખ વરસ
 લગે કોડ વરસ ન હોય. ચાર અનુત્તર વિમાનમાં જો
 યનો, ઉં પડ્યના અસંખ્યાતમા ભાગનો વિરહ કાલ સર્વાધી
 જો ૧ સમયનો, ઉં પડ્યના સંખ્યાતમા ભાગનો વિ
 સિદ્ધનો વિરહ જો ૧ સમયનો, ઉં છ માસનો વિરહ ક
 ગતિમાં પંચેન્દ્રિય આશ્રી વિરહ કાલ જો ૧ સમયનો,
 સુહુર્તનો સર્વ ઈદ્ર સ્થાનકનો વિરહ જો ૧ સમયનો
 માસનો. ઇતિ શ્રી વિરહ દ્વાર સમાપ્ત.

અથ શ્રી પ્રમાણુ બોધનો થોડો.

લબ્ધી જીવના બોધને અર્થે ત્રણ પ્રકારના અર્થ
 ત્રણ પ્રકારના પદ્યોપમનું માન સૂત્ર અનુયોગદ્વારથી
 તેમાં પ્રથમ ત્રણ પ્રકારના અંશુલના નામ:-આત્મ અ
 ઉત્સેધાંશુલ ૨, પ્રમાણાંશુલ ૩, આત્મ અંશુલનું માન ક
 ભરતાદિ ૧૫ ક્ષેત્ર છે, તિહાં જે કાળે જે આરે જે મનુષ્ય
 તે મનુષ્ય પોતપોતાને ૧૨ અંશુલે ૧ સુખ યાચું, અને
 એક પુરૂષનું ઉચ્ચપણાનું માન યાચું; એટલે ૧૨ મન
 આત્મ અંશુલનો પુરૂષ ઉચ્ચ હોય. તે પુરૂષને પ્ર
 કહિયે. ૧ માનયુક્ત પુરૂષ ઠેકને કહિયે-પુરૂષ પ્રમાણે ઉ
 હોય તેને જળે કરી પરિપૂર્ણ બરીયે તેમાં પુરૂષ બેસે.
 એક દ્રોણ પ્રમાણે જળ કુંડો માહિથી બાહિર નીકળે ત
 દ્રોણ પ્રમાણે જળે કરી કુંડો ઉણી હોય તે કુંડિમાં
 બેસે. પરિપૂર્ણ જળે ભરાય તેને માનોપેત પુરૂષ કહિ

અતિ તીક્ષ્ણ ચક્ષુ કરી દેવતાની ચક્રિતએ છેદતો, એક ખંડો
 બીજો ખંડ ન થાય. તેને તત્વજ્ઞતા પરમાણુ કહે છે. એક
 અનંતા વ્યવહારી પરમાણુ એકઠા મળે તેવારે ૧ ઉચ્ચસન્નિયે
 થાય. આઠ ઉચ્ચસન્નિયે ૧ સહસ્રસન્નિયો થાય. આઠ સહસ્રસન્નિયે
 ૧ ઉર્ધ્વરેણુ થાય. આઠ ઉર્ધ્વરેણુએ ૧ ત્રસરેણુ, ધૈર્યયાદિક વગેરે
 જીવને ચાલતા રજ ઉટે તે ત્રસરેણુ કહેવાય, આઠ ત્રસરેણુએ ૧
 રથરેણુ-રથાદિક હિંડતા રજ ઉટે તે રથરેણુ થાય. આઠ રથ
 રેણુએ ૧ દેવકુરૂ, ઉત્તરકુરૂના જુગલીયા મનુષ્યના વાળાચનું
 જાડપણું થાય. આઠ દેવકુરૂ, ઉત્તરકુરૂના વાળાએ ૧ હરિવાસ, રમ
 કવાસ ક્ષેત્રના જુગલિયાના વાળાચનું જાડપણું થાય. આઠ હરિ
 વાસ, રમકવાસના વાળાએ ૧ હેમવય, હિરણ્યવય ક્ષેત્રના જુગલિ
 યાના વાળાચનું જાડપણું થાય, આઠ હેમવય, હિરણ્યવયના વાળાએ ૧
 પૂર્વ પશ્ચિમ મહાવિદેહ ક્ષેત્રના મનુષ્યના વાળાચનું જાડપણું થાય
 આઠ પૂર્વ, પશ્ચિમ મહાવિદેહના વાળાએ ; ૧. ભરત, હરિવતની
 મનુષ્યના વાળાચનું જાડપણું થાય. એકવા ૮ વાળાએ ૧ કિંચ
 થાય, આઠ કિંચે ૧ જુ થાય, આઠ જુએ ૧ જવમધ્ય થાય,
 આઠ જવ મધ્યે ૧ અંગુલ થાય, છ અંગુલે ૧ પગ થાય, ૧૨
 અંગુલે ૧ વેંત થાય. ૨૪ અંગુલે ૧ હાથ થાય, ૪૮ અંગુલે
 ૧ કુક્ષિ થાય, ૯૬ અંગુલે ૧ ધનુષ થાય, ૨ હજાર ધનુષે ૧
 ગાઉ થાય, ૪ ગાઉએ ૧ જોજન થાય, એ ઉત્સેધાંગુલે ૨૪ હાથ
 કની અવધેણી વર્ણવી છે. પ્રમાણાંગુલનું માન કહે છે. ભરતાદિક
 અઠવર્તિનું કાંગણિ રત્ન હોય. તે ૮ સોનમયા ભાર છે. સોનમ
 યાનું તોલ કહે છે-૪ મુદ્ર ત્રિફલે ૧ શ્વેત સરસવ થાય, ૧૬
 સરસવે ૧ અઠદ થાય, ૨ અઠદે ૧ શુંભ થાય, ૫ શુંભએ ૧
 માસો થાય, ૧૬ માસે ૧ સોનમયો થાય, એકવા ૮ સોનમયા
 ભારનું કાંગણિ રત્ન હોય. તેને છ તળા, ૮ ખુણા, ૧૨ હાંચ છે
 સોનીની અકિરણને સંઠાણું છે. તે કાંગણિ રત્નની એકેરી હાંચ
 ઉત્સેધાંગુલની પહોળી છે. અને જે ઉત્સેધાંગુલ તે સમણ ભજ
 ૧૮ મહાવીરનું અર્ધઅંગુલ થાય. તેને હજારગુણ કરીયે ત્યારે

ભરીયે કે અગ્નિમાંહિ જળે નહિ, વાયરે કરી ઉડે નહિ, પાણીયે
 ઢરી સડે નહિ, પોલારના અભાવથી વિધ્વંસે નહિ, દુર્ગંધ વાય
 નહિ, ચકવર્તિનું સૈન્ય ઉપર આવે તોપણ નમે કે ડાલે નહિ.
 ગંગાનદીનો પ્રવાહ ઉપર આવે તોપણ પાણીમાંહિ ભેડાય નહિ.
 પાલામાંથી સમયે સમયે એક એક વાલાગ્ર કાઢીયે, એમ કાઢતાં
 જેટલે કાળે પાલો ખાલી થાય, ખાડી એકે રજ રહે નહિ.
 તેટલા કાળને બાદર ઉદાર-પદ્યોપમ કહીયે. તે પદ્યોપમ
 અસંખ્યાત સમયનો બાણવેલ એકવા દશ કોડાકોડી પદ્યોપમે
 બાદર ઉદાર સાગરોપમ થાય. કેવળ પદ્મપણુ માત્ર છે, એ
 બાદર ઉદાર પદ્યોપમ-૧, સૂક્ષ્મ ઉદાર પદ્યોપમનું માત્ર કહે છે.
 જેમ એક જોજનનો પાલો કદિયે તે પૂર્વવત તે પાલામાંહિ ફેલ
 કુરે, ઉત્તરકુરેના જુગલીયાના માયાના કેશ એક દિનથી સાત
 દિનના ઉગ્યા વાલાગ્ર લઈયે. એકેકા વાલાગ્રના અસંખ્યાતા ખંડ
 કરીયે, તે ખંડ ફેલડા નાના થાય-અણુ ધંદિયંની અવધેણાથી
 અસંખ્યાતમે ભાગે અને નાના સૂક્ષ્મ વતસ્પતિ જીવનાં શરીર
 રની. અવધેણાથી અસંખ્યાતશુણુ મહોટા, અને જેવડું એક બાદર
 પૃથ્વીકાયના જીવનું શરીર તેવડા વાલાગ્રના ખંડ નાના
 થાય. તે વાલાગ્રના ખંડ અગ્નિયે જળે નહિ, વાયરે ઉડે નહિ,
 તે વાલાગ્રને ખંડે કરી પાલો કાંસી-કાંસીનેભરીયે, તે પાલામાંહિથી
 સમયે સમયે એકેકા વાલાગ્રનો ખંડ કાઢીયે. એમ કાઢતાં
 જેટલે કાળે તે પાલો ખાલી થાય, તેટલા કાળને સૂક્ષ્મ
 ઉદાર-પદ્યોપમ કહીયે. એ પદ્યોપમ અસંખ્યાત
 સમયનો થાય. એકવા દશ કોડાકોડી પદ્યોપમે ૧ સૂક્ષ્મ
 ઉદાર સાગરોપમ થાય એ સાગરોપમે દ્વિપ સમુદ્રનું માત્ર વર્ણ
 વ્યું છે. અહીં ઉદાર સાગરોપમના જેટલા સમય થાય તેટલો
 દ્વિપ સમુદ્ર ત્રિછા લોકમાં છે. જંબુદ્વિપ એક લાખ જોજનને
 લાખો ને પહોળો એમ ઠામ જમણો લવણ સમુદ્ર બે લાખ જોજ
 નનો ધાતકી ખંડ ૪ લાખ જોજનનો, એમ ઠામ જમણ
 અસંખ્યાતા દ્વિપ સમુદ્ર બાણવા એ સૂક્ષ્મ ઉદાર પદ્યોપમ ૨

પાલા માંહિલા વાળાગ્રના ફરત્યા આકાશ પ્રદેશ તથા અલ્પર-
સ્યા આકાશ પ્રદેશ છે, તે ફરત્યા અલ્પ ફરત્યા આકાશ પ્રદેશને
સમયે સમયે અપહરીયે. જેટલે કાળે પાલો ખાલી થાય,
તેટલા કાળને ૧ સુક્ષ્મ ક્ષેત્ર પદ્યોપમ કહીયે, એકવા કહી
કોડાકોડી સુક્ષ્મ ક્ષેત્ર પદ્યોપમે ૧ સુક્ષ્મ ક્ષેત્ર સાગરોપમ થાય
એ સાગરોપમના દૃષ્ટિવાદ સૂત્રે ભાવ વર્ણવ્યા છે. ૨. જે ત્રણ
પ્રકારના અંશુલ તથા ત્રણ પ્રકારના પદ્યોપમનું માન કહ્યું. ઇતિ.

અથ શ્રી પચીસ બોલનો થોકડો.

૧ પહેલે બોલે મહાવીર પ્રભુએ એકાએક દીક્ષા લીધી
અને મોક્ષ પણ એકાએક ગયા. ઉર્દલોડે સર્વાર્થસિદ્ધિ વિમાન એક
લાખ જોજનનું છે, ત્રિછા લોડે જંબુદીપ એક લાખ જોજનનો
છે, અથો લોડે સાતમી નરકે અપર્ધકાણ નરકાવાસો એક લાખ
જોજનનો છે. ચિત્રા નક્ષત્ર, શાંતિ નક્ષત્ર, આર્દ્રા નક્ષત્ર એ ત્રણ
નક્ષત્રનો એકેકો તારો દહ્યો છે. ૨ બીજે બોલે ધર્મ કરણી કરવી
વખતે બે દીશા સન્મુખ બેસી કરવી તે પૂર્વ અને ઉત્તર. બે
પ્રકારે ધર્મ દહ્યો છે; ગૃહસ્થ ધર્મ અને સાધુ ધર્મ. બે પ્રકારે
જીવ દહ્યા છે, સિદ્ધના જીવ અને સંસારી જીવ. બે પ્રકારે દુઃખ
કહ્યું છે, તે શારીરિક દુઃખ અને માનસિક દુઃખ. પૂર્વાશ્વિણી
નક્ષત્ર, ઉત્તરાશ્વિણી નક્ષત્ર, પૂર્વાભાદ્રપદ અને ઉત્તરાભાદ્ર-
પદ એ ચાર નક્ષત્રના બળે તારા દહ્યા છે. ૩ ત્રીજે બોલે શ્રાવણ
ત્રણ મનોરથ ચિંતવે તે એવી રીતે કે, હે ભગવાન! હું
આરંભ અને પરિશ્રમ ક્યારે છાંડીશ? હે ભગવાન! હું પંચ
મહાવ્રતધારી ક્યારે ધર્મશ? હે ભગવાન! હું આલોચણા કરી
સંચારો ક્યારે દરીશ? તે વખતને ધન્ય છે ત્રણ પ્રકારના જિન
દહ્યા:-૧ અવધિજાની જિન, ૨ મન.પર્યવજ્ઞાની જિન. ૩ કેવળ-

જાની જિન ત્રણ પ્રકારના પાત્ર સાધુને જપે તે-૧. માટીનું,
૨. તુંબકીનું, ૩. કાષ્ઠનું. ચાત નશત્રના ત્રણ ત્રણ તારા દદા છે.
અભિય, યવજ, અશ્વની, બરણી, મૃગશર, પુષ્ય, જ્યેષ્ઠા એ ચાત
નશત્ર ૪ ધ્યાયે બોલે ચાવકને ચાર વીસામા દદા છે. બાર વહેનારને
દદાતે. એવી રીતે કે બાર એક ખલેથી બીજે ખલે લે તે એક
વીસામા ૧, કાઈ જગ્યાએ જોડાતે કે ચાતરે બોલે. મુઠીને
પીથાબ હરવા જાય કે લાટે ફરવા જાય તે બીજે વીસામા ૨,
મામ ફર દોષ, ફરનામાં ખર્મશાગા કે યજ્ઞનું ફેવન આવે ત્યાં
કાત ફરે તે બીજે વીસામા ૩, પોતાને કે ધણીને ત્યાં બાર મુકે
તે ધ્યાયે વીસામા, ૪. દવે એ દદાંત માવજના ઉપર ઉતારે છે.
તે જેમ બાર લીધા તેમ આવકને બોલે તે અદાર પાપ ફર.
તેના બાર વીસામા ત્રીધ પ્રમાણે-ચાવક આકમ, પાખી ઉપવાસ,
જામણું ફરે તે પાપ ફર બોલે-એક ખાંધીથી બીજે ખાંધે લેવા
ફર તે પહેલો વીસામા કેમકે ઉપવાસ કર્યો તે પોતાની જાતને
ખાટે ખાવાનું જાયે ૧મું જાવક પાપ જાયે ૨મું પલ્લ ખીજને ખાટે
૩મું પડે ૪, તેથી પહેલો વીસામા જાયે. ૧, ચાવક એક
માખણ, ૨, માખણ જાયે ૩, માખણ જાયે ૪, માખણ જાયે ૫, માખણ
જાયે ૬, માખણ જાયે ૭, માખણ જાયે ૮, માખણ જાયે ૯, માખણ
જાયે ૧૦, માખણ જાયે ૧૧, માખણ જાયે ૧૨, માખણ જાયે ૧૩,
માખણ જાયે ૧૪, માખણ જાયે ૧૫, માખણ જાયે ૧૬, માખણ જાયે ૧૭,
માખણ જાયે ૧૮, માખણ જાયે ૧૯, માખણ જાયે ૨૦, માખણ જાયે ૨૧,
માખણ જાયે ૨૨, માખણ જાયે ૨૩, માખણ જાયે ૨૪, માખણ જાયે ૨૫,
માખણ જાયે ૨૬, માખણ જાયે ૨૭, માખણ જાયે ૨૮, માખણ જાયે ૨૯,
માખણ જાયે ૩૦, માખણ જાયે ૩૧, માખણ જાયે ૩૨, માખણ જાયે ૩૩,
માખણ જાયે ૩૪, માખણ જાયે ૩૫, માખણ જાયે ૩૬, માખણ જાયે ૩૭,
માખણ જાયે ૩૮, માખણ જાયે ૩૯, માખણ જાયે ૪૦, માખણ જાયે ૪૧,
માખણ જાયે ૪૨, માખણ જાયે ૪૩, માખણ જાયે ૪૪, માખણ જાયે ૪૫,
માખણ જાયે ૪૬, માખણ જાયે ૪૭, માખણ જાયે ૪૮, માખણ જાયે ૪૯,
માખણ જાયે ૫૦, માખણ જાયે ૫૧, માખણ જાયે ૫૨, માખણ જાયે ૫૩,
માખણ જાયે ૫૪, માખણ જાયે ૫૫, માખણ જાયે ૫૬, માખણ જાયે ૫૭,
માખણ જાયે ૫૮, માખણ જાયે ૫૯, માખણ જાયે ૬૦, માખણ જાયે ૬૧,
માખણ જાયે ૬૨, માખણ જાયે ૬૩, માખણ જાયે ૬૪, માખણ જાયે ૬૫,
માખણ જાયે ૬૬, માખણ જાયે ૬૭, માખણ જાયે ૬૮, માખણ જાયે ૬૯,
માખણ જાયે ૭૦, માખણ જાયે ૭૧, માખણ જાયે ૭૨, માખણ જાયે ૭૩,
માખણ જાયે ૭૪, માખણ જાયે ૭૫, માખણ જાયે ૭૬, માખણ જાયે ૭૭,
માખણ જાયે ૭૮, માખણ જાયે ૭૯, માખણ જાયે ૮૦, માખણ જાયે ૮૧,
માખણ જાયે ૮૨, માખણ જાયે ૮૩, માખણ જાયે ૮૪, માખણ જાયે ૮૫,
માખણ જાયે ૮૬, માખણ જાયે ૮૭, માખણ જાયે ૮૮, માખણ જાયે ૮૯,
માખણ જાયે ૯૦, માખણ જાયે ૯૧, માખણ જાયે ૯૨, માખણ જાયે ૯૩,
માખણ જાયે ૯૪, માખણ જાયે ૯૫, માખણ જાયે ૯૬, માખણ જાયે ૯૭,
માખણ જાયે ૯૮, માખણ જાયે ૯૯, માખણ જાયે ૧૦૦.

અંશુદ્ધ. ૩ અજવાળી જગ્યાએ રાંધે અંને અજવાળી નખ
 ખાય તે શુદ્ધ ૪. પૂર્વાર્ધા નક્ષત્ર, ઉત્તરાર્ધા નક્ષત્ર, મુરુ
 નક્ષત્ર, એ ત્રણના આર આર તારા કહ્યા છે. ૫ પાંચમે
 સંમકિતના લક્ષણ પાંચ. સંમ ૧, સંવેગ ૨, નિર્વેગ
 અનુકંષા ૪, આસ્તા ૫ પાંચ સંમકિતના બુધણ કહ્યા છે.
 મિથ્યાત્વીએ જોલાવ્યા પહેલાં પોતે તેને જોલાવે તે. ૧, નિ
 ત્વીના સામું વારંવાર જોવું તે. ૨, મિથ્યાત્વીને પહેલાં જોવા
 તે. ૩. કામ વિના તેનાં મકાન ઉપર જવું તે. ૪. વારંવાર તે
 મકાન ઉપર જવું તે. ૫. એ પાંચ બુધણ પાંચ સંમ
 કિતનાં બુધણ કહે છે. ધર્મને વિષે ચતુરાઈ રાખે તે
 સંમકિતનું બુધણ. ૧. જિનશાસનને અનેક રીતે દીપાવે તે
 ૨. સાધુની સેવા કરે તે. ૩. ધર્મથી કળતારને સ્થિર કરે
 તે. ૪. સાધુ, સ્વધર્મની વેધાવચ્ચ કરે તે. ૫. તે
 પાંચ બુધણ જાણવા. શરીરમાંહેથી પાંચ ઠેકાણેથી જ
 નીકળે તે કહે છે. પગને તળીએથી નીકળે તે નરકે જાય
 જાંઘેથી નીકળે તે તિર્થંચમાં જાય. ૨. છાતીએથી નીકળે તે
 મનુષ્યમાં જાય, ૩. મસ્તકેથી નીકળે તે દેવલોકમાં જાય
 અને સર્વાંગથી નીકળે તે મોક્ષ જાય. ૫, પાંચ પ્રકારે જીવ
 ન પામે તે કહે છે. અહંકારી ૧, ક્રોધી ૨, રોગી ૩, પ્રમદી
 ૪. આજસુ ૫. પાંચ નક્ષત્રના પાંચ પાંચ તારા કહ્યા છે તે
 રોહિણી ૧, પુનર્વસુ ૨, ધનિષ્ઠા ૩, વિશાખા ૪, હસ્ત ૫.
 છઠે જોલે, છ પ્રકારે સાધુ આહાર કરે તે કહે છે-મુધાવેલો
 સમાવવાને માટે. ૧, વૈયાવચ્ચ કરવાને માટે. ૨, ધરીવામુર્ચિ
 શોધવાને માટે, ૩, સંયમના નિર્વાહને માટે. ૪, આયુષ્ય નિર્મા
 વવાને માટે. ૫, રાત્રીએ ધર્મ જાગરણ કરવાને માટે. ૬.
 ધર્મના દેવ ગુરૂના નામ કહે છે-જેન ધર્મમાં દેવ અરિકંત, ગુરૂ
 નિર્દોષ ૧, જોદ મનમાં દેવ શુદ્ધ, ગુરૂ કુળી ૨, શીવ મનમાં
 દેવ રૂદ, ગુરૂ ચોગી, ૩ દેવી મનમાં દેવી ધર્મ, ગુરૂ રોગી
 ૪ વ્યાપ મનમાં દેવ જનરના, ગુરૂ મનવામી ૫, મનમદા-

નામ-કોપી હોય તે એકલો રહે. ૧, અહંકારી હોય તે એકલો
 રહે. ૨, કપટી હોય તે એકલો રહે. ૩, લોભી હોય તે એકલો
 રહે. ૪, પાપ કરવામાં આશક્ત હોય તે એકલો રહે. ૫, હલ્લી-મશ્કરી હોય તે એકલો રહે, ૬, ધુતારો હોય તે એકલો
 રહે. ૭, માઠા આચારનો ધણી હોય તે એકલો રહે, ૮, શુણનો ધણી એકલો હોય તેના નામ-સંયમને વિષે કહ્યું પ્રજ્ઞ
 મનો ધણી શુરની આજ્ઞા લઈ એકલો રહે. ૧, ઘણા સૂત્રનો ભણ
 એકલો રહે, ૨, જમન્ય દય પૂર્વનો ભણેલો ઉત્કૃષ્ટ અર્થક પૂર્વનો
 ભણેલો એકલો રહે, ૩, ચાર જ્ઞાનનો ધણી એકલો રહે, ૪, મહા
 બળનો ધણી એકલો રહે, ૫, કલેશ રહિત હોય તે એકલો રહે
 ૬, સંતોષી હોય તે એકલો રહે, ૭, ધૈર્યવંત હોય તે એકલો
 રહે, ૮, આઠ ઠેકાણે મનુષ્યને યેલાપણું ઉત્પન્ન થાય તે એક
 છે-નરનારી પરસ્પર વાતો કરે ત્યારે યેલા, ૧, બાળકને રમતો
 ત્યારે યેલા, ૨, કલેશ કરે ત્યારે યેલા, ૩, કાર, ભાંગ, કૌટી
 પદાર્થ પીએ ત્યારે યેલા, ૪, પેશબંધ પાઘડી બાંધીને કરે
 ત્યારે યેલા, ૫, અરીસામાં મુખ જુએ ત્યારે યેલા, ૬, શબન
 સમય યેલા, ૭, હોળીમાં પુરેષો અને અપાઠી પુનમે સ્ત્રીએ,
 ૮, દેખતા આઠ પ્રકારે અંધ કહ્યા તે કહે છે, કામાંધ ૧,
 કોધાંધ ૨, કૃપણાંધ ૩, માનાંધ ૪, મદ્યાંધ ૫, ચોરાંધ ૬, જુગ-
 ટ્યાંધ ૭, સુગટ્યાંધ ૮, એ આઠ આંધળા બહુવા. આઠ મહા
 પાપી કહે છે-આત્મઘાતી મહા પાપી, ૧, વિશ્વાસઘાતી મહા
 પાપી, ૨, શુણ જોળવનાર મહા પાપી ૩, શુર-દ્રોહી મહા
 પાપી, ૪, કુડી સાક્ષી પૂરે તે મહા પાપી, ૫, જોડી સલાક
 આપે તે મહા પાપી, ૬, પચ્ચખાણુ વારંવાર ભાંગે તે મહા
 પાપી, ૭, હિંસામય ધર્મ પડે તે મહા પાપી, ૮, નવમે જોડે
 નવ પ્રકારે રાગીરમાં રોગ ઉપજે તે કહે છે-ઘણું ખાય તો રોગ
 ઉપજે. ૧, અણરણમાં ખાય તથા ઘણું બેસી રહે તો રોગ
 ઉપજે, ૨, ઘણું ઉઘે તો રોગ ઉપજે, ૩, ઘણું બગે તો રોગ
 ઉપજે ૪, દિશા રોકે તો રોગ ઉપજે, ૫, પિયામ રોકે તો
 રોગ ઉપજે, ૬, ઘણું ચાલે તો રોગ ઉપજે, ૭, અણુગમતી

બોલગે તો રોગ ઉપજે. ૮, વારંવાર વિષય સેવે તો રોગ
 ૯. તપ બોલ સમજવાના કદા તે કહે છે-રમણને
 ૧, કાચીયને માન ધણ. ૨, શુદ્ધકને માયા ધણી,
 ૩, શ્રાવણને લોભ ધણો. ૪, મિત્રને રાગ ધણો. ૫, સ્વોકને
 ૬, લુગારીને શોચ ધણો. ૭, ધોરની માતાને ચિંતા
 ૮, કાચરને ભય ધણો. ૯. કથમે બોલે નારહીના જીવને
 પ્રકારની વેદના કહે છે-અનંતી બૂખ. ૧, અનંતી તરસ.
 ૨, અનંતી ટાઢ ૩, અનંતી ગરમી. ૪, અનંતો કાચ. ૫,
 અનંતો ભય ૬, અનંતો જ્વાર. ૭, અનંતી ખરજ. ૮, અનંત
 ૯, અનંતો શોક ૧૦. કથ પ્રકારે સાવકને પસ્તાવું
 ૧, સાપુ નિદાર કર્યા પછી પરાણું પડે. ૧, વખાણ વાણી
 ૨, સામાયિક-પ્રતિક્રમણ કરે
 ૩, આદાર પાણી અમુકતો દોષ તો
 ૪, મજુગાની નેચણા દોષ અને બલે નહિ તો
 ૫, રવધર્મીની જખર થો નહિ તો પચાણું પડે.
 ૬, મર્મ આપણું જામે નહિ તો પરાણું પડે. ૭, સાપુની વિન-
 ૮, સાપુની ભાર મંજાત
 ૯, સાપુ નિદાર કરી બલ ને ખખર
 ૧૦. કથ પ્રકારે રેવણનું આકુષ્ઠ અપાવ
 ૧, આવી ૨, ગુપ્ત ૩, પૂર્ણાકાશ ૪, પૂર્ણાકાશ ૫, પૂર્ણ-
 ૬, મુન ૭, અદેવ ૮, કાચ ૯, વિષા ૧૦, બે
 ૧૧, અદેવ ૧૨, અદેવ ૧૩, અદેવ ૧૪, અદેવ ૧૫, અદેવ ૧૬, અદેવ ૧૭, અદેવ ૧૮, અદેવ ૧૯, અદેવ ૨૦, અદેવ ૨૧, અદેવ ૨૨, અદેવ ૨૩, અદેવ ૨૪, અદેવ ૨૫, અદેવ ૨૬, અદેવ ૨૭, અદેવ ૨૮, અદેવ ૨૯, અદેવ ૩૦, અદેવ ૩૧, અદેવ ૩૨, અદેવ ૩૩, અદેવ ૩૪, અદેવ ૩૫, અદેવ ૩૬, અદેવ ૩૭, અદેવ ૩૮, અદેવ ૩૯, અદેવ ૪૦, અદેવ ૪૧, અદેવ ૪૨, અદેવ ૪૩, અદેવ ૪૪, અદેવ ૪૫, અદેવ ૪૬, અદેવ ૪૭, અદેવ ૪૮, અદેવ ૪૯, અદેવ ૫૦, અદેવ ૫૧, અદેવ ૫૨, અદેવ ૫૩, અદેવ ૫૪, અદેવ ૫૫, અદેવ ૫૬, અદેવ ૫૭, અદેવ ૫૮, અદેવ ૫૯, અદેવ ૬૦, અદેવ ૬૧, અદેવ ૬૨, અદેવ ૬૩, અદેવ ૬૪, અદેવ ૬૫, અદેવ ૬૬, અદેવ ૬૭, અદેવ ૬૮, અદેવ ૬૯, અદેવ ૭૦, અદેવ ૭૧, અદેવ ૭૨, અદેવ ૭૩, અદેવ ૭૪, અદેવ ૭૫, અદેવ ૭૬, અદેવ ૭૭, અદેવ ૭૮, અદેવ ૭૯, અદેવ ૮૦, અદેવ ૮૧, અદેવ ૮૨, અદેવ ૮૩, અદેવ ૮૪, અદેવ ૮૫, અદેવ ૮૬, અદેવ ૮૭, અદેવ ૮૮, અદેવ ૮૯, અદેવ ૯૦, અદેવ ૯૧, અદેવ ૯૨, અદેવ ૯૩, અદેવ ૯૪, અદેવ ૯૫, અદેવ ૯૬, અદેવ ૯૭, અદેવ ૯૮, અદેવ ૯૯, અદેવ ૧૦૦.

વધે. ૨, ઉલ્લોદરી કરે તો જ્ઞાન વધે. ૩, થોડું બોલે તો જ્ઞાન વધે. ૪, પંડિતની સોળત કરે. તો જ્ઞાન વધે. ૫, વિનય કરે તો જ્ઞાન વધે. ૬, કપટરહિત તપ કરે. તો જ્ઞાન વધે. ૭, સંસાર અસાર બાણે તો જ્ઞાન વધે. ૮, માંદામાંદી ચર્ચા-વાર્તા કરે તો જ્ઞાન વધે. ૯, જ્ઞાની પાસે બાણે તો જ્ઞાન વધે. ૧૦, ઇદ્રિયોના વિષયનો ત્યાગ કરે તો જ્ઞાન વધે. ૧૧, મૂળ નક્ષત્રના અગીઆર તારા છે. ૧૨-જારમે બોલે જાર કારણે આત્મા પરમ કલ્યાણ થાય તે કહે છે-સમકિત નિર્મળ પાળે તો આત્મા નું પરમ કલ્યાણ થાય-ત્રેણીક રાત્રની પેરે ૧, નિયાણારહીત કરણી કરે તો પરમ કલ્યાણ થાય-તામલી તાપસની પેરે ૨, મન વચન કાયાના ભોગ કળજે રાખે તો પરમ કલ્યાણ થાય-ગજસુકુમાલ સુનિની પેરે. ૩, છતી શક્તિએ ક્ષમા કરે તો પરમ કલ્યાણ થાય-પરદેશી રાત્રની પેરે. ૪, પાંચ ઇર્ષિ હમન કરે તો પરમ કલ્યાણ થાય-ધર્મરૂચી અણુગારની પેરે. ૫, સાધુનો શુદ્ધ આચાર પાળે તો પરમ કલ્યાણ થાય-ધના અણુગારની પેરે. ૬, ધર્મ ઉપર શ્રદ્ધા-પ્રતિત રાખે તો પરમ કલ્યાણ થાય-વરણ નાગ નતુયાના મિત્રની પેરે. ૭, માયા કપટ છાંડે તો પરમ કલ્યાણ થાય-મહિનાથના જ મિત્રની પેરે. ૮, આશ્વ વર્મા સંવર નીપજાવે તો પરમ કલ્યાણ થાય-સંજતિ રાત્રની પેરે. ૯, શેગ આવે હાથ ઝોાય ન કરે તો પરમ કલ્યાણ થાય-અનાથી નિર્જયની પેરે. ૧૦, પરિસહ આબ્યા સમભાવ રાખે તો પરમ કલ્યાણ થાય-મેતારજ સુનિની પેરે. ૧૧, વૃંદા ઉત્પત્ત ધણ તેને પાછી વાળે તો પરમ કલ્યાણ થાય-કંપીલ કેવળીની પેરે. ૧૨. ૧૩-તેરમે બોલે તેર તણુખા કહે છે-જન્મરૂપી ૩ અને મરણરૂપી તણુખો ૧, સંભોગરૂપી ૩ અને વિભોગરૂપી તણુખો ૨, શાતારૂપી ૩ અને અશાતારૂપી તણુખો. ૩, સંપદારૂપી ૩ અને આપદારૂપી તણુખો. ૪, હરખરૂપી ૩ અને શમરૂપી તણુખો. ૫, શીલરૂપી ૩ અને કુશીલરૂપી તણુખો. ૬, જ્ઞાનરૂપી ૩ અને અજ્ઞાનરૂપી તણુખો. ૭, સમકિતરૂપી ૩ અને

સકલિંગે વચન-કપટ, કમળ, નેત્ર ૬, અતીતકાળ વચન (કાળ)-કરેલું, થયેલું, ૭ અનાગતકાળ વચન (આવતો કાળ)-કરશે, થશે, ભાંગશે. ૮, વર્તમાનકાળ વચન-કરે છે, થાય છે. ૯ પરોક્ષ વચન-એ કાર્ય તેણે કર્યું ૧૦, પ્રત્યક્ષ વચન-એમજ છે ૧૧, ઉપનિત વચન-એ પુરુષ રૂપવંત છે ૧૨, અપનીત વચન-એમ એ પુરુષ રૂપવંત છે ૧૩, ઉપનીત વચન-એમ એ રૂપવંત પણ કુશીલિઓ છે ૧૪, અપનીત વચન-એમ એ પુરુષ કુશીલિઓ પણ રૂપવંત છે ૧૫, અધ્યાત્મ વચન-ભક્ત જોલે (તુટેલું વચન), ૨ વાણીયા પેરે ૩ પા. ૧૬. સત્તરમે જોલે સત્તર પ્રકારનો સંયમ કહે છે. પૃથ્વીકાયની ૬, પાણી તો સંયમ ૧, અપકાયની ૬, પાણી સંયમ ૨, તેલકાયની ૩, વાયુકાયની ૪, વનસ્પતિકાયની ૫, જીવદ્રિયની ૬, તેજદ્રિયની ૭, ચતુર્દ્રિયની ૮, પાંચદ્રિયની ૯, અણુવકાયની ૧૦, પેદાની ૧૧, ઉપેદાની ૧૨, પમજણની ૧૩, પરીકાવણીયા ૧૪, મન ૧૫, વચન ૧૬, કાયા ૧૭, એ સત્તર પ્રકારનો સંયમ. ૧૭ અઢારમે જોલે અઢાર દ્રવ્ય દીશા કહે છે. પૂર્વ ૧, પશ્ચિમ ૨, ઉત્તર ૩, દક્ષિણ ૪, ઈશાન ખુણો ૫, અગ્નિ ખુણો ૬, નૈઋત્ય ખુણો ૭, વાયવ્ય ખુણો ૮, વિદીશીના અગ્નિ આંતરા એ બધા થઈને સોળ, ઉંચી સત્તર અને નીચી અઢાર એ અઢાર. અઢાર ભાવ દિશા કહે છે-પૃથ્વી ૧, અપ ૨, તેજ ૩, વાયુ ૪, અગ્નિ ૫, મૂળગ્રીઆ ૬, ચોરણીઆ ૭, પાણી ૮, જેઈદ્રિય ૯, તેઈદ્રિય ૧૦, ચતુર્દ્રિય ૧૧, પચીસદ્રિય ૧૨, તિર્થંચ ૧૩, કર્મભૂમિ ૧૪, અકર્મભૂમિ ૧૫, ૧૬-જોડ સત્તરદીપા ૧૬, દેવતા ૧૭, નારદી ૧૮. એ અઢાર. ૧૯-જોડ ત્રીસમે જોલે કાઉચગ્ગના જોગળીશ દોષ કહે છે. દીસણ ઉપર એક પગ રાખીને કાઉચગ્ગ કરે તો દોષ ૧, કાયા આવીપણ દોષ ૨, ઉડી ગઈ દે તો દોષ ૩, માથુ નમાવી દોષ ૪, રહે તો દોષ ૫, એ દાઢ ઉચા નાખે તો દોષ ૬, મોઢે માંસ આરે તો દોષ ૭, પગ ઉપર પગ રાખે તો દોષ ૮, યદી

સાધુ રાખે તો રોપ ૮, સાધુની બરાબર રહે તો રોપ ૯,
 સાધુની ઉપની પેરે ઉભો રહે તો રોપ ૧૦, કંઠેથી વાંકો ઉભો
 રહે તો રોપ ૧૧, રજદરણ ઉઘા રાખે તો રોપ ૧૨, એક આસને
 ન રહે તો રોપ ૧૩, આંખ ઠેકાણે ન રાખે તો રોપ ૧૪,
 માથું દશાવે તો રોપ ૧૫, પેંખારો કરે તો રોપ ૧૬, ઘી
 દતાવે તો રોપ, ૧૭, કીલ ભરદે તો રોપ ૧૮, ગુન્ય ચિત્ત રાખે
 તો. રોપ ૧૯, ૨૦ વીચમે બોલે વીચ પ્રકારે છુવ નીર્ધર મોત્ર
 બાંધે તે કરે છે:-અરિદાંતના શુભમામ કરે તો કર્મની કોઈ
 અપાવે, ઉત્કૃષ્ટ રક્ષ આવે તો તીર્થ કર મોત્ર બાંધે ૧, સિદ્ધના
 શુભમામ કરે તો ૨, સિદ્ધાંતના શુભમામ કરે તો ૩, પ્રવૃત્તના
 શુભમામ કરે તો ૪, વિધવરના શુભમામ કરે તો ૫, બદુત્ત-
 ત્રીના શુભમામ કરે તો ૬, વપસ્વીના શુભમામ કરે તો ૭, જ્ઞાન
 ઉપર ઉપયોગ વાળનાર રાખે તો ૮, ગુદ અમલિત પામે તો
 ૯, વિનય કરે તો ૧૦, બે વખત પ્રતિક્રમણ કરે તો ૧૧, મન
 અશ્વમાણુ સાંજમાં પામે તો ૧૨, ધર્મધ્યાન, શુભધ્યાન પાવે
 તો ૧૩, બાર બેરે લખ કરે તો ૧૪, મુખાગ્રને લાન દે તો ૧૫,
 નેમાવશ્ય કરે તો ૧૬, મર્દ છત્રને મુખ ઉપાગ્રને તો ૧૭, અગ્ર
 જ્ઞાન સાધે તો ૧૮, મુખાગ્ર કરે તો ૧૯, તીર્થ કરને
 પ્રાર્થ કરે તો ૨૦, એ બેસ રા-એકીયમે મિત્રે કલ્યાણ
 મિત્રોના મુખ કરે છે -અગ્ર ૧, અગ્ર ૨, લોચ ૩, ગુણ
 ૪, દેવકિય ૫, અગ્ર ૬, અગ્ર ૭, અગ્ર ૮, અગ્ર ૯, અગ્ર ૧૦, અગ્ર ૧૧,
 અગ્ર ૧૨, અગ્ર ૧૩, અગ્ર ૧૪, અગ્ર ૧૫, અગ્ર ૧૬, અગ્ર ૧૭,
 અગ્ર ૧૮, અગ્ર ૧૯, અગ્ર ૨૦, અગ્ર ૨૧, અગ્ર ૨૨, અગ્ર ૨૩,
 અગ્ર ૨૪, અગ્ર ૨૫, અગ્ર ૨૬, અગ્ર ૨૭, અગ્ર ૨૮, અગ્ર ૨૯, અગ્ર ૩૦,
 અગ્ર ૩૧, અગ્ર ૩૨, અગ્ર ૩૩, અગ્ર ૩૪, અગ્ર ૩૫, અગ્ર ૩૬, અગ્ર ૩૭,
 અગ્ર ૩૮, અગ્ર ૩૯, અગ્ર ૪૦, અગ્ર ૪૧, અગ્ર ૪૨, અગ્ર ૪૩, અગ્ર ૪૪,
 અગ્ર ૪૫, અગ્ર ૪૬, અગ્ર ૪૭, અગ્ર ૪૮, અગ્ર ૪૯, અગ્ર ૫૦, અગ્ર ૫૧,
 અગ્ર ૫૨, અગ્ર ૫૩, અગ્ર ૫૪, અગ્ર ૫૫, અગ્ર ૫૬, અગ્ર ૫૭, અગ્ર ૫૮,
 અગ્ર ૫૯, અગ્ર ૬૦, અગ્ર ૬૧, અગ્ર ૬૨, અગ્ર ૬૩, અગ્ર ૬૪, અગ્ર ૬૫,
 અગ્ર ૬૬, અગ્ર ૬૭, અગ્ર ૬૮, અગ્ર ૬૯, અગ્ર ૭૦, અગ્ર ૭૧, અગ્ર ૭૨,
 અગ્ર ૭૩, અગ્ર ૭૪, અગ્ર ૭૫, અગ્ર ૭૬, અગ્ર ૭૭, અગ્ર ૭૮, અગ્ર ૭૯,
 અગ્ર ૮૦, અગ્ર ૮૧, અગ્ર ૮૨, અગ્ર ૮૩, અગ્ર ૮૪, અગ્ર ૮૫, અગ્ર ૮૬,
 અગ્ર ૮૭, અગ્ર ૮૮, અગ્ર ૮૯, અગ્ર ૯૦, અગ્ર ૯૧, અગ્ર ૯૨, અગ્ર ૯૩,
 અગ્ર ૯૪, અગ્ર ૯૫, અગ્ર ૯૬, અગ્ર ૯૭, અગ્ર ૯૮, અગ્ર ૯૯, અગ્ર ૧૦૦.

સાથે ૮, ચોર સાથે ૯, જુગારી સાથે ૧૦, રોળી સાથે ૧૧, કોધી સાથે ૧૨, જુઠાબોલા સાથે ૧૩, કુસંગી સાથે ૧૪, રાજા સાથે ૧૫, શીતળ લેશાવાળા સાથે ૧૬, તેજુ લેશાવાળા સાથે ૧૭, મોઢે મીઠાબોલા સાથે ૧૮, દાનેશ્રી સાથે ૧૯, રાની સાથે ૨૦, શુભકા સાથે ૨૧, બાળક સાથે ૨૨, એ બાવીસ.

ત્રેવીસમે બોલે પાંચ ઇંદ્રિયના ત્રેવીસ વિષય કહે છે:-ત્રોતેકિ
 યના ત્રણ વિષય-જીવં શબ્દ ૧, અજીવં શબ્દ ૨, મિશ્ર શબ્દ ૩; ચક્ષુ ઇંદ્રિયના પાંચ વિષય-કાળો ૧, ખીજો ૨, લીલો ૩, રાતો ૪, ધોળો ૫, શ્રાણેંદ્રિયના બે વિષય-સુખી ગંધ ૧, દુર્ગંધ ૨, કુલ્લ દય. ક્વચિત્ ઇંદ્રિયના આઠ વિષય તે ખરો ૧૧, સુંકાળો ૧૨, હલકો ૧૩, ભારે ૧૪, ટોઠો ૧૫, જીનો ૧૬, છુખો ૧૭, ચીકણો ૧૮, રસંધંદ્રિયના પાંચ વિષય તીખો ૧૯, ઠંડવો ૨૦, કથાયલો ૨૧, ખાટો ૨૨, મીઠો ૨૩, ૨૪-ચોવીસમે બોલે ચોવીસ ટોટા કહે છે:-સજીવા ગણવાના

આજસ કરે તો જ્ઞાનનો ટોટો-બહુસૂત્રીની શાખ ૧, સાધ્વીની દર્શન ન કરે તો સમકિતનો ટોટો-સોમિલ પ્રાસવ સાળ ૨, વખતસર પ્રતિક્રમણ ન કરે તો મત-પચ્ચખાણનો ટોટો ઉત્તરધ્યયન અંધ્યયન ૨૫ની શાખ ૩, સાધુ-સાધ્વી માંડોમાંડ વૈયાવચ્ચ ન કરે તો તીર્થનો ટોટો-કાણાંગની શાખ ૪, તપસ્વીને આચારની ચોરી કરે તો દેવતામાં ઉંચી પહોળીનો ટોટો દશવૈકાલિક ભગવતીની શાખ ૫, દંડણ કહુશ માવ રાખે શીતળતાનો ટોટો-સમાવાયંગની શાખ ૬, અજ્ઞતાથી આવે તે જીવ-દયાનો ટોટો-દશવૈકાલીકની શાખ ૭, રૂપનો ને મૌવતનો મદ કરે તો શુભ કર્મનો ટોટો-પત્તવદ્વાની શાખ ૮, પ્રાટાને વિનય ન કરે તો તીર્થ કરની આજ્ઞાનો ટોટો-વ્યવહાર સૂત્રની શાખ ૯, માયા કપટ કરે નો જશ-પ્રીતિનો ટોટો-આચારંગની શાખ ૧૦, પાછલી રાત્રે ધર્મ જાગ્રિકા ન જાગે નો ધર્મધ્યાનનો ટોટો, નીચીયની શાખ ૧૧, કોઈ ક્યેશ કરે નો સ્નેહભાવનો ટોટો ચેકા કુષ્કની શાખ ૧૨. નન ઉંચું નીચું કરે તે

પાટણ દેશ-કાંડાવતી નગરી ૨૩, કુણાવ દેશ-સાવથી નગરી
૨૪, સોરઠ દેશ-દ્વારકા નગરી ૨૫. કેઠાર્ધ દેશ-વેતાંળીકા નગરી
૨૬, એ સાહીપચીસ આર્ય દેશ. ઇતિ શ્રી પચીસ બોલ.

અથ શ્રી શ્રોતા અધિકાર.

શ્રી નંદિસત્રમાં શ્રોતા અધિકાર નીચે મુજબ છે:—

ગાથા-૧ સેલ ઘણ, ૨ કુડગ, ૩ વ્યાલણી, ૪ પશિપુણગ, ૫ હુંસ,
૬ મહિસ, ૭ મેસે ય; ૮ મસગ, ૯ જલુગ, ૧૦ બિરાલી. ૧૧ જાહુગ,
૧૨ ગા, ૧૩ લેરિ, ૧૪ આલીરી સા. ૧

મોઢ પ્રકરના શ્રોતા છે, તેમાં.

૧. સેલ ઘણ—તે પથર ઉપર જેમ મેઘ વરસે પણ પથર
પાણીથી બીજાય નહિ, તેમ એકેક શ્રોતા વ્યાખ્યાનાદિક સાંભળે પણ
સમ્યક્ જ્ઞાન પામે નહિ, હુદ થાય નહિ.

દર્શાવ—કુસિખ રૂપી પથર, સદગુરૂ રૂપી મેઘ અને બોધ રૂપ
પાણી: મુંગરીલીઆ તથા પુષ્કરાવર્ત મેઘનું દર્શાવ: જેમ પુષ્કરાવર્ત મેઘથી
મુંગરીલીઆ પસબો નહિ તેમ એકેક કુસિખ મહાન સંવેગાદિક ગુણયુક્ત
આચાર્યના પ્રતિબોધા પણ સમજે નહિ, વૈરાગ્ય રંગ પામે નહિ, મોટે
તે શ્રોતા હાંકવાયોગ્ય છે. એ અવિનિતનું દર્શાવ મળ્યું.

જેમ કાળી ભૂમિને વિષે મેઘ વરસે તો તે ધરી બીજે તથા પાણી
પણ રાખે તથા ગોધૂમાદિક (ધર્મ પ્રમુખ) ની ધણી નિષ્પત્તિ કરે તેમ
વિનિત સુચિખ પણ ગુરૂની ઉપદેશરૂપ વાણી સાંભળી હૃદયમાં ધારી રાખે,
વૈરાગ્યે કરી ભીજાય અને અનેક બીજા ભવ્ય જીવને વિનેય ધર્મ વિષે
પ્રવર્તવે, મોટે તે શ્રોતા આદરવાયોગ્ય છે. ૧

૨ કુડગ—કુંભનું દર્શાવ. તે કુંભના આઠ બેદ છે, તેમાં પ્રથમ
ધડો સંપૂર્ણ મહાના ગુણે કરી વ્યાપ્ત છે તેના ત્રણ ગુણ. ૧ તે મધ્યે
પાણી ભર્યા-થકાં કિંમિત્ત બહાર જાય નહિ. ૨ પોતે શીતળ છે મોટે
બીજાની પણ તૃષા ઉપચમાવે-શીતલ કરે. ૩ પરની યચિનતા પણ પાણીથી
જન કરે, તેમ એકેક શ્રોતા વિનયાદિ ગુણે કરી સંપૂર્ણ ભર્યા છે તે ત્રણ
ગુણ કરે. ૧ ગુરૂદિકનો ઉપદેશ સર્વ ધારી રાખે-કિંમિત્ત વિસારે નહિ.
૨ પોતે જ્ઞાન પામી શીતલ દસા પામ્યા છે અને જગ્ય જીવને ત્રિવિધ
નાપ સમાવી શીતળ કરે. ૩ બન્ધ જીવની સંદેહ રૂપી મચિનતા દાળે.
એ શ્રોતા આદરવાયોગ્ય છે

૨. એક ઘડો પડ્યો હજો છે તેમાં પાણી જર નેઃ અણપું પાણી
રહે ને અણપું પાણી વડી જાય તેમ એકેક ઓના વાપ્યાનાદિ સંજયે
તે અણપું પાણી રાખે-અણપું વિસરી જાય.

૩ એક પટ્ટા દો કાળો છે તેમાં પાણી ભરી તે સર્વ પાણી વઠી
જાય, પણ રહે નહિ, તેમ એકક ઓના બ્યાખ્યાનાદિ જ્ઞાનથી તે સર્વ વિષાદ,
પણ ધારે નહિ.

૪ એક પદો નવો જે નેર્મા પાણી ભરે તો ફાટે થોડે સમયે ખાલી થાય, તેમ એકા બોના જ્ઞાનદિ અન્યામ કરે પણ થોડે થોડે માન વિચારે.

પ એક પ્રકારે દુર્જયે વસિવ ઈ. તેમાં પાણી જો તે પાણીના
મુખને જમાડે, તેમ એક પ્રકારે મિથ્યાત્વરૂપે દુર્જયે કરી વસિવ ઈ
તેમને મુખરૂપે જન્માવતાં હાનના મુખને રિખુપાડે.

૧. મિત્ર પદો સુધરે હી વામિન જે તેજ પાણી બંધે તે પાણીના મુખને વધારે, તેમ જોઈ યોગ સમ્પ્રકાશિત સુધરે હી વામિન જે તેજને સુધરિત કળાવરં યાવતા મુખને ઠીકાવે

૧૦ એક ધારી કામે છે તેમાં જણી કરે તે। તે ધારી નાં કામમાં
વિજ્ઞાની મદદ, તેમ જોઈક કોઈ કામમાં મુદ્દિવાજાને મુદ્દિવાજા દાખલ
તે નવધનુષને નીકળે તેમજ તે દાખલ થાય। તેમજ તેમજ તેમજ

[illegible][illegible][illegible]

શ્રોતા વ્યાખ્યાનાદિ સાંભળતાં ઉપદેશક તથા સૂત્રના ગુણ ગુણુ જાવા દે, અને સખસના પ્રમુખ અવગુણુ રૂપ કચરો ગ્રહી રાખે, માટે તે હાંડવાયોગ્ય છે.

૪ પરિપુણુગઃ—તે સુધરી પક્ષોના માળાનું દૃષ્ટાંત. સુધરી પક્ષોના માળાથી ઘૂત (ધો) ગાળતાં ઘૂત ઘૂત નીકળી જાય અને કોટી પ્રમુખ કચરો ગ્રહી રાખે, તેમ એકેક શ્રોતા આચાર્ય પ્રમુખના ગુણ ત્યાગ કરી અવગુણુ ગ્રહણ કરે એ શ્રોતા હાંડવાયોગ્ય છે.

૫ હંસ—હંસને દૂધ પાણી એકાં કરી પીવા માટે આપ્યાં હોય, તો તે પોતાની ચાંચમાં ખટાસના ગુણુ કરી દૂધ પીએ ને પાણી ન પીએ, તેમ વિનિત શ્રોતા ગુર્વાદિકના ગુણુ ગ્રહે ને અવગુણુ ન લે, એ આદરણીય છે.

૬ મહિષ—જેસો જેમ પાણી પીવા માટે જલસયમાં જાય, પાણી પીવા જલમાં પ્રથમ પ્રવેશ કરે, પછી મસ્તક પ્રમુખે કરી પાણી ડોહળે ને મલમૂત કરી પછી પોતે પીવે, પણ શુદ્ધ જલ પોતે ન પીએ, અન્ય યુથને પણ પીવા ન દે; તેમ કુશિષ્ય શ્રોતા વ્યાખ્યાનાદિકમાં કલેશરૂપ પ્રભાદિક કરી વ્યાખ્યાન ડોહળે, પોતે સાંતપણે સાંભળે નહિ ને અન્ય સમાજનોને સાંત રસથી સાંભળવા ન દે, એ હાંડવાયોગ્ય છે.

૭ મેષ—ખરો જેમ પાણી પીવા જલસયાનકે નહી પ્રમુખમાં જાય, ત્યારે કાંઈ રહી પગ નીચા નમારી પાણી પીએ, ડોહળે નહિ. તે અન્ય યુથને પણ નિર્મલું પીવા દે, તેમ વિનિત શિષ્ય શ્રોતા વ્યાખ્યાનાદિક નમ્રતા તથા સાંત રસથી સાંભળે, અન્ય સમાજનોને સાંભળવા દે, એ આદરણીય છે.

૮ મસગ—તેના એ પ્રકાર—૧ મસગ તે સામકાલી કાષ્ઠી નેમો વાયરો ભરાય ત્યારે અત્યંત કૂલેલી દેખાય પણ નૂરા સમાવે નહિ, પણ તાયરો નીકળી જાય ત્યારે ખાલી થાય, તેમ એકેક શ્રોતા અભિમાનરૂપ વાયરે કરી શુદ્ધ હાનીવત્ તકાકા મારે પણ પોતાના તથા અન્યના આત્માને સાંત રમ્મ પમાડે નહિ, એ હાંડવાયોગ્ય છે.

૨. મસગ તે મચ્છર નામે જલ અન્યને ચટકા મારી પગિતપ ઉપગમવ પગ મુજ ન કરે અને અજુજ ઉપમ કરે. તેમ જોડે શ્રોતા ગુરુ દેવ ની નીચા નમારી પાણી પીએ, ડોહળે નહિ. તે અન્ય યુથને પણ નિર્મલું પીવા દે, તેમ વિનિત શિષ્ય શ્રોતા વ્યાખ્યાનાદિક નમ્રતા તથા સાંત રસથી સાંભળે, અન્ય સમાજનોને સાંભળવા દે, એ આદરણીય છે.

૬ જલુગ—તેના જે પ્રકાર-૧. જ્યેઠા નામે જલુગ-ગાય પ્રમુખના મનમાં વગરે ત્યારે સોદી પીએ પણ દુષ ન પીએ, તેમ જ્યેઠા અવિનિત કુલિય યોગા આચાર્યશિની સાથે રહ્યા મહા તેમનાં હિતો રહેવે પણ ધર્મશિષ્ય મુખ ન મદળ કરે; મારે જાણાયોમ છે.

૨. જ્યેઠા નામે જલુગ ગુમમ દેવઃ મુશીએ ત્યારે મટો મારે તે દુષ્ણ ઉત્તારે અને મુશામ (મગેશ) સોદી પીએ તે પછી શાંતિ રી, તેમ જ્યેઠા અવિનિત શિષ્ય યોગા આચાર્યશિ સાથે રહ્યા મહા પ્રથમ પચનાપ મટો ભરે-શાંતે, આશે જલુ અવચલ કરનાં મહેનત કરાવે- પછી સંદેશી પી નિચાલ મટી મુશીએ શાંતિ ઉપભવે-પરોમી રામવત્ર, જે જાણાયોમ છે.

૧૦ વિરાશી—નિશ્ચયી કપત્તુ કામળ મીઠાથી જ્યેઠાપર તીલુ નાખીને રજાણુ સદિગ દુષ પીએ, તેમ જ્યેઠા યોગા આચાર્યશિ પામેથી મુશશિ અવચલ કરનાં અવિનિત મટુ કરે, તથા પર પામે પ્રથમ પૂજારી મુશાઈ મારે પણ પાને વિનય કરી મારે નહિ, મારે તે યોગા જાણાયોમ છે.

૧૧ અદમ—હાલો, તે નિર્વિકારી ત્વગ, વિર-ને પ્રથમ રોગાન્દી માનતું દુષ કોઈ કોઈ પોને જે તે પચન કરવ પછી પચા દે; જ્યેઠા જ્યેઠા દે દે દે દુષતી જે રતના કટીએ રજા કરે, પછી યોગા સુખચર્મ મન મારી રી, તેમ જ્યેઠા જ્યેઠા અવચલ કરનાં અવિનિત મટુ કરે, તથા પર પામે પ્રથમ પૂજારી મુશાઈ મારે પણ પાને વિનય કરી મારે નહિ, મારે તે યોગા જાણાયોમ છે.

૧૨ આદમ—હાલો, તે નિર્વિકારી ત્વગ, વિર-ને પ્રથમ રોગાન્દી માનતું દુષ કોઈ કોઈ પોને જે તે પચન કરવ પછી પચા દે; જ્યેઠા જ્યેઠા દે દે દે દુષતી જે રતના કટીએ રજા કરે, પછી યોગા સુખચર્મ મન મારી રી, તેમ જ્યેઠા જ્યેઠા અવચલ કરનાં અવિનિત મટુ કરે, તથા પર પામે પ્રથમ પૂજારી મુશાઈ મારે પણ પાને વિનય કરી મારે નહિ, મારે તે યોગા જાણાયોમ છે.

૧૩ આદમ—હાલો, તે નિર્વિકારી ત્વગ, વિર-ને પ્રથમ રોગાન્દી માનતું દુષ કોઈ કોઈ પોને જે તે પચન કરવ પછી પચા દે; જ્યેઠા જ્યેઠા દે દે દે દુષતી જે રતના કટીએ રજા કરે, પછી યોગા સુખચર્મ મન મારી રી, તેમ જ્યેઠા જ્યેઠા અવચલ કરનાં અવિનિત મટુ કરે, તથા પર પામે પ્રથમ પૂજારી મુશાઈ મારે પણ પાને વિનય કરી મારે નહિ, મારે તે યોગા જાણાયોમ છે.

પ્રમુખ વૈયાવત્યની વિધિએ કરી ગુર્વાદિકને શાતા ઉપજવે તો તેમને જ્ઞાનમાં વધારો થાય ને તે કીર્તિને પામે, એ ઓતા આદરવાયોગ્ય છે.

૧૭ ભેરી—તેના એ પ્રકાર—૧ એ છે જે, ભેરીનો વગાડનાર પુરૂષ રાગના હુકમ પ્રમાણે ભેરી વગાડે તો રાગ ખુશી થઈ તેને ખુબજ દ્રવ્ય આપે, તેમ વિનિત શિષ્ય તિર્થંકર તથા ગુર્વાદિકની આજ્ઞા પ્રમાણે સત્રાદિકની સ્વાધ્યાય તથા ધ્યાન પ્રમુખ અંગીકાર કરે તો કર્મફલ રાગ મટે અને સિદ્ધ ગતિમાં અનંત લક્ષ્મી પામે; એ આદરવાયોગ્ય છે.

૨. જેમ ભેરીનો વગાડનાર પુરૂષ રાગના હુકમ પ્રમાણે ભેરી વગાડે નહિ, તો રાગ કોપાયમાન થઈ દ્રવ્ય આપે નહિ, તેમ 'અવિનિત' શિષ્ય તિર્થંકરની તથા ગુર્વાદિકની આજ્ઞા પ્રમાણે સત્રાદિકની સ્વાધ્યાય ધ્યાન કરે નહિ, તો તેમનો કર્મફલ રાગ મટે નહિ અને સિદ્ધ ગતિનું સુખ પામે નહિ, એ હાડવાયોગ્ય છે.

૧૪ આલીરી—તેના એ પ્રકાર—૧. આલીરી સ્ત્રી-પુરૂષ એક પ્રાંમથી પાસેના ચહેરમાં ચાલતા ગાકામાં ઘૂત ભરી વેચવા ગયાં. ત્યાં બજારમાં ઉતારતા ઘૂતનું બાજન-વાસણ ફૂટી ગયું ઘૂત ઢળી ગયું. પુરૂષે સ્ત્રીને ધણી કપકપવાળા કુવચનો કહ્યાં, ત્યારે સ્ત્રીએ પણ તે બતારને સામાં કુવચનો કહ્યાં. આખરે ઘૂત ગણું ઢોળાઈ ગયું ને બન્ને ગદુ રોક કરવા લાગ્યાં. જમીનપરનું ઘૂત પાછળથી લુછી લીધું ને વેચ્યું. કીમત મળી, તે લઈ સાંજે ગામ જતાં, આરોએ લૂટી લીધી. ગદુ નિરાશ થયા. લોહાએ પૂછવાથી સર્વ વસ્તુ અંત કસો. લોહાએ કપકા દીધો. તેમ ગુરૂએ બ્યાખ્યાન ઉપદેશમાં આપેલ સાર-ધનને લક્ષઈ-ઝગડો કરી રેળી નાંખે ને જેવો કસેલ કરી કુર્મંતિ પામે. આ ઓતા હાડવાયોગ્ય છે.

૨. ઘૂત ભરી ચહેરમાં જતાં બજારમાં ઉતારતાં વાસણ ફૂટ્યું કે તરતજ એકદમ મળી બેગા થઈ તે ઘૂત ભરી લીધું પણ ગદુ નુકશાન થયા દીધું નહિ, તે ઘૂતને વેચી પૈસા મેળવી સારા સંઘન સાથે ગામમાં મુખે મુખે જેમ અન્ન સુત્ર પુરૂષો પહેલે, તેમ વિનિત શિષ્ય ઓતા ગુરૂ પાસેથી વાણી સત્રગી સદ્ બાનપૂર્વક ને અર્થ-શ્રવને ધારી ગર્ભ, સાચવે, અન્ન-નિત કરે વિન્મુનિ થવ તો નુક પાને ફડી ફડી માફ માની પારે, પૂત્ર, પત્ની કસ-નિત જનકો કર નાહ, જે કેવો નહ પ્રસન્ન થવ, સવમ-શનની નહિ થવ. ૧૨૨ નું ને ૧૨૩ નું એક નામકા ને ૧૨૪ નું નામકા છે.

પાંત્રીશ બોલ.

પરોલે બોલે—શતિ માગ, ૧ નારહી, ૨ તિર્થંસ, ૩ મનુષ્ય,
૪ રેવા.

બીજો જોડો—જાતિ પાંચ ૧ મેઝેદિય, ૨ બેઝેદિય, ૩ તે-
દિય, ૪ મઝેદિય, ૫ પઝેદિય.

ગ્રીક યોગ—૧૫ ૭, ૧ પૃથ્વીય, ૨ જ્વલાન, ૩ તેજઃ,
૪ વાયુય, ૫ નનરપતિ કાય, ૬ અમાત્ય.

ਸ਼ਾਖਾ ਨੰਬਰ—ਫਤਿਹ ਪੁਰ ੧ ਥੇਨਾਵਾ, ੨ ਮਾਮਲਾਵਾਂ, ੩ ਮਾਮਲਾ-
ਵਾਂ, ੪ ਮਾਮਲਾਵਾਂ, ੫ ਮਾਮਲਾਵਾਂ.

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗାଥା—ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ୧. ୧ ଗାଥା, ୨ ଗାଥା, ୩ ଗାଥା,
୪ ଗାଥା, ୫ ଗାଥା, ୬ ଗାଥା

१) ६॥१-२ अ. ३४. वंश विविधता ५ अं. १ प्रमाण,
 २ अ. ३७९. ३ अ. ३८०, ४ अ. ३८१, ५ अ. ३८२.

[illegible][illegible]

1. 凡在本行開辦之各項業務，均應遵守本行所定之規章制度，並應隨時注意業務之改進，以期提高服務品質。

$$x^2 + y^2 = z^2 \quad x^2 + y^2 = z^2 \quad x^2 + y^2 = z^2$$

અગીયારમે યોગે—ગુણકાણાં ચૌદ. ૧ મિથ્યાત્વ, ૨ સાંસ્કાર
૩ મિથ, ૪ અવિરતી સમ્યક્દષ્ટિ. ૫ દેશવિરતી, (આવક) ૬ પ્ર
સંજતિ, ૭ અપ્રમત સંજતિ, ૮ નિવૃત્તિ બાદર, ૯ અનિવૃત્તિ બા
૧૦ સુદમ સંપરાય, ૧૧ ઉપસાત મોહનીય. ૧૨ ક્ષીણ મોહનીય,
સયોગી કેવળા, ૧૪ અયોગી કેવળા.

બારમે યોગે—પાંચ ઇન્દ્રિયોના વિષય ૨૧. શ્રોતેન્દ્રિયોના
વિષય. ૧ શબ્દ. અક્ષુણ્ણેન્દ્રિયના પાંચ વિષય. ૧ કાળો, ૨ નીસો,
લાલ, ૪ પીળો, ૫ ધોળો ઘ્રાણેન્દ્રિયના બે વિષય ૧ સુરભિગંધ,
દુરભિગંધ, રસેન્દ્રિયના પાંચ વિષય-૧ કડવો, ૨ કસાપસો, ૩ ખાં
૪ મીઠો, ૫ તીખો. સ્પર્શેન્દ્રિયના આઠ વિષય. ૧ સુવાળો, ૨-૫
ખરા, ૩ હલકો, ૪ ભારે, ૫ ઢીચુ, ૬ ટાટો, ૭ લુખો, ૮ ચોપકો

તેરમે યોગે—૧૫મીસ પ્રકારનું મિથ્યાત્વ. ૧ અભિગ્રા
મિથ્યાત્વ, ૨ અનાભિગ્રામિક મિથ્યાત્વ, ૩ અભિનિવેશિક મિથ્યા
૪ સાંશયિક મિથ્યાત્વ, ૫ અજ્ઞાનોગ મિથ્યાત્વ, ૬ કૌટુંબિક મિથ્યા
૭ લેકાત્તર મિથ્યાત્વ, ૮ કુમાવચન મિથ્યાત્વ, ૯ જિન માર્ગથી એ
પર્યે તે મિથ્યાત્વ, ૧૦ જિન માર્ગથી અધિક પર્યે તે મિથ્યાત્વ,
જિન માર્ગથી વિપરીત પર્યે તે મિથ્યાત્વ, ૧૨ ધર્મને અધર્મ
તે મિથ્યાત્વ, ૧૩ અધર્મને ધર્મ કહે તે મિથ્યાત્વ, ૧૪ જીવને અજીવ
કહે તે મિથ્યાત્વ ૧૫ અજીવને જીવ કહે તે મિથ્યાત્વ, ૧૬ જિ
માર્ગને અન્યમાર્ગ કહે તે મિથ્યાત્વ, ૧૭ અન્યમાર્ગને જિનમાર્ગ
તે મિથ્યાત્વ, ૧૮ સાધુને કુસાધુ કહે તે મિથ્યાત્વ, ૧૯ કુસાધુને સ
કહે તે મિથ્યાત્વ, ૨૦ આઠ કર્મથી મુકાણા તેને નથી મુકાણા કહે
મિથ્યાત્વ ૨૧ આઠ કર્મથી નથી મુકાણા તેને મુકાણા કહે તે મિથ્યા
૨૨ અવિનય મિથ્યાત્વ, ૨૩ અક્રિયા મિથ્યાત્વ, ૨૪ અજ્ઞાન મિથ્યા
૨૫ અસાતના મિથ્યાત્વ.

ચૌદમે યોગે—નવનત્વના જાણપણાના ૧૧૫ યોગ ચૌદ
જીવના. ૧ સુદમ એન્દ્રિય, ૨ બદર દોષદ્રિય, ૩ એષદ્રિય ૪ તેષદ્રિ
૫ અકેન્દ્રિય, ૬ અગતી પચેન્દ્રિ, ૭ સતી પચેન્દ્રિય તે દરેક
અપચોમા ને પચેના ચૌદ મે- અજીવના-૫મોન્નિદાય, અભોગિત્ર
આકાશગિત્રાય આ દેવે ૨૨ ૪ ૨૬ ૨૭, ૨૮, ૨૯, ૩૦ ના, અને કાંઈ

મળી દસ બેઠ આરૂપી અજ્ઞના તથા પુરુષસ્ત્રિશ્વય (કૃપી અજ્ઞ) ના ચાર બેઠ, રકષ, દેશ, પ્રદેશ, પરમાત્મ. નવ બેઠ પુરુષનાં. અન્ન-પુન્ને, પાનપુન્ને, ઘવળપુન્ને, ચરનપુન્ને, વાયપુન્ને, મનપુન્ને, વચનપુન્ને, કાવપુન્ને, નમરકાર પુન્ને એ ૯. અઘર બેઠ પાપના તે, અઘર પાપરયાતક. ત્રીસ બેઠ અ.જ્ઞના-મિશ્રાન્ન, અજ્ઞત, પ્રમદ, કષાય, અગુભયોગ, પ્રાજ્ઞાનિવાન, મુલકાદ, અદ્વદાન, મૈથુન, પરિ-મદ, શોનેદિવ-મનુષ્યદિવ-પ્રાણીદિવ, રમેદિવ, રપનેદિવ એ પાંચને મોટાથી મુકી તે; મન-વચન-કાવને મોટાના મુક્યં તે. જડોપચરજીવી અજ્ઞના કરે તે; કૃત્તિ કુશલ કરે તે. ત્રીસ બેઠ સંવન્ન-અમરિત, ત્રણ પચ્ચખાણ, અપમાદ, અકાદાન, મુખયોગ, કાવદાન, મનવચન, અન્યદાન ત્યામ, મૈથુનત્યામ, અરિમદ એ ત્રણ તથા પૂંચ દિવ ને મળુ જોડનું ચાંચરું તે; બેઠ દિવકાળ દિવસ વલગે જોડે મુકે તે; કૃત્તિ કુશલ ન કરે તે. બાર બેઠ નિર્જગત-અજુગત, ઉદ્ગાદી, પુનિષ્કંદપ, રસપ્રદાતામ, કાવરેષ, પરિવહીનપ, પ્રાપ્તિવ, વિનવ, વૈધવન્ન, અભાવ, અવ, કાવગત્ત આર બેઠ નાપના-અનિનપ, નિનિનપ, અનુભવપ, પ્રદેશપ. આર બેઠ મે.પુણ-દાન, રદેન, અ.વિવ, તપ, મે.મ ૧૧૫ બેઠ થય.

પાંદરેન વૈદ્યે-અ.આ બેઠ પ્રાણી મિ.જગત્-આ, રાજાઓ, પેદાશ, ધર્મોદાતા, જનના, રાજા, કારણ, શ્રેયોદા.

મોક્ષને દેહિ-દેહિ બેઠનું જોડ અ.વર્તન-અનુકૂલ, નાનુકૂલ, સંવત્સુક, વિદુક, અંતરુક, કીડુક, શરૂક, પુષ્ટ, દિહાક, અકુષ્ટ, રક્ષિતુક, એ ૭. નાનુંદેહ સંવત્સુક-પુષ્ટિપ, અવકા, મેકાક, અકુષ્ટ, રા.કીક, અકુષ્ટિપાક-અંતરુક, રક્ષિત, અકીક, બેઠ કોડીક, વધેશિરે, મે.કુખેદે મે.કુખેદે રા.કીક, રા.કીક, મે.કોડીક રા.કીક, મે.કોડીક રા.કીક, મે.કોડીક રા.કીક, મે.કોડીક રા.કીક.

કાવરેન બેઠ-કે.વ ૭ કુખ, બેઠ ૭ કુખ, મે.કુ ૪૮, ૬૪.

અ.કાવ બેઠ-કે.વ ૭ કુખ, બેઠ ૭ કુખ, મે.કુ ૪૮, ૬૪.

ઝોગણીસમે બોલે—ધ્યાન ચાર. આર્તધ્યાન, રૂઢધ્યાન, ધર્મધ્યાન, શુક્લધ્યાન.

વીરામે બોલે—૭ દ્રવ્યના ત્રીસ બોલ. તેમાં પાંચ બોલ ધર્મારિત કાવના—દ્રવ્યયકી એક, ક્ષેત્રયકી લોક પ્રમાણે, કાળયકી અનાદિ અનંત, ભાવયકી અરૂપી, ગુણયકી ચલજ સદાય. પાંચ બોલ અધર્માસ્તિકાવના—દ્રવ્ય યકી એક, ક્ષેત્રયકી લોક પ્રમાણે, કાળ યકી અનાદિ અનંત, ભાવ યકી અરૂપી, ગુણયકી સ્થિરસદાય. પાંચ બોલ આકાશારિત કાવના—દ્રવ્ય યકી એક, ક્ષેત્ર યકી લોકલોક પ્રમાણે, કાળ યકી અનાદિ અનંત, ભાવ યકી અરૂપી, ગુણ યકી ભાગ્યનગુણ (અવકાશ) પાંચ બોલ કાળના. દ્રવ્યયકી અનંત, ક્ષેત્રયકી અદીકીપ પ્રમાણે, કાળયકી અનાદિ અનંત, ભાવયકી અરૂપી, ગુણયકી વર્તવાનો ગુણ. પાંચ બોલ પુદ્ગલના—દ્રવ્યયકી અનંત, ક્ષેત્રયકી લોક પ્રમાણે, કાળયકી અનાદિ અનંત, ભાવયકી રૂપી, ગુણયકી ગળે ને મળે. પાંચ બોલ જીવના—દ્રવ્યયકી અનંત, ક્ષેત્રયકી આખા લોક પ્રમાણે, કાળયકી આદિ અંતરહિત, ભાવયકી અરૂપી, ગુણયકી ચૈતન્ય ગુણ.

એકવીશમે બોલે—રાસિ બે. જીવરાસિ, અજીવરાસિ.

બાવીશમે બોલે—ગ્રાવકના ૧૧ બાર. તેનાં ભાંજા ૪૯.

ત્રેવીશમે બોલે—સાધુના પાંચમહાવ્રત. તેનાં ભાંજા ૨૫૨.

ચોવીશમે બોલે—પ્રમાણ ચાર. પ્રત્યક્ષ, અનુમાન, આગમ,

ઉપમાન.

પચીશમે બોલે—ચારિત્ર પાંચ—સામાયિક ચારિત્ર, હેટાપરચાપતીય ચારિત્ર, પરિહારવિશુદ્ધ ચારિત્ર, ચક્રમસંપરાય ચારિત્ર, યથાખ્યાત ચારિત્ર.

છવીશમે બોલે—સાત નવ. નૈગમનવ, સંગ્રહનવ, અનહારનવ, ઝગજગનવ, સમગિરૂઢનવ, સબ્દનવ, એવંભૂતનવ.

સત્તાવીશમે બોલે—નિષ્કેપા આઠ. નામનિષ્કેપ, સ્થાપનાનિષ્કેપ, દ્રવ્યનિષ્કેપ, ભાવનિષ્કેપ.

અઠ્ઠાવીશમે બોલે—સમકિત પાંચ ઉપશમસમકિત, ક્ષયોપશમસમકિત, ક્ષાયક સમકિત, સાસ્ત્રાદાનસમકિત, વેદસમકિત.

ઝોગણત્રીશમે બોલે—૨૨ નવ ત્રીગારગસ, વીરગસ, કરજીરગસ, હાસ્યગસ, રોડગસ, બાળાનગસ, અદ્ભુતગસ, વિચિત્રગસ, ચાંદગસ.

ત્રીશમે બોલે—આવના બાર. અનિવચાવના, અશ્વજીભાવના, અસારભાવના, એકવચાવના, અન્યત્વઆવના, અશુચિઆવના, આશ્રવ

બાવના, સંવરભાવના, નિર્જરાભાવના, લોકસ્વરૂપ ભાવના, બોધિભાવના, ધર્મભાવના.

ઐક્યીશમે બોલે—અનુયોગ ચાર છે. દ્રવ્યાનુયોગ, ગુણિનાનુયોગ, અરબ્જાનુયોગ, ધર્મકથાનુયોગ.

બત્રીશમે બોલે—દેવતત્ત્વ, ગુરુતત્ત્વ, ધર્મતત્ત્વ, એ ત્રણ તત્ત્વ.

તેત્રીશમે બોલે—સમવાય પાંચ. ઠાગ, સ્વભાવ, તિવન, પૂર્વકૃત (ધર્મ), પ્રાપ્તકર (ઉદ્ધમ).

ચાત્રીશમે બોલે—પાખંડીના પ્રજ્ઞમેયેસક બેદ-કિવાવાદીના ૧૮૦, અકિવાવાદીના ૮૪, વિવાદાદીના ૩૨, અજ્ઞાનવાદીના ૧૫.

પાંત્રીશમે બોલે—પ્રાચીના ગ્રંથ એકસેસ ૧ અમુદ, ૨ રાખન, ૩ સોમ્ય પ્રકૃતિચોગ, ૪ લોકપ્રિય, ૫ અકૂર, ૬ પાપ બીડ, ૭ સાધ્ય મદિત, ૮ અગુરુચાલો, ૯ લગ્નદરન, ૧૦ લાગુ, ૧૧ અપરમપરિણામી, ૧૨ સુદષ્ટિવાગ્મિ, ૧૩ ગુણનુસારી, ૧૪ સારો, ૧૫ પારખ કરનાર, ૧૬ તીર્થપ્રિય, ૧૭ વિદેશ, ૧૮ આરંભી, ૧૯ વિધી, ૨૦ પાત્ર, ૨૧ પાદિનારી, ૨૨ સમ્યક્ષી.

પાંત્રીસ બોલ સમાપ્ત

સિદ્ધ દ્વાર

૧ પદેડી નામકા નીકળે, એક કવરે, અગ્ન્ય, એક સિદ્ધ કર; ઉપર ૧૬ સિદ્ધ કર.

૨, જીવન નામકા નીકળે, એક કવરે, અગ્ન્ય, એક સિદ્ધ કર; ઉપર ૧૬ સિદ્ધ કર.

૩ જીવન નામકા નીકળે, એક કવરે, અગ્ન્ય, એક સિદ્ધ કર; ઉપર ૧૬ સિદ્ધ કર.

૪ જીવન નામકા નીકળે, એક કવરે, અગ્ન્ય, એક સિદ્ધ કર; ઉપર ૧૬ સિદ્ધ કર.

૫ જીવન નામકા નીકળે, એક કવરે, અગ્ન્ય, એક સિદ્ધ કર; ઉપર ૧૬ સિદ્ધ કર.

૬ જીવન નામકા નીકળે, એક કવરે, અગ્ન્ય, એક સિદ્ધ કર; ઉપર ૧૬ સિદ્ધ કર.

૭ પૂરવીકાપના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય, ઉત્કૃષ્ટ ચાર સિદ્ધ થાય.

૮ અપકાપના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ ચાર સિદ્ધ થાય.

૯ વનસ્પતિકાપના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૪ સિદ્ધ થાય.

૧૦ તિર્યગ મર્જનના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૬૪ સિદ્ધ થાય.

૧૧ તિર્યચાણીના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૬૪ સિદ્ધ થાય.

૧૨ મનુષ્ય મર્જનના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૬૪ સિદ્ધ થાય.

૧૩ મનુષ્યાણીના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૫૪ સિદ્ધ થાય.

૧૪ વાચુચ્ચંતરના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૬૪ સિદ્ધ થાય.

૧૫ વાચુચ્ચંતરની દેવીના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૫૦૮ સિદ્ધ થાય.

૧૬ જ્યોતિષીના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૬૪ સિદ્ધ થાય.

૧૭ જ્યોતિષીની દેવીના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૫૪ સિદ્ધ થાય.

૧૮ વૈમાનિકના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.

૧૯ વૈમાનિકની દેવીના નીકળેલ, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૫૪ સિદ્ધ થાય.

૨૦ સ્વલિંગી, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.

૨૧ અન્યત્રિંગી, એક સમયે, જયન્ત્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૬૪ સિદ્ધ થાય.

- ૨૨ ગૃહસ્થ સિંગી, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ; ઉત્કૃષ્ટ,
૧૨ સિદ્ધ યાપ.
- ૨૩ સ્ત્રી સિંગી, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ; ઉત્કૃષ્ટ,
૧૨ સિદ્ધ યાપ.
- ૨૪ પુરુષ સિંગી, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ; ઉત્કૃષ્ટ,
૧૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૨૫ નાપુંમક સિંગી, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ; ઉત્કૃષ્ટ,
૧૨ સિદ્ધ યાપ.
- ૨૬ કૌરવ સોઠમાં એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ; ઉત્કૃષ્ટ,
૧૨ સિદ્ધ યાપ.
- ૨૭ જપી સોઠમાં, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ; ઉત્કૃષ્ટ,
૧૨ સિદ્ધ યાપ.
- ૨૮ ત્રિવંડ (ત્રીજી) સોઠમાં, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ
યાપ; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૨૯ જપન્ય અવરહનાના, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ
યાપ; ઉત્કૃષ્ટ, ૨૦૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૦ જપન્ય અવરહનાના, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ;
ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૧ ઉત્કૃષ્ટ-અવરહનાના, એક સમયે, જપન્ય એક સિદ્ધ યાપ;
ઉત્કૃષ્ટ, એ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૨ અવરહનાના, એક સમયે, જપન્ય, એક સિદ્ધ યાપ; ઉત્કૃષ્ટ,
એ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૩ નવી પ્રકૃત્ય અવરહનાના, એક સમયે, જપન્ય એક સિદ્ધ
યાપ; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૪ નવી સિદ્ધ યાપ એ એક સમયે, જપન્ય એક સિદ્ધ યાપ;
ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૫ અવરહનાના અવરહનાના એક સમયે, જપન્ય એક સિદ્ધ યાપ;
ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૬ નવી સિદ્ધ યાપ એ એક સમયે, જપન્ય એક સિદ્ધ યાપ;
ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ યાપ.
- ૩૭ અવરહનાના અવરહનાના એક સમયે, જપન્ય એક સિદ્ધ યાપ;
ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ યાપ.

- ૩૮ સ્વયંભોધ સિદ્ધ થાય તો, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.
- ૩૯ પ્રતિભોધ સિદ્ધ થાય તો, એક સમયે જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.
- ૪૦ શુધ્ધભોધી સિદ્ધ થાય તો, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.
- ૪૧ એક સિદ્ધ થાય તો, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, એક સિદ્ધ થાય.
- ૪૨ અનેક સિદ્ધ થાય તો, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.
- ૪૩ વિજ્ય-વિજ્ય પ્રતિ, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, વીસ સિદ્ધ થાય.
- ૪૪ ભદ્રચાલ વનમાં, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ચાર સિદ્ધ થાય.
- ૪૫ નંદન વનમાં, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ચાર સિદ્ધ થાય.
- ૪૬ સોમનંસ વનમાં, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ચાર સિદ્ધ થાય.
- ૪૭ પદમવનમાં, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, એ સિદ્ધ થાય.
- ૪૮ વ્યક્ત-ભૂમિમાં, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, દસ સિદ્ધ થાય.
- ૪૯ કર્મ-ભૂમિમાં, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.
- ૫૦ પદ્મે આરે, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, દસ સિદ્ધ થાય.
- ૫૧ ખીજે આરે, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, દસ સિદ્ધ થાય.
- ૫૨ ત્રીજે આરે, એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.
- ૫૩ ચોથે આરે એક સમયે, જન્મ-ન્ય, એક સિદ્ધ થાય; ઉત્કૃષ્ટ, ૧૦૮ સિદ્ધ થાય.

૫૪ પાંચમે આરે, એક સમયે, જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ,
સિધ્ધ થાય.

૫૫ છો આરે, એક સમયે, જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ,
સિધ્ધ થાય.

૫૬ અવસર્પિંબીમાં, એક સમયે, જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ,
સિધ્ધ થાય.

૫૭ વૈતરુપિંબીમાં, એક સમયે, જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ,
સિધ્ધ થાય.

૫૮ તોદતરુપિંબીમાં, તોમ્બવસર્પિંબીમાં, એક સમયે, જયન્ત, એક
સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ, ૧૦૮ સિધ્ધ થાય.

એ ૫૮ બોલ અંતર ગણિત, એક સમયે, જયન્ત, ઉત્પટ્ટ
સિધ્ધ થાય તે દર્શા.

હવે અંતર રદિત, આઠ અમય ગુપ્તી, સિદ્ધ થાય તો દેશા
સિધ્ધ થાય તે.

૧ પદેશ સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૧૦૮ સિધ્ધ થાય.

૨ બીજા સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૧૦૭ સિધ્ધ થાય.

૩ ત્રીજા સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૮૧ સિધ્ધ થાય.

૪ ચોથા સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૮૪ સિધ્ધ થાય.

૫ પાંચમા સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૭૨ સિધ્ધ થાય.

૬ છઠ્ઠા સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૧૦ સિધ્ધ થાય.

૭ સત્તમ સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૪૮ સિધ્ધ થાય.

૮ અષ્ટમ સમયે જયન્ત, એક સિધ્ધ થાય; ઉત્પટ્ટ ૩૧ સિધ્ધ થાય.

આઠ અમય પછી અંતર થાણ વિના સિધ્ધ થાય નહિ.

હવે સિદ્ધ દાર કહેજો

નંબુદ્રીપ વિચાર.

નંબુદ્રીપ-૧ થી ૯ મ સુધીનાં કોષો છે. ૧૦ થી ૧૯ સુધીનાં
કોષો, ૨૦ થી ૨૯ સુધીનાં કોષો, ૩૦ થી ૩૯ સુધીનાં કોષો, ૪૦ થી ૪૯
સુધીનાં કોષો, ૫૦ થી ૫૯ સુધીનાં કોષો, ૬૦ થી ૬૯ સુધીનાં કોષો, ૭૦ થી ૭૯
સુધીનાં કોષો, ૮૦ થી ૮૯ સુધીનાં કોષો, ૯૦ થી ૯૯ સુધીનાં કોષો.

છે, ૪. તેની પરિધી ૩ લાખ, ૧૬ હજાર, ૨૨૭ ચોજન, ૩ કોમ, ૧૨૮ ધનુષ ને ૧૩૫ અંગુલ અધિક છે. જાંબુદ્વિપની ૧૦ દારી

આથા.

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭
ખંડા ભેયળુ વાસા, પંચવ કુડા ય તિથ સેકિઓ;

૮ ૯ ૧૦
વિજય દહ સલિસાઓ, પિંડએ હોષ સંઘહણી.

એ દશ દાર છે. તેમાં પ્રથમ ખંડ દ્વાર છે. જાંબુદ્વિપની ભરત સરખા ૧૬૦ ખંડ છે. ભરતક્ષેત્રનો ૧, સુલહિભવંત પર્વતના ૨, હેમવંત-ક્ષેત્રના ૪, મહાહિભવંત પર્વતના ૮, હરિવર્ષ ક્ષેત્રના ૧૬, નિવધ પર્વતના ૩૨, મહાવિદેહ ક્ષેત્રના ૬૪, નીલવંત પર્વતના ૩૨, રમઝવં ક્ષેત્રના ૧૬, રૂપી પર્વતના ૮, હિરણ્યવંત ક્ષેત્રના ૪, શિખરી પર્વતના ૨, ધૃરવંત ક્ષેત્રનો ૧, એ પ્રમાણે સર્વ મળીને પહોળપણે દક્ષિણ ઉત્તરે યંત્રને ભરત જોવા પહોળપણે ૧૬૦ ખંડ છે. ઇતિ મહેલો ખંડદ્વાર સમાપ્ત. ૧.

૨ જો યોજનદ્વાર:—જાંબુદ્વિપના ચારે હારે ચોજન-ચોજનની ખંડ હરીએ ભારે સાતસે નેવુ કોડિ, હપન લાખ, ચોરાઈ હજાર, એકસો ને પચાસ ચતુરસ થાય. ઉપર ૧ કોડ ને પનરસે પનર ધનુષ વધે. ઉપર ૬૦ અંગુલ વધે. ઇતિ ૨ જો યોજન-દ્વાર સમાપ્ત. ૨.

૩ જો વર્ષદ્વાર:—જાંબુદ્વિપને વિશે ૭ વર્ષ-ક્ષેત્ર છે. તે ભરત ૧, હેમવંત ૨, હરિવર્ષ ૩, મહાવિદેહ ૪, રમઝવં ૫, હિરણ્યવંત ૬, ધૃરવંત ૭, એ ૭ ક્ષેત્ર તથા એક મહાવિદેહના ૪ ભાગચણીએ તેા પૂર્વ મહાવિદેહ, પશ્ચિમ મહાવિદેહ ૮, દેવકુર ૯, ઉત્તરકુર ૧૦, એ પ્રમાણે ૧૦ ક્ષેત્ર થાય. તેનું વિષ્કંભપણું ૧, બાંદા ૨, છવા, ૩, ધનુષપિઠ ૪ એ ૪ કહે છે:—ભરતક્ષેત્રના ૨ ભેદ-દક્ષિણ ભરત ૧, ઉત્તર ભરત ૨, દક્ષિણભરતકું વિષ્કંભપણું ૨૩૮ જોજન ને ૩ કલાનું. એની બાંદા નથી. તેની છવા ૯૭૪૮ જોજન ને ૧૨ કલા તેની ધનુષપિઠ ૯૭૬૬ જોજન ને ૧ કલા અધિક (૧) ઉત્તરભરતનું વિષ્કંભપણું ૨૩૮ જોજન ને ૩ કલાનું. બાંદા ૧૮૬૨ જોજન ને સાડીસાત કલાની. તેની છવા ૧૪૪૭૧ જો ને ૬ કલામા કાઠકિ ચૂન, તેની ધનુષપિઠ ૧૪૫૦૮ જોજન ને ૧૧ કલા (૨) એજ પ્રમાણે કંઈ નાત્રનું પણ મળ્યું (૩) હેમવંત ૧, હિર

૫૦૨ ૨, એ ૨ છેવટું પદોજપણ ૨૧૦૫ જોજન ને ૫ કયાનું, તેની
ખાંડા ૧૭૫૫ જોજન ને ૩ કયા. તેની છયા ૩૭૬૭૪ જોજન ને ૧૬
કયા. તેની ધનુષિ ૩૮૭૪૦ જોજન ને ૧૦ કયા (૪). દરિયનું
૧, ૨મજનું ૨, એ ૨ છેવટું વિષ્ણુખણ ૮૪૨૧ જોજન ને ૧ કયા.
તેની ખાંડા ૧૩૩૬૧ જોજન ને ૬ કયા તેની છયા ૭૩૮૦૧ જોજન ને
૧૭ કયા. તેની ધનુષિ ૮૪૦૧૬ જોજન ને ૪ કયા (૫). મહાવિદેહ
છેવટું વિષ્ણુખણ ૩૩૬૮૪ જોજન ને ૪ કયા. તેની ખાંડા ૩૩૭૬૭
જોજન ને ૭ કયા. તેની છયા ૧ સાન જોજનની. તેની ધનુષિ
૧૫૮૧૧૩ જોજન ને ૧૬ કયા અધિ (૬). દેવગુરુ ઉત્તમગુરુ એ ૨ છેવટું
વિષ્ણુખણ ૧૧૮૪૨ જોજન ને ૨ કયાનું તેની ખાંડા નથી. તેની છયા
૧૩૮૦૦ જોજનની. તેની ધનુષિ ૬૦૪૧૮ જોજન ને ૧૨ કયા (૭).
કિતિ ઉગે વાઈદ્યાર સમાપ્ત. ૩.

૪ થી પર્વતદ્વાર:—જાન્યુઆરી પહે ૨૧૬ પર્વત છે. વાઈદ્યાર પર્વત
૧, મે ૧, મિન ૧, વિમિન ૧, વમા - , કમનદિ ૨૦૦, વખાર
મખાંડા ૪, વખારા ૧૬, સાંખા પેચામ ૩૪, વખાર પેચામ ૪, એ સર્વ
ખાંડા ૨૧૬ પર્વત છે. તેનું ઉત્તમજનું, ઉચ્ચજનું, વિષ્ણુખણ, ખાંડા,
છયા, ધનુષિ આ કયા છે —નુસાંધેપદ ૧, ઉત્તમ ૨, એ મે પર્વત
ને મો જોજનના ઉચ્ચ છે, અને પર્વત પર્વત જોજનના પર્વતના ઉચ્ચ
છે. તેમનું પદોજપણ ૧૦૫૧ જોજન ને ૧૨ કયાનું છે. તેમનું ખાંડા
૧૧૫૦ જોજન ને ૧૫ કયા. તેમની છયા ૨૪૨૪૧ જોજન ને ૧૬
કયાનું છે. તેનું ધનુષિ ૧૧૬૩૦ જોજન ને ૪ કયા (૮).
આકિમખાંડા ને ૧૬ છે એ પર્વત પર્વત પર્વત જોજનના ઉચ્ચ, અને
૧૬૪૪ જોજનના પર્વતના ઉચ્ચ છે. તેમનું વિષ્ણુખણ ૧૬૫૦
જોજન ને ૧૦ કયાનું, તેમની ખાંડા ૬૬૦૧ જોજન ને ૬ કયા, તેમની
છયા ૧૩૩૩૧ જોજન ને ૧ કયા. અધિ, તેમની ધનુષિ ૧૩૩૩૩
જોજન ને ૧૦ કયા. (૯) વિષ્ણુ ૧, ઉત્તમ ૨, એ મે પર્વત પર્વત
પર્વત જોજનના ઉચ્ચ છે. તેનું પદોજપણ ૧૩૩૩૩ જોજન ને ૧૦ કયા.
તેમનું ખાંડા ૬૬૦૧ જોજન ને ૬ કયા. તેમની છયા ૨૪૨૪૧ જોજન ને ૧૬
કયાનું છે. તેનું ધનુષિ ૧૧૬૩૦ જોજન ને ૪ કયા (૧૦).
વખાર ૧૧૬૩૩ જોજન ને ૬ કયા. એ ૧ પર્વત પર્વત પર્વત પર્વત
મે ૧, વખાર પર્વત છે. તેનું ૧ જોજન જોજનના ઉચ્ચ છે. તેનું
૧૧૬૩૩ જોજન પર્વત પર્વત, ૧૧૬૩૩ જોજન પર્વત પર્વત છે. ૧૧૬

જોજન વજ્જ હીરામય છે, ૨૫૦ જોજન સર્કર પૃથ્વીમય છે; એમ ૧૦૦ જોજનનો ઉડો છે. એ પ્રથમ દાંડ. તે ઉપર નવાણું દળર જોજનનો ઉડો છે, તેમાં પોણાસોલ દળરજોજન અંકરતમય છે, પોણાસોલ દળર જોજન રક્તિક રતમય છે, પોણાસોલ દળર જોજન પીગા સંસ્કૃત છે. પોણાસોલ દળર જોજન રૂપામય છે, એ ૬૩ દળર જોજનનો બીજો દાંડ તે ઉપર ત્રીજો દાંડ. ૭૩૦૬ દળર જોજનનો જાંબુતાર રાતા હાથે છે. એ સર્વ મળાને ૧ લાખ જોજનનો મેર પર્વત છે. તે મૂળે ૧૦૦૦ જોજન ને એક જોજનના ૧૧ ભાગ કરીએ તેવા ૧૦ ભાગ એકલો ધરતી મૂળે પહોળો છે. દશ દળર જોજનનો ધરતીને સમશ્રૂતલો લાંબો પહોળો છે. ધરતીપટ્ટી અગ્યાર દળર જોજન ઉંચા જઈએ ત્યાં નવ દળર જોજનનો લાંબો ને પહોળો છે, એમ અગ્યાર અગ્યાર દળરે ૧ દળર પહોળો શિખરે ૧ દળર જોજનનો લાંબો પહોળો છે. તેની ત્રિયુગ્મી અધિક પ્રતિષ્ઠા છે. મેરને ૪ વન છે: દુર્લભદયાલ વન ૧, નંદન વન ૨, સૌમનસ વન ૩, પંડ્યા વન ૪. ભદ્રદયાલ વન તે મેરને ચારે બાજુ ધરતી ઉપર છે. તે પશ્ચિમે બાયાંશ દળર જોજન લાંબુ છે, અને અડીસો જોજન ઉત્તર દક્ષિણે પહોળું છે. તેને એક પદ્મચરવેદિકા ને એક વન ખંડ. સપ્તજે-ચારે બાજુ છે. મેર પર્વત થકી પૂર્વ દિશાએ ૫૦ જોજન વનમાં જાય, ત્યાં એ સિદ્ધાવતન છે. તે ૫૦ જોજનનું લાંબું ને ૨૫ જોજનનું પહોળું છે. ૩૬ જોજનનું ઉંચું છે. અનેક સ્તંભ છે. તે સિદ્ધાવતનને ૩ બારણાં છે. પૂર્વે ૧, દક્ષિણે ૨, ઉત્તરે ૩. તેના દરવાજા આઠ આઠ જોજનની ઉંચાઈ ને ૪ જોજનના પહોળા છે. તે સિદ્ધાવતનના ઘણું મધ્ય દિશ વિશાળ છે. વિષે એક મહિમય પિકિકા છે, તે ૮ જોજનની લાંબી ને પહોળી છે, જોજનની જાડપણે છે, ને સર્વ રતમય છે. તે ઉપર ૧ દેવહરો (મહાદેવ) છે તે ૮ જોજનનો લાંબો ને પહોળો છે, અને ૮ જોજનનો અધિક ઉંચો છે. ત્યાં જિનપ્રતિમા છે તેનું વર્ણન આ પ્રમાણે છે:—દેવહરોનાવ દુરબ કડુછા છે. એક કહ્યું તેમ ચારે દિશે ૪ સિદ્ધાવતન છે. ચારે દિશે મેર પર્વતથી ૫૦ જોજન મંથાન કાણે વનમાં જાય ત્યાં ૪ વાવડીઓ છે. મેર પર્વતથી ૫૦ જોજન અગ્નિ કાણે વનમાં જાય ત્યાં ૪ વાવડીઓ છે. મેર પર્વતથી ૫૦ જોજન નૈઋત્ય કાણે વનમાં જાય ત્યાં ૪ વાવડીઓ છે. મેર પર્વતથી ૫૦ જોજન વાયવ્ય કાણે વનમાં જાય ત્યાં ૪ વાવડીઓ છે. મેર એકડી વાવડી ૫૦ જોજનની લાંબી અને ૨૫ જોજનની પહોળી છે, એ દશ દશ જોજનની ઉંચી છે. તેઓ ચારે દિશે તોરણસદિત છે. તે ચાર

વાવડીઓના મધ્યમાં એક એક મહેલ છે તે તે દક્ષિણની બે બાજુમાં—
 (અર્થાત્ તે નેત્રાલપદાણુમાં) ચક્રેશ્વરના ને ઉત્તરની બે જાણમાં (પ્રદ્યુમ્ન ને
 વાવજીમાં) દંડાનેશ્વરના મહેલ છે. તે ચારે પાંચસો પાંચસો લેખનના ઉંચા
 છે, અને અડીસો વ્હીસો લેખનના ડાંગા ને પહેલાયા છે તથા ઉંચા
 ચિખરખોષ છે બદલાય વામાં ૮ દિવસિન કુટ છે. બદલાય વાગી
 પાંચસો લેખના મેર ઉપર અધમે ત્યાં નંદનવન આવે. તે નંદનવન ૫૦૦
 લેખન આગળ વિષ્ણુસપ્તમે કુરતું વર્ણન-વધવને આધારે છે. તે મેરપરતની
 નજીક છે, ત્યાં પજા દેવ દેવેશ્વરના દાસ્યવનિ બેસે છે. ત્યાં પજા ૪
 સિદ્ધાવનન છે, ૧૬ વાવડીઓ છે, ૪ મહેલ છે, પહેલાની પેઠે છે, પજા
 ત્યાં ૬ કુટ છે. વજી નંદનવનથી સડીગમાં દગર લેખન ઉંચા બધમે
 ત્યાં કૌમવધ વન આવે, તે ૫૦૦ લેખન આગળ વિષ્ણુસપ્તમે ૧૨૩
 વર્ણન-વધવને આધારે છે. મેરને વિંદી ગદ્ય છે. ૪ સિદ્ધાવન છે. ૧૬
 વાવડીઓ છે, ૪ મહેલ છે. ત્યાંથી ગા દગર લેખન મેરને વિખરે જાય
 ત્યાં પંડવવન આવે, તે ૪૬૪ લેખન આગળ વિષ્ણુસપ્તમે ૧૨૩ વર્ણન-
 વધવને આધારે છે. મેરના મુલિને વિંદી ગદ્ય છે પંડવ વનને વિંદે એક
 મુલિયા છે, તે ૪૦ લેખનની કચ્છી છે, ૧૨ લેખનની કુપ પહેલા છે,
 અને ૪ લેખનની મધાદ પહેલી છે. મેર નંદનવનથી વચમાં પહેલી છે.
 મેરના કુલમે આધારે છે. મેર નેત્રાલ રનખ છે. મેરે એક ૧૬૪૨
 પેલા છે. ઉપર પજા સપ્તમેશ્વર મુલિયા ને તે મુલિયા ઉપર એક
 સિદ્ધાવન છે તે ૧૩૬૩૦ કુપને મેરે કોઈ પહેલી છે અને કોઈ
 કુપ કોઈ કુપ છે, અને મેરે છે. મેર કુપ, મુલિયા છે તે પંડવ
 વનમાં ૪ સિદ્ધાવન છે, ૧૬ વાવડીઓ છે, ૪ મહેલ છે, તે પહેલાની
 પેઠે સપ્તમે ૧૬૪૨ વનમાં ૪ મુલિયા વન છે, મેર નેત્રાલ-૧૬૪૨
 ૧, ૫૩૬ કોપર કોપર, ૨, ૧૩૬ કોપર, ૩, ૧૩૬ કોપર કોપર, ૪, એ એક
 કોપર, મેર નંદનવને આધારે છે પૂરે પંચવટી કોપર. મેર નેત્રાલ
 પંડવો ૧૬૪૨ લેખનના દાંગો છે, મેરે પૂરે ૧૬૪૨ મેરે કોપરે
 મેરના, પહેલી છે મેર કોપર ૧૬૪૨, પૂરે ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨
 લેખનની કુપ છે અને મેર કોપર ૧૬૪૨, મેરે ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ પહેલી
 છે, ૪ મેરનાની કુપ છે, મેરે ૧૬૪૨ છે, મેરે ૧૬૪૨ પહેલી
 પહેલી છે પૂરે પંચવટી કોપર ૧૬૪૨ મેરે કોપર છે અને મેર
 ૧૬૪૨ કોપર કોપર ૧૬૪૨ કોપર છે ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨
 ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨ ૧૬૪૨

૧૬ તે ૧૬૫૬૨ જોજન ને ૨ ક્ષાના લાંબા છે. પાંચસો પાંચસો જનના પદોળા છે. નિષધ નીલવંતથી નિજગત્ય ચારસોચારસો જોજનના થા છે, અને સો સો જોજનના ધરતીમાં ઉંઝા છે. સિના સિતોદા તેની પાસે પાંચસો પાંચસો જોજનના ઉંચા છે, અને સવાસો સવાસો જનના ધરતીમાં ઉંઝા છે. પાંચસો પાંચસો જોજનના પદોળા છે. વખારા રીત યોદાના અંધને વ્યાધારે છે. (૨૩૧). યોગીશ લાંબા વૈતાલ્ય:-તેમાં જારતનો વૈતાલ્ય, ૧ હરિવળનો વૈતાલ્ય અને ૩૨ વિજયના, એ ૩૪ ઘણ તે પચીસ પચીસ જોજનના ઉંચા છે અને સવાજી જોજનના ધરતીમાં ઉંઝા છે. પચાસ પચાસ જોજનના પદોળા છે. તેમની બાદા ૮૮ જોજન ને ૧૧ ક્ષા ઝાંઝેરી છે. તેમની ટવા ૧૦૭૨૦ જોજન ને ૩ ક્ષાની. તેમની ધનુષણિ ૧૦૭૪૩ જોજન ને ૧૫ ક્ષા કોઠાવારે બે બે યુદ્ધા છે; તમિરગુપ્તા ૧, અંધપાનયુદ્ધા ૨. એ ૨ યુદ્ધામાં પચાસ પચાસ જોજનની લાંબી છે, અને ૧૨ જોજનની પદોળા છે, અને ૫૫ જોજનની લાંબી છે. તેમાં બે બે નદી છે, તેમાં નામ:-ઉમ્મજ્જલ્લા, નિમ્મજ્જલ્લા ૨. યોગિશ જોજન બધાને ત્યાં ઉમ્મજ્જલ્લા નદી આવે. તે જ જોજનના પદમાં છે. તેમાં દાથી, પે.લા, અનુષ્ઠા રીતે, કમોડી તેને અનુષ્ઠા કમોડી ઉપાળી બહાર નાંખે તે કાણે ઉમ્મજ્જલ્લા કોળાવ ૧. ત્યાંથી ૨ જોજન બધા બધાને ત્યાં નિમ્મજ્જલ્લા નદી છે, ૧૩ જોજનના પદમાં છે. તેમાં દાથી, પે.લા, અનુષ્ઠા, અનુષ્ઠા રીતે, અને કાણે કાણે તેને અનુષ્ઠા કમોડીને કોઈ ને કોઈ ને કાણે નિમ્મજ્જલ્લા કોળાવે. ૧૫ ૩૩ દાઈ તે કાણે કાણે કોળાવે છે, તે અનુષ્ઠા કોળાવ છે, અનુષ્ઠા, કાણ, અનુષ્ઠા નદી તે અનુષ્ઠા કાણે છે. ૧૧૫૦ ૪ કોળાવ તે અનુષ્ઠા કાણે ૧, વિષ્ણુ, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯, ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫, ૧૬, ૧૭, ૧૮, ૧૯, ૨૦, ૨૧, ૨૨, ૨૩, ૨૪, ૨૫, ૨૬, ૨૭, ૨૮, ૨૯, ૩૦, ૩૧, ૩૨, ૩૩, ૩૪, ૩૫, ૩૬, ૩૭, ૩૮, ૩૯, ૪૦, ૪૧, ૪૨, ૪૩, ૪૪, ૪૫, ૪૬, ૪૭, ૪૮, ૪૯, ૫૦, ૫૧, ૫૨, ૫૩, ૫૪, ૫૫, ૫૬, ૫૭, ૫૮, ૫૯, ૬૦, ૬૧, ૬૨, ૬૩, ૬૪, ૬૫, ૬૬, ૬૭, ૬૮, ૬૯, ૭૦, ૭૧, ૭૨, ૭૩, ૭૪, ૭૫, ૭૬, ૭૭, ૭૮, ૭૯, ૮૦, ૮૧, ૮૨, ૮૩, ૮૪, ૮૫, ૮૬, ૮૭, ૮૮, ૮૯, ૯૦, ૯૧, ૯૨, ૯૩, ૯૪, ૯૫, ૯૬, ૯૭, ૯૮, ૯૯, ૧૦૦, ૧૦૧, ૧૦૨, ૧૦૩, ૧૦૪, ૧૦૫, ૧૦૬, ૧૦૭, ૧૦૮, ૧૦૯, ૧૧૦, ૧૧૧, ૧૧૨, ૧૧૩, ૧૧૪, ૧૧૫, ૧૧૬, ૧૧૭, ૧૧૮, ૧૧૯, ૧૨૦, ૧૨૧, ૧૨૨, ૧૨૩, ૧૨૪, ૧૨૫, ૧૨૬, ૧૨૭, ૧૨૮, ૧૨૯, ૧૩૦, ૧૩૧, ૧૩૨, ૧૩૩, ૧૩૪, ૧૩૫, ૧૩૬, ૧૩૭, ૧૩૮, ૧૩૯, ૧૪૦, ૧૪૧, ૧૪૨, ૧૪૩, ૧૪૪, ૧૪૫, ૧૪૬, ૧૪૭, ૧૪૮, ૧૪૯, ૧૫૦, ૧૫૧, ૧૫૨, ૧૫૩, ૧૫૪, ૧૫૫, ૧૫૬, ૧૫૭, ૧૫૮, ૧૫૯, ૧૬૦, ૧૬૧, ૧૬૨, ૧૬૩, ૧૬૪, ૧૬૫, ૧૬૬, ૧૬૭, ૧૬૮, ૧૬૯, ૧૭૦, ૧૭૧, ૧૭૨, ૧૭૩, ૧૭૪, ૧૭૫, ૧૭૬, ૧૭૭, ૧૭૮, ૧૭૯, ૧૮૦, ૧૮૧, ૧૮૨, ૧૮૩, ૧૮૪, ૧૮૫, ૧૮૬, ૧૮૭, ૧૮૮, ૧૮૯, ૧૯૦, ૧૯૧, ૧૯૨, ૧૯૩, ૧૯૪, ૧૯૫, ૧૯૬, ૧૯૭, ૧૯૮, ૧૯૯, ૨૦૦, ૨૦૧, ૨૦૨, ૨૦૩, ૨૦૪, ૨૦૫, ૨૦૬, ૨૦૭, ૨૦૮, ૨૦૯, ૨૧૦, ૨૧૧, ૨૧૨, ૨૧૩, ૨૧૪, ૨૧૫, ૨૧૬, ૨૧૭, ૨૧૮, ૨૧૯, ૨૨૦, ૨૨૧, ૨૨૨, ૨૨૩, ૨૨૪, ૨૨૫, ૨૨૬, ૨૨૭, ૨૨૮, ૨૨૯, ૨૩૦, ૨૩૧, ૨૩૨, ૨૩૩, ૨૩૪, ૨૩૫, ૨૩૬, ૨૩૭, ૨૩૮, ૨૩૯, ૨૪૦, ૨૪૧, ૨૪૨, ૨૪૩, ૨૪૪, ૨૪૫, ૨૪૬, ૨૪૭, ૨૪૮, ૨૪૯, ૨૫૦, ૨૫૧, ૨૫૨, ૨૫૩, ૨૫૪, ૨૫૫, ૨૫૬, ૨૫૭, ૨૫૮, ૨૫૯, ૨૬૦, ૨૬૧, ૨૬૨, ૨૬૩, ૨૬૪, ૨૬૫, ૨૬૬, ૨૬૭, ૨૬૮, ૨૬૯, ૨૭૦, ૨૭૧, ૨૭૨, ૨૭૩, ૨૭૪, ૨૭૫, ૨૭૬, ૨૭૭, ૨૭૮, ૨૭૯, ૨૮૦, ૨૮૧, ૨૮૨, ૨૮૩, ૨૮૪, ૨૮૫, ૨૮૬, ૨૮૭, ૨૮૮, ૨૮૯, ૨૯૦, ૨૯૧, ૨૯૨, ૨૯૩, ૨૯૪, ૨૯૫, ૨૯૬, ૨૯૭, ૨૯૮, ૨૯૯, ૩૦૦, ૩૦૧, ૩૦૨, ૩૦૩, ૩૦૪, ૩૦૫, ૩૦૬, ૩૦૭, ૩૦૮, ૩૦૯, ૩૧૦, ૩૧૧, ૩૧૨, ૩૧૩, ૩૧૪, ૩૧૫, ૩૧૬, ૩૧૭, ૩૧૮, ૩૧૯, ૩૨૦, ૩૨૧, ૩૨૨, ૩૨૩, ૩૨૪, ૩૨૫, ૩૨૬, ૩૨૭, ૩૨૮, ૩૨૯, ૩૩૦, ૩૩૧, ૩૩૨, ૩૩૩, ૩૩૪, ૩૩૫, ૩૩૬, ૩૩૭, ૩૩૮, ૩૩૯, ૩૪૦, ૩૪૧, ૩૪૨, ૩૪૩, ૩૪૪, ૩૪૫, ૩૪૬, ૩૪૭, ૩૪૮, ૩૪૯, ૩૫૦, ૩૫૧, ૩૫૨, ૩૫૩, ૩૫૪, ૩૫૫, ૩૫૬, ૩૫૭, ૩૫૮, ૩૫૯, ૩૬૦, ૩૬૧, ૩૬૨, ૩૬૩, ૩૬૪, ૩૬૫, ૩૬૬, ૩૬૭, ૩૬૮, ૩૬૯, ૩૭૦, ૩૭૧, ૩૭૨, ૩૭૩, ૩૭૪, ૩૭૫, ૩૭૬, ૩૭૭, ૩૭૮, ૩૭૯, ૩૮૦, ૩૮૧, ૩૮૨, ૩૮૩, ૩૮૪, ૩૮૫, ૩૮૬, ૩૮૭, ૩૮૮, ૩૮૯, ૩૯૦, ૩૯૧, ૩૯૨, ૩૯૩, ૩૯૪, ૩૯૫, ૩૯૬, ૩૯૭, ૩૯૮, ૩૯૯, ૪૦૦, ૪૦૧, ૪૦૨, ૪૦૩, ૪૦૪, ૪૦૫, ૪૦૬, ૪૦૭, ૪૦૮, ૪૦૯, ૪૧૦, ૪૧૧, ૪

4. In 1918, the first year of the war, the government of the United States passed the Espionage Act, which made it a crime to interfere with the war effort. This act was used to prosecute many people, including those who were part of the IWW.

ગુણતાં ૩૫૧ કુટ થાય. ગુણદિમવંત ને ચિખરી એ ૨ પર્વત ઉપર અગ્યાર અગ્યાર કુટ છે. એ ૨૨ થયા. મહાદિમવંત ને રૂપી એ ૨ પર્વત ઉપર આઠ આઠ કુટ છે. એ ૧૬ કુટ. સોલ વખારા પર્વત ઉપર ચાર ચાર કુટ છે, એ ૧૪ કુટ. સૌમનસ ૧, મધમાદન ૨, એ ૨ વખાર ગળદંત ઉપર સાત સાત કુટ છે, એ ૧૪ કુટ. એ સર્વ મળીને ૪૧૭ કુટ પર્વત ઉપરના થયા; અને શેષ ૫૮ કુટ ભૂમિ ઉપરના છે, તે છે—૩૪ ઋષભકુટ તે ૧ ભરતનો, ૧ ઈરવતનો, અને ૩૨ વિજયના એ ૩૪, અને ભદ્રશાલ વનના ૮, દેવકુરના ૮, ઉત્તરકુરના ૮, એ સર્વ મળીને ૫૮ કુટ ભૂમિ ઉપરના થયા. એ સર્વ મળીને ૪૭૫ કુટ થયા. ઇતિ. ૫ મા કુંડલો સમાપ્ત. ૫.

૬ ઠા તીર્થ દ્વાર—જાન્યદ્રિપમાં ૧૦૨ તીર્થ છે, તે ૩૨ વિજય, ૧ ભરત, ૧ ઈરવત, એ ૩૪. તેમાં દરેકમાં ત્રણ ત્રણ તીર્થ છે. માગધ ૧, વરહામ ૨, પ્રભાસ ૩. એ ૩ તે અગ્નિહોલે ૧, નૈરવંકોલે ૨, વાયવ્યકોલે ૩, એ ૩૪ ત્રિ ૧૦૨ તીર્થ થાય. ઇતિ ૬ ઠા તીર્થદ્વાર સમાપ્ત. ૬.

૭ મા એણિદ્વાર—જાન્યદ્રિપમાં ૧૩૬ એણિઓ છે, તે વૈતાલ્ય પર્વત ઉપર દસ દસ જોજન લંબા ચડિયે ત્યાં ૧ દક્ષિણે ને ૧ ઉત્તરે એ બે વિદ્યાધરની એણિઓ છે તેમાં ભરતના વૈતાલ્ય ઉપર ગગન વંશમાદિ ૫૦ નગર દક્ષિણની એણિએ છે, અને ૨૪ ચક્રવાસાદિક ૬૦ નગર ઉત્તરની એણિએ છે. એમજ ઈરવતના વૈતાલ્ય ઉપર ૬૦ નગર દક્ષિણની એણિએ છે, અને ૫૦ નગર ઉત્તરની એણિએ છે. મહાવિદેહના ૩૨ વૈતાલ્ય ઉપર દક્ષિણ ઉત્તરની એણિએ પંચાવન પંચાવન નગર એ સર્વ મળીને ૩૭૪ નગર વિદ્યાધરની એણિએ છે. એ ૩૪ કુ ૧૮ વિદ્યાધરની એણિ. વળી વિદ્યાધરની એણિથી ૧૦ જોજન લંબા ચડિયે ત્યાં અભિયોગ દેવની બે એણિ આવે, દક્ષિણે ૧ ને ૧ ઉત્તરે, એ પ્રમાણે ૩૪ કુ ૬૮ એણિ અભિયોગ દેવની છે, એ સર્વ મળીને ૬૮ વિદ્યાધરની ને ૬૮ દેવની એ ૧૩૬ એણિઓ છે. ઇતિ ૭ મા એણિદ્વાર સમાપ્ત ૭.

૮ મા વિજયદ્વાર—વિજય કુંડેના જાન્યદ્રિપમાં ૩૪ વિજયપદ્માન્તક છે, તેનાં નામ—સ્વઝા ૧, સુસ્વઝા ૨, મહાસ્વઝા ૩, કસ્વઝા ૪, આવર્તા ૫ મનમા ૬, પુસ્કતા ૭ પુસ્કતાવતી ૮, એ ૮ વિજય સિના મહાતલીને કુંડ નીચે પૂર્વ મહાવિદેહને નીચે શ્રી મેઘસ્વતી માકીને તિતા-

મુખવનમુખી પ્રથમ ખાંડનું જાણવું. (૧). વસા ૬, મુરઘા ૧૦, મહાવસા ૧૧, વસાગાવતી ૧૨, રમ્યા ૧૩, રમ્યા ૧૪, રમ્યા ૧૫, મંદાવતી ૧૬, એ ૮ વિજય સીના નદીને દક્ષિણ પાસે સીતામુખવન-
થી માંડીને મેરુમુખી આવજન વખાણ પર્વતમુખી જીભું ખાંડનું જાણવું.
(૨) વસા ૧૭, મુરઘા ૧૮, મહાવસા ૧૯, વસાગાવતી ૨૦, સંખા ૨૧,
મુખા ૨૨, નસીના ૨૩, નસીનાવતી ૨૪. એ ૮ વિજય સિતોદા નદીને
દક્ષિણે કાંઈ વિસ્તૃતપ્રમાણ રજાઈત પછી મંદાવતી વખાણપર્વતથી તે
સિતોદામુખ વનમુખી જીભું ખાંડનું જાણવું. (૩). વસા ૨૫, મુરઘા ૨૬,
મહાવસા ૨૭, વસાગાવતી ૨૮, વસુ ૨૯, મુરઘા ૩૦, મંપિયા ૩૧, મંપિયાવતી
૩૨, એ ૮ વિજય તે સિતોદા મુખવનથી માંડીને સિતોદા નદીને કાંઈ તે
વખાણપર્વતમુખી મેરુમું ખાંડનું જાણવું. (૪). એ ૩૨ વિજય મહાવિદ્ય
દેવતા છે. તે રાજાની વિજય ૧૧૫૬૨ જોજન તે ૨ કલાની ઉત્તર દક્ષિણે
કાંઈ છે, અને ૨૨૨૨ જોજનમાં કાંઈ જુનની પૂર્વ પશ્ચિમે પહોળી છે.
૧ કારવ, ૧ ધીવન, એ ૨૪. ત્યાં ૩૨ વિજયની, ૧ કારવની, ૧ ધીવનની
એ ૩૪ રાજાવાનું છે તે, તે ૩૪ તમિસગ્રા, ૩૪ ખંડપ્રવાનમુખ, ૩૪
૧૧૫૬૨, એવા કાષ્ઠ છે. કાંઈ ૬ માં વિસ્તૃતપ્રમાણ રાખાયે. ૮.

૬ માં કુદુદારા—જાંબુદ્વિપમાં ૧૧ ૧૬ જે, તેનાં નામ.—પણ ૧,
મહાવસા ૨૬ ૨, પુરગિદા ૩, મહાપુરગિદા ૪, તિરિગદા ૫, રેડિગદા
૬, એ ૧ ૧૬ જાંબુ પર્વતનાં. ૫ ૧૬ તેવાને વિષે છે.—તિરિગદા ૧,
રેડિગદા ૨, પુરગદા ૩, મહાવસા ૪, વિદુરજાગદા ૫. એ ૫ ૧૬ તે
જાંબુદ્વિપમાં મિતેલા નદીનાં વાંચે છે, એમના ઉપર કુદુદારા વિષે કિત્તનમિ
જાણ કાંઈ ૫ ૧૬ જે તેનાં નામ.—તિરિગદા ૧, રેડિગદા ૨, મહાવસા
૩, મહાવસા ૪, મહાવસા ૫ એ ૧૦ જે ૧ ઉપરનાં એ ૩૫ જે ૧૧
૧૬ જે ૧ ૧૬ જે ૨ પુરગિદા એ ૨ ૧૬ ૧ ૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે
૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે
એ ૩૫ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે
૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે
૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે
૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે
૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે ૧૬ જે

કાટનાં છે, ૪૦ લાખ કમલ વચ્ચા કાટનાં છે, ૪૮ લાખ કમલ નદરની
કાટનાં છે. એ સર્વ મળાને ૧૨૦૫૦૧૨૦ કમલ થયાં. તેમાં મોટું કમલ ૧
જોજનનું લાંબું ને પહોળું છે, અર્ધ જોજનનું નાકું છે, ૧૦ જોજનનું
પાણીમાં ઉકું છે, ૨ કાચ પાણીથી ઉંચું છે, ૧૦ જોજન, અધિક સર્વત્ર
છે, તે કમલનું ૧૦૦ રત્નમય મૂળ છે, રિષ્ટ રત્નમય કંદ છે, વૈરજ રત્નમય
નીલવર્ણી બહારનાં પાંદડાં છે, જંબુનદ રાતા, રત્ન સુવર્ણમય મહિષા પાંદડાં
છે, તપાખા સોનામય કેચરા છે, નાના પ્રકારની મણિમય જે હિમ
પાંખડિયો છે, સોનાની ઠણિંદા છે, બે કાચની ઠણિંદા લાંબી ને પહોળી
છે, એક કાચનો નાકપંજે ડોડો છે, તે ઉપર ધણું રમણિક છે, ધણું
મધ્યદેશ લાંબે શ્રીદેવીનું ધર છે, તે ૧ કાચનું લાંબું ને અર્ધ કાચનું પહોળું
છે અને રંગે હણું કાચ ઉંચું છે. અનેક રત્નલા છે, ધાત્રી સુવર્ણે કરી તે
જોવાયોગ્ય છે. તે ભુવનને ૩ ખારણાં છે: ૧ પૂર્વે ૧, દક્ષિણે ૨, ઉત્તરે ૩.
તે ખારણાં ૫૦૦ ધનુષનાં ઉંચાં છે, અગ્રીસે ૫૦૦ ધનુષનાં પહોળાં છે, તે ભુવનમાં
એક મણિપિકિંકા છે તે ૫૦૦ ધનુષની લાંબી ને પહોળી છે, ૨૫૦ ધનુષની
ઉંચી છે, તે મણિપિકિંકા ઉપર ૧ દેવશ્યા રહેવાનો પદાંગ છે. મહાપદ્મદ્રઢ
૧, મહાપુંડરિકદ્રઢ ૨. એ ૨ દ્રઢ એકેક ૨ હજાર જોજનનો લાંબો ને ૧
હજાર જોજનનો પહોળો છે, અને ૧૦ જોજનનો ધરતીમાં ઉડો છે.
મહાપદ્મદ્રઢમાં હોદિની રહે છે. મહાપુંડરિકદ્રઢમાં શુદ્ધિદેવી રહે છે. એની
કમલ શ્રીદેવીની પેઠે જાણવા, પણ કમલનું માન જમણું જાણવું. તેમાં મોટું
કમલ ૨ જોજનનું લાંબું ને પહોળું છે અને ૧ જોજનનું નાકું છે.
તિગિહદ્રઢ ૧, કચરીદ્રઢ ૨, એ ૨ દ્રઢ એકેક ૪ હજાર જોજનનો લાંબો
ને ૨ હજાર જોજનનો પહોળો છે, ૧૦ જોજનનો ધરતીમાં ઉડો છે.
તિગિહદ્રઢમાં કૃતિદેવી રહે છે, કચરી દ્રઢમાં કાતિદેવી છે. એનું મોટું કમલ
૪ જોજનનું લાંબું ને પહોળું છે અને ૨ જોજનનું નાકું છે. કમલ
શ્રીદેવીની પેઠે જાણવા. એમ સોલે દ્રઢના ૧૨૦૫૦૧૨૦ કમલને ૧૬ ગુણ
કરતાં સાચતાં ૧૬૨૮૦૧૬૨૦ કમલ થાય. ૫ દ્રઢ દેવકુદમાં ૫ ઉત્તરકુદમાં
એ ૧૦ દ્રઢ ધરતી ઉપર છે. તેને નામે દેવનાં નામ છે એક પદ્મનું
આયુષ્ય છે, અને શુદ્ધિમવત પર્વન ઉપર પદ્મદ્રઢ છે ત્યાં શ્રીદેવીનો વાસ
છે ચિખરીપર્વત ઉપર પુંડરિકદ્રઢ છે, ત્યાં લક્ષ્મીદેવીનો વાસ છે. મહાદિમવત
પર્વત ઉપર મહાપદ્મદ્રઢ છે ત્યાં કૃતિદેવીનો વાસ છે રૂપીપર્વત ઉપર મહા
પુંડરિક દ્રઢ છે, ત્યાં શુદ્ધિદેવીનો વાસ છે નિવરપર્વત ઉપર તિગિહદ્રઢ છે,
ત્યાં કૃતિદેવીનો વાસ છે. નીલવનપર્વત ઉપર કચરીદ્રઢ છે, ત્યાં કાતિદેવીનો

વાસ છે. એ ૬ દેવીઓ ભવનપતિની ભતિની ભણુતી. તેનું આયુષ્ય ૧
વલનું છે. ક્રિતિ ૯ માં દ્વંદ્વર સમાપ્ત. ૯.

૧૦ માં રાસિકા દ્વાર:—જાન્યૂઆરી મધ્યે ૧૪૫૬-૬૦ તરીકો છે.
તેમાં પદ્મદત્તે પૂર્વદિશને તોરણથી મંગા તીરથી ૫૦૦ ભેજન પૂર્વ
દિશથી મધ્ય. ત્યાં મંગાવર્તન કુદ છે ત્યાં અશ્વગણી, ત્યાંથી દક્ષિણ દિશ
જાયી, તે પરક ભેજન ને ૩ ઠાણ દક્ષિણ દિશ પર્વત ઉપર મધ્ય. ત્યાં
મેઢા માતા મુખમાંથી પાણી પડે તેમગોનીના દાર સરખું મલામરમમમના
મુખને આગાર પરનાથી અભિમામાંથી દાંડક ભણિ ૧૦૦ ભેજન ઉમેયી
પાણી પડે છે, તે અભિમા અર્ધ ભેજનની લાંબી છે અને સવાળ ભેજનની
પડેલી છે. પ્રનાયી મરમમમના મુખ વિરહ્યા તેને સંરધાને છે, સર્વ
વજમય છે. આઠો ભેજનતે છે. તેમાંથી પાણી પડે છે ત્યાં મેઢો મંગાપ્રવા
નાયો કુદ છે, તે કુદ ૧૦ ભેજનનો લાંબો ને પડેલો છે. ૧૦ ભેજનનો
ઉમે છે. તે કુદની રૂપામય ઉપરક પાણી - છે વજન પાણી નાં છે.
સુખે માટે ઉપરીને તેનું છે નાના મળિએ હી તેનો મોઢા જાયો છે.
સાનું મળા તે મળિએ વેળુ છે. જાણી યાવન જાવ છે અને તે
કપડને પડે છે. - પજા ઉપર કમલ છે. રૂપ નહીન પૂર્વિ
ઉપર કમલ પડે છે, મંગા કુદને જાણું છે. જલુ રિદિ
પરથીવનું વળન છે. પૂર્વ રિદિ ૧, દક્ષિણ રિદિ ૨, પશ્ચિમ રિદિ ૩
પાણીય મો-ભેજ પાણી તેનો ઉપરની. જલ રિદિ રત્નમય છે,
રોપાનમય મંગલ છે, મેઢા રૂપાનું વરિયું છે, મેઢિયુ રત્નમય
જોડા છે, વજમય સુધા જાયો છે, રાજી ૧ ભવનના પાણીને જાણું
જાણ પ્રતી પ્રતી ભેજન છે તે રાજી ઉપર કુદના રાજી હી છે. છે
છે. તે મલામર ૬ કુદની વજન ૧ મંગા રત્નને ઊપર છે, તે ૬ ભેજનનો
કરને ને પડે છે છે, ૧ ૧૦૦ જાણીથી ઉમે છે. જઈ વજન મુખ
જાણીથી હી જલુ રાજી છે તે ઉપર ૧ મંગા રોડનું કમલ છે તે
૧ ૧૦૦ જાણુ ને જાણું ૧૦૦ પડે છે તે જાણે રિદિ ૬૬ ૬૬ જાણું છે
જાણે ૬૬. છે તે જાણું જોડન રો જાણું જાણું જાણું જાણું
છે તે જાણું ૬૬ ૬૬ રિદિ રિદિ જાણું છે ૬૬ ૬૬ રિદિ રિદિ
જાણું જાણું રોડ રોડ - જાણું નહીં રોડ જાણું જાણું જાણું
રોડ રોડ રોડ રોડ રિદિ રિદિ જાણું જાણું જાણું જાણું જાણું
જાણું જાણું જાણું જાણું જાણું જાણું જાણું જાણું જાણું જાણું

લવણસમુદ્રમાં મળી. એમજ સિંધુ પણ પશ્ચિમ દિશે જાણી. જાંબૂદિપમાં
 ૧૪૫૬૦૬૦ નદીઓ છે. તેનું વિવરણ: ગંગા ૧, સિંધુ ૨, રક્તા ૩,
 રક્તાવતી ૪, એ ૪ નદીઓ મુળથી નિકળતાં સવાંજ જોજનની પહોળી
 અને અર્ધ ગાઉની ઉંડી છે. છેડે સમુદ્રમાં મળતાં સાડીયાસડે જોજનની
 પહોળી અને સવા જોજનની ઉંડી છે. એકાદીનો ચઉદ ચઉદ હજાર
 નદીઓનો પરિવાર જાણવો. સર્વ મળીને ૧૪ ચોક ૫૬૦૦૦ નદીઓ
 યથા શક્તિ ૧, શક્તિનાંશ ૨, એ ૨ નદીઓ હેમવત્ત ક્ષેત્રમાં છે,
 અને સુવર્ણકુશા ૧ ને રૂપકુશા ૨ એ ૨ નદીઓ હરિણ્યવત્ત ક્ષેત્રમાં છે.
 એ ૪ નદી નિકળતાં સાડીયાર જોજનની પહોળી અને ૧ ગાઉની ઉંડી
 છે. છેડે સમુદ્રમાં મળતાં સવાસો જોજનની પહોળી અને ચાકી જોજનની
 ઉંડી છે. એકાદીનો અઠાવિઠ અઠાવિઠ હજાર નદીઓનો પરિવાર જાણવો.
 સર્વ મળીને એક લાખ ને ૧૨ હજાર નદીઓ યથા હરિકાંતા ૧, હરિકાંતા
 ૨, એ ૨ નદીઓ હરિવાસ ક્ષેત્રમાં છે, અને નરકંતા ૧, નારીકાંતા ૨, એ
 ૨ નદીઓ રમકવાસ ક્ષેત્રમાં છે. એ ૪ નદીઓ મૂળે નિકળતાં પચીસ
 પચીસ જોજનની પહોળી છે અને ૨ ગાઉની ઉંડી છે. છેડે સમુદ્રમાં મળતાં
 અડીસો અડીસો જોજનની પહોળી છે અને પાંચ પાંચ જોજનની
 ઉંડી છે. એકાદી નદીનો પરિવાર ૭૫૦ હજાર નદીઓનો જાણવો. એ ૪
 યથા ૨ લાખ ને ૨૪ હજાર નદીઓ યથા સિતા ૧, સિતાદા ૨, એ ૨
 નદીઓ મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં છે. તે મૂળે ૫૦ જોજનની પહોળી છે. આ
 આ ૨ ગાઉની ઉંડી છે. છેડે સમુદ્રમાં મળતાં પાંચસો પાંચસો જોજનની
 પહોળી છે. હજાર જોજનની ઉંડી છે, એકાદીનો પાંચલાખ ને ત્રિશ
 હજારનો પરિવાર છે. એ ૨ નો પરિવાર ૧૦ લાખ ને ૬૪ હજાર નદીઓનો
 જાણવો. મહાવિદેહ ક્ષેત્રની ૧૬ વિજયમાં ગંગા ૧, સિંધુ ૨, છે તે ૧૬
 ત્રિશ યથા, અને ૧૬ વિજયમાં રક્તા ૧, રક્તાવતી ૨ છે તે પણ ૧૬
 યથા, એમ મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં ૬૪ નદીઓ છે. ૬૪નું પહોળપણ જાણવો
 ગંગાની પેઠે જાણવું. તે એકાદીનો ચઉદ ચઉદ હજાર નદીઓનો પરિવાર જાણવો.
 એસડ ને ૧૪ હજારે મુજુતાં ૮ લાખ ને ૬૬ હજાર નદીઓ યાવ, અને
 રેવકુન્દની ૮૪ હજાર અને ઉપરકુન્દની ૮૪ હજાર એ ૧ લાખ ને ૬૮
 અને ૮ લાખ ને ૬૬ હજાર મેઘાતીએ એટલે ૧૦ લાખ ને ૬૪ હજાર
 યાવ એટલે પરિવાર માંથી ત્રીવાદના જાણવો અને ૧૨ નદીઓનો
 પરિવાર ૩ લાખ ને ૬૨ હજાર એ સર્વ મળીને ૧૦ લાખ ૫૬ હજાર
 નદીઓ યાવ, અને ૬૦ મોટી નદીઓ જાણવો. ૬૨ ૧૨ અને ૧૦ નદીઓ

મહાવિદ્યેશ્વરજી છે, તે ૮ વિજયનું ૧ ખાડું તેમાં ૩ નદીઓ પૂર્વ
મહાવિદ્યેશ્વરને ઉત્તરને ખાડે અને દક્ષિણને ખાડે ૩, એ ૬; એમજ પશ્ચિમ
મહાવિદ્યેશ્વરને ઉત્તરને ખાડે ૩ અને દક્ષિણને ખાડે ૩, એમ ૧૨ અંતર
નદીઓ છે. તે એકેડી સવાઓ સવાસો મોજનની પદોગી છે, અને જાડી
જાડી મોજનની જાડી છે. ૧૬૫૨૨ મોજન ને ૨ કાળી લાંબી છે. તે ૧૨
અંતર નદીનાં નામ છે એ:-માદવની ૧, દાદાવની ૨, પંદાવની ૩,
તમજા ૪, મતજા ૫ ઉરમતજા ૬, હીરેદા ૭, સિંદ્રેશ્વર ૮,
જાતોળાદિદો ૯, કામિંમાળીની ૧૦, ફેલુમ:સિની ૧૧, મંબી:પ્રસિની ૧૨.
એ સર્વ ૩૪ મોડી નદીઓ ૧૪. ૧૪. ૧૨ મળે ૨૦ નદીઓ ૬૪.
એનો પરિવાર સર્વ નદીઓ મળે ૧૪૫૬૦૦ નદીઓ થાય હતિ ૧૦ મા
સલિલાદ્વાર સમાપ્ત ૧૦.

1171 જાન્યુઆરી ૧૯૫૨

गर्भविद्यार.

[illegible]

મન હમેશાં ચંચળ અને ચપલ છે અને તે કર્મસંચય કરવામાં અપ્રમાદી, અને કર્મ-છોડવામાં પ્રમાદી છે. તેથી લોકમાં રહેલા જક ચૈતન્યરૂપ પંદરો સાથે, રામદેવની મદદવડે, જોડાઈ જાય છે. તેથી તેને મન જોગ દેહીને ખોલાવાય છે. એવા મન જોગથી નવા કર્મની આવક આવે છે. તેનો પાંચ ઇંદ્રિયદારે ભોગોપભોગ કરે છે. એમ એક પછી એક વિપાકનો ઉદય થાય છે, તે સર્વનું મૂળ બોલ છે. તે પછી મન, તે પછી ઇંદ્રિય ત્રિષય, અને તેનાથી પ્રમાદ વધે છે. તેવા પ્રમાદને વશ પડેલો પ્રાણી, ઇંદ્રિયોતું પોપણ કરવાના રસ સિવાય, રત્ન-વ્યાત્મક અભેદાનંદના આનંદની લહેરનો રસીયો થઈ શકતો નથી. તે બદલ હૈંચ નીચ કર્મના બેચાણથી નરક વિગેરે ચારે ગતિમાં જ આવ કરે છે. તેમાં વિશેષે કરીને કેવળ ગતિ સિવાય ત્રણ ગતિના જન્મ અશુભિથી ભરેલા છે. તેમાં પણ નરકક્રુડમાં તો કેવળ મળ મૂત્ર અને માંસ રૂપીરનો કાલ્પ ભરેલો છે. તેમાં છેલ્લ ભેદન યજ્ઞાતું બંધકર કુખ છે. તે કુખનો ચિતાર કુખગદગમ ચૂરથી જાણવો. ત્યાંથી મનુષ્ય તિર્યચની ગતિમાં આવે છે. ત્યાં ગર્ભવાસ મળે છે. તે કેવળ અશુદ્ધ અને અશુભિનો બંધાર છે. પાપખાનાની અપેક્ષાએ જોતાં તે કાયમ અખુટ કીચથી ભરેલો છે. તે ગર્ભસ્થાન નરકસ્થાનનું જ્ઞાન કરાવે છે, તેમજ ઉપજનારો જીવ નારકીના નમુનાનું જ્ઞાન કરાવે છે. ફેર માત્ર આવેલો જ કે નરકમાં છેલ્લ, ભેદન, તામન, તરજણા, ખાંડણ, પીસણ અને ફલન સાથે દસ પ્રમારની ક્ષેત્ર વેદના છે. તે ગર્ભમાં નથી, પણ ગતિના પ્રમાણમાં બંધકર કષ્ટ તે કુખ છે.

ઉપજનારાની સ્થિતિનું તથા ગર્ભસ્થાનનું વિવેચન.

શિષ્ય—હે ગુરુ ! ગર્ભસ્થાનમાં આવી ઉપજનારો જીવ, ત્યાં કેટલા દિવસ, કેટલી રાત્રિ, કેટલી મુહૂર્ત રહે ? અને તેટલા વખતમાં કેટલો આસોઅધાસ લે છે ?

ગુરુ—હે શિષ્ય ! તે ઉપજનારો જીવ જસે ને સાડી સતોતેર અંદોરાત્રિ રહે છે. વાસ્તવિક રીતે જોતાં એટલો જ ગર્ભનો કાળ છે. તે જીવ આઠ હજાર ત્રણસે ને પચીસ મુહૂર્ત ગર્ભસ્થાનમાં રહે છે. ચૌદ લાખ દસ હજાર જસેદ ને પચીસ આસોઅધાસ લે છે. તેમ જીવ વધવટ ચતી જણાય છે, તે સર્વ કર્મવિપાકનો આધાત સમજવો. ગર્ભસ્થાનને માટે સમજવાનું કે માતાના નાભિમંડળ નીચે ફલને આકારે બે નાડી છે. તે

[illegible]

દિવસ સુધી રૂપસાવ રહે છે. તે રાગીને નહિ, પણ નીરાગી સરીરવાળી સ્ત્રીને તેમ થાય છે, અને તે પ્રજાપ્રાપ્તિને લાભક કહેવાય છે. તે સોળમાંથી પહેલા ત્રણ દિવસને અંચકારો નિષેધ છે. તેવા નીતિ માર્ગનો ન્યાય છે અને તે ન્યાય પ્રુષ્ઠાત્મા જીવો કષ્ટિય રાખે છે. બીજાં મતે ચાર દિવસનો નિષેધ છે, કારણ કે ચોથે દિવસે ઉગલો જીવ, થોડાજ વખતમાં મરે છે. તે જીવે તો શક્તિહીન થાય, ને માખાપને બોળાઈ પ નીવડે છે. પાંચમાંથી સોળમાં સુધીના દિવસો નીતિશાસ્ત્રના ન્યાય મુજબ ગર્ભાધાન સંસ્કારના ગણાય છે. તેમાંનું એક પછી એક બાળ-બીજક ચડતા ચડતું બળીયાવર, રૂપમાં, તેજમાં, છુદ્ધિમાં અને એ વગેરે સર્વ સંસ્કારમાં એક તથા હીર્ણપ્રુષ્ઠવાળું અને કુટુંબપાત્રક નીવડે છે. પાંચથી સોળમાં સુધીની અગીઆર રાત્રી છે, તેમાંથી છઠી, આઠમી, દશમી, ત્રારમી, ને ચૌદમી એ પાંચ એકીની રાત્રીનું બીજક બહુવચને પુત્રીરૂપ રૂપ આવે છે. તેમાં વિશેષ એ છે કે પાંચમી રાત્રીમાં ઉપજેલી પુત્રી જન્મવા પછી ઘણી પુત્રીઓની માતા થાય છે. પાંચમી, સાતમી, નવમી, અગીવારમી, તેરમી, અને પંદરમી એ એકીની રાત્રીનું બીજક, પુત્રરૂપે જન્મી બહાર આવે છે. અને તે ઉપર કહેલા પ્રુષ્ઠવાળું નીવડે છે. દિવસનું બીજક સાક્ષ્યથી નિષેધ છે. તેમ છતાં થાય તો કુટુંબની અને બ્યાવહારિક સુખની તથા ધર્મની દાનિ કરનાર નીવડે છે.

બીજકની રીત—જિંદુનાં રંગરંગાં વધારે અને રૂધીરનાં થોડાં હોય તો પુત્રરૂપ રૂપ નીપજે છે. રૂધીર વધારે ને જિંદુ થોડું હોય તો પુત્રીરૂપ રૂપ નીપજે છે. એ સરખાં હોય તો નપુંસકરૂપ રૂપ નીપજે છે. (હવે તેનું ઠેકાણું કહે છે) માતાની જમણી કુખે પુત્ર, ડાબી કુખે પુત્રી અને એ કુખની વચ્ચે નપુંસક પાડે છે. (હવે તે ગર્ભની સ્થિતિ કહે છે) મનુષ્ય ઉત્પત્તિ બાર વરસ ગર્ભમાં જીવતો રહી શકે છે. તે પછી મરે છે, પણ સરીર રહે છે. તે સરીર એવીસ વરસ સુધી રહી શકે છે. તે સુધી સરીરમાં એવીસમે વરસે નવો જીવ ઉપજે તો મતા મુક્તિપતે જન્મે, ન જન્મે તો માતા મરે. સંતો તિર્થંચ આઠ વરસ સુધી ગર્ભમાં જીવતો રહી શકે છે. (હવે આધારની રીત કહે છે.) યોનિ દમગમાં આવી ઉપજનારો જીવ, પ્રથમ આગાધિપતિનાં મગદાં મિત્ર પ્રવચનો આધાર કરીને પછી ઉપજે છે. તેનો અર્થ પ્રવચનોનાં જાણનાં રીતે એટલું જ કે અહીંના આધારમાં માતા પિતાનાં પ્રવચન કહેવાય છે ને આદાથી સાત વરસ તોજે છે ને માત્ર પહેલું જીવે. નામુ સ્વદી, નેમુ માત્ર, ગેમુ દાઢ.

મસ્તકની મળળ (બેળે) એ ત્રણ અંગ માતાની છે, તેમજ હાડ, હાડી
 મળળ અને નખ, કેશ, રોમ, એ ત્રણ અંગ પિતાની છે. આઠમે માસે જો
 અંગ ઉપાંગ પૂર્ણ નીપજી રહે છે. તે ગર્ભને લઘુ નીત, વડી નીત, એવ
 ઉપરસ, છીંક, બગાસુ, આકાર વિગેરે કાંઈ હોઈ નથી. તે જો જો
 જોયે છે, તે આહારના રસવડે ધ્રિયોને પુષ્ટિ મળે છે. હાડ, હાડની મળ
 અરથી, નખ, કેશની વૃદ્ધિ થાય છે. તે આહાર લેવાની બીજી રીત એ છે
 કે માતાની તથા ગર્ભની નાભી ઉપરની રસહરણી નાડી એ બે પરસ્પર
 વાળાના આંટાની જેમ વીંટાઈ રહી છે. તેમાં ગર્ભની નાડીનું મોઢું માતાની
 નાભીમાં જોડાયેલું છે. માતાના કોઠામાં આહારનો પેશા કવલ પડે છે,
 નાભી પાસે અટકે છે, તેના રસ બને છે, તે રસ, ગર્ભ પોતાની નેડા
 રસહરણી નાડીથી બેચી પુષ્ટિ થાય છે. તે શરીરમાં બેતર કોઠા છે, તે
 પાંચ કોઠા મોટા છે. તેમાંથી શીયાળામાં બે કોઠા આહારના, એક કો
 પાણીનો, ઉનાળામાં બે કોઠા પાણીના, એક કોઠા આહારનો, ચોમાસા
 બે કોઠા આહારના અને બે કોઠા પાણીના કહેવાય છે. એક કોઠા સ્થાપ
 ખાલી રહે છે. સ્ત્રીને એક છોડા કોઠો વધારે છે, તેમાં ગર્ભ રહે છે. પુરુ
 બે કાન, બે અક્ષુ, બે નાસિકા, મુખ, લઘુ નીત અને વડી નીત એ
 દાર અપવિત્ર અને સદા કાળ વહેતાં રહે છે. સ્ત્રીને બે સ્તન અને ગર્ભ
 એ ત્રણ મળીને બાર દાર સદાકાળ વહેતાં રહે છે. તે શરીરમાં
 પૃથક્કંક નામની પાંસળીઓ છે તે વાંસાની કરોડ સાથે જોડાયેલી છે.
 સિવાય બે પાંસાની બાર કંક પાંસળીઓ છે, તે ઉપર સાત પદ માં
 મદાયેલી છે. છાતીના પદમાં બે કાળજા છે, તેમાં એક પદમાં
 જડાયેલો ને બીજો કાંઈક લટકતો છે. પેટના પદમાં બે અંતસ (ન
 કલા છે, તેમાં પહેલો રથુજ છે તે મળસ્થાન અને બીજો સક્ષ્મ છે તે
 નીત સ્થાન કહેવાય છે. વળી બે પ્રભુવસ્થાન એટલે બોજન, પાન, પ્રગમ
 જગા છે. દક્ષિણ (જમણે પાસે) પરગમે તો દુઃખ ઉપજે છે, વામ (પાસે)
 પ્રગમે તો સુખ ઉપજે છે. સોજા આંતરા છે. ચાર અંગિજની (કોઠા)
 છે. ચાર પળની જીભ છે. બે પળની આંખો છે. ચાર પળનું મ
 છે. નવ આંગળની જીભ છે; બીજો મતે સાત આંગળની કહેવાય છે.
 પળનું હૃદય છે. પચીસ પળનું કાળજું છે. (હવે સાત ધાતુના પ્રમાણુ-મા
 કહે છે.) તે શરીરમાં એક આટો કુમીરનો અને અડધો આટો માંસનો હોય
 છે એક પાથો માથાનો બેળો, એક આટો લઘુનીત, એક પાથો વડી નીતનો
 છે કંક, પિત્ત, ને લેપ્ય એ ત્રણનો એકો કલ્પ અને અડધો કલ્પ વીરનો

૧ છે. એ સર્વને મુગ ધાતુ કહેવાય છે. એ ધાતુ ઉપર ચરીરનો ટકાર
એ સાતે ધાતુ પોતાના વચ્ચે પ્રમાણે રહે ત્યાં મુખી કરીર નીરામી.
ને પ્રાસવાળું રહે છે. તેમાં વધપટ થવાથી ચરીર રોગને આધીન
૧ છે.

નાગીનું વિવેચન—તે ઘડીમાં યોગસારવને નામે ભોળેર દગ્ગર
 ડી છે. તેમાંથી નવસે નાગી મોટી છે, તેમાંથી નવ નાગી પમણી ને
 ડી છે. તેના યાગાગ ઘણથી રાજની નથા સચેવ ઘડીની પરીણા યાવ
 તે બે પમણી પુટી નીચે બે, એક નાખીની, એક દાવની, એક
 પમણી, બે લમણાની અને બે દાવની, એ નવ, એ સર્વ નાગીયોની
 મન્ત્રપાત્રી નાખી છે. તેની નિમ્ન એ તે ૬ નાખીની મોઝો ને સાઃ
 ડી, પંદ નથા દાવ ઘણર પમણાને તે ડાંચે મન્ત્ર સુધી પદોંચી છે.
 ના જ'વનથી મન્ત્રા ડિગર રહે છે. તે નાગીએ મન્ત્રાને નિવમ સુમ્ત્ર
 પદોંચાડે છે, તેથી મન્ત્રા સનેજ, ખારે મ ને ના રહે તે. તે નાગીએ
 મન્ત્રા દો, ત્રારે ખાંન, નાક, રાન, અને છમ એ મર્ ૩ મન્ત્રેર યાવ છે,
 ને ને છે, ઘન, કમર નેરેર બે મિમોતો કો ૫ યાવ છે.

જાણીતા બીજા એકાદ તે કાઠ જાણી ગયો છે, તે પદના
પાંચ છુપી પદોથી છે, તેના બે જાણીતા મુખપદમત્ર મનાયું, તેમાં
પદોના ગણ એકાદનાં બને છે, તે જાણીતા નવછુપી ત્રણ પદે જાણી
પડેલા રહે છે. તે જાણીતા ગુણન જાણી જાંવર, પદાવન,
પદવન મજા, કદરો, તે ક. ક. જાણના કાંઈક દુઃખનો બધે
જાણીતો વંદી રહેતા એક જ છે.

[illegible][illegible]

છે, તે સ્ત્રીજાની ધાતુને પુષ્ટિ આપે છે. તેની નુકસાનીથી સ્ત્રીજા, પીનસે રોગ થાય છે. તેમજ બીજી પચોસ નાંડી તે તરફ આવીને પિત્ર ધાતુને પુષ્ટિ આપે છે. તેની નુકસાનીથી પિત્રનો પ્રકાશ અને નવરાશિક રોગ થાય છે. તેમજ ત્રીજી દસ નાંડી વીર્ય ધારણ કરનારી છે, તે વીર્યને પુષ્ટિ આપે છે. તેમાં નુકસાન થવાથી સ્વપ્નધાતુ, મુખધાતુ, ખરામ પેસન વિગેરે નબળાઈમાં વધારો થાય છે. એ સર્વે મળીને સાતસે નાંડી રસ પેસે પુષ્ટિ આપે છે અને તે શરીરને દઢાવી રાખનારી છે. તે નિર્મલિત રોગ આલવાથી નીરોગ, અને નિયમમગ્ન થવાથી રોગ થાય છે. તે સિવાય બસે નાંડી ગુપ્ત ને બહાર રોતે શરીરનું પોષણ કરે છે, તેથી નવસે નાંડી રહેવાય છે.

ઉપરની રીતે નવમા માસની હદ સુધીમાં, સર્વ અવયવ સાથે શરીર મજબૂત થઈ જાય છે. જ્યારથી ગર્ભનું બીજક રોપાવાની ખબર પડે ત્યારથી જ સ્ત્રી ભ્રૂણચારિણી રહે છે તેનો ગર્ભ ધણો ભાગ્યશાળી, મજબૂત બાંધાનો, બગીઆવર અને સ્વરૂપવાન થાય છે, તથા ન્યાસ—નીતિવાં અને ધર્મી નીવડે છે. તે ઉપરના પુણનો ઉદ્ધાર કરી, માતા પિતાને અપાવે છે, અને તે પાંચે ઈશ્વરો ઓકળી પામે છે. જે સ્ત્રી ગર્ભ ન લે છે, તેમ છતાં જન્મવાના હેતુ દિવસ 'સુધી, નિર્દય' શુદ્ધિ થઈ કુશીળ સેવ્યા કરે, તેમાં જો પુત્રો ગર્ભમાં હોય તો, તેના માતા પિતા દુષ્ટમાં દુષ્ટ, પાપીમાં પાપી, રો રો નરકનાં અધિકારી થાય છે. તેમજ તે ગર્ભ મરણ પામે છે; તેમ છતાં જીવતા રહે તો કાશ્મા, કુમડા, કોશિકા, લુલા, પાંગળા, બોળગ, મૂંગા, ઇશ્વરિલી, કુરૂપ, કુમળા, સંકિતલીલા બાંધાનો તથા ઘાટ વગરના ધર્મ જાય છે, કોથી, રીસાળ, કલેશી, પ્રપંચી અને ખોટી ચાલે આલનાર્ગ નીવડે છે, એમ સમજી પોતાની પ્રગતિ બહુ ધ્યાનથી જે માતાઓ ગર્ભજાળથી શિયળવંતી અને તેઓને ધન્ય છે.

વિશેષમાં ઉપર બતાવેલા ગર્ભચાસના સ્થાનકમાં, મહા કષ્ટ ને પીડા ભોગવરી પડે છે. તેનું દર્શન એ છે, કે જેમ કાઈ પુરૂષનું શરીર પડે તથા પતન! રોગથી નીચળતું હોય, તેને સાડાચણ કોડ સોય, અસિદ્ધિ ધખાવીને તેના સાડાચણ કોડ કેવડામાં પરોવે, તેના ઉપર ખાર ને ચુનક પછી ઝાટે, તે ઝડી આગા ચામડાથી નડીને નડકે નાખે, અને દાગની જેમ અથડાવે, તે નખાવતા પીડાનું વગરન, કટનું બચતું રહે તે કે તેના સર્વ પગમામા જાણે દર્શન છે. અતી મહાવંદના પડે

[illegible]

કપટમાં જોડાઈ હોય તે વખતે તે ગર્ભનું મરણ થાય તે તે તિથિમાં જાણ્ય છે. માતા મહાભક્તિક અને અપચ વગરના વિચારમાં જોડાઈ હોય, તે વખતે ગર્ભ મરે તે તે મનુષ્યમાં જાણ્ય છે. જેમ ગર્ભમાંથી ચારે ગતિમાં જઈ શકે છે. ગર્ભકાળ પૂરો થાય, ત્યારે માતા તથા ગર્ભની નાભીની વિંટાયલી રસદરથી નાડી ઉખળી જાય છે, ત્યારે જન્મ થવાની તૈયારી થાય છે. તેમાં માતા તથા ગર્ભના પુન્યનું તથા આયુષ્યનું બળ હોય, તે સીધે રસ્તે જન્મ થઈ શકે છે. તે વખતે કેટલાક માથા તરફથી, તે કેટલાક પગ તરફથી જન્મે છે. પણ જો જે ભારે કર્મી હોય તે, ગર્ભ આડો પડી જાય છે, તેથી જે ઉંચે મરણ પામે છે, અથવા માતાના અચાવની ખાતર પાપી ગર્ભના જીવપર, જે ધ કરીને જીરોના સમથી ખેંચાઈ કઠી જઈ જીવનપારની શિક્ષાએ પહોંચાડે છે. તેના કાષ્ટને શોક—સંતાપ થયેલો નથી. સીધે રસ્તે જન્મ લેનારાઓ સોના રૂપાના તાર જેવા છે. માતાનું શરીર જતરડો છે. જેમ સોની તાર જેવે, તેમ ગર્ભ જે આઈ કાઢી કપડે બહાર આવે છે, અર્થાત્ નવમે મહિને કહેલી પીડાને કોડ ગણી કરતા જે દુઃખ થાય છે, તે દુઃખ જન્મ વખતે થાય છે, અને મરતી વખતે તે દુઃખને કોડકોડગણ કરતા જે દુઃખ થાય છે, તે સર્વ દુઃખ બેઠક છે. તે સર્વ પેતાના કરેલાં પુન્ય પાપનાં ફળ છે, અને તે ઉદય કાળમાં ભોગવાય છે. એ સર્વ મોહિનીય કર્મના સંતાપ છે.

ઉપર મુજબ ગર્ભ કાળ, તથા ગર્ભસ્થાન, અને ગર્ભમાં ઉપજનારા જીવની સ્થિતિનું વિવેચન એ સર્વ તંદુલ રિપાલીયા પચન્તા તથા બગવતીજ અને અન્ય ગ્રંથાંતરના ન્યાય મુજબ ગુરૂએ શિષ્યને ઉપદેશમાં કહી બતાવ્યું છે. ઉપરમાં કહ્યું, કે જન્મવા પછી બાળીવાણીતો દરજ્જાએ લઈ માતાએ ધણી સંભાળથી ઉછેરી પુખ્ત ઉમરનો કીધો છે, તે પ્રજાની આશામાં માતાનું યોરન હુંડાયું છે, બ્યાવહારિક સુખપર જવાંજલિ કરી છે, તે સર્વને તથા ગર્ભવાસના અને જન્મવા વખતના દુઃખોને ભૂલી જઈ યોરન-મદમાં જકેલાં પુત્રપુત્રીઓ, મહા ઉપકારી માતાને તિરસ્કારની દૃષ્ટિરૂટે ધિક્કાર આપી અનાદર કરે છે, વસ્ત્રાન્નકારથી શોભિતાં બને છે, તેજ, કુસેલ, ચુવા, ચદન, ચંપા, ચમેલી, અમર, તમર, અમર અને અનર વિગેરેમાં ગરકાવ બની કુલ દાર ને મજરા ધાગ્યું કરે છે, તેની સુમધના અભિમાનની આધીમાં એમ માનના હશે, કે આ સર્વ જોગ્યા અને સુખ નાગ ચામાચી વીટાયલા શરીરમાંથી બહાર આવતો હશે, તેની શોભા અને મુમધ માતા

પિતા વિગેરે કોઈના આગ્રહમાં નથી, એવા મિત્રાભિમાનની આંધીમાં પડેલા
 બેમાન અચાનક પ્રાણીને માટે મર્ત્યવાસના તથા નરક નિત્રોદાનાં અનંત દુઃખ
 નેપાર છે; પણ એટલું તો સિદ્ધ છે-કે-સર્વ બિચારો પાપી માતાની ગેર-
 સમજબુના સ્વભાવનો અને કમજામ ઉપજનારા પાપી મર્ત્યનાં વલ્લ કમને
 છે. દરે બીજા પક્ષમાં વિવેકી અને પ્રમાદી તથા શિવગતન પારખ કરનારી
 સમજી માતાઓનાં પુત્ર પુત્રીઓ જન્મી ઉછરે છે, તેઓની જન્મશ્રદ્ધા પણ
 તેવી જ છે, પણ માત્ર સ્વભાવની હાલ પાલવનો ફેર છે, તેવી માતાઓનાં
 સ્વભાવનું સ્તતપાન કરો, પુખ્ત ઉમરે પડેંએલાં પુત્ર પુત્રીઓ પણ, પોત-
 પોતાનાં પુત્રના ઉદય મુજબ સર્વ વેગવનો ઉપભોગ કરે છે, તેમ જનાં
 પોતાનાં માતા પિતા સાથે વિનયપૂર્વક વર્તી કહે છે, યા જનોનાં
 ભક્તિપરાયણ નીવડે છે, જન્મ, મૃત્યુ, દુઃખદિ મુદ્દેમાં, અને પ્રજાપ્રદનામાં
 આમગ વધે છે, અભિમાનથી વિમુક્ત રહી, મૈત્રી-જાવને સમૂખ રાવ
 છે, છન્દમીના કાર્યક યોગ્ય સત્કાર કરી યાન મેળવે છે, અને દીગીર-
 સંપત્તિ વિશેષથી ઉદામ રહી આત્મમજ્જુર્થ જન્મી પૂર્ણ કરે છે; તેમજ
 જર્મ ગર્ભ વિવેકદિગાગા સ્ત્રી પુરોએ આ અશુભિની પ્રમ દરેકા મંદા
 દીગીનો નિપજ ઉતર જાન ગાપી મમતા પરાપી ભેદને, મિત્રાભિમાનથી
 પાછાહાડું ભેદને, મરેલી જન્મીનું કાર્યક કરવા મરે, કુળમાંથી કાચમાં
 ઉદોચ કરવા ભેદને, ભંચી કરીને કપા કરેલાં મર્ત્યવસ્તુ દુઃખને અર્પણ
 કરું ન પડે.

હવે મર્ત્યવિચાર મંજુરું.

—————

અથ શ્રી બત્રીસ અસઝાય.

(આ બત્રીસ પ્રકારની અસઝાયને વખતે સૂત્ર સિદ્ધાંત વાંચવા નહીં.)

૧ નજીકમાં હાડકાં પડ્યાં હોય.	૧૭ આઠાશમાં નવીન ચિન્હ થાય.
૨ માંસ પડ્યું હોય.	૧૮ કુમર પડતી હોય.
૩ લોહી પડ્યું હોય.	૧૯ કાર તથા જાઠળ પડતો હોય.
૪ વિદ્યા પડી હોય.	૨૦ ધણો તોફાની પતન વાતો હોય.
૫ રમશાન હોય.	૨૧ અચાક સુદ ૧૫ ને રાજ.
૬ અંદ્રમહલ્ય હોય.	૨૨ અચાક વદ ૧.
૭ સૂર્યમહલ્ય હોય.	૨૩ બાહરવા શુદ્ધ ૧૫.
૮ મોહું (અખ્યાત) ખાલુસ શુભવી ગયું હોય.	૨૪ બાહરવા વદ ૧.
૯ રાજ્યમાં વિપ્તિ હોય.	૨૫ કારતક શુદ્ધ ૧૫.
૧૦ નજીકમાં પંચેન્દ્રિનું ક્ષેત્ર હોય.	૨૬ કારતક વદ ૧.
૧૧ તારા અર્ધા હોય.	૨૭ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫.
૧૨ દશે દિશા રાત્રી ચર્મ હોય (દિશાઓ પડી હોય.)	૨૮ ચૈત્ર વદ ૧.
૧૩ અઝાલે ગાજવીજ થાય.	૨૯ પ્રજાતે ૨ ધડી સુધી (સૂર્ય ઉત્તર પહેલાં).
૧૪ અઝાલે વોજળી થાય.	૩૦ અખ્યાદને બે ધડી સુધી.
૧૫ અઝાલે દાઝા થાય.	૩૧ સંજે બે ધડી સુધી (સૂર્ય અસ્ત થયા પછી).
૧૬ ખાજ અંદ્રમ વખતે. (ખીજના અંદ્રને રાજ ચાર ધડી)	૩૨ મધ્ય રાત્રે બે ધડી સુધી.

મુત્ર બાધુનારોએ આ અસઝાય અવરત્ય જાણી તે પ્રમાણે વર્તવું એકઝે. અર્ધાન મુત્રની મૂળ ગાથાઓ (પાઠ) નો દરખાયા અસઝાય વખતે કન્યા એકઝે નહિ.

અધ્યયનો (અર્થ સાથે)

१ श्री भद्रवीर स्तुति. (पुष्पिष्ठसुषुप्तं)

५५
 पुष्पिष्ठसुखं समजा भद्राया ५, आग्रासिद्धाया परित्यक्ता ५;
 से १५५५५५-द्विपञ्चमभावा, अष्टादशं सः दसमिभवाये. १
 १६५ अ नाभं १६५ इत्येवं से, सीधं १६५नाभसुपरस आसीः
 लज्जासिद्धं मिथुन अदातदेवं, अदासुवं पुष्टि अदासिद्धतः. २
 मेवन्ते से पुष्टमे भद्रेशी, अजुतनाया ५ अजुतदशेः
 अशरिसिद्धा अजुपदेविरस, लज्जादि भद्रं अ पिष्टवं अ वेदा. ३
 ७५ अदेवं निरिषं दिस.सु. तसाय ले सावर लेक पाज्जा;
 मे निष्कमिष्टादि सभिष पन्ते, तीरेव भद्रं सभिषं दिसा. ४
 से अजुतदशं अजिष्टनाया, जिष्टाभयपि पिष्टिं दिसाया
 लज्जादी सन्त अदाति विष्णुं, अदा अतीने अश्वे अजुष्ट. ५
 मे अश्वेवन्ते अजिष्टेवन्ती, अदन्ते भद्रि अजुतदशपुः
 अ पुष्टे तापदं अरिष्टे, अजुष्टिदेव तमं पदामे. ६
 अजुष्टे भद्रमिष्टं मिष्टं, अजुष्टि अजुष्ट अजुष्टनाया
 अजुष्टेवन्ते अजुष्टाया अजुष्टाया अजुष्टिदिष्टि. ७
 मे अजुष्टा अजुष्ट अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टाया
 अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. ८
 मे अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. ९
 अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. १०
 अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. ११
 अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. १२
 अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. १३
 अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. १४
 अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा अजुष्टा, अजुष्टिदिष्टि अजुष्टा. १५

મહીષ મનઝંભિ કિંચે જીગિદે, પન્નાયતે સારિય સુદહેસે;
 એવં સિરિએઉ સં જીરિવન્ને, મજોરમે જોયંઈ અગ્નિમાલી. ૧૩
 સુદંસણુસેવ જંસો ગિરિસ્સ, પવુચઈ મહઝો પવ્વપરસ;
 એતોવમે સમજે નાયપુત્તે, જાઇ. જસો દંસણુ નાણુ સીતે. ૧૪
 ગિરિવરેવા નિસહો વયાણુ, રૂપએવ સેઠે. વલયાપતાણુ,
 તઓવમે સે જંજમૂપન્ને, મુણીણુ મેજે તંમુદાંદુ પન્ને. ૧૫
 અણુતરં ધમ્મ-મુછરિષ્ઠતા, અણુતરં જાણુવરં ક્રિયાઈ;
 સુસુક્કસુક્કં આપમંડસુક્કં, સંખિદુવેગં તવદાતસુક્કં. ૧૬
 અણુતરગ્ગં પરમં મહેસી, અસેસકમ્મં સં વિસોહધતા;
 સિદ્ધિગઈ સાઈમંજીતં પતે, નાણેણુ સીલેણુ ય દંસણેણુ. ૧૭
 રૂપેસુ જ્યાએ જહં સામલીવા, જંસી રષં વેદ્યંતી સુવન્ના;
 વણેસુવા નંદણુ-માહુ સેઠં, નાણેણુ સીલેણુ ય ભૂષપન્ને. ૧૮
 યણિપવં સદાણુ અણુતરેઉ, ચદોવ તારાણુ મહોણુભાવે;
 ગંધેસુવા ચંદણુ-માહુ સેઠં, એવં મુણીણુ અપંડિત્ત-માહુ. ૧૯
 જહા સયંજૂ ઉદ્દહીણુ સેઠે, નાણેસુવા ધરણિંદ-માહુ સેઠે;
 ખાઉદ્યેવા રસવેજ્યંતે, તવોવહાણે મુણિ વેજ્યંતે. ૨૦
 હરિયમુ ઝેરાવણુ-માહુણાએ, સીહો મિયાણુ સલિસાણુ ગંઝા;
 પખિસુવા ગેરૂસે વેણુદેવે, નિવાંણુવાદીણિકં જ્યાપપુત્તે. ૨૧
 જહેસુણાએ જહં વીસસેણુ, પુષ્પેસુવા જહં અરેવિંદ-માહુ;
 ખત્તીણુ સેઠે જહં દંતવક્રે, ઈસીણુ સેઠે તંહં વદંમાણુ. ૨૨
 દાણાણુ સેઠં અભયપ્પયાણુ, સચ્ચેસુવા અણુવજ્જં વપંતિ;
 તવેસુવા ઉત્તમં બંબેરે, લોચુત્તમે સમજે નાયપુત્તે. ૨૩
 ઠિષ્ઠણુ સેઠા લવસત્તમાવા, સંખા સુહમ્માવ સખાણુ સેઠા;
 જિત્વાણુ સેઠા જહં સવ્વધમ્મા, જુ જ્યાપપુત્તા પરમગ્ગિય નાણી. ૨૪
 પુટ્ટોવમે ધુણુઈ વિગયગેહી, ન સન્નિહિં કુવ્વઈ આસુપન્ને;
 તરિતું સમુદ્ધં ય મહાભવોષં, અભયઠેરે વીર અણુતયણુ. ૨૫
 કાહ ય માણુ અ તહેવ માયં, લોભં ચઉત્થ અઝયદોસા-
 એઆણિ વતા અરહામહેસી, જુ કુવ્વઈ પાવ્વ જુ કારવેષ. ૨૬
 કિરિયા કિરિયં વેણુધવાણુવાય, અન્નાજિવાણુ પંડિયમ્મ ઠાણુ,
 સે સન્નવાય ઈનિવેદધતા, ઉવઠિએ ધમ્મ સદીહગાય. ૨૭

જળવાળો છે તેમ જગવાનનું જ્ઞાન નિર્મળ છે. વળી તે જગતનું કપાલ રહિત તથા બિંદુઓ વ્યાજીવિત કરનાર અને દેવતાના અધિપતિ શકેન્દ્રની પેઠે તેજસ્વી છે. ૯ તે જગવાન બળે કરી પ્રતિપૂર્ણ જળવાન છે. સર્વ પર્વતોમાં મેરૂ પર્વત જેમ શ્રેષ્ઠ છે તેમ જગવાન પણ વીર્યાદિક ગુણે કરી સર્વોત્તમ છે. મેરૂ પર્વત જેમ સ્વર્ગવાસી દેવોને હર્ષ ઉત્પન્ન કરે છે તથા અનેક ગુણોએ શીખે છે તેમ જગવંત પણ અનેક ગુણોએ કરી શીખે છે. ૧૦ તે મેરૂ પર્વત એક લાખ જોજનનો છે. તેના એક જૂમિમય, બીજો સુવર્ણમય અને ત્રીજો વૈદ્યુત રત્નમય, એવા ત્રણ કાન્ડ છે, તથા તે મેરૂ પર્વતની ટોચ ઉપર પંડગવન ધ્વજની માફક શીખી રહ્યું છે, તે મેરૂ પર્વત નવાણું હજાર જોજન ઉંચું અને એક હજાર જોજન નીચે જમીનમાં છે. ૧૧ તે મેરૂ પર્વત આકાશને સ્પર્શી રહ્યો છે, જૂમિને અવગાહી રહ્યો છે, એટલે ઉંચા નીચા અને તિરછા લોકને સ્પર્શી રહ્યો છે. જે મેરૂ પર્વતની આસપાસ સૂર્ય પ્રમુખ જ્યોતિષી દેવો પ્રદક્ષિણા કરી રહ્યા છે, તે મેરૂ પર્વત સુવર્ણના જેવી કાંતિવાળો છે. તેના ઉપર ધણી એટલે આર નંદનવન છે, જેને વિશે મોટા ઇંદ્રો પણ આવીને રતિ-મુખ જોગવે છે. ૧૨ વળી તે મેરૂ પર્વત—૧ મંદિર, ૨ મેરૂ, ૩, મનોરમાં, ૪ સુદર્શન, ૫ સ્વયંભૂ, ૬ ગિરિરાજ, ૭ રત્નોદ્યય, ૮ તિલકાપમ, ૯ લોક-મધ્ય, ૧૦ લોકનાભિ, ૧૧ રત્ન, ૧૨ સૂર્યાવર્ત, ૧૩ સૂર્યાવરણ, ૧૪ ઉત્તમ ૧૫ દિશાદિ અને ૧૬ અવતંસએ સોળ નામે કરી મહા પ્રકાશવાન શીખે છે તથા સુવર્ણની પેઠે શુદ્ધ વર્ણવાળો, સર્વ પર્વતોમાં પ્રધાન, મેખલાએ કરી વિષમ અને વળી તે ગિરીરાજ મણિ અને ઔરધીઓએ કરી કહી દેહીધમાન છે, તેથી જમીનની પેઠે ઝળઝળાયમાન થઈ રહે છે. ૧૩ પૃથ્વીના મધ્ય ભાગમાં રહેલો સર્વ પર્વતોનો ઇન્દ્ર મેરૂ પર્વત સૂર્યની પેઠે શુદ્ધ લેશાવંત પ્રકાશ કરીને જણાય છે. ઉપર કહી એવી શીખાએ કરી તથા અનેક પ્રકારના રત્નોના વર્ણોએ કરી મનને આનંદ કરે છે અને સૂર્યની પેઠે સર્વ દિશાઓને દીપાવે છે. ૧૪ આ જગ મેરૂ ગિરિરાજ પર્વતના કહેવાય છે. જે પૂર્વોક્ત ઉપમાએ મમુજ જગવાન યાત્રાપુત્ર થી મહાવીરદેવ જાતિએ, યરો, દર્શને, યાને એવં આચારે સર્વોત્તમ છે. ૧૫ લાંબા પર્વતોમાં નિષધ પર્વત મોટો છે, જોળાકાર પર્વતોમાં રૂચક પર્વત શ્રેષ્ઠ છે તે ઉપમાએ શ્રી મહાવીરદેવ જગવાનમાં પ્રદાએ કરી મિષ્ટ કલા છે તથા સર્વ યુનીઓને વિષે પ્રદાવંત કલા છે. ૧૬ તે જગવાન પ્રધાન ધર્મ પ્રકાશીને પ્રધાન, ઉજ્જવળમાં ઉજ્જવળ, દોષરહિત ઉજ્જવળ, સંખ અને ચંદ્રમાની પેઠે એકાંત ઉજ્જવળ, સર્વ પાનમાં સર્વોત્તમ એવું શુક્લ પાન ખાય છે. ૧૮ તે મોટા ત્રણોશ્વ (મહાવીરદેવ) સમગ્ર કમ જપાવીને યાને

હરી, ચારિત્રે હરી, દર્શને હરી, સર્વોત્તમ સોહને અમભાગે ઉત્કૃષ્ટિ સારિ અ-
 નંત બાગે સિદ્ધિમતિને પામ્યા. ૧૮ જેમ રૂપોને વિશે ચામલી રૂપ પ્રસિદ્ધ છે,
 એ રૂપને વિશે મુત્યુ કુમાર દેવતાઓ રતિમુખ વેદે છે. વનને વિશે જેમ નંદન-
 વન ક્રેષ્ણ કશ્યુ છે તેમ શ્રી મદાવીરોવ જ્ઞાને અને ચારિત્રે હરી પ્રદાવંત છે.
 ૧૯ શબ્દોમાં જેમ મેયની ગર્જનાનો શબ્દ, તારાઓને વિશે જેમ ચંદ્રમા અને
 મુખ્યોમાં જેમ ચંદન ક્રેષ્ણ છે તેમ મુનિઓમાં આર્ચાર્ચારિન એટલે જ્ઞા-
 નોષ પદસોહની વાંછના સ્થિત શ્રી મદાવીરોવ ક્રેષ્ણ કશ્યુ છે. ૨૦ જેમ સર્વ
 સમુદોમાં સ્વયંભૂમરજુ સમુદ, નામકુમાર દેવતાઓમાં ધનંજય અને રૂપમાં
 શેરડીનો રસ ક્રેષ્ણ છે તેમ તપઉપખ્યાને હરી મુનિઓમાં શ્રી મદાવીરોવ ક્રેષ્ણ
 છે. ૨૧ દાધીઓને વિશે જેમ ચેરાવન દાધી, ધૃમ્મદિક જ્ઞાનવેશમાં સિંદ,
 પાણીમાં મંત્રા નદીનું પાણી, પદ્મોજોને વિશે મરુ પક્ષી (વિનુરો) પ્રધાન છે,
 તેમ નિર્વાણરાદીઓમાં જ્ઞાનપુષ્પ શ્રી મદાવીરોવ પ્રધાન કશ્યુ છે. ૨૨ પો-
 દાઓમાં જેમ વિષ્ણુ (ચાવની), દુરોમાં જેમ અર્ચવંદ કમળ, કૃષ્ણ-
 યોમાં જેમ દાતા-ચામ (વચન) પાતળારો જ્ઞેવો જે ચાવની તે ક્રેષ્ણ છે તેમ
 અરિતોને વિશે શ્રી વર્ષમાન સ્વામી ક્રેષ્ણ કશ્યુ છે. ૨૩ જ્ઞાનમાં અમજ્ઞાન,
 જ્ઞાન વચનમાં અનવચાર વચન અને નવને વિશે જ્ઞાનચર્ચ ક્રેષ્ણ કશ્યુ છે, તેમ
 સર્વ સોહમાં ઉત્તમ અમજુ જ્ઞાનપુષ્પ શ્રી મદાવીરોવ ક્રેષ્ણ છે. ૨૪ ઈન્દ્રિયામાં
 સોહમાં જેમ જ્ઞાન સમય રંગે (પાંચ અનુનાર વિધાન) હી દેવતા, અમજ-
 યોમાં કૌપર્ષ કમળ, અને સર્વ ધર્મોમાં જેમ મેલકર્ષ ક્રેષ્ણ છે તેમ જ્ઞાનપુષ્પ
 શ્રી મદાવીરોવ શ્રી જ્ઞાન ઉત્પન્ન જ્ઞાની નથી એટલે શ્રી મદાવીરોવ સર્વો
 ક્રેષ્ણ જ્ઞાની છે. ૨૫ જેમ પુત્રો સર્વ વસ્તુને અપરમુન છે તેમ શ્રી મદાવીરો-
 વે પુત્ર પુત્રો સમાન તથા અપરમાર્ગ ૩૫ અપરોને અર્ચિયાર મહિ-
 મઅર્ચનિષિ તે જ્ઞાન પન્ન પુત્ર અને મહાપરમિ અને અર્ચનિષિ તે ક્રેષ્ણ
 જ્ઞાન, અર્ચ અને જ્ઞાન જે ને જ્ઞાનર્ચ અર્ચિયન કમળ, જેલ મહાન-
 અને અર્ચિય જ્ઞાન મહાને નારી જેલ જ્ઞાન છે. અર્ચ જ્ઞાન. જ્ઞા-
 ની તથા અર્ચન મહાન છે. ૨૬ ક્રેષ્ણ જ્ઞાનને ક્રેષ્ણ ક્રેષ્ણ જે જ્ઞાન
 ક્રેષ્ણ અર્ચન જેલે જ્ઞાનને અર્ચિયને અને જ્ઞાન અર્ચિય. જેલે જ્ઞાન
 ક્રેષ્ણ જ્ઞાન અને જ્ઞાને જ્ઞાન નરિ. ૨૭ અર્ચિયાર વિ-
 દ્ય, અર્ચિયાર વિદ્ય અને અર્ચિયાર વિદ્ય. ૨૮ જે સર્વ ક્રેષ્ણ જ્ઞાનને
 જેલ અર્ચિય, જેલ અર્ચિય જેલે જ્ઞાન અને જ્ઞાનને જ્ઞાનને જ્ઞાનને
 જેલે જ્ઞાન જેલે જ્ઞાનને જ્ઞાનને જ્ઞાન અને જ્ઞાનને જ્ઞાનને જ્ઞાનને

૨૮ તે ભગવાન રાત્રિ ભોજન રહિત, સ્ત્રીનું નિવારણ કરીને અર્ધ કર્મરૂપ
 દુઃખનો ક્ષય કરવાને અર્થે ઉપમાનવાન (તેમસ્થાવરે દેહ સુકોવી નાખ્યો
 એવા) થયા. વળી તે પ્રભુએ આ લોકે અને પરલોકનાં સ્વરૂપ બતાવીને સર્વ
 પ્રકારના પાપનાં સ્થાનકોને ધણીવાર નિવારણ કર્યા. ૨૯ હે જંભુ! સમગ્ર
 પ્રકારે અર્થે અને પદવંડે શુદ્ધ એવા અરિહંત બોધિત ધર્મને સાંભળીને
 સંરક્ષીને ધણા લોકો અનામુષ્ય સિદ્ધ થયા અને જે લોકોને કર્મ બાકી
 હતો તે લોકો દેવાનાં અધિપતિ તથા દૈવાદિક યંત્ર આગમીક કાળે સિદ્ધ
 થઈ રીતે હું (સુધર્મસ્વામી) જેવું મહાવીર સ્વામી પાસે સાંભળ્યું હતું
 (તિથેમિ) હું હું.

પરંતુરણું ગાથાઓ. (મૂળ)

પંચ મહાવ્રત સુવ્રત મૂલ, સંમણું મણાઈલ સાહુ સુમિણું;
 વેર વિરામણ પાળવસાણું; સર્વ સમુદ મહોદ્ધિ તીર્થ. ૧
 તીર્થકરેહિં સુદેસિય મગ્ગ, નરમ તિરિય વિવર્ણિય મગ્ગ;
 સર્વ પવિત્ર સુનિર્મિય સારિ, સિદ્ધિ વિમાણું અવગુણ દાર.
 ધર્મો રામે અરે ભિક્ષુ, ધર્મ ધર્મ સાર દિ;
 ધર્મો રામે રમે દતે, બંધમેર સમાહિએ.
 દેવ નરિંદ નમસિય પૂછય, સર્વ જગત્તમ મંગલ મગ્ગ;
 દુઃકરિસં ગુણ નામકમેક, જોખ પહરસ-વડસગ ભૂય. ૨
 દેવ દાણુત મધવા, જખ રખસ કિનરા;
 બંધપારિ નમસતિ, દુહર જે કરંતિ તે. ૫
 એસ ધર્મે ધ્રુવે શિયએ, સાસએ જિજ્ઞાસએ;
 સિદ્ધા સિદ્ધતિ આણેણું, સિદ્ધિસંતિ તહાવરે, તિથેમિ. ૬
 અરિહંત સિદ્ધ-પવણુ, ગુરુ થેર બહુસુયે તવસીસુ;
 વચ્છણયા ય તેસિ, અભિખ નાણાંવઓએ ય. ૭
 દંસણુ વિણુય આંવ—સસએ ય, સીલવ્યએ નિરમ્બારે;
 ખણુકવ તવ ચિત્તયાએ, વેમાવચ્ચે સમાહીએ. ૮
 અપુવ નાણુગહણે, સુખભત્તી પવણુ પભાવણુયા;
 એએહિં કાણેહિ, તિથવરત વહધ છવે. ૯
 જિજ્ઞાસણે અણુરતા, જિજ્ઞાસણુ જે કંતિ ભાવેણું;
 અમત્રા અસ તિહિદા, ને કંતિ પરિતસસારી. ૧૦

એવં ખુ નાહિલો સારં, જં ન દિસર્મ કિંચલું,
 અદિસા સમયં એવં, એતાવતં વિવાહિયા. ૧૧
 તર્મ અ પુદ્ધિં ચ ઈવજ પાસં, જુનેદિ જલે પદિલેદ સાવં;
 તન્દાનિવિલે પરમનિજ્યા, સમનદંસી જુ કર્મ પાવં. ૧૨
 ઉમુચ્ય પાસં હદ મચ્ચિએદિ, આરંભજીવી ઉમનાલુપરમી;
 કામેમુ ગિદાજી અવં કરતિ, સસિચ્ચમાજુ પુજુરેતિ મુખ્યં. ૧૩
 સવલે નાજે ચ વિન્નાલે, પચ્ચમાલે પં સંજમે;
 અપદનલે તલે એવં, લોલાલે અગિરિયા સિદિ. ૧૪
 સારં હંસજું નાજું, સારં તવ નિવમ સંજમં સીલં;
 સારં નિજવર મમં, સારં સસેદજા પાંચ મરજું. ૧૫
 કમ્માજીગિ કારણી, કુચ્ચઈ દર નિવણી,
 સંસાર જલ તારણી, એમંત દોઈ દવાવા. ૧૬
 આરંભે નટી રમા, અદિચ સમેજ નાસઈ જંબં;
 કંકાએ સમ્મતં નાસઈ, જન્મલ અવ ચદલેજું. ૧૭
 મત્તજં વિસવ કસાવા, નિરા નિરાદા ચ પંચમા કહિયા;
 એ એ પંચ પમાવા, દવા પદિનિ જંસાર. ૧૮
 તન્નનિ વિમયાં બોલે, લન્નનિ કુલસેવયં;
 લન્નનિ પુત મિતં જ, એથા પમો ન લન્નઈ ૧૯
 મિતો-દં નાથી મે ગાઈ નાદ-મન્નારલ કાકઈ.
 એવં અગીજમજમે, કાપાજુ-ચલુઈ કર્મ ૨૦
 એથ મે કાકમે કાક, ન.જાકલુકજમે;
 તેજા મે અદિચ કણ, કન્ન લેમેર લન્નલુ. ૨૧
 નવિ લુદી લેવા લેવંતમે, નવિ લુદી પુદિ સારાગ
 મવિ લુદી લે. એલુલુક, એવં નવિ લુદિ લેવા. ૨૨
 નટી લે લંદી અવ જુ પદ, લન્ન લેવંતે કુલુલે લેવ.
 નટી લે લંદી લુલુલુલુ, લુલુ લે લંદી નિરાદ લુલુ. ૨૩
 એવં ૧૧૧ ૧૨ ૧૩, લન્ન લે ૧૧ ૧૨, ૧૩.
 વિવ નવિ ૧૧ વિવ લેવંત, લુલુ લે ૧૧ ૧૨ ૧૩.
 ૧૪ વિવ ૧૧ લન્ન લેવંત, ૧૫ લુલુ ૧૧ ૧૨, ૧૩.
 લેવંતે ૧૧ લે ૧૨, લુલુલુ ૧૧ લે ૧૨. ૨૪

દશવૈકાલિકસૂત્રનું પહેલું અધ્યયન

ધર્મો મંગલ મુક્તિઃ, અહિંસા સંજ્ઞો તવો;
દેવા વિ તે નમસંતિ, જસ ધર્મો સ્વા મણો. ૧

જહા કુમસ પુષ્કેસુ, જમરો આવિયઈ રસ;
ન ય પુષ્કે કિલામેઈ, સોય પીણેઈ અપય. ૨

એમે એ સમણા મુતા, જે લોએ સંતિ સાહુણો;
વિહંગમાવ પુષ્કેસુ, દાણ ભતે સણે રયા. ૩

વયં ચ વિત્તિં લખ્ખામે, ન ચ કાઈ ઉવહમઈ;
અહાગહેસુ રિયતે, પુષ્કેસુ જમરા જહા. ૪

મહુદાર સમા છુદા, જે ભવંતિ અણિસિયા;

નાણા પિંડ રયા દંતા, તેણુ પુચંતિ સાહુણો. ૫ (તિમેમિ.)

અર્થ:—૧ ધર્મ—હિંસા મંગળીક છે. જીવહ્યા; સત્તર ભેદે સંજ્ઞા અને બાર પ્રકારે તપ એ ધર્મનું લક્ષણ છે. એવા ધર્મને વિષે જેનું સાન મન છે, તેને દેવતા અને ચક્રવર્તિ આદિ મનુષ્યો નમસ્કાર કરે છે. ૨ જેમ વૃક્ષના કુશને વિષે જમરો મર્યાદાએ રસ પીને પોતાના આત્માને તૃપ્ત કરે છે, પણ કુશને પીડા ઉપજવતો નથી. ૩ તેમ દોહને વિષે પરિમલથી મુખ એકા અને ચારિત્ર પાળનારા સાધુ જમરાની માફક મવેવણાને વિષે મગલ બાત પાણીથી સંતોષ માને છે. ૪ જેમ જમરો કુશને વિષે વિચરે છે તેમ ગૃહસ્થ પોતાને અર્થે કૃષિક્ષા અને કાઈ પ્રાણી ન હણાય તેથી આદારની વૃત્તિને એ પામશું. ૫ જે જમરા સરખા, તત્વેના જાણુ સાધુ તેમા પ્રતિજ્ઞા રહિત નાના પ્રધરના આદારને વિષે અનુરક્ત અને હિંસાના દમજુદાર તેને ચારિત્રીવા સાધુ દીએ, એમ હું કહું છું.

દશવૈકાલિક સૂત્રનું બીજું અધ્યયન

૧૬ ન કુલ્લ સામન ને દામે ન નિસરએ,

પાંચપાંચ વિમીનના, અદૃષ્ટ વચગેઆ ૧

૧૬-૧ - ન કુલ, હિંસાને મનુષ્ય, જી. ૫.

૧૦૬ જે ન જુઓ ન ન ચા- નિ ૧૫૫ ૩

વિષે મુખી થાય, ૬ રાજેમતી રહનેમિનું દષ્ટાંત કહે છે—અગધન. જો
 ઉપજેલા નામ, ઝળઝળતી, તીકણ, ધુમાડાવાળા અને સદન ન થાય તે
 અગ્નિમાં પેસી બળી મરવું કબુલ કરશે પણ પોતાના વમેલાં ઝેરને દરીયા
 પાછું લેવા ઈચ્છા કરશે નહિ. ૭ ધિક્કાર જે વુજને હે અપજસના કામી! જે
 અસંજમ જીવિતબ્યને કારણે વમેલા બોમને પાછા લેવાની ઈચ્છા કરે છે! તે
 વુજને મરવું બહુ છે. ૮ હું બોમક રાગની પૌત્રી અને ઉમ્મસેન રાગની પુત્રી
 છું; અને તું અંધક વિન્નુનો પૌત્ર અને સમુદ્રવિગ્ન્ય રાગનો પુત્ર છે; મને
 રમે ગંધનકુળના સર્પ સરખો થા! અર્થાત વમ્યા બોમને પાછા લેવાની ઈચ્છા
 કરીશ નહિ પણ સંજમ નિશ્ચય મનથી પાળ. ૯ જો તું ઓઓને દેખી
 મનને વિષે બોમની ઈચ્છા કરીશ તો જેમ વાગરે કરી હૈ નામે વહન
 મળ અસ્થિર થાય છે તેમ ઓઓને દેખીને કામ બોમની ઈચ્છાથી તો
 આત્મા અસ્થિર થશે. ૧૦ જેમ અંકુશે 'કરી હાથી ઢેકણે આવે' તેમ સા
 રાજેમતિનાં રૂપ વચન સાંભળીને રહનેમિ ધર્મને વિષે સમ્યક્ પ્રકારે ચિંત
 થયા. ૧૧ જેમ પુણ્યમાંહે ઉત્તમ રહનેમિ બોમથી નિવર્ત્યા તેમ તત્ત
 જાણુ, પંડિત, અતિશય કાલા તે પ્રમાણે કરે (બોમથી નિવર્તે). એમ
 કહું છું ઇતિ.

દશવૈકલિક સૂત્રનું ત્રીજું અધ્યયન

- સંજમે સુકિ આપાણું, વિપ્પ મુક્કાણુ તાઠણું;
 તેસિમેય-મણાઈનાં, નિગ્ગંથાણું, મહેસિણુ. ૧
- ઉદેસિયં કીયમડં, નિમાગં અમિક્કાણિય;
 રાષમતે સિણાણેય, મંધે મહમે ય વીવણે. ૨
- સંનિહિ મીહિમતે ય, રાયપિટે કિ મિચ્છમે;
 સંખાદણુ દંત પહોયણામ, સંપુચ્છણુ દેહ પહોયણામ. ૩
- અડાવમે ય નાલિમે, છત્તસ ય ધારણુ ડામે;
 તિગિજં પાહણુ પામે, સમારંજં ય જોઈણુ. ૪
- સિદ્ધાપર પિંડ અ, આસંદી પલી યકમે;
 ગિહંતર નિસિઆ વ, ગાયરસુ વટ્ટુણીય ૫
- ગિહિણે વેવાવડીય મત્તય આપ્પવ વનિય.
 તત્તા-નિવુડ બોદન, આપ્પિડ અન્નકાળી ૬

જનને કારણે ચોપાટ, મેંછપા અને શેત્રંજ આદિ-સ્થાન રમવી તે તર
 ભુગટે રમે તે, ૧૬ છત્રકંબલ આદિ માથે રાખે, રખાવે તે, ૨૦ વૈકું કરવું
 કરાવવું તે, ૨૧ ખમમાં ખગરખાં પહેરવાં તે (કપડાના અથવા ચામડાનાં
 ૨૨ આરંભ કરે તે, ૨૩ અગ્નિનો આરંભ કરે તે. ૫ ૨૪-સ્થાનકનાં ઘણાં
 આધારાદિક લે તે, ૨૫ દોલીઆ, મધંગ અને ધુરદીપર બેસે ને, ૨૬ ગૃહ
 સ્થાને ઘેર બેસે તે, ૨૭ સરીરના માત્રને વીલેપન કરવાં તે (પીડી પ્રમુખન
 ૬ ૨૮ ગૃહસ્થની વૈધાવચ્ચ કરે તે, ૨૯ પોતાની જાતિ જણાવી આશ્ચર્ય
 કરવી તે, ૩૦ મિત્ર એટલે કાંઈક જીવના પ્રદેશ રહી ગયા હોય તેવા કાર
 પાકાં આધાર પાણી ભોગવવાં તે, ૩૫ જૂખ તૃપાદિક અથવા રોગાદિક પી
 ઢિપજવાથી ગૃહસ્થનું સરણુ લે તે. ૭ ૩૨ કાચા મુગા, ૩૩ કાચું આ
 ૩૪ શેરડીના કટકા ભોગવે તે, ૩૫ સુરણુ આદિક કંદ ભોગવે તે, ૩૬ શુભ
 મૂળ સમિત ભોગવે તે, ૩૭ તે કાચા ફળ, ૩૮ કાચા ખીજ લેવાં તે. ૮ ૩
 સંચળ, સિંચવ, ૪૦ મીઠું, ૪૧ અગરનું કાચું મીઠું ભોગવવું તે, ૪૨ ૨
 મુદ્દનું મીઠું. ૪૩ ખારી ધૂળથી નીપજેલું મીઠું ૪૪ ઘણું મીઠું કાચું ભો
 ગવું તે, ૬ ૪૫ વસ્ત્રાદિકને ધુપ દેવો અથવા ઘાવાં તે. ૪૬ ઔષધથી વખ
 કરવું તે, ૪૭ ગળાંથી નીચેના વાગ સમારવા તે, ૪૮ જીલાન લેવો તે. ૪
 આખમાં અંગન કરવું તે, ૫૦ દાતણ કરવું તે, ૫૧ સરીરે તૈલાદિક વિશેષ
 કરવું તે, ૫૨ સરીરની શુશ્રુષા કરવી તે અનાચાર દોષ, ૧૦ એ સર્વ જનના
 ચરણ દોષ નિર્મલ્ય મોટા કમ્પિવર, સંજ્ઞાને વિષે જોડાયેલા, અત્રિતજાંધણ
 વિચરનારને આચરવા યોગ્ય નહિ. ૧૧ પાંચ આશ્રવ માઠા જાણી ઊંઘા
 વણુ મુશિ ચોપવનાર, હોવા જીવની સમ્બંધ પ્રકારે યતના કરનાર, પાંચ ઇ
 દિવસો નિમ્મલ કરનાર, ધૈર્વત, નિર્મલ્ય, સરલ દષ્ટિએ સચમ પાળનાર. ૧
 જનાગાની યજુને વિષે આનાપના લીએ, ધીવાળાની યજુને વિષે વચ્ચે દૂર મુ
 દાંડ સદન કરે, વર્ષાકાળે અગિયારને સમરી એક કામે બેસે, સમ્બંધ પ્રકારે
 યતનાના કરજુદાર, જાડી સમાધીરંત, યાનાદિકના ધરજુદાર. ૧૩ જેને ૫
 રિસદૃષ્ટ વેરીને દમ્બા, મોદને દૂર થઈ, ઇન્દ્રિયે જીત્યાં, એવા મોટા કમીષ
 સારીરિક અને માનસિક દુઃખ ટાળવાને અર્થે ઉપમ ને જે. ૧૪ દુષ્ટર જા
 બ કમિ દુષ્ટ-સદી ન જુદાવ તેવા પાંચ સદીને તે આદેશ. ૧૮
 મુનિને જે દેવને જે. ૧૫ કેવળે અને કેવળે મિદ ૨. ૧૧ ૫ ના અંગ
 : ૧૧ ના અંગ ૧ ૧૧ ૩ ના અંગ ૧૧ ૩ ના અંગ ૧૧ ૩ ના અંગ ૧૧ ૩
 ૧૧ ના અંગ ૧૧ ૩ ના અંગ ૧૧ ૩ ના અંગ ૧૧ ૩ ના અંગ ૧૧ ૩

श्री उत्तराष्ट्रययन सूत्रतुं त्रीलुं अध्ययन

यत्तानि परमरक्षाणि, दुष्टदाहणीक नृपुत्रैः
 भाग्यवत् सुष्ठु सदा, संजगन्मि ५ वीरिणः १
 समायन्ना अ संसारे, नास्त्योत्तमं नृपुत्रैः
 इमा नानाविदा हृद, पुत्रो विरसंभवा भवा. २
 श्रेयसा देवसौख्यं, नरस्ये वि श्रेयसाः
 श्रेयसा व्यासुतं हापं, अदाकभेदिं ३
 श्रेयसा अनिमो देवर्ष, तयो अपराधपुत्रयोः
 तयो वीरपुत्रो न, तयो पुनरुपिरीरिषा ४
 श्रेयसापुत्रोऽपि, पात्रिभ्यो इममिषिरताः
 न निविशन्ति संसारे, सज्जदेव ५ अतिथा. ५
 इमसमिदिं सन्तु, दुष्टिभवा नृपुत्रयोः
 अभापुसासु श्रेयसु विनिदंभन्ति पात्रिभ्यो ६
 इमापुं तुं पदापुत्रैः, आपुत्रो इव स्यात्
 इषा मोक्षिभवापुत्रा, आपुत्रिभवापुत्रा. ७
 भाग्यवत् विरसं स्यात्, इषा भवसा पुत्रदाः
 स मायसा पतिवन्तः, तसं अन्तिभवे. ८
 अदंभ सपुत्रं स्यात्, अदा पापपुत्रदः
 मोक्षसा मेभवापुत्रं स्यात्, नदये विरसं ९
 सुष्ठु न स्यात् सदा न, वीरिणं पुत्रं पुत्रदः
 नदये विरसं वि स्यात्, स्यात् विरसं. १०
 अदंभपुत्रिभवापुत्रो, अदंभ देव स्यादे
 नदंभ विरसं स्यात्, सपुत्रे विरसं ११
 मेव विरसं स्यात्, सपुत्रे विरसं विरसं
 विरसं स्यात्, सपुत्रे विरसं स्यात्
 विरसं स्यात्, सपुत्रे विरसं स्यात्
 विरसं स्यात्, सपुत्रे विरसं स्यात्

અપિયા દેવકામાણું, કામરૂપવિદિવિભો;

ઉદું કપેસુ ચિદ્રન્તિ, પુનઃ ત્રાસસયા બદ્ધ. ૧૫

તતથ દિવ્યા જહાધાણું, જહ્યા આહિકખએ ચુયા;
ઉવેન્તિ માણસં જોણિં, સે દસકગે ડલિભયએ. ૧૬

ખેતં વાયું કિરણું ચ, પસવો દાસપોરસં;
ચતારિ કામખન્ધાણિ, તતથ સે ઉવવન્નચ્છ. ૧૭

મિતવં નાથવં હોઈ, ઉચ્ચગોએ વ વણુવં;
અપાયંકે મહાપન્ન અભિભયએ જસો બલે. ૧૮

ભોચ્યા માણુરસએ ભોએ, અપડિરૂવે અંદાઉયં;
પુન્નિં વિસુદ્ધસદ્ધકમે, કેવલં બોદિ ભુતિભયા. ૧૯

ચહિરંગે દુલ્લહં નચ્યા, સજ્જમં પડિવિભિયા;
તવસા હુપકમ્મસે, સિધ્ધે હવઈ સારએ. ૨૦ તિ ભેમિ,

અર્થ:-૧ ભોક્ષ પામવાનાં ઉત્કૃષ્ટાં ચાર અંગ, તે-૧, મનુષ્યપથ
૨ સૂતરું સાંભળવું, ૩ ધર્મ ઉપર શ્રદ્ધા અને ૪ સંયમને વિષે બળનું હોરવું.
એ ચાર મોટાં કારણુ આ સંસારમાં જીવને મળવા દુર્લભ છે. ૨ સંસારમાં
રહેલા જીવોએ નાના (અનેક) પ્રકારનાં ગ્રામ તથા જાતિને વિષે યાનાવરણાદિક
અનેક પ્રકારનાં કર્મ કરી જૂઠી જૂઠી એકદિવાદિક જાતિથી સર્વ શોક ભયો છે
૩ એકલા શુભ કર્મ કરી જીવ દેવલોકમાં જાય. એકલા પાપકર્મ કરી નરક-
ગતિમાં જાય અને એકલા અમુરણી જાતિમાં જાય, એ પ્રમાણે જેવાં કર્મ કરે
તેવી ગતિએ જાય છે. ૪ એકલા ક્ષત્રી (રાજા) થાય છે, ત્યારપછી અંગણ
થાય, સુક્રસં થાય, કોડા થાય, પતંગીઓ થાય અને કોડી થાય છે. ૫ એ
પ્રમાણે જીવ ચોરાશીસજી જીવાનેનીમાં પરિભ્રમણ કરે છે. કર્મરૂપ મેલથી મ-
સિન યથેચ્છા જીવો સંસાર સમુદયથી નિવર્તે નહિ: જેમ સર્વ અર્થને વિષે રાજા
પાછો હડે નહિ તેમ કર્મ કરવામા જીવ પાછો હડે નહિ ૬ કર્મને યોગે જીવ
મૂઠા થાય, દુઃખીઓ થાય, ઘણી વેડના ભોગવવાવાળો થાય અને મનુષ્યથી
ઉન્નતી યોગિમાં વિશેષ દણુ છે ૭ અનેક બલ પરિભ્રમણ કરી કેટલેક
કાળે જીવ નિમિત્ત થઈને કણી વિનુદ્ધકર્મને પામવાથી મનુષ્યપણુ અગીકાર
કર છે ૮ મનુષ્ય થઈને પામીને વધુ સાતજીવનું મળવું દોહીકુ છે. જે

૧ માતા આત્મણી, ૨ પિતા અકાળ દાન નો બુદ્ધસ કલ્યાણ.

[illegible]

ਸੀ 'ਸੁਪਰੀਮਸੀ' ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ.

知者知之，不知者不知，此其所以為知也。知者知之，不知者不知，此其所以為知也。

જે પાવકન્નેદિ ધણું મળૂસા, સમાવયન્તી અમણં મહાયઃ
 પહાય તે પસપયદિએ નરે, વેગાણુગદા નરયં ઉવેન્તિ. ૨
 તેણે જહા સન્ધિમુકે મહીએ, સકમ્મુણા કિચ્ચપ પાવકારી;
 એવં પયા પેચ્ચ ઈદં ત્વ લોએ, ક્કાણ્ણ કમ્માણ્ણ ન મોકખ અતિય. ૩
 સંસારમાવળ પરસસ અદ્ધા, સાહારણ્ણ જં ચ કરેઇ કમ્મં;
 કમ્મરસ તે તરસ ઉ વેવકાસે, ન બન્ધવા બન્ધવયં ઉવેન્તિ. ૪
 વિત્તેણ તાણ્ણ ન લભે પમતો, ઇમમ્મિ લોએ અદુવા પરત્યા;
 દીવ પ્પણ્ણકે વ અણુન્તમોદે, નેયાઉયં દુદ્ધમદુદ્ધમેવં પ
 મુત્તેસુ યાવો થકિણ્ણકલ્હી, ન વીસસે પવિડએ આસુપન્ને;
 ધીરા મુહુત્તા અમણં સરીરં, ભારણ્ણકપકખી વ ચરેડપ્પમત્તે. ૬
 ચરે પયાઈ પરિસદ્ધેમાણે, જં કિચ્ચિ પાસં ઈદં મન્નમાણે;
 ભાલન્તરે હવિય જ્ઞદ્ધપત્તા, પચ્છા પરિનાયં મક્કાવધંસી. ૭
 હન્દનિરોહેણ ઉવેઈ મોકખં, આસે જહાં સિખિયવમ્મધારી;
 પુબ્બાઈ વાસાઈ ચરેડપ્પમત્તો, તમ્હાં મુણી ખિપ્પમુવેઈ મોકખં. ૮
 સ પુબ્બમેવં ન લભેજ્જ પચ્છા, એસો ડવમા સાસવવાપ્પયાણ્ણ;
 વિસીદ્ધં સિદ્ધિએ આઉયંમિ, કાલોવણ્ણીએ સરીરસસ બેદે. ૯
 ખિપ્પં ન સકકઈ વિવેગમેઈ, તમ્હા સમુદ્ધાય પહાય કામે;
 સમિચ્ચ લોગં સમયામહેસી, અપ્પાણ્ણરકખી ચર અપ્પમત્તો. ૧૦
 મુલ્લં મુલ્લં મોહયુણે જયન્તં, અણ્ણેગદવા સમણ્ણં ચરન્તં;
 કાસા પુસન્તી અસમંજસં ચ, ન તેસિ ચિકખૂ મણ્ણસા પડરસે. ૧૧
 મન્દા ય કાસા બહુલોહણ્ણિજ્જા, તદ્દપ્પગારેસ મણ્ણં ન કુજ્જા,
 રકિખ્ખજ્જા મોહં વિણ્ણમેજ્જા માણ્ણં, માયં ન સેવેજ્જ પહેજ્જા લોહં. ૧૨
 જે ડસંખયા તુચ્છ પરપ્પવકઈ, તે પિન્નજ્ઞેસાણ્ણયયા પરજ્ઞા;
 એતે અદમ્મે સિ દુચ્છામાણે, કહેં મુણે જાવ સરીરએઓ. ૧૩ તિ એમિ.

અર્થ:—૧ આઉણું સંધાય તેમ નથી માટે હે હવ ! ધર્મને વિષે પ્ર-
 માદ ન કર જરાવંત હવને નિત્રે કોઇ ગ્રાણ્ણ શરણુ નથી માટે એવું જાણુ કે
 દિંસદ, અનિતેંદ્રિય અને પ્રમાદી હવો કેને ચરણુ જશે ? ૨ જે મનુષ્ય
 પાપકર્મ કરીને ધન મેળવે છે અને એ ધન માટે દુખ ટાળશે એમ જાણુ
 અમૃતની પેઠે મહી રાખે છે તેઓ તે ધન કાઢીને જ પુત્રાદિના પાપમાં રવા
 થતા વેગ-ગત નથીને જુદા જુદા છે ૩ જેમ બનર પડતા ખાતરને મોટે

આમંત્રણ પાપી ચોર પોતાના કર્મે કરી પીડા પામે છે તેમ જીવ આ-
 ત્ત અને પરસોડામાં પીડા પામે છે, કારણ કે કરેલાં કર્મ ભોગ્યા સિવાય
 રૂંદે નહિ ય સંસારી જીવ પરને તથા પોતાને માટે જે માધારજી કર્મ કરે
 તે તે કર્મ ભોગ્યવાને વળતે તે પર જીવો બાંધાયજે રહેતા નથી એટલે
 જીવમાં જાત લેતા નથી, ૫ પ્રમાણે જીવ અને કરીને આલેા અને પરસોડાને
 વિષે ત્રાજુ-સરજુ પામે નહિ સમગ્રીતરૂપ દીવો જુગજુગી મેલનો ઘણા ઘણ
 છે તેથી મોટા માર્ગને દીવો અજુગી કરે છે. ૬ પંડિત, શીખ પ્રતાપન
 પ્રણ કમ્પ નિદ્રાએ મુનો થોડા પળ આવથી જાગનો થોડા અંજામ અવિનમ્બે
 ટપે અને પ્રમાણે વિધાસ ન કરે કારણ કે જાગર જાગ જાગને અને કરીર
 જાગરિત મનુ જાગ છે, માટે કારકે જાગીની પો પ્રમાણરિત માલે છે. ૭
 જે કોઈ મુગ મુગ તથા ઘણામુખને વિષે રાત્ર ન લાગે તેમ સંકલ્પે મામે
 અને સંમારનો પામ સરખો માને તથા જાત, રાત્ર અને અરિગતિ કામ
 જાગનો સામ મળે ત્યાં મુગી સંજામ અવિનમ્બે વધારીને પાત્રી મળુને
 જામને કર્મરૂપમગ તથા કરીરને રાત્ર. ૮ શીખરિત જો હામ જાગર
 રાત્રી પો સાધુ પોતાની મરજી જાગરિતે મેલને પ.મે. પદા દુર્ગ મુગી
 રાત્રાદિત રાત્રાજીને માને મામે તે મુનિ રાત્રા મોટા જાગ છે ૯ જે
 જાગ પ્રણ પર્મ ન કરે અને જાગ અને કે અંજામે પર્મ કરીત, તે જાગ
 પાત્રી પળ પર્મ કરી કરીતો નથી. ૧૦ ઉપમા રાત્રીને જાગે જાગ જાગ
 રાત્રેન જાગે નહિ. ૧૧ જે જાગે જાગ રાત્રી રાત્રી પર્મ કરીતો જાગે
 રાત્રી નથી માટે કાવચન કરી કામને અને જાગેને જે ૧૨ રાત્રીના પો
 જાગે કરીતને અમલને જાગા જાગેને અ.જાગે. ૧૩ રાત્રી. ૧૪
 જાગેની રાત્રી રાત્રી. ૧૫ રાત્રીના રાત્રીને જાગા જાગેને વિષે વિધાન
 રાત્રીને અને રાત્રીના જાગા કે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૧૬ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૧૭ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૧૮ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૧૯ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૦ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૧ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૨ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૩ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૪ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૫ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૬ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૭ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૮ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૨૯ રાત્રીના રાત્રી
 રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રીને જાગે રાત્રીના રાત્રી રાત્રી. ૩૦ રાત્રીના રાત્રી

શ્રી નમિત્રવજ્રયાનું નવમું અધ્યયન (ઉત્તરાદે

અર્ધહિણુ દેવલોગાઓ, ઉવવલો માણસમિ,
 ઉવસન્તમોહણિજ્ઞો, સરખ પોરાણિયં ગ્રંથ.
 ગ્રંથ સરિતુ ભયવં, સયંસંકુદ્ધો અણુતરે ધમ્મે,
 પુત્તં ઠવેતુ રજ્જો, અભિણિકખમમ્મં નમી રાયા.
 સે દેવલોગસરિસે, અન્તેહરવરગઓ વરે ભોગ્યે,
 ભુન્નિતુ નમી રાયા, ભુદ્ધોભોગે પરિચ્ચયપ્પ.
 મિહિલં સપુત્તજણુક્કયં, જક્કમોરોહં ચ પરિચ્ચણું સન્ધ;
 ચિચ્ચા અભિનિકખન્તો, જ્ઞેગન્તમહિટ્ટિઓ ભયવં.
 કાલાહલગ્ગજ્ઞયં, આસી મિહિલાએ પવ્વયન્તમ્મિ,
 તપ્પયા રાયરિસિમ્મિ, નમિમ્મિ અભિણિકખમન્તમ્મિ
 અપ્પભુટ્ઠિયં રાયરિસિં, પવ્વજ્ઞાંકાણુમુત્તમં,
 સક્કો માહણુવેસેણું, ધમ્મં વયણમખ્ખવી
 કિન્તુ ભો અજ્ઞ મિહિલાએ, કાલાહલગ્ગસંકુદ્ધા,
 સુવ્વન્તિ દારુણા સદા, પાસાએસુ ગિહેસુ ય.
 એયમદ્ધં નિસામિતા, હેગેકાઃખ્ખયોષ્ઠઓ;
 તઓ નમી રાયરિસી, દેવેન્દં ઈણુમખ્ખવી.
 મિહિલાએ એષ્ઠએ વચ્છે, સીયચ્છાએ મલ્લારમે,
 પતપુદ્ધુલોવેએ, બલ્લણું બલ્લુગુણે સયા.
 વાએણુ હીરમાણુમિ, એષ્ઠયામિ મલ્લારમે;
 દુદ્ધિયા અસરણા અત્તા, એએ કન્દન્તિ ભો ખમા.
 એયમદ્ધં નિસામિતા, હેગેકારણુયોષ્ઠઓ;
 તઓ નમિં રાયરિમિં, દેવિન્દો ઈણુમખ્ખવી.
 એસ અગ્ગી ય વાકે ય, એયં કજ્જઈ મન્નિરં;
 ભયવં અન્તેહરવેણું, કીસ બ્બં નાવપેકખમ્મ.
 એયમદ્ધં નિસામિતા, હેગેકારણુયોષ્ઠઓ;
 તઓ નમી રાયરિસી, દેવેન્દં ઈણુમખ્ખવી.
 મુદ્ધં પસામો હવામો, જ્ઞેમિ યો નચિ કિચ્ચણં.
 મિહિલાએ કજ્જમાણીએ ન એ કજ્જઈ કિચ્ચણ
 એવજ્ઞાનવજ્ઞાનમ નિવરણમ નિવરણમ
 પાપ નિવરણમ નિવરણમ નિવરણમ

૧૬ ॥ મુણિજો જનં, અણુમારસ મિત્રપુત્રો;	
સત્યઓ વિપમુક્તસ, એતન્તમગ્નપ્રસયઓ.	૧૬
એવમદં નિસામિતા, હેતુમારણ ચોષ્ઠઓ;	
તઓ નમિં રાવરિચિં, દેવિન્દો ઈન્દુમળગરી.	૧૭
પાશરં કારકતાળં, ગોપુટાવમાણિ વ;	
કેરસલસપગ્ધોઓ, તઓ મગ્ધસિ ખતિવા.	૧૮
એવમદં નિસામિતા, હેતુમારણચોષ્ઠઓ;	
તઓ નમી રાવરિચી, દેવેન્દં ઈન્દુમળગરી.	૧૯
સદં નરરં કિચ્ચા, તરસંપરમગ્ધવં;	
અન્તીનિરુજપાશરં, નિમુતં કુપ્પપંસરં.	૨૦
ધવં પરકમં કિચ્ચા, છદં ચ ઇરિયં સપા;	
ધિદં ચ રવજં કિચ્ચા, સગ્ગેજ પચિમન્દ્યમે.	૨૧
તપનારાવજુતેજ, નિરુજ કમ્પકંચુવં;	
મુખી વિવપસંશ્ચઓ, સપાઓ પરિમુગ્ધઓ	૨૨
એવમદં નિસામિતા, હેતુમારણચોષ્ઠઓ;	
તઓ નમિં રાવરિચિં, દેવિન્દો ઈન્દુમળગરી.	૨૩
પાશાએ કારકતાળં, મદમાનુરિકાંજુ વ;	
વલ્લભપોષિતાઓ વ, તન્દો રવગેભ ખતિવા.	૨૪
એવમદં નિસામિતા, હેતુમારણચોષ્ઠઓ;	
તઓ નમો રાવરિચી, દેવેન્દં ઈન્દુમળગરી	૨૫
સપરં જુ મો કુપ્પરિ, તો કવો કુપ્પરં ધવં;	
સપરં મગ્ધસિપગ્ધવં, તવ કુરેત્ત સપરં.	૨૬
હેતુદં નિસામિતા, હેતુમારણચોષ્ઠઓ;	
તઓ નમિં રાવરિચિં, દેવિન્દો ઈન્દુમળગરી	૨૭
સપરં કં મદાદે વ, મગ્ધસિપગ્ધવં	
સપરં એવ કમ્પકં, તઓ તરસિ ખતિવા.	૨૮
નિરુજ નિરુજિત, હેતુમારણચોષ્ઠઓ.	
તઓ તવો રવરિચી, દેવેન્દં ઈન્દુમળગરી	૨૯
સપરં કુ મદાદે, વિવગ્ધ રવં રવુમળ	
સપરં રવ મગ્ધસિપગ્ધવં, કુપ્પરં કવો મદા	૩૦
એવમદં નિસામિતા, હેતુમારણચોષ્ઠઓ.	
તઓ તવો રવરિચી, દેવેન્દં ઈન્દુમળગરી.	૩૧

ને રૂઠ પતિયા વુજાં, નાનમન્તિ નરાદિવા;	૩૨
વસે તે દાવઠતાણું, તઓ ગચ્છસિ ખતિયા.	
એયમદું નિસામિતા, હેઝીકારણુયોઈઓ;	
તઓ નમી રાયરિસી, દેવેન્દં ઇણુમળ્ગવી.	૩૩
ને સદસ્સં સદરસાણું, સંગમે દુજ્જળ્યે નિગ્યે;	
એગં નિણેજાં અપ્પાણું, એસ સે પરમે જઓ.	૩૪
અપ્પાણુમેવ જુજ્જાદિ, કિં તે જુજ્જેણુ જનઝઓ;	
અપ્પાણુમેવમપ્પાણું, જપ્પતા સુદમેહએ.	૩૫
પચિન્દિયાણિ કોહં, માણું માયં તહેવ સોહં ચ;	
દુજ્જળ્યં એવ અપ્પાણું, સવ્વં અપ્પે નિગ્યે નિયં.	૩૬
એયમદું નિસામિતા, હેઝીકારણુયોઈઓ;	
તઓ નમિં રાયરિસિં, દેવિન્દો ઇણુમળ્ગવી.	૩૭
જપ્પતા વિહિસે જન્ને, ભોષતા સમણુમાદણે;	
દુઆ ભોઆ ય નિદ્ધા ય, તઓ ગચ્છસિ ખતિયા.	૩૮
એયમદું નિસામિતા, હેઝીકારણુયોઈઓ;	
તઓ નમી રાયરિસી, દેવેન્દં ઇણુમળ્ગવી,	૩૯
ને સદસ્સં સદરસાણું, માસે માસે ગરં દ્યમે;	
તરસ વિ સંજગો સેકિ, અદિન્તરસ વિ કિંચણુ.	૪૦
એયમદું નિસામિતા, હેઝીકારણુયોઈઓ;	
તઓ નમિં રાયરિસિં, દેવિન્દો ઇણુમળ્ગવી.	૪૧
ધોરાસમં ચર્ષતાણું, અનં પત્થેસિ આસમં;	
ઇહેવ પોસદરઓ, ભવાદિ મણુમાદિવા,	૪૨
એયમદું નિસામિતા, હેઝીકારણુયોઈઓ;	
તઓ નમી રાયરિસી, દેવેન્દં ઇણુમળ્ગવી.	૪૩
માસે માસે વુ ને ગાતો, કુસગ્ગેણુ વુ ભુન્નએ;	
ન સો સુવકંખાવરસ ધમ્મરસ, કલ્લં અગ્ગલ્લ સોવસિં.	૪૪
એયમદું નિસામિતા, હેઝીકારણુયોઈઓ;	
તઓ નમિ ગચ્છસિં, દેવિન્દો ઇણુમળ્ગવી	૪૫
દિગ્ગણુ સુવન્ન મોણુમુગ, કસ દ્વસ ચ વાદણું;	
કોસં વંઠાવજાણુ, તઓ ગચ્છસિ ખતિયા.	૪૬

એવમદ્ નિસામિતા, દેઉકારખ્યોષ્ઠ્યો;	
તયો નમી રાવરિસી, દેવેન્દ-ઃખ્યમખ્યતી	૪૭
મુવન્ન રૂપરસયો પન્વયા બવે, સીયા દુ કેલાસ સમા અસંખ્યા;	
નરસ મુદસ ન તેદિં દિંગી, ઇન્જા દુ આગાસ સમા અખ્યનિયા	૪૮
પુદતી સાલી જ્યા ચેવ, દિગ્ગજ પમુખિરસદ;	
પદિપુષ્પ નાતમેમસ, ઈષ્ટ વિભાવ તવં ચરે.	૪૯
એવમદ્ નિસામિતા, દેઉકારખ્યોષ્ઠ્યો;	
તયો નમિં રાવરિસિં, દેવિન્દો ઈખ્યમખ્યતી.	૫૦
અયોરવમખ્યુદ્યે, બોએ અપસિ પ્રતિયા;	
અસન્તે કામે પદ્યેસિ, સંકેપેખ્ય વિદન્નાસિ	૫૧
એવમદ્ નિસામિતા, દેઉકારખ્યોષ્ઠ્યો;	
તયો નમી રાવરિસી, દેવેન્દ-ઃખ્યમખ્યતી.	૫૨
સાતં કામા વિભં કામા, કામા આમીદિમોપમા;	
કામે પદમાખ્યા, આકામા અન્નિ દોગ્ધદે.	૫૩
અદે વદ્ય કાદેખ્યં, માદેખ્યં અદમા ચર,	
માયા મુદ્વિદ્યાઓ, સંજાઓ દુદ્યો અવં.	૫૪
અવિદ્યોષ્ઠ્ય મદ્ય રવે, દિવિદ્યોષ્ઠ્ય મિતવ;	
વદ્યા અગિયુખ્યઓ, મિતિ રવિ દિં રવિદિં.	૫૫
અદો તે વિભિન્નઓ કે દો, અદો અદો પદ્યિઓ.	
અદો વિરજિયા અ.વા, અદો સંજા રવિદ્યાદો	૫૬
અદો તે અવકાશં અ.વ, અદો તે અદ્ય અવં.	
અદો તે રિન્દા અન્ન, અદો તે મુદ્વિદ્યા અવં.	૫૭
કિં કિ દન્ન અ.વ, રવિ દેવો કિન્દો.	
કે રવિદ્યા અ.વ, કિન્દિ અવં રવિદ્યા	૫૮
અવ અગિયુખ્ય, રવિદ્યા રવિદ્યા અ.વ,	
રવિદ્યા રવિ. રવે રવિ અવં રવિ.	૫૯
રે રવિદ્યા અ.વ, રવિદ્યા રવિદ્યા અ.વ.	
અવ રવિદ્યા અ.વ, રવિદ્યા રવિદ્યા અ.વ.	૬૦

નમી નમેષ અપાણું, સકખં સહેલુ. ચોધઓ;
ચપઉણુ એહં ચ વેદી, સામણુ પળ્લુવટ્ઠિઓ.

૬૧

એવં કરન્તિ સંજુદા, પવિત્રયા પવિત્રપણા;
વિધિયદ્દન્તિ ભોગેસુ, જહા સે નમીરાવરિસિ. તિ જેમિ.

૬૨

અર્થ:—૧ નમી રાજર્ષિના જીવ પાંચમા બ્રહ્મ દેવલોકથી અવીને મનુષ્ય લોકને વિષે ઉત્પન્ન થયો, દરેકન મોહનીય કર્મ ઉપશમાવીને પાછલાં જીવની જાતિ સંભાળવાથી જાતિ સ્મરણુ જ્ઞાન ઉત્પન્ન થયું. ૨ જાતિ સ્મરણુ જ્ઞાને કરી પાછલાં જીવ સંભાળીને જગવંત જ્ઞાનવંત પોતાની મેળે ઉત્કૃષ્ટ પ્રજાન ધર્મને પામીને તે નમી રાજ પોતાના પુત્રને રાજ્ય સોંપીને ધરથી દીક્ષા લેવાને નીકળ્યા. ૩ તે નમી રાજ અંતેઉરને વિષે રહી દેવલોકના જેવા ઉત્તમ ભોગ ભોગવીને, તત્વના જાણુ નમી રાજ્યે ભોગને છાડ્યા. ૪ તે નમી રાજ મિથિલાનગરી, ખીજાં શહેરો, રેણ, ચતુરંગીસેના, અંતેઉર, સ્વર્ગનાદિક સર્વ છાડીને એકાંત રાગદ્વેષરહિત, નિરુદ્ધીપણે મોટા ઋદ્ધિના અને મોટા જ્ઞાનના ધણી નમી રાજ ધરથી બહાર નીકળ્યા. ૫ રાજર્ષિ નમી રાજ દીક્ષા લેવાને ધરથી બહાર નીકળ્યા ત્યારે મિથિલાનગરીમાં લોકો વિલાપાદિક-શબ્દોથી કાલાહલ કરવા લાગ્યા. ૬ તે નમી રાજર્ષિ દીક્ષા લેવાને ઉત્તમ રથાનકને વિષે સાવધાન થયા, તે અવસરે શકેદ્ર બાહ્યુરૂપે આવીને આ પ્રમાણે વચન કહેવા લાગ્યા. ૭ અહો નમી રાજ! આજ મિથિલાનગરી રાજ્યગૃહમાં અને સામાન્ય ગૃહને વિષે હલવને અને મનને હિંદેગ કરે એવા ઘરણુ શબ્દોથી કાલાહલે કરી કેમ બામ થઈ છે? ૮ ધણા લોકોને દુઃખનું કારણુ તે તારી દીક્ષા છે અને પરજીવને જેથી દુઃખ ઉપજે તે પરશ્રમણુનું કારણુ છે, એ અર્થ સંજીવિને તથા વિચારીને ત્યારપછી નમી રાજર્ષિ દેવેન્દ્રપ્રત્યે આ (નીચે) પ્રમાણે વચન કહે છે. ૯ મિથિલાનગરીને વિષે ઉદ્યાનમાં એક સીનજા ઝાવા-વાળું, મનને રમણિક, પત્ર, પુલે, ફળે કરી સદીત, પછી આદિક ધણા જીવોને સાથે ચુલનું કરનાર એવું એક વૃક્ષ છે. ૧૦ અહો વિપ્ર! વનમંદિ તે મનો-રમ વૃક્ષ વાવે કરી કાલવાથી દુઃખીઓ અને ચરણુરહિત થયેલાં પંખીઓ દુઃખથી પીડા પામીને આકંદ કરે છે તેમા ઝાડના દોષ નથી. ૧૧ એ અર્થ સંજીવિને વિચારીને તેવું પાત્ર પાત્ર નિમિત્ત નવા રાજર્ષિપ્રત્યે દેવેન્દ્ર આ પ્રમાણે વચન કહે ન ૧૦ દે નમી રાજ! નાદરા રહેવાન, ધર અને અન્યુ રહેરે અર્થ અને રાવરે કરી પ્રણય જગત્ દખાવ છે તે તું જા મારે

નથી જોતો ! ૧૩ એ અર્થ સંબંધીને દેવ પાર પાડવા નિમિત્તે નથી રાત્રિ
 દેવેદ પ્રત્યે આ પ્રમાણે કહે છે. ૧૪ તે વિષય ! મને જેમ મુખ ઉપર છે
 તેમ હું વશું છું અને જીવું છું. તે બળના પરમા કિંમિતમાન પણ મારું નથી,
 તેથી મિથિલાનગરી બળવાથી મારું કંઈ પણ બળનું નથી. ૧૫ જેણે પુત્ર,
 સ્ત્રી આદિ તથા સર્વ જાતના વ્યાપાર છાંડ્યા છે એવા સાધુને સોશર્માજી
 પણ વસ્તુ પ્રિય કે અપ્રિય નથી. ૧૬ અજગર (સાધુ) જે સર્વદા પ્રમાદે આ-
 રંભ પરિમદથી વિરોધે પ્રમાણ છે અને હું એકલો છું એમ એકલપણને વિ-
 ચારે છે તે સાધુને નિમે મહું કલ્યાણ થાય છે. ૧૭ એ અર્થ સંબંધીને દેવ
 કાણે પ્રેર્યો થો નથી રાત્રિ પ્રત્યે દેવેદ આ પ્રમાણે કહે છે. ૧૮ તે ક્ષત્રી !
 નામ સામને મદ, ડાદ, કમા, ભોજન, ડાદ ઉપરના પુદ કશાનાં રચા-
 નક, પ્રચટ ખાઈ, ગ્રામ આર્થ તથા સૌ જનુષ્ણની ધાન કરે તેવાં કન્યા દમ
 કરાવીને ત્યાર પછી પર મકાને જાવે. ૧૯ એ પ્રમાણે દેવતાનું કહેવું સંબ-
 ધીને નથી રાત્રિ આ પ્રમાણે કહે છે. ૨૦ તે બાલજી ! મેં શુદ્ધ પદાર્થ
 નગર ક્યું છે, બાર પ્રમાદેતપાષ કમાઈ મારી છે, સંવરૂષ કોમળ કરી છે, કમા-
 રૂષ મા ક્યો છે અને મજા મુમિત્ર પણ ડાદ મારી છે. તે કામથી કતી કાઢવ
 નહિ, ૨૧ પાશાપાષ પનુષ ક્યું છે કાંઈ મુકતિપ તેવી જાન, પેરૂષ
 કમાન અને મત્તાપ માપો કરી પનુષ ક્યું છે. કદાચ અને વિરેદ અને
 કરી બોખા છે. ૨૨ નપાષ કે કાંઈ બદી કરી કલિત પનુષ છે તેણે કરીને
 કાપુ લોચી સંકામકો નહો પણ કાવલકાપાસી કમીર પંચમે વિચાર
 (સર્વ) અને સમર કમુકથી મુદ્દ ૨૩ એ પ્રમાણે નથી રાત્રિનું કહેવું
 સંબંધીને તપાસી દેવા આ પ્રમાણે કહે છે. ૨૪ તે ક્ષત્રી ! જેણે આ
 માન્યો તેણે મેં તે બેન દી તથા જાનવમાં વિશ કાવળા કરેલ તે દેવે
 તે જાતી હું જાણે. ૨૫ એ પ્રમાણે દેવતાનું કહેવું સંબંધીને નથી રાત્રિ
 વિદ પ્રત્યે આ પ્રમાણે કહે છે. ૨૬ એવે પાવકોટ કલ્પ મેં કરી મારી
 ૨૭ થા કરી કું છે. આવી કલ્પ કલ્પુ છું. આવી કલ્પ કલ્પ કલ્પ કલ્પ
 ૨૮ તે બાલજી ! મેં કલ્પ કરીને દેવેદ કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૨૯ કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૦ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૧ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૨ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૩ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૪ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૫ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૬ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૭ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૮ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૩૯ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ
 ૪૦ તે કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ કરીને કલ્પ

કહેવું સાંભળીને દેવેંદ્ર આ પ્રમાણે કહે છે. ૩૨ હે ક્ષત્રી ! જે કોઈ સત્ત્વે નેમતા નથી તે સર્વને વશ કરીને પછી જીતે. ૩૩ એ પ્રમાણે દેવેંદ્ર કહેવું સાંભળીને નમી રાજર્ષિ આ પ્રમાણે કહે છે. ૩૪ હે વિપ્ર ! દશલાખ યોદ્ધાઓ જીતવા દોહીલા છે તેને કાંઈ સંગ્રામને વિષે જીતી શકશે પણ પોતાના આત્માને જીતી શકે તે દશલાખ યોદ્ધાના જીતનાર કરતાં ઉત્કૃષ્ટ. જીતના જાણવો. ૩૫ આપણે પોતાના આત્માથીજ મુક્ત કરવું, મનુષ્યસાથે બાહ્ય કરવાથી શું થાય ? અર્થાત કાંઈ નહિ, પણ આપણે પોતાનો આત્મા જીતવાથી મોક્ષનાં સુખ પામશું. ૩૬ પાંચ ઇંદ્રિયો, ક્રોધ, માન, માંયા તેમજ ભ્રાંતિ એ સર્વ જીતવા બહુ દોહીલા છે પણ જેણે પોતાના આત્માને જીત્યો છે તે સર્વને જીત્યા છે. ૩૭ એ પ્રમાણે નમી રાજનું કહેવું સાંભળીને દેવેંદ્ર આ પ્રમાણે કહે છે. ૩૮ હે ક્ષત્રી ! મોટા યત્ન કરી, બાહ્યજીતે જમાડી, ગાય, સુવર્ણાદિ દાન દઈ મનોરથ ભોગવીને, યત્ન સ્તંભ સ્થાપીને પછી તું જીતે. ૩૯ એ પ્રમાણે દેવેંદ્રનું કહેવું સાંભળીને નમી રાજર્ષિ આ પ્રમાણે કહે છે. ૪૦ જે કોઈ મહીને મહીને દશલાખ ગાયોનું દાન કોઈને આપે, તેને જે લાભ થાય તેના કરતાં સંજમ (ચારિત્ર) લેનારને ઘણાજ વધારે લાભ થાય છે. મોટા ગાયોનાં દાન દેવાની શક્તિ ન હોય તેને પણ સંજમ લેવા એ વધારે ફલાણું કારણ છે. ૪૧ એ પ્રમાણે નમી રાજનું કહેવું સાંભળીને દેવેંદ્ર આ પ્રમાણે કહે છે. ૪૨ હે મનુષ્યના અધિપતિ ! ધૈર્ય આશ્રમ છાંડીને બીજા આશ્રમ શાસક બન્યો છે ! આ ગૃહસ્થાશ્રમમાં રહીને પોષધાદિકને વિષે અનુરક્ત થાઓ. ૪૩ એ પ્રમાણે દેવેંદ્રનું કહેવું સાંભળી નમી રાજર્ષિ આ પ્રમાણે કહે છે. ૪૪ હે બ્રાહ્મણ ! કોઈ અઘાતી મૂર્ખ ગ્રાણી માસ માસ ખમણને પારણે કાઢતી અણી ઉપર રહે એટલો આહાર કરે પણ તે પુરૂષ નિરવશ ચારિત્ર્ય ધર્મને સોળમે ભાગે પણ પડેલો નહિ અર્થાત અઘાતપણામાં ગમે તેવી આકરી કરેલી ક્રિયા ત્રણ ચારિત્ર ધર્મને કાંઈ અંશે આવી શકે નહિ, માટે મને ગૃહસ્થાશ્રમ છાંડી ચારિત્ર આચરવું એવું છે. ૪૫ એ પ્રમાણે નમી રાજર્ષિનું કહેવું સાંભળીને દેવેંદ્ર આ પ્રમાણે કહે છે. ૪૬ હે ક્ષત્રી ! સોના રૂપાના વચર ઘડેલા અને ઘડેલા અલંકારો, મળી, મોની, કાંસાના વાસણ, વસ્ત્રો, અશ્વાદિક વાદનો અને કોશર વધારીને પછી જીતે ૪૭ એ પ્રમાણે દેવતાનું કહેવું સાંભળીને નમી રાજર્ષિ આ પ્રમાણે કહે છે. ૪૮ હે બ્રાહ્મણ ! કદાચિત્ સોના રૂપાના મેર પર્વત જેવડા અસંખ્યાત પર્વતો હોય નો પણ લોભી મનુષ્યને કિચિત્ માત્ર સંતોષ થાય નહિ કારણ કે તુજા અંતર આકાશસગળી છે. ૪૯ સધળી પૃથ્વી સાથે, જગત્ સાથે ૪૯ જગતના બાન્યથી, મોના રૂપાથી તથા પરા આ-

શ્રી મૃગાપુત્રનું ૧૬ સુ અધ્યયન (ઉત્તરાધ્યયન)

મૃગીયે નયરે રમે, કાણુલ્લભ્યસોદિયે;

શયા બલભદિ તિ, મિયા તરસગ્રમાદિસી.

તસિ પુતે બલસિરી, મિયાપુતે તિ વિસ્તુયે;

અભાપિતિયુ ઈયે, લુવરાવા દમીસરે.

નન્દ્યે સો ઈ પાસાએ, કીધએ સદ ઇતિદિ;

દેવો દોગુન્દગો એવ, નિચ્ચં મુદિતમાલુસો.

મણિરયજુઝાદિમતસે, પાસાપાસોપલુદિયો;

આસોએષ નગરસ, અઠિકતિયચચર.

અહ તત્ત્વ અધિચ્છન્તં, પાસઈ સમલુસંભવ;

તેવનિયમસંભવર, સીદદુ ગુણમાગર.

તં દેહઈ મિયાપુતે, દિદીએ અણિમિસાએ ઈ;

કદિ મન્નેરિસં રવં, દિદુપુવ્વં મયે પુરા.

સાહુરસ દરિસંયે તરસ, અન્નવસાણુમિ સોહલે;

મોદગપરસ સન્તરસ, જાઈસરણુ સમુપ્પન્ન.

દેવભોમ મુખો સંતો, માલુરસં ભવ માગઓ;

સન્નિતાણુ સમુપ્પન્ને, જાઈ સરણુ પુરાણુ.

જાઈસરણુ સમુપ્પન્ને, મિયાપુતે મહિદિયે;

સરઈ પોરાણિઈ જાઈ, સામણુ ચ પુરાં કવં.

વિસએસુ અરન્જન્તો, રન્જન્તો સંજમમિ ય;

અભાપિયરમુવાગમ, ઈમં વચણુમબ્બવી.

સુયાણુ મે પંચમહવ્વયાણુ, નરએસુ દુકખં ચ તિરિફખલેણિયં;

નિવ્વિણુકામે મિ મહણુવાઓ, અણુજાણુક પચ્છરિસામિ અમ્મો.

અમ્મ તાય મયે બોગા, લુતા વિસદ્ધોવમા;

પચ્છા કકુચવિવાગા, અણુજ-મદુદાવહા.

ઇમં સરીરં અણિચ્ચં, અસુઈ અસુઈસંભવં;

અસાસયાવાસમિણું, દુકખં કેસાણુ લાવણું.

અસાસએ સરીરમિ, રઈ નોવલ્લભમહં;

પચ્છા પુરા વ અઈનવે, ફણુજુન્નુવસન્નિભે.

- માવસતે અષ્ટારમ્, વાલીરોગાણુ આસમે;
જગમગમત્યમ્, ખણં પિ ન રથામદઃ. ૧૫
- જગમં દુષ્ટમં જરા દુષ્ટમં, રોગાણિ મરણાણિ વઃ
અરો દુષ્ટો દુ સંસારો, જત્ય કીયન્તિ જન્નવો. ૧૬
- એતં વળું દિશ્મં ચ, પુતારં ચ જન્મવાઃ
અર્થણં ધર્મં દેઃ, જન્મજ્યમવસરસ મે. ૧૭
- અદ દિપામગ્ધાણુ, પરિજામો ન સુન્દરો;
એવં બુદ્ધાણુ ભોગાણુ, પરિજામો ન સુન્દરો. ૧૮
- અદાણું મે મદનં ઘ, અપાદિન્તે પવનમર્ધ;
અન્નનો મો દુદી દેર્ધ, બુદ્ધાનન્દારિયર્થિયો. ૧૯
- એવં મગમં આગડાણુ, મે અન્નમર્ધ પરં જરાઃ
અન્નનો મો દુદી દેર્ધ, વાલીરોગેદિ પીડિયો. ૨૦
- અદાણું મો મદનં ઘ, અપાદિન્તે પવનમર્ધ;
અન્નનો મો દુદી દેર્ધ, બુદ્ધાનન્દારિયર્થિયો. ૨૧
- એવં મગમં પિ દુષ્ટાણુ, મે અન્નમર્ધ પરં જરાઃ
અન્નનો મો દુદી દેર્ધ, અપાદિન્તે અવરજે. ૨૨
- અદા મેદે રવિર્મયમ, તામ દેવમ્ જગમ પદઃ
કાલપાર્થિવો નીર્દેર્ધ, અભરં અવરજમર્ધ. ૨૩
- એવં મેદે રવિર્મયમ, અભરં અવરજમર્ધ
અવરજમર્ધ નીર્દેર્ધ, અન્નમર્ધ અવરજમર્ધ. ૨૪
- તં નિર્મિત અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ
અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ. ૨૫
- અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ
અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ. ૨૬
- અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ
અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ. ૨૭
- અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ
અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ. ૨૮
- અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ
અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ. ૨૯
- અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ
અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ, અવરજમર્ધ અવરજમર્ધ. ૩૦

ધણુમતપેસવગ્ગેસુ, પરિગઠવિવળજ્યુ;
 સંવીરમેપરિચ્યાઓ, નિમ્મમત સુદુકર;
 ચઉવિવે વિ આહારે, રાઈભોયણુવળજ્યા;
 સનિંદી સંચઓ ચેવ, વળજેવળે સુદુકર;
 છુંદા તણદા ય સોઉણ્ડ, દસમસગવેયણા;
 અકોસા દુકખસેનગ ય, તણુશસા જલ્લભેવ ય.
 તાલણા તળજણા ચેવ, વહજ-ધપરીસહા;
 દુકખ મિહજાપરિયા, જલણા ય અલાભયા.
 કાવોયા જા ઈમા વિત્તી, કેસતોઓ ય દારણો;
 દુકખ અમ્મજ્જવ ધેર, ધારેઉ ય મહપણો.
 સુહોઈઓ પુમ પુત્તા, સુકુમાલો સુમનિજ્યો;
 નહ સી પમ્ પુમ પુત્તા, સામણુમણુપાલિયા.
 જવળજ્જવમવિરસામે, ગુણાણુ મહબ્બરો;
 ગુજ્યો ભોહભારો વ્વ, જો પુત્તા હોઈ દુવ્વહો.
 આગાસે મહસોઉ વ્વ, પડિસોઉ વ્વ દુતરો;
 આહાદિ સાગરો ચેવ, તરિયળે ગુણોદ્દી.
 બાણુયાકવસો ચેવ, નિરસાએ ઉ સંજમે;
 અસિધારાગમણુ ચેવ, દુકર ચરિઉ તવો.
 અહી વેગન્તદિદ્દીએ, ચરિતે પુત્ત દુકરો;
 જવા ભોહમયા ચેવ, આવેયળે સુદુકર;
 જહા અગ્ગિસિહા કિતા, પાઉ હોઈ સુદુકરા;
 તહ દુકર કરેઉ ને, તારણે સમણુતણુ.
 જહા દુકખ કરેઉ ને, હોઈ વામસ કોતયથો;
 તહા દુકખ કરેઉ ને, દીવળ સંમણુતણુ.
 જહા પુથાએ તોલેઉ, દુકરો મન્દરો ગિરી;
 તહા નિદુપનીસંક, દુકર સમણુતણુ.
 જહા જુયાદિ તરિઉ, દુકર રણુયરો;
 તહા અણુવસ-તેણુ, દુકર દમસાગરો.
 બુજ માણુસએ ભોમે, પંચલકખણુએ પુમ;
 બુત્તભોગી તઓ જાયા, પચ્છા ધમ્મ ચરિસસિ.

સો બેઈ અમ્માપિવરા, એવમેવં જદા ૫૬;	
ઈદ-સોએ નિષ્પિવાસરસ, નતિય હિંચિવિ દુહરં-	૪૫
સારીરમાજુસા એવ, વેવજુઓ અણુ-તસો:-	
મમે સોશમે બીમાએ, બસઈ દુકખજવાજિ ૫	૪૬
જરામરજુજા-તારે, માહિર-તે વાપાવરે;	
મમે મોરાજિ બીમાજિ, જમ્માજિ મરજુજિ ૫	૪૭
જદા ઈદં અમળી ઉદરો, મતો બુ-તપુમે તદિં;	
નરએસુ વેવજુ ઉરદા, અસાવા વેઈગ મપા	૪૮
જદા ઈદં ઈમં સીવં, મતો બુ-તપુમે તદિં;	
નરએસુ વેવજુ રદિવા, અસાવા વેઈગ મમે,	૪૯
કન્-નો કન્દુકુબીસુ, ઉદુવાએ અદેઈમિરો;	
દુવાસમે અલ્લાનિમ, વજુપુને અણુ-તસો.	૫૦
મદારઈમિસંદામં, મરુમિ વાઈવાતુમં;	
જમ્માવણુવામે ૫ ઉદુપુને અણુ-તમે.	૫૧
રસ-નો કન્દુકુબીસુ, ઉદં તદો અવા-પેઈ.	
કાવણકાવાઈદં, જિ-તપુને અણુ-તમે.	૫૨
અર્જીતઅમ્માવ હે-ને, પુને જિ-વિવવવ,	
બેવિ ૫ વજુપેજુ, કીકુકિ-કુજા	૫૩
જદાવા-તેસુ ઉદુ ૫, અમ્મા-તે સુમે ૫,	
પાઈદે મિ અમ્માઈદં, વજાવં, અણુ-તમે.	૫૪
કુવમે કન્દુકુબેઈ, અર્જીદે અર્જીદે ૫	
કીકેના કીકેના કીકેના, વિજુ-તમે અણુ-તમે	૫૫
અર્જીદે અર્જીદેઅર્જીદે, વજુ-તમે વજુ-તમે ૫	
કીકેના કીકેના કીકેના ૫, મેઈદે, વજા-તુક	૫૬
અર્જીદે કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના	
મેઈદે કીકેના કીકેના કીકેના ૫ અર્જીદે	૫૭
કુવજુ અર્જીદે, કીકેના કીકેના કીકેના	
કીકેના ૫ અર્જીદે કીકેના કીકેના કીકેના	૫૮
અર્જીદે કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના	
કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના	૫૯
કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના	
કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના કીકેના	૬૦

- તણકાકિલ્લ-તો ધાવ-તો, પત્તો વેવરણિ નદિ;
જલં પાદિં તિ ચિન્ત-તો, ખુરધારાદિં વિવાધઓ. ૧૦
- ઉપકાશિતત્તો સંપત્તો, અસિપતં મહાવણુ;
અસિપતોદિં પડ-તોદિં, છિન્નપુગ્ગો અણેગસો. ૧૧
- મુગ્ગરેદિં મુસંદીદિં, સુલેદિં મુસલેદિં ય;
મદા સંલગ્ગમતેદિં, પતં કુકખં અણુન્તસો. ૧૨
- ખુરેદિં તિફખધારેદિં, છુરિયાદિં કપ્પણીદિં ય;
કપ્પિઓ ફાધિઓ છિન્નો, ઉક્કિતો ય અણેગસો. ૧૩
- પાસેદિં દૂકન્નસેદિં, મિઓ વા અવસો અહં;
વાદિઓ બહરકો વા, બહુસો ગેવ વિવાધઓ. ૧૪
- ગલેદિં મગરગલેદિં, મગ્ગો વા અવસો અહં;
ઉલ્લિઓ ફાલિઓ ગદિઓ, મારિઓ ય અણુન્તસો. ૧૫
- વીદંસએદિં જલેદિં, લિપ્પાદિં સઘ્ગો વિવ;
ગદિઓ લગ્ગો બહો ય, મારિઓ ય અણુન્તસો. ૧૬
- કુહાહરમ્મમાધદિં, વકુહદિં કુમો વિવ;
કુદિઓ ફાલિઓ છિનો, તમ્મિઓ ય અણુન્તસો. ૧૭
- અવેકમુદિમાધદિં, કુમારેદિં અયં પિવ;
તાદિઓ કુદિઓ બિન્નો, સુણિણુઓ ય અણુન્તસો. ૧૮
- તત્તાધં તમ્મલોહાધં, તઠિવાધં સીસવાણિ ય;
પાધઓ કલકલ-તાધં, આરસ-તો મુભેરવં. ૧૯
- વુહં પિયાધં મંસાધં, ખણ્ણાધં સોલ્લગાણિ ય;
ખાધઓ વિસમંસાધં, અગ્ગિવણ્ણાધ યોગસો. ૨૦
- વુહં પિયા મુરા સીહં, મેરઓ ય મહણિ ય;
પાધઓ મિ જલ-ત્તીઓ, વસાઓ રૂઢિરાણિ ય. ૨૧
- નિચ્ચં બીએણ તચ્ચેણ, દુહિએણ વદિએણ ય;
પરમા દુહસજ્જા, વેપણા વેદિના મએ. ૨૨
- તિચ્ચ ચપ્પપ્પજાદાઓ, ઘોરાઓ અધદુરસઠા,
મહખ્ખયાઓ બીમાઓ, નરએસુ વેદિના મએ. ૨૩
- જગિસા માણ્ણમે લોએ, તાવા દોસન્તિ વેપણા;
એતો અણુન્તમુણિવા, નગ્ગએસુ દુહખવેણા. ૨૪

સત્યમયસુ અસાધા, વેપજા વેદિતા મજે;	
નિમેસન્તરિતાં પિ, જ્ઞ સાતા નતિય વેપજા.	૭૫
તાં મિન્તામ્માપિયરો, છન્દેજ પુત પત્રવા;	
નરરં પુજુ સામવન્તે, દુષ્કર્ણ નિપત્તિકમ્ભવા.	૭૬
સો મેષ્ઠ અમ્માપિયરો, એવમેવં જદા દુઃ;	
પદિકમ્ભ' રા કુળમ, અરણ્યે ચિવપદિકમ્ભ.	૭૭
એવમ્ભુએ અરણ્યે વ, જદા ટિ અરણ્ય મિત્રે;	
એવં પુમ્મં અરિસામિ, સંત્યેજ તવેજ વ.	૭૮
જદા મિત્રસા આયરો, મહારણ્યમિ ત્તવર્ણ;	
અચ્ચન્તં રૂપમ્ભવન્તિ, રા જ્ઞં તાદે નિમિત્તજા.	૭૯
રા વા સે જોસદં રેમ, રા વા મે પુરુષ મુદ્ધં;	
રા મે ભવં મ પાણં વા, અદરિતુ પદ્મામ્ભે.	૮૦
અવા વ સે મુદ્ધી દોષ, તવા મરુજ્ઞ મેવરં;	
ભત્તપાણુસ જદાએ, વાજરાણિ કરાણિ વ.	૮૧
આપિતા પાણિયં પાતે, વાજરોદિ છોદિય;	
મિત્રમ્ભવિં અરિનાણં, મરુજ્ઞ મિત્રમ્ભવિં.	૮૨
એવં જદુદિન્તે મિત્રા, એવમેવ અરુદ્ધમે;	
મિત્રમ્ભવિં અરિનાણં, જદું પદ્માર્થ રિત્તં.	૮૩
જદા મિત્રે મેવ અન્તરિક્ષી, અરુદ્ધમે પુરુષોદરે વ.	
એવ મુદ્ધં રેમિત્તે પત્તો, એ દંતમે રો વિવખિકમેભવ.	૮૪
વિરમ્ભીર મરિચક મિ મેવ પુત્ર જદા મુદ્ધં,	
આમરિચક મરુજ્ઞ મેવ અરુદ્ધ મરુદ્ધ મુદ્ધં.	૮૫
વિરમ્ભીર મરિચક મિ અચ્ચદુર્ભવિતે પુત્રે,	
પુત્રમેદે અચ્ચદુર્ભવિતે, અચ્ચદુર્ભવ મરુદ્ધ મુદ્ધં.	૮૬
એવ મે આમરિચક, અચ્ચદુર્ભવ મરુદ્ધ મુદ્ધં	
અચ્ચદુર્ભવ મરુદ્ધ મેવ અચ્ચદુર્ભવ મરુદ્ધ મુદ્ધં.	૮૭
મુદ્ધં મિત્ર મ મિત્રે વ પુત્ર મ મ મરુદ્ધ	
રેમિત્તે મ મ મ મ મ, મિત્રમ્ભવ મ મ મરુદ્ધ	૮૮
અચ્ચદુર્ભવ મરુદ્ધ, અચ્ચદુર્ભવ મરુદ્ધ મરુદ્ધ મરુદ્ધ	
મરુદ્ધ મરુદ્ધ મરુદ્ધ મરુદ્ધ મરુદ્ધ મરુદ્ધ મરુદ્ધ	૮૯

નિમ્મમે નિરદાશ, નિરસંગો અત્યારવો;
 સમો ય સવ્યમૂએસુ, તમેસુ યાવદેસુ ય.
 લાભાલાભે સુહે દુષ્ટે, શ્રવિએ મરણે તદા;
 સમો નિન્દાપસંસાસુ, તદા માણાવમાણ્યો.
 ગારવેસુ કસાએસુ, દુઃસસ્ત્વભાએસુ ય;
 નિયતો દાસસોમાઓ, અનિયાળો અનન્ધો.
 અધિરિસઓ ધનં લોએ, પરલોએ અધિરિસઓ;
 વાસીયન્દણકપો ય, અસજે અણસજે તદા.
 અપસદધેદિ દારેદિ, સવ્યઓ પ્રિહિયાસવે;
 અનન્ધપ્રમાણ્યનેદેદિ, પસત્યદમસાસજે.
 એવં નાણેણ ચરણેણ, દંસણેણ તવેણ ય;
 ભાવણાદિ ય સુદાદિ, સમ્મં ભાવેતુ અપયં.
 બહુયાધિ ઉ વાસાધિ, સામણ્યમણ્યપાલિયા;
 માસિએણ ઉ ભતેણ, સિદ્ધિં પત્તો અણુતરં.
 એવં કરન્તિ સંણુદા, પણિક્યા પવિયકખણા;
 વિણ્ણિઅટ્ટન્તિ ભોગેસુ, મિમાપુત્તે જદામિસી.
 મહાપભાવસ મહાજસસ, મિમાપ પુત્તસ નિસમ્મ ભાસિયં;
 તવપ્પહાણ્યચરિયં ચ હિતમં, ગતિપ્પહાણ્યં ચ તિલોગવિરમ્મતં.
 વિપાણિયા દુક્ખવિવદ્ધણં ધણં, મમતત્તનન્ધં ચ મહાભયાવહં;
 મુદ્ધાવહં ધમ્મધુરં અણુતરં, ધારેજ્જ નિવ્વાણ્યમુણ્યાવહં મહં.

અર્થ:—મહોદાં વૃક્ષોનાનાં શોભનીક વનથી રમણિક સુગ્રીવ
 નગરને વિષે બળભદ્ર નામે રાજા હતો, તેને મૃગાવતી નામે પદ્મરાણી હતી.
 ૨ તે બળભદ્ર રાજાની મૃગાવતી રાણીને એક પુત્ર હતો. તે બળશ્રી નામે
 તથા અપર નામે મૃગાપુત્ર લોકપ્રસિદ્ધ હતો. માતાપિતાને ધણેજ વદાણો
 હતો. પાટવી કુવર (પુરાગજ) હતો અને સંસારમા રહ્યા છતાં હૃદયોને
 દમનાર એટલે વશ ગણનાર હતો. ૩ તે મૃગાપુત્ર જ્ઞાનદારી વરને વિષે
 ત્રાય ત્રિશક દેવતાનાં પેરે નિરતર પ્રગોદવન ગ્રહેતો તદા ભોગને વિષે
 પોતાની સ્ત્રીઓ સાથે દર્શ સહિત નુપ્પ ભોગવે છે. ૪ મણિ ગતે જડીત
 જોખમ જોનર્ગજાવાળા મહોદા મહેસા જોખને વિષે જ્યાં ચાર રસ્તા
 બેસા થાય છે તેવા ચોક અને તથા રસ્તા બેસા થાય છે તેવા ત્રિકના રસ્તા

ના મહેલમાં બેઠા નમરની ચર્ચા જોવા કરે છે. ૫ તે જોખને વિષે બેઠા
 એકા બાર પ્રકારે તપ કરનારુ અભિગ્રહધારી, સત્તર બેઠે સંવમ પાગ-
 ર, આઠ દબર ગીર્ણમરથના ધરનાર તથા ઠાનાદિક અનિ ગુરોવાળા
 બુને જોવા. ૬ તે બુનિને દેખી મુશાપુત્ર એક નજરે જોઈ વિચાર કરવા
 ૭ પૂર્વે મેં દર્શાવેલા બાબતું સ્વરૂપ દીધું છે, એટલે આવા સાપુને મેં
 જોયેલા છે. ૮ તે સાપુના દર્શન થવાથી મુશાપુત્રને શુભખાને, શુભ-
 વશાએ મોટા ઉપદ્રવો અને તેથી કરી પૂર્વ બોલેને જળાવનારુ જાતિ
 રજુતાન પ્રાપ્ત થયું છે. ૯ જાતિરમરજુતાન ઉત્પન્ન થવાથી એકું દીધું છે
 દેવસેવાથી કરીને આ મનુષ્ય ભવમાં જાઓ. ૧૦. સંઘી પંચોદિનમાંથી
 જે તેને જાતિરમરજુતાન ઉપજે, પૂર્વ બોલેની પાતો માંજરી આવે તેને
 તિરમરજુતાન કહેવાય છે. ૧૧ મોટી અધિવાળા મુશાપુત્રને જાતિરમરજુતાન
 પથવાથી પોતાની પાઠલી જાતિ સંભાળનાં દેખાવું છે મેં પૂર્વ બોલે અસ્થિ
 થયું છે. ૧૨ વિષયોને વિષે અબોનિ મરજુ અને સંવમને વિષે પ્રાપ્તિ
 થય મુશાપુત્ર માતાપિતા પાસે જ્યારી આ પ્રમાણે કરે છે. ૧૩ દે માતા-
 પિતા! મેં પૂર્વે ભવમાં પાંચ મહાવન પાળ્યાં હતાં તે સંભળી જાઓ છે
 નિર્જાની રોનિને વિષે જે કુળ ભાગ્ય છે તે જણ સંભળી જાઓ
 તેથી કામજોય ઉપરથી કરી કમિય કરી કરી છે અને માં મન
 કવરન થયું છે, મારે અને ઠીકા મેં કરી રાગ આવે. ૧૪ દે માતાપિતા!
 જોય જોવવા માં વિચાર (વિચારણ) કરવા છે, જોય વિચારણ
 થાવી થોડાં કરે જણ પ્રવરણી રાગ અને કવરન કરે છે તેવ જોય
 વિચારણ અને નિર્જા કુળવા દેવ છે ૧૫ આ કવરિ અનિય-
 તિય, અદ્યત્ત અને અનુચિતો ઉપય કરેલું છે તેવજ આ કવરિય
 જોય કવર જણ અદ્યત્તો છે એટલે કોઈ વખત કહેલું છે એવે જે
 ૧૬ કુળ કવર અને અનિય કરેલું કવર છે ૧૭ આ કવરન
 વિચારણ અને અનિય કવરન નવ મરજુ દેવ અને પદાંગ
 વિચારણ ૧૮ કવરન કવરો કવરો કવર કવરિને વિષે અનિયકાવર
 કવરો

૧૯ કવરન કવરિને વિષે કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૦ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૧ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૨ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૩ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૪ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૫ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૬ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૭ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૮ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૨૯ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો
 ૩૦ કવરન કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો કવરો

કિનો પ્રદાર, આંગળી દેખાડી તિરસ્કાર કરી જાય ઉપજારવો, લાકડીનો
માર, રોશ્યાનું જાંબન નવા ગૃહસ્થને ઘેર ભિડાવે માટે ફરતું અને ફરતું જતા
જળ આદારની અભાસિ વગેરે પરિસદ સગન કરવા તે ધર્મ દુષ્કર છે. ૩૪
હજાર વગેરે પડીગો જેમ પોતાનો આદાર મદજુ કરવા સંઘા સદિન વસે
તે અને આપા પડી હાંમિ પાસે ગણતા નથી તેન સાધુઓ પણ આદાર
મેલખાં તેમ લાગવાનો કર પ્રવર્તે છે અને આદાર હાં પડી પાસે હાંમિ
ગણતા નથી વળે સાધુઓને ફરનો લેખ કરવા પડે છે તે પડે જાવકર
છે અને મદાલમા પુણે જે અવ્યવર્ધનન પાસજુ કરે છે તે અનેવંચન
પ્રાપ્તે પાગનું જાતિ દુષ્કર છે.

૭૫ દે પુત્ર ! તું સુખ બોધવશ થોજ અને સારિ મોખજ. હે તેથી
 સારિ પાળાને નિલે સખઈ નથી. ૩૬ મારિયાથી મેરો જાર મેલના
 જ્યારી પી અત્યંત જાર હે અને સમાજ વિશાલ દીધા વખરે હિસારો
 પો હે. એરો મારિય જલગળ મુખી પાડુ પડે હે. ૩૭ આતમકલાના
 કલક સામું જનુ કાનું દુખાર હે એરો મુખદિમરંત જરંત હિસારો પાના
 વશ નીના પ્રકલ સામું જનુ તેજાલ હે દરે સમુદ તારે. બેમ દુખાર હે
 તેમ મરેનો સમુદ હે સારિય હે તરેવો પડે. દુખાર હે ૩૮ એવ રે પુત્ર
 યોગીજા નંદલ દેવ થી જાવા દુખાર હે તર. તારાની જલે જલે અલપુ
 દુખાર હે તેમ સારિય અને તલ અલપાનુ અલ દુખાર હે. ૩૯ સર્વે બેમ
 અલ અલપડું એવા વશ એકન દંડે અલ હે તેમ અલપડું જનુ સારિયો
 વિરેવ દંડે મનો યંતે સારિય મેલના. વિરેવ મેલના એવ વિરેવ અલ
 અલપ મનોજ હે તેમ સારિય અલપુ મનોજ હે

[illegible]

મેં શારીરિક, માનસિક અને અતિ દુઃખ ઉપજાવે એવી મહાશય
 વેદના અનંતવાર ભોગવી છે. ૪૭ દેવતા, મનુષ્ય, તિર્થંક અને નર
 આર અતિવાળા તથા જરા અને મરણરૂપ અટવી જેવા સંસારને વિષે
 જન્મ તથા મરણની રીત વેદના ભોગવી છે. ૪૮ આ મનુષ્ય લોકમાં ન
 ઉપલબ્ધવેદના છે તેથી અનંતગુણી ઉપ્પન્ન અસાંતા વેદના નરકને વિષે
 ભોગવી છે. ૪૯ આ મનુષ્ય લોકમાં જેવી શીત (ટાંદ) વેદના છે તેથી નર
 મેં અસાતારૂપ અનંતગુણી શીત વેદના સહન કરી છે. ૫૦ નરકને
 કુંભીમાં પગ ઉપા અને માથું નીચું એટલે ઉપે માથે રહી દેવ
 વિક્રવેલી ધગધગતી અગ્નિને વિષે હું આક્રંદ કરતો. પૂર્વે અનંતવાર
 ધું. ૫૧ મેટા દાવાનળ થવાથી મારવાડ દેશની વજ્રમય રેતી જેવી ધગ
 મેં તેથી અનંત ગુણી ધગધગતી નરકમાં રહેલી ક્ષણ વાલુકાના
 રેતીમાં પૂર્વે મને અનંતીવાર બાળ્યો છે, પર જુઓ પાડતો, બાધવ રા
 ઝાડની શાખાએ ઉપે માથે બાધી કુંભીમાં લટકતો રાખી મને કરવતો
 અનંતી વાર છેલો. ૫૩ અતિ તિક્ષ્ણ કાંટાવાળા, શાસ્ત્રમણી વૃક્ષે સખત બી
 પરમાધામીએ મને સામસામા ધસીને ઘણું દુઃખ દીધું. ૫૪ જેમ કે
 શેરડી પીસે તેમ મોટા ધંત્રને વિષે આક્રંદ કરતો, ભયંકરપણે મને. ૫૫
 ધામીએ અનંતીવાર પીસ્યો અને હું મારા પોતાના પાપકર્મે કરી અનંતી
 દુઃખ પામ્યો. ૫૬ સુમરના મુખ જેવા સામ નામે અને કુતરાનાં
 જેવાં સત્રજ નામે પરમાધામી એ બન્નેએ મળી મને બ્રૂમિપર પડા
 છયું વચ્ચની પેઠે ફાડ્યો અને વૃક્ષની પેઠે છેડ્યો. એવી પીડાએ તરા
 અને ધાર સખ્દ કરતાં મેં નરકમાં અનંતીવાર દુઃખ ભોગવ્યાં. ૫૭ મ
 પાપ કર્મે કરી નરકને વિષે હું ઉપન્યો. ત્યાં અળસીના કુલના વચ્ચું
 તલવાર, લાલા તથા બીજાં નિપટ શસ્ત્રે કરી છેડાણો, બેઠાણો, અને
 ઝીણા કટક થયા. ૫૮ હે માતાપિતા ! પરવશપણે મને લોહના રથને
 ધગધગતા ધોસરા અને સમેલથી જોતર્યો અને લાકડી આદિ પ્રહાર કરી
 રાકને હેઠા પાડે તેમ મને માર મારી હેઠા પાડ્યો. ૫૯ જેમ પાપી
 પાડાને અગ્નિમાં હામે છે તેમ પરમાધામીએ વૈક્રમ ક્રીધેત્ર જનનરભ્ય
 અગ્નિમાં મને બાળ્યો, પકાવ્યો, શેક્યો અને બાકથું ક્યું. એવી રીતે
 પરવશપણે પાપ કર્મે કરીને ઘણું દુઃખ પામ્યો. ૬૦ ઝસના જેવી તીક્ષ્ણ
 અને લોહના જેવી સખ્ત ચામચાળા કક અને ઝીંધ પડીઓએ મને અનં
 તીવાર મજાનકારે માર્યાં, નેથો હું વારવાર ધણો વિલાપ કરવા લાગ્યો. ૬૧
 નરકને વિષે ત્યાં પીડાવાથી દોડતો દોડતો વેતરણી નદીને વિષે પહોંચ્યો.

[illegible]

૭૫ સર્વ જાતને વિષે મેં અજ્ઞાતા વેદના ભોગની છે. આંખ મીંચીને જીવાદીએ એટલે શુદ્ધ વખતે પણ જ્ઞાતા ભોગની નથી. હરે મૃગાપુત્ર પ્રત્યે માતાપિતા કહે છે. ૭૬ હે પુત્ર ! તારી કમ્પિતા દીક્ષા પ્રદક્ષ કરવાની છે તો ખુશીથી દીક્ષા મદણ કર, પરંતુ આટલું વિશેષ કે ચારિત્રને વિષે દુઃખ ધન્યથી દવા કરાવી શકાતી નથી એટલે સાવચેત રહેવું કરાવી શકાય નથી. ૭૭ મૃગાપુત્ર માતાપિતા પ્રત્યે કહે છે કે આપનું કહેવું સત્ય છે પણ અરણ્યને વિષે રહેલાં મૃગ વગેરે જનવંશ અને પક્ષીઓને શામ આપ્યાથી શામ મટાડી શકે છે ? અર્થાત્ વેદો આવી તેની દવા કરતા નથી. ૭૮ જેમ એકો મૃગ આટવાને વિષે ભગ્ના કરે છે તેમ હું પણ સત્તર બેઠે સંવત્સર અને બાર પ્રકારે તપે કરી ધર્મને આચરીશ ૭૯ જેમ મોટા અરણ્યને વિષે ગાંધારી મૃગને શામ ઉત્પન્ન થાય ત્યારે તે મૃગ શામ નીચે બેસે છે ત્યાં તે મૃગને વૈદ કાણુ કરે છે ?

૮૦ તે શમથી પીડાએલા મૃગને કયો વૈદ આવીને ઔષધ આપે છે ? કાણુ તેને સુખસાતા પૂછે છે ? અને ખાવાને વાસ્તે આહાર પાણી (ખોરાક) કાણુ લાવી આપે છે ? ૮૧ જ્યારે તે મૃગ સુખી હોય ત્યારે તે પોતાની મેળે ખાવા પીવાને માટે ચરનાની જગ્યા-વનમાં, ખેતરમાં તથા સરોવર તરફ જાય છે ૮૨ તે મૃગ મૃગચર્મા કરીને એટલે ખેતરમાંથી પોતાનો ખોરાક ખાઈ અને સરોવરમાંથી પાણી પીને પોતાની મરણ મુજબ વનમાં ફરે છે. ૮૩ એમ સંવત્સરને વિષે ઉદયમવંત સાધુ મૃમતી પેઠે અનિયત ઠેકાણે રહે અને અનેકવાર નીરાંગી અવરથાએ અનિયત સ્થાનકને વિષે ગોચરીએ વિચરે તે ઉદ્ધર્ષિઓએ એટલે દેવલોક-મોક્ષને વિષે જાય. ૮૪ જેમ મૃગ એક ઠેકાણે રહેતો નથી અને અનેક ઠેકાણે વસે છે તથા અનેક ઠેકાણે ચારે ચરે છે તેમ સાધુ ગોચરીએ ફરતાં ધર્મ નીરસ આહાર મેળે તો પણ મૃદસ્થને કે પોતાના આત્માને હીસે કે નિંદે નહિ. ૮૫ જ્યારે મૃગાપુત્રે માતા પિતા પાસે કહ્યું કે આચળ કહ્યા મુજબ મૃગચર્માની માફક સંજમ આચરીશ ત્યારે માતાપિતા કહે છે કે હે પુત્ર ! જેમ સુખ ઉપજે તેમ કરો, એટલે ખુશીથી દીક્ષા પ્રદક્ષ કરો. માતા પિતાએ આજ્ઞા દીધા પછી મૃગાપુત્રે પરિચરણે ત્યાગ કર્યો. ૮૬ હે માતા પિતા ! હું તમારી આજ્ઞાએ કરી સર્વ દુઃખથી મુક્તિવનારી મૃગચર્મા રૂપ દીક્ષા અંગીકાર કરીશ ત્યારે માતા પિતાએ કહ્યું કે હે પુત્ર ! જાઓ અને જેમ સુખ ઉપજે તેમ કરો. ૮૭ જેમ મૃગાપુત્રે માતા પિતાની આજ્ઞા લઈને જેમ મોટો નાગ કચ્છા છોડીને નાસે તેમ મૃગાપુત્ર પણ પ્રકારે મમત્વ જાતને છોડવા. ૮૮ જેમ યુગલે વગજેલી

અસારતા દેખાડનાર ઉપદેશરૂપ ભાષણ, તથા તેમનું બાર પ્રકારના તપથી પ્રધાન અને ગતિપ્રધાન એટલે મોક્ષ જવાને માટે યોગ્ય આ ચરિત્ર સંભળીને જે આચરે તે ત્રણલોકમાં પ્રસિદ્ધ એવી મોક્ષગતિને પામે. ૬૯ ધનને દુઃખનું વધારનાર જાણીને તથા મમત્વને સંસારનું બંધન જાણીને તેમજ ધન અને મમત્વ, ચૌરાદિકના મોટા હાથ ઉપજવનાર જાણીને સુખની પ્રાપ્તિ કરનાર તથા મોક્ષ ગુણને લાવનાર અને અનંતવીર્ય વગેરે ગુણોને લાવનાર એવું ધર્મ રચનું ધોસરું ધારણ કરે. એમ હું કહું છું.

ધૃતિ અધ્યયનો સમાપ્ત.

卐

૫૬

મૃગાપુત્ર મુનિરાજ, ધન્ય ધન્ય મૃગાપુત્ર.

૨૧૦

વિપવરૂપ વિપવરૂપે હાંક્યા, ત્યામ હ્યુ નિજ રાજ—ધન્ય.

માનપિનાને ગુપ્ત સમજાવી, ધ્યુ નત્વમય તાજ—ધન્ય.

મૃગજગ સમ આ ભવત્રય જાણ્યો, નિરૂગ તનમુજ કાજ—ધન્ય.

ગુપ્ત ચરિત્ર આ જનિ છવોને, ભવમમુદની પાજ—ધન્ય.

અથ શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર.

[વર્ણતતિલકા પૃથક્,]

ભક્તામર પ્રજ્વલત મૌલિમણિપ્રભા-
ધુધોતકં દલિત પાપનમિવિતાનમ ।

સરયુ પ્રજ્વલ્યમિતપાદયુગ્મં યુગાદા-
વાસંબનં ભવજલે પતનં જનાનામ ॥ ૧ ॥

આવાર્થ:-કમ્પિ કરનારા રેવો પગે ભાગે તો, તે વખતે તેમના

નખેલા મુગ્ધની આંધર રહેલા મણિઓની કલ્પિતે પણ પ્રભાક આપનાર,

પાપથી ભયભારના ભવજલો નાક કરનાર, અને યુગારથી સંભારથી

જપુદમાં પડેલા ભાગ્યસોને આપનાર, એવા શો વિનેદસ્વામીના જને ભર-

જને રહેભારે નમસ્કાર કરીએ—૧

યઃ સંસ્મૃતઃ શાસ્ત્રવાદ્યભયનત્વયોધા-
દુઃશુભબુદ્ધિપટ્ટભિઃ સુરસોક્તનાથે ।

સ્તોત્રિજગતિનયમિતદંશદારેઃ
સ્તોત્રે વિલાદ્યપિતં પ્રથમં વિનેદમ્ (યુગ્મમ ॥ ૨ ॥

આવાર્થ:-નમામ કાઓનું ત્વ ભવવાદો કાવ્યના વરેશો નિપુણ

બુદ્ધિથી, કોનું કોનાનું વિદ્ય કાળુ શ્રી એવા કાલ સ્તોત્રથી દા રેવે પણ

એકદા સ્તુતિ કરી છે, એવા પ્રથમ વિનેદ શ્રી ભવિનાથ સંવિદ્યે કું

પણ સ્તુતિ કરી, ૨ (પ્રથમના નામે સ્તોત્રનું દુષ્કર છે.)

જુદલા વિનાગ્રપિ વિપુલદર્શિતપદથી।

સ્તોત્રં કમુદનમનિર્વિભવમીદમ્ ।

આને વિદ્યાય મતિભરિયન વિપુલિમ

અથ ૩ કમુદન મન કમુદના કમુદિમ ॥ ૩ ॥

આવાર્થ:-કેવો ૨૦ કમુદના કમુદનો પણ રેવો એવો કમુ

કમુદો કે કમુ ૩ કમુદો કેવો રેવો પણ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

કમુદ કમુદ ૩ કમુદો કેવો કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ કમુદ

વક્રં ગુણાન્ ગુણરમુદ્ર શરણકંકાંતાન્
કરતે ક્ષમઃ મુરગુરુપ્રતિભોઽપિ બુદ્ધયા ।

કલ્પાંતકાલપવનોદતનકચકં

કે વા તરીતુમલમંબુનિધિ ભુજબ્યામ ॥ ૪ ॥

ભાવાર્થ—હે ગુણસમુદ્ર ! સંદારણના પવનવડે જેની મંદ
મર આદિ પ્રાણીઓ ઉઠળી રહ્યા છે એવા સમુદ્રને હાથવડે તરવાને કે
સમર્થ થાય છે ? (અર્થાત્ કાઈ નહિ) તેમ ચંદના જેવા મને
તમારા ગુણોને કહેવાને જરૂરપતિ જેવા બુદ્ધિમાન પણ ક્યાંથી સમર્થ થાય
(ભાવાર્થ કે એવા પણ સમર્થ ન થાય તો પછી મારી શક્તિ તો તેમ
ક્યાંથીજ આવે ?) ૪

સોઝહું તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ

કતું રતવં વિગતશક્તિરપિ પ્રવૃત્તઃ ।

પ્રીત્યાત્મવીર્યમવિચાર્ય મૃગી મૃગેન્દ્રમ્

નાઝલ્યેતિ હિ નિર્જશિશોઃ પરિપાલનાર્થમ્ ॥ ૫ ॥

ભાવાર્થ—હે મુનીશ્વર ! એ પ્રભાણે હું તમારી સ્તુતિ કરવા
અશક્ત છું, છતાં પણ તમારી ભક્તિને આધિન થઈને જેમ મૃગપા
પોતાના બાળકની પ્રીતિને આધિન થઈને તેનું રક્ષણ કરવાને પોતાને
બળનો વિચાર છોડી દઈને પણ (પોતે તેના સામું થવાને અશક્ત હતા
પણ) સિંહની સામે થાય છે; તેમ હું પણ (મારી શક્તિનો વિચાર
તજી દઈને) તમારી સ્તુતિ કરવાને પ્રવૃત્ત થયો છું. ૫

અદ્યપશ્યતં શ્રુતવતાં પરિહાસધામ

ત્વદ્ભક્તિરેવ મુખરીકૃતે બલાન્ભામ ।

યત્કોઠિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરોતિ

તત્ત્યાઙ્યામ્રકલિકાનિક્કલ્લેપુઃ ॥ ૬ ॥

ભાવાર્થ—જેમ જ્યેષ્ઠ મામને વિષે આજ્ઞાના ચેરના પ્રભાવથી કોઈ
મધુર શબ્દો ઉગારે છે, તેમ મને પણ, તું ચોક્કસ જાણનાર [મૂર્ખ] અને
શાસ્ત્રજ્ઞોના [વિદ્વાનોના] વચ્ચે નુ પત્ત કતાં તમારી ભક્તિ [ના પ્રભા-
વથી] અ બળાકાળથી બોલાવે છે કે [આ સ્તુતિ કરવામાં પ્રવૃત્ત કરે છે.]

ત્વન્નસ્તવેન ભવશંતિસન્નિબદ્ધં

પાપં ક્ષણાત્કલ્પમુપતિ શરીરભાગમ્ ।

व्यासंतसेऽभसिनीसमश्रेयमाशु

सूर्याग्निमिव शार्पश्मधेन्द्रम् ॥ ७ ॥

આવાર્થ—એમ સુષના પ્રણયથી, રાત્રિને વિષે વ્યાપેલું ભમરાના જેવું કાળું જમણું તાકાળ નાચ પાને છે, તેમજ તમસી સ્થિતિ કરાથી, રેલપારીઓનાં જનન પરંપરાનાં અધિષ્ઠાં તમામ પાપો હજીમાત્રમાં નાશ પામે છે. ૭

भत्येति नाथ तत्र संस्तवनं भवेत्-

भास्वते तन्निषाद्यपि तत्र प्रशस्तः ।

येन हृदिप्यति सतां नमिनीऽप्यु

भुज्यादेवमतिमुपैति ननुमिन्दु ॥ ८ ॥

આપાર્થ:—જો એ પ્રમાણે સમજી, તો કે જે જાણ સુધિવાલો
મું તે। જમ તમારી જા સુધિ કરાવે। આરંભ કર પુ: તે જેમ કમળ-
પત્ની જાંદર પોતું પાળીનું રીપું, કમળપત્ની પ્રભાવણી પ્રેમીના જેવી
દેખા પામે છે, તેમજ આ પ્રેમજ વજુ નામ પ્રભાવણી કમળપત્નીના
પવનું હાજુ કરે। ૨ (જોઈ કે જાનનાન-પ્રેમી કે સમજનાન-પત્ની)

આમથી જ નિઃસંશય બનતું કે આમલકાના ફળોમાં

नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते नमोऽस्तुते ।

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

ସମସ୍ତେ ସମ୍ମତ ହେଲେ ।

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

제1회 전국동시지방선거 투표율

ကျွန်ုပ်တို့၏ အကျိုးအမြတ်များကို

[illegible]

၁၇၂၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင်

[illegible]

દૃષ્ટ્વા ભવં તમનિમેષવિલોકનીયં
 નાન્યત્ર તોષયુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ
 પીત્વા પયઃ શશિકરચુતિદુઃસિધોઃ
 ક્ષારં જલં જલનિધિરસિતું ક્ષમ્યેત ॥ ૧૧ ॥

ભાવાર્થ:—હે ભગવાન! એકી નજરે ભેઈ રહેતા યોગી આજીવ સ્વરૂપ (એકવાર) ભેલા પછી, માણસનાં નેત્ર બીજે ઠેકાણે સતોષ પામતા—હરતાં—નથી; કેમકે ચંદ્રના કિરણ જેવું ઉત્તમવળ શિરમાગાતું દુધ પીધ પછી જળના સમુદ્રના ખારા પાણીને પીવાને કાણ હમ્મકે છે? કાંઈ નહીં. ૧૧

યૈ. શાંતરાગચિત્તિઃ પરમાણુસિંદવ
 નિર્માપિતસ્તિભૂવનેકલક્ષામભૂત
 તાવંત એવ ખલુ તેઽધ્યણુવઃ પૃથિવ્યાં
 યત્તે સમાનમપરં ન હિ રૂપમાસ્તિ ॥ ૧૨ ॥

ભાવાર્થ:—હે ત્રણ ભુવનને વિષે એકજ માત્ર આશૂષણરૂપ! તે શાંતરાગની હાયાના પરમાણુઓવડે આપ નિર્માણેલા છે; તે પરમાણુઓ પૃથ્વીને વિષે તેટલાંજ હોવાથી, તમારા સમાન બીજાનું, રૂપજ નથી. ૧૨

વક્ત્રં કવ તે સુરનરૈરગનેત્રહારિ
 નિઃશેષનિર્જિતજગત્રિતથોપમાનમ
 ધિષ્ણં કલંકમલિનં કવ નિશાકરસ્ય
 યદ્દાસરે ભવતિ પાંડુપક્ષાશકલપમ ॥ ૧૩ ॥

ભાવાર્થ:—હેવતાઓ, મનુષ્યો અને નાગ પ્રમુખના નેત્રાનું દરજ્જે કરનાર એવું; અને ત્રણે જગતને વિષે રહેલાં ચંદ્ર, કમળ આદિ, ઉપમાનને છતનાઈ એવું તમારું મુખ ક્યાં? અને ક્વિસને વિષે ખાખરાના પાનના જેવું ફીકું પડી જનાઈ એવું; તેમજ વળી કલંકવાળું, એવું ચંદ્રમાનું ચિત્ર; તે ક્યાં? ૧૩

સંપૂર્ણમંડલશાંકકલાકલાપ-
 શુભ્રા શુભ્રાસ્તિભુવનં તવ લંબયન્તિ
 યે સંત્રિતાસ્તિજગદીવરનાથમેક
 કસ્તાત્રિવારયતિ સંચરતો યથેદમ ॥ ૧૪ ॥

ભાવાર્થ:—સંપૂર્ણ ચંદ્રની કાન્તિ જેવા તમારા ઉત્તમવળ ગુણો, ત્રણે જગતને ઉત્સાહન કરીને આપી રહ્યા છે; કેમકે ત્રણે જગતના આપ એ

જ રવામી હો, તેથી તમારો આશ્રય કરીને રહેલા તે ગુણોને, ઇચ્છા
પામે વર્વતાં શબ્દ બદલાવી સકે એમ છે ॥ ૧૪

ચિત્રં કિમથ યદિ તે ત્રિદશાંગનાસિ-

ર્નાતં મનાગપિ મનો ન વિદ્યારમાર્ગમ્ ।

કલ્યાણકલમમૃતા ચલિતાચલેન

કિં મંદરાદિશિખરં ચલિતં દશચિત્ ॥ ૧૫ ॥

ભાષાર્થ:-હે પ્રભુ ! દેવગિનાઓ તમારા મનમાં કિમિત્ત માત્ર પણ
માર (કામચિત્ત) લાગી રહી નહિ, તેમાં શું આશ્ચર્ય છે ? કેમકે સંહાર-
જના પવનથી તમામ પર્વતો ડાલે છે, તોયજુ મેરૂ પર્વતનું સિખર કદાપિ
ડાલે છે શું ! (નહીંજ) ૧૫

નિર્ધૂમવર્તિરપવર્જિતૈતલપુરઃ

કુલ્લનં જગત્પથમિદં પ્રકટીકરેણપિ ।

મમ્યેા ન જાતુ મૃતાં ચલિતાચલતાં

દીપ્યાપરસ્તવમસિ નાથ જગત્કારી ॥ ૧૬ ॥

ભાષાર્થ:-હે નાથ ! જેની જગમગી પુખારો નિરમતો નથી, અને
તેવેલી જલ નય, અને તેવેલી પણ જલ નય, જે આ સમય રહે
જલપત્રે કાઢીને રહે છે, જાત પર્વતોને પણ તેવેલી નાથે મેળો જલ
પણ તેવી જાતે કર્યું કાળ નય; એવા ત્રિલોકી દીપ દેવ આ જલપત્રે
વિશે તું કાળે છે. ૧૬

નાસનં શાલિદુષ્પથસિ ન રાતુમમ્ભ

કલ્પકીરેણપિ કાદમ્બ પુષ્પજન્યમ્ભિતિ ।

મંદિરારોહનિરૂઢપદ્મપ્રભાસ

દુર્ગાનિર્માણક મંદિરમ્ભિતિ કુમીદ કો ॥ ૧૭ ॥

ભાષાર્થ:-હે કુન્દેશ ! કદમ્બો વિશે તને જાણે કાદમ્બ પણ વધારે
વૈભવ, કાદમ્બ ૭ : ૧ કાદમ્બે રોડે વડુ મળે છે કાદમ્બે તરુ મળે છે
પણ કાદમ્બ ૭ : ૧ કાદમ્બે રોડે વડુ મળે છે કાદમ્બે તરુ મળે છે કાદમ્બે
કાદમ્બે રોડે વડુ મળે છે કાદમ્બે તરુ મળે છે કાદમ્બે રોડે વડુ મળે છે કાદમ્બે
કાદમ્બે રોડે વડુ મળે છે કાદમ્બે તરુ મળે છે કાદમ્બે રોડે વડુ મળે છે કાદમ્બે

નિર્માણક મંદિરમ્ભિતિ કુમીદ કો

મંદિર ન રાતુમમ્ભ કાદમ્બ પુષ્પજન્યમ્ભિતિ

વિભ્રાજતે તવ મુખ્યાબ્જમનદેપકાન્તિ

વિધોતયજ્જગદ્ધૂર્વશશાંકભિન્નમ્ ॥ ૧૮ ॥

ભાવાર્થ—જેનો હૃદય દંભેશ છે, જેણે મોહરૂપી અધિકારનો તાક કરેલો છે, જેનો રાહુથી માત્ર યદ્યદ્દાનો નથી, જેને મેઘ પશુ ધેરી થાયો નથી, તેમજ જેની કાંતિ કદી પણ ઝોછી ચતી નથી; એવું તમારું મુખ કમળ ભગતને વિષે અપૂર્વ ચંદ્રમિન્નની જેમ શોભી રહે છે. ૧૮

કિં શર્વરીષુ શશિનાડન્દિ વિવસ્વતાવા

મુખમન્મુખેદ્દલિતેષુ તમસ્સુ નાથ ।

નિષ્પત્તશાલિવનશાલિનિ જીવસૌકે

કાર્યે કિયજ્જલધરૈર્જલભારનઙ્ગે ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ—હે નાથ ! તમારા મુખરૂપી ચંદ્રમાથી જ્યારે અધિકારનો નાશ થાય છે, ત્યારે પછી રાત્રિને વિષે ઉગતા ચંદ્રમાનું શું કામ છે ? તેમજ દિવસે હૃદય પામતા સૂર્યનું પણ શું કામ છે ? કેમકે શોભાપમાન ધારતું માન્ય પાકી ચૂક્યા પછી, આકાશમાં ચઢી આવેલા વર્ષાનું શું પ્રયોજન રહે છે ? (ભાવાર્થ કે તે જેમ નિરર્થક છે તેમજ સૂર્યચંદ્ર પણ તમારા મુખના પ્રકાશ આગળ નિરર્થકજ છે ।) ૧૯

જ્ઞાનં યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતાવકાશં

નૈવં તથા દુરિહરાદિષુ નાથકેષુ ।

તેજઃ સ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા મહુન્વં

નૈવં છ કાચશકલે કિરણાકૃતેડપિ ॥ ૨૦ ॥

ભાવાર્થ—હે પ્રભુ ! તમારા વિષે જ્ઞાન જેવી રીતે યથાવકાશથી શોભી રહે છે, તેવું દરિ, દર ઇલાદિક દેવોને વિષે શોભતું નથી જ. કેમકે પ્રકાશમાન રત્નોના સમૂહને વિષે જેવું તેજનું પ્રાગમ્ય બાણ છે, તેવું કાચના ચગદતા કણને વિષે પણ જણાતું નથી જ. ૨૦

મન્યે વરં દુરિહરાદય એવ દદા

દુષ્ટેષુ યેષુ દૃઢ્યં ત્વયિ તોયમેતિ ।

કિં વીક્ષિતેન ભવતા મુલે યેન નાન્યઃ

સ્થિન્મનો દુરતિ નાથ ભવાંતરેડપિ ॥ ૨૧ ॥

ભાવાર્થ—હે નાથ ! હવે હવે ત્વચ્છિ ૨૧ (માગી) દરિએ પણ તે કાચના સમૂહને જેમકે તેમજ કાચના માત્ર દૃઢ્ય નથી પણ વિષેનું નિર્ધન દૃઢ્ય જન ૧ હવેથી ૧મે અર્થક એવ ભવતાથી)

પ્રતોષ પામે છે. આ સોઠમાં તમને, જેવાથી શું થયું છે ? (તો એટલુંજ
કહેવાનું છે, કે) બલિાન્તરને વિષે પણ અન્વયોર્થ દેવ મારું મન હજી કરી
શક્યા નથી. ૨૧

શ્રીજાં શતાનિ શતશો જનયન્તિ પુત્રાન્
નાન્યા મૃતં ત્વદુપમં જનની પ્રસૂતા ।
સર્વા દિશો દધતિ લાનિ સહસ્રચ્ચરિમં
પ્રાપ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુરદંશુભાસમ ॥ ૨૨ ॥

આવાર્થ—જેમ તાગડોનાં સમુદાને સર્વે દિશાએ પાગલ કરે છે,
પણ નેજાથી સુધને તો માત્ર પૂર્વદિશાજ નન્મ આપે છે; તેમજ સેંકડો
કીલો ધણાએ પુત્રોને જન્મ આપે છે, છતાં તમારા સમાન પુત્રને તો
બીજી કોઈ જગેતા (કી) ઉત્પન્ન કરી શક નથી ! ૨૨

ત્વામામનંતિ મુનયઃ પરમં પુખંસ
માદિત્યવર્ણમમલં તમસઃ પુરસ્તાન ।
ત્વામેવ સમ્યગૃપસ્ય વ્યતિ મૃત્યુ
નાન્યા ગિયઃ ગિત્પાસ્ય મુર્તોદ પંથાઃ ॥ ૨૩ ॥

આવાર્થ—દે મુર્તંકી નમને મુનિયો જન્મ પુરસ્કારે છે, અને તમે
અમાર આજન નિર્ધન સુધ જેવા બેઠા વળી નમને કહે પ્રાર્થ પામવાથી
(અલ્પવાથી) મનુને પણ જન્મ દેશવ છે અને (જે શતજીવો) નમાના
લિધાવ બીજે (કામવળ) મેલ (મુલિ) પામવાને કામવળના મ.મ
મથી શી ૨૩

ત્વામભવં વિષ્ણુમર્ષિત્વમમૃત્યુભાવં
જઘામુમીદિત્તમનંતમનમોનુમ ।
ધોમીદિત્તં વિદિત્તોમમનોદેવ
જાનકકરમભવં પ્રવર્તિ મન ॥ ૨૪ ॥

આવાર્થ—દે રાજા નમને અમર, વિષ્ણુ, અર્ધલિ, અલ્પજીવ,
અલ્પ અલ્પ, કામ, અલ્પ અલ્પ-નોડ, કામવળ, કામવળ, કામવળ,
કામ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ,
કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ,
કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ, કામવળ,

જુદા કામવળ વિષ્ણુમર્ષિત્વ મુદિત્તોમ
૨૪ કામવળ કામવળ, કામવળ, કામવળ

ધાતાસિ ધીર શિવમાર્ગવિધિવિધાનાત્

વ્યક્તં ત્વમેવ ભગવન્ પુરૂષોત્તમોઽસિ ॥ ૨૫ ॥

ભાવાર્થ—હે વિષ્ણુધાર્મિક ! તમે શુદ્ધિનો મોધ કરી છો તેથી જ
હજી છે. તમે ત્રણે જગતનું કલ્યાણ કરનાર છો તેથી કહેર ૨૫
છે, અને કલ્યાણકારક માર્ગના વિધિને ધારણ કરનારા-જાણનારા છો તેથી
તમેજ ધાતા છો. અને હે ભગવન્ તમેજ સ્પષ્ટ પુરૂષોત્તમ એટલે નારાયણ
૨૫ છે ! ૨૫

તુભ્યં નમસ્તિભુવનાતિહૃશય નાય

તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિતલામલભૂષણાય ।

તુભ્યં નમસ્તિજગતઃ પરમેશ્વરાય

તુભ્યં નમો જિન ભવોદધિશોષણાય ॥ ૨૬ ॥

ભાવાર્થ—હે નાય ! ત્રણે જગતની પીઠાને હરણ કરનાર આપને
મારા નમસ્કાર હો ! પૃથ્વીના તળ હિપર અમલ-નિર્મળ-ભૂષણ ૨૫ આપને
મારા નમસ્કાર હો ! વળી ત્રેલોકના પરમેશ્વર એવા આપને મારા નમસ્કાર
હો ! હે જિન ! આ સંસાર ૨૫ સાગરને શોષણ કરનાર-નદી કર્યો કરી
દેનાર-આપને મારા નમસ્કાર હો ! ૨૬

કો વિરમયોઽન્ન યદિ નામ શુભિરશૈવે-

સ્તૃપં સંશ્રિતો નિરવકાશતયા મુનીરા ।

દોષૃપાત્તવિવિધાશયજાતગવૈઃ

સ્વમાંતરેઽપિ ન ક્ષામ્યિદ્ધીક્ષિતોઽસિ ॥ ૨૭ ॥

ભાવાર્થ—હે મુનીન્દ્ર ! તમામ શુભોજ તમારામાં પરિપૂર્ણ રીતે આ-
શય કરીને રહેલા છે, તેમાં શું આશય છે ! કેમકે અનેક રશને આશય
મળવાથી જેમને મર્વ છત્પન્ન થયેલો છે, એવા દોષોએ તો તમને સ્વપ્ના-
તર-સ્વપ્નમાં-પણ ભ્રેયેલાજ નથી ! (ભાવાર્થ કે તમારામાં શુભ સિવાય
દોષ બીલકુલ છે જ નહીં.) ૨૭

ઉચ્ચરણોક્તસંશ્રિતમુન્નમયુષ-

માભાતિ રૂપમમલં ભવતો નિતાંતમ ।

સ્પષ્ટાક્ષસત્ કિરણમરુતમાવિતાનં

ત્રિપદં રવેરિવ પથોધરપાર્થિવનિ ॥ ૨૮ ॥

ભાવાર્થ—હે જિનેશ્વર ! જેમ મેવના સમીપમાં ગહીને, અપમારને
નાથ કરીને, અને સ્પષ્ટ ૩૫ કિરણો પ્રચારીને, સુષ્પ શોભી રહે છે; તેમજ

નિર્દેશકશ્રીની નીચે રહેલું આપનું સ્વસ્થ (પાપરથી અવેશકરના નામ કરીને
પત્ર) દ્વારા વિરૂદ્ધ પ્રસારીત, અત્યંત નિર્મળ, ગોળી રહે છે. ૨૮

सिंहासने भण्डिभयुपाशिष्याविचित्रे
विभ्राजते तव वयुः स्तम्भवद्यतम् ।

वि'य' विपद्विलसदंशुलतावितान'

पञ्चाङ्गादिशिरसीव महामुनेः ॥ २६ ॥

અર્થ—જેવી રીતે હિંમ્મત વિદ્યામય પર્વતના ઉપર, આશાએ
વિષે પ્રાપ્તમાન કિલ્લો ફાળી જતાઓના સમુદાય, સુખનું બિંબ યોગે છે;
તેવીય રીતે તે જિતેન્દ્ર! અલ્પોના કિલ્લોની પકિતઓએ હરીને, વિચિત્ર
દેખાતા સિંદાશનને વિષે, સુખનું જેતું ખતોલર આપતું સરીર, અત્યંત
દામે છે. ૨૬

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

विष्णुभक्तो तत्र ययुः दक्षिणोत्तमम् ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय-

मृष्येस्ताः' शुभगिरैरिव शुभार्कैः ॥ ३७ ॥

આચાર્ય—તેમ ઉપ પામેલા અંકમાના ભેટી, નિર્મળ પાણીના અ-
ભૂત, જામો, વડે મેળવતીનું છુલ્લું, જન હંચુ શિખર યોગી રહે એ; તેમ
જિજ્ઞાસુ પુત્ર જેવા પોતા પીંગળા (સપ્ત) કામરો વડે, મોનાના
ભેડું વડે, આપનું દરિ દે. ૧૦

ਅਨੁਸਾਰ ਨਵ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰੰਭ—

မှူးချီး၊ ဂိဇာ' နမိဇာဗျူဟမာဗျူဟ။

[illegible]

५-८५७२ विष्णुनाथ परमेश्वरम् ॥ ३१ ॥

આવાઈ—એ કવચ (દા.કે. શિવ) સંગે જોઈ જાયે, સુ-
ચિત્ત થઈને નિવૃત્તિ થાયે, અને કોઈકેના કવચની રક્ષા-
નારી કે કવચના શિવ નથી. આવી રીતે નિવૃત્તિ થાયે, તેથી
જોઈ જાયે, તે જોઈ જાયે, એ કવચનું કવચનિવૃત્તિ થાયે, તેથી
જોઈ જાયે, તે જોઈ જાયે, એ કવચનું કવચનિવૃત્તિ થાયે, તેથી

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

ကမ္ဘာ့အလင်းလူ့အဖွဲ့ချုပ်

એ દુઃખિર્જનતિ તે વચસાઃ પ્રવાહી ॥ ૩૨ ॥

ભાવાર્થ—હંસા અને ગંભીર સંબંધને જેણે દિશાઓના વિષય પૂરી દીધા છે. તથા જગતના લોકોને શુભ સમાગમની સંપત્તિ આપે છે તે કૃષ્ણ છે, અને સત્યધર્મના રાજાના ન્યાયના સંબંધને જે જાહેર કરે એવો તમારો જે દુઃખિ, તે આકાંક્ષાને વિષે મળના કરી રહ્યો છે । ૩૨

મંદારમુદરનમેશુપારિજાત-

સંતાનકાદિકુસુમાદરવૃષ્ટિરુદ્ધા ।

ગંધાદિષિંદુશુભમંદમરૂપપાતા

દિવ્યા દિવ્યપતતિ તે વચસાં તતિર્વા ॥ ૩૩ ॥

ભાવાર્થ—મંદાર, મુદર નમેશ, પારિજાત, અને સંતાનકાદિકુસુમાના ફૂલોની જે દિવ્ય વૃષ્ટિ, સુમધીદાર પાણીના બિંદુઓ વડે ઘસે અને મંદવાપુએ પ્રેરાએલી, સ્વર્ગમાંથી ધણીજ પડે છે; તે જાણે તમારો આપણની દીવ્યમાળા જ પડતી હોય નહીં શું । ૩૩

શુભત્રયભાવસયભૂરિત્રિભા વિભોસ્તે

લોકત્રયધુતિમતાં ધુતિમાક્ષિપન્તી ।

પ્રોઘતદિવાકરનિરંતરભૂરિસંખ્યા

દીપ્ત્યા જ્યંત્યપિ નિશામપિરોમસૌમ્યા ॥ ૩૪ ॥

ભાવાર્થ—દે નિશુ । શોભાપમાન ॥ પ્રભામંદળ જેવું, જે ધણીજ તેજસ્વી તમારી શાન્તિ; તથા જગતના તેજસ્વી પદાર્થોના તેજ ઝાંખ પાડે છે—જાણે છે—આશ્વેષ દરે છે. તે તમારી શાન્તિ, અસંખ્ય સુરપી તેજસ્વી દેવાં છતાં, ચંદ્રના જેવી શીતળ પ્રભાથી ચાલિને પડે છે । ૩૪

સ્વર્ગપિવર્ગમગર્ગવિમાર્ગજીહ્વ-

સદ્ધર્મતત્ત્વધર્મનિષ્ઠામિત્રોદ્ધયામ ।

દિવ્યનિર્જનતિ તે વિરાદાર્થસર્વ-

ભાવાસ્વભાવપરિજ્ઞામગુણઃ પ્રયોજ્યઃ ॥ ૩૫ ॥

ભાવાર્થ—સ્વર્ગ અને મોક્ષનો માર્ગ જતાવતમા મંદ, તેજસ્વી મોક્ષને તિ સત્યધર્મનું તત્ત્વ દેવામાં જે એકમાત્ર નિપુણ છે, એ તમારો જે દિવ્યનિર્જન તે નિર્જન અર્થવાતો દેવ થી કરે જાણતા સ્વભાવ મુજબ પદાર્થોના સર્વ સ્વભાવો । ૩૫

દ્વિતીયમંદારમુદરનમેશુપારિજાત

પદ્મી સમગ્રમયુગ્મન સરભો ।

પાદો પાનિ તવ યત્ર જિનેન્દ્ર ધતઃ

પદાનિ તવ વિશ્રુતાઃ પરિકલ્પયન્તિ ॥ ૩૬ ॥

ભાવાર્થ—દે જિનેન્દ્ર ! સુંવર્ણનાં નવાં ખીલેલાં કમલોના સમૂહની
પ્રતિ જેવા પ્રસરી રહેલા નખોનાં કિરણોની પંક્તિ તરે જે સુંદર દેખાય છે,
એવા તમારા પગો પૃથ્વી ઉપર નાં નાં કમલાં ભરે છે, (તમે નવાં
નખાં વિચરો છો) ને તે દેખાણે દેવતાઓ કમળની કલ્પના-રચના-કરે છે. ૩૬

ઈથં યથા તવ વિશ્રુતિરમૃત્જિનેન્દ્ર

પરેપિદરાનવિધી ન તથા પરસ્થ ।

પાદરૂપણા દિનકૃતા પ્રદુર્ગાધારા

તાદૃશ કૃતો પ્રદુર્ગમુદય વિકાસિનોઽપિ ॥ ૩૭ ॥

ભાવાર્થ—દે જિનેન્દ્ર ! એ પ્રકારની (પાછળ જણાવેલા બધા પ્રા-
નિકારની) તમને જે જે સંપત્તિઓ પમના ઉદય કરતી વખતે (સમય-
કારણનાં) કાર્ય ને પ્રમાણે બન-વને (ઉરિકારિક પરપમનાં દેવોને કશી
વશ) વર્ધ નથી. (ને યોગ્ય છે) કેમકે અંતરારનો સમૂહ નાચ કર-
નાર કૃતની જેમ પ્રભા છે, તેમ પ્રભા પામેલા પ્રદેશની પશુ ક્યાં-
થી જ દેવ ! ૩૭

અધ્યાન-માર્ગવિધિ-પ્રાપ્તિમુદ્ધ

નનમ્ભાસમનાર્ગાનુક્રોધમ્ ।

અંતરનામમમમુદનમાપતં

દૃશ્ય ભવં ભવતે નો ભવતમિત્યભ ॥ ૩૮ ॥

ભાવાર્થ—અંતરું વશાય કાળા કાલે રીતે અધ્યાએકું છે, વગી
એ કહું કુદાળા કરે છે, અને તેની કાલુજી કામના ઉત્તમ કામ-
દમેદ કાળા વડે એકે કાળ કહીને બને છે, વગી એ ઉદન
કોલાર એકે છે, અંતરું કાળા એ (કાળ) કાલે એકે છે, વગી
કેરે કાલે એકે છે, એ એકે કાળ એકે કાળ કાલે એકે છે, ૩૮

ભિન્નેભ્યંભવમુદનમુદનમુદનમુદન

કુદનમુદનમુદનમુદનમુદનમુદન

અદ્યમુદનમુદનમુદનમુદનમુદન

અદ્યમુદનમુદનમુદનમુદનમુદન ॥ ૩૯ ॥

ભાવાર્થ—અંતરું કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા
કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા
કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા કાળા

ચરણ રૂપી પવંતનો આમય સે, તો તેને તેવો સિદ્ધ પણ (મારી કાં
નધી.) આક્રમણ કરી શકતો નથી-પંચામાં સર્વ શકતો નથી. ૩૬

હૃદયપાંતકાલપવનોદ્ધતવન્દિહૃદય

શાવાનસં જ્વલિતમુજ્જવલમુલ્લુસિગમ્ ।

વિશ્વં જિજ્ઞાસુમિવ સંમુખમાપતંતં

વન્નામકીર્તનમ્સં રામયત્યયેષમ્ ॥ ૪૦ ॥

ભાવાર્થ—જે, પ્રથમજાણના પવનથી ઉદ્ધત થયેલાં અગ્નિ જે
જેની અંદરથી મણા ઓઠા (તનખા) ઉડે છે એવો, અને પશ્ચાત્
કાશવાળો એવો શાવાનગ-વનનો અગ્નિ-જાળે જમનને બાળી નાખવાની
ક્રિયા કરતો હોય નહિ ! તેમ, જોરમાં સળગતો સળગતો સંમુખ આ
તો તેને પણ તમારા નામનું કીર્તન રૂપી-તમારું સ્તવન રૂપી-જાળે
સમાવી દે છે-સમગ્ર જુઝારી નાખે છે. ૪૦

રક્તેક્ષ્ણુ સમહકોક્કિલકંઠનીલ

કોધોદ્ધતં ફેણિનમુલ્લેખમાપતંતમ્ ।

આકામતિ કમયુગેન નિરસ્તરાક-

સ્તવપ્રામત્યાગદમની દ્વિધિ યસ્ય પુંસઃ ॥ ૪૧ ॥

ભાવાર્થ—પ્રાણયોગ અભિવાળો, મદોન્મત શાવલના કંઠ (મળ)
જેવો કાળો, અને કોષિ કરીને ઉદ્ધત, (જંછેડાયેલો) એવો સર્વ જ
ફેણ કરીને સામે પસી આવતો હોય તેને પણ, જે માણસની પાસે તમા
નામરૂપી નામ-દમની (સર્વનું દમન કરનાર ઔષધી) હોય છે,
માણસ નિઃશંકપણે ઓળંગી જાય છે. [ભાવાર્થ કે એવો સાધ પ
તમારા ભક્તને કરી શકતો નથી.] ૪૧

વદમતુંરંગગજગર્જિતલીમનાદ-

માતૈ બલં બલવતામપિ ભુપતીનામ્ ।

ઉદ્યદિવાકરમયુગ્મશિખાપવિદ્

ત્વકીર્તનાત્મ કપાશુ વિદ્યમુપેતિ ॥ ૪૨ ॥

ભાવાર્થ—જેની અંદર ધોધાઓ ફૂટી રહ્યા છે, અને હાથીઓનું
ગજનાના લવાનક શબ્દો યઈ રહ્યા છે, એવા રણને વિષે રહેલા જગવા
ભૂપતિના સૈન્યને પણ, જેમ ઉદય પામેલા સૂર્યનાં કિરણોની શિખાઓ વડે
અંધકારનો નાશ કરી શકાય છે, તેમજ તમારા કીર્તનથી બેઠી શકાય છે
(ભાવાર્થ કે તમારી ભક્તિથી એવું સૈન્ય પણ જીતી શકાય છે.) ૪૨

કુંતાપ્રસિદ્ધગજયોદ્ધિતવારિવાહ-

વેગ્યવનારતરુજાતુરથેયલીમે ।

યુદ્ધે લયં વિજિતદુર્ઘ્યજેયપદ્મા-

સેતપાદપદ્મવનાશયિભો લભતે

॥ ૪૩ ॥

આવાર્ધ--સાલાઓની અણીઓ પરે ઝેરાઈ ગયેલા દાથીઓના સ્પર્શનો પ્રવાહ ન્યાં આગળ વહે છે, અને ન્યાં તે પ્રવાહની અંદર પોદાઓ તરવામાં આવુર થઈ ગયેલા છે, એવા અવાનક મુદ્દને વિષે; જેને તમારા ચરણ હમગ ફીપી વળતો આશવ દોષ છે, તેઓ અજ્ઞાન યુગ્મોને પણ છતી કો છે. ૪૩

અંબોનિધો મુભિનભીંજનુનકથક-

પાદીનપીઠભયસાદવજ્જવાડવાન્ની ।

રંગભરંગશિખરસ્થિતપાનગાવા-

આસં વિદ્વાપ ભવતઃ સમરભાદ્રમર્જનિ

॥ ૪૪ ॥

આવાર્ધ--મવંકો અવરમંકો આદિ-નકથક અગમર, અગુઓ-જેની અંદર ઉજ્જ્વલ રહ્યા છે, અને અવાનક પાદવાગિન જેની અંદર અનિશ્ચય પ્રભાવિત થઈ રહી છે તથા મોઝા મોઝા મોખમો જેની અંદર વેગથી રહી છે, એવા મોઝાની જમુની અંકો જે વદ્યો (વદ્યજમુની અંદરના જમુની) આદી હોવા દ્વારા તે પણ તમારા ચરણથી નિર્મલપદ્મ અર્થ કો છે! (જમુન્યા એવાવા નિવાર રહી કો છે) ૪૪

કાનુન ભીંજનુનકથકાસખરજુના

પાદીનપીઠભયસાદવજ્જવાડવાન્ની ।

આવાર્ધ-સમરભાદ્રમર્જનિ

અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા

॥ ૪૫ ॥

આવાર્ધ-અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા, અને ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા

અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા અર્ધા

ત્વન્નામમન્ત્રમનિશં મનુજાઃ સ્મરન્તઃ ॥

સઘઃ સ્વયં વિગતઅધલાયા લવન્તિ ॥ ૪૬ ॥

આવાર્થ—પગથી તે ગળાસુધી જડેલી, જેડીઓવડે જેના મેં વિટાઈ ગયા છે, અને-તે મોટી જેડીઓના ગાદ અધનથી-તેની કાટીએ જીણી અણોઓવડે જેમની જાંઝોં ધસાયા કરે છે, તે માણસો પછી તમારા નામનું નિરંતર સ્મરણ કરે છે, તો ઉનાવળાં પોતાની મેં અધનના અપથી યુક્ત થઈ જાય છે. (કદમાંથી છૂટે છે.) ૪૬

મત્તદ્વિપેન્દ્રમૃગરાજદવાનસાહિ-

સંભ્રામવારિધિમહોદરખંધનોત્થમ ॥

તસ્માશુ નારામુપયાતિ લયં વિધેત

યસ્તાવકં સ્વમીમં મતિમાનધીતે ॥ ૪૭ ॥

આવાર્થ—જે શુદ્ધિમાન માણસ તમારું આ સ્તવન [આ લોકતામર સ્તોત્ર] બણે છે, -પાક કરે છે, -તેનાં મહોન્મત્ હાથીથી, સિંહથી, દાવાનળ અગ્નિથી, યુદ્ધથી, સમુદ્રથી અને જગોદર તમા અધન; (પાછલાં કાવ્યોમાં જણાવેલાં) એ સર્વેથી ઉત્પન્ન થએલો અવ; અપથી જ જેમ નાક પામતો હોય તેમ (આ સ્તોત્રના પાઠથી) ઝટ નાસ પામે છે! ૪૭

સ્તોત્રસ્રજં તત્ર જિનેન્દ્ર ગુણેર્નિખલાં

લક્ટ્યા મયા વિવિધવર્ણવિચિત્રપુષ્પમ ॥

ધતે જનો ય ઈદ્ધ કંઠગતામજસં

તં માનવૃંગમવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મીઃ ॥ ૪૮ ॥

આવાર્થ—હો જિનેન્દ્ર! આ સ્તોત્રરૂપી માળા મેં તમારા ગુણરૂપી દોરાવડે, વિચિત્ર અક્ષરરૂપી રંગવાળાં પુષ્પોપચકો ભક્તિવડે, ગુણેલી છે; તેને જે માણસ હમેશાં પોતાના કંઠને રિયે પારણ કરશે, તે સન્માન થાશે ઉંઝા થયેલા એવા (હોઈને) સ્વતંત્ર લક્ષ્મીને પામશે, ૪૮

શ્રી કલ્યાણુમંદિર સ્તોત્ર (પદ્યાનુવાદ)

[હરિગીત છંદ]

કલ્યાણુનું મંદિર અને ઉત્તર ઇન્દ્રગીત આપને,
જાતા અમલ અવબીનને સમય કુરેત કાપને,
સસાન દિવ્યે કુવનાને નારરૂપે જે રંગી,
નિર્દોષ પ્રજાના પદ્મમગને પ્રથમ દુ પ્રેમે નમો.

- આમર સમા જોના મદિયાની સ્તુતિ કરવા વિષે,
વિદ્યાગ બુદ્ધિ મુચ્ચર તે સેક સક્તિ લીધી દીધી;
વળી કાકેરા મર્વને જે જાળવે જગિન અરે,
તથાં દર્શન સ્તુતિ રહીકર તેમની કુતો અરે. ૨
- સામાન્ય રીતે પણ તમારા રૂપને વિસ્તારવા,
નિનરાજ સક્તિમાન દુર્લભ મુદ મૂળ સમ છે યવા:
દિન અથ પીગળવાન જમ્યું ધુનું જે તેદથી,
નદિં સુધેં રા રૂપને વર્ણવી સક્ષી રનેદથી. ૩
- અનુભવ કરે દુઃખ ગુણ તથો જન મોહના દગવા થી,
નદિં પાપ પામે નાથ તે પણ જાપ ગુણ મળ્યાં રી,
ભ્રમ પ્રભવજાગરે અમેજા જગજી કમુદના,
પુત્રા થએલા રૂપ દમયા ગાયી માપી સક્ષા ના. ૪
- દેહિમાન આજંબ મુક્તી ખાણ નાથ તમારી કું,
આજંબ તો કરવા સ્તુતિ પણ મંદ સુદિમાન પું:
શું જાણજી રેનું નથી જાણી જેઉ દાચે,
નિજ કુદના અનુભવોજી કમુદના વિભાગે. ૫
- દે કંઈ રેગી પણ તપ મ મુળ જે ન રી દો,
સાધારણ કાજે રૂપથી વર્ણન જુઓ તેનું કર્મ કો:
વિષય વિજનું કાજે આ રૂપાવ માટે તેદથી,
પણ પછી દે પેળ જાણી કરા રો વાગવથી! ૬
- જાણેજ સદિમાન સ્તુતિ આજંબ રો વિનરે,
દુઃખ નાથ પણ કલકાઈ રે રેનું મુળ રી:
અવધ જોયે રો કાજ ન રી કુઝાર જે દુઃખે,
મે કા રૂપાવ તપ રો કાજ ન રી કુઝાર જે દુઃખે. ૭
- દે રૂપથી આજંબ દાવ નિર્ભર ન રી કાજે રો રૂપથી રૂપે,
જાણ રો રૂપ રો રૂપ ન રી કાજ રો રૂપ રૂપે,
વગર રૂપી રૂપાવ રો રૂપ રો રૂપ રૂપે,
કાજ ન રી રૂપ રો રૂપ રો રૂપ રૂપે. ૮
- રૂપ રો રૂપ નરુ. ૯

તારક તમે જનરાજ કેવી રીતથી સંસારીના,
 તમને હૃદયમાં ધારી ઉચ્ચતા તારતા સંસારીયા;
 આશ્વ' છે પણ ચમ' કેરી મસકથી સાચું છે;
 અંદર ભરેલા વાયુના આધારથી જળને તરે.
 દરિ દર અને બહાદિના પ્રભાવને જેણે હણ્યો,
 ધણમાત્રમાં તે રતિ પતિને રહેજમાં આપે હણ્યો;
 જે પાણી અગ્નિ અન્નને છુટાવતું પણ વારમાં,
 તે પાણીને વડવાનને પીધું ન શું ધણવારમાં!
 હે સ્વામિ અતિશય આરવાળા આપને પામ્યા પછી,
 કેવી રીતે પ્રાણો અહો નિજ હૃદયમાં ધાર્યાં થકી;
 અતિ લઘુ પણે ભવરૂપ ફરીયા રહેજમાં તરી જાય છે,
 અથવા મહાન જનોતણો મહીમા અમિત મંજાર છે.
 હે પ્રભુ ભવારે પ્રથમથી આપે હણ્યો' તો કોધને,
 આશ્વ' ત્યારે કેમ બાળ્યા કર્મરૂપી ચોરને!
 અથવા નહીં આ અવનીમાં શું દેખવામાં આવતું,
 શીતળ પડે જે હીમ તે લંછાં વતોને બાળતું.
 હે જિન યોગી આપને પરમાત્મ રૂપેથી સદા,
 નિજ હૃદય કમળે જ્ઞાનરૂપી અક્ષુધી અવસોજના;
 પ્રુનિત નિર્મળ ક્રાંતિવાળા કમળતું બી સંભવે,
 શું કમળ કેરી કષ્ટિ'કાને મધ્ય વિષ બીજે સ્થળે.
 ધણમાત્રમાં જિનરાજ ભવિજન આપેરા ખ્યાનથી,
 પામે દશા પરમાત્મની તજ દેહને પ્રભુ જ્ઞાનથી;
 ન્યમ તિવ અગ્નિ તાપથી મિત્રીત ધાતુ હોય તે,
 પત્થરપણીને ત્યામોને તત્કાળ સોનું ચાવ છે.
 હે જિન હમેશાં અમ્મ જન જે દેહના અંતર વિષે,
 ધરતાં તમારું ખ્યાન તેનો નાશ કરતા કેમ તે;
 અથવા સ્વભાવ મદાન જન મધ્યસ્થનો એવો સદા,
 વિમલતણો ફરી નાશ ન જાતિ પ્રસારે ઉત્તરયા.
 નહીં બેઠ હે પ્રભુ આપને આત્મા વિષે આ છુટકથી,
 ચિત્તન કરે પશિત અદો ને આત્મ સમ થાયે નહી,
 જે જગ વિષે પ્રકા રહી અત્ર તણ ચિત્તન કરે,
 ને જગ અત્ર વિષના વિકાસને શુ ના કરે.

- તમનેજ અજાને રહિત પરધર્મી પલ્લુ નાચાતરે,
વિભુ દરિ દરાદિ સુદિયી નિઘવ ઠરી પામે ખરે;
કમળા તજી રાગેથી જેનાં નેત્ર પ્રજ્ઞ પીર્ણા રહે,
તે સાઠ ધોળા યજ્ઞને શું પીતરણું નહીં હશે! ૧૮
- પર્વોપોસ તજી સમયમાં આપના સદવાસથી,
ત્રી પજ અઘોરજ થાય તો શું મનુજનું રે'નું પછી;
જ્યમ મુર્ચના હિમ્માં ઘડી ના માત્ર માનવ જનમાં,
પજુ વપ્ત પાશવ પ્રાપ્ત સાથે સદેખમાં પ્રકૃતિયન ઘર્ષ. ૧૯
- મારે દીસાયે રેવ જે પુષ્પો તજી રૂષિ કરે,
આકર્ષ' નીચા મુખ વાળા કીટથી તે સ્વપ્ન પડે;
હે મુનિશ્ર જાણ્યા આપનું સામીપ્ય જન પમાય રે,
ચંદીન જાને પુષ્પો તજી જાપન જાપિમુખ થાય રે. ૨૦
- જે આપના ચંબીા હાથ સમુદયથી ઉપજે,
તે વાદ્યમાં અમૃતપલ્લુ કેળીા હરે તે સ્વપ્ન ઇ;
શિ હીને જાન જાગ્યાંને જાળી ધારી,
કવિજન બરો જોધી હીને રાગ જાગ્યામર યગ. ૨૧
- રોગ ચીત્રે જે પવિત્ર આમર, રાગી આપ સમૃધ તે,
હી ધારી શું નીચા નમી તીચા સ્વર્ગ સિદ્ધિ રહે;
મુનિ કેળી જિવા પાશને જે નમન કાઠે સ્વેદથી,
તે હલ જાવી હલ' રાગિને પાશને નિઘરવા. ૨૨
- હાલું રાગેથી જાગે, જાગ્યા સિદ્ધિ રહે,
જાગે વાદ્યન રાગે જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા. ૨૩
- જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા. ૨૪
- જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા,
જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા જાગ્યા. ૨૫

હે મુનીશ ! આ સંસાર રૂપ અપાર સાગરને વિશે,
 હે માનુષ્ય ! હમ નામ નહીં મુજ અવલુમાં આમું હશે;
 મુક્તિ આપે પવિત્ર મંત્રરૂપી તમારા નામને,
 આપતિ રૂપી સર્પિંશી શું સમીપમાં ગાવી શકે !
 હે દેવ ! જન્મંતર વિશે પણ આપનાં ને અનુ જો,
 જગતના દુઃખને આપવે તે મેં નહીં પૂજ્યા હશે;
 હે મુનીશ તથા હરી દુઃ, જરૂર આ જાવને વિશે,
 રાજા મારા વેળા પરાજિતું તે થયે જાવે શીલે.
 નિષય ભરે મોહધારાને બામ નેવાં નેવાળી,
 પૂર્વે હરી મેં મેઠ વેળા પણ પ્રભુ જોવા નથી;
 હરી રીતે મર્ષ હાલસોડા જન્યદા પીકે મને.
 પતંગના બંધનની મનિષ્ઠતા જાનવી શરીરને
 હરી સાંજના પૂજ્યા ખરેખર આપને નિરન્તા હશે,
 પણ મીનિશી કલિવરે નહિ હાલજી; પાડી દશે;
 આગળે ! નેથી દુઃખપાત્ર મરેન મું જાવે વિશે,
 શ્રી વિષા જાવે મહિત નથી આપની કમ કાલે
 હુમાલી દાસના મેનુ વિચારી મન દુઃખદાન નહીં.
 હે મોહીરે, મોં મિત્ર રખા શરૂ જો પુણ્ય જા નહીં.
 કલિપાત્રી નમરે હું તે મરેડે કાલ પીરે,
 ન પા દશે દુઃખ અનુરોધે રંગના કાલકાલે
 બલજીવ મનુષ્ય દાસીને કારે હોલુ કમલે મોજ જ.
 જાનિ દાસી શ્રી હોર્ડે મેલ. આપના જરૂર હાલરે,
 કાલે કાર્ય પણ જુગલ પવન આપણની કોઈ હોલુ ને.
 મું જરૂરથી જા દુઃખને દુલુહ જા કારે વેળા જો
 હે અંજલિ કમલ અનુરોધ, હે દેવ હે દેવ હે,
 જ કાલે દાસી જાવે કુલકાલે દાસી કમલે
 મારકી, હું જા દેવ કાલે જાવે પંડિત કો આ
 કાલે જાવે હે કમલ ! જાવે, કાલે કુલકાલે કાલે
 હે દાસી ! આપ કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે
 હે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે
 હે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે
 હે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે કાલે

૩૫

૩૬

૩૭

૩૮

૩૯

૪૦

૪૧

શ્રી ધર્મસિંહ મુનિ વિરચિત- શીખામણના અટ્ટાવીશ બોલ.

- ૧ પહેલે બોલે, જેની શુદ્ધ મદ્દા હોય તેનો ઉપદેશ સંભળવો.
- ૨ બીજો બોલે, જે જે વ્રત-પચ્ચખાણુ કરીએ તેનો નિર્વાહ એટલે બરાબર શુદ્ધ રીતે પાળવાં, પણ દોષ લગાડવો નહિ.
- ૩ ત્રીજો બોલે, દુર્ગ્ગન મિત્રથી કામ નોંધને પાડવું, નહિ તો જીવી અવશ્ય પસ્તાવું પડે.
- ૪ ચોથો બોલે, જે માણસ લટપટ કરતો આવે તેની સાથે એ વગર વિચાર્યું લાગી જવું નહિ, અર્થાત્ તે માણસની પરીક્ષા કરીને તેની મિત્રાર્થ કરવી.
- ૫ પાંચમે બોલે, જે ઘરમાં એકલી સ્ત્રી અથવા એકલો પુરુષ હોય ઘરમાં એકલમ ધાઇને પેસવું નહિ. કદાપિ અજાણે પેદા તો હિમા નહિ, અર્થાત્ તરત પાછા વળવું. કારણ કે સામાને સડેલ પડે માટે.
- ૬ છઠ્ઠો બોલે, કાઈ રૂડો અથવા વાલેશરી મિત્ર, જે શીખામણ તો પ્રમાણુ કરી માનવી.
- ૭ સાતમે બોલે, જેના બોલવામાં ઢંગ-ધડા ન હોય તેની સાથે મળવું નહિ, અર્થાત્ જે પુરુષો બોલ્યું પાળતા હોય તેમનો જ પરિચય મેળવવો.
- ૮ આઠમે બોલે, એક સમક્ષિત અને બીજું શિષ્ય-તેને દેહ રાખીએ, અર્થાત્ સમક્ષિત અને શિષ્યમાં દોષ નહિ લગાડતાં શુદ્ધ રીતે પાળવો.
- ૯ નવમે બોલે, વિકલ માણસથી પ્રીતિ ન કરીયે, અર્થાત્ કુશિલીરા સંગત કરીયે નહિ. તેમ છતાં કરે તો અવશ્ય ખામી લાગે, એટલું જ નહિ પણ આત્મ-ધ્વજાત પણ થયે.
- ૧૦ દશમે બોલે, આપણા વાલેશરીને તથા રૂડા મિત્રને દગો ન દેવો પરંતુ પ્રેમ વધારીએ.
- ૧૧ અગાઉમે બોલે એ માનવી મન ન કરીએ જે કરીયે તે અપર્યાપ્ત પ્રાપ્ત થયે.
- ૧૨ નવમે બોલે એ માનવી મન ન કરીએ જે કરીયે તે અપર્યાપ્ત પ્રાપ્ત થયે.
- ૧૩ એકમે બોલે એ માનવી મન ન કરીએ જે કરીયે તે અપર્યાપ્ત પ્રાપ્ત થયે.

શોભી રહ્યું છે એવા શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાન જગતના હોવાનું કિત કરનાર
ચિંતામણી મારું રક્ષણ કરો. ॥ ૫ ॥

विश्वं व्यापि तमोहिनिरित तरणिमालोऽपि कल्पानुरे ।
 दारिद्र्याणि गजवर्त्ती हरि शिशुः कान्क्षानि वन्दे क्वः ॥
 पीयूषस्य लवोऽपि शैगनिवद् यद्वत्तथा ते विशो ।
 भूतिः स्फुटिभती सती त्रि जगती कान्क्षानि हृत् क्षमा ।

સાવાર્થ:—સૂર્ય આસ્વાસ્થ્યામાં હોવા છતાં પણ વિશ્વમાં આપે રહેલા અંધકારને નાશ કરે છે, કલ્પવૃક્ષનો એક જ અંકુર (ફળુગો) દરિયામાં નાશ કરવામાં સમર્થ છે, સિંહનું એક નાતું બાળક જ કાથીઓના સમૂહનો નાશ કરે છે, અગ્નિનો એક સદૃશ કણ કાષ્ટના જગ્યાને ભરમચ્છ કરી નાખે છે, અમૃતનું એક જ બિંદુ રાગને નિર્વંશ કરે છે; તે જ પ્રમાણે હે વિભો! મનુષ્યોની મતિમાં સ્ફુરણા કરનારૂં તમારૂં શરીર નરો જનનના કુખો કલ્પવાને માટે સમર્થ છે. ॥ ૬ ॥

श्री गिताभष्टि भन्त्र भेङ्गितयुतं ह्रींकार सारामितं ।
भी भङ्गिनमिङ्गु पारा कलितं त्रैलोक्य वरपा वदं ॥
द्वैधा ज्ञात निपापदं विपदुरं येथः प्रसावाश्रयं ।
सोक्षासं वराङ्गाङ्गितं जिन भुङ्गिगा-न-दं दक्षिणां ॥

ભાવાર્થ :—જે સજ્જનો આકૃતિવાળા દ્વીકરથી પુનઃ શ્રી મંત્રની
ઉચ્ચારના મત્રથી ૧૮ થયેલા ત્રણ લોકોને વધ વર્ણવનાર, વિવરણથી રૂઝો
ગાયક કરનાર, કાવ્યસુકારક, પ્રભાવવાળો, વ; સ; ક; છત્રાદિ અપુરોથી પુર
એવા શ્રુત્ય માત્રને આનંદરૂપ શ્રી ચિંતામણી નામનો મંત્ર છે. ॥ ૭ ॥

श्री श्री कारवरं नमोभूषणं ध्यायन्ति ये योगीनाः ।
हृत्पद्मे निनिक्षेप पार्श्वमक्षिपं चिंतामणि संसृजं ॥
प्राप्ते वाभक्ष्ये च नाभिः प्रयोक्तुं वाभुं च क्षिति ॥
पश्चादष्ट इत्युक्ते शिवपदं द्विर्वा देवात्यये ॥ ८ ॥

पञ्चाङ्ग - २५ अक्टोबर १९५१

[illegible]

(સપ્તમો છંદ.)

ને રોગા નેવ શ્યામ ન દલદ્દ કલના નારિ મારિ પ્રચારા ।
 ને વ્યાધિર્ના સમાધિર્ન ય દુઃકુન્તિ દુષ્ટ દાન્ડિતાનો ॥
 ને શાદિન્ધો મહા ને ન દુઃકિદિગણા વ્યાસ વૈતાલ જલા-
 નાયન્તે પાર્શ્વચિંતામણિનાતિવચતાંપ્રાણિનાં ભક્તિભાગ ॥૬॥

ભાવાર્થ:—જે કલિવાન પ્રાણીઓ શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથમાં
 રોગાની શક્તિ ભેડે છે, તેઓને રોગ, શોક, રસેષ, અશાન્તિ, ક્રોધ,
 પાપ, દુષ્ટ, દાન્ડિપણ, સુદુઃખ સ્વભાવ વ્યાધિ તથા શાદિની, કન, પિશાચ
 વિદેહ તથા દાયા, નદા કિંદના સમુદા દુઃખાપ કરી દર્શાવેલો. ॥ ૬ ॥

(શાકલિ છંદ.)

ગીર્વાણ દુમધિનુ કુલમણિ યસ્યસ્થાંગતે રંગીતો ।
 દેવા દાનવ માનવાઃ સવિનય તરમદિત પ્યાધિન ॥
 સદમી રતસ્ય વશાઽપયોવશુજિનાં ભક્ત્યંક સંસ્થાપિની ।
 શ્રી ચિંતામણિપાર્શ્વનાથ મનિશં સરતોનિ યાયાવનિ ॥૭॥

ભાવાર્થ:—જે પ્રાણી શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથની દર્શન મુનિ
 જે છે તથા માનવ જે જે રોગામાંથી મુક્તિ મેળવે તેના જોડે
 છે, તેને દાનવ, માનવ, પિતૃ, વૈદ્યમણિ કલિવાદિ ભયોગી પાર્શ્વનાથ
 દેવ જે દેવ, માનવ અને જનુલો મુદાં વિનયથી તેના દિવ્ય જ ચિંતન
 જે જે જે, સુખવાન પ્રાણીને આ મુદાંકાં કામ કરી કલ્યાણ કરશે તેને
 મુદાંકાં ॥ ૭ ॥

(જાદિની છંદ)

રતિ મિત્રવતિ સદૃઃ પાર્શ્વ પાર્શ્વનાથ સદૃઃ ।
 અમિતવ દુઃખિતેષુ શોભિતપ્રાણિ મદૃઃ ॥
 વિદુષસઃ સ્વયં મદૃષ્ટા કાલ મિન્ડિતપ્રાણિ : ।
 વિવરણ ત્વ મદૃષ્ટા મદૃષ્ટા મદૃષ્ટા ॥૮॥

ભાવાર્થ:—જે કલિવાદિ પ્રાણીને પાર્શ્વનાથની સદૃશ
 રતિ મિત્રવતિ સદૃઃ પાર્શ્વ પાર્શ્વનાથ સદૃઃ ॥
 અમિતવ દુઃખિતેષુ શોભિતપ્રાણિ મદૃઃ ॥
 વિદુષસઃ સ્વયં મદૃષ્ટા કાલ મિન્ડિતપ્રાણિ : ।
 વિવરણ ત્વ મદૃષ્ટા મદૃષ્ટા મદૃષ્ટા ॥૮॥

વ્યાખ્યાન-પ્રારંભે બોલાતી મહાવીર પ્રભુની સ્તુતિ.

હવે હૃદા ક્ષેત્રે કાણુ જે નણુવા, અમણુ શ્રી શ્રી - ભગવંતે,
 શ્રી શ્રી મહાવીર દેવ, દેવાધિદેવ, પર્મતાર, પર્મવાર, ધ્યાનિધિ, કોણાર-
 સાગર, ભાનુભારકર, જીવજ્યાપ્રતિપાલ, કર્મચતુના કાલ, મહાભાલ્ય, મહા-
 જોવાલ, પર્મનિર્મામિક, પર્મવેદ, પર્મગાર્હી, પર્મસનાતન, અનાથના નાથ,
 અશરણુના શરણુ, અબંધવના બંધવ, ભાગ્યાના ભેર, સંતક્રિદારણુ, શિવશુભ-
 કારણુ, રાજરાજેશ્વરપુરુષ, દંસપુરુષ, સુપાત્રપુરુષ, નિર્મલપુરુષ, નિર્મલ-
 પુરુષ, નિર્મોહિપુરુષ, નિર્વિદારીપુરુષ, ઇન્દ્રિયનિરોધતપરવી, યોગિય - અતિકર-
 કરી બિગજમાન, પાત્રીસ પ્રકારની સત્યઅનવાણિ ગુણેકરી સદિત, એ-
 કાગર અષ્ટ ઉત્તમ લક્ષણુના ધરણુદાર, શ્રી શ્રી સિદ્ધાર્થનંદન, ત્રિભુજગવંદન,
 અધમક્ષમંજન, કવલખલંજન, અગ્નિદલમંજન, પાપદુઃખનીકંદન, ક્ષમાદાયકરી
 શીતળમંદન, દીનદયાળ, પરમમવાલ, પરમકૃપાળ, પરમપવિત્ર, પરમસત્યજન,
 પરમમિત્ર, પરમવાલેશ્વરી, પરમદિતવંચક, પરમઆધાર, જહાનસાફરી-
 માન, જગતત્રાતા, જગતભાતા, જગતભાતા, જગતજીવન, જગતપ્રેક્ષક,
 જગતસોહન, જગતપાવન, જગતભાવન, જગતક્રમર, જગતવીર, જગતધીર,
 જગત ગંભીર, જગતક્રોધ, જગતમીષ્ટ, જગતસીષ્ટ, જગતમિત્ર, જગતવિષ્ણુ,
 જગતપ્રભુ, જગતમુકુટ, જગતપ્રગટ, જગતનંદન, જગતવંદન, શ્રી રાજસે-
 કને વિને સુકામણી મુકુટસમાન, બબ્બજીવના હૃદયના નવશઙ્કાર, દિવ્યકુણ,
 જગતશિરોમણી, ત્રિભૂવનતિલક, સમવસરણુના સાહેબ, સરસ્વતીના પુરુષ,
 ગણધરના ગુરુરાજ, હકાયાના હજ, ગરીબના નિવાજણુદાર, મોહના પર-
 વાણીના પદસરોવર, સાધુના સેકરા, લોકના અગ્રેશ્વર, અલોકના સાધુજીદાર,
 ત્રાસિતના શરણાગત, મોક્ષના દાનેશ્વરી, બબ્બજીવના લોચન, સતોષના મેર,
 સુજયના કમલ, સુખના સમુદ્ર, ગુણુના દંસ, શબ્દના કેસરી, જમના નિત-
 જીદાર, કાલના બબ્બજીદાર, મનનાચંકુલ, મનુજના કંપરણુ, સમદેહિના
 માતપિતા, ચતુર્વિધ સંધના ગોવાલ, ધરનીના ઇદરજ, આકાશના રથમ,
 મુક્તિના વરગમ, દેવતાના દેવજીદાર ચોસર ઇદના વંદનિક પૂજનિક, અચંનિક,
 રમરજનિક, એવા દીનોદાર, દીનમય, દીનઆધાર સતેવનના દેવ, શર-
 મુનિના નાથ, ચર્ચેયોગીના મારુદુર નરજીતારજી હ મનિવાગજી અધમ-
 વૃદારણુ ભરદ્વાજમજન અમાન ચિત્તુ દાન માયન પવના આગર,
 ચિત્તમલિરતસમા - પર્મમજીન - ન ક મદુષ વેનુમાન નિગામમમાન,
 મોહનવેદમમાન, અમ - મદુષ મમાન, નુ નના - નુદર - હ મના - નુદાર,

પ્રતિભિરના ટાલજુદાર, ચંદ્રમાની પેરે સિતગદ્યાના ધણી, સૂર્યની પેરે
 શેનના ઠરજુદાર, સમુદ્રની પેરે ગંબીર, મેરુની પેરે અડોલ, વાયુની પેરે
 પ્રતિપદ્ધિદારી, મનની પેરે નિરાલુખી, ભારવાહી દૃષ્ટિધોરીસમાન, પંચા-
 નોદરીસિંદસમાન, એવા સોઠાતર પુરૂ, અમરદાતા, અમુદાતા, માર્ગદાતા,
 એવા અર્ધગિજેશ્વર અલધણી, જિન સાસનરાજુમાર, જાવ ધરિતે સમરતા,
 ધમિતે ભરપાર ।

એવા તરવાનંદી, તત્ત્વચિશ્રામી, અનંતગુણના ધણી, અપ્રસંગગુણના
 ધણી, અનંતગુણના ધણી, અનંતરૂપના ધણી, અનંત તેજના ધણી, અનંત
 અભ્યાસ આદિમા ગુણના ધરજુદાર, સદ્ધનામ ને સદ્ધગોવના ધરજુદાર,
 મ હજો મ હજો યજ્ઞના પ્રકાશજુદાર, અદો લખજીવો, જો કાઈ છવે
 હજો તો હજુવરા પાશે, છંદો તો છંદારા પાશે, એથી તો એવાવરા
 પાશે, કાઈ બાધો તો મોચવરા પાશે, એવા મ હજો મ હજો યજ્ઞના
 પ્રકાશના ઠરજુદાર, સમજી ભગવંતમહાવીર, ઉપમાનાજુદાસજુદાર, અદોગિજ-
 રેલી, અપરિચિતેના-અનામિ પ્રાપ, તે પ્રજાના યુગ હદયામાં નારે,
 અપરિચિતેના-અનામિ પ્રાપ, તે પ્રજાના યુગ હદયામાં નારે, વર્જનામાં નારે,
 એવા આચાર્યશી, અવિચાર્યશી, જિને-
 શરે, તે પ્રજાને સાચાતર વર્ષ ને પંદર દિવસ મૂંઝી મહા મહેનતો કરી,
 કમિ દલી, કમિ ગલી, કમિ પ્રભાતી, કમિ દૂર જાંતી, કમિ દેખા કમિ રી,
 કમિ નિસાળ કમિ રી, રીતજો રી, જાતકા તાક રી, જિનેશરે
 રીતજો રી, મેહનતો રીતજો

જુગ અમરમા અંદરજો, ઉપમા નિર્મિત, અનિર્મિત, અનંત
 તર નિર્મિત, અનંતજો દુષ્ટ પ્રાપ્ત રીતે, અનંત, એવે રીત,
 એથી જુગ અનંતજો નિર્મિત, અનંતજો અનિર્મિત પ્રાપ્ત રીતે રીતે,
 જુગ અનંતજો અનંતજો રીતે, એથી કાંઈ પ્રાપ્ત રીતે અનંત
 રીતે, તે અનંત રીતે, એથી કાંઈ પ્રાપ્ત રીતે અનંત
 રીતે રીતે અનંત

(૧) અંતર્યામી અંતર્યામી

અનંતજો અનંતજો, અનંતજો અનંતજો
 અનંતજો, અનંતજો, અનંતજો અનંતજો
 અનંતજો, અનંતજો, અનંતજો અનંતજો
 અનંતજો અનંતજો અનંતજો અનંતજો

(૨) શ્રી ચોવીસ જિનની આરતી.

જ્ય મુક્તિદાતા, પ્રભુ જ્ય મુક્તિદાતા,
 વ્રજને વંદન કરીએ (૨), ગુણ તારા આતાં; જ્યદેવ, જ્યદેવ. એ દે.
 આદિનાથ અજ્ઞ, સંભવ સુખકારી, પ્રભુ સંભવ સુખકારી;
 કષ્ટ અમારાં દાપો (૨) હે ભવ ભવહારી. જ્ય ૧
 અભિનંદન સુમતિ, પદ્ય તું મુજ પ્યારો, પ્રભુ પદ્ય તું મુજ પ્યારો;
 સુપાર્થ અંદ્ર સુવિધિ (૨), શીતળ ભવતારો. જ્ય ૨
 ત્રિપાંસ વાસુ વિભજ, અનંત ગુણ ભરીયા, પ્રભુ અનંત ગુણ ભરીયા;
 કષ્ટ ભવોના કાપો (૨), શીવ રમણી વરીઆ. જ્ય ૩
 ભમં પુરધર નાથ, આપ વર્યા મુક્તિ, પ્રભુ આપ વર્યા મુક્તિ;
 શાન્તિનાથ સુખેા શ્રવણે (૨), દાસતણી મુક્તિ. જ્ય ૪
 કુંથુનાથ કોડે, કાક્ય કુવનમાંથી, પ્રભુ કાક્ય કુવનમાંથી;
 અર મલ્લિને પ્રભુમું (૨), તારો કર સાથી. જ્ય ૫
 મુનિસુવત મહારાજ, અગણિત મુજ ખામી, પ્રભુ અગણિત મુજ ખામી;
 વંદુ શીર હું નામી (૨), તાર અંતરંગમી. જ્ય ૬
 નમિ નાથ ભગવાન, ભાવ ધરી ભાળો, પ્રભુ ભાવ ધરી ભાળો;
 નિર્મળ નેમ નમીના (૨), કુઃખ સર્વે દાળો. જ્ય ૭
 પાર્થ પરમ કૃપાળ, જન પાલનદારો, પ્રભુ જન પાલનદારો;
 વર્ણમાન જિન વંદુ (૨), ભવજળથી તારો. જ્ય ૮
 ચોવીસ જિન ભક્તિ, ભાવ ધરી કરશે, પ્રભુ ભાવ ધરી કરશે;
 જન્મ, મરણ કુઃખ દાળી (૨), મુક્તિને વરશે. જ્ય ૯
 નમી વ્રજને હે નેમ, નાથ તું હે મારો, પ્રભુ નાથ તું હે મારો;
 જૈન પ્રવર્તક મંડળ (૨), સાસન સહુ તારો. જ્ય ૧૦

(૩) પાર્થનાથ ભગવાનના ગુણ

તારો, તારો, પાર્થનાથ તારો, તમારું મુજ નહિ બહુ,
 તમે વ્રજને કેના ન તાર ૨ તમારી સન તુ મોડુ ૨
 માખી:—કમ: ૫૫ ના ૧૧ નામ તમારું નામ,
 તાર ભજે હે ૨ નમ, જુઃ અરવિચ્છાને જિન ૨, તમારી.

મણિ મિત્રી કાઢીયો, સંબગાઓ નવાર;	
પરજી ઇન્દ્રપદ પાળીયો, એવો મોટો પ્રજુનો ઉપાર ૨,	તમારી. ૨
એમ બોલતી વાતરી, સમગ્રને શુભ પેઠ;	
પણ શિખામણરી વચું, કમળાસની અંબમાં મેર ૨,	તમારી. ૩
ક્યા મેલપાળી રપો, પ્રજા કાકરસવમાં ધીર;	
જગ વરગામે એરમાં, આવી નાકે આપાં જ નીર ૨,	તમારી. ૪
પરજી ઉદ આસન અચું, આપો પ્રજુની વાસ;	
નામ રૂપ રીતે ઉચ્ચારી, સિંગળ રૂપા આશા ૨,	તમારી. ૫
આપો કમાણા દેવે, નમ્મો પ્રજુને પાવ.	
મંદ હે મુજ પાર્શ્વના, જેન કાળી પદેનો આવ ૨.	તમારી. ૬

(૪) છી મહાધીરને વંદન.

મંદે મંદે લગાડે થી કવચન, મિત્રે વળ રીતે;	
વદામું વદામું મહાર ૨ નાકે નામ, વરને વરન રંગે.	૧
એવ મુલિ તેરછોના હાથો, પિછગાતી કુંવે તું અંબ;	
પદે જુવનમાં વાપો જળ જન વાર, વાંમે વોન રીતે.	૨
દેવ દેવી કોમે કુળાળા, કેટુ ઉપર કિમે તરગાળ.	
મોલી કલિગડુ કવ રૂઢિ વાત, વાંમે વરન રંગે.	૩
માર્ગવિનવી કલિગડુ કવ, અંત્ર કિમે નરિ રીતે.	
માર્ગ વોરે કલિગડુ રીતે વદામું, વરને વરન રંગે.	૪
વર વર વરવરને વર વર, વર વરને વરિ રીતે.	
વરવર વરવરને વર વર, વર વરને વરિ રીતે.	૫
વરવર વરવરને વર વર, વર વરને વરિ રીતે.	
વરવર વરવરને વર વર, વર વરને વરિ રીતે.	૬
વરવર વરવરને વર વર, વર વરને વરિ રીતે.	
વરવર વરવરને વર વર, વર વરને વરિ રીતે.	૭

(૫) મેલારી મેલારી મેલારી મેલારી

વરવર વરવર વરવર, વર વરને વરિ.	
વરવર વરવર વરવર, વર વરને વરિ.	૧
વરવર વરવર વરવર, વર વરને વરિ.	
વરવર વરવર વરવર, વર વરને વરિ.	૨
વરવર વરવર વરવર, વર વરને વરિ.	
વરવર વરવર વરવર, વર વરને વરિ.	૩

તન ધન તે તારાં નથી, નથી પ્રિયા પરણેત;
 પાછળ સૌ રહેશે પડ્યાં, ચેત ચેત નર ચેત.
 પ્રાણુ જરી ન્યાં પિંડથી, પિંડ ગણાશે ચેત;
 માટીમાં માટી થશે, ચેત ચેત નર ચેત.
 રહ્યા ન સણ્યા રાણ્યા, મુર નર મુનિ સમેત;
 તું તો તરણા વૃદ્ધ છે, ચેત ચેત નર ચેત.
 રજકણુ તારાં રખડશે, જેમ રખડતી રેત;
 પછી નર-તન પામીશ ક્યાં, ચેત ચેત નર ચેત.
 કાળા કેશ મટી ગયા, સર્વે જનીયા શ્વેત;
 જોખન જોર જતું રહ્યું, ચેત ચેત નર ચેત.
 માટે મનમાં સમજીને, વિચારીને કર વેંત;
 ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં જતું, ચેત ચેત નર ચેત.
 શુભ સિખામણુ સમજ તો, પ્રભુ સાથે કર હેત;
 અતે અવિચળ એજ છે, ચેત ચેત નર ચેત.

(૬) મોક્ષાર્થીને વંદના.

જીઓરે જીઓરે જોનો ! કેવા વ્રત ધારો !
 કેવા વ્રતધારી આગે, યયા નરનારી-જીઓરે.
 જીઓ જીઓ જ જીસ્વામી, બાળવયે બોધ પામી,
 તજ્યું રાજ્યશિક્ષિ જેણે, તજી આઠ નારી;
 તજી આઠ નારી, તેને વંદના અમારી. જીઓરે.
 ગજસુકુમારમુનિ, ધમે શિરપર ધુનિ,
 અકમ રહ્યા તે પ્યાને, કમ્યા ન લગારો,
 કમ્યા ન લગારો, તેને વંદના અમારી. જીઓરે.
 કોસ્થાના મંદિર મધ્યે, રહ્યા મુનિ સ્પૃહીશ્વર,
 વેશ્યા સંગ વાસો તોયે, યયા ન વિકારી;
 યયા ન વિકારી, તેને વંદના અમારી. જીઓરે.
 સતી તો રાણુક જેવી, જગમાં ન જોડી જેવી,
 પતિવ્રત માટે કન્યા, રહી એ કુંવારી;
 રહી એ કુંવારી, તેને વંદના અમારી. જીઓરે.
 જનક સુતા જે સીતા, વરસ તો બાર વોત્યાં,
 ઘણું દુઃખ વેઠ્યું તોયે, કમ્યા ન લગારો;
 કમ્યા ન લગારો, તેને વંદના અમારી. જીઓરે.
 સતી કળાવંતો નામે, યયા સખપુર ગામે,

અમારાં જૈન પ્રકાશનો.

- ૧ જૈનોદય સંગીત કોળી ૦૧
- ૨ જૈન ધર્મ પ્રવેશિકા ૦૧
- ૩ બાળપ્રસોત્તરો ૦)૨
- ૪ છત્રવતરંગિણી ૦)૨
- ૫ અનુપૂર્વો સાંકુવંદના ૦)૧
- ૬ આદર્શ જૈન રત્નિ
(સુખરાતી) ૦૧૧
- ૭ જૈનરત્નિ (દિંદી) ૦૧
- ૮ ગજ પદ સંગ્રહ ઉર્ધ્વ દાયી-
શસ્ત્રવામીનું ચરિત્ર ૦૧
- ૯ જૈનસિદ્ધાંતની વાર્તાઓ
ભા. ૧ ભા. ૦૧૧
- ૧૦ „ ભા. ૨ ભા. ૦૧૧
- ૧૧ જૈન સાહિત્યની
કથાઓ ભા. ૧ ભા. ૦૧૧
- ૧૨ „ ભા. ૨ ભા. ૦૧૧
- ૧૩ જૈન ધર્મની ગણકથાઓ
ભા. ૧ ભા. ૦૧૧
- ૧૪ „ ભાગ ૨ ભા. ૦૧૧
- ૧૫ આદર્શ જૈન રત્નો ૦૧૧
- ૧૬ જૈનાગમકથાકોષ ૧૧
- ૧૭ જંજીરવામી ચરિત્ર ૧)
- ૧૮ સતી રાજેમતી ૧)
- ૧૯ સુગાહકુમાર ૧)
- ૨૦ આવકના આર
વળની ટી. (ચેકિટ) ૦૧૧

- ૨૧ સામાયક અર્થવિધિ-ઉપદેશ
પૃ. ૬૦
- ૨૨ સામાયક (અર્થ સાથે) ૦
- ૨૩ સામાયક પ્રતિક્રમણ ૦
- ૨૪ સામા. પ્રતિ. અર્થ સાથે ૦
- ૨૫ રમા. જૈન ઝાનસાગર
- ૨૬ વીરજાણી ઉદયજાણી ચરિત્ર ૦
- ૨૭ પ્રભુવીર પદાવલી અને જૈ
ન પ્રતિક્રમણ ૨
- ૨૮ ધર્મપ્રાણી શોભાશાલ ૦
- ૩૦ રવામિચાતસદય ૦)
- ૩૧ બાવના, સનક ૨
- ૩૨ રથા. જૈન કોનકર-સતી
અગ્ની પગતીનો પ્રતિક્રમણ ૦૧૧
(સચિત્ર)
- ૩૩ સોનગદી સિદ્ધાંત પર
એક દષ્ટિ ૦૧૧
- ૩૪ લોકશાદમત સમર્થન ૦૧૧
- ૩૫ રાનાડર પચીસી ૦)
- ૩૬ આવકની આલોચના ૦૧
- ૩૭ જૈન થોક સંગ્રહ
(૧૧ થોકા) ૦૧૧
- ૩૮ શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર વિચાર
નિરીક્ષણ ૧)
- ૩૯ કૌપડીની ગચ્ઘા ૦૧૧
- ૪૦ સદ્બોધમાળા (અમૂલ્ય) —
- ૪૧ સમ્યક્ સંદેશ ૦૧૧
- ૪૨ સાહિત્ય સામગ્રીનાં મોતી ૦૧૧

આવી નિઠાલીવાળા પુસ્તકો સીસીકમાં નથી } આ અને અન્ય તમામ પુસ્તકો, આમોવગેરે મેળવવા માટે લખો —

જીવજીવલણ ઇમનસાલ રાંચવી

પ્રેમ. ગાનપત્રાસી જૈન અર્થાલય

પંચગાયત્રી મોળ, અમરાવાદ

